

RAMA SE ÎNTOARCE...

ARTHUR C.
CLARKE

&
GENTRY LEE

RAMA II

Editura LUCMAN

RAMA II

01. RAMA SE ÎNTOARCE

Uriașul generator de impulsuri radar *Excalibur*, alimentat cu energie nucleară, era nefolosit de aproape jumătate de secol. Fusesse proiectat și construit cu eforturile frenetice ce urmaseră trecerii lui Rama prin sistemul solar. Când devenise prima dată operațional, în 2132, scopul său declarat fusese să prevină din timp Pământul asupra oricăror viitori oaspeți străini, astfel încât un vizitator cu dimensiunile gigantice ale lui Rama să poată fi detectat – cel puțin așa se spera – de la distanțe interstelare, cu ani înainte de a avea vreun impact asupra omenirii.

Decizia construirii lui *Excalibur* fusese luată încă înainte ca Rama să-și depășească periheliul¹. În vreme ce primul vizitator extraterestru ocolea Soarele, îndreptându-se spre stele, armate de savanți studiau datele furnizate de singura misiune prezentă la întâlnirea cu intrusul.

Rama, sunase anunțul lor, era un robot inteligent, deloc interesat de sistemul solar sau de locuitorii acestuia. Raportul oficial nu oferea nicio

---

¹ Punctul cel mai apropiat de soare al orbitei unei planete, comete etc. (n. trad.).

explicație numeroaselor mistere întâlnite de exploratori, totuși experții se convinseseră că înțeleseseră un principiu de bază al ingineriei ramane. Întrucât majoritatea sistemelor și subsistemelor întâlnite în Rama de către exploratori dispuneau de două replici de rezervă, se părea că străinii executau totul „în triplet”. Și deoarece se presupunea că vehiculul gigantic era o mașină, se bănuise ca foarte posibilă apariția a încă două nave în urma primeia.

Nicio altă navă spațială nu pătrunsese însă în vecinătatea Soarelui, dinspre hăurile spațiului interstelar. O dată cu trecerea anilor, pământeni se confruntară cu probleme tot mai presante și interesul pentru ramani, sau pentru oricine crease cilindrul gri-deschis, lung de cincizeci de kilometri, se diminuează, simultan cu trecerea în istorie a singularei incursiuni extraterestre. Vizita lui Rama continuase să-i intrige pe savanți, dar majoritatea membrilor speciei umane fusese nevoită să-și vadă de treburile cotidiene. La începutul anilor 2140, lumea intrase într-o criză economică accentuată. Pentru întreținerea lui *Excalibur* nu se găseau bani. Puținele descoperiri făcute cu ajutorul său nu justificau cheltuielile enorme necesare funcționării. Generatorul de impulsuri fusese abandonat.

După patruzeci și cinci de ani, au fost necesare treizeci și trei de luni pentru a-l readuce pe *Excalibur* la parametrii operaționali. Principala

motivație pentru reactivare fusese de natură științifică. În perioada scursă, știința radar se dezvoltase și oferise metode noi de interpretare a datelor, sporind astfel substanțial valoarea observațiilor făcute de *Excalibur*, totuși, pe măsură ce acesta fotografia din nou cerurile îndepărtate, nimeni de pe Pământ nu mai aștepta sosirea altei nave spațiale Rama.

Operatorul stației *Excalibur* nici măcar nu-și informă superiorul când un spot ciudat apăru pe ecranul de procesare a datelor. Crezu că era un semnal fals, cauzat probabil de un algoritm anormal de procesare. Însă după ce semnalul se repetă de câteva ori, îl trată cu atenție sporită... și-l chemă pe șeful stației. Acesta analizează datele și decide că imaginea aparținea unei comete. Mai trecură două luni până când un licențiat care-și pregătea teza de doctorat demonstrează că semnalul provenea de la un corp neted, lung de cel puțin patruzeci de kilometri.

În 2197, omenirea știa deja că obiectul care străbătea sistemul solar și se apropia de planetele centrale era a doua navă spațială extraterestră. Agenția Spațială Internațională (ASI) își concentrează resursele în vederea pregătirii unei misiuni, capabilă să intercepteze intrusul în interiorul orbitei venusiene, la sfârșitul lui februarie 2200. Umanitatea privi iarăși spre stele, iar problemele filosofice profunde ridicate de prima navă Rama își reluară locul în dezbaterile pământenilor. Când

noul vizitator se apropie și caracteristicile sale fizice fură stabilite mai precis de senzorii îndreptați în direcția lui, se confirmă faptul că nava era identică predecesoarei – cel puțin în privința exteriorului. Rama revenise. Omenirea se afla la a doua întâlnire cu destinul.

02. TESTE ȘI ANTRENAMENTE

Bizara creatură metalică înainta puțin câte puțin de-a lungul zidului, târându-se spre adăpost. Semăna cu un armadillo² slăbănog, cu trup articulat ca de melc, protejat de o carapace subțire spiralată, situată deasupra și în jurul masei compacte de gadgeturi electronice dispuse de-a curmezișul celor trei secțiuni longitudinale. Elicopterul plana cam la doi metri de zid. Un braț flexibil, lung, cu clești la capăt, ieși din botul elicopterului și rată de puțin înhățarea ciudatei creaturi.

— Drace, mormăi Janos Tabori, este aproape imposibil cu aparatul ăsta bâțâindu-se încoace și-ncolo. Chiar și în condiții perfecte, e greu să faci o treabă de precizie cu cleștii în extensie totală. Se uită spre pilot. Și, mă rog, de ce nu poate această fantastică mașină de zbor să-și mențină constante altitudinea și poziția?

— Apropie elicopterul de zid, ordonă dr. David Brown.

---

² Mamifer american nocturn, acoperit cu plăci solzoase (n. trad.).

Hiro Yamanaka îi aruncă o privire inexpresivă și introduce o comandă în consolă. Ecranul din fața sa clipi roșu și afișă COMANDĂ INACCEPTABILĂ. TOLERANȚĂ INSUFICIENTĂ. Yamanaka nu spuse nimic. Elicopterul continuă să plutească deasupra aceluiași punct.

— Cincizeci de centimetri, poate șaptezeci și cinci între rotor și zid, socoti Brown cu glas tare. Încă două-trei minute și biotul va fi în siguranță. Trecem pe manual. Acum! Și fără greșeli de data asta, Tabori.

Pentru o clipă, Yamanaka privi sceptic spre savantul chel și cu ochelari, așezat pe scaunul din spatele său. Apoi pilotul se răsuci, introduce altă comandă în consolă și împinse spre stânga maneta mare și neagră. Pe monitor apăru clipind ACȚIONARE MANUALĂ. PROTECȚIA AUTOMATĂ DECUPLATĂ. Yamanaka apropie ușor elicopterul de zid.

Inginerul Tabori stătea gata de acțiune. Introduce mâinile în mânușile de comandă și exersă deschiderea și închiderea cleștilor din capătul brațului flexibil. Brațul se întinse din nou și cele două mandibule mecanice cuprinseseră cu abilitate corpul multiarticulat și cochilia sa. Circuitele feedback ale senzorilor de pe clești îi transmisera lui Tabori, prin mânuși, că-și capturase prada.

— L-am prins! strigă el jubilând și încep operațiunea lentă de aducere la bord.

O pală bruscă de vânt răsuci elicopterul spre stânga și brațul se lovi de zid. Tabori simți cum strânsoarea slăbește.

— Îndreaptă-l! țipă el, continuând să retragă brațul.

Luptându-se să anihileze mișcarea de legănare a elicopterului, Yamanaka coborî necugetat botul aparatului, doar extrem de puțin. Cei trei membri ai echipajului auziră sunetul cumplit al elicei zdrobindu-se de zid.

Pilotul japonez apăsă imediat butonul de alarmă, trecând pe control automat. În mai puțin de o secundă, o sirenă țiuu, iar monitorul afișă pe roșu AVARIE MASIVĂ, PROBABILITATE MAXIMĂ DE PRĂBUȘIRE. CATAPULTAȚI ECHIPAJUL. Yamanaka nu ezită. În câteva clipe, fu afară din cabină, cu parașuta deschisă. Tabori și Brown îl urmară. Îndată ce inginerul ungur își scoase mâinile din mănuși, cleștii de la capătul brațului mecanic se desfăcură și creatura armadillo căzu de la o sută de metri pe câmpia de dedesubt, sfărâmându-se în sute de bucăți.

Elicopterul nepilotat cobora în vrie spre sol. Deși algoritmul automat de aterizare fusese activat și preluase controlul, aparatul se clătină pe tălpice când atinse pământul, răsturnându-se apoi pe o parte. Nu departe de locul aterizării, un bărbat cu prestanță, într-o uniformă militară plină de decorații, sări dintr-un lift deschis. Tocmai coborâse din centrul de control al misiunii și se

îndrepta vizibil agitat spre o camionetă. Îl urma o blondă mlădioasă în salopetă ASI, cu echipament de filmare fixat pe umeri. Militarul era generalul Valeri Borzov, comandant suprem al Proiectului Newton.

— E cineva rănit? îl întrebă pe ocupantul camionetei, inginerul electronist Wakefield.

— Se pare că Janos s-a lovit destul de rău la umăr când s-a catapultat. Nicole ne-a transmis însă că n-are fracturi sau luxații, ci doar o mulțime de vânătăi.

Borzov urcă în față lângă Wakefield, aflat la comenzile vehiculului. Femeia blondă, reportera Francesca Sabatini, opri înregistrarea și dădu să deschidă portiera din spate a mașinii, dar Borzov îi făcu brusc semn să se îndepărteze.

— Du-te și vezi ce-i cu des Jardins și Tabori, spuse el arătând peste câmpia netedă. Probabil că Wilson se găsește deja acolo.

Borzov și Wakefield se îndreptară cu camioneta în direcția opusă. Parcurseră cam patru sute de metri până la Brown, un bărbat zvelt, de cincizeci de ani, îmbrăcat în costum nou de zbor, care își plia parașuta. Generalul ieși din camionetă și se apropie de savantul american.

— Ești teafăr, dr. Brown? întrebă el, evident nerăbdător să termine cât mai repede cu preliminariile de complezență.

Brown încuviință din cap fără un cuvânt.

— În acest caz, continuă Borzov pe un ton

măsurat, îmi poți explica la ce te-ai gândit când i-ai ordonat lui Yamanaka să treacă pe comandă manuală? Ar fi mai bine să discutăm despre asta aici, departe de restul echipajului.

Celălalt rămase tăcut.

— N-ai văzut nici luminile de avertizare? urmă Borzov după o scurtă pauză. Ai luat în considerație, măcar o secundă, că manevra ar putea periclita securitatea celorlalți?

În cele din urmă, Brown îi aruncă generalului o privire tristă și posacă. Când deschise în sfârșit gura, vocea îi era sacadată și încordată, trădând o emoție înăbușită.

— Părea rezonabil să apropiem elicopterul de țintă. Mai aveam spațiu și era singura posibilitate de a captura biotul. La urma urmelor, misiunea ne cerea să-l aducem acasă...

— Nu-i nevoie să-mi spui care era misiunea, îl întrerupse Borzov aprins. Amintește-ți că eu însumi am contribuit la stabilirea regulamentului. Îți atrag din nou atenția că prioritatea numărul unu este întotdeauna securitatea echipajului. Mai ales în timpul simulărilor... Mărturisesc că sunt total surprins de impulsul dumitale nebunesc. Elicopterul este avariat, Tabori rănit, noroc că n-a murit nimeni!

Brown nu-i mai acorda atenție. Se răsucise pentru a termina de introdus parașuta în ambalajul transparent. După poziția umerilor și energia consumată cu operația aceea de rutină,

era evident foarte nervos.

Borzov reveni la camionetă. După ce așteaptă puțin, se oferi să-l ducă pe Brown înapoi la bază. Americanul clătină din cap fără a răspunde, își săltă ranița în spate și porni pe jos în direcția elicopterului și a liftului.

03. CONFERINȚA ECHIPAJULUI

Lângă sala de ședințe din clădirea auxiliară, Tabori ședea pe un scaun confortabil, scăldat în lumina unor reflectoare portabile mici, dar puternice.

— Biotul simulat se afla la distanța limită de acțiune a brațului mecanic, explica el către minuscula cameră video a lui Francesca. De două ori am încercat să-l apuc și am eșuat. Dr. Brown a hotărât să trecem elicopterul pe comandă manuală și să-l apropiem mai mult de zid. Am fost surprinși de o pală de vânt...

Ușa sălii se deschise și în cadrul ei apărură o față roșcovană.

— Vă așteptăm, spuse zâmbind generalul O'Toole. Cred că Borzov a devenit nițel nerăbdător.

Francesca stinse reflectoarele și puse camera video în buzunarul costumului.

— Foarte bine, eroul meu, râse ea, să ne oprim deocamdată. Știu că șefului nu-i place să aștepte. (Se apropie de bărbatul scund și-l cuprinse cu brațele, apoi îl bătu ușor pe umărul bandajat.) Dar suntem bucuroși că ești teafăr.

Un negru de vreo patruzeci de ani, bine făcut, care pe durata interviului așteptase în afara cadrului camerei video, stenografiind pe o tastatură plată, portabilă, îi urmă pe Francesca și pe Janos în sala de ședințe.

— Aș vrea să fac săptămâna asta o emisiune despre noile concepte în proiectarea brațului și mânușii de comandă, șopti Reggie Wilson spre Tabori în timp ce se așezau. Mulți dintre cititorii mei găsesc absolut fantastică aiureala asta tehnică.

— Mă bucur că v-ați făcut disponibili, bubui în sală vocea sarcastică a lui Borzov. Începusem să cred că adunarea echipajului reprezintă o corvoadă pentru voi, o activitate menită doar să întrerupă treburi mai importante, cum ar fi știrile referitoare la accidente sau elaborarea de erudite lucrări științifice.

Arătă cu degetul spre Wilson, în fața căruia se afla omniprezenta tastatură plată.

— Wilson, mă crezi sau nu, dar se presupune că ești în primul rând membru al echipajului și abia după aceea ziarist. Ce-ar fi să lași naibii obiectul ăla blestemat și să asculți – măcar o singură dată? Am câteva lucruri de comunicat și vreau să fie menționate în darea de seamă.

Wilson strânse tastatura și o puse în geantă. Borzov se ridică și începu să plimbe, vorbind. Masa lungă și ovală din sala de conferință avea lățimea maximă de doi metri. Fiecare dintre cele

douăsprezece locuri era prevăzut cu calculator și monitor pe jumătate încastrat în tăblie, acoperit – în caz de neutilizare – cu un capac lustruit, care se potrivea perfect cu imitația de lemn de bună calitate a mesei. Ca întotdeauna, cei doi militari ai expediției – amiralul european Otto Heilmann (eroul demersului întreprins de Consiliul Guvernelor în criza din Caracas) și generalul american de aviație Michael Ryan O'Toole – îl flancau pe Borzov la unul dintre capetele mesei ovale. Ceilalți nouă membri ai misiunii Newton nu aveau locuri fixe, fapt care-l nemulțumea în primul rând pe rigidul Heilmann și, într-o mai mică măsură, pe superiorul său, Borzov.

Uneori „neprofesioniștii” din echipaj obișnuiau să se grupeze la un capăt al mesei, lăsându-i pe „cadeții spațiului” – absolvenții Academiei Spațiale – să creeze o zonă tampon spre centru. După aproximativ un an de atenție constantă din partea mass-media, opinia publică îi împărțise pe cei doisprezece în trei subgrupe: neprofesioniștii (doi oameni de știință și doi ziariști), troica militară și cei cinci astronauți, care, de fapt, îndeplineau cele mai multe activități de înaltă calificare pe parcursul misiunii.

Totuși, în ziua aceea, cele două grupe de civili se amestecaseră complet. Savantul pluridisciplinar Shigeru Takagishi – considerat expertul mondial în expediția ramană de acum șaptezeci de ani și autor al Atlasului Rama, lectură obligatorie pentru

toți membrii echipajului – ședea la mijlocul ovalului, între pilotul rus Irina Turgheniev și astronomul inginer electronist Richard Wakefield. În fața lor se aflau ofițerul biolog și medicul Nicole des Jardins, o franco-africană brun-roșcată cu corp statuar, pilotul Yamanaka, liniștit, cu gesturi aproape mecanice și splendida signora Sabatini. Ultimele trei locuri dinspre capătul din „stânga” al ovalului – exact în fața enormelor hărți și diagrame ale lui Rama de pe peretele opus – erau ocupate de ziaristul american Wilson, vorbărețul Tabori (un astronaut rus originar din Budapesta) și dr. David Brown. Ultimul, cu un aer serios și pragmatic, tocmai desfășura un vraf de hârtii când începu ședința.

— Mi se pare de neconceput, declară Borzov pășind apăsător prin sală, ca oricare dintre voi să uitați – chiar și pentru o clipă – că a fost selectat pentru a participa la ceea ce s-ar putea dovedi cea mai importantă misiune a tuturor timpurilor. Bazându-mă însă pe ultimele rezultate de la antrenamente, trebuie să admit că încep să am dubii asupra câtorva dintre voi. Unii cred că actuala navă Rama este copia identică a predecesoarei sale, fiind la fel de indiferentă față de creaturile care ar intenționa s-o cerceteze. Recunosc că, bazându-ne pe datele furnizate de radar în ultimii trei ani, pare să aibă într-adevăr aceeași mărime și configurație. Dar, chiar dacă se dovedește tot o navă abandonată, construită de

ființe necunoscute care au dispărut cu mii de ani în urmă, misiunea aceasta rămâne în continuare cea mai importantă la care vom participa vreodată. Și cred că ea merită efort maxim din partea fiecăruia.

Generalul rus făcu o pauză pentru a-și aduna gândurile. Tabori încercă să pună o întrebare, dar Borzov îl întrerupse, lansându-se iarăși într-un monolog lung.

— Comportarea noastră la ultimele exerciții de antrenament a fost pur și simplu execrabilă. Câțiva dintre voi – știți bine cine anume – s-au remarcat, în schimb ceilalți, la fel de numeroși, s-au comportat ca și cum habar n-ar fi avut de scopurile misiunii. Sunt convins că doi-trei nici măcar nu s-au obosit să citească procedurile înainte de începerea exercițiilor. Admit că de obicei sunt plicticoase, dar ați fost cu toții de acord – când ați acceptat posturile, acum zece luni – să le învățați și să urmați întru totul regulamentele. Chiar și aceia fără niciun fel de experiență anterioară de zbor.

Borzov se opri în fața uneia dintre enormele hărți de pe perete, reprezentând o vedere interioară a unui colț al orașului New York din interiorul primei nave Rama. Zona clădirilor înalte și zvelte, asemănătoare zgârie-norilor din Manhattan, construite de-a valma pe o insulă din mijlocul Oceanului Cilindric, fusese parțial cartografiată în timpul precedentei întâlniri.

— Peste șase săptămâni avem rendez-vous cu un vehicul spațial cunoscut, care poate să conțină un oraș ca acesta, iar omenirea se bizuie pe noi pentru a o reprezenta cu cinste. Nu avem nicio modalitate de a ști ce vom găsi acolo. S-ar putea ca orice pregătiri vom fi făcut până atunci să nu fie de ajuns. De aceea cunoașterea procedurilor preelaborate trebuie să fie perfectă și reflexă, așa încât mintea noastră să fie liberă să facă față oricăror condiții neobișnuite.

Comandantul se așeză în capul mesei.

— Exercițiul de astăzi s-a dovedit aproape un dezastru. Puteam foarte ușor să pierdem trei valoroși coechipieri și unul din cele mai costisitoare elicoptere construite vreodată. O dată în plus vreau să vă reamintesc tuturor prioritățile misiunii, așa cum au fost ele stabilite de Agenția Spațială Internațională și de Consiliul Guvernelor. Prioritatea supremă este siguranța echipajului. A doua prioritate o constituie analiza și/sau determinarea oricărei amenințări îndreptate asupra Terrei.

Se uită țintă la Brown, care-i răspunse la provocare cu o privire ca de piatră.

— Numai după ce aceste două priorități sunt satisfăcute și nava ramană este considerată inofensivă, capturarea unuia sau a mai multor bioți capătă vreo semnificație aparte.

— Aș dori să-i amintesc generalului Borzov, interveni aproape imediat cu voce sonoră Brown,

că unii dintre noi nu consideră că prioritățile trebuie aplicate orbește într-o ordine anume. Importanța bioților pentru comunitatea științifică nu poate fi subliniată îndeajuns. Cum am afirmat de multe ori, atât în întâlnirile cu astronauții, cât și într-o serie de apariții televizate, dacă această navă Rama se aseamănă cu prima – ceea ce înseamnă că ne va ignora complet existența – iar noi vom proceda cu mânuși, nereușind să capturăm nici măcar un singur biot înainte de abandonarea navei și de întoarcerea pe Pământ, atunci o ocazie absolut unică pentru știință va fi sacrificată doar în scopul calmării politicianilor.

Borzov încercă să răspundă, dar Brown se ridică și începu să gesticuleze emfatic cu ambele mâini.

— Nu, te rog să mă asculți până la capăt. M-ai acuzat în special de incompetență și am dreptul la replică. Ridică o hârtie și o flutură în fața lui Borzov. Iată condițiile inițiale ale exercițiului de simulare de astăzi, definite de inginerii dumitale. În caz că le-ai uitat, îți voi reîmprospăta memoria în câteva puncte esențiale. Premisa de bază nr. 1: Ne apropiem de sfârșitul misiunii și s-a stabilit deja cu certitudine că Rama II este complet pasivă și nu reprezintă o amenințare pentru Pământ. Premisa de bază nr. 2: în decursul expediției, bioții au fost văzuți sporadic și niciodată în grup.

Din expresiile celorlalți, Brown își dădu seama că prezentarea sa se bucură de succes. Inspiră adânc și continuă:

— După citirea premiselor date, am presupus că acest exercițiu special constituie ultima noastră șansă de a captura un biot. În timpul testului, m-am tot întrebat ce ar însemna dacă am aduce unul sau chiar mai mulți înapoi pe Pământ. De-a lungul istoriei, singurul contact absolut sigur cu o cultură extraterestră a avut loc în anul 2130, când astronautii noștri au intrat în prima navă spațială Rama.

Cu toate acestea, beneficiul științific pe termen lung al întâlnirii este mai mic decât cel pe care am putut sconta. Este adevărat, avem maldăre de date obținute de la senzori îndepărtați, inclusiv informații rezultate din disecția biotului păianjen efectuată de medicul Laura Ernst. Astronautii au adus însă acasă un singur artefact, o piesă mică dintr-un soi de floare biomecanică ale cărei caracteristici fizice s-au schimbat ireversibil, înainte să-i fi înțeles cineva misterele. Din acea primă excursie nu mai avem nicio altă amintire. Nicio scrumieră, niciun pahar, nici măcar vreun tranzistor de la un dispozitiv care să ne dea o idee despre ingineria ramanilor. Acum avem a doua șansă.

Brown privi tavanul circular de deasupra. Vocea îi era fermă.

— Dacă am găsi, cumva, și am transporta doi sau trei bioți diferiți pe Pământ, și dacă i-am putea analiza, ca să le aflăm secretele, atunci misiunea noastră va însemna fără îndoială cel mai

important eveniment istoric al tuturor timpurilor. Pentru că înțelegând profunzimea minților inginerilor ramani, vom obține – într-un sens real – un prim contact.

Chiar și Borzov era impresionat. Așa cum făcuse adesea, Brown își folosisese elocința pentru a transforma o înfrângere într-o victorie parțială. Generalul rus decise să schimbe tactica.

— Totuși, declară el, să nu uităm niciodată că în joc sunt vieți omenești și că nu trebuie întreprins nimic care să le afecteze securitatea. Aruncă o privire echipajului. Vreau să aduc atât bioți, cât și eșantioane din Rama, la fel de mult cum doriți și voi, dar trebuie să recunosc că această ipoteză hazlie conform căreia a doua navă va fi absolut la fel cu prima mă deranjează foarte mult. Ce dovezi avem noi că ramanii – sau oricine ar fi ei – sunt binevoitori? Niciuna. Ar putea fi periculos să capturăm prea devreme un biot.

— Domnule comandant, interveni Wakefield de la locul său, între Borzov și Brown, oricum am proceda, nu există nicio modalitate de a fi siguri. Chiar dacă verificăm și constatăm că nava aceasta e la fel cu prima, tot nu avem informații despre ce s-ar întâmpla de îndată ce vom depune un efort concertat pentru a captura un biot. Să presupunem pentru o clipă că dr. Brown are dreptate și că cele două nave sunt doar roboți foarte sofisticăți, concepuți cu milioane de ani în urmă de o rasă, acum dispărută, din cealaltă parte

a galaxiei. Cum să ghicim ce tipuri de programe se vor introduce în bioți în cazul unor acțiuni ostile? Ce se întâmplă dacă bioții fac parte integrantă, într-un mod pe care nu suntem deocamdată capabili să-l discernem, în funcționarea navei? Atunci ar fi firesc, chiar dacă sunt mașini, să fi fost programați pentru autoapărare. Și e ușor de înțeles că orice acțiune aparent ostilă din partea noastră va declanșa schimbări în toate funcțiunile navei. Îmi amintesc că am citit cândva despre naveta-robot prăbușită în marea de etan de pe Titan în 2012 – avea înmagazinate în memorie secvențe total diferite, în funcție de...

— Oprește-te, îl întrerupse Tabori cu un zâmbet prietenesc. Misterul primelor explorări robotice ale sistemului solar nu se află pe agenda autopsiei de astăzi. Îl privi pe Borzov. Comandante, umărul mă doare, stomacul mi-e gol iar emoțiile exercițiului de astăzi m-au epuizat. Această discuție e minunată, dar dacă nu există un subiect mai concret, ar fi oare deplasată sugestia mea de a o termina cât mai repede, ca să avem timp, măcar o dată, pentru bagaje?

Amiralul Heilmann se aplecă peste masă.

— Astronaut Tabori, generalul Borzov conduce întâlnirile echipajului. Este de datoria lui să stabilească...

Comandantul îl opri pe Heilmann cu o mișcare a mâinii.

— Destul, Otto. Cred că Janos are dreptate. A

fost o zi lungă, la sfârșitul unei perioade de șaptesprezece zile de activitate intensă. Discuția va fi mai fructuoasă dacă vom fi cu toții odihniți. Borzov se ridică. În regulă, facem pauză. Navetele vor pleca spre aeroport imediat după masă.

Echipajul începu să se pregătească de plecare.

— Pe durata scurtei perioade de odihnă, hotărî Borzov de parcă ideea i-ar fi venit în clipa aceea, vreau să vă gândiți la etapele pe care le mai avem de parcurs. Ne rămân doar două săptămâni de exerciții simulate în acest centru de pregătire, înaintea vacanței de Anul Nou. Imediat după aceea vom începe activitățile intense dinaintea lansării. Următorul grup de exerciții va reprezenta ultima noastră șansă pentru a ni le însuși perfect. Aștept ca fiecare dintre voi să se întoarcă refăcut pe deplin... și să fi reconsiderat între timp importanța misiunii.

04. MARELE HAOS

Pătrunderea primei nave ramane în interiorul sistemului solar la începutul anului 2130 avusese un impact puternic asupra omenirii. Deși în viața cotidiană nu se înregistraseră schimbări imediate după întoarcerea echipajului comandantului Norton, dovada de netăgăduit că în altă parte a Universului exista (sau existase) o inteligență mult superioară pământenilor impusese o reevaluare a locului deținut de homo sapiens în orânduirea Cosmosului. Devenise evident că din alte elemente

chimice, neîndoielnic produse de marile cataclisme stelare, se întrupaseră ființe raționale, în alte locuri și timpuri. Cine erau ramanii? De ce construiseră nava aceea uriașă și sofisticată, trimisă într-o expediție către sistemul solar? Vreme de luni de zile, ramanii constituiseră subiectul principal de discuție, atât în public cât și în particular.

Mai bine de un an, omenirea așteptase răbdător un alt semn al prezenței ramanilor în Univers. Observații intense se desfășuraseră pe toate lungimile de undă pentru a obține informații suplimentare legate de îndepărtata navă străină. Nu se descoperise însă nimic. Adâncurile spațiului erau pustii. Ramanii plecaseră la fel de repede și inexplicabil precum veniseră.

De îndată ce *Excalibur* deveni operațional și primele sale cercetări asupra spațiilor nesfârșite nu aduseră nimic nou, se produse o schimbare perceptibilă de atitudine. Întâlnirea cu Rama ajunsese peste noapte un fapt istoric, ceva ce se petrecuse odată, în trecut. Articolele din ziare și reviste care începuseră până nu demult cu fraze precum „când se vor întoarce ramanii”, se întrebau în prezent „va mai fi vreodată o întâlnire cu ființele care construiseră nava uriașă descoperită în 2130?”. Ceea ce fusese perceput ca o amenințare palpabilă se transformase rapid în curiozitate. Dispăruse urgența unor probleme fundamentale, ca întoarcerea ramanilor sau

destinul rasei umane într-un Univers populat de creaturi inteligente. Omenirea se relaxă, cel puțin pentru moment, apoi explodează într-un paroxism de comportare narcisistă, care umbrea complet perioadele anterioare de egoism individual.

Creșterea fățișă a indolenței la scară globală era lesne de înțeles. Ca rezultat al întâlnirii cu Rama I, ceva fundamental se modificase în sufletul uman. Înainte de contact, omenirea constituise singura inteligență avansată cunoscută în Univers. Ideea că ființele umane – ca grup – își puteau controla destinul fusese întotdeauna punctul forte al aproape tuturor filosofiilor. Existența ramanilor schimba însă (sau schimbase, deoarece trecerea timpului nu modifica logica filosofică) totul. Omul nu era unic... și nici măcar special. Rămăsese doar o chestiune de timp până ce percepția esențial homocentrică a universului urma să fie zguduită irevocabil de prezența Celorlalți. De aceea e ușor de înțeles de ce modelele de viață ale celor mai mulți oameni se îndreptară brusc spre satisfacția de sine, reamintindu-le exegeților literari de epoci similare, vechi de cinci sute de ani, când Robert Herrick³ povățuia fecioarele să-și petreacă cât mai bine fugarul timp, într-un poem începând cu „Trăiți din plin, o voi boboci de fete/Căci Timpul zboară

---

³ Robert Herrick (1591-1674), unul dintre cei mai mari poeți lirici ai Angliei secolului al XVII-lea (n. trad.).

trecător...”.

Tendința de nestăvilit spre un consum exagerat și o lăcomie globală țină mai puțin de doi ani. Achiziția frenetică a tot ceea ce crease nuntea umană se suprapuse unei infrastructuri economice slabe, al cărei declin era deja vizibil în 2130, în momentul trecerii lui Rama I prin sistemul solar. Recesiunea inevitabilă fusese amânată în 2130 și 2131, prin eforturile combinate ale guvernelor și instituțiilor financiare, deși slăbiciunile economice fundamentale nu fuseseră niciodată făcute publice. Creșterea bruscă a vânzărilor la începutul anului 2132 determinase apoi o dezvoltare economică rapidă. Capacitățile de producție se măriseră, bursele de valori explodaseră, iar atât încrederea consumatorilor cât și gradul de utilizare al mâinii de lucru atinseseră valori maxime. Se asista la o prosperitate fără precedent, având ca rezultat o îmbunătățire semnificativă – deși de scurtă durată – a condițiilor de trai pentru aproape toate ființele umane.

Spre sfârșitul lui 2133, pentru cei mai experimentați observatori deveni evident că „boom-ul raman” ducea omenirea în prăpastie.

Avertismente cumplite referitoare la un apropiat și tragic declin economic începură a se face auzite, acoperind strigătele euforice ale milioanei de oameni care tocmai pătrunseseră în clasele mijlocii și în înalta societate. Sugestiile de

echilibrare a bugetelor și de limitare a creditelor la toate nivelurile economiei fură ignorate. În schimb, se depuneau eforturi susținute pentru a găsi tot soiul de metode de creștere a puterii de cumpărare a unei populații ce uitase complet semnificația verbului „a aștepta”, ca să nu mai vorbim de aceea a cuvântului „nu”.

În ianuarie 2134, bursele globale de valori începuseră să fie cuprinse de agitația prevestitoare unui faliment apropiat, lucru de neconceput pentru majoritatea locuitorilor Pământului și ai coloniilor împrăștiate în sistemul solar. La urma urmelor, economia se afla în continuă dezvoltare de nouă ani, cu o rată de neegalat. Conducătorii lumii insistaseră că descoperiseră mecanismele definitive, capabile să oprească cu adevărat declinul. Și oamenii îi crezuseră... până la începutul lunii mai a anului 2134.

În primele trei luni, bursele de valori manifestaseră o cădere inexorabilă, la început moderată, apoi tot mai abruptă. Numeroși cetățeni, reflectând superstițiile legate de comete, care rămăseseră la modă de două mii de ani, asocieră dificultățile existente la bursele de valori cu reîntoarcerea cometei Halley, a cărei strălucire se intensificase încă din martie, cu mult peste așteptările specialiștilor. Savanți din lumea întreagă încercau de săptămâni să explice motivul pentru care cometa devenise mai strălucitoare decât se prevăzuse inițial. După ce la sfârșitul

lunii trecu de periheliu și pe la mijlocul lui aprilie deveni vizibilă pe cerul serii, coada ei enormă domina acum bolta cerească.

În contrast, pe afacerile terestre își punea amprenta o criză economică în continuă evoluție. Pe 1 mai 2134, trei din cele mai importante bănci internaționale se declarară în stare de faliment, din cauza unor împrumuturi dezastruoase. În numai două zile panica se răspândi pretutindeni în lume. Peste un miliard de terminale personale cu acces la piețele financiare fură utilizate pentru a vinde pachete de acțiuni și bonuri. Sarcina suportată de Sistemul Global de Comunicații era imensă. Mașinile de transfer de date ale SGC erau utilizate mult peste capacitățile și specificațiile tehnice. Blocajul de date întârzie tranzacțiile, la început pentru câteva minute, apoi ore întregi, sporind panica deja creată.

Spre sfârșitul săptămânii, două lucruri se conturaseră cu limpezime: mai mult de jumătate din valoarea acțiunilor mondiale fusese anulată, iar o mulțime de persoane, investitori mari și mici care-și folosiseră la maximum opțiunile de credit, se treziseră peste noapte săraci lipiți pământului. Calculatoarele ce supravegheau conturile personale și transferau automat bani pentru acoperirea plăților trimiteau semnale de alarmă în aproape douăzeci la sută dintre locuințele planetei.

Din păcate, situația era mult mai disperată.

Doar o mică parte a tranzacțiilor treceau prin calculatoare, căci ritmul de operare, indiferent de direcție, depășise orice valoare anticipată vreodată. În limbajul calculatoarelor, întregul sistem financiar mondial intrase într-o „buclă de eroare”. Miliarde și miliarde de transferuri de informații cu prioritate scăzută erau amânate de rețelele de calculatoare, care le procesau în primul rând pe cele cu nivel înalt de prioritate.

Rezultatul net al acestor întârzieri de transmitere a datelor consta în faptul că, în cele mai numeroase cazuri, conturile electronice individuale nu se debitau corect timp de ore, chiar zile, pentru a acoperi pierderile crescătoare de capital. De îndată ce investitorii particulari își dădură seama ce se întâmpla, se repeziră să cheltuiască tot ce le mai rămăsese în conturi, înainte ca tranzacțiile să fi fost încheiate de calculatoare. În clipa când guvernele și instituțiile financiare au înțeles pe deplin situația și au încercat să pună stavilă freneticei activități, era deja prea târziu. Sistemul se prăbușise. Pentru a repara urmările, trebuiau verificate și interpolate atent fișiere și programe înmagazinate în aproximativ o sută de centre răspândite peste tot în lume.

Sistemul financiar-electronic de control al tranzacțiilor monetare fu complet inaccesibil vreme de peste trei săptămâni. Nimeni nu mai știa câți bani avea în cont. Banii gheață deveniseră de mult un lucru al trecutului, așa încât doar

excentricii și colecționarii posedau destule bancnote ca să-și cumpere alimente necesare pentru o săptămână. Oamenii începură să facă troc cu produse strict necesare traiului. Gajuri primite pe baza unor relații de prietenie sau de simplă cunoștință permisă multora să supraviețuiască temporar. Dar necazurile abia începeau. De fiecare dată când organizațiile internaționale care supravegheau sistemul financiar mondial anunțau încercarea de a relua lucrul pe rețele, cerând populației să nu apeleze la terminale decât în cazuri de forță majoră, rugămintele erau ignorate, cererile de procesare a datelor inundau sistemul și calculatoarele se blocau din nou.

Se scurseră încă două săptămâni până când savanții căzură de acord asupra explicației referitoare la strălucirea prea puternică a cometei Halley. În schimb dură mai mult de patru luni până ce oamenii reușiră să folosească iarăși informații sigure provenite de la SGC. Pierderile pe care haosul prelungit le produsese societății umane erau incalculabile. Până la revenirea la o activitate economică normală, lumea se găsi într-un declin financiar cumplit, care urma să se termine abia peste doisprezece ani. Alți cincizeci de ani aveau să mai treacă până ce produsul mondial brut să atingă valoarea maximă anterioară Crahului din 2134.

05. DUPĂ CRAH

Concluzia unanimă fusese că Marele Haos schimbase complet și în toate privințele civilizația umană. Nimeni și nimic nu se mai considera imun. Catalizatorul colapsului infrastructurii instituționale existente fusese crahul piețelor de desfacere, urmat implicit de prăbușirea sistemului financiar mondial, totuși aceste evenimente n-ar fi fost suficiente în sine pentru a arunca lumea într-o perioadă de regresie economică fără precedent. Ceea ce urmase crahului inițial ar fi fost considerat o comedie a erorilor, dacă nu s-ar fi pierdut atâtea vieți omenești ca rezultat al proastei planificări. Incompetenții lideri politici ai lumii tăgăduiseră ori ignoraseră problemele economice, apoi reacționaseră excesiv printr-o serie de măsuri zadarnice și/sau inconsistente, pentru ca, în cele din urmă, să ridice neputincioși brațele, pe măsură ce criza mondială se adâncea și se răspândea. Unele încercări de a coordona soluții internaționale fuseseră sortite eșecului din cauza necesității sporite a fiecărei națiuni suverane de a satisface cererile propriei populații.

Cu o înțelepciune dobândită prea târziu, se considera că globalizarea mondială din secolul XXI constituise o greșală, cel puțin într-o privință semnificativă. Deși multe activități – comunicațiile, comerțul, transportul (inclusiv cel spațial), circulația monetară, menținerea păcii, schimbul de informații și protecția mediului,

pentru a le numi pe cele mai importante – deveniseră realmente internaționale (chiar interplanetare, dacă se luau în considerație coloniile spațiale), multe dintre acordurile care stăteau la baza acestor instituții aveau codicile, permițând națiunilor individuale să se retragă după un interval relativ scurt, dacă tendințele politice curente stipulate în acorduri „nu mai serveau interesele” țărilor respective. Pe scurt, fiecare dintre semnatori avea dreptul să abroge unilateral acordul încheiat, dacă acțiunile grupului nu-l mai satisfăceau.

Anii de dinaintea întâlnirii cu prima navă spațială ramană fuseseră extraordinar de buni și de stabili. După ce omenirea își revenise de pe urma devastatorului impact al cometei de lângă localitatea italiană Padova, în 2077, se scursese aproape o jumătate de secol de progres moderat. Cu excepția unei recesiuni economice destul de scurte și nu prea severe, condițiile de viață se îmbunătățiseră într-un număr mare de state. Din când în când, în special în țările slab dezvoltate, mai izbucneau războaie izolate și tulburări civile, dar ele erau rezolvate prin eforturile concertate ale forțelor mondiale de menținere a păcii. Astfel, nicio criză majoră nu testase stabilitatea noilor mecanisme.

Cu toate acestea, imediat după rendez-vousul cu Rama I se produsese schimbări rapide în aparatul guvernamental de bază. În primul rând, măsurile

de urgență luate pentru a sprijini atât proiectul *Excalibur*, cât și celelalte proiecte referitoare la Rama, secătuiseră fondurile bugetare. Apoi, începând cu anul 2132, proteste zgomotoase pentru reducerea impozitelor și creșterea puterii de cumpărare a populației, reduseseră și mai mult alocațiile serviciilor interguvernamentale. Spre sfârșitul lui 2133, cele mai multe instituții internaționale se confruntau cu o acută lipsă de personal, iar activitatea lor devenise inefficientă. Crahul mondial avusese așadar loc într-un moment propice, când îndoielile cetățenilor cu privire la eficacitatea rețelei de organizații internaționale sporeau continuu. Pe măsură ce haosul financiar se adâncea, era ușor ca națiunile individuale să-și suspende contribuțiile, care, dacă ar fi fost folosite corect de politicieni integri, poate ar fi stopat dezastrul.

Ororile Marelui Haos au fost zugrăvite în mii de pagini de istorie. În primii doi ani, problemele majore le reprezentaseră șomajul și falimentul – personal sau colectiv aflate într-o spirală ascendentă, însă aceste dificultăți financiare păruseră lipsite de importanță prin comparație cu creșterea neconținută a numărului celor flămânzi și fără locuințe. Comunități ce trăiau în corturi și „bidonviluri” începuseră să apară în parcurile publice ale marilor orașe în iarna anului 2136, fapt ce motivase municipalitățile să acționeze curajos și eficient pentru a pune la dispoziție tot

felul de servicii, limitând dificultățile create de prezența temporară a hoardelor de șomeri înfometați. Dar economia nu se restabilise, iar orașele de corturi mizere nu dispăruseră, ci deveniseră prezențe permanente ale vieții urbane – lumi de sine stătătoare, cu activități și interese fundamental diferite de ale orașelor ce le adăposteau. Cu cât trecuse timpul și bidonvilurile se transformaseră în focare neliniștite și fără speranță ale disperării, noile enclave din mijlocul zonelor metropolitane amenințaseră să distrugă înseși entitățile gazdă. În ciuda îngrijorării provocate de amenințarea constantă a anarhiei urbane, omenirea ieșise din cumplita iarnă din 2137 fără ca instituțiile fundamentale ale civilizației să fi fost afectate substanțial.

La începutul anului 2138, o serie de evenimente remarcabile se desfășurase în Italia. Concentrate în jurul lui Michael Balatresi, un tânăr novice franciscan, ulterior cunoscut pretutindeni ca Sfântul Michael din Siena, ele atraseră atenția întregii lumi și anticipaseră pentru o vreme dezintegrarea societății. Michael era o combinație strălucită de geniu, spiritualitate și abilitate politică, un poliglot cu o aură legendară, dotat cu un simț infailibil al finalității și sincronizării. Apăruse brusc pe scena Toscanei – sosind parcă de nicăieri – cu un pătimăș mesaj religios adresat inimilor și minților celor înfricoșați și/sau lipsiți de drepturi. Numărul adeptilor săi crescuse rapid

și spontan, ignorând granițele internaționale. Prin cererile sale ferme pentru o implicare colectivă în problemele chinuitoare ale omenirii, Michael se transformase într-un pericol potențial pentru aproape toți liderii planetei. O dată cu martirizarea lui în condiții înfricoșătoare în iunie 2138, ultima scânteie de optimism a lumii păruse să se stângă. Lumea civilizată, al cărei liant fusese, timp de câteva luni, o licărire de speranță și un fir subțire de tradiție, se prefăcuse brusc în praf și pulbere.

Cei patru ani dintre 2138-2142 marcaseră o perioadă când nu merita să trăiești. Lista nenorocirilor nu se mai sfârșea. Foametea, bolile și anarhia domneau pretutindeni. Războaiele și revoluțiile locale erau prea numeroase ca să mai fie numărate. Se produsese o prăbușire cvasi-totală a civilizației moderne, fapt care crease o viață fantasmagorică pentru toți cetățenii, exceptând câțiva privilegiați retrași în zone bine protejate. Era o lume întoarsă pe dos, o manifestare finală de entropie. Încercările unor grupuri bine intenționate de a rezolva situația nu avuseseră sorti de izbândă, deoarece soluțiile propuse aveau caracter local, în vreme ce problemele erau globale.

Marele Haos se extinsese de asemenea în coloniile spațiale, punând punct final unui capitol glorios din istoria explorărilor. Pe măsură ce dezastrul economic se răspândise pe planeta mamă, coloniile împrăștiate în sistemul solar

deveniseră rapid copii vitregi și părăsiți ai Pământului, nefiind capabile să reziste fără o injecție susținută de bani, alimente și personal. Drept rezultat, în jurul anului 2140, aproape jumătate din locuitorii coloniilor le părăsiseră pentru a reveni acasă, condițiile de viață din căminele de adopțiune deteriorându-se în asemenea măsură, încât erau de preferat până și dificultățile generate de readaptarea la gravitația Terrei, combinate cu sărăcia. Procesul de migrare se accelerase în 2141 și 2142, ani caracterizați atât printr-o distrugere sistematică a ecosistemelor artificiale, cât și prin declanșarea unei lipse acute de piese de schimb pentru întreaga flotă de vehicule-robot, folosite pentru susținerea coloniilor.

În 2143, pe Lună și pe Marte rămăsese doar o mână de pionieri hotărâți. Comunicațiile cu Pământul ajunseseră intermitente și neregulate. Nu se mai găseau bani pentru menținerea legăturilor radio cu așezările de frontieră. Uniunea Planetară încetase să ființeze cu mulți ani înainte. Nu mai exista niciun forum interesat de problemele speciei; Consiliul Guvernelor avea să fie format de-abia peste cinci ani. Cele două colonii rămase se străduiau zadarnic să evite moartea.

În următorul an, 2144, avusese loc ultima misiune spațială importantă – o misiune de salvare pilotată de mexicana Benita Garcia. Folosind o navă construită din piese vechi, Garcia

și echipajul ei de trei persoane reușiseră, într-un fel sau altul, să atingă orbita geosincronă a crucișătorului de croazieră avariat *James Martin*, ultimul vehicul interplanetar de transport în funcțiune, salvând astfel douăzeci și patru dintre cei o sută de copii și femei care se repatriau de pe Marte. În memoria oricărui istoric al spațiului, salvarea pasagerilor de pe *James Martin* marcase sfârșitul unei ere. În următoarele șase luni, ultimele stații spațiale fuseseră abandonate și, timp de aproape patruzeci de ani, nicio ființă umană nu se mai ridicase de pe Pământ cu o destinație orbitală.

În jurul anului 2145, lumea aflată în convulsii reușise să-și dea seama de importanța organizațiilor internaționale neglijate și calomniate la începutul Marelui Haos. După ce se abținuseră de la o implicare politică personală pe parcursul primelor decenii favorabile ale secolului, cei mai talentați reprezentanți ai omenirii începură să înțeleagă că numai prin unirea eforturilor se putea restaura o viață civilizată. La început, cooperarea avu un succes moderat, dar ea revigoră optimismul fundamental al spiritului uman, lansând procesul de reînnoire. Încet, cumplit de încet, elementele civilizației umane și-au recăpătat locul.

Aveau să mai treacă însă doi ani până ce restabilirea generală să fie evidențiată de statisticile economice. În 2147, produsul mondial

brut atinsese 7 din nivelul înregistrat cu șase ani înainte. Șomajul în țările dezvoltate se ridicase la media de 35; în unele țări subdezvoltate, numărul șomerilor și al celor ce lucrau doar câteva zile pe săptămână se cifra la 90 din totalul populației. Se estimase că numai pe durata cumplitelui an 2142, când o secetă teribilă se abătuse asupra zonelor tropicale, muriseră de inaniție aproximativ o sută de milioane de persoane. Combinația dintre rata astronomică a mortalității – datorată unor cauze multiple – și rata extrem de mică a natalității (cine dorea să aibă copii pe o lume fără speranță?) condusesse la reducerea drastică a populației, apreciată la circa un miliard spre sfârșitul lui 2150.

Experiența Marelui Haos marcase profund o întreagă generație. Pe măsură ce anii se scurgeau și copiii născuți în perioada aceea ajungeau la adolescență, se confruntau cu părinți a căror precauție atinsese limita fobiei. Viața unui adolescent în anii 2160, chiar și prin 2170, fusese de aceea foarte strictă. Amintirile teribilelor traume ale tinereții petrecute în Haos continuaseră să-i obsedeze pe adulți, făcându-i extrem de rigizi în aplicarea disciplinei parentale. Pentru ei viața nu constituia o călătorie de plăcere într-un parc de distracții, ci o afacere extrem de serioasă, unde singura șansă de fericire o reprezenta o combinație de valori solide, autocontrol și angajament constant în slujba unei

cauze care să merite osteneala.

De aceea, societatea anilor 2170 diferise esențial de cea complet neconformistă, existentă cu cincizeci de ani în urmă. Multe instituții precum statul-națiune, biserica romano-catolică sau monarhia engleză se bucuraseră de o renaștere în ultima jumătate de secol. Aceste instituții prosperaseră fiindcă se adaptaseră rapid, ocupând poziții de conducere în perioada de restructurare ulterioară Marelui Haos.

Spre sfârșitul lui 2170, când pe planetă se reinstaurase o oarecare stabilitate, interesul pentru călătoriile spațiale se redeșteptase. O nouă generație de sateliți de observare și comunicații fusese lansată de reînființata Agenție Spațială Internațională, unul dintre brațele administrative ale Consiliului Guvernelor. La început activitatea spațială se desfășurase prudent, pe măsura bugetului ASI redus, la ea participând doar națiunile dezvoltate. După reluarea cu succes a zborurilor pilotate, un plan modest de misiuni fusese pregătit pentru deceniul 2190. În 2188, se înființase o nouă Academie Spațială, de unde primii astronauți absolviseră patru ani mai târziu.

Pe Pământ se progresa extrem de lent, însă gradat și previzibil, în cea mai mare parte a celor douăzeci de ani care precedaseră descoperirea celei de-a doua nave Rama, în 2196. Din punct de vedere tehnologic, omenirea se afla la aproximativ același nivel general de dezvoltare ca și cu

șaptezeci de ani în urmă, la apariția primei nave extraterestre. Deși experiența zborurilor spațiale era fără discuție mult mai redusă în momentul celei de-a doua întâlniri, în anumite domenii critice, precum medicina și managementul informațional, societatea umană a ultimului deceniu din secolul XXI avansase considerabil. Civilizațiile întâlnite de cele două nave ramane se deosebeau total dintr-un singur punct de vedere; mulți din contemporanii anului 2196, în special cei în vârstă și care deținuseră poziții cheie în structurile guvernamentale, trăiseră în anii extrem de dureroși ai Marelui Haos. Cu toții cunoșteau sensul cuvântului „frică”. Și acest cuvânt cu greutate le-a influențat deliberările referitoare la prioritățile de rendez-vous cu Rama II.

06. SIGNORA SABATINI

— Așadar, lucrai la teza de doctorat, în momentul în care soțul dumitale a făcut faimoasa previziune asupra supernovei 2191a?

Elaine Brown ședea pe un fotoliu moale și încăpător din salon. Purta un taior cafeniu, lipsit de feminitate, și o bluză cu guler înalt. Părea rigidă și neliniștită, așteptând sfârșitul interviului.

— Studiam în anul doi, iar David era conducătorul meu științific, declară ea precaut, în vreme ce ochii îi fugeau pe furiș în direcția soțului, care urmărea întreaga discuție din cealaltă parte

a încăperii, în spatele camerelor de luat vederi. David era foarte apropiat de doctoranzii săi, fapt știut de toată lumea. De altfel, a constituit unul din motivele pentru care am și ales disciplina lui pentru teza de doctorat.

Francesca Sabatini arăta grozav. Părul blond și lung îi flutura pe umeri. Purta o bluză scumpă de mătase albă, asortată cu eșarfa albastru-închis înnodată în jurul gâtului. Pantalonii aveau aceeași culoare cu eșarfa. Ședea pe un scaun, alături de Elaine. Pe măsuta scundă dintre ele se aflau două cești de cafea.

— Dr. Brown era căsătorit pe atunci, nu-i așa? Vreau să spun, în perioada în care ți-a fost îndrumător.

Elaine se înroși perceptibil. Reportera continuă însă să zâmbească dezarmant și nevinovat, ca și cum întrebarea pusă ar fi fost la fel de normală și simplă ca adunarea lui doi cu doi.

Doamna Brown ezită, expiră adânc și răspunse bâlbâindu-se ușor:

— Ei bine, cred că era la început, dar divorțul a devenit definitiv înainte ca eu să-mi termin teza. (Se opri și se aprinse la față.) Inelul de logodnă a fost cadoul lui pentru succesul meu, adăugă stângaci.

Francesca o studie cu atenție. „Te-aș putea face așchii pentru răspunsul ăsta, din numai câteva întrebări. Dar nu așa mi-aș atinge scopul”, socoti ea rapid.

— OK, tăiați, hotări brusc. Rămâne așa. Să vedem ce-a ieșit, apoi puteți duce echipamentul la mașină.

Operatorul-șef se îndreaptă spre o latură a camerei automate nr. 1, programată să ia prim-planuri numai cu Francesca și introduse trei comenzi în miniconsola de pe carcasă. Între timp, Elaine se ridică, iar camera nr. 2 se retrase automat pe picioarele trepied, ascunzându-și în același timp transfocatorul. Alt operator îi făcu semn lui Elaine să rămână nemișcată până la deconectarea aparatului.

Regizorul avu nevoie de câteva secunde ca să programeze echipamentul automat de înregistrare, reluând ultimele cinci minute ale interviului. Materialul filmat de cele trei camere fu prezentat simultan pe porțiuni distincte ale monitorului, în centrul căruia se vedea imaginea de ansamblu a celor două femei, încadrată de prim-planuri. Francesca era o profesionistă desăvârșită, așa încât înțelese rapid că obținuse materialul pentru show. Soția lui David Brown era o tânără inteligentă, serioasă și modestă; nu se simțea bine în centrul atenției și totul se observa extrem de clar pe bandă. În vreme ce Francesca discuta detaliile cu echipa tehnică, punând la punct expedierea materialului, gata comentat, la hotelul ei din Complexul de Transport Dallas, înainte de zborul fixat pentru dimineața următoare, Elaine reveni în salon însoțită de un

robot standard de serviciu, aducând două feluri diferite de brânzeturi, sticle de vin și pahare pentru toată lumea. Francesca surprinse expresia contrariată a lui David Brown când soția sa anunță o „mică petrecere”, pentru a marca sfârșitul interviului. Echipa și Elaine se strânseră în jurul robotului și a vinului. David se scuză, îndreptându-se spre holul lung care făcea legătura cu partea din spate a reședinței, acolo unde se aflau dormitoarele, iar Francesca îl urmă.

— Scuză-mă, David, rosti femeia și el se întoarse, vizibil contrariat. Nu uita că mai avem ceva de terminat. Le-am promis lui Schmidt Hagenest un răspuns la întoarcerea mea în Europa. Sunt nerăbdători să continue proiectul.

— N-am uitat, replică bărbatul. Voiam doar să mă asigur că amicul tău, Reggie, a terminat să-mi intervieveze copiii. Oftă. Sunt momente când îmi doresc să fiu cel mai obscur cetățean al acestei lumi.

Francesca se apropie de el.

— Nu te cred câtuși de puțin, declară ea fixându-l în ochi. Astăzi ești nervos fiindcă nu poți controla ceea ce soția și copiii tăi ne spun mie și lui Reggie. Și nimic nu-i mai important pentru tine decât să fii stăpân pe situație.

Brown se pregăti să-i răspundă, când un strigăt ascutit – „mămicăăă” – se reverberă în hol, provenind dintr-un dormitor. Câteva secunde mai târziu, un băiețel de șase-șapte ani trecu ca din

pușcă pe lângă David și Francesca, pentru a se arunca direct în brațele mamei sale, aflată acum în cadrul ușii dintre hol și salon. Forța coliziunii făcu ca o parte din vinul din pahar să i se verse femeii pe mână, iar ea îl linse cu un gest reflex, în vreme ce-și alina copilul.

— Ce s-a-ntâmplat, Justin?

— Negrul mi-a stricat câinele, îngăimă Justin printre suspine. I-a tras un șut în fund și-acuma nu mai reușesc să-l fac să meargă.

Arătă cu degetul spre capătul holului, de unde se apropiau Wilson și o adolescentă înaltă, zveltă și foarte serioasă.

— Tăticule, spuse fetița, implorând din ochi ajutorul lui Brown, domnul Wilson și cu mine vorbeam despre colecția mea de pioni, iar afurisitul ăla de câine-robot a intrat și l-a mușcat de picior. După ce mai întâi a făcut pipi pe el. Justin l-a programat așa...

— Minte, o întrerupse cu un urlet băiețelul. Ea nu-l place pe Wally. Niciodată nu l-a plăcut.

Elaine își sprijinea cu o mână fiul zguduit de hohote de plâns, în timp ce în cealaltă strângea paharul. Nu ar fi fost tulburată de scenă, dacă n-ar fi remarcat privirea dezaprobatore a soțului. Sorbi vinul dintr-o singură înghițitură și puse paharul pe o etajeră din apropiere.

— Ei, gata, gata, Justin, spuse ea privind stânjenită în jur, nu mai plânge și spune-i mamei ce s-a întâmplat.

— Negrul nu mă place. Și nici eu nu-l plac. Wally știa asta, așa că l-a mușcat. Wally are întotdeauna grijă de mine.

Angela, fiica, deveni și mai agitată.

— Știam c-o să se întâmple așa. Cât timp domnul Wilson a stat de vorbă cu mine, Justin a tot intrat în cameră, întrerupându-ne ca să-i arate domnului jocurile, animalele, trofee și chiar hainele sale. În cele din urmă, domnul Wilson a trebuit să se rățoiască la el. Apoi Wally a înnebunit, iar domnul Wilson a trebuit să se apere.

— E-o mincinoasă, mamă. O mare mincinoasă. Spune-i să tacă...

Brown îl întrerupse mânios.

— Elaine, urlă el ca să acopere hărmălaia creată, scoate-l... de aici. Se răsuci spre fiica lui, în vreme ce soția sa îl trăgea pe băiețel în salon. Angela, continuă el fără a-și mai stăpâni și ascunde furia, cred că ți-am spus că sub niciun motiv nu trebuie să te cerți astăzi cu Justin.

Fata dădu înapoi în fața reproșului. Ochii i se umplură de lacrimi și încercă să spună ceva, dar Wilson se interpuse între cei doi.

— Scuză-mă, dr. Brown, zău că Angela n-a făcut nimic rău, interveni el. Relatarea ei este corectă. Ea...

— Ascultă, Wilson, replică aspru Brown, dacă nu te superi, îmi rezolv singur problemele de familie. (Făcu o pauză să se calmeze.) îmi pare

foarte rău pentru această neînțelegere, dar totul va reintra în normal în câteva minute. Își privi fiica rece și lipsit de bunăvoință. Du-te-n camera ta, Angela. Discutăm mai târziu. Spune-i mamei că vreau să te ia de acolo înainte de cină.

Francesca urmări cu interes întreaga scenă. Observă frustrarea lui Brown și lipsa de aplomb a lui Elaine. Perfect, gândi reportera. Chiar mai bine decât aș fi sperat. Brown va fi o pradă ușoară.

Trenul argintiu și lucios străbătea nordul Texasului cu două sute cincizeci de kilometri pe oră. Luminile Complexului de Transport Dallas apărură la orizont în câteva minute. CTD acoperea o arie uriașă, de aproape douăzeci și cinci de kilometri pătrați, fiind în același timp aeroport, stație feroviară și orașel. Construit inițial în 2185, pentru a face față traficului aerian în continuă dezvoltare, cât și pentru a asigura o transbordam ușoară a pasagerilor în sistemul trenurilor de mare viteză, Complexul se transformase treptat – ca și alte centre similare din lume – într-o veritabilă comunitate. Mai bine de o mie de oameni – cei mai mulți lucrând în CTD și displăcându-le să efectueze zilnic naveta – locuiau în apartamentele dispuse în semicerc în jurul centrului comercial, situat în partea de sud a principalei gări, în al cărei perimetru se aflau patru hoteluri importante, șaptesprezece restaurante și peste o sută de magazine diverse –

printre care unele de modă ale cunoscutei companii Donatelli.

— Pe atunci aveam nouăsprezece ani, îi spunea tânărul Francescăi, în vreme ce trenul se apropia de gară. Am avut parte de o educație foarte rigidă, așa că, urmărindu-ți emisiunile la televizor, am învățat despre dragoste și sex, în numai zece săptămâni, mai multe decât în toată viața mea de până atunci. Voiam să-ți mulțumesc pentru asta.

Francesca acceptă cu grație complimentul; era obișnuită să fie recunoscută în public. Când trenul opri și ea coborî pe peron, îi zâmbi încă o dată tânărului. Wilson se oferî să-i ia de pe umăr camera, și se îndreptară spre transportorul ce urma să-i ducă la hotel.

— Nu te deranjează niciodată? întrebă el și reportera îl privi întrebătoare. Toate aceste atenții... faptul că ești o persoană publică?

— Nu, bineînțeles că nu.

Zâmbi în sinea ei. Individul ăsta nu mă-nțelege nici după șase luni. Poate că-i prea plin de sine pentru a-și da seama că unele femei sunt la fel de ambițioase ca bărbații.

— Știam că cele două emisiuni ale tale sunt populare încă dinainte să te întâlnesc. Dar habar n-aveam că va fi imposibil să intrăm într-un restaurant sau să fim văzuți în public fără a da peste unul dintre admiratorii săi.

Reggie continuă să trângănească, pe măsură ce transportorul ieși din stație și se apropie de

centrul comercial. Spre capătul unei promenade închise, un grup mare de oameni se vânzoleau în fața unui teatru, pe al cărui frontispiciu se menționa titlul piesei *In Any Weather* a dramaturgului american Linzey Olsen.

— O știi? întrebă într-o doară Reggie și continuă fără a-i lăsa timp să răspundă. Eu am văzut filmul, atunci când a rulat prima dată pe ecrane, acum vreo cinci ani. Jucau Helen Caudill și Jeremy Temple, înainte ca ea să devină mare star. O poveste stranie despre doi oameni care sunt nevoiți să împartă aceeași cameră de hotel pe durata unui viscol, în Chicago. Ambii sunt căsătoriți. Se îndrăgostesc unul de celălalt, discutând despre așteptările lor neîmplinite. Așa cum am spus, o piesă stranie.

Francesca nu-l asculta. Un băiat care-i amintea de vărul ei Roberto se urcase în cabină chiar în fața lor, la prima stație din complexul comercial. Pielea și părul îi erau întunecate, trăsăturile frumos conturate. „Cât timp a trecut de când nu l-am văzut pe Roberto?”, medită ea. Deja s-au împlinit trei ani. Era în Positano împreună cu soția lui, Maria. Oftă, amintindu-și zilele de demult. Se revedea pe sine râzând și alergând pe străzile din Orvieto. Avea nouă-zece ani, era încă inocentă și nerăsfățată. Jucau fotbal în piața din fața Domului. Îi plăcea teribil să-și sâcâie vărul cel atât de politicoș și impasibil. Roberto constituise singurul lucru bun din copilăria ei.

Transportorul se opri lângă hotel. Reggie o privea fix și Francesca intuită că tocmai îi pusese o întrebare.

— Ei bine? făcu el în timp ce coborau din cabină.

— Îmi pare rău, scumpule, visam iarăși cu ochii larg deschiși. Ce-ai spus?

— Nu mi-am dat seama că sunt plictisitor, replică fără umor Reggie și execută o piruetă dramatică pentru a se asigura că este ascultat. Ce alegi pentru deseară? Am redus opțiunile la două: bucătăria chinezească sau cajun.

În acel moment, gândul de a lua masa cu Reggie nu-i surâdea câtuși de puțin femeii.

— Sunt foarte obosită, spuse ea. Cred că voi mânca de una singură în cameră, apoi voi lucra nițel. Intuise perfect mâhnirea ce se așternu pe chipul bărbatului, așa încât se întinse și-l sărută ușor pe buze. Dar poți veni la mine ca să bei ceva, în jurul orei 22.

De îndată ce intră în apartament, prima grijă a Francescăi fu să activeze terminalul calculatorului, pentru a-și verifica mesajele primite. Erau patru. Meniul îi indică expeditorul fiecăruia, ora transiterii, durata și nivelul de prioritate. Sistemul Priorității de Urgență (SPU) reprezenta o inovație a concernului Internațional Communications, una dintre cele trei companii de comunicații supraviețuitoare, care se dezvoltau din nou după consolidarea masivă de la mijlocul

secolului. Beneficiarul unui SPU introducea în calculator tipul de mesaj prioritar admis să-i întrerupă orice activitate. Francesca menționase doar mesajele de prioritate 1 (urgență extremă), programând să-i fie retransmise pe terminalul din reședința Brown; înregistrarea cu familia trebuia terminată într-o singură zi și dorise să reducă posibilitatea unei întârzieri.

Exista un singur mesaj de prioritate 2, lung de trei minute, de la Carlo Bianchi. Francesca se încruntă, introduse codurile adecvate în terminal și activă monitorul. Pe ecran apăru un italian agreabil, de vârstă mijlocie, îmbrăcat în costum de schi, care stătea pe o canapea, în fața unui șemineu în care ardea un foc viu.

— Buon giorno, cara, o salută el.

După ce lăsă timp videocamerei să panormeze salonul noii sale vile din Cortina d'Ampezzo, signor Bianchi trecu direct la subiect. De ce refuza Francesca să apară în reclamele noii sale colecții de îmbrăcăminte sportivă de vară? Firma lui îi oferise o sumă incredibil de mare și programase în așa fel campania, încât spoturile publicitare să fie prezentate de-abia după terminarea misiunii Newton, ca să n-o pună astfel într-o situație delicată vizavi de contractele cu ASI. Carlo admise că în trecut avuseseră niște neînțelegeri dar, după părerea sa, aceasta se întâmplase cu mulți ani în urmă. Avea nevoie de răspunsul ei într-o săptămână.

Lua-te-ar dracu', Carlo, îi zise Francesca în gând, surprinsă ea însăși de intensitatea reacției. Puține persoane erau în stare s-o indispună, dar Carlo Bianchi se număra printre ele. Introduse în terminal comenzile necesare pentru a înregistra un mesaj pentru agentul ei din Londra, Darrell Bowman.

— Salut, Darrell. Sunt Francesca, din Dallas. Spune-i gurii ăleia sparte de Bianchi că nu i-aș face reclamele nici dacă mi-ar oferi zece milioane de mărci. Și, apropo, întrucât am înțeles că principalul lui rival e Donatelli, ce-ar fi să iei legătura cu directorul lor de publicitate, Gabriela nu-știu-cum, am întâlnit-o cândva la Milano, și să-i comunici c-aș fi încântată să lucrez pentru ei, după terminarea Proiectului Newton? în aprilie sau mai. Făcu o pauză de câteva clipe. Cam atât. Revin la Roma mâine noapte. Salutări lui Heather.

Cel mai lung mesaj provenea de la soțul ei, Alberto, un bărbat înalt și cărunt de vreo șaizeci de ani. Ca director executiv, Alberto conducea divizia italiană a lui Schmidt Hagenest, conglomeratul multimedia german care deținea, printre altele, mai bine de o treime din ziarele și revistele europene, plus o serie de importante rețele comerciale de televiziune din Germania și Italia. În transmisiunea sa, Alberto ședea în cabinetul de lucru de acasă, îmbrăcat într-un costum scump gri-închis, sorbindu-și liniștit coniacul. Tonul său era cald, familiar – mai

degrabă al unui părinte decât al unui soț. Îi spuse lui Francesca despre interviul ei cu amiralul Otto Heilmann, care fusese difuzat în ziua aceea în toată Europa; îi plăcuseră, ca întotdeauna, comentariile, dar îl considera pe Otto un egocentric. Nimic surprinzător în asta, cugetă Francesca ascultându-i spusele, având în vedere că așa și este. Însă individul îmi este adesea folositor.

Alberto îi dădu vești bune în legătură cu unul dintre fiii lui (Francesca avea trei copii vitregi, toți mai în vârstă decât ea), înainte de a-i spune că-i era dor și c-o aștepta cu nerăbdare acasă în seara următoare. Și mie mi-e dor, gândi Francesca înainte de a răspunde la mesaj. E plăcut să trăiesc cu tine. Mă bucur atât de libertate, cât și de siguranță.

Patru ore mai târziu, Francesca stătea pe balconul camerei, fumând o țigară în aerul rece de decembrie al Texasului. Era îmbrăcată cu halatul gros, oferit fiecărui oaspete de administrația hotelului. Cel puțin nu-i ca în California, își zise trăgând fumul adânc în piept. Măcar în Texas unele hoteluri au balcoane pentru fumători. Dacă le-ar sta în putință, habotnicii ăia de pe coasta de vest ar declara și fumatul o crimă.

Se apropie de balustradă să vadă mai bine un supersonic care se apropia de aeroport dinspre vest. Cu ochii minții se afla în interiorul avionului,

așa cum urma să fie a doua zi, în timpul zborului spre Roma. Își imaginează că avionul venea de la Tokyo, incontestabila capitală economică mondială înainte de Marele Haos. Ruinați de lipsa de materii prime pe durata nerodicilor ani de la mijlocul secolului, japonezii prosperau din nou astăzi, când lumea revenise la economia de piață. Femeia urmărește aterizarea aparatului, apoi se uită în sus, la cerul presărat cu stele; trase din țigară și privi fumul care se risipea alene în văzduh.

Și iată că acum te așteaptă ceea ce ar putea fi realizarea vieții tale, își zise ea. O șansă de a deveni nemuritoare? Cel puțin multă vreme voi fi amintită ca un membru al echipajului Newton. Gândurile îi zburară spre misiune, evocând pe scurt imagini ale unor ființe fantastice, capabile să construiască enorme nave spațiale pe care să le trimită după aceea în vizită către sistemul solar. Brusc, gândurile i se întoarseră la realitate – la contractele pe care David Brown tocmai le semnase înainte ca ea să-i părăsească reședința.

„Acum suntem parteneri, stimate dr. Brown. Prima fază a planului meu s-a terminat. Și dacă nu greșesc cumva, am citit azi în ochii tăi o licărire de interes.” Francesca îl sărutase în grabă după ce terminaseră de discutat și semnat contractele. Erau singuri în birou și, pentru o clipă, crezuse că el avea să-i întoarcă sărutul cu și mai multă pasiune.

Termină țigara, o strivi în scrumieră și reveni în

cameră. De îndată ce deschise ușa, auzi o respirație greoaie. Patul era într-o cumplită dezordine și de-a curmezișul lui zăcea Reggie Wilson gol pușcă, sforăind cumplit. Ești foarte bine dotat, amice, atât pentru viață cât și pentru amor, comentă ea în gând. Dar niciuna, nici cealaltă nu-i o competiție athletică. Ai fi mai interesant dacă ai avea și ceva subtilitate, poate chiar puțină finețe...

07. RELAȚII CU PUBLICUL

Scăldat în primele raze de lumină ale dimineții, vulturul solitar se ridica sus deasupra mlaștinilor. O rafală de vânt dinspre ocean îl determină să facă un viraj, întorcându-se spre nord de-a lungul coastei. Undeva jos sub el, începând de la dunele albe și cafeniu-deschis de lângă ocean și întinzându-se printre nenumăratele insule, râuri și golfulețe, acoperind kilometri întregi spre vest până la orizont, pășunile și mlaștinile erau acoperite de un complex de construcții, întrerupt la rândul său de drumuri pavate. Cu șaptezeci și cinci de ani în urmă, Complexul Spațial Kennedy fusese unul dintre cele aproximativ zece asemenea locuri de pe Pământ, unde călătorii coborau din trenurile de mare viteză sau din avioane, ca să urce într-o navetă a cărei destinație o reprezenta o stație spațială OTJ (orbită terestră joasă). Dar Marele Haos transformase astrodromul într-un memento fantomatic al unei culturi odinioară

înfloritoare. Intrările și pasajele de legătură fuseseră abandonate de ani de zile ierbii, păsărilor de apă, aligatorilor și omniprezentelor insecte din zona centrală a Floridei.

După douăzeci de ani de părăsire totală, astrodromul începuse să fie treptat repus în funcțiune prin anii 2160. Întâi fusese utilizat ca aeroport, redevenind apoi un centru general de transport care deservea coasta atlantică a Floridei. Când lansările spațiale reîncepuseră la mijlocul anilor 2170, fusese normal să i se redea statutul anterior. În decembrie 2199, aproape jumătate din vechiul astrodrom redevenise operațional, deservind traficul într-o continuă creștere dintre Pământ și spațiul cosmic.

De la o fereastră a biroului său temporar, Valeri Borzov urmărea magnificul vultur, care se întorcea, planând, la cuibul său din unul dintre cei mai înalți copaci de lângă clădiri. Generalul iubea păsările; îl fascinau de ani de zile, încă din copilăria petrecută în China. Într-un vis ce se repeta mereu, Borzov trăia pe o uimitoare planetă pe al cărei cer roiau creaturi înaripate. Își aducea încă aminte cum își întreba tatăl dacă în interiorul primei nave ramane existase vreun biot zburător și cât de dezamăgit fusese de răspunsul negativ primit.

Auzind zgomotul scos de un vehicul masiv, generalul privi pe fereastra vestică. De cealaltă parte a drumului, în fața clădirii ce adăpostea

laboratoarele de testări, modulul care avea să fie folosit de misiunea Newton ieșea încet din complex, transportat pe o uriașă platformă pe șine multiple. Modulul – retrimis la testări din cauza unor probleme apărute la controlerul ionic – urma să fie plasat în după-amiaza aceea la bordul unei nave, pentru a fi expedit la stația spațială OTJ-2, unde trebuia pregătit pentru testul final de dinaintea Crăciunului. Ambele nave ale misiunii Newton erau supuse unor verificări finale în OTJ-2, dar exercițiile simulate ale astronauților se desfășurau pe echipamentele de rezervă ale stației OTJ-3. Sistemele reale de zbor aveau să fie utilizate doar cu o săptămână înainte de lansare.

Câțiva pasageri coborâra dintr-un autobuz electric oprit în fața birourilor, pe latura sudică a clădirii. Printre aceștia se număra o blondă într-o bluză galbenă cu mâneci lungi și dungi verticale, cu pantaloni din mătase neagră, care se îndreptă spre intrarea clădirii cu o grație înnăscută. Borzov o admiră de la distanță, amintindu-și că Francesca fusese un model faimos înainte de a deveni reporter TV. Se întrebă ce anume dorea și de ce insistase să-l vadă între patru ochi înainte de informarea medicală din dimineața respectivă.

După numai un minut, o întâmpina în ușa biroului.

— Bună dimineața, signora Sabatini, spuse el.

— Tot oficial, generale? replică ea râzând. Chiar și atunci când suntem numai noi doi? Dumneata

și japonezii sunteți singurii din echipaj care refuză să-mi spună Francesca.

Realiză că bărbatul o privea ciudat și se uită în jos, cercetându-și hainele să vadă dacă era ceva în neregulă.

— Ce s-a întâmplat? întrebă după o scurtă ezitare.

— Probabil bluza dumitale, răspunse tresărind Borzov.

Pentru o clipă, am avut impresia certă că ești o tigroaică, gata să sară asupra unei nenorocite de antilope sau gazele. Poate c-am îmbătrânit. Sau poate că mintea îmi joacă feste.

O invită să între în birou.

— Bărbații mi-au mai spus că semăn cu o pisică, însă niciodată cu o tigroaică. Francesca se așează pe scaunul de lângă biroul generalului, zâmbi ștrengar și continuă cu o voce miorlăită: Sunt doar o pisicuță târcată de casă, complet lipsită de ajutor.

— Nu te cred niciun moment, surâse Borzov. Multe adjective te pot descrie, dar „neajutorată” nu va fi niciodată unul dintre ele. Brusc, deveni practic: Și acum, ce pot face pentru dumneata? Ai spus că ai de discutat ceva foarte important – ceva ce nu suportă amânare.

Francesca extrase din servietă o foaie mare de hârtie și i-o întinse.

— Graficul de presă pentru proiect. L-am revizuit în detaliu ieri, împreună cu biroul de

relații cu publicul și cu rețelele TV mondiale. Este de notat că din interviurile personale cu astronautii s-au realizat până acum doar cinci. Inițial, pentru luna asta fuseseră programate patru. Dar când ai adăugat cele trei zile de simulări exercițiilor deja planificate, ai tăiat timpul prevăzut interviurilor cu Wakefield și Turgheniev.

Făcu o pauză, asigurându-se că este urmărită.

— Putem să-l programăm pe Takagishi sâmbăta viitoare și pe O'Toole de Crăciun, în Boston. În schimb, atât Richard, cât și Irina declară acum că n-au timp de interviuri. În plus, rămâne vechea problemă: nici dumneata și nici Nicole nu sunteți programați...

— Ai insistat pentru această întâlnire la ora 7:30, ca să discuți graficul de presă? o întrerupse Borzov cu o voce care îi exprima extrem de clar opinia asupra unor astfel de activități.

— Printre altele, răspunse impasibilă Francesca, ignorând evidenta nuanță critică din glasul interlocutorului. Dintre toți cei implicați în misiune, sondajele arată că publicul se interesează în cel mai înalt grad de dumneata, de mine, de Nicole des Jardins și de David Brown. Până în prezent am fost incapabilă să fixez o dată pentru interviul dumitale exclusiv, iar madame des Jardins declară că nici n-are intenția să-mi acorde vreodată unul. Rețelele TV sunt nemulțumite. Reportajul premergător lansării va fi deci incomplet. Am nevoie de ajutorul dumitale.

Îl privi deschis pe general.

— Vreau să amâni exercițiile suplimentare, să stabilești o dată pentru interviul personal și să vorbești cu Nicole în numele meu.

Generalul se încruntă. Era mânios, dar și deranjat de impertinența femeii. Tocmai voia să-i spună că programarea interviurilor personale nu se afla pe lista sa de priorități, când ceva îl determină să se oprească. Al șaselea simț al său, cât și experiența de o viață în relațiile cu oamenii îl determinară să ezite; simți că în întrevvedereea aceea mai exista ceva care încă nu fusese spus. Căută să câștige timp, schimbând subiectul.

— În altă ordine de idei, trebuie să-ți spun că mă preocupă tot mai mult anvergura petrecerii de revelion organizată de prietenii dumitale din guvernul italian și de coaliția oamenilor de afaceri. Știu că la începutul pregătirii noastre am fost de acord să participăm – ca grup însă habar n-aveam că va fi etichetată drept „petrecerea secolului”, așa cum a fost numită săptămâna trecută de o revistă americană. Dumneata îi cunoști pe indivizii ăștia – nu poți face ceva să temperezi puțin lucrurile?

— Gala constituia alt punct de pe agenda mea de lucru, replică Francesca, parând cu grijă lovitura. Și acolo am nevoie de sprijinul dumitale. Patru dintre membrii misiunii Newton afirmă că nu intenționează să participe, în timp ce alți doi sau trei insinuează că au deja alte angajamente – deși, în martie trecut, toți am fost de acord să

participăm. Takagishi și Yamanaka doresc să petreacă sărbătorile cu familiile în Japonia, în timp ce Wakefield îmi transmite că și-a făcut deja rezervarea pentru câteva zile de scufundări la adâncime în Insulele Cayman. Și din nou franțuzoaica asta care pur și simplu spune că nu merge, fără a-mi da vreo explicație.

Borzov nu se putu abține să nu rânjească.

— De ce ai asemenea dificultăți cu Nicole des Jardins? Bănuiesc că, de vreme ce sunteți amândouă femei, ar trebui să-ți fie mai ușor să tratezi cu ea.

— E total refractară la rolul presei în această misiune. Mi-a și spus-o de câteva ori. Și devine foarte încăpățânată când se pune chestiunea vieții ei particulare. Francesca ridică din umeri. Publicul în schimb e absolut fascinat de ea. La urma urmelor, nu numai că-i medic, lingvistă și fostă campioană olimpică, ci și fiica unui romancier celebru, și mama unei fete de paisprezece ani, cu toate că n-a fost niciodată măritată...

Bărbatul își privi ceasul.

— Pentru cultura mea generală, o întrerupse el, câte puncte mai ai pe agenda dumitale de lucru – parcă așa ai numit-o, nu? Suntem așteptați în sala de conferințe peste zece minute, îi zâmbi, și sunt constrâns să-ți reamintesc că madame des Jardins s-a întrecut pe sine astăzi, acceptându-ți cererea de a relata în presă desfășurarea

informării medicale.

Francesca îl studie câteva secunde. Cred că-i îndeajuns de pregătit, reflectă ea. Și dacă nu cumva l-am judecat greșit, va înțelege imediat. Scoase din servietă un obiect mic de formă cubică și i-l întinse peste birou.

— Iată și ultimul punct de pe agenda mea.

Comandantul-șef al misiunii Newton păru uluit. Răsuci în mână cubul.

— Ne-a fost vândut de un jurnalist independent. Tonul femeii deveni serios. Am fost asigurați că e singura copie existentă.

Făcu o pauză, în vreme ce Borzov introducea cubul în calculatorul de pe birou. Când prima imagine apăru pe monitor, bărbatul păli vizibil. Urmări vreo cincisprezece secunde delirările teribile ale Natașei, fiica sa.

— N-am vrut să cadă în mâinile presei de scandal, adăugă cu o voce moale Francesca.

— Cât durează înregistrarea? întrebă calm generalul.

— Aproape jumătate de oră, răspunse ea. Sunt singura care am văzut-o în întregime.

Borzov oftă adânc. Sosise clipa pe care soția sa, Petra, o așteptase cu groază din momentul când fusese anunțată oficial numirea lui în postul de comandant al misiunii Newton. Directorul institutului din Sverdlovsk promisese că niciun reporter nu va avea acces la fiica lor. Iată că acum apăruse înregistrarea video a unui interviu de o

jumătate de oră cu ea. Petra avea să fie complet dărâmată.

Privi pe fereastră și evaluă în minte ce s-ar fi întâmplat cu misiunea dacă schizofrenia acută a fiicei sale avea să fie adusă la cunoștința publicului. Admise că situația ar fi fost jenantă, dar misiunea nu va fi periclitată în mod serios... O privi apoi pe Francesca. Ura tranzacțiile. Și nici nu era sigur dacă nu cumva reportera însăși pusese la cale interviul cu Natașa. Cu toate astea...

Borzov se relaxă și izbuti să zâmbească.

— Probabil că trebuie să-ți mulțumesc, deși nu mi se pare lucrul cel mai potrivit. Făcu o pauză. Presupun că se cade să-mi exprim recunoștința într-un fel anume.

„Până acum, toate bune”, socoti Francesca. Știa că deocamdată nu trebuia să spună nimic.

— În regulă, continuă generalul după o tăcere prelungă. Voi anula simulările suplimentare. S-au plâns și alții de ele. (Răsuci în mână cubul.) Iar eu și Petra vom veni cât mai curând la Roma pentru interviu, așa cum ai sugerat cândva. Măine voi reaminti tuturor despre petrecerea de Anul Nou și voi adăuga că este de datoria lor să participe. Dar nici eu și nici altcineva nu-i poate cere lui Nicole des Jardins să-ți vorbească despre altceva decât propria-i muncă.

Se ridică brusc în picioare.

— E timpul să mergem la consfătuirea de biometrie.

Francesca se aplecă și-l sărută pe obraz.

— Mulțumesc, Valeri, rosti ea.

08. BIOMETRIE

Informarea medicală începuse înainte de sosirea lui Francesca și Borzov. Erau prezenți restul astronautilor și vreo 25-30 de ingineri și savanți implicați în misiune. Patru reporteri și o echipă de televiziune completau audiența. În fața tuturor, purtând ca de obicei salopeta gri de zbor, Nicole des Jardins ținea în mână un indicator laser. Lângă ea se afla un japonez înalt, în costum albastru, care asculta cu atenție o întrebare pusă din sală. Nicole îl întrerupse pentru a-i saluta pe noii sosiți.

— Sumimasen, Hakamatsu-san, spuse ea. Permite-mi să ți-i prezint pe generalul Valeri Borzov din Uniunea Rusă – comandantul misiunii noastre – și pe reportera Francesca Sabatini.

Se întoarse spre cei doi întârziați.

— *Dobrii utra*⁴, se adresă Nicole generalului, apoi o salută din cap pe Francesca. Dumnealui este dr. Toshiro Hakamatsu, cel care a proiectat și pus la punct sistemul de biometrie pe care-l vom utiliza în misiunea noastră – inclusiv sondele minuscule ce ne vor fi implantate în trupuri.

Generalul întinse mâna.

— Îmi pare bine, Hakamatsu-san. Madame des

---

⁴ Bună dimineața (lb. rusă, orig., n. red.).

Jardins ne-a informat în detaliu despre remarcabila dumitale activitate.

— Mulțumesc, replică bărbatul, înclinându-se în direcția lui Borzov după ce-i strânse mâna. E o onoare pentru mine să particip la acest proiect.

Francesca și generalul se așezară pe cele două scaune libere din primul rând și informarea continuă. Nicole îndreptă indicatorul spre o tastatură amplasată pe o latură a unui podium mic și în fața celor prezenți apărură – sub forma unei imagini holografice tridimensionale – un model multicolor în mărime naturală a sistemului cardiovascular uman, cu venele indicate în albastru și arterele în roșu. Minusculi marcatori albi circulau în interiorul vaselor de sânge, indicând direcția și viteza de curgere.

— Comisia de Științe Biologice ASI a aprobat săptămâna trecută noile sonde Hakamatsu ca principal sistem de monitorizare a sănătății echipajului pe parcursul misiunii, începu Nicole. S-a așteptat până în ultimul moment, pentru o evaluare corectă a rezultatelor testului de solicitare la care au fost supuse sondele, într-o mare varietate de circumstanțe. Chiar și în aceste condiții, nu a apărut nicio indicație a existenței unor mecanisme de respingere, la niciunul dintre subiecții testați. Suntem norocoși că putem utiliza acest sistem, menit să ne facă viața mai ușoară atât mie – ca ofițer biolog – cât și vouă. În timpul misiunii nu veți fi supuși la obișnuitele tehnici de

injectare/scanare folosite până acum. Sondele sunt introduse o singură dată – de două ori în cel mai rău caz – în decursul misiunii de o sută de zile și nu necesită înlocuire.

— Cum s-a rezolvat problema respingerii pe termen lung? o întrerupse un medic din sală.

— Voi răspunde detaliat în cadrul discuțiilor pe secții din această după-amiază, replică Nicole. Momentan este suficient să menționez doar faptul că, din moment ce factorii chimici cheie care guvernează respingerea se concentrează asupra a patru-cinci parametri, incluzând pH-ul, sondele sunt acoperite cu substanțe adaptabile la condițiile locale din zona de implant. Cu alte cuvinte, o dată ce ajung la destinație, ele sondează imperceptibil mediul chimic înconjurător, apoi se acoperă cu un înveliș conceput să fie compatibil cu natura gazdei, evitând astfel orice respingere.

Întorcându-se cu fața spre modelul circulației sanguine umane, continuă:

— Sondele vor fi introduse aici, în brațul stâng, și se vor dispersa, conform programelor prestabilite, în treizeci și două de puncte distincte ale corpului. Se vor insera singure în țesutul primitorului.

Pe măsură ce vorbea, interiorul modelului holografic se animă și audiența putu să urmărească apariția a treizeci și două de semnale luminoase intermitente, începând din brațul stâng și răspândindu-se în tot corpul. Patru se localizară

în creier, trei în inimă, patru în glandele primare ale sistemului endocrin, celelalte douăzeci și unu împrăștiindu-se în diferite părți și organe, începând de la ochi până la degetele de la mâini și de la picioare.

— Fiecare sondă conține atât o multitudine de senzori microscopici pentru determinarea parametrilor importanți pentru sănătate, cât și un sistem sofisticat de înregistrare a datelor, care transmite apoi informațiile la o simplă comandă dată de scanner. În practică, intenționez să vă scanez pe fiecare și să vă centralizez toate informațiile referitoare la starea fizică o dată pe zi, deși aparatele sunt în stare să înregistreze continuu timp de patru zile. Nicole se opri și privi în sală. Sunt întrebări până aici?

— Da, vorbi Wakefield din primul rând. Înțeleg cum sistemul înmagazinează miliarde de biți de informație, dar asta e partea cea mai ușoară a întregii operații. Nu există nicio posibilitate ca dumneata sau oricare altul să le studieze în totalitate. Cum se sintetizează informațiile, așa încât să descoperiți dacă ceva nu-i în regulă?

— Nimerești întotdeauna drept la țintă, nu-i așa, Richard? zâmbi Nicole. Tocmai intenționez să abordez problema.

Ridică un obiect mic, subțire și plat, având o tastatură. Iată un scanner standard programabil, care permite gruparea în diverse feluri a informațiilor stocate. Poți solicita datele complete

de pe fiecare și/sau de pe toate canalele, ori să le obții numai pe cele de avertizare...

Femeia observă în sală multe priviri derutate.

— Voi repeta, rosti Nicole. Determinările făcute de orice instrument au limite de siguranță prevăzute – variind, firește, de la individ la individ – dar și o plajă mai largă, de toleranță, folosită pentru a identifica o urgență reală. Dacă o măsurătoare anume depășește doar limita prevăzută, ea este introdusă în fișierul de avertizare, marcat printr-un identificator de alarmă. Una dintre opțiunile de utilizare a scannerului e de a citi numai aceste liste. Dacă un astronaut se simte bine, procedura normală constă exclusiv în verificarea datelor introduse în fișierul de avertizare.

— Dar dacă obții o măsurătoare peste limita de toleranță, interveni Tabori, atunci trebuie să fii atent. Aparatul de control activează transmițătorul de urgență și-și folosește întreaga energie pentru a emite un bip-bip de-a dreptul înfricoșător. Vorbesc din propria mea experiență. Mi s-a întâmplat în timpul unui test scurt, cu ceea ce s-au dovedit a fi valori false de toleranță. Pe moment am crezut că sunt terminat.

Comentariul ofițerului biolog secund produse un hohot general de râs. Imaginea micului Janos plimbându-se și emițând bip-uri stridente era într-adevăr amuzantă.

— Niciun sistem nu-i infailibil, iar acesta e la fel

de bun ca și setul de valori introduse pentru declanșarea semnalului de avertizare și a celui de urgență, continuă Nicole. Vedeți așadar de ce sunt esențiale datele etalon. V-am cercetat cu mare atenție antecedentele medicale, introducând în calculator valorile inițiale, dar trebuie să vedem și rezultatele concrete, transmise de sondele introduse în corpurile voastre. Acesta este obiectivul activităților zilei de astăzi. Vom introduce sondele și vom înregistra datele pe durata celor patru exerciții finale de simulare care încep joi. Apoi, dacă va fi nevoie, vom reactualiza valorile de alarmă înaintea lansării.

În sală se produse o agitație involuntară, pe măsură ce fiecare se gândea la perspectiva introducerii în propriul său trup, pe un timp nedefinit, a unor mici laboratoare medicale. Erau obișnuiți cu sondele normale, inserate pentru a se obține informații specifice – de exemplu, gradul de arterioscleroză – dar acestea erau întotdeauna temporare. Gândul unei invazii electronice permanente era cel puțin tulburător. Generalul O'Toole puse două întrebări ce frământau cea mai mare parte a echipajului.

— Nicole, se interesă el cu gravitatea-i caracteristică, poți să ne spui cum te asiguri că sondele se îndreaptă spre locurile dorite? Și mai ales, ce se întâmplă dacă una funcționează nesatisfăcător?

— Desigur, Michael. Ține minte, chestiile astea

vor fi introduse și în corpul meu, așa încât mi-am pus aceleași întrebări.

Nicole des Jardins avea treizeci și cinci de ani, pielea de un arămiu-strălucitor, ochii negri migdalați, părul bogat și negru ca tăciunele. Radia o aură clară de încredere în sine, interpretată uneori drept aroganță.

— Nu veți părăsi astăzi clinica, până nu ne vom convinge că sondele sunt corect poziționate, continuă ea. Bazându-ne pe experiențe recente, sunt în măsură să vă spun că la unul sau doi dintre voi ar putea să apară pe monitor deviații de traiectorie, ușor de corectat cu echipamentul de care dispunem, așa încât le vom deplasa fără probleme spre locul prestabilit. În ceea ce privește funcționarea necorespunzătoare, există câteva niveluri de protecție. În primul rând, fiecare monitor își testează propria baterie de senzori de peste douăzeci de ori zilnic. Orice instrument care nu reacționează la test este imediat decuplat de programul propriului său monitor. În plus, fiecare grup de sonde este supus unei autotestări complete și riguroase de două ori pe zi. Ratarea acestuia constituie unul dintre multiplele cazuri când monitorul comandă secreția unor chimicale ce vor distruge sonda, care după aceea va fi absorbită de corp. Ca să nu aveți niciun fel de neazuri, am verificat toate variantele în decursul unor teste, anul trecut.

Nicole rămase câteva clipe tăcută în fața colegilor

săi.

— Alte întrebări? Dacă nu aveți niciuna, aş ruga un voluntar să ia loc lângă infirmierul-robot, pentru a fi inoculat. Setul meu de sonde a fost injectat şi testat săptămâna trecută. Cine vrea să fie următorul?

Francesca se ridică în picioare.

— În regulă, începem cu la bella signora Sabatini, declară Nicole şi făcu semn echipei de televiziune. Reglaţi-vă camerele pe simulatorul cu atomi marcaţi. E un spectacol de-a dreptul fascinant să vezi sistemul sanguin năpădit de lăcuste electronice.

09. NEREGULARITATE DIASTOLICĂ

În lumina slabă de decembrie, Nicole distingea cu greutate prin hublou câmpurile acoperite de zăpadă ale Siberiei, aflate la peste cincisprezece kilometri dedesubt. Supersonicul încetinea îndreptându-se spre sud, spre Vladivostok şi insulele Japoniei. Nicole căscă. După numai trei ore de somn, va fi un adevărat chin să rămână trează întreaga zi. Era aproape ora 10 în Japonia, însă la ea acasă, în Beauvois, pe Valea Loarei nu departe de Tours, fiica ei, Geneviève, mai avea încă patru ore de somn înainte ca deşteptătorul să-i anunţe ora 7.

Monitorul video din spătarul scaunului din faţă se declanşă automat, amintindu-i că mai erau doar cincisprezece minute până la aterizarea la

Centrul de Transport Kansai. De pe ecran, drăgălașa japoneză îi sugeră că sosise momentul să facă sau să confirme rezervările de transport și cazare de la sol. Nicole activă sistemul de comunicații din fotoliu și un suport subțire, dreptunghiular, pe care se aflau o claviatură și un display îi alunecă înainte. În mai puțin de un minut își aranjă atât călătoria cu trenul la Kyoto, cât și transportul cu troleibuzul de la gară la hotel. Pentru toate tranzacțiile folosi Cartea Universală de Credit, după ce în prealabil se identifică corect, menționând că numele de fată al mamei sale era Anawi Tiasso. Apoi, dintr-o latură a suportului căzu un bilet cu datele de identificare ale trenului și troleibuzului, orele de sosire și cele de tranzit (sosirea la hotel era programată pentru 11:14, ora Japoniei).

În vreme ce avionul se pregătea de aterizare, Nicole se gândea la motivul neașteptatei călătorii efectuate în celălalt capăt al lumii. Cu numai douăzeci și patru de ore în urmă, hotărâse să-și petreacă ziua în preajma casei, după o dimineață de lucru la birou și în așteptarea exercițiilor de limbi străine cu Geneviève, din cursul după-amiezii. Era începutul perioadei de vacanță a astronautilor și, exceptând petrecerea stupidă de revelion din Roma, Nicole putea să se considere în principiu liberă până pe 8 ianuarie, când trebuia să se prezinte la OTJ-3. Însă în dimineața următoare, pe când se afla în biroul ei studiind

înregistrările de rutină din timpul simulărilor finale, descoperise un fenomen curios. Cerceta datele referitoare la tensiunea arterială și la funcționarea inimii lui Wakefield la un test de gravitație variabilă și nu înțelegea motivul creșterii pulsului acestuia. Hotărâse atunci să compare datele cu cele conținute în fișa corespunzătoare a lui Takagishi, care efectuase aceeași activitate fizică susținută de Richard.

Ceea ce descoperise, examinând o mulțime de informații referitoare la activitatea cardiacă a lui Takagishi constituise o surpriză mult mai mare. Expansiunile diastolice ale japonezului erau vădit anormale, chiar patologice. Totuși sonda nu-i avertizase și nu declanșase sistemul de alarmă. Ce se petrecea? Detectase oare un defect în sistemul Hakamatsu?

O oră de activitate detectivistică dusese la identificarea altor ciudățenii. În timpul simulărilor, întâmplarea se repetase în patru momente distincte. Comportarea anormală era rară și intermitentă. Uneori, diastola extrem de lungă, amintind de o problemă a valvei la alimentarea inimii cu sânge, nu apărea decât după treizeci și opt de ore. Totuși, faptul că fusese înregistrată de patru ori indica fără dubiu o anomalie.

Nu datele în sine o deranjaseră însă pe Nicole, ci eșecul sistemului de monitorizare, care ar fi trebuit să declanșeze alarma în cazul extrem de

clar al unei disfuncții evidente. Continuase să aprofundeze problema și studiasse cu râvnă dosarul medical al lui Takagishi – în special rapoartele cardiologice. Nu găsisese nici urmă de referire la o anormalitate, așa că încercase să se convingă singură că la mijloc intervenise doar o greșeală a senzorului, nu o problemă medicală.

Dacă sistemul ar fi funcționat corect, socotise ea, începutul diastolei lungi ar fi trebuit să declanșeze imediat alarma, valoarea înscriindu-se în afara limitei tolerabile. Dar asta nu s-a întâmplat. Nici prima dată, nici ulterior. Să fie vorba de o dublă eroare? Și dacă da, atunci cum de reușește dispozitivul să treacă peste autotestare?

La început, se gândise să-i telefoneze unuia dintre asistenții ei din direcția științe biologice a Agenției, însă amintindu-și că ASI se afla de asemenea în vacanță, decisese să-l sune chiar pe dr. Hakamatsu în Japonia. Convorbirea o uluise complet. Specialistul îi replicase răspicat că fenomenul observat trebuia să fie caracteristic pacientului, întrucât nicio combinație de erori sau avarii ale componentelor n-ar fi putut să producă rezultate atât de stranii.

— De ce atunci n-a apărut nimic în fișierul de avertizare? îl întrebase ea.

— Deoarece n-au fost depășite limitele prevăzute, răspunsese proiectantul sigur pe sine. Dintr-un motiv sau altul, pentru acest astronaut

s-au stabilit niște plaje de toleranță foarte largi. I-ai cercetat dosarul medical?

Mai târziu pe parcursul conversației, când Nicole îi spusese lui Hakamatsu că datele proveniseră de fapt de la sondele implantate în trupul unui compatriot de-al său, astronautul și savantul Takagishi, inginerul de obicei atât de reținut aproape că strigase în telefon.

— Minunat, atunci voi rezolva misterul într-o clipă! O să iau legătura cu Takagishi-san la Universitatea Kyoto și o să-ți comunic ce-am aflat.

După trei ore, pe monitorul lui Nicole apăruse fața sumbră a lui Shigeru Takagishi.

— Madame des Jardins, începuse el politicos, înțeleg că ai discutat cu Hakamatsu-san despre datele mele biometrice din timpul simulărilor. Vrei să fii atât de amabilă să-mi spui ce ai descoperit?

Nicole îi oferise toate informațiile, neascunzându-i nimic și exprimându-și convingerea personală că sursa ciudatelor înregistrări trebuia să fi fost fără îndoială o defecțiune a sondei.

O lungă tăcere urmase explicațiilor. În cele din urmă, vocea îngrijorată a savantului japonez se auzise iarăși:

— Hakamatsu-san m-a vizitat aici, la Universitate, și a verificat sonda din corpul meu. Va declara că n-a găsit nimic în neregulă cu echipamentul electronic.

Takagishi făcuse o pauză, părând adâncit în

gânduri.

— Madame des Jardins, reluase după câteva secunde, doresc să îți solicit o mare favoare. O problemă de importanță extremă pentru mine. Ai vreo posibilitate să vii în Japonia, în viitorul apropiat? Aș dori să discut cu dumneata și să-ți explic ceva care ar putea fi legat de aceste date biometrice anormale.

Gravitatea chipului său o determinase pe Nicole să nu-i interpreteze greșit cererea și nici să i-o ignore. Era evident că omul îi implora ajutorul. Fără a mai pune alte întrebări, acceptase imediat. Câteva minute mai târziu rezervase un loc la zborul de noapte, pe ruta Paris-Osaka.

— N-a fost bombardat niciodată în timpul marelui război cu America, spuse Takagishi arătând cu mâinile spre orașul Kyoto desfășurat sub ei, și aproape că n-a suferit nicio stricăciune în timpul celor șapte luni cât l-au ținut sub ocupație răzvrătiții, în 2141. Recunosc că sunt subiectiv, dar pentru mine Kyoto este cel mai frumos oraș din lume, zâmbi el.

— Mulți dintre compatrioții mei cred la fel despre Paris, răspunse Nicole.

Își strânse mai bine haina în jurul corpului. Aerul era rece și umed de parcă urma să ningă din clipă-n clipă. Se întreba când se va hotărî colegul ei să abordeze problema care o adusese aici. Nu zburase opt mii de kilometri ca să admire

panorama oraşului, chiar dacă trebuia să admită că templul Kiyomizu, plasat între copaci pe o colină ce domina oraşul, reprezenta cu siguranţă o privelişte magnifică.

— Ce-ar fi să servim un ceai? zise Takagishi conducând-o spre una din numeroasele ceainării amplasate lângă partea centrală a vechiului templu budist.

„Acum îmi va spune despre ce-i vorba”, opină Nicole înăbuşindu-şi un căscat. Takagishi o întâmpinase la hotel şi-i sugerase să ia masa şi să tragă un pui de somn. Bărbatul revenise la ora 15 şi o condusesese la templu.

Turnă un ceai japonez vâscos în două ceşti şi aşteptă ca Nicole să ia o înghiţitură. Lichidul fierbinte încălzi gura femeii, deşi gustul amărui nu-i plăcu deloc.

— Madame, începu Takagishi, te întrebă fără îndoială de ce ţi-am cerut să vii până în Japonia, într-un răstimp atât de scurt. Vezi dumneata... continuă el apăsător, cu o voce vibrantă, de când mă ştiu am visat că o altă navă ramană se va întoarce cât sunt încă în viaţă. Pe toată durata studiilor universitare şi în mulţii ani de cercetări care i-au urmat, m-am pregătit pentru un singur eveniment: întoarcerea ramanilor. În dimineaţa lui martie 2197, când Alastair Moore mi-a telefonat să-mi spună că ultimele imagini ale lui *Excalibur* indicau sosirea unui vizitator extraterestru, aproape că am sărit în sus de bucurie. Mi-am dat

seama imediat că ASI va pregăti o misiune în scopul vizitării navei. Am hotărât să devin membru al acelui echipaj.

Luă o gură de ceai și privi spre stânga, peste copacii îngrijit tăiați și spre colinele care dominau orașul.

— Copil fiind, continuă el în șoaptă, obișnuiam să escaladez dealurile acelea în nopțile senine și să privesc cerul, în căutarea locului de baștină al inteligențelor care realizaseră mașinăria aceea incomparabilă și gigantică. Odată am urcat împreună cu tata și ne-am ghemuit unul în celălalt în răcoarea nopții, privind stelele, în vreme ce el îmi povestea cum decurseseră lucrurile în satul său în zilele primei întâlniri cu Rama, cu doisprezece ani înainte de nașterea mea. În noaptea aceea, am crezut – se întorsese s-o privească pe Nicole și ea îi observă pasiunea din privire – și încă mai cred și acum, că există un motiv pentru vizita făcută de Rama, un scop anume pentru apariția sa. Am studiat absolut toate datele referitoare la prima întâlnire, sperând să descopăr vreun indiciu care să-mi explice de ce a venit până aici. Nimic concludent. Am elaborat câteva ipoteze, dar nu am destul material factual pe care să mă bazez.

Făcu o nouă pauză pentru a mai sorbi din ceai. Nicole fusese surprinsă, dar și impresionată de profunzimea sentimentelor sale. Răbdătoare, îl

așteptă să continue fără a scoate o vorbă.

— Am știut că aveam o șansă reală de a fi selecționat pentru misiune, nu numai datorită lucrărilor mele – inclusiv Atlasul – dar și din cauză că unul dintre colaboratorii mei cei mai apropiați, Hisanori Akita, era reprezentantul Japoniei în comisia de selecție. Când numărul savanților rămași în competiție s-a redus la opt – și eu mă aflam printre aceștia Akita-san mi-a sugerat că probabil principalii doi candidați vor rămâne dr. Brown și cu mine. Până în acel moment nu se efectuase nicio examinare fizică.

Adevărat, își aminti Nicole. Echipajul potențial a fost redus mai întâi la patruzeci și opt de candidați, care au fost apoi trimiși la Heidelberg pentru controlul fizic. Medicii germani au insistat ca fiecare concurent să treacă toate haremurile. Primul grup a fost format din absolvenții Academiei, iar cinci din douăzeci au fost eliminați. Inclusiv Alain Blamont.

— Când compatriotul dumitale, Blamont, care avea deja la activ șase misiuni majore pentru ASI, a fost descalificat din cauza unui suflu cardiac minor – iar Comisia de Selecție a Astronauților a susținut punctul de vedere al medicilor, anulându-i apelul –, am intrat în panică. (Mândrul fizician japonez privea acum țintă în ochii lui Nicole, implorând-o să-l înțeleagă.) M-am temut că urma să ratez cea mai mare ocazie din cariera mea din cauza unei afecțiuni fizice minore, care nu-mi

pusese niciodată probleme.

Tăcu pentru a-și alege cu grijă cuvintele.

— Știu că ceea ce am făcut este urât și dezonorant, dar în clipele acelea încercam să mă autoconving că șansa mea de a descifra cea mai mare enigmă a umanității nu trebuia să fie anihilată de un grup de medici înguști la minte, incapabili să definească sănătatea omului altfel decât în valori numerice.

Takagishi își continuă relatarea fără înflorituri sau emoție vizibilă. Pasiunea încercată în timpul discuției despre ramani dispăruse; acum, frazele sunau monoton, clar și concis. Explică modul în care îl convinsese pe medicul de familie să-i falsifice dosarul și să-i administreze un medicament, menit să împiedice apariția neregularităților diastolice pe durata zilelor de examinare fizice de la Heidelberg. Totul se desfășurase perfect, deși existase un oarecare risc, datorită efectelor secundare periculoase ale medicamentului. Takagishi trecuse rigurosul examen medical și, în cele din urmă, fusese selecționat ca unul dintre cei doi savanți ai misiunii; celălalt era dr. David Brown. Nu se mai gândise la această chestiune medicală până cu trei luni în urmă, când Nicole le explicase prima dată despre hotărârea ei de a recomanda folosirea pe parcursul misiunii a sistemului Hakamatsu, în locul obișnuitei scanări săptămânale.

— Vezi dumneata, explică Takagishi încruntând

sprâncenele, dacă s-ar fi folosit vechea metodă, aş fi putut să utilizez acelaşi medicament o dată pe săptămână şi nici dumneata şi niciun alt ofiţer biolog nu v-aţi fi dat vreodată seama de anomalia mea. Dar un sistem permanent de monitorizare nu poate fi păcălit – medicamentul devine prea periculos când este administrat în mod constant.

„Aşadar, într-un fel sau altul, ai ajuns la o înţelegere cu Hakamatsu”, gândi rapid Nicole. „Cu, ori fără ştiinţa lui. Ai trecut în dosar valori care să nu declanşeze alarma în momentul manifestării anormalităţii tale. Ai sperat că nimeni dintre cei care vor analiza testele nu va cere un examen biometric complet.” Acum înţelegea de ce fusese chemată atât de urgent în Japonia. „Şi vrei ca eu să-ţi păstrez secretul.”

— *Wakatuski no doryo wa, wakarimas*, spuse ea blând în japoneză, pentru a-şi exprima simpatia. Îmi dau seama câtă nelinişte trebuie să-ţi provoace. Nu-i necesar să-mi explici în detaliu cum ai falsificat datele sistemului. Făcu o pauză şi urmări cum relaxarea se oglindea pe faţa interlocutorului. Dar dacă te-am înţeles corect, ceea ce doreşti de la mine este să devin complice al falsului dumitale. Admiţi însă, fără îndoială, că nu pot lua în consideraţie aşa ceva, dacă nu mă conving de faptul că „minora dumitale problemă” nu reprezintă o potenţială primejdie pentru misiune. În caz contrar voi fi obligată să...

— Madame des Jardins, o întrerupse Takagishi,

am cel mai mare respect pentru integritatea dumitale. Niciodată, dar niciodată nu ți-aș cere să-mi ignori anomalia cardiacă dacă nu ai fi convinsă că, de fapt, e o problemă fără importanță. O privi în tăcere câteva secunde. Când mi-a telefonat Hakamatsu, prima reacție a fost să convoc o conferință de presă și să-mi anunț retragerea din misiune. Însă tot gândindu-mă ce voi menționa în declarație, în minte mi-a apărut mereu imaginea doctorului Brown. Un eminent specialist, însă, după părerea mea, un individ prea sigur de propria lui infailibilitate. Cel mai probabil înlocuitor al meu ar urma să fie profesorul Wolfgang Heinrich din Bonn. A publicat mai multe lucrări excepționale despre Rama, dar el, ca și Brown, crede că aceste vizite sunt pur întâmplătoare, fără să aibă vreo legătură cu noi și cu planeta noastră. (Pasiunea îi revenise din nou în ochi.) Nu pot renunța în acest moment, doar dacă nu mai am alternativă. Atât lui Brown cât și lui Heinrich le-ar putea scăpa dovada de care avem nevoie.

În spatele lui, pe cărarea care ducea spre principala clădire din lemn a templului, treceau în pas vioi trei călugări budiști. În ciuda frigului, erau îmbrăcați subțire în obișnuitele lor sutane negre-cenușii; în picioarele goale purtau sandale. Savantul japonez îi sugeră lui Nicole să-și petreacă restul zilei în biroul medicului său, unde putea să studieze dosarul complet și nefalsificat. Dacă ea

era dispusă să coopereze, adăugă Takagishi, îi va pune la dispoziție toate informațiile într-un cub de date, pentru a le lua în Franța și a le cerceta pe îndelete.

Nicole, care-l ascultase cu atenție aproape o oră, își concentrează pe moment atenția asupra celor trei călugări care urcau scările cu hotărâre. Ochii lor sunt atât de senini, medită ea. Viețile lor sunt libere de orice contradicție. O idee fixă poate constitui o virtute, poate ușura răspunsurile. O clipă fu invidioasă pe călugări și pe existența lor bine ordonată. Se întrebă cum ar fi rezolvat ei dilema pusă de Takagishi. Nu este unul dintre ofițerii spațiali, care să aibă un rol absolut critic pentru succesul misiunii. Și într-un anume fel are dreptate. Medicii comisiei au fost prea stricți. N-ar fi trebuit niciodată să-l descalifice pe Alain. Ar fi o rușine dacă...

— *Daijobu*, vorbea ea înainte ca bărbatul să termine ce avea de spus. Merg cu dumneata să-l văd pe medic și, dacă nu găsesc nimic care să mă deranjeze, iau dosarul acasă să-l citesc. (Fața lui Takagishi se luminează.) Dar, te avertizez, dacă descopăr în dosar cel mai mic lucru îndoielnic, ori dacă am indicii că ai ascuns vreo informație, atunci îți voi cere să demisionezi numaidecât.

— Mulțumesc, îți mulțumesc foarte mult, replică Takagishi, ridicându-se și aplecându-se în fața colegei sale. Mulțumesc foarte mult, repetă el.

10. ASTRONAUTUL ȘI PAPA

Generalul O'Toole nu reușise să doarmă mai mult de două ore; emoția și modificarea fusului orar îi ținuseră mintea trează întreaga noapte. Studiase frumoasele și bucolicele picturi murale de pe peretele opus patului din camera de hotel și numărase toate animalele de două ori. Din păcate, rămăsese la fel de treaz și după terminarea ambelor numărători.

Respiră adânc, sperând să se relaxeze. „De ce sunt atât de nervos? Sunt doar un om ca toți ceilalți de pe Pământ. Ei bine, nu-i chiar așa.” O'Toole se așează în scaun și zâmbi. Era 10 dimineața și se afla într-o anticameră mică a Vaticanului. Urma să aibă o audiență privată cu Locțiitorul lui Hristos pe Pământ, Papa Ioan-Paul al V-lea.

În copilărie, Michael O'Toole visase adeseori să devină într-o bună zi primul Papă nord-american. „Papa Michael” – așa se autointitulase el în lungile după-amiezi de duminică, pe când își studia catehismul. Pe măsură ce repeta iarăși și iarăși cuvintele lecțiilor, se și închipuia – după vreo cincizeci de ani – purtând veșmintele și inelul papal, celebrând mese pentru mii de oameni adunați în marile biserici și stadioane ale lumii, redând speranța celor săraci, năpăstuiți și deznădăjduiți, arătându-le felul în care Dumnezeu îi poate călăuzi spre o viață mai bună.

În tinerețe, lui O'Toole îi plăcuse să învețe și trei

domenii îl intrigaseră în mod special. Nu se sătura niciodată să citească despre religie, istorie și fizică. Mentea sa isteată găsea întotdeauna un mijloc de a face legătura între cele trei discipline. Nu-i păsa defel că epistemologia religiei și fizicii erau diametral opuse. O'Toole nu avea nicio dificultate în a recunoaște care întrebări ale vieții trebuiau explicate prin legile fizicii și care prin canoanele religiei.

Toate acele subiecte scolastice se contopeau în studiul creației. La urma urmelor, creația constituia începutul tuturor lucrurilor – inclusiv al religiei, istoriei și fizicii. Cum a pornit totul? A fost Dumnezeu prezent, asemeni poate unui arbitru, în momentul formării Universului, cu optsprezece miliarde de ani în urmă? Nu a fost El cel care a furnizat impulsul primordial pentru explozia cunoscută sub numele de Big Bang, generând materia din energie? Nu. El a prevăzut că atomii originari și primordiali de hidrogen se vor contopi în nori uriași de gaz, comprimându-se apoi sub efectul gravitației, pentru a deveni stele, unde se vor naște elementele chimice de bază ale vieții?

Iar pe mine nu m-a părăsit niciodată fascinația creației, își spuse în gând O'Toole în vreme ce aștepta audiența papală. Cum s-a întâmplat totul? Care-i semnificația acelei succesiuni particulare a evenimentelor? își aduse aminte de întrebările puse preoților, în adolescență. „Probabil că am decis să nu devin preot, pentru că astfel mi s-ar fi

limitat accesul la adevărul științific. Biserica n-a fost niciodată atât de îngăduitoare precum sunt eu cu aparentele incompatibilități dintre Dumnezeu și Einstein.”

Cu o seară înainte, un prelat american de la Departamentul de Afaceri Externe al Vaticanului îl așteptase la hotel. După prezentare, se scuzase că nu-i răspunsese la scrisoarea expediată în noiembrie, din Boston. Fără îndoială, remarcase în treacăt prelatul, întregul proces ar fi fost mult ușurat dacă ar fi menționat atunci că era vorba despre astronautul O'Toole, din misiunea Newton. Totul se aranjase însă, continuase el, și Sfântul Părinte se arătase încântat să-l primească în dimineața următoare.

Generalul se ridică instinctiv în momentul deschiderii ușii cabinetului papal. Preotul care-l vizitase cu o seară înainte pe O'Toole păși grăbit în anticameră, părând nervos, și-i strânse repede mâna. Amândoi aruncară o privire spre cadrul ușii unde Papa, în obișnuitele sale veșminte albe, tocmai termina o conversație cu un colaborator apropiat. Cu un zâmbet plăcut întipărit pe față, Ioan Paul al V-lea intră în anticameră și-i întinse mâna lui O'Toole. Automat, astronautul se lăsă într-un genunchi și sărută inelul papal.

— Sfinte Părinte, murmură el, uluit de bătaia nebunească a propriei sale inimi, mulțumesc că m-ați primit. Este cu adevărat o mare onoare pentru mine.

— Și pentru mine, replică Papa în engleză. Am urmărit cu mare interes activitatea dumatăle și a colegilor.

Făcu un gest și generalul îl urmă pe conducătorul Bisericii într-o încăpăre largă, cu tavan înalt. Un birou masiv din lemn negru se întindea pe o latură a odăii sub un portret în mărime naturală al lui Ioan Paul al V-lea, omul care devenise Papă în zilele întunecate ale Marelui Haos și care asigurase lumii și Bisericii douăzeci de ani de conducere inspirată și energică. Talentatul venezuelan, poet și istoric, demonstrase lumii între 2139 și 2158 forța pozitivă pe care o poate reprezenta o biserică bine organizată, într-un moment în care practic toate instituțiile se prăbușeau, nefiind capabile să ajute masele rătăcite de oameni.

Pontiful se așază pe o sofa, invitându-l cu un gest pe O'Toole să ia loc alături. Preotul american părăsise încăpărea. În fața generalului și a Papei se aflau uriașele ferestre deschise spre balconul aflat la șapte metri deasupra grădinilor Vaticanului. În depărtare se vedea Muzeul Vaticanului, unde O'Toole își petrecuse după-amiaza precedentă.

— Ai menționat în scrisoare, începă Sfântul Părinte fără a se folosi de niciun fel de notițe, că există o serie de „probleme teologice” pe care dorești să le discuțați cu mine. Bănuiesc că sunt legate de misiunea dumatăle.

O'Toole îl privi pe hispanicul de șaptezeci de ani, conducătorul spiritual al unui miliard de catolici. Pielea Papei era măslinie și trăsăturile ascuțite, iar părul des și negru de odinioară devenise în cea mai mare parte sur. Ochii castanii priveau blând și limpede. Cu siguranță că nu irosește nicio clipă din timpul său, gândi generalul, aducându-și aminte de un articol dintr-o revistă catolică, în care unul dintre cei mai importanți cardinali ai Vaticanului îl lăuda pe Ioan Paul al V-lea pentru eficiența sa managerială.

— Da, Sfinte Părinte, răspunse el. După cum știți, sunt pe punctul de a pleca într-o călătorie de cea mai mare importanță pentru omenire. Ca bun catolic, am câteva întrebări pe care m-am gândit că ar fi folositor să le discut cu Eminența Voastră.

Făcu o pauză.

— Desigur, nu mă aștept să-mi oferiți toate răspunsurile, dar poate că mă veți ajuta cu înțelepciunea voastră, acumulată de-a lungul timpului.

Papa aprobă din cap și așteaptă ca O'Toole să continue. Astronautul inspiră adânc.

— Problema care nu-mi dă pace e cea a mântuirii, chiar dacă ea nu-i decât o parte, cred, a chestiunii mai cuprinzătoare de împăcare a ramanilor cu credința noastră.

Sprâncenele Papei se ridicară și O'Toole își dădu seama că nu începuse prea bine.

— Nu am dificultăți legate de conceptul lui

Dumnezeu care i-a creat pe ramanii – acesta e ușor de înțeles. Dar au urmat oare ramanii un model similar de evoluție spirituală, trebuind să fie mântuiți – la un moment oarecare al istoriei lor – la fel ca oamenii? Și dacă este așa, l-a trimis Dumnezeu pe Iisus, sau pe echivalentul său raman, să-i salveze de păcate? Reprezintă atunci oamenii o paradigmă evolutivă ce se repetă de-a lungul și de-a latul Universului?

Zâmbetul papei se lărgi încântat.

— Dumnezeule, generale, exclamă el cu umor, ai parcurs rapid un vast teritoriu intelectual. Știi, probabil, că nu am răspunsuri imediate la întrebări atât de profunde. Specialiștii Bisericii discută problemele ridicate de Rama de aproape șaptezeci de ani, iar în ultimul timp cercetările s-au intensificat tocmai datorită descoperirii celei de-a doua nave.

— Dar ce credeți dumneavoastră personal, Sanctitatea Voastră? insistă O'Toole. Creaturile responsabile de construcția acestor incredibile nave spațiale au comis păcate originare, având astfel nevoie de un mântuitor? Istoria lui Iisus este unică aici pe Terra, sau ea constituie doar un capitol mic într-o carte de o lungime aproape infinită, conținând toate ființele raționale și constituind o cerință a mântuirii, în scopul de a obține eterna salvare?

— Nu sunt sigur, replică după câteva secunde Sfântul Părinte. Uneori îmi este aproape imposibil

să-mi închipui existența altor forme inteligente de viață în Univers. Apoi, de îndată ce-mi dau seama că în mod sigur ele nu ne sunt asemănătoare, mă invadează imagini și figuri ce mă fac să-mi amân judecata referitoare la întrebările teologice tocmai puse. Tăcu un moment, reflectând. Dar cea mai mare parte a timpului, îmi imaginez că și ramanii au avut anumite lecții de învățat la început, că Dumnezeu nu i-a creat nici pe ei perfecți și că, într-o anumită clipă a dezvoltării lor, El trebuie să le fi trimis pe Iisus...

Își întrerupse discursul și-l privi atent pe O'Toole.

— Da, continuă el cu o voce blândă, am spus Iisus. M-ai întrebat ce cred eu personal. Pentru mine, Iisus este atât adevăratul mântuitor, dar și singurul fiu al lui Dumnezeu. El trebuie să fi fost acela trimis ramanilor, chiar dacă sub altă înfățișare.

Fața lui O'Toole se însenină la remarca pontifului.

— Sunt de acord cu Eminența Voastră, declară emoționat. Prin urmare ființele inteligente sunt unite, peste tot în Univers, prin aceeași experiență spirituală. Într-un sens foarte, foarte real, presupunând că atât ramanii cât și Ceilalți au fost mântuiți, suntem cu toții frați. În definitiv, suntem plămădiți din aceleași elemente chimice de bază. Înseamnă că Raiul nu se limitează doar la oameni, ci include toate ființele care au înțeles mesajul Lui.

— Îmi dau seama unde vei ajunge cu această concluzie. Replică Ioan Paul. Cu siguranță însă ea nu e universal acceptată. Chiar în interiorul Bisericii există persoane cu o concepție complet diferită despre ramani.

— Vă referiți la grupul care se bizuie pe cuvintele Sfântului Michael din Siena?

Papa încuviință din cap.

— Părerea mea, declară O'Toole, este că interpretarea homocentrică îngustă a predicii Sfântului Michael despre ramani e incorectă. Considerând că nava extraterestră ar fi un vestitor, precum profeții Ilie sau Isaia care au proorocit a doua naștere a lui Hristos, Michael nu limita ramanii la un rol îngust în istoria noastră și nici la un alt rol existențial. Pur și simplu el explica un punct de vedere posibil, dintr-o perspectivă spirituală omenească.

Pontiful zâmbea din nou.

— Văd că ai cheltuit mult timp și energie gândindu-te la această problemă. Informațiile mele despre dumneata erau doar parțial corecte. Credința în Dumnezeu, Biserică și familie sunt menționate în dosar, însă există doar o mică referire la interesul activ pe care-l ai pentru teologie.

— Consider că Newton este de departe cea mai importantă misiune din întreaga mea viață. Vreau să fiu sigur că voi servi cu credință atât omenirea, cât și pe Dumnezeu. De aceea încerc să mă

pregătesc în toate felurile posibile, inclusiv încercând să descopăr dacă ramanii au sau nu o viață spirituală. Faptul mi-ar putea afecta acțiunile viitoare.

O'Toole făcu o pauză de câteva secunde, apoi continuă:

— Eminența Voastră, au găsit cercetătorii dumneavoastră dovada unei posibile spiritualități ramane, bazându-se pe analiza datelor primei întâlniri?

Ioan Paul al V-lea clătină din cap.

— Nu chiar. Totuși, unul dintre cei mai devotați arhiepiscopi, un bărbat al cărui zel religios aproape că-i orbește logica, insistă că ordinea structurală din interiorul primei nave ramane – simetriile, modelele geometrice, proiectul repetat excesiv și bazat pe numărul trei – sugerează un templu. Ar putea să aibă dreptate. Pur și simplu nu știm. Nu avem nicio mărturie în sprijinul naturii spirituale a ființelor care au creat acea primă navă spațială.

— Uluitor! făcu O'Toole. Nu m-am gândit niciodată la așa ceva. Un templu! David Brown ar fi șocat. Generalul râse și explică: Dr. Brown insistă că noi, oamenii ignoranți, nu vom avea niciodată șansa să determinăm scopul unei astfel de nave, întrucât tehnologia constructorilor e atât de avansată – mult peste puterea noastră de înțelegere – încât ne-ar fi imposibil să-l pricepem, fie și numai parțial. Bineînțeles că după el nici nu

poate fi vorba de o religie ramană. Ramanii ar fi lăsat gogorițele superstițioase undeva în trecut, înainte de a dezvolta capacități de construcție pentru o asemenea navă interstelară.

— Dr. Brown e ateu, nu-i așa? întrebă papa.

O'Toole aprobă din cap.

— Unul înverșunat. Consideră că gândirea religioasă diminuează funcționarea creierului. Cine nu-i de acord cu punctul său de vedere e socotit un veritabil idiot.

— Și restul membrilor echipajului? Au opinii la fel de puternice în această privință ca dr. Brown?

— El este cel mai gălăgios, deși am impresia că Wakefield, Tabori și Turgheniev îi împărtășesc concepțiile de bază. Mai straniu e că intuiția îmi spune despre Borzov, comandantul nostru, că are o slăbiciune pentru religie. Acest lucru se întâmplă cu mulți dintre supraviețuitorii Haosului.

Oricum ar fi, lui Valeri îi face plăcere să mă descoase despre credința mea.

Generalul se opri o clipă, în vreme ce recapitula în gând convingerile religioase ale echipajului Newton.

— Europencele, des Jardins și Sabatini, sunt catolice, dar nici chiar printr-un efort de imaginație n-ar putea fi considerate evlavioase. Amiralul Heilmann este luteran în ceea ce privește Paștele și Crăciunul, iar Takagishi e adept al budismului Zen. Nu știu nimic despre ceilalți doi.

Pontiful se ridică și se apropie de fereastră.

— Undeva, acolo, există un vehicul spațial straniu și minunat, creat de ființe din vecinătatea altei stele, un vehicul ce se îndreaptă către noi. Trimitem un echipaj de doisprezece oameni în întâmpinarea lui. Se întoarce spre O'Toole. Această navă poate fi un mesager al Domnului, dar probabil că numai dumneata veți fi capabil să-l recunoști ca atare.

Generalul nu răspunse. Papa privi din nou fix pe fereastră și rămase tăcut aproape un minut.

— Nu, fiule, zise el în cele din urmă cu blândețe, atât pentru sine cât și pentru interlocutorul său. Nu am răspunsuri la întrebările tale. Doar Dumnezeu le are. Trebuie să te rogi ca El să ofere răspunsurile, atunci când vei avea nevoie de ele. Trebuie să-ți mărturisesc că sunt extrem de încântat să te știu frământat de aceste chestiuni. Sunt încrezător în faptul că Domnul te-a ales deliberat pentru această misiune.

O'Toole înțelese că audiența se apropia de sfârșit.

— Sfinte Părinte, spuse el, mulțumesc încă o dată pentru bunăvoința de a mă fi primit și de a vă fi irosit timpul cu mine. Sunt profund onorat.

Ioan Paul al V-lea zâmbi și se apropie de oaspetele său. Îl îmbrățișă după modelul european și-l însoți afară din birou.

11. SFÂNTUL MICHAEL DIN SIENA

Ieșirea metroului se afla vizavi de intrarea în

Parcul Internațional al Păcii. Scările rulante îl purtară pe general la nivelul superior, iar din momentul în care păși în lumina după-amiezii, văzu în dreapta – la mai puțin de două sute de metri – mormântul în formă de dom. În stânga, pe cealaltă latură a parcului, în spatele unui complex de clădiri administrative, se zărea partea superioară a vechiului Colosseum roman.

O'Toole pătrunse cu pas rapid în parc și o luă la dreapta, pe drumul ce ducea la mormânt. Trecu de o fântână mică și minunată, parte a unui monument dedicat copiilor lumii, și se opri să privească sculpturile animate care se jucau în apa rece. Generalul era plin de nerăbdare. „Ce zi incredibilă, reflectă el. Pentru început, o audiență la Papă. Și acum o vizită la mormântul Sfântului Michael.”

Când Michael din Siena fusese canonizat în 2188, la cincizeci de ani după moarte și, poate semnificativ, la trei ani după alegerea Papei Ioan Paul al V-lea, consensul fusese deplin: Parcul Internațional al Păcii părea să fie locul perfect pentru un monument ridicat în onoarea sa. Parcul cel mare se întindea de la Piazza Venezia până la Colosseum, șerpuind în jurul puținelor ruine ale vestigiilor romane ce supraviețuiseră holocaustului nuclear. Alegerea amplasamentului exact al monumentului se dovedise un proces delicat. Memorialul celor Cinci Martiri, bărbații și femeile plini de curaj care se dedicaseră

reinstaurării ordinii în Roma în lunile imediat următoare dezastrului, constituise principala atracție a parcului timp de mulți ani. Foarte multă lume considera că nu trebuia îngăduit ca noul monument al Sfântului Michael din Siena să eclipseze semețul pentagon de marmură, care, din 2155, ocupa colțul sudic al parcului.

După lungi discuții se hotărâse ca monumentul Sfântului Michael să fie amplasat în partea opusă, de nord, a parcului, iar fundația sa să fie așezată, în mod simbolic, pe epicentrul real al exploziei, la numai zece metri de locul unde străjuse statuia lui Traian, vaporizată instantaneu de căldura intensă degajată în centrul globului de foc. Primul nivel al monumentului circular era rezervat în întregime meditației și rugăciunii. Naosul central cuprindea douăsprezece firide sau capele mici, șase cu sculpturi și lucrări de artă în stilul clasic romano-catolic, celelalte șase în stilul propriu principalelor religii ale lumii. Împărțirea eclectică a parterului fusese dinadins proiectată pentru a alina spiritele multor non-catolici ce veneau aici în pelerinaj, cu scopul de a cinsti memoria Sfântului Michael.

Generalul petrecu mult timp la primul nivel. Îngenunche și spuse o rugăciune în capela Sf. Petru, apoi privi în grabă celebra sculptură de lemn a lui Buddha așezată într-un colț lângă intrare, ca mulți alți turiști fiind nerăbdător să vadă frescele de la etaj. Fu copleșit de mărimea și

frumusețea celebrelor picturi, imediat după ce ieși din lift. În fața lui se ridica portretul în mărime naturală a unei fete grațioase de optsprezece ani, cu păr lung și blond. Era îngenuncheată într-o veche biserică din Siena în ajunul Crăciunului din 2115, având alături, într-un coș așezat pe dușumea, un copilăș cu păr cârlionțat, învelit într-o pătură. Pictura reprezenta noaptea nașterii Sfântului Michael, prima dintr-o serie de douăsprezece panouri cu fresce ce înconjurau complet mormântul și istoriseau viața sfântului.

O'Toole se îndreaptă spre micul chioșc de lângă lift și închirie o casetă audio de patruzeci și cinci de minute. Pătrată, cu latura de zece centimetri, aceasta încăpea ușor în buzunarul hainei. Luă unul dintre numeroasele receptoare minuscule disponibile și-l introduse în ureche. După ce selectă limba engleză, apăsă butonul marcat „Introducere” și începu să asculte o voce feminină, explicând ceea ce urma să vadă în continuare.

„Toate cele douăsprezece fresce au șase metri înălțime”, spunea ghidul în timp ce generalul studia trăsăturile micuțului Michael din primul panou. „Sala este luminată atât natural, prin lucarne speciale, cât și artificial, de reflectoarele amplasate în dom. Senzori automați determină condițiile de mediu și combină cele două iluminări, astfel încât vizibilitatea să fie mereu perfectă.

„Cele douăsprezece panouri de la nivelul acesta

corespund celor douăsprezece firide ale nivelului anterior. Dispunerea frescelor, în ordinea cronologică a vieții sfântului, urmează sensul orar. Astfel, pictura finală comemorând ceremonia canonizării, în 2188, la Roma, se află alături de cea ocazionată de nașterea sa în catedrala din Siena, acum șaptezeci și doi de ani. Frescele au fost realizate de o echipă de patru artiști, inclusiv maestrul chinez Feng Yi, sosit aici în primăvara anului 2190, fără vreun anunț prealabil. În ciuda faptului că era puțin cunoscut în afara Chinei, ceilalți trei artiști – Rosa de Silva din Portugalia, Fernando Lopez din Mexic și Hans Reichwein din Elveția – l-au cooptat imediat, luând în considerație superbe schițe pe care le adusesese cu el.”

O’Toole aruncă o privire prin sala circulară, în vreme ce asculta vocea de pe casetă. În acea ultimă zi a anului 2199, în nivelul monumentului dedicat Sfântului Michael se aflau peste două sute de vizitatori, inclusiv trei grupuri organizate. Generalul înainta încet, oprindu-se în fața fiecărui panou, pentru a-l studia, și ascultând totodată explicațiile de pe casetă.

Evenimentele majore ale vieții Sfântului Michael erau descrise în detaliu în fresce. Panourile 2, 3, 4 și 5 imortalizau perioada noviciatului ca preot franciscan în Siena, călătoriile de documentare întreprinse în jurul lumii din timpul Marelui Haos, începutul susținutei activități religioase după

întoarcerea în Italia, folosirea resurselor bisericii pentru a-i hrăni pe flămânzi și a-i adăposti pe cei fără de cămin. Al șaselea panou îl prezenta pe neobositul sfânt în interiorul unui studio TV donat de un bogat admirator american. Acolo, Michael, cunoscător a opt limbi, își prezentase în repetate rânduri mesajul de unitate a întregii omeniri, cerându-le celor avuți să aibă grijă de cei mai puțin favorizați de soartă.

Pe panoul 7, Feng Yi immortalizase confruntarea de la Roma dintre Michael și bătrânul Papă muribund. O capodoperă de contraste. Folosind cu dibăcie culoarea și lumina, artistul transmitea imaginea unui tânăr energic, vioi și plin de inițiativă, blamat în mod greșit de un prelat obosit, a cărui singură dorință era de a-și petrece ultimele zile în pace și liniște. Expresia facială a lui Michael indica două reacții diferite și distincte la ceea ce i se cerea: supunere la ordinele papalității și dezgust la ideea că Biserica se dovedea mai interesată de stil și ordine decât de substanță.

„Michael a fost trimis de Papă într-o mânăstire din Toscana”, continuă vocea de pe casetă, „și aici au avut loc transformările finale ale caracterului său. Panoul 8 reprezintă apariția Domnului în fața lui Michael, în timpul izolării sale. După mărturisirea sfântului, Dumnezeu i-a vorbit de două ori, prima dată în mijlocul unei îndelungate furtuni violente, iar a doua oară în vreme ce un curcubeu magnific se arcuia pe cer. În timpul

furtunii, a auzit Michael – rostite de Dumnezeu printre nesfârșitele bubuituri ale tunetelor – «Legile vieții», reluate mai apoi de sfânt în serviciul religios de Paște de la Bolsena. La a doua apariție, Dumnezeu l-a informat că mesajul va fi răspândit în toate colțurile lumii de către curcubeu și că El însuși va oferi celor credincioși un semn în timpul mesei de Paște.

„Cel mai faimos miracol din viața lui Michael, prezentat unui miliard de oameni prin intermediul televiziunii, este immortalizat de panoul 9. Pictura îl arată pe Michael ținându-și predica de Paște mulțimilor adunate pe malul lacului Bolsena. O aversă puternică de primăvară îi udă până la piele pe credincioși, cei mai mulți îmbrăcați în familiarele veșminte albastre ce vor deveni asociate cu numele discipolilor sfântului. Dar, deși ploaia cade în jurul lui Michael, nici măcar o picătură nu udă amvonul sau echipamentul de sonorizare care-i amplifică vocea. O rază strălucitoare, perpetuă de soare, scaldă în lumină fața tânărului sfânt, în vreme ce el anunță lumii noile precepte ale lui Dumnezeu. Această transformare dintr-un conducător eminent religios...”

Generalul închise casetofonul și se îndreptă spre panourile 10 și 11. Cunoștea restul evenimentelor. După masa din Bolsena, Michael fusese lovit numai de necazuri. Viața i se schimbase brusc. În doar două săptămâni, majoritatea autorizațiilor

pentru televiziune prin cablu îi fusese anulată. Presa începuse să publice relatări de corupție și imoralitate ale tinerilor săi adepți, al căror număr crescuse deja la sute de mii. O tentativă de asasinat fusese dejucată în ultima clipă de personalul său. Se făceau tot mai des auzite zvonuri că Michael se autoproclamase al doilea Hristos.

„Conducătorilor lumii li s-a făcut frică de tine. Tuturor. Deveniseși o amenințare la adresa lor prin Legile Vieții. Iar ei n-au înțeles niciodată ce ai vrut tu să spui prin evoluția finală.” O’Toole se opri în fața celei de-a zecea fresce. O scenă pe care o știa pe de rost. Aproape orice persoană educată din lume ar fi recunoscut-o imediat. Reluările televizate ale ultimelor secunde de dinaintea exploziei bombei teroriste erau prezentate în fiecare an pe 28 iunie, ajunul sărbătorii Sfinților Petru și Pavel și comemorarea zilei când Michael Balatresi pierise, alături de aproape un milion de credincioși, în Roma acelei dimineți cumplite de vară a anului 2138.

„I-ai chemat la Roma să ți se alăture. Să arăți lumii că toți sunt uniți. Și ei au venit.” Panoul 10 îl prezenta pe Michael în veșmintele sale albastre, pe treptele Monumentului lui Vittorio Emmanuel din Piazza Venezia. Se afla în mijlocul unei predici. În jurul lui, în toate direcțiile se întindea o mare albastră, de la Forum, la Via dei Fiori Imperiali conducând la Colosseum. Fețe înflăcărâte,

surescitare, majoritatea tinere, ivindu-se de după vestigiile monumentale ale străvechiului oraș, pentru a zări în fugă imaginea băiatului-bărbat care îndrăznise să sugereze că posedă o cale – calea Domnului – de a ieși din starea de disperare și deznădejde în care se prăbușise lumea.

Michael Ryan O'Toole, un catolic american de 57 de ani din Boston, se prăbuși în genunchi și plânse – ca multe alte mii de oameni înaintea sa – în clipa când privi panoul 11. Prezenta aceeași scenă ca fresca precedentă, dar după o oră, după ce bomba nucleară de șaptezeci și cinci de kilotone, ascunsă într-o camionetă abandonată lângă Columna lui Traian, explodase, acoperind cu norul în formă de ciupercă cerul de deasupra orașului. Orice lucru sau ființă pe o rază de două sute de metri de la epicentru fusese vaporizat instantaneu. Nici urmă de Michael, de Piazza Venezia sau de uriașul Monument al lui Vittorio Emmanuel. Centrul frescei nu era decât o gaură. În jurul ei, acolo unde vaporizarea nu fusese totală, scene de agonie și oroare ce aveau să zdruncine chiar și indiferența celor mai egocentrici indivizi.

„Sfinte Dumnezeule”, rosti printre lacrimi generalul, „ajută-mă să înțeleg mesajul vieții Sfântului Michael. Ajută-mă să înțeleg cum pot contribui, într-o măsură oricât de mică, la planurile pe care Le ai pentru noi toți. Luminează-mă pe mine, care mă pregătesc să fiu emisarul Tău

către ramani.”

12. RAMANI ȘI ROMANI

— Ce părere ai?

Nicole des Jardins se ridică și se învârti încet în fața monitorului. Era îmbrăcată într-o rochie albă, bine croită, confecționată dintr-un material supraelastic. Tivul se termina chiar sub genunchi, iar mânecile lungi erau marcate cu o fâșie neagră ce trecea pe sub cot, legând umărul cu încheietura mâinii. Cureaua lată, neagră ca pana corbului, se asorta cu părul și cu pantofii cu toc înalt. Un pieptene îi prindea părul la spate, lăsându-l apoi să cadă liber până aproape de talie. Singura bijuterie era o brățară de aur cu trei rânduri de diamante mici, purtată la încheietura mâinii stângi.

— Arăți superb, maman, îi răspunse de pe ecran Geneviève. Nu te-am mai văzut îmbrăcată la patru ace și cu părul desfăcut. Ce s-a întâmplat cu hainele tale obișnuite? (Fetița de paisprezece ani zâmbi ștrengar.) La cât începe petrecerea?

— 21:30, replică Nicole. Monden de târziu. Probabil că nu vom cina decât după încă un ceas. O să mănânc ceva la hotel înainte de plecare, ca nu cumva să mor de foame.

— Maman, nu uita ce mi-ai promis. Săptămâna trecută în *Aujourd'hui* se menționa că Julien LeClerc, cântărețul meu preferat, va fi unul dintre artiștii prezenți. Trebuie să-i spui că fiica ta îl

crede absolut divin!

— Am s-o fac pentru tine, scumpo, surâse Nicole, deși foarte probabil că gestul meu se va interpreta cu totul altfel.

Din câte am auzit, al tău monsieur LeClerc crede că toate femeile din lume sunt îndrăgostite de el. Făcu o pauză. Unde-i bunicul? Mi s-a părut c-ai spus că ți se va alătura în câteva minute.

— Aici sunt, anunță tatăl lui Nicole în timp ce fața sa prietenoasă și bronzată apăru pe ecran, lângă cea a nepoatei. Tocmai am terminat un capitol din romanul despre Peter Abelard. N-am crezut că vei suna așa devreme.

Pierre des Jardins avea șaiszeci și șase de ani și era un romancier istoric de mare succes în ultimii ani, a cărui viață fusese plină de șanse și împliniri după moartea prematură a soției.

— Arăți splendid! exclamă el după ce-și văzu fiica în toaleta de seară. Ai cumpărat rochia de la Roma?

— De fapt, papa, zise Nicole făcând o nouă piruetă pentru a-și pune în valoare rochia, am cumpărat-o acum trei ani pentru căsătoria lui Françoise. Dar, bineînțeles, n-am avut încă prilejul s-o îmbrac. Crezi că-i prea simplă?

— Cătuși de puțin, replică Pierre. Ba cred că-i tocmai potrivită pentru genul ăsta de petreceri extravagante. Dacă va fi precum cele la care obișnuiam eu să mă duc, atunci toate femeile vor purta rochiile și bijuteriile cele mai scumpe și mai

aiurite. Vei ieși în evidență îmbrăcată așa, „simplu”, în alb și negru. În special cu părul desfăcut. Arăți perfect.

— Mulțumesc. Chiar dacă te știu subiectiv, tot îmi place să-ți ascult complimentele. (Nicole privi spre tatăl și fiica ei, cele mai apropiate ființe pe care le avea de șapte ani încoace.) Sunt cu adevărat neliniștită. Nu cred că am să mă simt așa nici în ziua când voi ajunge în Rama. Întotdeauna mă simt ca un pește pe uscat la asemenea baluri simandicoase, iar astăzi am un presentiment inexplicabil. Ți aduci aminte, papa, cum m-am simțit, fetiță fiind, cu o zi înainte să ne moară câinele?

Tatăl ei deveni serios.

— Atunci poate c-ar fi bine să rămâi la hotel. Prea multe dintre presentimentele tale s-au adeverit. Îmi amintesc că mi-ai spus că ceva nu era în regulă cu mama ta doar cu două zile înainte să primesc mesajul...

— Sentimentul nu-i atât de puternic, îl întrerupse Nicole. Și, în plus, ce scuză să găsesc? Toată lumea mă așteaptă, în special presa, după spusele Francescăi Sabatini. Tipa-i încă iritată că am refuzat să-i acord un interviu.

— Ei, în cazul ăsta, du-te! Dar încearcă să te distrezi și tu un pic. Nu lua lucrurile prea în serios în seara asta.

— Și amintește-ți să-l saluți din partea mea pe Julien LeClerc, adăugă Geneviève.

— O să vă simt lipsa la miezul nopții. Va fi prima dată din 2194 când nu petrecem împreună Anul Nou. Nicole făcu o pauză, amintindu-și zilele de sărbătoare petrecute în familie. Aveți grijă, amândoi. Știți cât de mult vă iubesc.

— Și eu te iubesc, maman, strigă Geneviève, iar Pierre îi făcu semn din mână.

Nicole închise videofonul și-și privi ceasul. Era ora 20. Abia peste încă o oră trebuia să se întâlnească cu șoferul în hol. Se îndreptă spre terminalul calculatorului și comandă o cremă de legume și o sticlă cu apă minerală. I se răspunse că i se va onora comanda în maximum nouăsprezece minute.

„Sunt într-adevăr extrem de agitată în seara asta”, medită Nicole răsfoind paginile Italiei și așteptându-și cina. Reportajul principal din revistă îl constituia în fapt un interviu cu Francesca Sabatini. Zece pagini și douăzeci de fotografii diferite cu *la bella signora*. Interviul discuta despre cele două seriale documentare foarte reușite ale lui Francesca (primul despre dragostea în epoca modernă, al doilea despre droguri și medicamente), accentuând faptul că, în chiar toiul unor întrebări referitoare la stupefiante, Francesca fumase țigară după țigară.

Nicole citi atent, dar în grabă, articolul, remarcând aspecte ale personalității Francescăi pe care le trecuse cu vederea până atunci. Ce o motivează? se miră în sinea ei. Ce dorește în

realitate? Spre sfârșitul interviului, reporterul îi ceruse Francescăi părerea despre cele două femei din echipajul misiunii Newton.

„Mă simt ca și cum aș fi singura femeie din echipaj”, replicase Francesca și Nicole reveni asupra paragrafului. „Rusoaica Turgheniev gândește și acționează ca un bărbat, în vreme ce prințesa franco-africană Nicole des Jardins și-a suprimat în mod deliberat propria feminitate, un lucru trist dacă ne gândim ce femeie frumoasă este.”

Nicole fu puțin necăjită de comentariile directe ale colegei sale. Dar, mai mult decât orice, se amuză. Simți un impuls competitiv, deși se muștră pentru o astfel de reacție copilărească. „La momentul potrivit, am s-o întreb pe Francesca despre articolul ăsta, își zise zâmbind Nicole. Cine știe? Poate chiar am s-o întreb dacă seducerea bărbaților căsătoriți o face să fie mai feminină.”

Călătoria de patruzeci de minute de la hotel la Vila lui Hadrian situată în suburbiile Romei, nu departe de stațiunea balneară Tivoli, se scurse într-o tăcere completă. Celălalt pasager din mașina lui Nicole era Yamanaka, cel mai taciturn dintre astronauți. În interviul luat cu zece luni în urmă lui Yamanaka, după zece minute de răspunsuri monosilabice din partea japonezului, plină de frustrare, Francesca îl întrebase dacă erau sau nu adevărate zvonurile că el ar fi un

android?

— Ce să fiu? întrebuse Yamanaka.

— Ești android? repetase Francesca zâmbind răutăcios.

— Nu, răspunse pilotul japonez, al cărui chip rămăsese absolut fără expresie, în lumina puternică a reflectoarelor.

Când mașina părăsi drumul principal dintre Roma și Tivoli pentru a parcurge ultimul kilometru până la Vila lui Hadrian, traficul se aglomera. Avansau încet, nu numai din cauza nenumăratelor mașini ce aduceau personalități la gală, dar și datorită sutelor de curioși înșirați de o parte și de alta a drumului îngust.

Nicole răsuflă ușurată în clipa în care automobilul intră pe o alee circulară, trase pe dreapta și opri. Dincolo de geamul fumuriu al mașinii vedea un grup de reporteri și de fotografi, pregătiți să se repeadă asupra oricărei persoane ar fi coborât. Portiera se deschise automat și ea ieși, strângându-și mai bine în jurul trupului haina neagră din piele de căprioară, atentă să nu-și prindă tocurile.

— Cine-i? auzi o voce.

— Franco... vino repede aici... e astronautul des Jardins.

Urmă un ropot de aplauze și blițurile a nenumărate aparate de fotografiat. Un italian plăcut la vedere făcu un pas înainte și apucă mâna lui Nicole. Oamenii se îngrămădeau în jur, câteva

microfoane îi fură întinse sub nas în timp ce era mitraliată din toate părțile de sute de întrebări, în patru-cinci limbi diferite.

— De ce ați refuzat să acordați un interviu personal?

— Vă rugăm să vă descheiați haina, ca să vă vedem rochia.

— Ca medic, astronauții vă respectă?

— Opriți-vă, o clipă numai. Zâmbiți, vă rog.

— Ce părere aveți despre Francesca Sabatini?

Nicole nu scoase niciun cuvânt în vreme ce gărzile de corp îndepărtau reporterii, conducând-o spre o mașinuță electrică acoperită, care începu imediat să urce încetitor o pantă lungă.

O italiancă amabilă le prezenta în engleză împrejurimile. Hadrian, conducătorul Imperiului Roman între 117 și 134 d.Hr., construisese vila imensă pentru propria lui plăcere. Capodopera arhitecturală, un amestec de stiluri pe care împăratul le întâlnise în numeroasele sale călătorii în cele mai îndepărtate provincii, fusese proiectată de el însuși să ocupe o suprafață de 120 hectare de câmpie, la poalele dealurilor Tiburtini.

După câte se părea, scurta călătorie printre clădirile străvechi făcea parte din programul festiv al serii. În realitate, ruinele bine luminate sugerau doar vag trecuta glorie, întrucât cele mai multe dintre acoperișuri lipseau, statuile decorative fuseseră îndepărtate, iar pereților aspri de piatră le lipsea orice podoabă. Totuși, de îndată ce

mașinuța trecu de ruinele Canopusului, monument construit în jurul unei piscine dreptunghiulare în stil egiptean (a cincisprezecea sau a șaisprezecea clădire a complexului, după numărătoarea lui Nicole), Vila începu să-și facă simțită măreția.

Bărbatul care a construit-o e mort de peste două mii de ani, medită Nicole, amintindu-și de orele de istorie. Una dintre cele mai inteligente personalități care au trăit vreodată. Soldat, administrator, lingvist. Zâmbi, evocându-și povestea lui Antinous. Singur aproape toată viața. Cu excepția unei pasiuni scurte, dar devastatoare, încheiate cu o tragedie.

Electromobilul opri în cele din urmă. Ghidul își sfârșise monologul.

— Pentru a onora Pax Romana⁵, lunga perioadă de pace de acum două milenii, guvernul italian, sprijinit de donațiile corporațiilor menționate pe soclul statuii aflate în dreapta dumneavoastră, a decis în 2189 să ridice o replică perfectă a Teatrului Maritim al lui Hadrian. Poate vă reamintiți că, puțin mai devreme, am trecut pe lângă ruinele originale. Scopul reconstrucției este de a ne ajuta să ne închipuim cum era o vizită la Vilă în timpul vieții împăratului. Clădirea a fost

---

⁵ Perioadă de aproximativ 200 de ani, considerată a fi început o dată cu domnia lui Octavian Augustus, epocă de mare prosperitate a Romei (n. trad.).

terminată în 2193, fiind folosită de atunci pentru întâlniri și manifestări oficiale.

Oaspeții fură primiți de tineri italieni în ținută de seară, înalți și chipeși, care-i escortară pe ultima parte a traseului, prin Holul Filosofului până în Teatrul Maritim propriu-zis. La intrare avu loc un sumar control, apoi oaspeții fură lăsați să circule liber, după pofta inimii.

Nicole era încântată de clădirea rotundă, cu diametrul de aproximativ patruzeci de metri. Un inel de apă izola o insulă interioară, pe care se ridica o construcție spațioasă cu cinci camere și o curte mare, cu galerie largă și coloane canelate. Deasupra apei și a galeriei interioare nu exista acoperiș, cerul liber asigurând ansamblului un sentiment de libertate. În jurul său, oaspeții se amestecară unii cu alții, discutând și servind băuturi; chelneri-roboți din ultima generație circulau încoace și-ncolo, încărcăți cu tăvi pline cu pahare de șampanie, vin și alte băuturi. Dincolo de cele două podețecare legau insula de galerie și de restul teatrului, Nicole număra vreo zece angajați în uniforme albe care se ocupau de bufet.

O blondă plinuță însoțită de soțul ei, un bărbat chel, nostim și micuț, cu ochelari demodați, se apropie de Nicole și femeia se pregăti să reziste atacului, sorbind o înghițitură dintr-un cocteil de șampanie și coacăze negre pe care i-l oferise cu o insistență stranie un robot, câteva minute mai devreme.

— Oh, madame des Jardins, rosti bărbatul, fluturând din mână și apropiindu-se în mare viteză. Trebuie neapărat să vă vorbesc. Soția mea este una dintre cele mai înflăcărate admiratoare ale dumneavoastră. Oprindu-se lângă Nicole, făcu un semn soției. Vino-ncoace, Cecelia, strigă el. Am pus mâna pe ea.

Nicole oftă adânc și se sili să zâmbească. „Va fi una din serile acelea exasperante”, își spuse în sine.

În sfârșit, poate mă voi bucura și eu câteva minute de liniște și pace. Nicole ședea singură la o măsuță într-un colț al încăperii, așezată în mod deliberat cu spatele spre ușă. Odaia se afla în partea din spate a clădirii de pe insulă, chiar în mijlocul Teatrului Maritim. Femeia înghiți și ultima îmbucătură și o ajută să alunece cu niște vin.

Oftă, încercând, fără succes, să-și amintească măcar jumătate dintre persoanele întâlnite în ultima oră. Fusesse ca o fotografie premiată, trecută de la unul la altul și ridicată în slăvi de toată lumea. Fusesse îmbrățișată, sărutată, alintată, ciupită, curtată atât de bărbați cât și de femei; un bogat armator suedez o ceruse chiar în căsătorie, invitând-o la „castelul” său de lângă Göteborg. Nicole de-abia dacă izbutise să scoată un cuvânt. Mușchii feței o dureau de atâtea zâmbete politicoase, iar vinul și cocteilurile cu

șampanie o amețiseră.

— Pe-onoarea mea dacă doamna-n rochie albă nu-i chiar o colegă, însăși prințesa de gheață, madame Nicole des Jardins, auzi Nicole o voce familiară alături.

Se răsuci și-l văzu pe Wakefield împleticindu-se, lovindu-se de o masă și recâștigându-și echilibrul, agățându-se de un scaun și aproape căzându-i în sfârșit în brațe.

— Îmi pare rău, rânji el, reușind să se așeze. Mi-e teamă c-am băut prea mult gin cu tonic. Luă o înghițitură sănătoasă din paharul pe care reușise ca prin minune să nu-l verse. Și acum, îi făcu cu ochiul, dacă nu te superi, am să trag un pui de somn înainte de spectacolul cu delfini.

Nicole râse în clipa în care capul lui Richard lovi masa de lemn cu un pocnet sec, iar el simulă pierderea cunoștinței. După câteva secunde, se aplecă jucăușă și-i ridică o pleoapă.

— Dacă n-ai nimic împotriva, colega, ce-ar fi să nu treci în altă lume înainte să-mi explici puțin chestia aia cu delfinii...

Richard se ridică cu mare efort și începu să-și rotească ochii în cap.

— Adică nu știi? Tu, care cunoști întotdeauna toate orarele și toate procedurile? Imposibil!

Nicole își termină vinul.

— Fii serios, Wakefield. Despre ce-i vorba?

Bărbatul deschise una dintre ferestruici și-și scoase brațul prin ea, arătând spre întinderea de

apă înconjurătoare.

— Marele Luigi Bardolini se găsește aici împreună cu delfinii săi inteligenți. Francesca îl va prezenta peste cincisprezece minute. Dr. Bardolini e pe punctul să dovedească chiar aici, în această seară, că delfinii lui sunt capabili să treacă orice examen de admitere la facultate!

Nicole se retrase și-și privi cu atenție colegul. „Chiar că-i beat. Poate că se simte la fel de nelalocul lui ca și mine.”

Richard privea cu atenție pe fereastră.

— Petrecerea asta-i o veritabilă grădină zoologică, nu-i așa? rosti femeia după o lungă tăcere. Unde i-au găsit...

— Asta-i, o întrerupse brusc Wakefield, trântind un pumn triumfător în masă. De aia mi s-a părut familiar locul de cum am pășit înăuntru. Îi aruncă o privire lui Nicole, care-l măsoara din ochi ca și cum și-ar fi pierdut mințile. E un Rama în miniatură, nu-ți dai seama? (Sări în sus, incapabil să-și ascundă bucuria produsă de o asemenea descoperire epocală.) Apa din jurul casei e Oceanul Cilindric, galeriile reprezintă Câmpia Centrală, iar noi, frumoasă doamnă, stăm în mijlocul orașului New York.

Nicole începea să priceapă, dar nu putea ține pasul cu gândurile haotice ale lui Wakefield.

— Și ce dovedește similitudinea asta? se interesă ea cu voce tare. Ce sens are faptul că niște arhitecți muritori au construit acum două mii de

ani un teatru pe aceleași principii cu cele utilizate în nava ramană? Asemănare de natură? Similaritate de cultură? Nu, nici vorbă!

El se opri, conștient de-abia acum că Nicole îl privea fix.

— Matematica! zise emfatic, dar expresia sceptică a femeii îi spuse că încă nu-l înțelesese pe deplin. Matematica, repetă dintr-o dată surprinzător de lucid. Asta-i cheia.

Approape cu siguranță că ramanii nu arătau ca noi și este la fel de clar că s-au dezvoltat într-o lume mult diferită de a noastră. Deci ei trebuie să fi cunoscut aceeași matematică precum romanii.

Fața i se luminează.

— Ha! urlă din nou, făcând-o pe Nicole să sară în sus. (Era foarte mulțumit de sine.) Ramani și romani! Despre asta-i vorba aici. Și pe undeva pe la mijloc pe scena evoluției se află și momentul Homo Sapiens.

Nicole clătină din cap în vreme ce Richard exulta de bucurie la felul cum îi funcționa mintea.

— Tot nu înțelegi, frumoasă doamnă? întrebă el, întinzând mâna pentru a o ajuta să se ridice de pe scaun. Atunci poate că tu și cu mine ar trebui să mergem să vizionăm un spectacol cu delfini, iar eu îți voi vorbi de ramanii de acolo și de romanii de aici, de profitori și de regi, de capete pătrate și ceară purpurie de sigiliu, și dacă porcii au aripi ori

13. LA MULȚI ANI!

După ce toți terminară de mâncat și farfuriile fură strânse, Francesca apăru în mijlocul curții cu un microfon în mână și petrecu restul de zece minute mulțumind sponsorilor galei. Apoi îl prezentă pe Luigi Bardolini, sugerând că tehnicile pe care le încercase pentru prima dată în comunicarea cu delfinii se puteau dovedi extrem de folositoare oamenilor, în încercarea de a contacta civilizații extraterestre.

Wakefield dispăruse exact înainte de începutul discursului lui Francesca, cu scopul mărturisit de a mai face rost de ceva de băut. Nicole îl văzu fugitiv cinci minute mai târziu, după ce reportera terminase prezentarea. Era înconjurat de două actrițe italiene cu bust bogat, care râdeau în hohote de glumele sale. Flutură din mână spre Nicole și-i făcu cu ochiul, arătând spre cele două femei, ca și cum acțiunile sale s-ar fi explicat de la sine.

Bine pentru tine, Richard, gândi Nicole, zâmbindu-și în sine. Cel puțin unul dintre noi, neadaptății social, se distrează de minune. O urmări pe Francesca pășind grațios peste podeț și rugând oaspeții să se îndepărteze de lângă apă, ca

---

⁶ 6 Citat din cartea pentru copii *Alis prin oglindă*, capit. 4, de Lewis Carroll (n. red.).

să li se facă loc lui Bardolini și delfinilor. Francesca purta o rochie neagră strânsă pe corp, care-i lăsa un umăr dezgolit; toaleta era completată de o salbă de țechini din aur și o eșarfă aurie, legată în jurul taliei. Părul lung și blond era împletit și prins cu un ac în vârful capului.

„Tu aparții cu adevărat acestei lumi, reflectă Nicole, admirând sincer ușurința cu care se mișca Francesca în aglomerația din jur. Dr. Bardolini începu prima parte a demonstrației, iar Nicole își îndreptă atenția către întinderea circulară de apă. Luigi Bardolini era unul dintre acei savanți controversați cu o operă excepțională, dar nu atât de nemaipomenită cum ar fi dorit să se creadă. Pusese într-adevăr la punct o metodă unică de comunicare cu delfinii, izolând treizeci-patruzeci de verbe de acțiune printre sunetele scoase de aceștia. În schimb nu era adevărat, așa cum se pretindea adesea, că doi dintre delfinii săi ar fi putut promova un examen de admitere la facultate. Din păcate, după felul cum se desfășurau lucrurile în sânul comunității științifice internaționale a secolului XXII, dacă teoriile cele mai năstrușnice sau cele mai avansate ale cuiva nu puteau fi demonstrate și cădeau în ridicol, atunci și celelalte lucrări ale sale, oricât ar fi fost de solide, erau de asemenea discreditate. Acest mod de gândire generase un conservatorism endemic în știință, câtuși de puțin sănătos pentru progresul ei.

Spre deosebire de alți cercetători, Bardolini se dovedea a fi un strălucit om de spectacol. În partea finală a showului, cei mai celebri delfini ai săi – Emilio și Emilia – fură supuși unui test real de inteligență în compania a doi invitați, un bărbat și o femeie aleși aleatoriu. Testul era uimitor de simplu. Pe două (din patru) mari ecrane electronice (o pereche de ecrane în apă, cealaltă pereche în curte) se prezenta o matrice 3x3, având un spațiu alb în colțul din dreapta-jos. Celelalte opt careuri prezentau diverse imagini și forme. Delfinii și oamenii supuși testului trebuiau să recunoască imaginile care se schimbau pe matrice de la stânga spre dreapta și de sus în jos, apoi să aleagă corect dintr-un set de opt variante prezentate de ecranul pereche, elementul potrivit pentru colțul liber. Participanții dispuneau de un minut pentru fiecare problemă. Delfinii din apă, și oamenii aflați pe uscat, dispuneau de un panou de comandă cu opt butoane pentru a-și semnaliza alegerea, delfinii folosindu-și boturile ca să le apese.

Primele întrebări se dovediră ușoare, atât pentru oameni cât și pentru delfini. În prima matrice, un singur cerc alb se găsea în colțul din stânga-sus, două cercuri albe în cea de-a doua coloană a primului șir, și trei cercuri albe în careul matricei corespunzând primului șir din coloana a treia. Având în vedere că primul element al șirului secund era tot un singur cerc, jumătate alb și

jumătate negru, și că elementul de început al celui de-al treilea șir era un cerc de data asta negru, se ajungea ușor la concluzia că în colțul din dreapta-jos trebuiau să se afle trei cercuri negre.

Problemele ulterioare deveniră tot mai complicate. De fiecare dată se adăugau noi elemente de complexitate. Oamenii comiseră prima greșală la a opta matrice, delfinii la a noua. În total, Bardolini prezintă șaisprezece matrice, ultima atât de complicată, încât trebuiau recunoscute cel puțin zece modele separate pentru o identificare corectă a elementului lipsă. Scorul final fu egal: oamenii 12, delfinii 12. Ambele perechi se înclinară și audiența aplaudă furtunos.

Nicole găsi exercițiul absolut fascinant. Nu era convinsă dacă trebuia sau nu să creadă afirmația lui Bardolini conform căreia întrecerea ar fi fost corectă, că nu se făcuseră niciun fel de repetiții prealabile; de fapt, pentru ea n-avea nicio importanță. Pe femeie o interesa însăși natura competiției: ideea că inteligența putea fi definită în termenii abilității de a identifica modele și direcții de orientare. Există oare vreo cale de a o măsura? reflectă ea. La copii. Sau chiar la adulți.

Participase la test alături de oameni și delfini. Răspunsese corect la primele treisprezece puncte, îl greșise pe al paisprezecelea din cauza unei presupuneri neglijente și tocmai rezolvase numărul cincisprezece, când soneria anunța sfârșitul timpului alocat. Habar n-avea de unde

să-l înceapă pe al șaisprezecelea. Dar voi, ramanilor? se întrebă în clipa în care Francesca puse mâna pe microfon pentru a-l anunța pe stăpânul inimii lui Geneviève – Julien LeClerc. Ați fi fost capabili să răspundeți corect la toate cele șaisprezece probleme, într-o zecime din timpul care a fost alocat? într-o sutime? Simți un nod în gât în momentul când realizează întreaga paletă de posibilități. Sau poate chiar într-o milionime?

„N-am trăit niciodată până nu te-am întâlnit... N-am iubit niciodată până ce nu te-am zărit...” Dulcea melodie a vechii înregistrări năvăli în mintea lui Nicole, aducându-i în fața ochilor o imagine veche de cincisprezece ani, un dans cu alt bărbat, într-o vreme când încă mai credea că dragostea putea cuceri totul. Julien LeClerc interpretează greșit reacția corpului ei și o strânse mai mult în brațe. Nicole hotărî să nu se împotrivească. Era deja foarte obosită și, dacă ar fi fost să recunoască adevărul, se simțea bine în brațele unui bărbat, pentru prima dată după mulți ani.

Își ținuse cuvântul dat lui Geneviève. Când monsieur LeClerc își terminase cele câteva cântece din program, Nicole se apropiase de cântărețul francez și-i transmisese mesajul fiicei sale. Așa cum anticipase, bărbatul îi interpretase complet greșit vorbele. Continuaseră să discute în vreme ce Francesca îi anunța pe cei prezenți că până la

miezul nopții nu avea să mai fie niciun alt spectacol, fiecare fiind invitat să bea, să mănânce și să danseze după pofta inimii. Julien îi oferise brațul lui Nicole și, împreună, ieșiseră în galerie, unde dansară în tot acest răstimp.

Julien era un bărbat chipeș, de abia trecut de treizeci de ani, dar nu constituia genul lui Nicole. Întâi și întâi, se dovedea prea încrezut pentru gustul ei. Vorbea mereu despre sine, nefiind atent atunci când conversația aluneca spre alte subiecte. Deși era un cântăreț talentat, nu poseda alte calități remarcabile. „În schimb”, medită Nicole în timp ce prelungitul lor dans atrăgea privirile celorlalți invitați, „este un dansator bun și este preferabil decât să stau singură, răsucindu-mi mâinile.”

Pe durata unei pauze muzicale, Francesca se apropie de ei.

— Bravo, Nicole, i se adresă cu un zâmbet larg care părea sincer. Îmi pare bine să văd că te distrezi. (Îi întinse un platou micuț pe care se aflau o jumătate de duzină de bomboane de ciocolată, acoperite cu o glazură aducând a zahăr.) Sunt fantastice! Le-am comandat special pentru echipajul misiunii Newton.

Nicole luă o bomboană și o băgă în gură. Era cu adevărat delicioasă.

— Și acum, vreau să-ți cer o favoare, continuă după câteva secunde Francesca. Întrucât n-am reușit să-ți iau un interviu, și deoarece scrisorile

primate arată că milioane de oameni ard de nerăbdare să afle mai multe despre tine, crezi că ai accepta să mergem în studioul improvizat aici și să-mi acorzi zece-cincisprezece minute înainte de miezul nopții?

Nicole o fixă intens. O voce interioară o puneă în gardă, însă mintea îi denatura cumva mesajul.

— Eu aș fi de acord, vorbi Julien LeClerc în vreme ce ambele femei se examinau reciproc. Presa fie că vorbește întotdeauna despre „misterioasa doamnă astronaut”, fie că te numește „prințesa de gheață”. Arată-le ce mi-ai arătat mie în această seară – că ești o femeie normală și sănătoasă ca oricare alta.

„De ce nu?” decise în sfârșit Nicole, reprimând sfatul vocii interioare. „Cel puțin acordând aici interviul, nu-i voi implica pe papa și pe Geneviève.”

Se îndreptau spre studioul înjghebat de cealaltă parte a galeriei, când Nicole îl zări pe Takagishi care, sprijinit de o coloană, discuta cu trei oameni de afaceri japonezi îmbrăcați în ținută de seară.

— Doar o clipă, spuse Nicole. Mă întorc imediat.

— *Tanoshii shin-nen*, Takagishi-san, îl salută Nicole.

Savantul se răsuci surprins, apoi surâse văzând cine era.

După ce o prezentă pe Nicole asociaților săi și după ce toți se înclinară schimbând politețile de rigoare, Takagishi deschise conversația.

— *O genki desu ka?* întrebă el.

— *Okagesama de*, replică Nicole și, aplecându-se spre japonez, îi șopti la ureche: N-am la dispoziție decât un minut. Vreau să-ți spun că am studiat cu grijă datele dosarului și sunt complet de acord cu medicul dumitale personal. Nu există niciun motiv să-i anunț pe membrii comisiei despre anomalie.

Takagishi arăta de parcă tocmai ar fi fost anunțat că soția sa dăduse naștere unui băiețel sănătos. Vru să-i spună ceva lui Nicole, dar își aminti că se găsea într-un grup de compatrioți.

— *Domo arrigato gozaimas*, i se adresă femeii care se îndepărta deja, ochii săi calzi și umezi transmițând în tăcere profunzimea sentimentelor.

Nicole se simțea minunat în timp ce intra în pas de vals în studioul TV, între Francesca și Julien LeClerc. Poză cu plăcere celor câțiva fotografi, în vreme ce signora Sabatini o asigura că totul fusese pregătit pentru interviu. Sorbi câteva înghițituri dintr-un cocteil de șampanie, discutând nimicuri cu Julien. În cele din urmă luă, loc alături de Francesca sub luminile orbitoare ale reflectoarelor. Ce minunat, continuă ea să se gândească la conversația anterioară cu Takagishi, să pot să ajut un om atât de deosebit.

Prima întrebare a lui Francesca fu destul de nevinovată. Dori să știe dacă apropiata lansare o emoționa pe Nicole.

— Bineînțeles, replică ea și continuă cu un scurt rezumat al exercițiilor efectuate de echipaj în

așteptarea întâlnirii cu Rama II.

Interviul se desfășura în întregime în engleză. Întrebările curgeau într-o ordine bine stabilită. Nicole fu rugată să-și descrie atribuțiile de pe parcursul misiunii, ce se aștepta să descopere („Nu prea știu, dar orice aș găsi, va fi extrem de interesant”) și cum de absolvise Academia Spațială. După cinci minute, Nicole se simțea liniștită și mulțumită, părând să fi ajuns pe aceeași lungime de undă cu Francesca.

Apoi reportera puse trei întrebări personale, una despre tatăl ei, a doua despre mama sa și tribul Senoufo din Coasta de Fildeș, și a treia despre viața ei cu Geneviève. Niciuna nu părea dificilă, așa încât ultima întrebare o surprinse complet nepregătită.

— Din fotografia fiicei tale este evident că pielea ei este mult mai deschisă decât a ta, spuse Francesca pe același ton de până atunci. Culoarea pielii lui Geneviève sugerează faptul că tatăl ei e probabil alb. Cine este el?

Nicole simți cum pulsul i se iuțește brusc. Apoi i se păru că timpul încremenește. Un val puternic de emoție o cuprinse și-i fu frică să nu țipe. O imagine strălucitoare, pasională, a două corpuri încolăcite reflectate într-o oglindă uriașă îi fulgeră prin minte, făcând-o să respire cu greutate. Își privi un moment pantofii, încercând să-și recapete sângele rece.

„Femeie idioată ce ești”, se autogratulă luptând

să-și înăbușe sentimentele de mânie, durere și dragoste răscolitoare care se năpustiseră asupra ei asemeni unui val uriaș în timpul fluxului. „Trebuia să-ți fi dat seama.” Din nou, lacrimile amenințară să țâșnească și ea se strădui cu greu să le oprească. Privi întâi la reflectoare, apoi la Francesca. I se păru că țechinii de aur de pe rochia reporterei se grupaseră într-un model anume: un cap de felină uriașă, cu ochi scânteietori și gură plină de dinți ascuțiți, care tocmai se deschidea hulpavă.

În cele din urmă, după câteva secunde care părură o veșnicie, simți că-și controlează iarăși emoțiile. Aruncă o privire furioasă spre Francesca.

— *Non voglio parlare di quello*, declară ea calmă.
Abbiamo terminato questa intervista.

Se ridică, își dădu seama că tremura din tot trupul și se așeză la loc. Camerele de luat vederi continuau să funcționeze. Respiră adânc câteva clipe. Într-un târziu se ridică de pe scaun și ieși din studioul improvizat.

Voia să dispară, să fugă de toată lumea, să rămână singură cu propriile ei sentimente. Julien o apucă de braț.

— Ce cățea! flutură el un deget acuzator în direcția lui Francesca.

Nicole era înconjurată de o mulțime de invitați și toți vorbeau în același timp. Îi fu greu să se concentreze în aglomerația aceea.

În depărtare se auzea o melodie pe care o

recunoscu vag, dar cântecul se termină aproape înainte să-și dea seama că era vorba de „Auld Lang Syne”. Julien o ținea de după umeri și cânta plin de dorință. Totodată conducea un grup de vreo douăzeci de persoane, care repetau după el cuvintele refrenului. Nicole șopti mecanic ultima măsură și încercă să-și mențină echilibrul. Brusc, două buze umede le acoperiră pe ale ei și o limbă dinamică încercă să-i deschidă gura pentru a pătrunde înăuntru. Julien o săruta febril, aparatele de fotografiat se declanșau încontinuu, zgomotul era cumplit. Capul lui Nicole începu să se învâртеască și simți că era gata să leșine. Se zbatu cu putere, reușind în cele din urmă să se elibereze din strânsoarea bărbatului.

Retrăgându-se, se împletici și se lovi de Wilson, care părea extrem de furios. Reporterul o împinse într-o parte, grăbit să ajungă la un cuplu ce schimba săruturi de Anul Nou în lumina orbitoare a blițurilor. Nicole îl urmări cu o privire dezinteresată, ca și cum ar fi asistat la o piesă de teatru, sau ca și cum ar fi fost martoră la unul dintre propriile ei vise. Reggie îi despărți pe cei doi și ridică brațul drept de parcă ar fi intenționat să-l pocnească pe celălalt bărbat. Francesca îl împiedică, în timp ce, jenat, David Brown i se desprindea din brațe.

— Ia-ți mâinile de pe ea, ticălosule! urlă Reggie continuând să-l amenințe pe savantul american. Și să n-ai impresia că nu știu ce faci.

Nicole nu-și credea ochilor. Totul era lipsit de sens. În câteva secunde, încăperea se umplu de agenți de securitate.

Nicole fu una dintre persoanele evacuate fără menajamente din odaie, în vreme ce se încerca restabilirea ordinii. Plecând de acolo, trecu din întâmplare pe lângă Elaine Brown, rezemată cu spatele de o coloană, singură-singurică. Nicole o întâlnise și se înțelesese bine cu ea, atunci când fusese în Dallas să discute cu medicul familiei despre stările alergice ale lui David. Era evident că Elaine se îmbătase și nu avea chef să discute cu altcineva.

— Rahat ce ești, o auzi murmurând, n-ar fi trebuit să-ți arăt niciodată rezultatele înainte să le public eu însămi. Atunci totul ar fi fost altfel.

Nicole părăsi gala imediat ce reuși să găsească un mijloc de transport spre Roma. Cu un tupeu incredibil, Francesca încercase s-o însoțească până la limuzină, ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic. Nicole declină scurt oferta colegei de misiune și ieși singură din vilă.

Pe drumul spre hotel, începu să ningă. Concentrându-se asupra fulgilor de nea ce cădeau întruna, femeia reuși să-și limpezească îndeajuns mintea ca să evalueze evenimentele serii. De un lucru era absolut singură. Bomboana de ciocolată conținuse o substanță neobișnuită, cu un efect extrem de puternic. Nu i se mai întâmplase

niciodată să-și piardă controlul asupra propriilor emoții. Poate că i-a oferit una și lui Wilson, medită ea. Așa s-ar explica în parte accesul lui de furie. Dar de ce? Ce încearcă să obțină procedând astfel?

Ajunsă la hotel, se pregăti repede de culcare. Dar chiar în momentul când voia să stângă lumina, i se păru că aude o ușoară ciocănitură în ușă. Ascultă atentă – nimic. Crezu că urechile îi jucaseră o festă, când auzi o nouă ciocănitură. Trăgându-și halatul pe ea, se apropie cu grijă de ușa încuiată.

— Cine-i acolo? rosti ea cu o voce puternică, deși nu prea convingătoare. Spune-ți numele.

Auzi un fâșăit și o bucată de hârtie împăturită fu strecurată pe sub ușă. Încă înspăimântată și prudentă, o ridică și o desfăcu. Pe ea se puteau distinge, în scrierea originală a tribului mamei sale, Senoufo, doar trei cuvinte – Ronata. Omeh. Aici. Ronata era numele lui Nicole în graiul Senoufo.

Cuprinsă brusc de panică, femeia deschise ușa fără să mai controleze pe monitor chipul vizitatorului. La trei metri de ea, fixând-o cu o privire intensă, stătea un bătrân zbârcit, având fața pictată cu linii orizontale, verzi și albe. Purta veșmântul de ceremonie, asemănător cu o mantie, de culoare verde-strălucitor, ornată cu linii șerpuite aurii și alte desene fără logică aparentă.

— Omeh! exclamă Nicole, inima bătându-i mai să-i spargă pieptul. Ce faci aici? continuă ea în

graiul tribului Senoufo.

Bătrânul nu spuse nimic. În mâna dreaptă ținea o piatră și o fiolă. După câteva secunde, păși hotărât în cameră, fără să-și dezlipească nicio clipă privirea de pe chipul lui Nicole, care se rețrăgea pe măsură ce el înainta. Ajunși în centrul camerei, la trei-patru pași unul de celălalt, bătrânul înălță ochii spre tavan și începu să intoneze un psalm monoton. Era o incantație rituală Senoufo, o binecuvântare și un descântec, invocată de sute de ani de șamanii tribului pentru alungarea spiritelor rele.

După ce termină psalmul, bătrânul Omeh își fixă iarăși strănepoata și începu să vorbească foarte încet:

— Ronata, Omeh a simțit un pericol mare în această viață. Stă scris în cronicile tribului că bărbatul a trei veacuri va alunga demonii răi din preajma femeii fără însoțitor. Dar Omeh n-o poate proteja pe Ronata după ce ea părăsește regatul Minowe. Uite, spuse luându-i mâna și așezându-i piatra și fiola în palmă, astea să stea întotdeauna cu Ronata.

Nicole privi piatra, un oval lustruit și neted, lung de vreo douăzeci de centimetri, lat și gros de zece, de culoare crem, cu linii stranii, cafenii, șerpuiind de-a curmezișul. Fiola verde nu era mai mare decât o sticlută obișnuită de parfum pe care o poartă în geantă orice femeie.

— Apa Lacului Înțelepciunii o poate ajuta pe

Ronata, continuă Omeh. Ronata va ști când e timpul să bea din ea.

Dându-și capul pe spate, repetă cu toată seriozitatea incantația, de data aceasta ținând ochii închiși. Nicole ședea lângă el, prea uluită pentru a scoate o vorbă, însă strângând piatra și fiola în mâna dreaptă. După ce termină de cântat, Omeh strigă trei cuvinte pe care femeia nu le înțelese. Apoi se răsuci brusc pe călcâie și păși repede spre ușa deschisă. Speriată, Nicole alergă în hol la timp pentru a-i zări mantia verde dispărând în lift.

14. LA REVEDERE, HENRY

Nicole și Geneviève urcau dealul, ținându-se de mână, prin zăpada cernută lent din cer.

— Ai văzut figura americanului, când i-am spus cine ești? râse Geneviève.

Fetița era teribil de mândră de mama ei. Nicole își mută schiurile și bețele pe celălalt umăr; se apropiau de hotel.

— *Guten Abend*, le salută un bătrân cu chip de Moș Crăciun.

— Aș vrea să nu te mai repezi să le spui tuturor cine sunt, zise Nicole fără intenția de a-și dojeni totuși fiica. Uneori e mai plăcut să nu fii recunoscută.

Lângă intrarea hotelului se afla o cămăruță pentru schiuri. Nicole și Geneviève se opriră și-și încuiară echipamentul într-un rastel. Își

schimbară clăparii cu încălțări mai ușoare și ieșiră din nou în lumina care pălea treptat. Rămaseră pentru o clipă una lângă cealaltă, privind în josul dealului, spre Davos.

— Știi, au fost câteva momente astăzi, în timpul coborârii pe pârtia spre Klosters, când îmi era imposibil să cred că în mai puțin de două săptămâni voi fi undeva acolo – Nicole arătă cu mâna spre cer –, îndreptându-mă spre un rendez-vous cu o misterioasă navă spațială extraterestră. Uneori, mintea omului refuză adevărul.

— Poate-i doar un vis, declară calm fiica ei.

Nicole surâse. Îi plăcea stilul de joacă al lui Geneviève. De câte ori era copleșită de oboseala unei zile de lucru, putea întotdeauna să conteze pe caracterul simplu al fiicei sale ca să-și recapete buna dispoziție. Formau un trio formidabil, ei trei care locuiau în Beauvois. Fiecare depindea enorm de ceilalți doi. Nicole nici nu voia să se gândească cum îi va afecta despărțirea de o sută de zile.

— Te deranjează că voi lipsi atâta? o întrebă pe Geneviève în vreme ce intrau în holul hotelului.

În jurul focului puternic din mijlocul încăperii se aflau o duzină de oaspeți. Un chelner aproape invizibil, însă foarte eficient, servea băuturi fierbinți. În hotelurile Morosani nu existau roboți, nici măcar pentru room-service.

— Dar n-o consider o despărțire, replică vesel Geneviève. La urma urmelor, voi vorbi cu tine aproape în fiecare noapte, folosind videofonul.

Decalajul temporal va face situația mai nostimă, dar și mai provocatoare. (Trecură pe lângă recepția de modă veche.) în plus, voi fi centrul atenției întregii școli. Subiectul proiectului meu e ca și schițat: portretul psihologic al ramanilor bazat pe conversațiile cu tine.

Nicole zâmbi iarăși și clătină din cap. Optimismul fetei era întotdeauna contagios. Ce păcat...

— Oh, madame des Jardins!

O voce îi întrerupse gândurile. Directorul hotelului îi făcea semn de la recepție, iar Nicole se întoarse către el.

— Aveți un mesaj. Mi s-a cerut să vi-l remit personal.

Îi înmână un plic simplu. Nicole îl deschise și zări doar o parte infimă dintr-o coroană imprimată pe hârtie. Inima i-o luă razna și închise plicul imediat.

— Despre ce-i vorba, mamă? se interesă Geneviève. Trebuie să fie ceva grozav dacă a fost adusă prin curier special. Nimeni nu mai folosește azi așa ceva.

Femeia încercă să-și ascundă sentimentele.

— Un raport secret despre activitatea mea, minți ea.

Curierul a comis o greșeală cumplită. Niciodată nu trebuia să i-l fi dat lui Herr Graf, ci numai mie personal în mână.

— Alte date medicale ale echipajului?

Mama și fiica discutaseră nu o singură dată despre rolul delicat al unui ofițer biolog, într-o misiune spațială atât de importantă.

Nicole încuviință din cap.

— Scumpo, ce-ar fi să dai o fugă până sus și să-i spui bunicului că mai întârzii câteva minute? Cinăm așa cum am stabilit, la 19:30. Acum vreau să citesc mesajul și să văd dacă nu necesită un răspuns urgent.

Își sărută fiica și așteaptă până ce intră în lift, apoi ieși din hotel. Se opri sub o lampă de pe strada acoperită de zăpadă și deschise plicul cu mâinile reci. Își stăpânea cu greu tremurul degetelor. Nebunule, nebun neglijent. După tot acest timp. Și dacă fata ar fi văzut...

Coroana era aceeași ca în urmă cu cincisprezece ani și jumătate, când Darren Higgins îi înmânase invitația la cină în centrul olimpic de presă. Nicole fu surprinsă de trăinicia emoțiilor sale. Își luă inima în dinți și citi nota de sub de sub coroană.

„Îmi pare rău pentru răgazul atât de scurt. Trebuie să te văd mâine. Exact la amiază. Încălzesc cabana nr. 8 pe Weissfluhjoch. Vino singură. Henry.”

A doua zi, Nicole se afla printre primele persoane care așteptau telecabina spre vârful Weissfluhjoch. Urcă în cușca de sticlă alături de alți douăzeci de turiști și se rezemă de fereastră, în timp ce ușa se închidea automat. L-am văzut doar o singură dată în toți acești cincisprezece ani,

totuși...

Cabina începu urcușul și Nicole își puse ochelarii de soare. Era o dimineață orbitoare, câtuși de puțin asemănătoare cu dimineața de ianuarie din urmă cu șapte ani, când tatăl ei o sunase de la vila din Beauvois. Cu o seară înainte ninsese, și după multe rugăminți acceptase ca Geneviève să lipsească de la școală ca să se joace în zăpadă. Pe atunci, Nicole lucra la spitalul din Tours și aștepta răspunsul la cererea de admitere în Academia Spațială.

Îi arăta fiicei sale de șapte ani cum să facă un înger din zăpadă, când Pierre o strigase pentru a doua oară din casă.

— Nicole, Geneviève, avem o scrisoare specială. Trebuie să fi fost adusă în timpul nopții.

Cele două alergaseră spre vilă în hainele pline de zăpadă, iar Pierre proiectase textul mesajului pe videoecranul mural.

— Extraordinar, exclamase el. Se pare că am fost invitați cu toții la încoronarea regelui Angliei, inclusiv la recepția ce va avea loc după aceea. Extrem de neobișnuit...

— Oh, bunicule, intervenise Geneviève emoționată. Vreau să merg. Putem merge cu toții? Voi întâlni un rege și o regină adevărată?

— Nu există nicio regină, replicase bunicul, doar dacă nu te referi cumva la regina-mamă. Regele nu-i căsătorit.

Nicole citise invitația de câteva ori, fără un

cuvânt. După ce Geneviève părăsise camera, tatăl ei o îmbrăţişase.

— Vreau să merg, declarase ea calm.

— Eşti sigură? întrebasese el, făcând un pas înapoi şi privind-o scrutător.

— Da.

Henry n-o văzuse niciodată până în seara aceea, îşi amintea Nicole verificându-şi pentru început ceasul, apoi echipamentul, în vederea coborârii pe pârție. Tata a fost minunat. M-a lăsat să dispar în Beauvois şi aproape nimeni n-a ştiut că aveam un copil, până ce Geneviève n-a împlinit un an. Henry nici măcar n-a bănuir. Până în noaptea de la Buckingham Palace.

Femeia se revăzu, aşteptând împreună cu ceilalţi invitaţi. Regele întârziase, iar Geneviève devenise agitată. În cele din urmă, Henry ajunsese înaintea lor.

— Onorabilul Pierre des Jardins de Beauvois, Franţa, cu fiica sa, Nicole, şi nepoata Geneviève.

Nicole se înclinase conform etichetei, iar Geneviève executase o reverenţă.

— Deci aceasta este Geneviève, constatase regele.

Se aplecase doar o clipă, punându-şi mâna sub bărbia copilului. Când fetiţa îşi ridicase faţa, el desluşise ceva familiar. Se răsucise s-o privească pe Nicole, o întrebare mută oglindindu-i-se în ochi. Zâmbetul ei nu dezvăluise nimic. Şambelanul rostea deja numele următorilor oaspeţi. Regele se

îndepărtase.

Așa l-ai trimis pe Darren la hotel, își aminti Nicole, plutind o secundă sau două în aer după săritura peste un dâmb mic. Iar el și-a dres glasul, s-a foit și în cele din urmă m-a întrebat dacă nu doresc să luăm ceaiul. Înfipse cu putere bețele în zăpadă și se opri brusc. „Spune-i lui Henry că nu pot”, își aminti ea că-i răspunsese lui Darren în Londra, cu șapte ani în urmă.

Își privi iarăși ceasul. De-abia ora 11, prea devreme ca să se îndrepte spre cabană. Se urcă într-un teleschi și se întoarse înapoi spre vârf.

Trecuseră două minute după ora 12, când Nicole ajunse la cabana mică de la liziera pădurii. Își scoase schiurile, le înfipse în zăpadă și se îndreptă spre ușa din față, ignorând semnele amplasate pretutindeni, care anunțau EINTRITT VERBOTEN. Ca din pământ apărură doi vlăjgani, unul din ei barându-i pur și simplu drumul spre ușă.

— E-n regulă, auzi o voce familiară, este așteptată.

Cele două gărzi dispărură la fel de repede precum apăruseră și Nicole îl văzu pe Darren în cadrul ușii, zâmbitor ca întotdeauna.

— Salut, Nicole, spuse el cu aceeași prietenie și sinceritate în voce; tâmplele îi încărunțiseră, iar barba scurtă nu mai era complet neagră. Ce mai faci?

— Bine, răspunse ea conștientă că devenea tot mai agitată, în ciuda stăpânirii de sine autoimpuse.

Încercă să-și reamintească faptul că acum era o profesionistă, o persoană care reușise în viață, în felul ei, la fel de bine ca și regele pe care urma să-l întâlnească. Cu hotărâre, pătrunse în cabană.

Interiorul era cald. Henry ședea cu spatele la un șemineu micuț. Darren închise ușa și-i lăsă singuri pe cei doi. Nicole își scoase eșarfa și ochelarii, și-și descheie haina. Se fixară cu privirea douăzeci-treizeci de secunde, fără un cuvânt, niciunul nedorind să întrerupă șuvoiul de emoții ce-i transporta iarăși în cele două zile minunate pe care le petrecuseră în urmă cu cincisprezece ani.

— Bună, Nicole, rosti în cele din urmă regele cu voce moale și caldă.

— Bună, Henry, replică ea.

Bărbatul încercă să înconjoare canapeaua ca să se apropie de ea, poate și pentru a o atinge, dar ceva din rigiditatea trupului femeii îl determină să se oprească. Se rezemă de o latură a canapelei.

— Nu vrei să iei loc?

Nicole clătină din cap.

— Aș prefera să stau în picioare, dacă n-ai nimic împotriva.

Așteptă încă puțin. Privirile li se încrucișară din nou într-o comuniune de gânduri. Se simțea atrasă către el, în ciuda puternicelor avertismente interioare.

— Henry, izbucni ea brusc, de ce m-ai chemat aici? Nu-i normal ca regele Angliei să-și petreacă zilele într-o cabană dintr-o stațiune de munte elvețiană.

Henry păși spre un colț al camerei.

— Ți-am adus un cadou, cu ocazia celei de a treizeci și șasea aniversări a ta.

Nicole râse. Încordarea începea să se risipească.

— Te-ai grăbit cu o, zi. Abia mâine-i ziua mea. Dar de ce...

El îi întinse un cub de date.

— Acesta este cel mai prețios cadou pe care l-am putut găsi pentru tine, declară bărbatul cu seriozitate, și a fost nevoie de o mulțime de mărci din tezaurul regal pentru a-l realiza.

Femeia îl privi întrebător.

— De câțva timp, sunt îngrijorat în legătură cu misiunea ce te așteaptă... La început nu înțelegeam de ce. Dar cu vreo patru luni în urmă, jucând cărți cu prințul Charles și prințesa Eleanor, într-o seară, mi-am dat brusc seama ce anume mă neliniștează. Intuiția îmi spune că echipajul vostru va avea probleme. Știu că pare o nebunie, mai ales venind din partea mea, însă nu ramanii mă îngrijorează. Megalomanul acela de Brown are probabil dreptate când spune că ramanilor nu le pasă câtuși de puțin de noi. În schimb, ești pe punctul să petreci o sută de zile într-un spațiu închis cu alți unsprezece...

Își dădu seama că Nicole nu înțelegea la ce se

referă.

— Ia cubul. Serviciile mele de informații au alcătuit dosarele complete ale tuturor membrilor misiunii Newton, inclusiv al tău. (Nicole se încruntă.) Aceste informații, dintre care cele mai multe lipsesc din dosarele oficiale ale Agenției Spațiale, îmi confirmă părerea personală că echipajul vostru cuprinde destule persoane instabile. N-am știut ce să fac cu...

— Dar nu-i treaba ta, îl întrerupse furioasă Nicole, jignită de intervenția lui în activitatea ei profesională. De ce te amesteci...

— Liniștește-te! replică regele. Te asigur că motivele mele au fost bine întemeiate. Ascultă-mă, probabil nu vei avea nevoie de toate datele astea, însă m-am gândit că ți-ar putea fi de folos într-o zi. Ia-le. N-ai decât să le distrugi, dacă vrei. Tu ești ofițerul biolog. Le poți utiliza așa cum dorești.

Își dădea seama că ratase momentul revederii. Se îndepărtă și se așeză pe scaun în fața căminului, cu spatele spre femeie.

— Ai grijă de tine, Nicole, murmură el.

Ea reflectă câteva momente, puse cubul în buzunarul hainei și se apropie de rege.

— Mulțumesc, Henry, zise lăsându-și mâna pe umărul lui.

Bărbatul nu se întoarse, dar îi apucă degetele. Rămaseră nemișcați, în poziția aceea, aproape un minut.

— Câteva lucruri le-au scăpat chiar și

specialiștilor mei, declară el cu glas încet. În special, un fapt care mă interesa în mod deosebit.

Nicole își auzea bătăile inimii printre trosniturile buștenilor din cămin. O voce lăuntrică îi șoptea: Spune-i, spune-i. Dar o alta, plină de înțelepciune, o povățuia să rămână tăcută.

Își retrase degetele încet. Bărbatul se răsuci s-o privească. Nicole îi surâse, apoi se îndreptă spre ușă. Își puse eșarfa pe cap și trase fermoarul hainei până sus, înainte de a ieși din cabană.

— La revedere, Henry, rosti ea.

15. ÎNTÂLNIRE

Navele cuplate ale misiunii Newton manevraseră în așa fel încât Rama să ajungă exact în centrul hubloului central al centrului de comandă. Nava extraterestră era un cilindru imens, perfect din punct de vedere geometric, de o culoare mată, cafeniu-deschis. Nicole ședea tăcută alături de Borzov. Pentru fiecare dintre ei, acea primă imagine a lui Rama, scăldat în lumina soarelui reprezenta un moment ce trebuia savurat pe îndelete.

— Ai observat vreo diferență? întrebă în cele din urmă Nicole.

— Nu încă, răspunse comandantul. Arată ca și cum ambele ar fi ieșit de pe aceeași linie de montaj.

Liniștea se instalează la loc.

— Nu ți-ar plăcea să vezi cu ochii tăi linia aceea

de montaj? întrebă din nou Nicole.

Borzov încuviință din cap. Un vehicul spațial mic, asemănător unui liliac sau unei păsări colibri, trecu prin fața hubloului, îndreptându-se spre Rama.

— Sondele teleghidate vor confirma similitudinile. Toate au în memorie setul complet de imagini ale lui Rama I. Orice abatere va fi înregistrată și raportată în decurs de trei ore.

— Și dacă nu există variații inexplicabile?

— Atunci procedăm conform planului, zâmbi generalul. Facem joncțiunea, intrăm înăuntru și pornim roboții. Aruncă o privire spre ceas. Toate astea ar trebui să aibă loc peste douăzeci și două de ore, cu singura condiție ca ofițerul biolog să certifice că echipajul e pregătit de acțiune.

— Echipajul se găsește într-o formă excelentă, raportă Nicole. Tocmai le-am analizat pentru a doua oară condiția fizică. Surprinzător de bună. Exceptând anomaliile hormonale în cazul celor trei femei, de altfel previzibile, în ultimele patruzeci de zile nu s-a semnalat nicio neregularitate.

— Așadar, din punct de vedere fizic, toți sunt apti de misiune, rosti gânditor comandantul. Dar din punct de vedere psihologic? Ultimele izbucniri nu te neliniștesc? Le putem considera consecințe ale tensiunii nervoase și emoției?

Nicole rămase o clipă tăcută.

— Sunt de acord că cele patru zile scurse de la cuplare au fost mai dificile. Știam, desigur, despre

diferendul existent între Wilson și Brown chiar înainte de lansare. L-am rezolvat parțial, plasându-l pe Reggie în nava dumată pe durata călătoriei, dar acum, după cuplarea navelor, echipajul se găsește mereu laolaltă, iar cei doi sunt în orice clipă gata să se repeadă unul la celălalt. În special atunci când Francesca e în preajmă.

— Am încercat să vorbesc de două ori cu Wilson cât timp navele au fost separate, explică frustrat Borzov. Nici n-a vrut să mă asculte. Este clar că-l nemulțumește ceva.

Se îndreaptă spre tabloul de comandă și apăsă câteva taste. O serie de date apărură pe unul din monitoare.

— Probabil ceva legat de Sabatini, continuă el. Wilson n-a făcut mare lucru pe parcursul zborului, dar jurnalul de bord indică faptul că a petrecut un număr foarte mare de ore discutând cu ea prin videofon. Și întotdeauna se afla într-o stare de spirit al naibii de proastă. L-a jignit chiar și pe O'Toole.

Se răsuci și o privi cu atenție pe Nicole.

— În calitate dumată de medic, aș vrea să știu dacă ai. De făcut vreo recomandare „oficială” în ceea ce privește echipajul, mai ales în privința relațiilor reciproce.

Nicole fu surprinsă. Când Borzov îi solicitase întrevăderea pentru „evaluarea sănătății echipajului”, nu se gândise că va aborda și starea psihică a celor doisprezece.

— Îmi ceri o evaluare psiho-profesională?

— Categorie, replică ferm generalul. Vreau de la dumneata un raport A5401 care să ateste starea fizică și psihologică a tuturor membrilor echipajului. Regulamentul stipulează clar că, înaintea fiecărei misiuni, ofițerul comandant e obligat să ceară avizul ofițerului biolog cu privire la capacitatea de acțiune a echipajului.

— Dar la simulări nu ai cerut decât date despre condiția fizică.

— Madame des Jardins, zâmbi Borzov, pot să aștept dacă ai nevoie de timp să-ți pregătești raportul.

— Nu, nu, declară Nicole după câteva clipe de gândire. Sunt în măsură să-ți comunic opiniile mele chiar acum, iar de pus pe hârtie în mod oficial o voi face la noapte. Ezită câteva secunde înainte de a continua. Nu i-aș repartiza pe Wilson și Brown în aceeași echipă, cel puțin nu la prima incursiune. Și m-aș feri, deși impresia nu-i la fel de puternică, s-o includ pe Francesca într-o grupă din care face parte vreunul dintre cei doi. Astfel de restricții nu se mai aplică însă nimănui altcuiva.

— Perfect, perfect, rânji larg comandantul. Apreciez raportul dumitale, și nu numai pentru că-mi confirmă propriile păreri. După cum vezi, chestiunile pot fi uneori extrem de delicate. Și acum am să-ți pun o întrebare de o cu totul altă natură.

— Anume?

— Francesca a fost la mine astăzi dimineață și mi-a sugerat să organizăm mâine seară o petrecere. Argumentul ar fi că echipajul este încordat și are nevoie de puțină relaxare înainte de prima incursiune în interiorul lui Rama. Ești de acord?

Nicole căzu pe gânduri.

— Nu-i o idee rea. Tensiunea a crescut vizibil în ultima vreme... Dar la ce fel de petrecere se gândește?

— Un dineu aici, în centrul de comandă. Niște vin, votcă, ceva distracții. Borzov zâmbi și-și puse mâna pe umărul femeii. Am nevoie de părerea dumitale profesională, cred că mă-nțelegi.

— Desigur, râse Nicole. Generale, dacă apreciezi c-a sosit momentul pentru o petrecere cu toți membrii echipajului, atunci voi fi încântată să te ajut...

Nicole își termină raportul și-l expedie la calculatorul lui Borzov din nava militară. Fusesse extrem de atentă să caracterizeze problema drept un „conflict de personalitate”, mai degrabă decât orice tip de patologie comportamentală. Pentru ea, problema dintre Wilson și Brown era limpede ca lumina zilei: simplă gelozie, eterna hidră cu ochi verzi.

Era sigură că cei doi trebuiau împiedicați să lucreze împreună în timpul incursiunilor în Rama. Nicole se învinuia că nu ridicase ea însăși

problema în fața generalului. Deși înțelegea că sarcinile ei profesionale includeau și supravegherea stării psihice a echipajului, îi venea greu să se considere psihiatrul misiunii. „Evit să fac asta, fiindcă nu-i un proces obiectiv, gândi ea. Nu avem încă senzori care să măsoare evoluția mentală, bună sau rea, a fiecăruia dintre noi.”

Porni de-a lungul coridorului. Era atentă să mențină mereu talpa unui picior pe podea; devenise atât de obișnuită cu ambientul lipsit de gravitație, încât procedura îi intrase aproape în sânge. Se bucura că proiectanții misiunii munciseră din greu pentru a minimaliza diferențele dintre viața din spațiu și cea de pe Pământ. Astfel, activitatea astronautilor era mult ușurată, îngăduindu-le să se concentreze exclusiv asupra îndatoririlor profesionale.

Cabina lui Nicole se găsea la capătul coridorului. Fiecare astronaut avea cabină personală (rezultat al unor discuții aprinse între echipaj și proiectanți, ultimii insistând că spațiul se folosea mai eficient în cazul cabinelor cu două cușete), foarte mică și bine delimitată. În nava mai mare, pe care echipajul o numea „științifică”, existau opt dormitoare; în cea militară, numai patru. În schimb în ambele nave existau cabine pentru exerciții fizice precum și „săli”, cabine comune înzestrate cu mobilier mai confortabil și cu unele dotări pentru divertisment, inexistente în dormitoare.

Trecând pe lângă cabina lui Tabori, Nicole îi auzi râsetul inconfundabil. Ca de obicei, ușa stătea larg deschisă.

— Chiar te așteptai să fac schimb de nebuni și să-ți las caii să domine centrul? spunea Janos. Haide, Shig, nu sunt eu maestru, dar învăț din greșeli. M-ai păcălit cu asta într-o partidă mai veche.

Tabori și Takagishi se găseau adânciți în obișnuita lor partidă de șah de după cină. Aproape în fiecare „noapte” (echipajul păstra ziua de 24 de ore, coincizând cu timpul Greenwich), cei doi jucau o oră înainte de culcare. Takagishi era un maestru bine cotate la nivel internațional, însă avea un suflet bun și voia să-l încurajeze pe Tabori. Așa încât aproape de fiecare dată, după ce își crea o poziție solidă, japonezul îi permitea adversarului să preia inițiativa.

Nicole băgă capul pe ușă.

— Intră, frumoaso, o invită surâzând Janos. Privește cum îl distrug pe prietenul meu asiatic în această întrecere pseudo-cerebrală.

Femeia se pregătea să-i explice că se îndrepta spre sala de exerciții, când o creatură stranie, de mărimea unui șoarece mare, se strecură printre picioarele ei în cabină. Femeia sări involuntar în sus, în vreme ce jucăria, sau ce-o fi fost ea, se apropie de jucători.

*„Mierloiul negru și glumeț Cu ciocul lui gălbui,
Și sturzul, meșter cântăreț,*

*Și sprintenul scatiu... ”*⁷

Robotul cânta, ținându-l către Janos. Nicole se lăsa în genunchi pentru a-l examina pe ciudatul nou-venit. Avea capul unui măgar, dar partea de jos a corpului era umană. Continua să cânte. Tabori și Takagishi încetară jocul și izbucniră în râs la vederea expresiei uluite întipărită pe chipul lui Nicole.

— Haide, zise Janos, spune-i că-l iubești. Așa ar face Titania, regina zânelor⁸.

Nicole ridică din umeri. Micul robot tăcu câteva clipe. Îndemnată încă o dată de Janos, femeia murmură „te iubesc” în direcția robotului de douăzeci de centimetri.

Miniaturalul Bottom se răsuci către Nicole.

— Pare-mi-se, frumoasă doamnă, că nu ați avea motive de iubire. Dar, la drept vorbind, iubirea și mintea nu prea duc azi casă bună.

Nicole fu uluită. Întinse mâna să-l apuce, însă se opri, auzind altă voce.

— Tii! Proști sunt bieții muritori. Și acum, unde-i cel ce-l transformai într-un măgar? Bottom, pe unde-mi umbli?⁹

Un al doilea robot, îmbrăcat ca spiriduș, apărură în cabină. Observând-o pe Nicole, execută un salt

---

⁷ Bottom (Jurubiță) în *Visul unei nopți de vară*, de William Shakespeare, actul 3, scena 1, trad. Dan Grigorescu, în *Opere complete*, vol. 3, Editura Univers, București, 1984 (n. trad.).

⁸ Personaj din *Visul unei nopți de vară* (n. trad.).

⁹ Puck, în actul 3, scena 2, ibidem (n. trad.).

și rămase câteva secunde suspendat în aer, la nivelul ochilor ei, bătând frenetic din aripile micuțe.

— Eu mi-s Puck, frumoasa mea domniță, nu v-am zărit pân-acum.

Robotul se lăsă să cadă la pământ și amuți. Nicole rămase cu gura căscată.

— Ce naiba... începu ea.

— S-st... o întrerupse Janos, făcându-i semn să tacă.

Arătă cu degetul spre Puck. Bottom dormea într-un colț lângă patul său. Puck tocmai îl descoperise și presăra peste el un praf deschis la culoare, scos dintr-o punguță. Sub ochii uimiți ai celor trei, capul de măgar al lui Bottom începu să se transforme. Piese de plastic și metal se rearanjau pur și simplu singure; Nicole fu impresionată de proporțiile metamorfozei. Puck o luă la sănătoasa, exact în momentul când Bottom se trezi cu noul său cap pe umeri și începu să vorbească.

— Am avut un vis... nici nu-i trece cuiva prin cap ce vis am avut! Se făcea că eram... dar cine oare spune ce eram? Parcă eram, parcă aveam... omul nu-i decât un nebun în haine de paiață, dacă n-apucă să spună ce era în vis...¹⁰

— Bravo, bravo, strigă Janos după ce creatura redeveni tăcută.

— *Omedeto*, adăugă Takagishi.

---

¹⁰ Actul 4, scena 1, ibidem (n. trad.).

Nicole se așează pe singurul scaun neocupat și-și privește colegii.

— Și când stau să mă gândesc că de abia l-am asigurat pe comandant că voi doi sunteți în toate mințile. Făcu o pauză de două-trei secunde. N-ați vrea să mă lămuriiți și pe mine ce se întâmplă aici?

— Wakefield, explică Janos. Tipu-i absolut strălucit, dar, spre deosebire de alte genii, e și foarte deștept. Și un admirator fanatic al lui Shakespeare. Are o întreagă familie de asemenea personaje minuscule, deși bănuiesc că Puck e singurul care zboară, iar Bottom unicul capabil să-și schimbe aspectul.

— Puck nu zboară, declară Wakefield intrând în cabină. Poate numai să planeze și asta pentru scurt timp.

Părea stingherit.

— Nu știam că vei trece pe aici, i se adresă lui Nicole. Uneori îi mai distrez pe ăștia doi când joacă șah.

— Într-o noapte, adăugă Janos văzând-o pe femeie fără replică, tocmai mă recunoscusem învins în fața lui Shig când am auzit un mare târâboi pe hol. Câteva momente mai târziu Tybalt și Mercutio¹¹ năvăleau în cameră, injurându-se și apoi încrucișându-și spadele.

— E un hobby? întrebă Nicole după câteva momente, indicând roboții.

---

¹¹ Personaje din *Romeo și Julieta* de William Shakespeare (n. trad.).

— Draga mea, interveni Janos înainte ca Wakefield să răspundă, niciodată, dar niciodată să nu confunzi o pasiune cu un hobby. Pentru stimatul nostru coleg japonez, șahul nu este un hobby. Și nici acest tânăr din orașul natal al Bardului, din Stratford-on-Avon, nu-și creează roboții fiindcă ar fi un hobby.

Nicole îi aruncă o privire lui Richard. Încearca să-și imagineze orele de muncă și energia necesară pentru realizarea unor roboți atât de sofisticați precum cei pe care tocmai îi văzuse în acțiune. Fără să mai menționeze talentul și, firește, pasiunea.

— Foarte impresionant, declară ea.

Zâmbetul lui Wakefield îi răsplăti complimentul. Nicole se scuză și se pregăti să se retragă, dar Puck i-o luă cu ușurință înainte și se opri în cadrul ușii.

„Umbre suntem, umbre-abia;

De v-am supărat cumva,

Socotiți că am visat Tot ce v-am înfățișat”¹²

Râdea din toată inima în timp ce, pășind peste spiriduș, își lua rămas bun de la prietenii ei.

În sala de exerciții, Nicole zăbovi mai mult decât se așteptase. În mod obișnuit, treizeci de minute de alergare sau de pedalare susținută pe bicicletă îi erau suficiente să se relaxeze înainte de culcare. În seara aceea însă, gândindu-se la misiunea aflată pe punctul de a începe cu adevărat, avu

---

¹² Actul 5, scena 2, *Visul unei nopți de vară* (n. trad.).

nevoie de o perioadă mai lungă pentru a-și calma sistemul hiperactiv. Poate își spunea cuvântul și concentrarea psihică datorată redactării rapoartelor despre Wilson și Brown.

Să mă fi pripit oare? L-am lăsat pe Borzov să-mi influențeze părerea? Nicole era foarte mândră de reputația ei profesională, iar intuiția o ajuta adesea să ia hotărâri importante. Spre sfârșitul exercițiului, se autoconvinsese că procedase așa cum trebuia. Oboseala resimțită o vestea că era gata de culcare.

Zona rezidențială a navei era cufundată în întuneric, doar coridorul fiind luminat. Dând colțul pentru a se îndrepta spre cabină, aruncă din întâmplare o privire în direcția depozitului de medicamente. Ciudat, socoti ea, întorcându-se să privească încă o dată în lumina slabă a becurilor, se pare că am lăsat ușa deschisă.

Traversă holul; într-adevăr, ușa era deschisă. Activase deja încuietoarea automată și se pregătea s-o închidă, când auzi un zgomot în camera întunecată. Întinzând mâna, Nicole răsuci întrerupătorul și o zări pe Francesca într-un colț, în fața unui terminal de calculator. Monitorul afișa o mulțime de date, iar în mâna reporterei se afla un flacon subțire.

— Oh, bună, Nicole, zise netulburată Francesca, ca și cum ar fi fost normal să stea pe întuneric, lucrând la un calculator în depozitul de medicamente al misiunii.

Nicole se apropie încet de ea.

— Ce se întâmplă? întrebă nepăsător în timp ce parcurgea cu privirea informațiile afișate pe ecran. (După codurile folosite, își dădu seama că Francesca solicitase o listă cu anticoncepționalele disponibile la bord.) Ce-i asta? întrebă după aceea arătând cu degetul spre monitor și vocea îi trăda iritarea.

Toți astronauții știau că singura persoană autorizată să pătrundă în depozit era ofițerul biolog.

Cum Francesca nu se obosea să-i răspundă, Nicole deveni furioasă.

— Cum ai intrat aici?

Doar câțiva centimetri le despărțeau pe cele două femei în nișa micuță. Nicole se aplecă brusc înainte și smulse sticluta din mâna lui Francesca. În vreme ce citea eticheta, reportera își făcu loc în spațiul îngust și porni spre ușă. Nicole descoperi că medicamentul era destinat provocării avorturilor și se repezi în coridor după ea.

— N-ai de gând să-mi explici ce căutai înăuntru?

— Dă-mi, te rog, sticluta, rosti în cele din urmă Francesca.

— Nu se poate. E un medicament foarte puternic, cu efecte secundare considerabile. Ce credeai că faci? Că-l furi, sperând că faptul va trece neobservat? De îndată ce aș fi făcut un simplu inventar, mi-aș fi dat seama de dispariția lui.

Cele două se priviră fix câteva secunde.

— Uite ce-i, Nicole, rosti Francesca încercând să zâmbească, problema-i foarte simplă. Spre marea mea mâhnire, am descoperit de curând că sunt însărcinată. Vreau să scap de copil. E o chestiune strict personală și nu doresc să te implic nici pe tine și nici pe altcineva din echipaj.

— Nu se poate să fii însărcinată. Mi-aș fi dat seama din datele biometrice...

— Sunt doar în patru-cinci zile și sunt sigură. Simt deja schimbările produse în corpul meu. În plus, mi-a întârziat ciclul menstrual.

— Cunoști procedura corectă pentru orice problemă de sănătate, zise Nicole după o scurtă ezitare. Folosind propriile tale cuvinte, ar fi fost o problemă foarte simplă dacă ai fi venit direct la mine. Mai mult ca sigur că ți-aș fi respectat dorința de confidențialitate. Însă acum m-ai pus în fața unei dileme...

— Ce-ar fi să termini cu prelegerea asta birocratică, i-o tăie scurt Francesca. Nu mă interesează deloc blestematele de reguli. Un bărbat m-a lăsat însărcinată și intenționez să scap de copil. Ai de gând să-mi dai sticluta, sau trebuie să găsesc alt mijloc să-mi rezolv problema?

Nicole se simți insultată.

— Știi că ai tupeu? Chiar te aștepți să ți-o dau și să mă prefac că nu s-a petrecut nimic? Fără să pun întrebări? Nu ți-o fi păsând de propria ta viață și sănătate, dar eu am altă părere. Trebuie să te

consult, să-ți verific datele medicale, să determin vârsta embrionului – atunci, și numai atunci, s-ar putea să iau în considerație prescrierea unui tratament. Pe lângă asta, mă văd obligată să-ți atrag atenția că există implicații morale și psihologice...

Francesca râse cu poftă.

— Mai scutește-mă cu implicațiile tale! N-am nevoie de concepțiile morale ale unei reprezentante a protipendadei din Beauvois ca să-mi arate drumul în viață. Felicitări că ți-ai crescut singură fiica. Situația mea e cu totul diferită. Tatăl acestui copil nu și-a luat dinadins niciun mijloc de precauție, gândindu-se că dacă voi rămâne gravidă, dragostea mea pentru el va renaște. Numai că a calculat greșit. Copilul nu este dorit. Trebuie să fiu mai explicită?

— Destul, o întrerupse Nicole, ținându-și dezgustată buzele. Nu mă interesează detaliile vieții tale intime. Eu trebuie doar să decid ce este mai bine pentru tine și pentru misiune. În orice caz, insist să te consult, ceea ce va necesita câteva imagini pelviene interne. Dacă refuzi, nu-mi voi da autorizația pentru avort. Și desigur, voi fi obligată să întocmesc un raport complet...

— Nu trebuie să mă ameninți, râse Francesca. Nu sunt atât de proastă. Dacă te simți mai bine, plasându-mi între picioare echipamentul tău sofisticat, ești invitata mea. Dar hai s-o facem! Vreau să scap de copil înainte de prima incursiune

în interiorul lui Rama.

În următoarea oră, aproape că nu schimbă niciun cuvânt. Intrară în infirmeria mică, unde Nicole utilizează mai multe echipamente foarte sensibile pentru a determina existența și mărimea fătului. Îi făcu reporterei și un test pentru a-i determina capacitatea de rezistență la un tratament pentru avort. Fătul avea cinci zile. „Cine ar putea fi tatăl?” se întreabă Nicole, privind monitorul. Chiar la puterea de mărire a microscopului, nu-ți dădeai seama că celulele acelea reprezentau o ființă vie. „Dar ești deja viu. Și viitorul îți este programat în gene.”

Listă simptomele fizice la care se putea aștepta Francesca după luarea medicamentului. Fătul avea să fie eliminat în termen de 24 de ore. Era posibil să apară câteva crampe ușoare, împreună cu menstruația normală, așteptată imediat după aceea.

Francesca bău medicamentul fără ezitare. În timp ce pacienta se îmbrăca, Nicole își amintea momentele când bănuise prima dată că rămăsese gravidă. Nici măcar o dată n-am luat în calcul... și nu fiindcă tatăl era un prinț. Nu! A fost o problemă de responsabilitate. Și de dragoste.

— Știu ce gândești, rosti reportera pregătindu-se de plecare în ușa infirmeriei. Nu-ți irosi timpul cu astfel de nimicuri. Ai și așa destule probleme de-ale tale.

Nicole nu-i răspunse.

— Așadar, mâine micul bastard va fi mort, declară rece Francesca; ochii îi erau obosiți și mânioși. Un lucru al naibii de bun. Lumea n-are nevoie de încă un copil pe jumătate negru.

Nu așteptă replica bioloagei și se făcu nevăzută.

16. RAMA, RAMA CARE ARZI

Coborârea decurse lin și fără incidente. Urmând instrucțiunile comandantului Norton înregistrate cu șaptezeci de ani în urmă, Borzov le ordonase lui Yamanaka și Turgheniev să îndrepte navele cuplate spre punctul de contact situat imediat în exteriorul discului de o sută de metri, central pe axa de rotație a cilindrului gigantic. Structurile joase, în formă de montanți, mențineau temporar misiunea pământeană într-o poziție fixă, anulând ușoara forță centrifugă creată de rotația lui Rama. După zece minute, Newton era bine fixat de ținta sa.

După cum se anticipase, discul constituia chepengul exterior al unei ecluze. Wakefield și Tabori porniră din Newton în echipament EVA¹³ și începură să caute roata încastrată în perete care permitea manevrarea manuală a ecluzei. O găsiră exact în locul unde trebuia să fie și, acționând-o, deschiseră o intrare în blindajul exterior al lui Rama. Neconstatând diferențe de construcție față de Rama I, cei doi astronauți își Continuă

---

¹³ EVA (*Extravehicular Activity*): Activitate extravehiculară (n. trad.).

drumul spre interior.

Patru ore mai târziu, după ce parcurseseră de o mulțime de ori jumătatea de kilometru de coridoare și tuneluri ce legau interiorul navei extraterestre de ecluza exterioară, cei doi bărbați terminară de deschis cele trei uși cilindrice redundante. Devenise operațional și sistemul special pentru transportul oamenilor și materialului din Newton în interiorul lui Rama. Sistemul fusese proiectat de inginerii pământeni în așa fel încât să gliseze în canelurile paralele practicate de ramani cu cine știe câte secole în urmă, în pereții tunelurilor periferice.

După o scurtă pauză de masă, Yamanaka se alătură lui Wakefield și Tabori, pentru a pune la punct stația de comunicații Alfa din capătul interior al tunelului. Tipurile de antene fuseseră proiectate cu grijă astfel încât, dacă al doilea vehicul raman era identic cu primul, circuitul duplex să fie posibil între astronauții aflați oriunde pe scări sau în jumătatea nordică a Câmpiei Centrale. Planul principal de comunicații prevedea amplasarea altei stații-releu, Beta, lângă Oceanul Cilindric. Cele două stații urmau să asigure legăturile din Semicilindrul Nordic, fiind capabile să emită chiar până la insula New York.

De îndată ce stația-releu Alfa fu verificată, Brown și Takagishi își ocupară locurile în centrul de comandă și începură pregătirile pentru lansarea primelor sonde. Takagishi era vizibil

nervos și agitat când termină testele premergătoare, în schimb, Brown părea relaxat și perfect calm. Francesca ședea în fața nenumăratelor monitoare, gata să aleagă cele mai bune imagini pentru a fi retransmise pe Pământ.

Borzov anunță personal principalele puncte ale programului. Făcu o pauză dramatică, înainte de a da ordinul de lansare a celor două sonde în golul întunecat din Rama. Câteva secunde mai târziu, ecranul principal al centrului de comandă, prezentând imagini venite direct de la sonda dirijată de Brown, fu inundat de strălucirea rachetei de semnalizare. După ce lumina deveni suportabilă, se distinseră primele imagini luate cu un obiectiv superangular. Cu mult înainte se hotărâse ca acele prime imagini să prezinte Semicilindrul Nordic, acoperind întreg teritoriul cuprins între capătul emisferic pe unde pătrunseseră în Rama, până la Oceanul Cilindric din mijlocul lumii artificiale. Imaginea stop-cadru de pe ecran copleșea. Una era să citești despre Rama sau să participi la teste simulate pe o replică a originalului, și alta să te afli ancorat de nava gigantică, în apropierea orbitei lui Venus, aruncând o primă privire în interior...

Familiaritatea priveliștii nu-i reducea cu nimic măreția. Din capătul emisferei, începând de la tuneluri, o succesiune de terase și rampe se desfășurau în formă de evantai, făcând legătura cu partea principală a cilindrului rotitor. Trei

punți late, asemănătoare unor șine largi de cale ferată, secționau emisfera în trei, continuându-se prin scări enorme, cu peste treizeci de mii de trepte. Combinațiile punte-scară semănau cu trei spițe de umbrelă, plasate la distanțe egale, asigurând o modalitate de urcare și coborâre între centrul plat al emisferei și vasta Câmpie Centrală ramană, desfășurată pe peretele cilindrului.

Jumătatea nordică a Câmpiei Centrale acoperea cea mai mare parte a ecranului. Întinderea imensă era divizată în zone rectangulare de dimensiuni diferite, cu excepția celor din apropierea „orașelor”. Cele trei orașe vizibile în imagine – aglomerări de obiecte înalte și zvelte, asemănătoare cu clădirile terestre și conectate printr-un fel de autostrăzi amplasate pe marginea câmpurilor – fură recunoscute imediat de membrii echipajului: Paris, Roma și Londra, așa cum fuseseră numite de primii exploratori. La fel de izbitoare apăreau canelurile lungi și drepte ale Câmpiei Centrale. Cele trei canale liniare, lungi de zece kilometri și late de o sută de metri, erau egal distanțate în jurul curburii lui Rama. Pe durata primei întâlniri cu nava extraterestră, ele constituiseră sursele de iluminare, aprinzându-se la scurt timp după dezghețarea oceanului.

Spre marginea ecranului se zărea straniul ocean, întinderea de apă care înconjura complet cilindrul uriaș. Așa cum se așteptaseră, era încă înghețat, iar în mijlocul său se ridica misterioasa

insulă acoperită de zgârie-nori, care fusese botezată New York. Clădirile se întindeau dincolo de marginea ecranului, parcă ispitind să fie cercetate din apropiere.

Întregul echipaj fixă imaginea circa un minut, după care Brown vorbi cu glas mândru:

— Asta-i Rama! Cred că vedeți, necredincioșilor, strigă destul de tare ca să fie auzit de toți, este exact ca prima.

Videocamera lui Francesca se răsuci spre el ca să-i immortalizeze încântarea. Majoritatea echipajului rămăsese încă fără grai, pironită de detaliile dezvăluite pe monitor.

Între timp, sonda dirijată de Takagishi transmitea fotografii ale zonei situate imediat sub deschiderea tunelului, luate sub unghi mic. Imaginile erau retransmise pe ecranele secundare plasate în centrul de comandă, urmând să fie folosite pentru reverificarea proiectelor infrastructurii de comunicații și transport care avea să fie amplasată în interior. Acesta reprezenta adevăratul „obiectiv” al primei faze a misiunii – compararea miilor de imagini înregistrate de cele două sonde cu cele deja existente luate în Rama I. Deși majoritatea comparațiilor puteau fi efectuate digital – deci automat –, întotdeauna aveau să existe diferențe necesitând intervenția umană. Chiar dacă cele două vehicule spațiale erau absolut identice, intensitatea luminoasă diferită în momentul

efectuării fotografiilor putea duce la concluzii eronate.

Două ore mai târziu, ambele sonde reveniseră la bază și se trecuse la inventarierea sumară a fotografiilor. Nu existau diferențe structurale majore între cele două nave Rama, cel puțin peste dimensiunea de o sută de metri. Singura zonă unde se observau modificări semnificative la rezoluția aceea era însuși Oceanul Cilindric, știut fiind că reflexia gheții constituia un fenomen greu de analizat cu un algoritm de comparare digital. Ziua fusese lungă și obositoare. Borzov anunță că sarcinile fiecărui membru al echipajului aveau să fie afișate într-un ceas și că „dineul special” va avea loc în centrul de comandă, peste două ore.

— Nu poți face așa ceva, strigă extrem de mânios Brown, dând buzna în biroul comandantului fără a bate la ușă și agitând în aer imprimata cu sarcinile misiunii.

— Despre ce vorbești? replică Borzov, deranjat de intrarea grosolană.

— Trebuie să fie o greșeală, continuă Brown, coborând de această dată vocea. Doar nu te aștepti să rămân în Newton în timpul primei incursiuni.

Văzând că generalul nu răspunde, americanul schimbă tactica.

— Vreau să știi că nu accept. Și nici cei de la Agenția Spațială n-o vor face.

Borzov se ridică din spatele biroului.

— Închide ușa, dr. Brown.

David Brown trânti ușa glisantă.

— Acum dumneata ai să mă asculți cu atenție, continuă generalul. Nu-mi pasă câtuși de puțin ce relații ai în conducerea Agenției. Eu comand această misiune. Dacă vei continua să te porți ca o primadonă, voi avea grijă personal să nu pui niciodată piciorul în Rama.

Brown coborî și mai mult vocea.

— Am dreptul să solicit o explicație, zise el cu o ostilitate vădită. Sunt savantul cel mai titrat al misiunii Newton și purtătorul ei de cuvânt în fața mass-media. Cum ai să justifici lăsarea mea la bordul navei, în vreme ce alți nouă astronauți intră în Rama?

— Nu trebuie să-mi justific deciziile, replică Borzov, gustând pentru moment autoritatea pe care o avea față de americanul arogant. Dar, pentru a se consemna în procesul verbal și pentru că am anticipat izbucnirea dumitale copilărească, îți voi spune de ce nu vei participa la prima incursiune. Ea are două obiective importante: stabilirea infrastructurii de comunicații și transport, și examinarea detaliată a interiorului, pentru a confirma identitatea cu Rama I...

— Identitatea a fost deja confirmată de sonde, întrerupse Brown.

— Dr. Takagishi nu-i de aceeași părere. El consideră că...

— La dracu', generale! Takagishi nu va fi

mulțumit până ce fiecare centimetru pătrat din Rama nu va fi dovedit identic cu prima navă. Ai văzut rezultatele sondelor. Mai ai cumva dubii...

Brown se opri în mijlocul propoziției. Generalul bătea darabana cu degetele în birou, fixându-l cu o privire înghețată.

— Acum ai de gând să mă lași să termin? rosti într-un sfârșit Borzov. Așteptă câteva secunde, apoi continuă: Orice ai crede, Takagishi este considerat expertul numărul unu în ceea ce privește interiorul raman. Afirmatia dumitale precum că ai cunoaște la fel de bine detaliile nu stă câtuși de puțin în picioare. Am nevoie de toți cei cinci ofițeri pentru a lucra la infrastructură. Cei doi reporteri trebuie de asemenea să între în Rama, nu numai pentru că au atribuții distincte, dar și pentru că atenția întregii lumi este ațintită asupra noastră. Și consider esențial pentru evoluția ulterioară a misiunii ca eu însumi să intru cel puțin o dată – am hotărât s-o fac acum. Întrucât regulamentul subliniază clar că minim trei membri din echipaj trebuie să rămână în permanență în exteriorul lui Rama, nu-i greu de imaginat cine...

— Nu mă prostești nici măcar pentru o clipă, îl întrerupse brutal Brown. Știu despre ce-i vorba. Ai plănuit o scuză aparent rațională ca să ascunzi adevăratul motiv al excluderii mele. Ești gelos, Borzov! Nu suportă gândul că majoritatea oamenilor mă consideră pe mine adevăratul

conducător al expediției...

Comandantul îl fixă mai bine de cincisprezece secunde fără a scoate o vorbă.

— Știi, dr. Brown, rosti el în cele din urmă, te compătimesc. Ești extrem de talentat, dar această calitate este depășită de propria dumitale supraapreciere. Dacă n-ai fi așa...

Se opri în mijlocul propoziției și privi în altă parte.

— Apropo, știind că o dată întors în cabină te vei plânge imediat celor de la ASI, trebuie să te informez că raportul ofițerului biolog recomandă să nu fii utilizat în misiune alături de Wilson – datorită animozității reciproce pe care ați demonstrat-o.

Ochii lui Brown se îngustară.

— Nicole des Jardins a întocmit un raport oficial, menționând numele meu și al lui Wilson?

Borzov încuviință din cap.

— Căteaua, murmură Brown.

— Întotdeauna-i altcineva de vină, nu-i așa? zâmbi larg generalul.

Americanul se răsuci pe călcâie și ieși vijelios.

Pentru banchet, Borzov ordonă să fie desfăcute câteva sticle prețioase de vin. Comandantul se simțea într-o dispoziție excelentă; sugestia lui Francesca fusese oportună. Între astronauții care ancorau cu îndemânare măsuțele de podeaua centrului de comandă se făcea simțit un spirit real de camaraderie.

Brown nu participă la petrecere. Rămase în cabina sa, în vreme ce ceilalți unsprezece membri ai echipajului se delectau cu vânat și garnitură de orez. Francesca anunță cu stângăcie că Brown nu se simțea „în apele sale”, dar când Tabori se oferì voluntar să verifice indispoziția americanului, reportera adăugă grăbită că suferindul dorea să fie lăsat singur. După câteva pahare de vin, Janos și Richard o tachinau pe Francesca la un capăt de masă, în timp ce, la capătul celălalt, Wilson și O'Toole se angajaseră într-o dispută aprinsă referitoare la viitorul sezon de baseball. Așezată între Borzov și Heilmann, Nicole le asculta amintirile despre operațiunile de menținere a păcii în primele zile de după Haos.

Francesca se scuză imediat după terminarea cinei și dispăru câteva minute împreună cu Takagishi. Când se întoarse, îi rugă pe toți să-și răsucescă scaunele în așa fel încât să poată urmări cu toții principalul ecran mural. După stingerea luminilor, ea și Takagishi proiectară pe monitor o imagine completă a exteriorului lui Rama. De data aceasta însă nu mai era cilindrul cafeniu-închis pe care-l văzuseră mai devreme. Rama fusese inteligent colorată cu ajutorul unor subrutine de prelucrare a imaginilor, devenind un cilindru negru cu dungi galben-aurii. Capătul cilindrului aproape că semăna cu un chip omenesc. În sală se lăsă pentru moment tăcerea, apoi Francesca începu să recite:

— „Tigru, tigru care arzi
În ai nopții codri-nalți,
Cine-a pus a lui vecie
În temuta-ți simetrie?”

Nicole simți un fior rece pe șira spinării, auzind-o pe italiancă începând următoarea strofă:

— „Pe ce pisc, pe care văi
Arse foc din ochii tăi?”

La urma urmelor, gândi Nicole, asta-i adevărata întrebare. Cine a construit această navă de proporții uriașe? „Cine” este mult mai important pentru destinul nostru decât „de ce”.

— „Lanț a fost, ciocan, ilău,
De-a croit creierul tău?
Cine-a strâns, cine-ndrăznește,
Spaima ucigașă-n clește?”

De cealaltă parte a mesei, O'Toole era vrăjit de recitarea Francescăi. Aceleași probleme fundamentale ce-l sâcăiau de când depusese cererea de admitere în echipajul misiunii Newton îi reveniră în minte. Sfinte Dumnezeule, cum se încadrează ramanii în universul Tău? I-ai creat pe ei la început și abia apoi pe noi? Sunt ei cumva verii noștri? Și pentru ce i-ai trimis aici?

— „*Stelele cu lănci aruncă
Sau e-n lacrimi bolta-adâncă?
Cel ce te-a creat, la fel
A surâs creând pe miel?*”¹⁴

După ce Francesca termină de recitat, urmă o scurtă tăcere, apoi aplauze furtunoase. Reportera menționează grațios că dr. Takagishi îi pusese la dispoziție modalitatea de procesare a imaginilor, iar japonezul se înclină jenat în fața colegilor. Tabori se ridică în picioare.

— Cred că sunt în asentimentul tuturor, Shig și Francesca, în a vă felicita pentru originala și profunda voastră realizare, declară el surâzând larg. Aproape că m-ați determinat să iau în serios ce vom întreprinde mâine.

— Pentru că veni vorba de mâine, spuse Borzov ridicându-se în picioare și agitând în aer o sticlă destupată de votcă ucraineană, din care trăsese deja două înghițituri bune, acum e momentul să toastăm – știți, un vechi obicei rusesc. Am adus cu mine doar două sticle din această comoară națională și intenționez să le împart cu voi, prieteni și colegi ai mei, cu acest prilej cu totul

---

¹⁴ Fragment din poezia *Tigrul* de William Blake (1757-1827), trad. Cicerone Theodorescu, în *Antologie de poezie engleză de la începuturi până azi*, vol. 2, Editura Minerva, București, 1981 (n. trad.).

special.

Întinse ambele sticle lui O'Toole, care folosi cu abilitate aparatul de dozat lichide, pentru ca să umple păhărelele acoperite, trecute din mână în mână.

— Cum știe prea bine Irina Turgheniev, continuă comandantul, pe fundul fiecărei sticle de votcă ucraineană se găsește câte un viermișor. Legenda spune că acela care mănâncă viermele va căpăta puteri deosebite în următoarele 24 de ore. Amiralul Heilmann a însemnat două păhărele cu câte o cruce, vizibilă în infraroșu. Cei ce vor primi aceste păhărele vor avea permisiunea să mănânce viermii saturați cu votcă.

— Br-r, exclamă o clipă mai târziu, Janos, întinzând scannerul lui Nicole, după ce verificase dacă pe paharul său exista sau nu o cruce. Iată o întrecere pe care sunt bucuros s-o pierd.

Paharul lui Nicole era marcat. Era unul dintre cei doi norocoși astronauți care aveau să aibă plăcerea de a servi ca desert un vierme ucrainean. „Chiar trebuie să fac așa ceva?” se întrebă în gând, apoi își răspunse afirmativ observând privirea serioasă a comandantului. „Ei bine, doar n-o să mă omoare. Iar eventualii paraziți au fost probabil anihilați de alcool.”

Celălalt pahar se afla în mâna lui Borzov. Comandantul zâmbi; aruncă unul dintre viermișori înăuntru și-i dădu drumul celui alt în paharul lui Nicole. Ridicându-l pe al său spre

tavan, rosti:

— Să bem cu toții pentru o misiune încununată de succes. Zilele și săptămânile ce vor urma vor constitui pentru fiecare dintre noi aventura vieții. Într-un sens cât se poate de real, noi doisprezece suntem ambasadorii omenirii pe lângă o cultură extraterestră. Să ne dăm toată silința pentru a ne reprezenta cum se cuvine semenii.

Îndepărtă capacul de pe păhărel, atent să nu-l verse și-i dădu peste cap conținutul, dintr-o singură înghițitură. Nicole procedă la fel, reflectând că singurul lucru cu gust și mai rău pe care-l mâncase vreodată fusese groaznicul tubercul servit în timpul ceremoniei Poro, în Coasta de Fildeș.

După alte câteva toasturi scurte, luminile începură să se diminueze.

— Și acum, anunță Borzov cu un gest larg al mâinii, direct din Stratford, misiunea Newton are onoarea să vi-i prezinte pe Richard Wakefield și pe talentații săi roboți.

Încăperea se întunecă complet, cu excepția unei suprafețe de un metru pătrat din stânga mesei, iluminată de undeva de sus. În mijlocul spotului se ivi imaginea unui vechi castel. O femeie înaltă de douăzeci de centimetri și înveșmântată într-o rochie lungă, se plimba într-o cameră. Citea o scrisoare. După câțiva pași, lăsă mâinile să-i cadă pe lângă trup și începu să vorbească:

— „Ești Glamis, ești și Cawdor. Și vei fi
Tot ce ți-e dat. Dar firea ta-i prea plină
De laptele-omeneștii duioșii,
S-aleagă drumul care-i cel mai scurt.
Mă tem de ea. Mărire vrei...”

— O știu pe femeia asta, zâmbi Janos spre Nicole. Am mai întâlnit-o undeva.

— S-st-st, făcu Nicole fascinată de precizia mișcărilor lui Lady Macbeth.

Wakefield e cu adevărat un geniu, socoti ea. Cum de a realizat detalii atât de extraordinare, în niște lucruri așa de mici? Era uluită de gama expresiilor redade pe chipul robotului.

Pe măsură ce se concentra, scena minusculă începu să i se rotească în minte. Uită pe moment că urmărea niște roboți, într-un spectacol de teatru miniatural. Un mesager intră, anunțând-o pe Lady Macbeth că soțul ei se apropie și că regele Duncan va petrece noaptea la castel. Nicole observă expresia de anticipare ambițioasă întipărită pe fața eroinei, imediat după plecarea mesagerului.

— „Voi, duhuri ce dați gânduri ucigașe,
Stârpiți femeia-n mine și turnați-mi
Din creștet până-n tălpi cruzime oarbă,
Vârtos să-mi fie sângele, căința

Dumnezeule, gândi Nicole, clipind repede din ochi pentru a se asigura că nu-i jucau cumva vreo festă, *se transformă!* Și chiar așa se întâmpla! În clipa în care cuvintele „stârpiți femeia-n mine” ieșiră din gura robotului, silueta sa începu să se modifice. Apăsarea sânilor pe rochia de metal, rotunjimea șoldurilor, moliciunea feței dispărură. Un robot androgin continuă s-o întruchipeze mai departe pe Lady Macbeth.

Nicole era vrăjită și plutea într-o fantezie, produsă atât de imaginația fertilă, cât și de consumul de alcool. Auzi un zgomot în dreapta și, întorcându-se, îl văzu pe Wilson discutând aprins cu Francesca. Privirea ei alunecă iute de la Francesca la Lady Macbeth. *Asta-i, noua Lady Macbeth seamănă cu Francesca!*

Brusc fu cuprinsă de o teamă irațională, de presentimentul unei tragedii, care o aruncă într-o stare de teroare cumplită. Ceva îngrozitor este pe punctul să se-ntâmple. Respiră adânc de câteva ori încercând să se calmeze, dar nu reuși să scape de sentimentul lugubru. Pe scenă, regele Duncan tocmai era salutat de grațioasa sa gazdă de o noapte. În centrul de comandă, Francesca îi turna lui Borzov ultimele picături de vin. Nicole nu-și putu stăpâni panica.

---

¹⁵ Ibidem (n. trad.).

— Ce s-a întâmplat? întrebă Janos, Observându-i starea.

— Nimic, răspunse ea. Adunându-și toate forțele, încercă să se ridice de pe scaun. Mi-a căzut ceva greu la stomac. Mă duc în cabina mea.

— Dar pierzi filmul de după cină, exclamă plin de umor Janos.

Nicole se forță să zâmbească, în vreme ce colegul ei o ajuta să rămână dreaptă. O auzi pe Lady Macbeth muștruluindu-și bărbatul pentru lipsa de curaj și un val nou de frică o cuprinse din cap până-n picioare. Așteptă până ce surplusul de adrenalină se risipi, apoi își ceru scuze și se îndreptă încet spre cabină.

17. MOARTEA UNUI SOLDAT

În vis, Nicole avea iarăși zece ani și se juca în pădurile din spatele casei, situată în suburbia pariziană Chilly-Mazarin. Deodată o cuprinse sentimentul că mama ei este pe moarte. Fetița intră în panică și alergă spre casă să-și anunțe tatăl, dar o felină cu dinți ascuțiți îi blocă drumul. Nicole se opri. Auzi un țipăt. Părăsind poteca, o luă printre copaci. Crengile îi zgâriau pielea; felina o urmărea. Încă un țipăt. Când se trezi, lângă ea stătea Tabori, înfricoșat.

— Generalul Borzov, explică bărbatul. Are dureri cumplite.

Nicole sări într-o clipă din pat, se înfășură în halat, inhăță trusa medicală și-l urmă pe Janos.

— Pare a fi apendicită, totuși nu sunt sigur, menționează Janos în vreme ce se grăbeau de-a lungul coridorului.

Irina Turgheniev îngenunchease lângă comandant, ținându-l de mână. Generalul era întins pe o canapea, cu fața albă ca varul și cu fruntea acoperită de sudoare.

— Ah, iat-o și pe doctorița des Jardins.

Reuși să zâmbească. Încercă să se ridice, dar se strâmbă de durere și se lasă din nou pe spate.

— Nicole, spuse el calm, sufăr cumplit. Nu m-am simțit niciodată așa, nici chiar atunci când am fost rănit în armată.

— De când a început? întrebă femeia scoțând din trusă scannerul și monitorul de biometrie, pentru a-i verifica datele.

Între timp, Francesca, cu videocamera în mână, se plasase în spatele ei, intenționând să filmeze punerea diagnosticului; Nicole îi făcu semn să se îndepărteze.

— De două-trei minute, rosti cu greu generalul. Ședeam pe scaun, urmărind filmul și râzând din toată inima, când am simțit o durere intensă și ascuțită în dreapta-jos. Ca și cum ceva mă ardea pe dinăuntru.

Nicole programă scannerul să verifice starea sondelor Hakamatsu din ultimele trei minute. Localiză punctul nevralgic al durerii, ușor de aflat din variațiile ritmului cardiac și din secrețiile endocrine. Solicită apoi situația completă a

tuturor înregistrărilor din perioada critică.

— Janos, du-te în depozit și adu-mi aparatul de diagnosticare, îşi rugă colegul întinzându-i cartela magnetică de deschidere a uşii. Ai o febră uşoară, care sugerează existenţa unei infecţii, i se adresă apoi generalului. Datele interne confirmă o durere acută.

Tabori se întoarce cu un mic dispozitiv electronic, asemănător unei cutii. Nicole scoase din scanner un cubuleţ şi-l introduse în noul aparat. După treizeci de secunde, monitorul afişa rezultatul: APENDICITĂ, PROBABILITATE 94. Apăsă o tastă şi pe ecran apărură alte diagnostice, dar niciunul nu avea probabilitatea mai mare de două procente.

„Am două posibilităţi”, reflectă rapid Nicole în vreme ce Borzov se strâmbă iarăşi de durere. „Pot trimite toate datele pe Pământ pentru a obţine un diagnostic complet, conform cu procedura...” Aruncă o privire la ceas şi calculează durata transmisiei în minute-lumină, la care adăugă intervalul necesar medicilor ca să ia o hotărâre după analiza diagnosticului. „Ar putea dura prea mult.”

— Ce se aude, doctore? întrebă generalul ai cărui ochi o implorau să-i oprească durerea cât mai curând posibil.

— Diagnosticul cel mai probabil e apendicită.

— La naiba! Borzov roti privirea spre colegii săi; se aflau toţi acolo, cu excepţia lui Wilson şi

Takagishi care nu mai rămăsese la film. Misiunea nu va întârzia din cauza mea. Continuăm așa cum am stabilit, în timp ce eu mă voi reface.

Îl fulgeră o durere ascuțită și fața i se contorsionă.

— Nimic nu-i încă sigur, urmă Nicole. Mai avem nevoie de o serie de înregistrări.

Repetă analizele, folosind și datele înregistrate în cele două minute de la sosirea ei în încăpere. APENDICITĂ, PROBABILITATE 92. Tocmai voia să reverifice și celelalte diagnostice posibile, când simți mâna puternică a comandantului pe brațul ei.

— Dacă intervenim rapid, înainte ca toxinele să se răspândească în tot trupul, operația nu-i dificilă pentru robot, așa-i?

Nicole aprobă din cap.

— Iar dacă pierdem timp ca să așteptăm confirmarea diagnosticului de pe Pământ – auuu! — atunci corpul meu va suferi o traumă mai puternică?

„Îmi citește gândurile”, gândi fulgerător femeia, apoi își dădu seama că generalul demonstra doar perfectă cunoaștere a procedurilor Newton.

— Cumva pacientul încearcă să-i sugereze medicului cum să procedeze? se interesă ea, zâmbind în ciuda durerii vizibile a lui Borzov.

— Nu mi-aș permite să fiu așa de încrezut, replică comandantul străduindu-se să-i facă cu

ochiul.

Nicole aruncă o privire monitorului. La fel:
APENDICITĂ, PROBABILITATE 92.

— Ai ceva de adăugat? îl întrebă pe Janos.

— Doar că am mai văzut și altădată apendicită, ca student în Budapesta, răspunse acesta. Simptomele erau identice.

— În regulă, declară Nicole. Du-te și pregătește-i pe RoSur pentru operație. Heilmann și Yamanaka, vreți să-l transportați pe general la infirmerie? Răsucindu-se, se adresează Francescăi: îmi dau seama că asta-i o știre de pagina întâi. Ai permisiunea să intri în sala de operații numai dacă te supui următoarelor condiții: urmezi procedura uzuală ca orice cadru medical, stai liniștită lângă un perete împreună cu videocamera și te supui oricărui ordin pe care ți-l voi da.

— De acord, încuviință din cap Francesca. Mulțumesc.

Irina Turgheniev și O'Toole rămaseră în încăpere după ce Borzov ieși, transportat de Heilmann și Yamanaka.

— Sunt sigur că vorbesc în numele amândurora, declară americanul în stilul său sincer. Vă putem fi cumva de folos?

— Janos mă va asista, în vreme ce RoSur va efectua operația. Însă aș avea nevoie de ajutor, în caz de urgență.

— Sunt gata, declară O'Toole. Am o oarecare experiență medicală, în urma acțiunilor caritabile

la care am participat.

— Perfect, replică Nicole. Haideți atunci să facem curat.

RoSur, chirurgul-robot îmbarcat în Newton tocmai în perspectiva unor asemenea urgențe, nu se compara câtuși de puțin cu sălile de operații din spitalele terestre, sofisticate și complet autonome, totuși rămânea o minune a tehnicii. Putea fi transportat într-o valijoară și cântărea numai patru kilograme. Nu avea nevoie de o sursă puternică de alimentare și era capabil să abordeze peste o sută de situații distincte.

Janos despachetă mașina. Cu toate articulațiile și anexele bine pliate, chirurgul electronic nu arăta deloc impresionant. După ce Janos reciti instrucțiunile de utilizare, conectă dispozitivul central de comandă al robotului la tăblia patului pe care zăcea generalul. Durerile acestuia se atenuaseră și comandantul îi presa pe toți să se grăbească.

Tabori introduse termenul de cod al operației. RoSur își deplie automat membrele, inclusiv extraordinara mână-bisturiu cu patru degete, în poziția cerută operației de apendicită. Nicole intră după aceea în sală, în costum alb chirurgical și cu mâinile înmănușate.

— Ai terminat verificările?

Janos încuviință fără un cuvânt.

— Termin eu testele preoperatorii, în timp ce te

dezinfecțezi, continuă Nicole. Le făcu semn lui Francesca și O'Toole, aflați chiar în fața ușii, să între. E ceva mai bine? îl întrebă după aceea pe Borzov.

— Nu prea, mormăi acesta.

— Ți-am administrat un sedativ ușor. RoSur te va anestezia în prima fază a operației.

Îmbrăcându-se, femeia își reîmprospătă memoria; de fapt știa totul pe dinafară, aceasta fiind una dintre intervențiile simulate în timpul testelor. Introduse datele medicale personale ale lui Borzov în memoria lui RoSur, cuplă senzorii electronici ce asigurau transmiterea informațiilor monitorizate ale pacientului către robot în timpul operației și verifică dacă programele se autotestau. În cele din urmă, reglă perechea de camere stereo minuscule menite să lucreze în tandem cu mâna chirurgului.

Janos reintră în încăpere. Nicole apăsă un buton de pe pupitrul robotului, listând două copii ale etapelor operației. Îi întinse una lui Janos și o păstră pe cealaltă.

— Toată lumea-i pregătită? întrebă ea, privindu-l pe Borzov.

Comandantul misiunii Newton aprobă din cap, iar Nicole îl activă pe RoSur.

Una dintre cele patru mâini mecanice administră pacientului un anestezic și, într-un minut, Borzov deveni inconștient. Sub obiectivul videocamerei lui Francesca (reportera șoptea

ocazional comentarii în laringofon), mâna-bisturiu, ajutată de cei doi „ochi”, practică incizia necesară izolării organului suspect. Niciun chirurg nu putea fi mai rapid și mai abil. Având la dispoziție o baterie de senzori ce verificau sute de parametri în fiecare microsecundă, RoSur îndepărtase țesuturile și dezgolise apendicele în aproximativ două minute. Urma o verificare de treizeci de secunde, înainte ca robotul să extirpe organul bolnav.

Nicole se aplecă peste pacient pentru a cerceta apendicele dezgolit. Nu era umflat și nici inflammat.

— Repede, Janos, privește, spuse ea cu ochii la ceasul digital care număra secunde acordate verificării. Pare normal.

Janos se aplecă de cealaltă parte a mesei de operație. Dumnezeule, gândi Nicole, suntem pe punctul de a extirpa... Ceasul digital indica 00:08.

— Oprește-l! țipă ea. Oprește operația!

Nicole și Janos se întinseră simultan spre pupitrul de comandă a robotului.

În momentul acela, navele cuplate Newton se înclinară brusc într-o parte. Nicole fu aruncată înapoi și izbită de perete. Janos se rostogoli în față, lovindu-se cu capul de masa de operație. Degetele sale întinse și țepene căzură pe tastele pupitrului de comandă, apoi alunecară, în vreme ce bărbatul se prăbușea pe podea. O'Toole și Francesca fură proiectați în peretele cel mai îndepărtat. Un bip-bip strident provenind de la câteva sonde

Hakamatsu arăta că o persoană din cameră avea probleme serioase. Nicole verifică rapid dacă O'Toole și Sabatini nu pățiseră nimic, apoi se strădui să-și reia poziția lângă masa de operație. Cu mare efort, reuși să se târască într-acolo, folosind ca punct de sprijin picioarele fixate în podea ale mesei. În cele din urmă, se ridică.

În clipa în care capul îi ajunsese la nivelul mesei de operație, se trezi împrăscată cu sânge. Se holbă la Borzov, nevenindu-i să-și creadă ochilor. Incizia era plină de sânge, iar mâna-bisturiu se găsea undeva înăuntru, după toate probabilitățile încă în funcțiune. Sonda implantată în corpul generalului emisese bip-urile, în ciuda faptului că Nicole mărise considerabil valorile de toleranță înainte de operație.

Femeia fu străbătută de un fior de teamă și de greață, dându-și seama că robotul nu încetase să opereze.

Împotrivindu-se din toate puterile forței care o împingea spre perete, reuși să ajungă la pupitrul de comandă și să întrerupă alimentarea cu energie. Bisturiul se retrase din balta de sânge, reluându-și poziția inițială, lăsând-o pe Nicole să încerce să oprească hemoragia masivă.

După treizeci de secunde, forța neașteptată dispăru la fel de brusc precum apăruse. O'Toole se ridică cu greu în picioare și se apropie de Nicole, ajunsă deja în pragul disperării. Bisturiul produsese prea multe leziuni. Comandantul se

stingea sub ochii lor, din cauza hemoragiei prea intense.

— Oh, nu! Oh, Dumnezeu, nu, rostea încontinuu O'Toole, neputându-și dezlipi privirea de pe trupul prietenului său.

Alarma declanșată de sondă continua să sune, ei alăturându-se și celelalte sisteme de siguranță branșate la masa de operație. Francesca își reveni în simțiri la timp ca să înregistreze ultimele zece secunde din viața lui Valeri Borzov.

Pentru întregul echipaj Newton urmă o noapte lungă. În cele două ore scurse imediat după operație, Rama efectua alte trei manevre similare cu cea dintâi, fiecare de unu-două minute. Centrul de Control de pe Terra confirmă că manevrele acelea combinate modificaseră poziția, viteza de rotație și orbita navei extraterestre. Nimeni nu reușise să stabilească scopul lor exact; fuseseră considerate „modificări de orientare”, schimbând înclinația și apsidele orbitei ramane. Totuși traiectoria nu se modificase semnificativ: Rama se găsea în continuare pe o curbă hiperbolică în raport cu Soarele.

Atât în Newton cât și pe Pământ, moartea bruscă a lui Borzov șocase. Generalul fu elogiat de mass-media ale tuturor națiunilor, realizările sale fiindu-i evidențiate de colegi și colaboratori. Moartea lui fu catalogată drept accidentală, datorată mișcării surprinzătoare efectuate de Rama în timpul unei banale operații de apendice.

Dar la opt ore după deces, mulți specialiști de pe Pământ ridicau deja o serie de întrebări neliniștitoare. De ce se mișcase Rama exact în acel moment? De ce sistemul de siguranță al lui RoSur nu anulasese operația? De ce nu reușiseră medicii umani prezenți la intervenție să întrerupă alimentarea cu energie a robotului, înainte de a fi prea târziu?

Aceleași probleme le analiza și Nicole. Completase documentele necesare în cazul unui deces survenit în spațiu și sigilase corpul lui Borzov într-un sicriu vidat din fundul depozitului uriaș al navei militare. Alcătuisese propriul ei raport asupra incidentului; la fel procedaseră O'Toole, Sabatini și Tabori. Între toate exista o singură – dar importantă – diferență. Janos uitase să menționeze că atinsese pupitrul de comandă în timpul manevrei. În momentul acela, Nicole nu acordă importanță omisiunii.

Teleconferințele obligatorii cu oficialii Agenției Spațiale se dovediră extrem de chinuitoare. Nicole fu cea care suportă cele mai stupide și repetate întrebări. De câteva ori se văzu nevoită să-și adune toate puterile pentru a nu-și ieși din sărute. Se așteptase ca Francesca să facă aluzii la incompetența cadrelor medicale de la bordul lui Newton, însă italianca rămăsese imparțială și corectă în reportajul ei.

După un scurt interviu acordat lui Francesca, unde arată cât de îngrozită fusese observând

sângele care țâșnea din incizia practică în Borzov, Nicole se retrase în cabina ei, aparent să se odihnească și să doarmă. Nu-și permise însă luxul acela. Revăzu de nenumărate ori momentele critice ale operației. Ar fi putut oare să întreprindă ceva care să schimbe desfășurarea ulterioară a lucrurilor? Cum se explica faptul că RoSur nu se opri automat?

În mintea ei nu exista nici cea mai mică îndoială că algoritmi de protecție ai robotului erau bine proiectați. Dacă ei ar fi conținut greșeli, n-ar fi absolvit riguroasele testări premergătoare lansării. Deci undeva trebuia să se fi strecurat o eroare umană – fie o neglijență (în graba lor, ea sau Janos uitaseră oare să introducă un parametru de protecție de bază?), fie un accident, în secunde de haos ce urmaseră răsucirii neașteptate a navei. Căutarea infructuoasă a unei explicații și cumplita oboseală resimțită se împletiră cu o depresiune nervoasă puternică și, în cele din urmă, Nicole adormi. Pentru ea, unul dintre termenii ecuației pe care se străduia s-o rezolve era absolut limpede. Murise un om și responsabilitatea cădea pe umerii ei.

18. POST-MORTEM

Așa cum era de așteptat, ziua ce urmă decedului generalului Borzov fu încărcată de evenimente. Ancheta ASI luase o amploare sporită și mai mulți astronauți fură supuși unui prelungit

interogatoriu încrucișat. Pe Nicole o întrebare despre capacitatea ei de reacție în momentul intervenției chirurgicale. Unele întrebări erau de-a dreptul neplăcute și, cu toate că se străduia să-și păstreze întreaga energie în vederea propriilor investigații, își pierdu răbdarea de câteva ori.

— Ascultați, v-am explicat deja că băusem două pahare de vin și unul de votcă, cu trei ore înaintea operației. Am admis că n-aș fi pus nimic în gură, dacă aș fi știut că urmează să operez. Am recunoscut că ar fi fost mai bine dacă măcar unul dintre cei doi medici de la bord n-ar fi băut deloc. Dar ideile bune vin întotdeauna prea târziu. Repet ce am spus mai înainte: alcoolul nu mi-a influențat câtuși de puțin judecata și capacitățile fizice în timpul intervenției.

Revenită în cabină, Nicole se concentrează asupra controverselor iscate de nereușita programului de protecție al robotului de a întrerupe operația. Conform instrucțiunilor de utilizare ale lui RoSur, era clar că minim două sisteme separate de senzori ar fi trebuit să trimită semnale de corecție spre procesor. Accelerometrul ar fi trebuit să alerteze robotul de modificarea condițiilor de mediu, survenite prin apariția forței laterale, iar videocamerele ar fi trebuit să semnalizeze neconcordanța dintre imaginile transmise în direct și cele preînregistrate. Însă, dintr-un motiv necunoscut, niciunul dintre sisteme nu întrerupsese operația. Ce se întâmplase în

realitate?

Aproape cinci ore îi trebuiră lui Nicole ca să excludă orice posibilitate de eroare majoră, software ori hardware, a lui RoSur însuși. Verifică dacă programul și baza de date fuseseră corecte. Izolă imaginile și datele telemetrice ale accelerometrului din secunde imediat următoare răsucirii navei. Măsurătorile fuseseră transmise corect procesorului central și ar fi trebuit să ducă la întreruperea funcționării. Nu se întâmplase însă așa. De ce? Singura explicație posibilă era că programul fusese schimbat manual, după introducerea lui în calculator și începutul operației de apendicectomie.

Nicole pătrunsese deja într-un domeniu care o depășea. Cunoștințele ei de inginerie și calculatoare fuseseră solicitate la maximum pentru a determina inexistența unei erori de programare. Ca să afle dacă și când s-ar fi efectuat schimbarea codului și parametrilor stabiliți pentru RoSur, ar fi avut nevoie de cineva capabil să citească limbajul calculatorului și să studieze miliardele de biți de informație stocați pe durata operației. Cercetările ei se vedeau blocate până în clipa când găsea pe cineva potrivit să o ajute. Poate că ar trebui să renunț? îi șopti o voce interioară. Cum să faci asta? replică o alta. Cum să te dai bătută, înainte de a afla cu certitudine cauza morții generalului? La baza motivației lui Nicole de a afla răspunsul stătea dorința arzătoare

de a se asigura că moartea comandantului nu se datorase erorii sale.

Ridicându-se din fața terminalului, se prăbuși pe pat. Brusc își aminti de surprinderea încercată în cele treizeci de secunde în care avusese înaintea ochilor apendicele lui Borzov. În niciun caz nu avea apendicită, reflectă ea. Fără un motiv anume, se reazăză în fața terminalului și accesă al doilea set de date oferite de diagnosticianul electronic, chiar înainte ca ea să anunțe decizia de intervenție chirurgicală. Aruncă doar o privire pe afișajul principal – APENDICITĂ, PROBABILITATE 92 – concentrându-se asupra celorlalte posibilități. De data aceasta, REACȚIE LA MEDICAȚIE era listată ca a doua alternativă, cu o probabilitate de 4. Nicole ceru prezentarea datelor din alt unghi: cauza posibilă a simptomelor, având în vedere că nu putea fi vorba de apendicită.

Rezultatele apărură pe ecran, iar femeia rămase uluită. Conform ultimelor estimări, dacă informațiile biometrice transmise de sonda implantată în corpul lui Borzov se analizau sub ipoteza că nu era vorba de apendicită, atunci existau 62 șanse ca totul să se fi datorat acțiunii unui medicament. Înainte să solicite efectuarea altor analize, auzi o bătaie în ușă.

— Intră, strigă continuând să lucreze la terminal.

Răsucindu-se, o văzu în pragul ușii pe Irina Turgheniev.

Câteva clipe, rusoaica rămase tăcută.

— Mi-au cerut să te chem, spuse ea ezitând. (Era foarte timidă în relațiile cu ceilalți; singurii în mijlocul cărora se simțea în largul ei erau colegii ei din Europa de Est, Tabori și Borzov.) Echipajul s-a adunat într-o ședință în...

— Ce fel de ședință? întrebă Nicole, salvând datele, apoi ridicându-se și îndreptându-se spre coridor.

— De organizare, răspunse sec Irina.

În clipa când intrară într-una dintre sălile comune, între Wilson și Brown se derula o discuție aprinsă.

— Trebuie să înțeleg, întreba sarcastic Brown, că dumneata consideri că Rama a decis dinadins să efectueze manevra în momentul acela? N-ai vrea să ne explici cum s-a făcut ca obiectul ăsta de metal să știe cu precizie că generalul Borzov era supus unei apendicectomii tocmai atunci? Și, pentru că veni vorba, nu vrei să ne lămurești de ce această presupus răuvoitoare navă extraterestră ne-a permis să ne atașăm de ea și n-a întreprins nimic pentru a ne împiedica să ne continuăm misiunea?

Wilson privi în jur, cerând parcă ajutorul celorlalți.

— Logica dumitale este din nou de neclintit, Brown, declară el cu evidentă frustrare în glas. Ceea ce spui pare întotdeauna rațional la suprafață. Dar eu nu sunt singurul care găsește

coincidența de-a dreptul înspăimântătoare. De pildă, Irina Turgheniev. Ea mi-a vorbit prima despre această coincidență.

Brown le salută pe cele două femei. Felul autoritar cum pusese întrebarea sugera faptul că el conducea consfătuirea.

— Adevărat, Irina? Crezi ca și Wilson că Rama a încercat să ne trimită un mesaj, efectuându-și manevrele exact în timpul operației generalului?

Irina și Yamanaka vorbeau cel mai puțin la ședințele echipajului. Sub privirile tuturor, rusoaica murmură un „nu” cu o nuanță de umilință în voce.

— Dar când discutam aseară... insistă Wilson.

— Gata, am pus punct subiectului, îl întrerupse autoritar Brown. Consensusul general, împărtășit și de oficialitățile Centrului de Control, este că manevra a reprezentat o simplă coincidență, nu o conspirație. Aruncă o privire spre Wilson care clocotea de mânie. Acum avem de discutat probleme mult mai importante. L-aș ruga pe amiralul Heilmann să ne comunice noutățile privind comanda misiunii.

Abordând o poză teatrală, Heilmann se ridică și începu să citească dintr-un carnet.

— În conformitate cu regulamentele în vigoare la bordul lui Newton, în caz de deces sau incapacitate a comandantului, membrii echipajului sunt obligați să-și ducă la bun sfârșit sarcinile sau misiunile deja repartizate. După

îndeplinirea acestora, ei trebuie să aștepte decizia Pământului în legătură cu numirea altui ofițer comandant.

Brown îl întrerupse.

— Amiralul Heilmann și cu mine am început să analizăm situația în urmă cu o oră și ne-am dat rapid seama că avem motive reale de îngrijorare. ASI este preocupată cu anchetarea morții generalului Borzov. Nimeni de acolo nici măcar nu s-a gândit să pună în discuție problema înlocuitorului său. Când o vor face, le vor trebui săptămâni pentru o decizie. Vorbim despre aceeași birocratie care a fost incapabilă să numească un secund pentru Borzov, considerând că nu era nevoie.

Făcu o pauză de câteva secunde, pentru a permite membrilor echipajului să realizeze importanța celor ascultate.

— Otto a sugerat că poate nu este cazul să așteptăm hotărârea Pământului, continuă el. Ideea lui a fost că ar trebui să ne formăm propria noastră structură organizatorică, una acceptabilă pentru cei prezenți aici, apoi să trimitem propunerea Agenției. Amiralul Heilmann crede că ea va fi acceptată, evitându-se astfel o tergiversare inerentă.

— Amiralul Heilmann și dr. Brown mi-au vorbit despre ideea lor, accentuând importanța declanșării misiunii noastre în interiorul lui Rama, interveni în discuție Tabori. Au întocmit chiar o

schită de organizare care mi se pare destul de bună. Având în vedere că nimeni nu posedă experiența vastă a generalului Borzov, poate că sunt necesari doi conducători, chiar amiralul Heilmann și dr. Brown. Otto ar răspunde de problemele militare și de inginerie spațială, iar dr. Brown ar coordona eforturile de explorare a lui Rama.

— Și ce se întâmplă când se contrazic sau când responsabilitățile lor se suprapun? se interesează Wakefield.

— În acest caz, răspunse Heilmann, se recurge la votul tuturor membrilor echipajului.

— Ce drăguț! exclamă Wilson, încă furios. Brown și Heilmann s-au hotărât brusc să se neliniștească despre șefia misiunii și tot ei ne propun o nouă structură de conducere, unde împart împreună puterea și responsabilitățile. Sunt oare singurul care miroase ceva necurat aici?

— Și tu acum, Reggie, exclamă forțat Francesca, coborându-și videocamera. E o concluzie logică. Dr. Brown e decanul de vârstă științific. Amiralul Heilmann a fost mulți ani colaboratorul apropiat al generalului Borzov. Nimeni dintre noi nu posedă o cunoaștere aprofundată a tuturor aspectelor misiunii. Să împărțim sarcinile ar...

Lui Wilson îi venea greu s-o contrazică, totuși o întrerupse.

— Nu sunt de acord, declară el calm. Cred că trebuie să avem un singur comandant. Și, luând

în considerație cele observate de când fac parte din acest echipaj, există un singur om pe care cu toții l-am asculta fără discuții. Generalul O'Toole. Dacă asta-i o ședință democratică, atunci îl propun pe el ca noul nostru comandant.

După ce Reggie se așează, se iscă un tumult general. Brown încercă să restabilească ordinea.

— Vă rog, vă rog, strigă el, să discutăm metodic. Vreți să ne alegem singuri comandantul și apoi să punem Agenția în fața faptului împlinit? Să cădem de acord întâi cu asta, și apoi putem stabili cine va prelua conducerea.

— Nu m-am gândit până acum la această chestiune, rosti Wakefield, dar sunt de acord să-i excludem pe cei de pe Pământ în luarea deciziei. Ei n-au trăit alături de noi în misiunea asta. Mai important, ei nu se află la bordul unei nave spațiale cuplate de un obiect extraterestru, în interiorul orbitei venusiene. Noi vom avea de suferit dacă se ia o decizie proastă și de aceea noi trebuie să hotărâm pe cine alegem.

Era evident că toți – cu posibila excepție a lui Wilson – preferau stabilirea structurii proprii de conducere și prezentarea ei spre aprobare Agenției Spațiale.

— În regulă, hotărî Heilmann câteva minute mai târziu. Atunci să alegem șefii. S-a propus divizarea conducerii între dr. Brown și mine. Astronautul Wilson l-a propus pe generalul Michael O'Toole. Alte sugestii?

În cameră se lăsă o tăcere adâncă.

— Scuzați-mă, se auzi după zece secunde vocea lui O'Toole, aş dori să fac câteva observații.

Cei prezenți deveniră atenți. Wilson avea dreptate; în ciuda cunoscutelor sale preocupări religioase, pe care însă nu le impunea nimănui, generalul american era respectat de întregul echipaj.

— Consider, continuă el, că nu trebuie să pierdem spiritul de echipă pe care l-am clădit cu greu în ultimul an. În momentul acesta, o alegere contestată poate să ne împartă în tabere. În plus, nu este chiar atât de importantă sau de necesară. Indiferent cine va conduce, fiecare din noi a fost pregătit să îndeplinească anumite sarcini. Le vom duce la bun sfârșit, indiferent de circumstanțe.

Se auzi un murmur general de aprobare.

— În ceea ce mă privește, continuă O'Toole, trebuie să recunosc că știu foarte puține sau chiar nimic despre problemele interne ale misiunii. Am fost antrenat doar să administrez cele două nave Newton, să evaluez potențialele amenințări militare și să servesc ca nod de comunicații la bord. Nu sunt calificat pentru a fi comandant.

Wilson vru să-l întrerupă, dar O'Toole îl opri cu un gest.

— Propun să adoptăm planul Heilmann-Brown și să ne continuăm principala sarcină – explorarea acestui leviatan extraterestru venit dintre stele.

La sfârșitul întrunirii, cei doi noi conducători ai misiunii informară restul echipajului că a doua zi dimineată avea să fie gata schița de principiu a primei incursiuni în interiorul lui Rama. Nicole reveni în cabină. Pe drum se opri și bătu în ușa lui Tabori. Niciun răspuns. Femeia ciocăni încă o dată și-l auzi pe Janos strigând:

— Cine-i?

— Nicole.

— Intră.

Janos zăcea pe spate în cușetă, cu o expresie de suferință întipărită pe chip.

— Ce s-a-ntâmplat?

— Ah, nimic. Mă doare capul.

— Ai luat ceva?

— Nu, durerea nu-i așa puternică. Te pot ajuta cu ceva? întrebă el cu un ton aproape ostil.

Nicole rămase uluită. Abordă discuția cu precauție.

— Ei bine, reciteam raportul tău în legătură cu moartea lui Valeri...

— De ce? o întrerupse brusc Janos.

— Să văd dacă există vreun aspect pe care l-am fi putut aborda într-un mod diferit.

Era limpede că Janos nu dorea să discute. După câteva secunde de așteptare, femeia reluă:

— Iartă-mă dacă te-am deranjat. O să revin mai târziu.

— Nu, nu. Să terminăm acum cu asta.

Ciudat mod de a pune problema, socoti ea în

vreme ce-și formula în minte întrebarea.

— Janos, în raportul tău nu se menționează nicăieri că te-ai întins spre pupitrul de comandă al lui RoSur, exact înainte de manevră. Iar eu aș putea să jur că ți-am observat degetele pe tastatură, în timp ce eram izbită de perete.

Se opri. Niciun mușchi nu se clintise pe fața lui Tabori. Era ca și cum bărbatul se gândea la cu totul altceva.

— Nu-mi amintesc, răspunse el în cele din urmă, fără nicio urmă de emoție în glas. Poate că ai dreptate. Mi s-o fi șters din memorie atunci când m-am lovit.

„Ajunge pentru moment, își zise Nicole, studiindu-și cu atenție colegul. Nu mai poți afla nimic aici.”

19. RITUAL DE TRECERE

Geneviève izbucni fără veste în lacrimi.

— Oh, maman, te iubesc atât de mult și totu-i așa de îngrozitor!

Adolescenta ieși grăbită din cadru, lăsând locul tatălui lui Nicole. Pierre o urmări cu privirea pentru a se asigura că se îndepărtează, apoi se răsuci spre monitor.

— A suportat greu ultimele 24 de ore. Știi cât te adoră. Câteva ziare străine au scris că ai greșit operația. Aseară, un reporter american de televiziune chiar a sugerat că erai beată.

Făcu o pauză. Tensiunea nervoasă i se citea pe

față.

— Atât Geneviève cât și eu știm că niciuna dintre afirmațiile astea nu-i adevărată. Te iubim din toată inima și suntem alături de tine.

Ecranul se întunecă. Nicole ceruse legătura prin videofon și, la început, conversația cu familia ei o îmbărbătase. Totuși, după a doua transmisie efectuată la un interval de douăzeci de minute, devenise evident că evenimentele de la bordul lui Newton tulburaseră profund viața celor din Beauvois. În special Geneviève se arătase disperată. Plânsese din când în când, vorbind despre Borzov, pe care-l întâlnise de câteva ori și de care se atașase într-o anumită măsură; spre sfârșitul convorbirii, se stăpânise cu greu să nu izbucnească iarăși în lacrimi.

„Deci și vouă v-am îngreunat existența”, gândi Nicole așezându-se pe cușeta. Se frecă la ochi. Era extrem de obosită. Încet, fără a-și da seama de fapt cât era de deprimată, se dezbracă. O obsedau imaginile fetei ei la școala din Luynes. Se înfioră închipuindu-și prietenele lui Geneviève, interesându-se despre operația și moartea lui Borzov. „Scumpa mea, trebuie să știi cât de mult te iubesc. Dacă aș fi în stare să te feresc de toate astea!” Nicole dorea s-o ia în brațe, s-o simtă lângă ea s-o dezmierde, alungând astfel demonii din jurul ei. Atât doar că n-o putea face. Geneviève se afla la o sută de milioane de kilometri distanță.

Se întinse pe spate. Închise ochii, însă nu

adormi. Era conștientă de o singurătate adâncă și profundă, un sentiment de izolare mai acut decât oricare altul simțit vreodată în viață. Știa că tânjește după înțelegere, după altă ființă umană care să-i confirme că sentimentele ei de inadaptabilitate erau neînsemnate și neconforme cu realitatea. Dar nimeni nu se afla lângă ea. Tatăl și fiica ei rămăseseră pe Pământ. Dintre cei doi membri ai echipajului pe care-i cunoștea mai bine, unul murise, iar celălalt se comporta ciudat.

„Am dat greș. Am eșuat în cea mai importantă misiune.” își aminti un alt insucces, la vârsta de șaisprezece ani. Participase la un concurs național pentru rolul Ioanei d’Arc, cu ocazia aniversării a 750 de ani de la moartea Fecioarei din Orléans. Dacă ar fi câștigat, ar fi întruchipat-o pe Ioana într-o serie de spectacole pe durata a doi ani. Se lansase cu trup și suflet în concurs, citind tot ce găsisese despre eroină și vizionând nenumărate înregistrări video pe această temă. Ieșise prima la toate testele, cu excepția unuia: „Asemănarea”. Ar fi trebuit să câștige, dar nu se întâmplase așa. Tatăl ei o consolase spunându-i că Franța nu era încă pregătită pentru eroine cu pielea întunecată.

„Dar acela n-a fost un eșec în adevăratul sens al cuvântului”, își zise Nicole. „Și oricum, îl aveam pe tata să mă consoleze”. Imagini de la înmormântarea mamei îi străfulgerară prin minte. Avea numai zece ani. Mama ei plecase neînsoțită în Coasta de Fildeș să-și viziteze rudele. Se găsea

în Nidougou când o puternică epidemie de febră Hogan se abătuse asupra satului; Anawi murise repede.

Cinci zile mai târziu, fusese incinerată ca o regină Senoufo. Nicole plânsese, în vreme ce Omeh însoțise cu psalmi monotoni trecerea sufletului mamei ei în lumea de dincolo, pe Tărâmul Meditației, unde ființele se odihneau, așteptând să fie alese pentru o nouă viață pe Pământ. Pe măsură ce flăcările cuprindeau tot mai mult rugul și veșmintele regale începuseră să ardă, Nicole simțise cum o copleșește un sentiment cumplit de pierdere. Și de singurătate. Dar și atunci l-am avut pe tata alături de mine. Mă ținea de mână, privind cum o devorau flăcările pe mama. Împreună, totul a fost mai ușor de suportat. Mai singură m-am simțit în timpul ceremoniei Poro. Și mai înspăimântată.

Încă își aducea aminte de groaza și neputința care-i cuprinseseră trupul de fetiță de șapte ani pe aeroportul din Paris, în dimineața aceea de primăvară. Tatăl ei o mângâia cu tandrețe.

— Scumpa mea Nicole, îmi vei lipsi extrem de mult. Întoarce-te sănătoasă.

— De ce trebuie să plec, papa? Și de ce nu vii și tu?

Tatăl i se aplecase deasupra.

— Vei deveni o părticică din seminția mamei tale. Toți copiii Senoufo trebuie să treacă prin Poro

la șapte ani.

Nicole începuse să plângă.

— Dar, papa, nu vreau să merg. Sunt franțuzoaică, nu africană. Nu-mi plac oamenii aceia ciudați... nici căldura... și nici gândacii...

El îi cuprinsese obrajii cu palmele.

— Trebuie să te duci, Nicole. Așa am hotărât eu și mama ta.

Într-adevăr, Anawi și Pierre discutaseră de multe ori. Nicole trăise mereu în Franța. Despre genealogia ei africană știa numai ceea ce o învățase mama și ceea ce descoperise singură, în timpul celor două vizite de câte o lună efectuate împreună cu familia în Coasta de Fildeș.

Lui Pierre nu-i venea ușor să-și supună fata adorată ceremoniei Poro. Știa că este un ceremonial primitiv. Știa de asemenea că reprezenta piatra de temelie a religiei tradiționale Senoufo. Însă în momentul căsătoriei cu Anawi, îi promisese lui Omeh că toți copiii lor se vor întoarce la Nidougou măcar pentru primul ciclu Poro.

Cel mai greu pentru Pierre era să stea deoparte. Dar Anawi avea dreptate: el era un străin care nu putea să participe niciodată la Poro. N-ar fi înțeles ritualul, iar prezența lui ar fi tulburat fetița. Simțise o durere în inimă în clipa când își sărutase soția și fiica, conducându-le la avionul spre Abidjan.

La rândul său, pe Anawi o neliniștea ceremonia

ritualului de trecere la care urma să fie supus unicul ei copil, o fetiță de nici șapte ani. O pregătise pe Nicole cât putuse mai bine. Având darul graiurilor, aceasta prinsese cu ușurință noțiunile elementare ale dialectului Senoufo. În schimb, față de restul copiilor ce-și petrecuseră întreaga viață în regiunea natală exista o mare și evidentă diferență. Ei erau familiarizați cu zona. Pentru a reduce problemele legate de orientare, Anawi și Nicole sosiseră la Nidougou cu o săptămână înainte de momentul desemnat. Ideea fundamentală a ceremoniei Poro afirma că viața constă dintr-o succesiune de faze ori cicluri, și că fiecare tranziție trebuia să fie marcată cu grijă. Un ciclu dura șapte ani. În viața oricărui Senoufo existau trei Poro, trei metamorfoze necesare pentru ca un copil să se transforme în adult. Ceremonia Poro rămânea astfel o parte integrantă a societății Senoufo, în ciuda faptului că multe alte obiceiuri tribale dispăruseră o dată cu introducerea mijloacelor moderne de comunicații în Coasta de Fildeș. În secolul al XXI-lea, practicile tribale se revigoraseră într-o oarecare măsură, în special după ce Marele Haos le dovedise conducătorilor africani cât de periculoasă era dependența de lumea exterioară.

Anawi se prefăcuse de minune în după-amiaza când preoții veniseră s-o ia pe Nicole, încercând să nu-i transmită acesteia frica sau neliniștea ei. Fetița își dăduse totuși seama de tulburarea

mamei.

— Măinile îți sunt reci și transpirate, șoptise ea în franceză în vreme ce se îmbrățișaseră la despărțire. Nu-ți face griji, n-am să pățesc nimic.

De fapt Nicole, singura fețișoară cafenie în grupul de negrese mici urcate în căruță, părăsise aproape veselă și nerăbdătoare, ca și cum ar fi mers la un parc de distracții sau la o grădină zoologică.

În total erau patru căruțe, două descoperite în care călătoreau fetițele, celelalte acoperite și învăluite în mister. Lutuwa, prietena lui Nicole de la precedenta vizită și de fapt una dintre verișoarele ei, le explicase celorlalte că acolo se aflau preoții împreună cu „instrumentele de tortură”. Urmase o tăcere prelungă, înainte ca una dintre fetițe să prindă curaj s-o întrebe ce voia să spună.

— Am visat acum două nopți, replicase sec Lutuwa. Au de gând să ne ardă sfârcurile și să ne vâre obiecte ascuțite peste tot. Și atâta timp cât nu țipăm, nu vom simți niciun fel de durere.

Celelalte cinci fetițe din căruța lui Nicole, inclusiv Lutuwa, abia dacă mai scosese un cuvânt în următoarea oră.

Până la asfințit, parcurseseră o distanță apreciabilă spre est, dincolo de stația de transmisie pe unde ultrascurte, intrând în zona specială cunoscută numai conducătorilor religioși ai tribului. Cei șase preoți ridicaseră adăposturi

temporare și aprinseseră focul. După lăsarea întinericului, li se servise mâncare și băutură inițiatelor, care ședeau cu picioarele încrucișate într-un cerc larg în jurul focului. După cină, urmaseră patru dansuri cu măști, simbolizând viața unor animale indigene. Muzica o asigurau tamburine și xilofone primitive, iar ritmul era menținut de bătaia sacadată a tam-tam-ului. Din când în când, un punct important din povestirea lui Omeh era marcat de un sunet puternic dintr-un olifant, cornul de fildeș folosit de obicei la vânatoare.

Înainte de culcare, Omeh – încă purtând marea mască rituală și coafura caracteristică șefului de trib – înmânase fiecărei fete un săculeț din piele de antilopă, recomandându-le să studieze cu mare grijă conținutul: o ploscă cu apă, câteva nuci și fructe uscate, două bucăți de pâine, un instrument de tăiat, o frânghie, două tipuri diferite de unguente și tuberculul unei plante necunoscute.

— Măine dimineață, veți fi luate din tabără și duse, fiecare în alt loc, nu departe de aici. Fiecare va avea asupra ei doar obiectele din săculeț. Trebuie să vă descurcați în singurătate și să reveniți în locul de unde ați plecat, până când soarele se va ridica sus pe cer în ziua următoare. Săculețul, continuase Omeh, conține tot ce este necesar, cu excepția înțelepciunii, curajului și curiozității. Tuberculul este ceva special. Rădăcina

cărnoasă o va îngrozi pe cea care o mănâncă, dar în schimb ar putea s-o înzestreze cu puteri supranaturale de rezistență și previziune.

20. SOMN BINECUVÂNTAT

Fetița rămăsese singură vreo două ore, înainte să-și dea seama cu adevărat ce se întâmpla cu ea. Omeh și unul dintre preoții mai tineri o lăsaseră lângă un mic heleșteu cu apă sălcie, înconjurat din toate părțile de ierburile savanei. Îi reamintiseră că se vor întoarce a doua zi la prânz, apoi dispăruseră.

La început, Nicole reacționase de parcă întreaga experiență nu era decât un joc grozav. Desfăcând săculețul din piele de antilopă, îi inventariase conținutul. Împărțise în minte hrana în trei părți, hotărând ce avea să mănânce la prânz, seara și a doua zi dimineată. Nu era multă mâncare, dar fetița socotise că-i va ajunge. Nu același lucru s-ar fi putut spune despre apă, care, după o primă apreciere, părea să fie la limita necesarului. N-ar fi fost rău să descopere un pârâu sau altă sursă de apă curgătoare, pentru a-și îmbroșta rezerva.

Nicole își făcuse apoi o schiță mentală a locului, acordând mare atenție oricăror indicii în stare s-o ajute să identifice de la distanță heleșteul lângă care se afla. Era o fetiță extrem de bine organizată, iar acasă, la Chilly-Mazarin, se jucase adesea de una singură prin codrii din apropierea locuinței. În cameră păstra hărți detaliate ale pădurilor,

desenate de mână, pe care ascunzătorile ei secrete erau însemnate cu stele și cercuri.

Realizase cât de izolat era locul unde se afla, doar în clipa când dăduse peste patru antilope dungate, păscând liniștite sub soarele arzător al amiezii. Prima ei reacție fusese de a-și căuta în jur mama, să-i arate ce animale frumoase descoperise. Dar mama nu-i aici, gândise după o clipă, în vreme ce ochii ei scrutaseră orizontul. Sunt singură-singurică. Ultimul cuvânt născuse ecouri în mintea ei și în aceeași clipă se simțise cuprinsă de disperare. Încercase să i se împotrivească, căutând să vadă dacă nu distingea în depărtare vreun semn de civilizație. În jur se găseau însă doar păsări și animale, pășind netulburate, și nicio ființă umană. Sunt complet singură, își repetase Nicole, străbătută de un fior de groază.

Își amintise că dorea să descopere altă sursă de apă și pornise în direcția unui pâlț de copaci. Nu avea idee despre distanțele din savană. Deși se oprise la aproximativ fiecare treizeci de minute pentru a se asigura că putea găsi oricând drumul înapoi spre heleşteu, copacii nu păruseră să se apropie câtuși de puțin. Continuase să meargă. Se însera; i se făcuse sete și se simțise obosită. Se oprise și băuse câteva înghițituri din ploscă. O mulțime de muște țete o înconjuraseră. Nicole scosese din săculeț cele două unguente și-și aplicase pe față și pe brațe alifia cea mai urât

mirositoare din ele. Alegerea păruse să fie corectă; muștele găsiseră mirosul respingător și păstrasera distanța.

Ajunsesese la pâlcul de copaci cu o oră înainte de lăsarea întinericului și fusese încântată să descopere că nimerise peste o mică oază în mijlocul imensității savanei. Un izvor țâșnea din sol, formând un iaz de aproape zece metri diametru. Surplusul de apă se prelingea din el, dând naștere unui pârâiaș ce se pierdea în savană. Nicole era extenuată și transpirată din cauza drumului lung, iar iazul parcă o invita să se scalde. Fără să stea mult pe gânduri, își scosese toate hainele, cu excepția chiloțelor, și se aruncase în apă.

Apa îi înviorase trupul ostenit. Cu capul sub apă și ochii închiși, continuase să înoate, închipuindu-și că se afla în piscina din suburbia ei pariziană, unde se juca o dată pe săptămână cu prietenii. Amintirile o linișteau. După mult timp, se întorsese pe spate și deschizând ochii, privise copacii de deasupra. Ultimele raze ale soarelui se jucau printre frunzele lor, creând forme ciudate de lumină.

Nicole încetase să mai înoate și, călcând apa pe loc, își căutase din ochi hainele. Nu le văzu nicăieri. Uluită, scrutase cu atenție marginile iazului. Nimic. Repetase în minte firul evenimentelor de la sosirea acolo, stabilind cu exactitate locul unde-și lăsase hainele și săculețul

din piele. Ieșise din apă și examinase îndeaproape malul. Cu siguranță acesta-i locul. Dar hainele și săculețul au dispărut.

Într-o clipă o cuprinsese panica. Ochii i se umpluseră de lacrimi și din gâtlee îi țâșnise un geamăt. Închisese ochii și izbucnise în plâns, sperând că totul nu era decât un vis urât din care se va trezi în următoarele momente, alături de mama și tatăl ei. Dar când îi redeschisese, scena rămăsese aceeași. O fetiță pe jumătate goală, singură în sălbăticia Africii, fără mâncare și fără apă, cu nicio speranță de a fi găsită și salvată înainte de amiaza zilei următoare. Și aproape se întunecase.

Cu un efort imens, reușise să-și domine frica și lacrimile. Decisese să-și caute hainele. În locul unde se dezbrăcase, se vedeau niște urme proaspete. Nicole n-avea de unde să știe ce animal le lăsase, așa încât considerase că fusese una dintre simpaticele antilope observate în după-amiaza aceea în savană. Ar fi logic. E probabil cel mai bun loc de adăpat din întreaga zonă. S-au oprit aici și lucrurile mele le-au făcut curioase. Bălăceala mea trebuie să le fi speriat, punându-te pe fugă.

Lumina devenise tot mai slabă, așa încât Nicole se grăbise să meargă după urme printre copaci. Găsise săculețul din piele, sau mai degrabă ceea ce mai rămăsese din el. Era deschis. Mâncarea dispăruse, plosca era aproape goală și restul de

obiecte – cu excepția unguentului și a tuberculului – fuseseră împrăștiate pe potecă. Nicole băuse apa și luase în mână dreaptă plosca și tuberculul. Aruncase unguentele și era gata să-și continue drumul pe potecă, când auzise un sunet, ceva între un scheunat și un urlet. Venea de foarte aproape. La nici cincizeci de metri mai încolo se întindea savana. Fata își încordase privirea și i se păruse că distinge o mișcare, fără a recunoaște însă cine o făcea. Auzise din nou sunetul, de data aceasta mult mai aproape. Lăsându-se pe burtă, se târâse încet înainte.

La cincisprezece metri de marginea oazei se ridica un dâmb mic. De acolo reușise să vadă sursa sunetului. Doi pui de leu se jucau cu rochița ei verde. Alături, în lumina amurgului, stătea nemișcată mama lor. Nicole înghețase, dându-și seama că nu vizita o grădină zoologică, ci se găsea chiar în inima Africii sălbatice, având în față, la nici douăzeci de metri, o leoaică cât se poate de reală. Tremurând din toate încheieturile, se târâse foarte încet înapoi pe potecă, încet, încet, pentru a nu-și face simțită prezența.

Revenită la lac, rezistase gândului de a porni la fugă orbește prin savană. Leoaica m-ar vedea cu siguranță, socotise ea. Dar unde să-și petreacă noaptea? Voi găsi o ascunzătoare undeva printre copaci, departe de potecă. Și voi sta acolo nemișcată. Poate atunci voi fi în siguranță. Strângând din mână plosca și tuberculul, Nicole

se îndreptase cu pași ușori spre izvor. Gustase din apă, apoi umpluse plosca. Se târâse spre pâlcul de copaci și găsisese o adâncitură lângă trunchiul unui arbore. Convinsă că, în condițiile date, va fi în siguranță, fetița adormise, complet extenuată.

Se trezise cu senzația că zeci de insecte mișunau pe ea. Se ridicase și-și dusesese mâna la burtă. Era plină de furnici. Scosese un țipăt, și într-o clipă își dăduse seama ce prostie comisese. Auzise leoaica trecând ca fulgerul prin tufișuri, în căutarea creaturii care produsese zgomotul acela. Fetița se cutremurase și, folosind un băț, dăduse jos furnicile de pe ea. Deodată observase ochii neîmblânziți ai fiarei străpungând întunericul și fixând-o. Fusesse cât pe-aici să leșine. Îngrozită, își amintise spusele lui Omeh despre tubercul. Băgase rădăcina murdară în gură și începuse să mestece vârtos. Avea un gust cumplit. Se silise să înghită.

În momentul următor, Nicole o luă la goană printre copaci cu leoaica pe urme. Ramuri și frunze îi zgâriară fața și pieptul. Alunecă și căzu. Ajunsă la iaz, nu se opri. Alergă peste apă, de-abia atingând-o cu picioarele. Dădu din mâini și mâinile i se transformată în aripi albe. Nu atingeau apa. Deveni un bătlan mare și alb, luându-și zborul în sus spre cerul nopții. Se întoarse și privi în jos spre leoaica nedumerită, rămasă undeva sub ea. Râzând în sinea ei, Nicole bătu cu și mai multă putere din aripi, ridicându-se deasupra

copacilor. În fața ei se deschidea întreaga savană. Vedea până la mai bine de o sută de kilometri depărtare.

Zbură peste heleșteul cu apă sălcie, se îndreptă spre vest și zări un foc de tabără. Se îndreptă spre el și strigătele ei pătrunzătoare de pasăre străpunseră liniștea nopții. Omeh se trezi brusc, distinse pasărea solitară conturată pe cerul întunecat al nopții și scoase un țipăt prelung – tot de pasăre.

— Ronata? păru să întrebe vocea lui.

Dar Nicole nu-i răspunse. Dorea să zboare cât mai sus posibil, poate chiar deasupra norilor.

De cealaltă parte a norilor, străluceau luna și stelele. Ele îi făcură semn. Ridicându-se, i se păru că din depărtare aude o muzică asemănătoare cu clinchetul unor clopoței de cristal. Încercă să bată mai repede din aripi, dar ele de-abia se mișcau. Se transformaseră în suprafețe de control, mărindu-se neîncetat pentru a mări portanța în aerul rarefiat. Jeturile posterioare se aprinseră. Nicole devenise o navetă argintie, subțire și lucioasă, lăsând Pământul tot mai în urmă.

Pe orbită, muzica se auzea mai tare. O simfonie magnifică, în desăvârșită armonie cu maiestuoasa planetă de dedesubt. Își auzi strigat numele. De unde? Și de către cine?

Își schimbă cursul spre spațiul nesfârșit și, pornind din nou jeturile, depăși Luna, îndreptându-se către soare. Viteza îi creștea

exponențial. În spatele ei, soarele se diminuează tot mai mult, o lumină minusculă care dispăru și ea curând. Întunericul se întindea de jur-împrejur. Ținându-și respirația, ieși la suprafața apei.

Leoaica dădea târcoale iazului. Nicole îi vedea mușchii puternici ai labelor și putea să-i citească expresia chipului.

„Te rog, lasă-mă să plec, spuse Nicole, nu-ți voi face niciun rău, nici ție și nici puilor tăi.”

— Îți recunosc mirosul, replică leoaica. Puii mei se jucau cu el.

„Și eu sunt un pui, continuă fetița, și vreau să mă întorc la mama mea. Dar îmi este frică.”

— Ieși din apă, ceruse leoaica. Lasă-mă să te văd. Nu cred că ești ceea ce spui.

Adunându-și tot curajul, cu ochii ațintiți asupra fiarei, fetița ieși încet din iaz. Leoaica nu se mișcă. Când apa îi ajunse la talie, Nicole își îndoi mâinile, ca și cum ar fi legănat o păpușă și începu să cânte. Era o melodie simplă și blândă, pe care și-o amintea dintr-o pruncie îndepărtată, când mama și tata o sărutau înaintea de culcare, o puneau în leagăn și apoi stingeau lumina. Animalele mici atârinate sub lustra ei se roteau, se roteau mereu, în timp ce o voce caldă de femeie murmură cântecul de leagăn al lui Brahms:

„Te întinde-acum și te-odihnește... Fie-ți somnul binecuvântat.”

Leoaica se lăsă pe labele dinapoi, amenințând să sară. Fetița, cântând pe același ton molatic,

continuă să se apropie de animal. După ce Nicole ieși complet din apă și ajunse la numai cinci metri de fiară, aceasta făcu un salt într-o parte și se pierdu printre copaci. Nicole continuă să înainteze, cântecul alinător conferindu-i putere și liniște interioară.

În câteva minute, ajunse la marginea savanei. Pe la răsăritul soarelui, izbuti să ajungă la heleșteu, unde se cuibări în iarbă și adormi buștean. Acolo o găsiră Omeh și preoții Senoufo, pe jumătate goală și încă dormind, în vreme ce soarele se ridicase sus în înaltul cerului.

Își reamintea totul de parcă s-ar fi întâmplat doar cu o zi în urmă. „Au trecut deja treizeci de ani și lucrurile pe care le-am învățat atunci continuă să fie valabile”, își spuse ea stând trează pe cușeta cabinei din Newton. Se gândea la fetița de șapte anișori, care, deși abandonată într-o lume complet străină, reușise să supraviețuiască. De ce-mi plâng acum de milă? Situația de atunci era mult mai dificilă.

Retrăirea experienței din copilărie îi insuflase o forță neașteptată. Deprimarea îi dispăruse. Minteă îi lucra furibund, încercând să definitiveze un plan care i-ar fi putut oferi cheia întâmplărilor petrecute în timpul operației lui Borzov. Se scutură de sentimentul de singurătate.

Înțelese că trebuia să rămână la bordul lui Newton pe parcursul primei incursiuni în Rama, dacă dorea să analizeze în profunzime toate

aspectele incidentului căruia îi căzuse victimă generalul. Se hotărî să ridice problema în fața lui Brown sau a lui Heilmann, în dimineața următoare.

În cele din urmă, extenuată, adormi. Alunecând în zona crepusculară ce separă veghea de somn, Nicole fredona cântecul de leagăn al lui Brahms.

21. CUBUL PANDOREI

Nicole îl vedea pe Brown stând la masă, în timp ce Francesca, aplecată peste el, arăta cu degetul spre un punct pe o schemă desfășurată în fața lor. Bătu la ușă.

— Salut, Nicole, zise Francesca deschizându-i. Cu ce te putem ajuta?

— Vreau să vorbesc cu dr. Brown, replică Nicole, în legătură cu misiunea mea.

— Intră.

Nicole pătrunse cu pași mici și se așeză pe unul dintre cele două scaune din fața mesei. Francesca luă loc pe celălalt. Nicole privi pereții încăperii. Aspectul lor se schimbase total. Fotografiiile soției și copiilor generalului Borzov, ca și tabloul său favorit reprezentând o pasăre solitară cu aripile întinse, zburând peste fluviul Neva din St. Petersburg, fuseseră înlocuite cu scheme și diagrame uriașe, plasate într-o anumită ordine; schemele ce purtau titluri diferite (Incursiunea I, Incursiunea II etc.) acopereau panourile de afișaj, de la un capăt al peretelui la celălalt.

Biroul generalului fusese cald și intim, pe când cabina aceasta era sterilă și rece. Pe peretele din spatele mesei de lucru, Brown atârnase fotocopii ale prestigioaselor premii internaționale pe care le primise în decursul carierei. Sub scaun își pusese un postament, astfel încât să-și privească de sus interlocutorii.

— Am o problemă personală, anunță Nicole.

Așteptă câteva secunde, crezând că Brown o va invita pe Francesca să iasă din cameră, dar bărbatul nu spuse nimic. În cele din urmă, Nicole aruncă o privire în direcția reporterei, pentru a se face mai bine înțeleasă.

— Mă ajută la treburile administrative, explică Brown. Intuiția ei feminină detectează adesea lucruri care mie îmi scapă.

Nicole rămase tăcută vreo cincisprezece secunde. Se pregătise să vorbească cu Brown, neașteptându-se însă că va trebui să se explice și în fața lui Francesca. Poate c-ar fi mai bine să plec, gândi fulgerător, întrucâtva surprinsă de iritarea provocată de prezența celeilalte femei.

— Am citit sarcinile fiecăruia pentru prima incursiune în Rama, vorbi ea în cele din urmă pe un ton oficial, și aș avea o rugămintă. Sarcinile mele, așa cum sunt ele menționate, sunt minime. Mi se pare că nici Irina Turgheniev nu va avea mult de lucru în incursiunea asta de trei zile. Recomand ca sarcinile mele non-medicale să fie îndeplinite de Irina, iar eu să rămân la bordul lui Newton

împreună cu amiralul Heilmann și generalul O'Toole. Voi urmări evoluția incursiunii și voi fi imediat disponibilă, dacă se vor ivi probleme medicale deosebite. De altfel, Janos se poate descurca singur în ceea ce privește obligațiile unui ofițer biolog.

În cabină se făcu tăcere. Brown se uită fix la Nicole, apoi la Francesca.

— De ce vrei să rămâi la bord? întrebă într-un târziu Francesca. Aș fi jurat că de-abia aștepți să vezi interiorul lui Rama.

— Așa cum am zis, e ceva personal, răspunse vag Nicole. Sunt încă foarte obosită după incidentul cu Borzov și am o mulțime de documentație de pus la punct. Această primă incursiune trebuie să fie perfectă. Aș vrea să fiu odihnită și bine pregătită pentru a doua...

— E o cerere extrem de neobișnuită, declară Brown, dar, având în vedere circumstanțele, cred că poate fi aprobată. Aruncă iarăși o privire spre Francesca. În schimb, am dori să-ți cerem o favoare. Dacă tot nu intri în Rama, poți să-l înlocuiești din când în când pe generalul O'Toole la transmisiuni? Amiralul Heilmann ar avea astfel posibilitatea să meargă înăuntru...

— Desigur, răspunse Nicole înainte ca Brown să-și ducă la capăt ideea.

— În regulă. Atunci ne-am înțeles. Schimbăm dispozițiile pentru prima incursiune. Rămâi la bordul lui Newton.

După ce Brown termină de vorbit, Nicole rămase totuși așezată.

— Mai e ceva? întrebă el nerăbdător.

— Conform regulamentelor în vigoare, ofițerul biolog pregătește rapoartele despre toți astronauții înainte de fiecare misiune. Să-i dau o copie amiralului...

— Dă-mi mie rapoartele, o întrerupse Brown. Pe amiralul Heilmann nu-l preocupă problemele legate de personal. Americanul o privi drept în față. Însă nu-i nevoie de alte rapoarte. Am citit documentele pe care le-ai întocmit pentru generalul Borzov. Sunt pe deplin corespunzătoare.

Pe Nicole n-o intimidă privirea lui pătrunzătoare. Deci știi ce am scris despre tine și Wilson, socoti ea, și consideri că ar trebui să mă simt vinovată sau jenată. Ei bine, te-nșeli. Părerile mele nu s-au schimbat doar pentru că ai preluat efectiv comanda.

Noaptea, Nicole își continuă cercetările. Analiza detaliată a datelor biometrice arăta că, cu puțin înaintea morții, în corpul lui Borzov existaseră concentrații foarte mari din două substanțe chimice stranie. Nicole nu reușise să le determine proveniența. Luase generalul medicamente fără știrea ei? Ar fi putut substanțele acelea (despre care se știa că provocau dureri și, conform enciclopediei medicale, se utilizau în testarea sensibilității la durere a pacienților cu tulburări

neurologice) să fi fost produse intern în urma unor reacții alergice?

Și ce se întâmpla cu Janos? De ce nu-și amintea că se întinsese spre pupitrul de comandă? De ce de la moartea lui Borzov era retras și taciturn? Trecuse de miezul nopții și femeia continua să fixeze plafonul cabinei. Astăzi, echipajul intră în Rama și eu voi rămâne singură aici. Trebuie să aștept ca să-mi continui analizele. Totuși, era incapabilă să aștepte atât. Nu reușea să scape de întrebările ce-i frământau mintea. Să existe vreo legătură între Janos și substanțele depistate în corpul lui Borzov? E posibil ca moartea generalului să nu fi fost accidentală?

Nicole scoase dintr-un sertăraș geanta personală. Deschizând-o în grabă, conținutul i se împrăștie în aer. Prinse din zbor un set de fotografii de familie care planau deasupra patului. Adună majoritatea lucrurilor și le introduse în geantă, iar în mână păstră cubul oferit la Davos de către regele Henry.

Ezită câteva clipe înainte să-l introducă în calculator. Într-un târziu, își luă inima în dinți. Pe monitor apăru imediat un meniu cu optsprezece poziții. Avea posibilitatea să selecteze oricare dintre cele douăsprezece dosare personale ale astronauților, plus șase rapoarte diferite cu statistici. Nicole solicită dosarul lui Janos Tabori. Pentru biografia sa, existau trei submeniuri: Date Personale, Sumar Cronologic și Profil Psihologic.

După mărimea fișierelor, era evident că Sumarul Cronologic conținea cele mai multe informații. Pentru a se familiariza cu modul de alcătuire al dosarelor, Nicole apelă pentru început Datele Personale.

Scurta prezentare nu-i dezvălui mai multe decât știa deja. Janos avea patruzeci și unu de ani și nu era căsătorit. Când nu se afla în misiune pentru ASI, locuia singur într-un apartament în Budapesta, la numai patru cvartale de mama sa, divorțată a doua oară. Absolvise cu brio Universitatea Maghiară, în 2183. În afară de datele curente referitoare la înălțime, greutate și rude, apăreau alte două cifre: EI (Evaluarea Inteligenței) și CS (Coeficientul de Sociabilitate). Valorile lui Tabori erau 3,37, respectiv 64.

Nicole reveni la meniul principal și apelă Glosarul, pentru a-și reîmprospăta memoria în legătură cu definițiile pentru EI și CS. EI reprezenta o determinare complexă a inteligenței generale, bazată pe comparația cu un eșantion similar de elevi din toată lumea. La momente bine determinate, între doisprezece și douăzeci de ani, toți elevii erau supuși unui set de teste standard. Indicele constituia de fapt un exponent în sistemul zecimal. Valoarea 0 indica media. Un indice de 1,00 însemna că individul depășește ca inteligență 90 din populație, 2,00 că depășește 99, iar 3,00 însemna că individul are inteligența peste nivelul a 99,9 din populație. Indicii negativi reprezentau

valori situate sub nivelul mediu. Așadar, indicele atribuit lui Janos (3,37) îl plasa în rândul primei zecimi dintr-un procent din totalul populației.

Coeficientul de sociabilitate se baza la rândul lui pe un pachet de teste administrat elevilor între doisprezece și douăzeci de ani, dar modul lui de interpretare era mai ușor de înțeles. 100 însemna maximul posibil. Persoanele care se apropiau de acest punctaj erau respectate și acceptate practic de oricine, se puteau adapta oricărui grup, nu se certau și nu aveau toane, și în general erau considerate de mare încredere. O notă de subsol menționa că testele înscrise nu măsurau de fapt cu exactitate trăsăturile personalității umane, așa încât coeficientul respectiv trebuia utilizat cu discernământ în fiecare caz concret.

Nicole își propuse să compare într-o zi valorile EI și CS ale tuturor astronautilor. Apelă apoi Sumarul Cronologic al lui Tabori și următoarele șaizeci de minute constituiră o experiență senzațională pentru femeie. Ca ofițer biolog, avusese bineînțeles prilejul să studieze dosarele personale întocmite oficial de Agenția Spațială pentru toți membrii echipajului. Numai că, dacă informațiile adunate de Henry erau corecte – iar Nicole n-avea cum să le verifice autenticitatea –, dosarele ASI se dovedeau de-a dreptul incomplete.

Nicole știa că Janos fusese desemnat de două ori cel mai remarcabil student al Universității Maghiare, dar n-avusese habar că timp de doi ani

îndeplinise funcția de președinte al Asociației Studenților Homosexuali din Budapesta. Cunoscutese faptul că Janos intrase la Academia Spațială în 2192 și absolvise în numai trei ani, având în vedere experiența sa anterioară cu proiecte de inginerie ruse majore, dar nimeni nu-i spusese vreodată că cererea lui de admitere în Academie fusese refuzată de două ori. În ciuda rezultatelor extraordinare înregistrate la examenul de admitere, fusese respins de două ori la interviul personal. În ambele ocazii, președinția comisiei o deținuse generalul Valeri Borzov. Janos activase în diverse organizații homosexuale până în 2190, după care se retrăsese, și nu mai luase niciodată parte la vreo activitate organizată. Niciuna dintre acele informații nu se afla în dosarele ASI.

Cele aflate o uluiau pe Nicole. Nu faptul că Janos fusese sau încă mai era homosexual o deranja, deoarece nu avea prejudecăți sexuale. Cel mai mult o supăra posibilitatea ca dosarul oficial să fi fost cenzurat în mod deliberat, pentru a îndepărta orice referiri atât la înclinațiile sale homosexuale, cât și la relațiile anterioare cu Borzov.

Ultimele date din Sumarul Cronologic al lui Tabori reprezentară altă surpriză pentru Nicole. În ultima săptămână din decembrie, așadar exact înainte de lansare, Janos semnase un contract cu Schmidt Hagenest, conglomeratul german de presă, prin care se obliga să asigure „consultații” nespecificate pentru o mare varietate de mass-

media, în sprijinul a ceea ce era desemnat ca proiectul Brown-Sabatini. Semnătura îi adusesese lui Tabori un avans de trei sute de mii de mărci. Trei zile mai târziu, mama sa, care așteptase aproape un an implantul de țesuturi artificiale menite să refacă distrugerea creierului provocată de maladia Alzheimer, fusese internată la Spitalul Bavarez din München pentru operație.

Cu ochii obosiți și injectați, Nicole termină de citit dosarul voluminos al lui David Brown. În decursul orelor afectate studierii Sumarului Cronologic, alcătuisese un soi de minidosar, cuprinzând toate datele cu oarecare importanță pentru ea. Înainte de a încerca să adoarmă, îl mai trecu încă o dată în revistă.

Vara anului 2161: Brown, 11 ani, este înscris în Camp Longhorn de către tatăl său, în ciuda obiecțiilor energice ale mamei. Camp Longhorn este o tabără tipică de vară în zona deluroasă a statului Texas, destinată odraslelor provenite din pături avute; antrenamente sportive de toate felurile, tir, excursii și meșteșuguri manuale. Băieții sunt cazați câte zece într-un dormitor. Brown devine imediat nepopular. În a cincea zi, este atacat la ieșirea de la duș și colegii îi vopsesc organele genitale în negru. Brown refuză să se ridice din pat până ce mama lui nu vine în tabără – parcurgând aproape 350 de kilometri – ca să-l ia

acasă. După incident, tatăl încetează să-i mai acorde atenție fiului.

Septembrie 2166: După absolvirea cu brio a unui liceu particular, Brown se înscrie la Princeton pentru a studia fizica. Rămâne în New Jersey doar opt săptămâni. Termină studiile la SMU, locuind la părinți.

Iunie 2173: Devine doctor în fizică și astronomie la Harvard. Wilson Brownwell, conducătorul său de doctorat, îl caracterizează drept „un student ambițios și sânguincios”.

Iunie 2175: Termină cercetările post-doctorale asupra evoluției stelelor, sub îndrumarea lui Brian Murchison la Cambridge.

Aprilie 2180: Se căsătorește cu Jeannette Hudson în Pasadena, California. Domnișoara Hudson terminase astronomia la Stanford. Un singur copil, o fată pe nume Angela, născută în decembrie 2184.

Noiembrie 2181: I se refuză numirea în catedra de astronomie de la Stanford, întrucât doi membri ai comisiei consideră că Brown își falsificase datele științifice în câteva dintre multele sale articole de specialitate. Problema n-a fost niciodată elucidată.

Ianuarie 2184: Este numit membru în prima Comisie Consultativă a Agenției Spațiale. Pregătește planuri amănunțite pentru o serie de noi telescoape astronomice importante, amplasate pe fața nevăzută a Lunii.

Mai 2187: Este numit șeful Catedrei de Fizică și

Astronomie la SMU în Dallas, Texas.

Februarie 2188: Este implicat într-un schimb de lovituri cu Wendell Thomas, profesor la Princeton, înaintea unei ședințe a Academiei Aerospațiale Americane în Chicago. Thomas insistă că Brown a furat și publicat sub numele său idei pe care le discutaseră împreună.

Aprilie 2190: Electrizează lumea științifică nu numai prin publicarea unor modele epocale de studiu a supernovelor, dar și prin prezicerea apariției uneia, la mijlocul lui martie 2191. Cercetările fuseseră desfășurate alături de doctorandul Elaine Bernstein din New York. Colegii domnișoarei Bernstein afirmă cu tărie că principalele idei îi aparțin de fapt ei. Brown devine celebru prin prevederile sale îndrăznețe și corecte.

Iunie 2190: Divorțează de soția de care se separase în urmă cu optsprezece luni. Separarea se produsese la trei luni după ce Elaine Bernstein își începuse doctoratul.

Decembrie 2190: Se căsătorește în Dallas cu domnișoara Bernstein.

Martie 2191: Apariția supernovei 2191a, prevăzută de Brown și colaboratori.

Iunie 2191: Semnează un contract ca reporter științific cu CBS. Trece la UBC în 2194, apoi la INN în 2197.

Decembrie 2193: ASI îi acordă medalia pentru servicii științifice deosebite.

Noiembrie 2199: Semnează un contract exclusiv

de mai multe milioane de mărci, pe mai mulți ani, cu gigantul german Schmidt Hagenest, pentru „a exploata” toate posibilele aplicații comerciale ale misiunii Newton, inclusiv cărți, înregistrări video și material educațional. Face echipă cu Sabatini, Heilmann și Tabori, ultimii doi având rol de consultanți. Primește o bonificație de două milioane de mărci, depuse într-un cont secret în Italia.

Deșteptătorul o trezi pe Nicole după numai două ore de somn. Se sculă cu greu din pat și se răcori, spălându-se cu apă rece. Porni încet pe coridor spre centrul de comandă. Ceilalți patru cadeți spațiali se strânsesă deja în jurul lui Brown, revăzând surescitați detaliile primei misiuni.

— În regulă, tocmai spunea Wakefield, prioritățile le reprezintă telescaunele individuale ușoare de lângă scările din dreapta și stânga, cât și liftul pentru sarcini grele din Butuc până la Câmpia Centrală. Vom amplasa apoi un centru temporar de comandă la marginea câmpiei, unde vor fi asamblate și testate cele trei rovere¹⁶. La noapte, tabără provizorie, iar tabăra de bază va fi amenajată mâine în Beta, în apropierea Oceanului Cilindric. Tot mâine se vor asambla cele două elicoptere, iar icemobilul și șalupele vor rămâne pentru Ziua 3.

---

¹⁶ Vehicul pentru teren accidentat (n. trad.).

— Excelentă recapitulare, încuviință Brown. Francesca vă va însoți în timp ce veți pune la punct infrastructura în această dimineață. După ce telescaunele vor fi instalate și vor deveni operaționale, vom veni și restul: amiralul Heilmann, dr. Takagishi și astronautul Wilson. La noapte vom dormi cu toții în Rama.

— De câte trasoare dispui? o întrebă Tabori pe Irina Turgheniev.

— Douăsprezece. Ar trebui să fie destule pentru azi.

— Iar deseară, când vom dormi înăuntru, va fi cea mai întunecată noapte pe care oricare dintre noi a trăit-o vreodată, spuse Takagishi. Nu vor fi nici stele, nici lună și nici reflexii ale solului – în jurul nostru nu va fi decât o beznă adâncă.

— Ce temperatură va fi? se interesează Wakefield.

— Nu știm cu siguranță, răspunse japonezul. Primele sonde au fost echipate doar cu camere TV. Dar temperatura în zona din capătul tunelului era la fel ca în Rama I. Dacă ne ghidăm după ea, atunci așa zice că în tabere vor fi cam 10 grade sub punctul de îngheț al apei.

Făcu o pauză scurtă, apoi preciză:

— În creștere însă. Am pătruns în interiorul orbitei lui Venus. Ne așteptăm ca lumina să se aprindă în opt-nouă zile, iar Oceanul Cilindric să înceapă să se topească dinspre fund către suprafață curând după aceea.

— Ei, glumi Brown, se pare că treptat te

convertești. Nu-ți mai verifici toate afirmațiile.

— Cu fiecare informație primită care indică faptul că această navă seamănă cu predecesorul sa de acum șaptezeci de ani, crește și probabilitatea ca ele să fie identice, replică Takagishi. Până în prezent, dacă ignorăm momentul precis al manevrei de corecție, toate elementele legate de cele două nave au fost similare.

Nicole se apropie de grup.

— Ia priviți cine a venit, surâse larg ca de obicei Janos. Al cincilea și ultim cadet. Observându-i ochii înroșiți, adăugă: Noul nostru comandant a avut dreptate. Arăți ca și cum câteva zile de odihnă ți-ar prinde într-adevăr bine.

— Eu unul sunt dezamăgit că-l am pe Yamanaka asistent la asamblarea roverului, în locul lui madame des Jardins, interveni Wakefield. Cel puțin ofițerul nostru biolog mai și vorbește. Va trebui să-mi recit singur Shakespeare ca să rămân treaz.

Îi dădu un ghiont în coaste pilotului japonez, iar Yamanaka aproape că zâmbi.

— Vreau să vă urez tuturor succes, spuse Nicole. Așa cum sunt convinsă că v-a comunicat dr. Brown, mă simt prea obosită ca să vă fiu de ajutor. În schimb, voi fi odihnită și pregătită în vederea celei de a doua incursiuni.

— Mă rog, remarcă nerăbdătoare Francesca după ce panoramă încă o dată cu aparatul,

filmând prim-planuri ale chipurilor tuturor. Suntem gata?

— Să mergem, rosti Wakefield.

Porniră spre ecluza frontală a navei Newton.

22. ZORI DE ZI

Wakefield lucra cu repeziciune în bezna aproape totală. Se găsea deja la jumătatea scării Alfa, unde gravitația datorată forței centrifuge create de rotația lui Rama crescuse la peste 0,25 g. Lumina căștii îl ajuta să vadă doar o zonă restrânsă. Termina instalarea altui pilon.

Își verifică rezerva de aer. Rămăsese mai puțin de jumătate. Până în momentul acela, ceilalți trebuiau să fi pătruns adânc în Rama, până aproape de punctul unde respirarea aerului înconjurător devenea posibilă. Subestimaseră însă durata necesară instalării telescaunelor. Modalitatea de construcție era extrem de simplă și astronauții o repetaseră de câteva ori în timpul simulărilor. Cât timp lucraseră lângă scări, aflându-se practic în stare de imponderabilitate, totul mersese ca pe roate. În schimb, la nivelul la care se afla Wakefield acum, amplasarea fiecărui pilon devenise dificilă din cauza gravității sporite și într-o continuă creștere.

Exact la o mie de trepte deasupra lui, Tabori termină de înfășurat cablurile de ancorare în jurul pilonilor metalici ce străjuiau scara. După patru ore de lucru monoton, începuse să obosească. Își

aminti replica directorului de program, căruia el și Richard îi ceruseră o mașină specializată pentru instalarea telescaunelor: „Din punct de vedere al costurilor, realizarea unui robot pentru operații unicat nu este eficientă. Roboții sunt buni doar atunci când îi folosești mereu și mereu, la operațiuni care se repetă.”

Janos aruncă o privire dedesubt, dar nu reuși să vadă următorul stâlp, aflat la 250 de trepte mai jos.

— N-a sosit timpul să luăm masa? îl întreabă pe Wakefield prin comunicator.

— S-ar putea, veni răspunsul. Numai că suntem mult în urma planificării. Nu i-am trimis pe Yamanaka și Turgheniev spre scările Gama decât la 10:30. În ritmul în care înaintăm, avem noroc dacă terminăm astăzi amplasarea telescaunelor și a taberei provizorii. Va trebui să amânăm pentru mâine montarea liftului greu și a roverelor.

— Hiro și cu mine mâncăm deja, o auziră amândoi pe Irina din cealaltă parte a emisferei. Ne era foame. Am terminat de montat cremaliera scaunului și motorul superior într-o jumătate de oră. Suntem la stâlpul 12.

— Bine lucrat, declară Wakefield. Vă previn însă că ați rezolvat doar partea cea mai ușoară, cea din vârful scărilor. Lucrul în imponderabilitate e floare la ureche. Așteptați până ce gravitatea diferă sesizabil în fiecare zonă.

— După detectorul laser, astronautul Wakefield

se află la exact 8,13 kilometri de mine, îl auziră toți pe Takagishi.

— Asta nu-mi spune nimic, profesore, decât dacă aș ști unde naiba ești.

— Pe marginea terasei, chiar lângă stația releu. Aproape de baza scării Alfa.

— Haide, Shig, de ce nu puteți voi, orientalii, să fiți la fel ca toată lumea? Newton staționează deasupra lui Rama, iar tu te afli în partea de sus a scării. Dacă nu ne punem de acord cu poziția noastră, cum putem spera vreodată să ne împărtășim sentimentele cele mai tainice? Ca să nu mai vorbesc de partidele de șah.

— Mulțumesc, Janos. Sunt în partea de sus a scării Alfa. Apropo, ce faci? Distanța dintre noi crește rapid.

— Alunec pe balustradă, ca să-l întâlnesc pe Richard. Nu-mi place să mănânc singur pește și cartofi prăjiți.

— Cobor și eu pentru masă, se făcu auzită Francesca. Tocmai am terminat de filmat o excelentă demonstrație a forței Coriolis, folosindu-mă de Hiro și Irina. Va fi minunată pentru orele de fizică elementară. Ajung în cinci minute.

— Ascultă, signora, se auzi din nou glasul lui Wakefield, crezi că te-am putea convinge să depui o muncă cu adevărat folositoare? Ne-am oprit din lucru ca să-ți permitem să filmezi... poate cădem la o înțelegere.

— Sunt gata, răspunse Francesca. După prânz,

vă ajut. Dar acum aş avea nevoie de puţină lumină. Puteţi să lansaţi un trasor, aşa încât să te filmez pe tine şi pe Janos, organizând un picnic pe Scara Zeilor?

Wakefield programă un trasor pentru declanşare întârziată şi urcă optzeci de trepte până la terasa cea mai apropiată. Tabori ajunse în acelaşi loc cu o jumătate de minut înainte ca lumina orbitoare să-i inunde. De la doi kilometri deasupra, Francesca panoramă cele trei scări, fixând apoi obiectivul asupra celor două siluete aşezate turceşte pe terasă. Din unghiul acela, Janos şi Richard arătau exact ca doi vulturi, în cuibul lor inaccesibil din vârful unui munte.

Târziu după amiază, telescaunul de pe Alfa era amplasat şi pregătit pentru testare.

— Având în vedere că ai fost aşa de amabilă să ne ajuţi, îţi permitem să-l foloseşti prima, o anunţă Wakefield pe Francesca.

Stăteau în plină gravitaţie, la baza incredibilei scări. Treizeci de mii de trepte urcau în întunericul cerului artificial de deasupra. Lângă ei, pe Câmpia Centrală, motorul ultrauşor şi centrala electrică portabilă autonomă care deservea telescaunul intraseră deja în funcţiune. Astronauţii transportaseră subsistemele electrice şi mecanice în piese separate şi le asamblaseră în mai puţin de un ceas.

— Scaunele nu sunt conectate permanent la

cabluri, îi explică Wakefield reporterei. La fiecare capăt există un mecanism care le atașează sau le detașează. În felul acesta, nu este necesar un număr aproape infinit de locuri.

Francesca se așează cu o oarecare șovăială în coșul de plastic, care fusese scos dintr-un grup de structuri similare ce atârna de un cablu lateral.

— Ai verificat dacă-i sigur? întrebă ea privind întunericul de sus.

— Bineînțeles, râse Richard. Va fi exact ca în exercițiile simulate. Iar eu voi fi în următorul, la un minut distanță, sau dacă preferi, la patru sute de metri sub tine. Cu totul, călătoria va dura patruzeci de minute. Viteza medie este de douăzeci și patru de kilometri pe oră.

— Și n-am altceva de făcut decât să stau liniștită, să mă țin bine și să-mi activez sistemul de respirat la aproximativ douăzeci de minute de vârf?

— Nu uita să-ți legi centura de siguranță, îi reaminti zâmbind Wakefield. În cazul în care cablul încetinește sau se oprește aproape de vârf, când nu mai cântărești aproape nimic, inerția te va propulsa în gol. Rânji larg. Având însă în vedere faptul că telescaunul funcționează paralel cu scările, în caz de pericol poți să cobori oricând din scaun și să continui drumul pe trepte.

Făcu un semn din cap și Tabori porni motorul. Francesca fu ridicată de pe sol și în scurt timp dispăru din vedere.

— După ce mă asigur că ai plecat, mă duc direct la Gama, îi comunică Richard lui Janos. Al doilea sistem ar trebui să fie mai ușor. Lucrând toți împreună, ar trebui să-l terminăm cel mai târziu la 19:00.

— Iar până vei ajunge sus, eu voi termina de instalat tabăra, răspunse Janos. Crezi că vom rămâne tot aici la noapte?

— N-ar avea sens, remarcă Brown de sus, de unde supraveghea toate comunicațiile dintre astronauți împreună cu Takagishi. Roverele nu sunt încă pregătite. Speram să întreprindem mâine o mică expediție.

— Dacă fiecare din noi poartă câteva subsisteme, replică Wakefield, Janos și cu mine am putea asambla un rover astă-seară, înainte de culcare. Al doilea va fi probabil operațional mâine, înainte de amiază, dacă nu vom întâmpina niciun fel de dificultăți.

— E un scenariu posibil, încuviință Brown. Să vedem ce am realizat până acum și cât vom fi de obosiți peste trei ore.

Richard se urcă în scaun și așteaptă ca algoritmul automat al procesorului să-l atașeze de cablu.

— Apropo, spuse pe când începea să urce, îți mulțumesc pentru umorul tău de bună calitate de astăzi. N-aș fi reușit să-mi termin treaba fără glumele tale.

Janos zâmbi și-i făcu semn din mână. Privind în sus din scaunul în mișcare, Wakefield de abia

reuşea să distingă lumina de la casca lui Francesca. „Se găseşte la mai bine de o sută de etaje deasupra, socoti el. Dar la numai 2,5 din totalul distanţei de aici până la Butuc. Locul acesta e imens.”

Băgă mâna în buzunar şi scoase staţia meteorologică portabilă primită de la Takagishi. Profesorul dorise să obţină profilul exact al tuturor parametrilor atmosferici din emisfera polară nordică a lui Rama. O importanţă specială aveau densitatea şi temperatura aerului.

Wakefield urmări cum valoarea presiunii porneşte de la 1,05 bari şi coboară sub nivelul celei terestre, continuând să scadă treptat şi constant. Temperatura se fixase la -8 grade Celsius. Lăsându-se pe spate, închise ochii. Încerca un sentiment ciudat, urcând într-un scaun asemănător unui coş, în sus, tot mai sus în întuneric. Reduse volumul canalului de sunet din cască; singura conversaţie auzită se purta între Yamanaka şi Turgheniev, şi niciunul nu avea lucruri foarte interesante de spus. Mări volumul Simfoniei a VI-a de Beethoven, care era difuzată ca zgomot de fond pe celălalt canal.

Pe măsură ce asculta muzica, Richard era surprins de modul în care viziunile sale interioare pline de pârâiaşe, flori şi câmpuri înverzite de pe Pământ îi amplificau tot mai mult dorul de casă. Îi venea aproape imposibil să înţeleagă înlănţuirea de evenimente ce-l purtase din casa părintească

din Stratford, la Cambridge, apoi de la Academia Spațială din Colorado până aici, în Rama, unde se lăsase ridicat de un telescaun într-un întuneric deplin în lungul Scării Zeilor.

Nu, Prospero¹⁷, își spuse în sine, niciun magician n-ar fi putut concepe vreodată un asemenea loc. Își aduse aminte că văzuse Furtuna pentru prima dată pe când era puști și că fusese înfricoșat de prezentarea unei lumi ale cărei mistere se situau dincolo de înțelegerea omului. Nu există magie, se autoconvinsese atunci. Doar concepte naturale pe care nu ni le putem explica. Richard zâmbi. Prospero nu era un mag, ci un om de știință plin de frustrare.

O clipă mai târziu, Wakefield fu stupefiat de cea mai uluitoare priveliște zărită vreodată. În vreme ce scaunul se ridica fără zgomot tot mai sus, paralel cu scara, în Rama răsăriră zorile. La trei kilometri sub el, văile lungi și drepte tăiate în Câmpia Centrală de la marginea emisferei până la Oceanul Cilindric explodară brusc în lumină. Cei șase sori liniari ai lui Rama, câte trei în fiecare semicilindru, fuseseră proiectați astfel încât să asigure o iluminare egală pretutindeni. Primele sentimente ale lui Wakefield fură greața și amețeala. Se afla suspendat de un cablu subțire în văzduh, la mii de metri deasupra solului. Închise ochii și încercă să-și vină în fire. Nu vei

---

¹⁷ Personaj din *Furtuna* de William Shakespeare (n. trad.).

cădea, își ordonă în gând.

— Aaah, îl auzi urlând pe Yamanaka.

Din cele recepționate în cască, înțeluse că, luat prin surprindere de izbucnirea de lumină, Hiro își pierduse echilibrul la mijlocul scării Gama. După câte se părea, căzuse douăzeci-treizeci de metri înainte să izbutească să se prindă cu îndemânare (dar și cu noroc) de balustrada metalică.

— Ești teafăr? întrebă Brown.

— Așa cred, răspunse aproape fără suflu Yamanaka.

O dată depășit momentul de criză, toți începură să vorbească în același timp.

— E fantastic! strigă Takagishi. Luminozitatea e fenomenală. Și toate astea se întâmplă înainte de topirea oceanului. Este altfel, cu totul altfel.

— Pregătiți-mi alt modul imediat ce ajung în vârf, strigă Francesca. Aproape c-am rămas fără film.

— Ce frumusețe! Ce frumusețe de nedescris, adăugă O'Toole.

Privea împreună cu Nicole monitorul de la bordul lui Newton. Imaginea instantanee luată de camera lui Francesca le era transmisă prin releul din Butuc.

Wakefield nu spuse nimic. Se holba pur și simplu, vrăjit de lumea de dedesubt. De-abia reușea să-l distingă pe Tabori, instalația de la baza telescaunului și tabăra pe jumătate ridicată la baza scării. Cu toate acestea, distanța îi oferea un

jalon în privința dimensiunilor lumii interioare. Privind peste sutele de kilometri pătrați ai Câmpiei Centrale, observă forme fascinante în toate direcțiile. Totuși două lucruri îi copleșiră complet imaginația. Oceanul Cilindric și structurile masive și ascuțite situate în emisfera sudică, la cincizeci de kilometri în partea opusă.

Pe măsură ce ochii i se acomodau cu lumina, acul gigantic din emisfera sudică părea să devină tot mai mare. Primii exploratori îl numiseră Marele Corn. Să aibă chiar opt kilometri înălțime? se întrebă Wakefield. Cele șase ace mai mici din jurul Marelui Corn, prinse atât de el cât și de pereții lui Rama prin contraforturi de susținere enorme, erau, fiecare în parte, mai mari decât orice obiect construit vreodată de om pe Pământ. Cu toate acestea, rămâneau niște pitici în comparație cu protuberanța alăturată, ce se înălța exact în centrul cavității, pe axa de rotație a cilindrului.

În prim-plan, la jumătatea distanței dintre locația lui Wakefield, situată în apropierea Polului Nord, și construcția mamut din sud, o fâșie alb-albastră înconjura lumea cilindrică. Oceanul înghețat părea illogic și nelalocul lui. Nu se poate topi, dorea creierul să spună, deoarece apa ar curge spre axa centrală. Însă Oceanul Cilindric era menținut în albie de forța centrifugă a lui Rama. Nimeni nu știa mai bine ca echipajul lui Newton că o ființă umană ar fi avut pe malurile lui aceeași greutate ca pe orice țărm oceanic de pe Terra.

Orașul insulă din mijlocul oceanului era New York-ul lui Rama. Pentru Wakefield, zgârie-norii nu mai păreau atât de impozanți cum arătaseră sub flacăra trasoarelor. În schimb, în lumina sorilor lui Rama, era limpede că orașul îndeplinea un rol cheie. Din orice punct aflat în interiorul lui Rama, New York atrăgea privirile; insula ovală constituia singura spărtură în inelul regulat al Oceanului Cilindric.

— Priviți New York-ul! se auzi în căști vocea tulburată a lui Takagishi. Trebuie să fie aproape o mie de clădiri înalte de peste două sute de metri. Făcu o pauză de numai o clipă. Acolo locuiesc ei. O știu. New York trebuie să reprezinte ținta noastră.

După izbucnirea inițială de entuziasm, urmă o tăcere prelungă, în timpul căreia fiecare astronaut își imprimă adânc în conștiință peisajul iluminat al lui Rama. Richard o vedea pe Francesca la vreo patru sute de metri deasupra, pe măsură ce scaunul se apropia de Butuc.

— Am avut o scurtă discuție cu amiralul Heilmann, bazându-ne și pe sfatul lui dr. Takagishi, întrerupse tăcerea Brown. Nu există motive întemeiate să schimbăm planul inițial, cel puțin nu pentru faza aceasta. Dacă se întâmplă ceva neașteptat, continuăm așa cum a sugerat Wakefield. Vom termina de instalat cele două telescaune, spre seară aducem piesele pentru rover, și vom dormi în tabăra de la picioarele

scării, așa cum s-a hotărât.

— Nu mă uitați și pe mine, urlă în căști Janos. Sunt singurul care n-are ce să admire.

Wakefield își desfăcu centura de siguranță și păși pe terasă. Privi în jos spre locul unde scara dispărea din vedere.

— Recepționat, astronaut Tabori. Am ajuns în stația Alfa. Oricând ne dai semnalul, te vom ridica aici.

23. CĂDEREA NOPTII

“...Luând în considerație maltratările continue la care a fost supus de tatăl său nevropat și traumele emoționale lăsate de căsătoria timpurie cu actrița engleză Sarah Tydings, Richard Wakefield se dovedește remarcabil de echilibrat. După divorț, a fost supus unui tratament de terapie intensivă vreme de doi ani, înainte de a intra în Academia Spațială în 2192. Dosarul său de la Academie este excepțional; profesorii de electronică și calculatoare insistă asupra faptului că, la absolvire, Wakefield știa mai mult decât oricare membru al corpului didactic.

“...Cu excepția unei prudențe vizavi de o anumită intimitate în relațiile cu femeile (se pare că de la destrămarea căsniciei n-a mai întreținut nicio legătură), Wakefield nu prezintă comportamentul antisocial obișnuit al celor maltratați în copilărie. Deși în tinerețe avea un coeficient redus de sociabilitate, pe măsură ce s-a

maturizat a devenit tot mai puțin arogant, iar astăzi nu mai este predispus să-și etaleze inteligența în fața altora. Sinceritatea și personalitatea lui sunt indiscutabile. Scopul său în viață pare să fie cunoașterea, nu banii sau puterea...”

Nicole termină de citit Profilul Psihologic al lui Wakefield și se frecă la ochi. Se făcuse foarte târziu. Studia dosarele încă din momentul în care echipajul rămas peste noapte în Rama se culcase. În mai puțin de două ore, urmau să se trezească pentru a doua lor zi în lumea interioară stranie.

Cartul lui Nicole ca ofițer de comunicații avea să înceapă peste treizeci de minute. Așadar, din acest grup, doar trei se află în afara oricăror suspiciuni, gândi ea. Cei patru semnatori ai contractelor ilegale cu mass-media s-au compromis singuri. Yamanaka și Turgheniev constituie necunoscute. Wilson e marginal stabil și în plus are propria lui agendă de interese. Asta îi lasă deoparte pe O'Toole, Takagishi și Wakefield.

Se spală pe față și pe mâini, și se așeză din nou înaintea terminalului. Renunțând la dosarul lui Wakefield, reveni la principalul meniu al cubului de date. Scană statisticile comparative disponibile și tastă comanda pentru două tabele comparative: în partea stângă a ecranului valorile descrescătoare ale coeficientului EI al fiecărui membru din echipaj, iar în partea dreaptă, valorile CS.

EI		CS	
Wakefield	5,58	O'Toole	86
Sabatini	4,22	Borzov	84
Brown	4,17	Takagishi	82
Takagishi	4,02	Wilson	78
Tabori	3,37	Des Jardins	71
Borzov	3,28"	Heilmann	68
Des Jardins	3,04	Tabori	64
O'Toole	2,92	Yamanaka	62
Turgheniev	2,87	Turgheniev	60
Yamanaka	2,66	Wakefield	58
Wilson	2,48	Sabatini	56
Heilmann	2,24	Brown	49

Chiar dacă parcursese mai devreme majoritatea informațiilor cuprinse în dosare, Nicole nu citise toate tabelele de indici ai echipajului. Unele valori le vedea acum pentru prima dată. O surprinse în mod deosebit coeficientul de inteligență foarte ridicat al lui Sabatini. Ce pierdere, socoti ea imediat, ca tot acest potențial să fie folosit în scopuri mărunte.

Nivelul mediu de inteligență al membrilor echipajului impresiona. Toți se situau în primul procent al populației terestre. Nicole era „una dintr-o mie” și nu se găsea decât la jumătatea scării. Coeficientul lui Wakefield era cu totul și cu totul excepțional, plasându-l în categoria „supergeniiilor”, Nicole nu întâlnise niciodată pe

cineva cu un coeficient atât de ridicat, obținut în cadrul testelor standard.

Deși pregătirea ei în psihiatrie o învățase să privească cu neîncredere încercările de a cuantifica trăsăturile personale, pe Nicole o intrigau totuși valorile CS. Intuitiv, ea însăși i-ar fi plasat pe O'Toole, Borzov și Takagishi în capul listei. Toți trei păreau siguri de sine, echilibrați și sensibili la nevoile celorlalți. În schimb o uluia coeficientul ridicat al lui Wilson. Trebuie să fi fost o persoană complet diferită înainte de a se fi încurcat cu Francesca. Nicole se întrebă pentru o clipă de ce propriul ei coeficient nu depășea 71; apoi își reaminti că în tinerețe fusese retrasă și egocentrică.

Dar Wakefield? se întrebă, dându-și seama că acela era singurul candidat viabil care s-o ajute să priceapă ce se întâmplase cu programul RoSur, în timpul operației lui Borzov. Putea oare să aibă încredere în el? Să-și asigure sprijinul lui Richard, fără a-i dezvălui suspiciunile ei exagerate? Din nou îi trecu prin minte ideea de a abandona căutările. Nicole, își spuse singură, dacă această conspirație fantomă se dovedește a fi doar o pierdere de timp...

Însă Nicole des Jardins era convinsă că existau destule întrebări la care nu se răspunsese și care cereau continuarea investigației. Decise să stea de vorbă cu Wakefield. Constatând apoi că avea posibilitatea să adauge propriile ei fișiere în cubul

regelui, creă unul nou, al nouăsprezecelea, intitulat simplu Nicole. Deschise un procesor de text și scrisse un scurt memento:

3-3-00 Am determinat fără echivoc că funcționarea necorespunzătoare a lui RoSur în timpul intervenției chirurgicale se datorează unei comenzi manuale externe, care a avut loc după încărcarea și verificarea programului inițial. Voi solicita sprijinul lui Wakefield.

Scoase apoi un cub de date nefolosit dintr-un sertar de lângă calculator și copie în el toate informațiile originalului dăruit de Henry. După ce se schimbă în salopeta de zbor, puse duplicatul în buzunar.

În momentul în care Nicole se prezentă să-și preia cartul, O'Toole moțăia în Complexul de Comandă și Control al navei militare. Deși aparatura vizuală din nava mai mică nu se ridica la nivelul surorii ei științifice, echipamentul de telecomunicații se dovedea mult superior, mai ales din punctul de vedere al posibilității de manevrare de către un singur astronaut.

O'Toole își ceru scuze că ațipise și arătă cu degetul spre cele trei monitoare, prezentând aceeași scenă din trei unghiuri diferite – echipajul adormit în tabăra improvizată la baza scării Alfa.

— Nu s-ar spune că ultimele cinci ore au fost teribil de interesante, declară el.

Nicole surâse.

— Generale, nu-i nevoie să te scuzi. Știu că ești de serviciu de aproape 24 de ore.

O'Toole se ridică.

— După plecarea duminică, continuă el verificându-și jurnalul electronic pe unul dintre cele șase monitoare aflate înaintea lui, au terminat de mâncat și apoi au început să asambleze primul rover. Pilotul automat n-a trecut testul de verificare, însă Wakefield a rezolvat problema: o eroare de programare într-o subrutină modificată la ultima livrare. Tabori l-a testat din nou, înainte ca echipajul să se culce. Francesca a transmis pe Pământ un reportaj entuziasmat, la sfârșitul zilei. Vrei să-l vezi?

Nicole aprobă cu o mișcare ușoară a capului. O'Toole activează ultimul monitor din dreapta și Francesca apără în prim-plan, în exteriorul taberei. În cadru se zărea o porțiune a scării și a echipamentului telescaunului.

— Ora de somn în Rama, intonă ea privind în sus și în jur. Luminile s-au aprins pe neașteptate în urmă cu nouă ore în lumea aceasta uluitoare, îngăduindu-ne să admirăm în detaliu grandioasa lucrare a rudelor noastre inteligente de dincolo de stele.

Un montaj de fotografii și scurte secvențe video, preluate de la sonde sau realizate chiar de Francesca, punctă prezentarea „lumii” artificiale pe cale să fie explorată. La sfârșit, camera se fixează din nou asupra chipului femeii.

— Nimeni nu știe de ce a doua navă spațială Rama a pătruns, după aproape un secol, în micul nostru domeniu de la marginea galaxiei. Poate că această creație magnifică nu are o explicație pe înțelesul nostru, al pământenilor. Sau poate că, undeva în vasta și perfectă lume din metal, vom găsi indicii care să dezlege misterul ce continuă să-i învăluie pe constructori. (Francesca zâmbi, iar nările îi fremătară dramatic.) Și dacă vom reuși, atunci poate că vom avansa cu un pas în a ne înțelege pe noi înșine... și poate în a-l înțelege chiar pe Dumnezeu.

Nicole își dădu seama că discursul bombastic al reporterei îl mișcase pe general. În ciuda antipatiei față de italiancă, Nicole trebuia să admită că Francesca avea talent.

— Mi-a redat atât de bine propriile sentimente, încât îmi doresc să fiu și eu la fel de explicit în exprimare, se entuziasmă O'Toole.

Nicole se așeză la consolă și introduse codul de cart. Urmă procedura afișată pe monitor și verifică echipamentul.

— În regulă, generale, declară ea rotindu-și scaunul. Cred că de aici încolo mă descurc singură.

O'Toole zăbovi în spatele ei; era limpede că voia să stea de vorbă.

— Acum trei nopți am avut o discuție lungă cu signora Sabatini, începu el. Despre religie. Mi-a spus că a fost agnostică înainte de a reveni la

credință. Mi-a declarat că numai gândul la Rama a făcut-o să se simtă catolică din nou.

Se lăsă o tăcere prelungă. Dintr-un motiv oarecare, în mintea lui Nicole se întrupă imaginea bisericii construite în secolul al XV-lea în vechiul sătuc Sainte Etienne de Chigny, la opt sute de metri pe drumul spre Beauvois. Își aminti cum ședea alături de tatăl ei în biserică, într-o frumoasă zi de primăvară, fascinată de lumina filtrată de vitralii.

— Dumnezeu a inventat culorile? îl întrebase.

— Așa susțin unii, răspunsese el laconic.

— Tu ce crezi, papa?

— Trebuie să admit, tocmai spunea O'Toole în vreme ce Nicole își silea gândurile să revină în prezent, că această călătorie înseamnă pentru mine o înălțare spirituală. Mă simt mai aproape de Dumnezeu decât am fost vreodată. În contemplarea imensității Universului există ceva care te umilește și te face... Se opri. Îmi pare rău, se scuză el, am încercat să-mi impun...

— Nu, replică Nicole, nici vorbă de așa ceva. Găsesc certitudinea dumitale religioasă foarte înviorătoare.

— Sper totuși că nu te-am jignit în vreun fel. Religia constituie o problemă foarte personală. Surâse. Dar uneori e greu să nu-ți împărtășești sentimentele, în special atunci când și dumneata și signora Sabatini sunteți catolice.

O'Toole părăsi centrul de control, nu înainte ca

Nicole să-i ureze un somn odihnitor. Imediat după aceea, femeia scoase din buzunar duplicatul cubului și-l introduse în lectorul centrului de comandă. „Cel puțin am făcut un backup sursei mele de informații.” Cu ochii minții văzu chipul Francescăi ascultând cu atenție, în timp ce O'Toole filosofa despre semnificația religioasă a lui Rama. „Ești o femeie uluitoare, reflectă Nicole. Nu te dai în lături de la nimic. Pentru tine, chiar ipocrizia și imoralitatea sunt acceptabile.”

Într-o liniște aproape evlavioasă, Shigeru Takagishi privea turnurile și cupolele New York-ului aflat la patru kilometri depărtare. Din când în când, se apropia de telescopul montat temporar pe faleza care domina Oceanul Cilindric, pentru a studia detaliile peisajului ciudat și străin.

— Știți, se adresează el în cele din urmă lui Wakefield și Sabatini, nu cred că rapoartele despre New York ale primei expediții sunt într-un totu corecte. Sau poate că acum avem de-a face cu altă navă.

Nici Richard și nici Francesca nu se obosiră să-i răspundă. Wakefield era preocupat de ultimele rețușuri ale icemobilului, în vreme ce pe Francesca o interesa ca de obicei filmarea eforturilor lui Richard.

— Se pare că orașul are trei părți identice, reluă Takagishi vorbind mai mult pentru sine, fiecare fiind la rândul ei divizată în trei. Dar cele nouă

secțiuni nu sunt absolut identice. Între ele există diferențe subtile.

— Gata, zise Wakefield, ridicându-se în picioare cu un zâmbet satisfăcut. Am terminat – cu o zi în avans față de grafic. Mi-a mai rămas doar să verific funcționarea sistemelor principale.

Francesca aruncă o privire la ceas.

— Suntem în întârziere cu o jumătate de oră față de programul revizuit. Mai avem timp să aruncăm o privire rapidă asupra New York-ului, înainte de masă?

Wakefield ridică din umeri și-l privi pe Takagishi. Francesca se apropie de japonez.

— Ce zici, Shigeru? Facem o plimbare rapidă pe gheață și arătăm Pământului un prim-plan al New York-ului în versiune Rama?

— Neapărat, răspunse acesta. De-abia aștept...

— Numai dacă reveniți în tabără până la 19:30, interveni Brown, din elicopter, unde se găsea împreună cu Heilmann și Wilson. În noaptea asta trebuie să discutăm serios o serie de planuri. S-ar putea să fie nevoie să revedem ordinea deplasărilor programate pentru mâine.

— Recepționat, confirmă Wakefield. Dacă facem abstracție de sistemul de transmisie și reușim să coborâm fără probleme icemobilul pe scară, suntem pregătiți să traversăm oceanul în zece minute, în orice direcție. Ar trebui să ajungem la timp în tabără.

— Am survolat mai multe zone ale

Semicilindrului Nordic, spuse Brown. Nici urmă de bioți. Orașele arată ca niște copii identice. Nicio surpriză, nicăieri pe Câmpia Centrală. Personal consider că mâine ar fi cazul să cercetăm Sudul misterios.

— New York-ul, strigă Takagishi. O recunoaștere detaliată a New York-ului trebuie să fie ținta noastră de mâine.

Brown nu răspunse nimic. Îndreptându-se spre marginea stâncii, Takagishi privi țintă gheața aflată la cincizeci de metri dedesubt. În stânga lui se afla scara îngustă cu trepte mici, tăiate în stâncă.

— Cât de greu este icemobilul? întrebă el.

— Nu-i foarte greu, dar e voluminos. Sigur nu vrei să aștepți să instalez trolitul? Putem traversa și mâine, propuse Wakefield.

— Ajut și eu la transport, interveni Francesca. Dacă nu vedem insula, sau măcar o parte a ei, nu vom veni cu sugestii constructive la ședința de diseară.

— Bine, bine, cedă Richard, încuviințând amuzat din cap. Facem totul pentru reporteri. Voi merge eu în față, așa încât cea mai mare parte a greutateii se va sprijini pe spatele meu, Francesca va sta la mijloc, iar dr. Takagishi va fi ultimul. Atenție la tălpice, au muchiile ascuțite.

Coborârea până la ocean se desfășură fără peripeții.

— Dumnezeu, a fost foarte ușor, rosti

Francesca în timp ce se pregăteau de traversare. De ce-i nevoie de un trolu?

— Deoarece uneori s-ar putea să transportăm și altceva, sau, ferească Sfântul, să ne vedem nevoiți să ne apărăm cât timp urcăm ori coborâm.

Wakefield și Takagishi se așezară pe locurile din față, iar Francesca luă loc în spate, cu videocamera. Pe măsură ce se apropiau de New York, Takagishi devenea tot mai agitat.

— Ia uitați-vă! exclamă el când icemobilul se afla la cinci sute de metri de țărmul opus. Se mai îndoiește cineva că ne îndreptăm spre capitala lui Rama?

O dată cu apropierea de mal, imaginea tulburătoare a straniului oraș desfășurat în fața ochilor tăia orice poftă de conversație. Complicatele sale structuri vorbeau de la sine despre inteligența creatorilor; totuși primii astronauți care-l vizitaseră cu șaptezeci de ani înainte, îl găsiseră la fel de lipsit de viață ca și restul navei uriașe. Era oare acest complex vast, format din nouă secțiuni, o mașinărie extrem de complicată, așa cum sugeraseră primii lui vizitatori, sau insula lungă și îngustă (zece kilometri pe trei) era stafia unui oraș ai cărui locuitori dispăruseră demult?

Parcară icemobilul la marginea apei înghețate și merseră în lungul țărmului, până ce descoperiră o scară care suia pe meterezele zidului împrejmuitor. Nerăbdătorul Takagishi alerga la

douăzeci de metri în fața lui Francesca și Wakefield. Pe măsură ce urcau, detaliile orașului deveneau tot mai clare.

Pe Richard îl intrigau formele geometrice ale clădirilor. Alături de zgârie-norii înalți și zvelți se observau construcții sferice, paralelipipedice sau poliedrice. Și toate erau dispuse după un anumit model. Da, reflectă el în timp ce ochii lui cercetau vastul complex de structuri, iată acolo un dodecaedru, dincolo un pentaedru...

Meditațiile sale matematice fură întrerupte în clipa în care toate luminile se stinseră brusc, iar interiorul lui Rama se scufundă în cea mai profundă beznă.

24. SUNETE ÎN ÎNTUNERIC

La început, Takagishi nu reuși să vadă absolut nimic. Era ca și când ar fi orbit pe neașteptate. Clipi din ochi de câteva ori și rămase nemișcat în beznă înconjurătoare. Tăcerea din căști fu spulberată brusc de un potop de cuvinte, în clipa în care astronauții începură să vorbească toți o dată. Calm, încercând să-și domine teama ce-l cuprindea tot mai tare, Takagishi se strădui să-și reamintească scena avută în fața ochilor în momentul stingerii luminilor.

Se aflase pe zidul din jurul New York-ului, cam la un metru de marginea periculoasă. În ultima secundă de lumină, privise spre stânga și zărise la vreo două sute de metri o scară care cobora în

oraș. Apoi totul dispăruse...

— Dr. Takagishi, îl auzi pe Wakefield, ești teafăr?

Răsucindu-se să răspundă, descoperi că-i tremurau genunchii. Își pierduse simțul de orientare. Oare cu câte grade se răsucise? Clădirile se mai aflau sau nu în fața lui? Apelă din nou la ultima imagine mentală. Zidul se înălța la vreo douăzeci-treizeci de metri peste nivelul orașului. O cădere ar fi fost fatală.

— Da, însă sunt prea aproape de margine.

Se lăsă în patru labe și simți metalul rece sub palme.

— Venim, rosti Francesca. Încerc să aprind lumina videocamerei.

Takagishi reduse volumul audio din cască și se strădui să audă pașii camarazilor. Peste câteva secunde, o lumină se zări în depărtare. Siluetele celorlalți abia se distingeau.

— Unde ești, Shigeru? întrebă Francesca.

Lumina videocamerei risipea bezna doar în jurul reporterei.

— Aici sus. Sus.

Flutură din brațe, înainte de a-și da seama că oricum nu-l vedeau.

— Vreau tăcere deplină, până ce toată lumea răspunde la apel, bubui în căști vocea lui Brown. (După câteva secunde se instalează liniștea.) Ei bine, reluă el, ce se întâmplă acolo, Francesca?

— Urcăm scările de pe zid, cam la o sută de metri de locul unde am parcat icemobilul. Dr. Takagishi

se află în fața noastră, aproape sus deja. Nu avem decât ledul de la videocameră. Mergem să-l găsim.

— Janos, vorbi din nou Brown, unde te găsești cu reverul 2?

— La circa trei kilometri de tabără. Totu-i OK. Ne întoarcem în zece minute.

— Du-te acolo și supraveghează instrumentele de navigație. Noi rămânem în aer până verifici dacă sistemul de radioghidaj este operațional... Francesca, ai grijă și reveniți în tabără cât mai repede. Raportați din două în două minute.

— Recepționat, încuviință ea și întrerupse legătura.

Alături de Richard porni spre Takagishi dar, deși acesta se afla la numai treizeci de metri, le trebui mai mult de un minut pentru a-l localiza în întuneric.

Simțindu-și colegii lângă el, japonezul se simți ușurat. Așezați cu toții pe zid, ascultară discuțiile din căști. O'Toole și des Jardins verificau dacă în interiorul lui Rama se petrecuseră și alte schimbări notabile în momentul întreruperii luminii. Cele aproape douăsprezece stații portabile răspândite în navă nu înregistraseră perturbații. Temperatura, viteza și direcția vântului, datele seismice, măsurătorile spectroscopice erau complet nemodificate.

— Deci s-au stins luminile, începu Wakefield. Mărturisesc c-a fost groaznic, însă de fapt nu-i mare scofală. Probabil...

— S-st, îl întrerupse brusc Takagishi. Tăie volumul sunetului din căști, apoi întinzându-se, procedă la fel cu receptorul lui Wakefield. Auzi?

Lui Wakefield, tăcerea bruscă i se păru la fel de enervantă ca și întunericul în care fuseseră cufundați cu câteva minute în urmă.

— Nu, răspunse șoptit după ce ascultă preț de câteva clipe, dar urechile mele nu-s foarte...

— S-st, șopti de data asta Francesca. Te referi la sunetul acela îndepărtat și scârțâitor?

— Da. Încuviință surescitat Takagishi. E ca și cum ceva se freacă de o suprafață metalică. Sugerează mișcare.

Wakefield ascultă din nou. Poate că auzea și el ceva, ori poate numai că-și imagina.

— Haideți să ne întoarcem la icemobil, îi îndemnă în cele din urmă pe ceilalți doi.

— Așteptați, rosti Takagishi când Richard se ridică în picioare. Mi se pare că a încetat când ai vorbit. Se aplecă spre Francesca. Stinge lumina. Rămânem în întuneric, să vedem dacă-l mai auzim sau nu.

Wakefield se așeză iarăși lângă coechipierii săi. Fără lumina videocamerei, în jur domnea un întuneric total. Singurul sunet provenea de la respirațiile lor precipitate. Așteptară un minut, însă nu remarcară nimic. Dar când Wakefield vru să insiste să părăsească locul, din direcția orașului se auzi un zgomot. Suna ca și cum niște tufișuri erau târâte pe o suprafață metalică, însă

împletea și un vuiet de înaltă frecvență, de parcă o voce subțire ar fi cântat foarte repede, punctându-și interpretarea cu scrâșnituri. Zgomotul era cu certitudine mai puternic. Și sinistru. Wakefield simți furnicături pe șira spinării.

— Ai un casetofon? șopti Takagishi în urechea lui Francesca.

Scrâșniturile se opriră la sunetul vocii japonezului. Cei trei așteptară încă cincisprezece secunde.

— Atenție, izbucni vocea lui Brown pe canalul de urgență. Toată lumea-i teafără? Ați întârziat să raportați situația.

— Da, David, replică Francesca. Suntem încă aici. Am auzit un sunet neobișnuit venind din direcția orașului.

— Acum n-avem timp de fleacuri. Ne aflăm în plină criză. Toate planurile noastre s-au bazat pe ipoteza că Rama va fi mereu iluminată. În prezent, trebuie să le schimbăm.

— În regulă, răspunse Wakefield. Părăsim zidul. Dacă totul merge bine, vom ajunge în tabără în mai puțin de un ceas.

Takagishi n-avea niciun chef să părăsească New York-ul fără să fi dezlegat misterul acelui sunet. Înțelese totuși că nu era tocmai momentul potrivit pentru o expediție științifică în oraș. În vreme ce vehiculul se avânta pe întinderea înghețată a Oceanului Cilindric, japonezul zâmbea în sinea sa.

Era fericit. Știa că auzise un sunet nou, ceva complet diferit de oricare altul catalogat de prima expediție umană în Rama. Constituia un început promițător.

Tabori și Wakefield urcară ultimii cu telescaunul de lângă scara Alfa.

— Intervenția lui Brown l-a iritat rău de tot pe Takagishi, nu-i așa? spuse Richard ajutându-l pe micul ungar să coboare din scaun.

Ambii alunecară de-a lungul rampei, către transportor.

— Nu l-am văzut niciodată atât de furios, încuviință Janos. Shig e un profesionist adevărat și se mândrește cu cunoștințele sale despre Rama. Desconsiderarea zgomotului auzit de voi sugerează din partea lui Brown lipsa celui mai elementar respect față de Takagishi. Nu-l învinuiesc pe Shig că era atât de nervos.

Se urcară în transportor și activară comenzile. Întunericul lui Rama rămânea încet în spate, pe măsură ce avansau pe coridorul luminat spre Newton.

— Era un sunet foarte bizar, care te făcea să te înflori, spuse Richard. Habar n-aveau dacă e un sunet nou, sau dacă Norton și echipajul său l-au auzit și ei acum șaptezeci de ani. Știu doar că am fost extrem de neliniștit acolo sus pe zid.

— Chiar și pe Francesca a supărat-o la început decizia lui Brown. Avusese intenția să realizeze un

interviu lung cu Shig pentru buletinul de seară. Brown a determinat-o să se răzgândească, dar nu sunt deloc sigur că a convins-o că sunetele acelea nu înseamnă știri deosebite. Din fericire, stingerea luminilor îi oferise deja material destul.

Bărbații coborâră din transportor și se apropiară de ecluză.

— Pfuii, exclamă Janos. Sunt terminat. Au fost niște zile lungi și agitate.

— Da, fu de acord Richard. Credeam că vom petrece următoarele două nopți în tabără, în schimb, iată-ne întorși aici. Mă întreb ce surprize ne așteaptă mâine.

Janos îi zâmbi prietenește.

— Știi ce-i caraghios în treaba asta?

Nu așteptă răspunsul lui Wakefield, ci urmă:

— Brown chiar se crede conducătorul misiunii. Ai văzut cum a reacționat la sugestia lui Takagishi de a explora New York-ul în întuneric? Consideră că decizia lui ne-a făcut să ne întoarcem în Newton, punând punct înainte de vreme primei incursiuni.

Richard îl privi întrebător.

— Bineînțeles că nu-i așa, continuă Janos. Rama a luat hotărârea să plecăm. Și tot Rama va decide care va fi următorul nostru pas.

25. UN PRIETEN LA NEVOIE

În visul lui se făcea că zace pe o rogojină întinsă într-un ryokan stil secolul al XVII-lea. Camera era

foarte mare – cuprindea nouă tatami. La stânga, în curtea dezvăluită de paravanul deschis, se afla o grădină minusculă, cu arbori pitici și un pârâu perfect îngrijit. El aștepta o tânără.

— Ești treaz, Takagishi-san?

Se foi în pat și se întinse după comunicator.

— Salut, vorbi cu glas buimac. Cine-i acolo?

— Nicole de Jardins, veni răspunsul. Îmi pare rău că te deranjez așa devreme, însă am nevoie de ajutor. E ceva urgent.

— Acordă-mi trei minute, replică Takagishi.

După exact trei minute, se auzi o bătaie în ușă. Nicole îl salută și intră în cabină. În mână ținea un cub de date.

— Îmi dai voie? întrebă, arătând spre consola terminalului.

Takagishi aprobă din cap.

— Ieri s-au petrecut o serie de incidente separate, inclusiv două dintre cele mai importante aberații pe care le-am observat vreodată în datele dumatiale cardiace, declară grav Nicole, indicând cu degetul semne de pe monitor. Ești sigur că dumneata și medicul personal mi-ați dat toate informațiile și că nu mi s-a ascuns nimic?

Japonezul încuviință în tăcere.

— Atunci am motive să fiu îngrijorată, continuă ea. Neregularitățile de ieri sugerează că anomalia dumatiale diastolică s-a înrăutățit. Poate că valva e de vină. Poate că lungile perioade de imponderabilitate...

— Sau poate că am fost prea surescitată și surplusul de adrenalină a agravat problema, declară bărbatul cu un zâmbet ușor.

Nicole îl privi fix.

— Posibil, dr. Takagishi. Unul dintre incidentele majore a avut loc imediat după stingerea luminilor. Bănuiesc că atunci când ascultai acel „sunet straniu”.

— Și nu cumva celălalt a survenit în timpul discuției în contradictoriu cu dr. Brown, în tabără? Dacă ar fi așa, atunci ipoteza mea este demonstrată.

Femeia atinse câteva taste și programul apelă o nouă subrutină. Studie datele apărute pe ecran.

— Da, se pare că-i corect. Al doilea incident a avut loc la douăzeci de minute înainte de plecarea din Rama. Asta înseamnă cam pe la sfârșitul discuției. (Se îndepărtă de monitor.) Totuși nu pot trece cu vederea comportarea bizară a inimii duminale doar pentru că ai fost emoționat.

Cei doi se priviră câteva secunde lungi.

— Ce încerci să-mi spui, doctore? întrebă cu voce moale Takagishi. Că intenționezi să mă consemnezi în cabină, în Newton? Acum, în momentele cele mai semnificative ale carierei mele profesionale?

— E o posibilitate pe care trebuie s-o iau în considerație, răspunse sincer Nicole. Sănătatea e mai importantă decât cariera. Am pierdut deja un membru al echipajului. Nu sunt sigură că mi-aș

ierta-o vreodată dacă aş mai pierde un coechipier.

Se opri, observând rugămintea fierbinte de pe chipul lui.

— Ştiu cât de importante sunt pentru dumneata aceste incursiuni în Rama. Încerc să găsesc un argument raţional care să-mi permită să trec cu vederea datele înregistrate ieri. Se aşează pe marginea patului şi privi într-o parte. Dar ca medic – nu ca un simplu astronaut din Newton – îmi vine foarte greu.

Îl auzi pe Takagishi apropiindu-se şi-i simţi mâna atingându-i uşor umărul.

— Ştiu cât de greu ţi-a fost în ultimele zile, rosti el. Însă n-a fost greşeala dumitale. Toţi suntem conştienţi că moartea generalului Borzov nu putea fi preîntâmpinată.

Nicole recunoscuse respectul şi prietenia din privirea lui Takagishi. Îi mulţumi din ochi.

— Apreciez foarte mult ce ai făcut pentru mine înainte de lansare, continuă bărbatul. Dacă te simţi obligată să-mi limitezi sfera de activitate, nu mă voi opune.

— La naiba, exclamă Nicole, ridicându-se rapid în picioare, nu-i aşa de simplu. Ți-am studiat mai bine de un ceas datele medicale de ieri. Priveşte aici! Diagrama pentru ultimele zece ore e perfect normală. Nici urmă de anomalie. Şi n-ai suferit nimic deosebit de câteva săptămâni. Până ieri. Ce se întâmplă, Shig? Ai o inimă bolnavă? Sau una cu toane?

Takagishi zâmbi.

— Soția mi-a spus cândva că am o inimă ciudată. Presupun însă că se referea la cu totul altceva.

Nicole activă scannerul și prezintă datele pe monitor în timp real.

— Din nou, oftă ea, clătinând din cap. O inimă perfect sănătoasă. Niciun cardiolog din lume n-ar avea nimic de obiectat.

Se îndreptă spre ușă.

— Deci, care-i verdictul? întrebă japonezul.

— N-am decis încă. Poate că mă vei ajuta dumneata. Provoacă-ți încă un incident în următoarele câteva ore și lucrurile vor fi mai ușoare pentru mine. Flutură mâna spre el. Ne vedem la masă.

Wakefield ieșea din cabina lui, când Nicole îl părăsi pe Takagishi. Brusc, femeia se hotărî să-i vorbească despre programul lui RoSur.

— Bună dimineața, prințeso, rosti el jovial. Ce faci la ora asta matinală? Ceva captivant, sper.

— De fapt, replică Nicole pe același ton jucăuș, veneam să discut cu tine. (Bărbatul se opri să o asculte.) Ai un minut liber?

— Pentru tine, madame doctor, replică el cu un zâmbet exagerat de larg, am două minute. Dar nu mai mult. Atenție, sunt hămesit. Și dacă nu sunt hrănit ca lumea, mă transform într-un căpcăun cumplit. Nicole râse. Ce ai pe suflet? adăugă el pe un ton lejer.

— Putem intra în cabina ta?

— Știam eu, știam eu, strigă el, răsucindu-se și alunecând rapid spre propria ușă. În sfârșit s-a întâmplat, exact ca în visele mele. O femeie frumoasă, inteligentă, e pe cale să-și declare afecțiunea nemuritoare...

Nicole nu se putu opri să nu izbucnească într-un hohot de râs.

— Wakefield, îl întrerupse ea încă râzând, ești incorigibil. Nu ești niciodată serios? Am niște treburi de discutat cu tine.

— Ah, la naiba, exclamă dramatic Richard. Treburi! în acest caz, am să-ți acord doar cele două minute promise. Problemele mă fac întotdeauna flămând... și morocănos.

Deschise ușa și așteptă ca Nicole să între. Îi oferi scaunul din fața calculatorului, iar el se așeză pe pat. Femeia se întoarse să-l privească în față. Pe un raft deasupra patului se înșirau o duzină de figurine, similare cu cele admirate în cabina lui Tabori și la banchetul lui Borzov.

— Permite-mi să-ți prezint o parte din menajeria mea, rosti el observându-i curiozitatea. I-ai întâlnit pe lordul și pe lady Macbeth, pe Puck și Bottom, Tybald și Mercutio. Iată-i pe Iago și Othello, pe prințul Hal, Falstaff și minunata doamnă Quickly ¹⁸. Ultimul din dreapta este prietenul meu cel mai bun, Marele Bard, sau MB,

---

¹⁸ Personaje din piese de William Shakespeare (n. trad.).

pe scurt.

În timp ce Nicole privea atentă, Richard răsuci un comutator amplasat la capul patului și MB coborî pe o scară, pe pat. Micul robot de douăzeci de centimetri înălțime navigă cu pricepere prin cutele așternutului și se apropie de Nicole să o salute.

— Și care v-ar fi numele, frumoasă domniță? rosti MB.

— Mă numesc Nicole des Jardins, răspunse ea.

— Sună franțuzește, continuă robotul imediat. Dar nu arătați ca o franțuzoaică. Cel puțin nu o Valois¹⁹. (Micuța drăcovenie părea s-o privească țintă.) Păreți mai degrabă copilul lui Othello și al Desdemonei, iubita sa soție.

Nicole era uluită.

— Cum ai făcut asta?

— Îți explic mai târziu, răspunse Richard fluturând din mână. Ai un sonet shakespearian favorit? Dacă da, recită un rând sau spune-i lui MB numărul.

— „Văzui adesea slava...” începu Nicole.

— „...dimineții”, adăugă robotul și continuă:

*Cu ochi de rege piscuri mângâind,
Și sărutări de aur dând fâneții,
Și, vraci divin, pâraie aurind...*

---

¹⁹ Casă domnitoare a Franței (1328-1589) (n. trad.).

Micuțul robot continuă să recite sonetul cu mișcări grațioase din cap și mâini, exprimând pe chip o gamă întreagă de emoții omenești. Pe Nicole o impresionează din nou creativitatea lui Wakefield. Își aduse aminte cele patru rânduri cheie ale sonetului învățate în studenție și le murmură o dată cu MB.

— *La fel, pe-un prag de zi, superbu-mi soare
Luci pe fruntea mea triumfător,
Dar vai! mi-a stat un ceas abia-n păstrare,
Și se topi-ntr-o negură de nori...*²⁰

După ce robotul termină cupletul final, Nicole, mișcată de cuvintele aproape uitate, se trezi aplaudând fără voia ei.

— Știe toate sonetele?

Richard încuviință din cap.

— Și încă multe, multe alte monologuri. Dar nu aceasta-i caracteristica lui cea mai importantă. Reproducerea unor pasaje din Shakespeare necesită doar spațiu de stocare corespunzător. MB este și un robot foarte inteligent. E în stare să poarte o conversație mai bine... Se opri la mijlocul propoziției. Iartă-mă, Nicole, ți-am monopolizat timpul. Spuneai că ai o problemă importantă de discutat.

---

²⁰ Sonetul XXXIII, trad. de Teodor Bosca în *Antologie de poezie engleză*, Editura Minerva, București, vol. I 1981 (n. trad.).

— Dar tu mi-ai consumat deja cele două minute, îi spuse ea cu o sclipire în ochi. Ești sigur că nu vei muri de foame dacă-ți mai răpesc alte cinci minute?

Îi rezumă rapid cercetările întreprinse în legătură cu funcționarea defectuoasă a programului RoSur, neuitând să menționeze concluzia la care ajunsese: algoritmul de protecție trebuia să fi fost anulat de o comandă umană. Recunosc că nu putea continua de una singură și că avea nevoie de ajutorul lui Wakefield. Nu-și menționează deloc suspiciunile.

— Ar trebui să fie floare la ureche, replică el cu un surâs. Nu trebuie decât să găsesc locațiile din memorie unde sunt înmagazinate comenzile. Asta va lua ceva timp, având în vedere cantitatea de date, totuși memoriile astea sunt în general proiectate pe o arhitectură logică. Totuși, nu pricep de ce te joci de-a detectivul. De nu-i întrebi pur și simplu pe Janos și pe ceilalți dacă n-au introdus alte comenzi?

— Asta-i problema, replică Nicole. Nimeni nu-și amintește să fi introdus ceva în memoria lui RoSur după verificarea programului principal. Când Janos s-a lovit cu capul de consolă în timpul manevrei, mi s-a părut că-i văd degetele pe tastele de comenzi. Însă el nu-și amintește nimic, iar eu nu sunt chiar sigură.

Richard încruntă din sprâncene.

— E puțin probabil ca Janos să fi dereglat

sistemul de protecție cu o simplă comandă dată la întâmplare. Ar însemna că proiectarea s-a făcut stupid. Reflectă câteva clipe. Mă rog, n-are niciun rost să speculăm. Mi-ai trezit curiozitatea. Mă voi ocupa de problemă imediat ce...

— Atenție, atenție, întreruperi orice activitate, bubui în difuzor vocea lui Heilmann. Toată lumea să se prezinte în centrul de comandă. Condițiile s-au modificat. Luminile s-au reaprins în interiorul lui Rama.

Richard deschise ușa și o urmă pe Nicole pe coridor.

— Mulțumesc pentru ajutor, îi zise ea. Apreciez foarte mult gestul.

— Mulțumește-mi după ce rezolv ceva. Sunt renumit pentru promisiuni... rânji Richard. Și acum, ce părere ai despre jocurile astea de lumini?

26. A DOUA INCURSIUNE

Brown plasase o singură coală mare de hârtie pe masa din centrul de comandă. Francesca o liniase, împărțind-o pe ore, și acum le completa cu ceea ce-i dicta bărbatul.

— Programul acesta blestemat e prea rigid ca să fie folositor în astfel de situații, spunea Brown adresându-se lui Tabori și Wakefield. E bun doar când activitățile sunt compatibile cu strategiile elaborate pe Pământ înaintea misiunii.

Janos se îndreptă spre unul dintre monitoare.

— Poate că le poți folosi mai bine decât mine,

continuă Brown. Azi dimineată mi s-a părut mult mai ușor să mă bazez pe creion și hârtie.

Tabori apelă un program și începu să introducă în calculator o serie de date.

— Un moment, interveni Wakefield.

Janos se opri cu degetele pe taste și se răsuci cu fața spre englez.

— Ne complicăm degeaba. N-are rost să planificăm în detaliu următoarea incursiune. Știm în orice caz că obiectivul principal îl constituie instalarea bazei. Ne va lua zece-douăsprezece ore. Restul se poate executa în paralel.

— Richard are dreptate, aprobă Francesca. Încercăm să rezolvăm totul prea repede. Să trimitem întâi cadeții să termine baza. În acest timp, noi vom definitiva detaliile...

— Nu-i practic, observă Brown. Absolvenții Academiei sunt singurii care știu cât timp necesită fiecare activitate inginerească. Fără ei nu putem planifica nimic.

— Atunci unul dintre noi va rămâne la bord, rânji Tabori. Iar pe amiralul Heilmann ori pe generalul O'Toole îi vom folosi ca ajutoare. În acest mod nu vom întârzia foarte mult.

După o jumătate de oră de discuții, se ajunse la un consens. Nicole urma să rămână din nou în Newton, cel puțin până se termina de stabilit infrastructura, reprezentându-i astfel pe cadeți în procesul de planificare. Heilmann avea să-i însoțească pe ceilalți patru astronauți în interiorul

lui Rama. Cu toții trebuiau să termine trei proiecte de infrastructură, asamblarea restului de vehicule, amplasarea a încă o duzină de stații portabile de urmărire în Semicilindrul Nordic și construcția complexului de comunicații și a taberei Beta în nordul Oceanului Cilindric.

Wakefield se găsea în plin proces de revizuire a detaliilor fiecărei operațiuni, alături de membrii echipei sale, când Wilson, care tăcuse până atunci, sări pe neașteptate de pe scaun.

— E o întreagă porcărie! urlă el. Nu-mi vine să cred ce tâmpenii aud!

Richard se opri din lucru, iar Brown și Takagishi, angajați deja în discutarea planurilor noi incursiuni, tăcură brusc.

Toți ochii se ațintiră asupra lui Reggie.

— Un om a murit acum patru zile, probabil ucis de orice sau oricine conduce această navă gigantică. Iar noi intrăm înăuntru. Luminile se stâng subit.

Wilson aruncă o privire în jur; ochii săi păreau înnebuniți, iar fruntea îi era acoperită de sudoare.

— Și noi ce facem? Ce? Cum răspundem acestui avertisment trimis de creaturi străine nouă, însă mult mai avansate tehnologic? Stăm calmi și planificăm încă o explorare în nava lor. Nimeni n-a-nțeles nimic? Ei nu ne doresc acolo. Vor să plecăm de aici, să ne întoarcem pe Pământ.

Izbucnirea fu întâmpinată cu o tăcere stingheritoare. În cele din urmă, O'Toole se

apropie de Wilson.

— Uite ce-i, începu el calm, cu toții suntem afectați de moartea generalului Borzov, dar niciunul dintre noi nu vede vreo legătură...

— Atunci sunteți orbi, complet orbi! Mă aflu în blestematul ăla de elicopter când s-au stins luminile. Era lumină ca-n miezul verii și – bum! — în secunda următoare, noapte neagră ca smoala. Al naibii de straniu! Cineva a stins brusc toate luminile. N-am auzit nici măcar o singură dată pe cineva să întrebe de ce s-au stins luminile. Ce-i cu voi, oameni buni? Sunteți prea deștepți ca să vă fie frică?

Wilson își mai continuă tirada câteva minute. Tema rămânea aceeași. Ramanii plănuiseră moartea lui Borzov, trimiseseră un avertisment prin intermediul luminilor și alte dezastre aveau să mai urmeze, dacă echipajul își continua misiunea de explorare.

O'Toole se opri lângă Reggie pe durata episodului. Brown, Francesca și Nicole purtară o scurtă discuție într-un colț al camerei, după care Nicole se apropie de Wilson.

— Reggie, ce-ar fi să vii cu mine, împreună cu generalul O'Toole? spuse ea pe un ton familiar, întrerupându-i discursul. Am putea continua conversația fără a tulbura activitatea celorlalți.

Reporterul o privi suspicios.

— Să merg cu tine, doctore? De ce aș face-o? Nici n-ai fost acolo, n-ai văzut destule pentru a ști ceva.

(Se opri în fața lui Wakefield.) Tu ai fost înăuntru, Richard. Ai văzut locul. Știi câtă inteligență și ce mijloace tehnice sunt necesare pentru a construi un vehicul spațial atât de mare și a-l trimite într-o călătorie printre stele. Ei bine, noi nu-nsemnăm nimic pentru ei. Suntem mai insignifianți decât furnicile. N-avem nicio șansă.

— Sunt de acord cu tine, Reggie, rosti calm Richard după o clipă de ezitare. Cel puțin în privința propriilor noastre capacități de comparație. Dar nu avem nicio dovadă că ne sunt ostili, ori dacă le pasă cu adevărat că le explorăm nava. Dimpotrivă, simplul fapt că mai suntem încă în viață...

— Priviți! strigă brusc Irina Turgheniev. Uitați-vă la monitor!

În mijlocul ecranului gigantic din centrul de comandă înghețase o imagine neașteptată. O creatură ca un crab acoperea întregul display. Avea corp scund și turtit, mai curând lung decât lat, pe șase picioare triarticulate. Doi clești ca niște foarfeci se vedeau în fața corpului și mai multe manipulatoare, semănând bizar la prima vedere cu niște mânuțe de copil, se încolăceau lângă o deschidere în carapace. La o examinare mai atentă, manipulatoarele erau formate dintr-un arsenal de scule: clești, sonde, răzuitoare și chiar ceva ce aducea cu un burghiu.

Ochii, dacă erau ochi, erau adânc înfundați în orbite protectoare și ridicați ca niște periscoape

deasupra carapacei. Globurile oculare păreau din cristal sau gelatină, albastru intens și complet lipsite de expresie.

Legenda de pe marginea imaginii arăta că fotografia fusese luată cu numai câteva secunde mai devreme, de către o sondă cu teleobiectiv, într-un punct situat la aproximativ cinci kilometri sud de Oceanul Cilindric. Teleobiectivul acoperise o suprafață de șase metri pătrați.

— Așadar avem tovarăși în Rama, declară Tabori.

Ceilalți se uitau uluiți la monitor.

Mai târziu, cu toții admiseră că imaginea crabului biot de pe ecran n-ar fi fost atât de înfricoșătoare dacă n-ar fi apărut tocmai în momentul acela. Deși comportarea lui Reggie era în mod cert aberantă, în afirmațiile sale exista suficient bun simț încât să le reamintească pericolele expediției. Nimeni nu se putea lăuda că nu-l încerca teama. Fiecare se confruntase, la un moment sau altul, cu ideea neliniștitoare că superavansații ramani s-ar fi putut dovedi mai puțin prietenoși.

În majoritatea timpului însă își lăsau frica deoparte. Aceasta făcea parte din meseria lor. Ca și primii astronauți ai navetelor spațiale americane, care cunoscuseră perfect posibilitatea ca vehiculul lor să explodeze sau să se prăbușească, echipajul din Newton accepta

existența unor riscuri incontrolabile asociate misiunii. Refuzul sănătos îi făcea să evite discuțiile pe teme tulburătoare, concentrându-se în schimb asupra altor probleme, mai stringente (și deci mai controlabile), cum ar fi fost de exemplu planificarea acțiunilor din ziua următoare.

Izbucnirea lui Reggie, corelată cu apariția pe monitor a crabului biot, declanșase una dintre puținele discuții serioase purtate până atunci în grup, de la începutul misiunii. O'Toole își făcuse cunoscută poziția mai devreme. Deși ramanii îl fascinau, nu-i era frică de ei. Voința Domnului îl alesese să întreprindă această călătorie și doar voința sa putea decide dacă ea avea să fie și ultima. Orice se întâmpla reprezenta voința Creatorului.

Wakefield susținea un alt punct de vedere, aparent împărtășit și de alți membri ai echipajului. Pentru el, întregul proiect constituia atât o provocare de descoperire, cât și un test personal de curaj. Desigur, existau incertitudini, însă ele produceau în același timp emoție și pericol. Fiorul intens prilejuit de cunoștințe noi, alături de importanța excepțională a unei posibile întâlniri cu o civilizație extraterestră, compensa în mare măsură riscurile probabile. Richard nu avea îndoieli în privința misiunii. Era convins că reprezenta apoteoza vieții sale; chiar dacă nu-i apuca sfârșitul, tot merita să fi participat. Ar fi realizat ceva realmente important în timpul scurtei

sale existențe terestre.

Nicole ascultă cu atenție discuția. Nu spuse mai nimic ea însăși, dar realizează că propria concepție i se cristaliza în minte pe măsură ce-i asculta vorbind pe ceilalți. Savura replicile, verbale sau nu, dintre ceilalți coechipieri. Takagishi se situa evident în tabăra lui Wakefield, încuviințând viguros din cap ori de câte ori Richard vorbea înfierbântat despre participarea la un asemenea efort. Wilson, probabil împlânzit de tiradele sale anterioare, tăcuse mai tot timpul, pentru a răspunde doar când i se punea o întrebare. Heilmann se arătase stingherit pe durata discuției, singura sa contribuție constând în a le reaminti, din când în când, că timpul se scurgea.

Surprinzător, Brown nu adăugă multe alte elemente dezbaterii filosofice. Expuse câteva scurte comentarii, iar o dată sau de două ori fu gata să se lanseze într-o lungă și ambițioasă explicație. Dar n-o făcu. Adevăratele sale gânduri despre natura lui Rama rămaseră neîmpărtășite.

Francesca acționase inițial ca moderatoare, punând întrebări de clarificare și menținând conversația la un nivel echilibrat. Spre sfârșit, oferi totuși câteva comentarii personale și candid. Punctul ei de vedere asupra misiunii Newton diferea complet de cel exprimat de O'Toole și Wakefield.

— Cred că transformați totul în ceva mult prea complex și intelectual, declară Francesca după ce

Richard își isprăvi lungul panegiric referitor la bucuriile cunoașterii. N-a fost nevoie să mă afund în studii aprofundate ale spiritului uman înainte de a mă alătura echipajului Newton. Am pus problema așa cum procedez de obicei cu toate deciziile mele. Am luat în calcul riscul și răsplata. Am socotit că ceea ce am de câștigat – faimă, prestigiu, bani, chiar aventură – depășește cu mult riscurile. Iar în altă privință, nu sunt deloc de acord cu Richard. N-aș fi deloc fericită să mor aici. Pentru mine, recompensa adusă de proiect este întârziată. Dacă nu mă-ntorc pe Pământ, nu voi beneficia de ea.

Comentariile lui Francesca stârniră curiozitatea lui Nicole. Dorea să-i pună reporterei câteva întrebări, dar înțelese că nu era nici momentul, nici locul favorabil. După terminarea ședinței, spusele italiencei încă o intrigau. Să fie viața atât de simplă pentru ea? Să evalueze oare totul în funcție de riscuri și răsplată? își aminti de totala lipsă de emoție a lui Francesca atunci când băuse lichidul menit să-i provoace avortul. Dar cum rămâne cu principiile și cu valorile vieții? Sau chiar cu sentimentele? După plecarea tuturor, Nicole se văzu nevoită să admită că Francesca reprezenta încă o șaradă nedeșlegată.

Nicole îl privi cu atenție pe Takagishi. Japonezul se comporta mult mai bine.

— Am adus un plan al strategiei oficiale a

incursiunilor, dr. Brown, ca să ne reamintim tezele fundamentale rezultate la capătul anului de proiectare a misiunii, spuse el fluturând un vraf gros de zece centimetri. Să citesc sumarul?

— Nu cred că-i necesar, răspunse Brown. Suntem cu toții familiarizați...

— Eu nu sunt, îl întrerupse O'Toole. Aș vrea să-l ascult. Amiralul Heilmann m-a rugat să fiu atent și să-l țin la curent cu mersul discuțiilor.

Brown îi făcu semn lui Takagishi să continue. Scundul savant japonez împrumută o pagină din mapa lui Brown. Deși știa că acesta se declarase în favoarea cercetării crabilor bioți pe parcursul celei de a doua incursiuni, Takagishi continua să fie tentat să-i convingă pe ceilalți că prioritatea trebuia s-o dețină expediția în New York.

Wilson se scuzase cu o oră mai devreme, retrăgându-se în cabină pentru a trage un pui de somn. Restul de cinci astronauți de la bordul lui Newton petrecură cea mai mare parte a după-amiezii, încercând, fără succes, să ajungă la o înțelegere în privința următoarelor activități. Nu se ajunsese însă la consens deoarece Brown și Takagishi nutreau opinii radical diferite despre cele ce trebuiau întreprinse. Între timp, pe monitorul mare din spatele lor se derulau imagini intermitente ale cadeților spațiali și ale lui Heilmann lucrând în interiorul lui Rama. În prezent, imaginea îi înfățișa pe Tabori și Turgheniev la baza situată în apropierea

Oceanului Cilindric. Cei doi terminaseră de asamblat a doua șalupă și-i verificau subsistemele electrice.

— „...Succesiunea incursiunilor a fost astfel proiectată pentru a fi compatibilă cu documentul ISA-NT-0014, care stabilește politica și prioritățile misiunii, citi Takagishi. Scopurile principale ale acestei etape sunt definitivarea infrastructurii ingineresti și examinarea interiorului, cel puțin la un nivel superficial. De o mare importanță va fi identificarea oricăror caracteristici care se deosebesc, indiferent în ce măsură, de cele ale primului vehicul Rama.

„A doua incursiune are drept scop completarea cartografierii interne a lui Rama, cu accentul pe zonele neexplorate acum șaptezeci de ani și pe grupurile de clădiri denumite „orașe”. Întâlnirile cu bioții se vor evita în această fază, chiar dacă prezența și localizarea diferitelor tipuri de creaturi face parte din procesul de cartografiere.

„Interacțiunea cu bioții se va efectua abia la a treia incursiune, și numai după o observație atentă și prelungită...”

— De ajuns, dr. Takagishi, interveni Brown. Am priceput cu toții esența respectivului document care, din păcate, a fost conceput cu luni de zile înaintea lansării. Situația de astăzi n-a fost niciodată preconizată. Luminile se stâng și se aprind. Iar noi am localizat un grup de șase crabii bioți dincolo de țărmul sudic al Oceanului

Cilindric.

— Nu sunt de acord, rosti politico japonezul. Chiar dumneata ai afirmat despre comportamentul imprevizibil al iluminării că nu constituie o diferență semnificativă între cele două nave. Nu ne confruntăm cu o Rama necunoscută. Cer să organizăm incursiunile conform planului inițial al misiunii.

— Așadar consideri că etapa aceasta ar trebui dedicată exclusiv cartografierii, incluzând probabil o explorare detaliată a New York-ului?

— Exact, generale O'Toole. Chiar dacă unii cred că acel „sunet straniu” auzit de Wakefield, Sabatini și de mine nu înseamnă o „diferență” oficială, cartografierea atentă a New York-ului este în mod clar una dintre activitățile prioritare. Și este vital s-o realizăm pe durata acestei incursiuni. Temperatura s-a ridicat deja pe câmpie la -5 grade. Rama ne poartă tot mai aproape de Soare. Nava se încălzește de la exterior spre interior. Prevăd că oceanul va începe să se topească de la bază în sus, în trei-patru zile...

— N-am spus niciodată că New York-ul nu este o țintă justificată pentru explorare, ci doar am susținut de la început ideea că bioții constituie adevărata comoară științifică, îl întrerupse iarăși Brown. Priviți aceste creaturi uimitoare, rosti el făcând să apară pe ecranul central imaginea celor șase crabi bioți, deplasându-se încet în zona Semicilindrului Sudic. S-ar putea să nu mai avem

niciodată prilejul de a captura una. Sondele aproape au terminat survolarea întregului interior, fără să descopere vreun alt biot.

Restul echipajului, inclusiv Takagishi, urmărea cu atenție monitorul. Grupul creaturilor bizare, dispus într-o formație triunghiulară condusă de un specimen ceva mai mare, se apropia de o structură metalică nedefinită. Crabul conducător intră direct în obstacol, rămase nemișcat câteva secunde, apoi își folosi cleștii pentru a ciopârți metalul în bucăți mici. Cei doi crabi din al doilea rând încărcară fragmentele metalice pe spatele ultimilor trei membri ai trupei. Fragmentele sporiră grămezile deja existente acolo.

— Probabil sunt gunoierii ramanilor, comentă Francesca și ceilalți izbucniră în râs.

— Înțelegeți de ce vreau să ne mișcăm repede? reluă Brown. În acest moment, filmul scurt pe care l-ați văzut este deja pe drum către rețelele de televiziune terestre. Mai bine de un miliard de pământeni îl vor viziona astăzi cu aceeași frică și fascinație resimțită de noi. Închipuiți-vă ce fel de laboratoare vom putea să construim pentru a studia o asemenea creatură. Închipuiți-vă câte vom învăța...

— Ce te face să crezi că vom reuși să le capturăm? întrebă O'Toole. Arată ca și cum ar putea fi niște adversari formidabili.

— Suntem siguri că, deși par a avea o structură biologică, sunt de fapt roboți. De aici și denumirea

de „biot”, foarte populară în timpul și după prima expediție în Rama. Așa cum s-a menționat în rapoartele lui Norton și ale colegilor săi, fiecare dintre acești bioți pare proiectat pentru un singur scop. După câte știm, nu au o inteligență proprie. Prin urmare ar trebui să fim capabili să-i păcălim... și să-i capturăm.

Pe ecran apăru un prim-plan cu cleștii-foarfeci. Erau în mod evident foarte ascuțiți.

— Nu știu, opină O'Toole. Sunt înclinat să urmez sugestia lui dr. Takagishi și să-i mențin o vreme sub observație, înainte de a încerca să capturez vreunul.

— Vă contrazic, declară Francesca. Vorbind ca jurnalist, niciun reportaj nu poate fi mai interesant decât descrierea capturării unei asemenea creaturi. Întregul Pământ ne va urmări. E posibil ca o a doua șansă să nu se mai ivească. ASI ne solicită știri fulminante. Incidentul căruia i-a căzut victimă generalul Borzov n-a convins câtuși de puțin contribuabilii că banii alocați acestei aventuri spațiale au fost cheltuiți cu folos.

— De ce să nu rezolvăm ambele chestiuni în decursul aceleiași incursiuni? întrebă O'Toole. O echipă ar explora New York-ul, iar cealaltă ar porni să captureze un crab.

— În niciun caz, replică Nicole. Dacă scopul misiunii e de a prinde un biot, atunci toate resursele noastre trebuie concentrate corespunzător. Amintiți-vă că suntem limitați atât

ca număr, cât și ca timp disponibil.

— Din păcate, decizia nu poate fi luată în consiliul de conducere, rosti cu un zâmbet șters Brown. De vreme ce nu întrunim o unanimitate de păreri, eu trebuie să decid... Prin urmare, scopul viitoarei intrări va fi capturarea unui crab biot. Bănuiesc că amiralul Heilmann îmi va da dreptate. Dacă nu, vom supune propunerea votului întregului echipaj.

Ședința luă sfârșit treptat. Takagishi încercă să ofere alte argumente, scoțând în evidență faptul că majoritatea speciilor de bioți zărite de primii exploratori nu se materializaseră decât după dezghețul Oceanului Cilindric. Dar nimeni nu mai voia să asculte. Oboseala își spunea cuvântul.

Nicole se apropie de japonez și activă pe ascuns scannerul biometric. Fișierul de avertizare rămase complet gol.

— Curat ca lacrima, surâse ea.

Takagishi o privi foarte serios.

— Decizia noastră este greșită, declară el sumbru. Trebuia să mergem în New York.

27. CUM SĂ PRINZI UN BIOT

— Ai grijă, îi spuse Heilmann lui Francesca. Nu mă simt deloc bine când te văd aplecată în felul ăsta.

Signora Sabatini își fixase gleznele sub scaunul elicopterului și se aplecase în afară cu videocamera. La trei-patru metri dedesubt, cei

șase crabi-bioți își continuau deplasarea, în aparență fără a lua în seamă aparatul care huruia chiar deasupra lor. Mențineau formația în falangă, dispuși ca șirurile de popice.

— Ia-o spre apă, strigă Francesca spre Yamanaka. Se vor apropia de margine, după care se întorc.

Elicopterul viră brusc spre stânga, trecând de cealaltă parte a falezei de cinci sute de metri care separa jumătatea sudică de Oceanul Cilindric. Aici, malul era de zece ori mai înalt decât duplicatul nordic. Brown își opri respirația, privind în jos spre întinderea de gheață, aflată la jumătate de kilometru sub el.

— E ridicol, Francesca, exclamă el. Ce speri să realizezi? Camera automată din botul elicopterului va filma toate imaginile necesare.

— A mea a fost special proiectată pentru transfocare, replică reportera. În plus, un pic de tremur conferă imaginilor mai multă verosimilitate.

Yamanaka se apropie iarăși de țărm. Bioții se găseau chiar în față, la vreo treizeci de metri. Conducătorul formației depăși cu jumătate din corp creasta, se opri o fracțiune de secundă, apoi se răsuci brusc spre dreapta. O altă răsucire rapidă la nouăzeci de grade duse la bun sfârșit manevra, astfel că se afla îndreptat acum exact în direcție opusă. Ceilalți cinci își imitară conducătorul, executând întoarcerile cu precizie

militară, rând pe rând.

— De data asta am reușit, rosti bucuroasă Francesca, intrând cu totul în elicopter. Prim-plan și imagini de ansamblu. Și cred că am surprins o licărire în ochiul albastru al liderului, chiar înainte să se întoarcă.

Bioții se îndepărtau de stâncă cu viteza lor obișnuită de zece kilometri pe oră. Deplasarea lor lăsa o urmă vagă în solul argilos, pe o direcție paralelă cu cea pe care se apropiaseră de ocean. De sus, întreaga zonă semăna cu grădina unei case, unde o parte din iarbă fusese tunsă – pe o parte terenul arăta îngrijit, iar pe acolo pe unde încă nu trecuseră bioții, solul nu avea niciun fel de semne.

— Lucrurile par să devină plictisitoare, declară Francesca, întinzându-se și punându-și jucăușă brațele în jurul gâtului lui Brown. S-ar putea să ne vedem obligați să ne amuzăm în alt fel.

— Îi mai urmărim încă o tură. Comportamentul lor e destul de simplu.

Bărbatul ignoră atingerea lui Francesca, părând că verifică mental punctele unei liste. În cele din urmă, se hotărî:

— Ce crezi, dr. Takagishi? Să mai fie altceva de făcut?

În centrul de comandă din Newton, Takagishi urmărea pe monitor înaintarea bioților.

— Ar fi extrem de folositor, dacă am reuși să aflăm mai multe despre capacitățile lor senzoriale,

înainte de a încerca să capturăm vreunul. Până acum n-au reacționat la zgomote sau la stimuli vizuali îndepărtați. De fapt, nici nu ne-au băgat în seamă. Cred că sunteți de acord că nu avem încă destule date pentru a trage concluzii definitive. Dacă i-am expune la un spectru de frecvențe electromagnetice și le-am măsura reacțiile, atunci poate că ne-am face o idee mai bună...

— Așa ceva ar dura zile întregi, îl întrerupse Brown, iar în final tot va trebui să riscăm. Nu-mi imaginez ce am putea descoperi pentru a ne determina să ne schimbăm planurile.

— Dacă mai întâi am afla mai multe despre ei, atunci am fi capabili să proiectăm o metodă mai bună și mai sigură de capturare, argumentă Takagishi. Ba chiar poate vom afla lucruri care să ne facă să renunțăm complet...

— Puțin probabil, replică brutal Brown. (Din punctul său de vedere, discuția luase sfârșit.) Tabori, strigă el, cum stați cu tabăra?

— Aproape am terminat, răspunse ungurul. Cel mult încă treizeci de minute, apoi sunt pregătit să trag un pui de somn.

— Mai întâi masa, interveni Francesca. Doar n-o să te culci cu stomacul gol.

— Ce gătești, frumoaso? întrebă Tabori în zeflema.

— *Osso buco alla Rama*²¹.

---

²¹ Rasol de vițel cu sos à la Rama (n. trad.).

— Destul, spuse Brown. O'Toole, ești în stare să te descurci singur în Newton? Cel puțin pentru alte douăsprezece ore?

— Afirmativ.

— Atunci trimite jos restul echipajului. Până vom ajunge cu toții în tabără, ar trebui să fie locuibilă. Luăm masa și ne odihnim puțin, după care pregătim vânătoarea.

Sub elicopter, cele șase creaturi asemănătoare crabilor își continuau marșul neîntrerupt pe solul arid. Cei patru oameni le observară întâlnirea cu o graniță distinctă, unde solul și pietricelele lăsau loc unei rețele fine de sârmă. De îndată ce atinseră zona îngustă dintre secțiuni, bioții executară o întoarcere în U și porniră înapoi spre apă, pe o traiectorie adiacentă celei anterioare. Yamanaka făcu un viraj, luă altitudine și se îndreptă spre tabăra Beta, aflată la zece kilometri dincolo de Oceanul Cilindric.

Toți aveau dreptate, gândea Nicole. Imaginea de pe monitor nu se compară cu realitatea. Cobora pe telescaun în Rama. Acum, după jumătatea drumului, priveliștea îi tăia respirația. Își aminti de un sentiment asemănător, trăit pe Platoul Tonto din Parcul național al Marelui Canion. Numai că acela a fost creat de natură, într-un interval de timp mai mare de un miliard de ani. Pe Rama l-a construit cineva, sau ceva.

Telescaunul se opri pentru un moment. Un

kilometru mai jos, Takagishi cobora. Nicole nu-l vedea, însă îl auzea în interfon vorbind cu Wakefield.

— Grăbește-te, îl auzi strigând pe Wilson. Nu-mi place să stau atârnat în gol.

Lui Nicole în schimb îi plăcea să rămână suspendată. Uluitoarea priveliște din jur era temporar nemișcată, iar ea avea posibilitatea să cerceteze pe îndelete orice trăsătură cât de cât interesantă.

După încă o oprire necesară pentru Wilson, Nicole se apropie în sfârșit de baza scării Alfa. Urmărea fascinată peisajul, pe măsură ce ochii îi distingeau tot mai multe detalii pe ultimele trei sute de metri. Imaginile vagi de până atunci se transformară într-un rover, trei oameni, piese de echipament și o tabără mică. După câteva clipe, reuși să-i identifice pe cei trei. O secvență din altă călătorie, cu un telescaun oarecum asemănător, îi fulgeră prin minte: în Elveția, cu două luni în urmă. Chipul lui Henry îi apăru în fața ochilor, dar fu imediat înlocuit de cel al lui Wakefield, aflat chiar sub ea. Bărbatul tocmai îi dădea instrucțiunile necesare unei coborări cât mai ușoare.

— Niciodată nu se oprește de tot, dar încetinește foarte mult, spunea el. Desfă-ți centura de siguranță și pășește pe teren, mergând ușor, exact cum ai proceda în cazul unei scări rulante.

Apucând-o de mijloc, o ridică de pe platformă.

Takagishi și Wilson se așezaseră deja în scaunele din spatele roverului.

— Bine ai venit în Rama, îi ură Wakefield. În regulă, Tabori, anunță el în microfon. Suntem cu toții jos și pregătiți de plecare. Trecem pe frecvența de transmisie a roverului.

— Grăbiți-vă, îi îndemnă Janos. De-abia ne abținem să nu mâncăm și porțiile voastre... Apropo, Richard, vrei să aduci și cutia de scule C? Am tot discutat despre plase și cuști și s-ar putea să am nevoie de o varietate mai mare de ustensile.

— Recepționat.

Alergând până în tabără, Wakefield intră în singurul cort mai spațios. Ieși aproape imediat cu o cutie metalică lungă, dreptunghiulară și vizibil foarte grea.

— La naiba, Tabori, exclamă în microfon, ce Dumnezeu e-năuntru?

Se auzi un râset.

— Tot ce ai nevoie ca să capturezi un crab biot. Plus alte multe lucruri.

Wakefield întrerupse comunicația și urcă în rover. Porni mașina de la baza scării, în direcția Oceanului Cilindric.

— Vânătoarea asta de bioți e cea mai stupidă idee pe care am auzit-o vreodată, bombăni Wilson. Cineva va sfârși prin a fi rănit.

În rover se așternu tăcerea. Spre dreapta, la limita câmpului vizual, pasagerii de-abia zăreau varianta ramană a Londrei.

— Ei bine, cum e să faci parte din echipa doi? întrebă Wilson fără a se adresa cuiva anume.

După o tăcere penibilă, Takagishi se răsuci spre el ca să-l întrebe:

— Scuză-mă, domnule Wilson, vorbeai cu mine?

— Bineînțeles, aprobă din cap bărbatul. Nu ți-a spus încă nimeni că în această misiune ești savantul numărul doi? Bănuiesc că nu... Dar nu-i deloc surprinzător. Pe Pământ, nici eu n-am știut că sunt reporterul numărul doi.

— Reggie, nu cred... începu Nicole înainte de a fi întreruptă.

— Cât despre dumneata, doctore, rosti Wilson aplecându-se înainte, s-ar putea să devii singurul membru al echipei trei. I-am auzit din întâmplare pe glorioșii noștri lideri Heilmann și Brown discutând despre dumneata. Le-ar place să te lase permanent la bordul lui Newton. Deoarece s-ar putea însă să avem nevoie de măiestria dumitale...

— Destul, interveni Wakefield cu o nuanță tăioasă. Nu fi atât de urâcios.

Urmară câteva secunde de încordare, după care Wakefield vorbi din nou, pe un ton mai prietenesc:

— Spune, Wilson, dacă-mi aduc bine aminte, ești un fanatic al volanului. Nu ți-ar place să conduci tărăboanța asta?

Sugestia se dovedi perfectă. Câteva minute mai târziu, Reggie Wilson se afla în locul șoferului, alături de Wakefield, râzând ca un nebun în vreme ce accelera roverul într-un cerc strâns. Nicole și

Takagishi erau hurducați pe locurile din spate.

Femeia îl observă cu atenție pe Wilson. A luat-o iarăși razna, socoti ea. Asta înseamnă de trei ori în ultimele două zile. Încercă să-și aducă aminte când îi făcuse ultima scanare completă. La o zi după moartea lui Borzov. De atunci i-am verificat pe cadeți de două ori... la naiba, își zise în gând. Investigațiile m-au făcut neglijentă. Hotărî să-i consulte pe toți cât mai curând posibil după sosirea în tabăra Beta.

— Scumpul meu profesor, am din întâmplare o întrebare pentru dumneata, rosti Wakefield de îndată ce Wilson reveni pe traiectoria normală către tabără. Se întoarse să-l privească pe japonez. Ai dezlegat misterul aceluia „sunet straniu” pe care l-am auzit cu toții deunăzi? Sau te-a convins dr. Brown că a fost doar o născocire a imaginației noastre colective?

Takagishi clătină din cap.

— Am spus că era un sunet nou. Privi fix în depărtare, peste întinderea încă neexplorată a Câmpiei Centrale. Asta este altă navă Rama. O știu. Pătratele cadrilate din sud formează modele cu totul noi și nu se mai întind până la țărmurile Oceanului Cilindric. Luminile se aprind înainte ca marea să se dezghețe. Și se stâng brusc, fără a se reduce treptat timp de câteva ore, așa cum au raportat primii exploratori. Crabii bioți apar în grupuri, nu individual.

Făcu o pauză, continuând să privească

imensitatea câmpiei.

— Dr. Brown consideră aceste diferențe ca fiind neînsemnate, dar eu sunt de părere că ele semnifică ceva. E foarte posibil ca dr. Brown să se înșele.

— Dar e de asemenea posibil să fie și un mare ticălos, spuse cu amărăciune Wilson. Apăsă accelerația până la fund. Tabără Beta, sosim!

28. EXTRAPOLARE

Nicole își terminase prânzul alcătuit din rață conservată, conopidă și piure de cartofi. Restul astronautilor încă mâncau, iar la masa lungă domnea pe moment liniștea. În colț, lângă intrare, un monitor urmărea poziția crabilor. Nimic nu se schimbase în comportamentul lor. Spotul ce reprezenta grupul de bioți se deplasa ceva mai mult de zece minute într-o direcție, apoi mișcarea se inversa.

— Ce se întâmplă după ce termină parcela? întrebă Wakefield, privind harta zonei, prinsă pe un afișier.

— Data trecută au urmat o cărare dintre pătrate, până au ajuns la un orificiu, răspunse Francesca din celălalt colț al mesei. Acolo au aruncat gunoiul. N-au adunat nimic în zona nouă, așa că nu se știe ce vor face după aceea.

— Sunteți toți convinși că bioții noștri sunt gunoieri?

— Dovezile sunt destul de evidente, încuviință

Brown. Un crab singuratic, asemănător cu aceștia, întâlnit de Jimmy Pak în primul Rama, a fost considerat tot un gunoier.

— Ne amăgim singuri, interveni Takagishi, terminând de înghițit ultima îmbucătură. Însuși dr. Brown a declarat printre primii că e improbabil ca noi, oamenii, să înțelegem ce se întâmplă în realitate în Rama. Conversația noastră îmi reamintește de vechiul proverb hindus despre orbii care pipăiau un elefant. Fiecare îl descria altfel, întrucât fiecare atingea doar o mică parte a animalului. Niciunul nu avea dreptate.

— Deci nu crezi că acești crabi lucrează pentru Departamentul Sanitar din Rama? se interesă Tabori.

— N-am spus asta, replică Takagishi. Am sugerat doar că este o insolență din partea noastră să conchidem atât de repede că cele șase creaturi nu au alt scop decât colectarea gunoiului. Datele obținute din observațiile de până acum sunt jalnic de insuficiente.

— Uneori e necesar să extrapolezi, ba chiar să speculezi, bazându-te pe câteva informații minime, rosti înțepat Brown. Dumnezeu știi prea bine că științele noi se bazează mai degrabă pe probabilități maxime decât pe date certe.

— Înainte de a ne lansa într-o discuție esoterică despre științe și metodologia lor, îl întrerupse rânjind Janos, am să vă fac o propunere sportivă.

Se ridică în picioare, apoi continuă:

— De fapt, a fost inițial ideea lui Richard, însă eu am transformat-o într-un fel de joc. Are legătură cu luminile. De când am ajuns aici, în Ramaland, au existat trei tranziții în nivelul de iluminare.

— Huo, strigă Wakefield și Janos izbucni în râs.

— În regulă, prieteni, reluă micuțul ungur în maniera sa degajată, care-i treaba cu luminile? S-au aprins, s-au stins și s-au aprins din nou. Ce se va întâmpla pe viitor? Propun să facem un pariu și fiecare să mizeze o sumă oarecare, să zicem douăzeci de mărci, pronosticând totodată evoluția luminilor pe durata restului misiunii. Cine nimerește răspunsul corect câștigă totul.

— Dar cine va desemna câștigătorul? întrebă somnoros Wilson, după un căscat prelung. În pofida atâtor creiere de mare calibru așezate la această masă, nu cred că cineva și-a făcut cu adevărat o părere clară despre Rama. Credința mea personală este că luminile nu vor urma niciun șablon. Se stâng și se aprind aleatoriu, lăsându-ne să facem tot felul de supoziții.

— Vom scrie totul și vom trimite mesajul generalului O'Toole prin modem. Richard și cu mine am căzut de acord că el ar fi arbitrul ideal. La sfârșitul misiunii, va compara pronosticurile fiecăruia cu realitatea, iar fericitul câștigător se va trezi cu o norocoasă cină în doi.

Brown își împinse cu putere scaunul înapoi.

— Ai terminat? întrebă el. Dacă da, continuă

imediat fără să aștepte un răspuns, atunci poate facem curat și ne reluăm programul.

— Ei, comandante, replică Janos, încercam doar să mai destind puțin atmosfera. Toți suntem încordați...

Brown ieși din cort înainte ca Tabori să-și termine fraza.

— Ce-l frământă? o întrebă Richard pe Francesca.

— Bănuiesc că-l neliniștește vânătoarea, răspunse italianca. A fost prost dispus încă de dimineață. Poate că responsabilitățile îl apasă prea tare...

— Poate că-i doar un ticălos, declară Wilson ridicându-se în picioare. Mă duc să mă culc.

Pe când Wilson părăsea la rândul său cortul, Nicole își reaminti că intenționase să verifice datele biometrice ale colegilor ei. Era o operațiune relativ simplă. Trebuia să stea lângă fiecare astronaut circa patruzeci și cinci de secunde, cu scanerul activat, apoi să citească informațiile pe monitor. Dacă nu existau valori alarmante, însemna că totul era bine.

La controlul acela, nimeni nu prezentă semne negative.

— În regulă, îi spuse Nicole cu voce joasă lui Takagishi.

Ieși afară în căutarea lui Brown și a lui Wilson. Cortul lui Brown se afla la capătul cel mai îndepărtat al taberei. Ca și celelalte de același tip,

avea forma unei pălării înalte și subțiri, așezată direct pe sol. Toate erau albe și înalte, cu diametrul de aproximativ doi metri, fabricate din materiale flexibile, superușoare, care combinau rezistența formidabilă, cu împachetarea rapidă și simplă. Nicole își zise că semănau cu teepe-urile indienilor americani.

Brown se găsea înăuntru, stând pe podea cu picioarele încrucișate în fața unui calculator portabil. Pe display se derula textul capitolului despre bioți din Atlasul lui Takagishi.

— Scuză-mă, dr. Brown, rosti Nicole vârându-și capul pe ușă.

— Da, ce s-a întâmplat?

Nu făcu nicio încercare de a-și ascunde iritarea că era deranjat.

— Trebuie să-ți verific datele biometrice. Nu le-am mai controlat dinainte de prima incursiune.

Brown o fixă mânios, însă Nicole îi susținu privirea. Americanul ridică din umeri, mârâi ceva și se întoarse din nou spre monitor. Nicole îngenunche lângă el și-și activă scannerul.

— Sunt câteva scaune rabatabile în magazie, avansă Nicole Observându-l pe Brown cum își mută greutatea de pe un picior pe altul.

Bărbatul îi ignoră sugestia. „De ce se poartă așa grosolan cu mine? se miră în sinea ei Nicole. Din cauza raportului despre el și Wilson? Nu, își răspunse tot ea, pentru că n-am fost niciodată deferentă.”

Pe ecran se iviră primele date. Introduse câteva comenzi, solicitând prezentarea unei sinteze a valorilor de avertizare.

— Tensiunea arterială a crescut cu intermitențe în ultimele 72 de ore, incluzând aproape în totalitate ziua de azi, declară ea fără pic de emoție în glas. Acest șablon se asociază în general cu stresul.

Brown încetă lectura și se răsuci spre ofițerul biolog; privi datele de pe ecran fără să le înțeleagă.

— Diagrama indică amplitudinea și durata depășirilor curbelor de toleranță, explică Nicole, indicând cu degetul un grafic. Niciunul dintre vârfuri nu e periculos în sine, dar ansamblul constituie motiv de îngrijorare.

— Am fost sub o tensiune, mormăi el.

O privi pe Nicole apelând alte diagrame ce-i coroborau afirmația inițială. Multe dintre fișierele de avertizare ale lui Brown erau pline.

Luminile continuau să pulseze pe monitor.

— Care-i cel mai rău scenariu posibil? se interesă el.

Nicole îi aruncă o privire piezișă.

— Congestie cerebrală, cu paralizie ori deces. Dacă starea actuală se menține sau se înrăutățește.

Bărbatul fluieră încetișor.

— Ce ar trebui să fac?

— În primul rând, să începi să dormi mai mult. Profilul metabolismului arată că de la moartea

generalului Borzov n-ai mai dormit corespunzător decât unsprezece ore. De ce nu mi-ai spus că ai probleme cu somnul?

— Am crezut că la mijloc e surescitarea. Într-o noapte chiar am luat un somnifer, însă n-a avut efect.

Nicole își încruntă sprâncenele.

— Nu-mi amintesc să-ți fi prescris așa ceva.

— La naiba, am uitat să-ți spun, zâmbi Brown. Într-o noapte îi povesteam Francescăi Sabatini despre insomnia mea și ea mi-a oferit o pastilă. Am luat-o fără să mă gândesc.

— Când s-a întâmplat asta? întrebă Nicole apăsând niște taste pentru a solicita informații suplimentare.

— Nu sunt sigur, răspunse Brown după o clipă de ezitare. Cred că...

— Am găsit! îl întrerupse Nicole. Se observă din analiza chimică. S-a întâmplat pe 3 martie, a doua noapte după moartea generalului Borzov. Ziua în care dumneata și Heilmann ați fost aleși împreună la conducere. Din datele spectrometrice, așa zice că ai luat o singură pastilă de medvil.

— Poți să afirmi asta doar din datele mele biometrice?

— Nu chiar, zâmbi Nicole. Interpretarea nu e unică. Ce spuneai la masă? Uneori e necesar să extrapolezi... și să speculezi.

Ochii li se întâlniră pentru o clipă. Să fie oare frică? se minună Nicole, străduindu-se să

interpreteze ceea ce vedea în privirea lui. Brown se uită în altă parte.

— Mulțumesc, dr. Des Jardins, pentru raportul asupra evoluției tensiunii mele, rosti el rece. Voi încerca să mă relaxez și să dorm mai mult. Și-mi cer scuze că nu te-am anunțat despre somnifer.

Cu o mișcare a mâinii, îi făcu semn că era liberă.

Nicole vru să protesteze, dar se răzgândi. „Oricum nu-mi va urma sfatul, își spuse îndreptându-se spre cortul lui Wilson. Iar tensiunea lui nu-i atât de periculoasă.” Reflectă la ultimele două minute ale întâlnirii, după ce-l uimise pe Brown identificând tipul somniferului. Ceva nu-i în regulă aici. Îmi scapă ceva. Dar ce anume?

Auzi sforăitul lui Wilson înainte de a ajunge la ușă. După o scurtă ezitare, se hotărî să-l consulte după ce se va trezi. Se întoarse în cortul ei și adormi imediat.

— Nicole, Nicole des Jardins. (Vocea îi pătrunse în vis și o trezi.) Sunt eu, Francesca. Trebuie să-ți vorbesc.

Nicole se ridică încet în pat. Francesca intrase deja în cameră. Avea pe buze zâmbetul ei cel mai prietenos, pe care Nicole îl credea păstrat doar în beneficiul camerelor de luat vederi.

— Discutam cu David cu câteva minute mai devreme, începu reportera apropiindu-se, și mi-a spus despre conversația pe care ați avut-o după

prânz.

Continua să vorbească, în vreme ce Nicole căsca și-și cobora picioarele din pat.

— Am fost, firește, foarte îngrijorată de tensiunea lui arterială – fii fără grijă, am hotărât deja împreună că nu voi face public incidentul –, dar ce mă deranjează este că nu ți-am spus nimic despre somnifer. Mă simt atât de prost... Trebuia să te fi informat numaidecât.

Francesca vorbea prea repede pentru Nicole. Cu câteva clipe mai devreme, visa ceva frumos despre Beauvois și, brusc, i se cerea să asculte o confesiune pe un ritm de mitralieră, din partea italienei.

— Nu poți aștepta un moment până mă dezmeticesc? întrebă ea iritată.

Ocolind-o pe Francesca, se aplecă peste o măsuță rabatabilă și luă un pahar cu apă pe care îl bău încet.

— Să înțeleg că m-ai trezit ca să-mi spui că i-ai dat un somnifer lui Brown? Ceva ce știam deja?

— Da, zâmbi Francesca. Adică asta-i doar o parte din ce doream să-ți spun. Mi-am dat seama că am uitat să-ți spun și despre Reggie.

Nicole clătină din cap.

— Nu prea înțeleg... Acum te referi la Reggie Wilson?

Reportera ezită o secundă.

— Da, încuviință ea. Nu l-ai verificat cu scannerul imediat după masă?

Nicole scutură din nou din cap.

— Nu, adormise deja. Își privi ceasul. Hotărâsem să-l consult înainte de ședință, probabil peste un ceas.

Francesca fu consternată.

— Mă rog, când David mi-a spus că medvilul a fost evidențiat de datele biometrice, m-am gândit...

Se opri la jumătatea frazei, părând să-și adune gândurile. Nicole așteaptă răbdătoare.

— Reggie a început să se plângă de migrene cu mai bine de o săptămână în urmă, continuă într-un sfârșit reportera, după ce navele Newton s-au cuplat pentru rendez-vousul cu Rama. Fiind prieteni apropiați și cunoscând experiența mea în medicamente – știi, documentarul meu pentru televiziune –, m-a întrebat dacă n-aș putea să-i dau ceva pentru dureri de cap. La început l-am refuzat, dar mai apoi, fiindcă mă tot sâcăia, i-am dat nubitrol.

Nicole se încruntă.

— E un medicament foarte puternic pentru o simplă durere de cap. Unii medici consideră că n-ar trebui prescris decât dacă orice altceva dă greș...

— Așa i-am spus și eu, declară Francesca. A fost de neînduplecat. Nu-l cunoști pe Reggie. Sunt momente când nu te poți înțelege cu el.

— Ce cantitate i-ai dat?

— Opt pastile, în total vreo două sute de miligrame.

— Nu-i de mirare că se comportă atât de ciudat.

Nicole se aplecă și-și luă minicalculatorul de pe marginea mesei. Apelă banca de date medicale și citi scurta informație despre nubitrol.

— Nu scrie prea multe aici, observă ea. Va trebui să-l rog pe O'Toole să-mi transmită datele complete din enciclopedia medicală. Dar dacă-mi amintesc corect, n-a existat o controversă asupra faptului că nubitrolul ar rămâne în sistemul nervos timp de săptămâni?

— Nu știu, replică Francesca.

Privi monitorul din mâna celeilalte și parcurse rapid textul. Nicole fu iritată. Vru să o admonesteze verbal, însă în ultima clipă se răzgândi. „Deci ai folosit droguri atât cu David cât și cu Reggie.” De undeva din străfundul memoriei, o revăzu pe Francesca înmânându-i un pahar de vin lui Borzov, cu câteva ore înainte de moartea acestuia. Un fior rece îi străbătu corpul. Era oare corectă intuiția ei?

Se răsuci și o ținui cu o privire necruțătoare pe reporteră.

— Acum că ți-ai descărcat sufletul informându-mă că te-ai jucat de-a medicul și farmacistul cu David și cu Reggie, mai ai altceva de adăugat?

— Ce vrei să spui? întrebă Francesca.

— Ai mai dat medicamente și altor membri din echipaj?

Nicole simți cum i se zbate inima, observând înălbirea imperceptibilă la față a lui Francesca și

scurta ezitare înainte de a-i răspunde:

— Nu. Bineînțeles că nu.

29. VÂNĂTOAREA

Elicopterul cobora încet roverul pe sol.

— Cât mai am? întrebă în microfon Tabori.

— Vreo zece metri, răspunse Wakefield.

Electronistul se găsea la aproximativ o sută de metri sud față de ocean. Deasupra lui, roverul se balansa la capătul a două cabluri lungi.

— Fii atent cum îl așezi. Șasiul conține circuite electronice sensibile.

Yamanaka menținea elicopterul la cea mai mică altitudine posibilă, în timp ce Janos derula electronic cablurile cu câțiva centimetri pe rând.

— Contact cu terenul pe roțile din spate, strigă Wakefield. Partea din față mai trebuie coborâtă un metru.

Francesca alergă lângă vehicul pentru a immortaliza pe peliculă momentul istoric al atingerii Semicilindrului Sudic din Rama. La cincizeci de metri depărtare de faleză, în vecinătatea unui cort care servea drept punct temporar de comandă, restul echipajului se pregătea pentru vânătoare. Irina Turgheniev verifica instalarea cablului capcană în al doilea elicopter. Brown ședea singur la o distanță de câțiva pași, discutând prin radio cu Heilmann rămas în baza Beta. Cei doi recapitulau detaliile planului de capturare a bioților. Wilson, Takagishi și Nicole priveau

ultimele clipe ale coborârii roverului.

— Acuma știm cine-i cu adevărat șeful expediției, spuse Wilson și arătă cu degetul spre Brown. Blestemata asta de vânătoare seamănă cu o operațiune militară mai mult decât orice altceva am făcut până astăzi, totuși principalul nostru savant conduce ostilitățile, iar ofițerul comandant manevrează telefoanele. Scurpă pe jos. Dumnezeu, dar avem oare destul echipament? Două elicoptere, un rover, trei tipuri diferite de cuști, fără a mai menționa câteva cutii mari pline de porcării electrice și mecanice. Bieții crabi n-au nicio șansă.

Takagishi duse la ochi binoclul laser și descoperi cu ușurință ținta. La jumătate de kilometru spre est, bioții se apropiau din nou de marginea falezei. Nimic nu se schimbase în modul lor de deplasare.

— Avem nevoie de toate astea din cauza stării de incertitudine în care ne aflăm, explică japonezul. Nimeni nu știe cu precizie ce poate surveni.

— Sper să se stângă luminile, râse Wilson.

— Suntem pregătiți și pentru eventualitatea asta, interveni acru Brown, apropiindu-se de ei. Carcasa crabilor a fost stropită cu o substanță fluorescentă și avem suficiente rachete. În timp ce voi vă lamentați asupra duratei ultimei noastre ședințe, noi am terminat de stabilit planurile de rezervă. Își privi supărat compatriotul. Știi, Wilson, ai putea încerca...

— Atențiune, îl întrerupse vocea lui Heilmann.

Noutăți de ultimă oră. Generalul O'Toole tocmai m-a anunțat că, peste douăzeci de minute, INN va prelua în direct operațiunea.

— Bine lucrat, aprecie Brown. Până atunci ar trebui să terminăm pregătirile. Îl văd deja pe Wakefield venind încoace cu roverul. Aruncă o privire la ceas. Iar crabii se vor întoarce peste câteva secunde. Apropo, Otto, continui să fii împotriva propunerii mele de a atrage în cursă biotul din frunte?

— Da. E un risc inutil. Puținele informații de până acum sugerează că liderul biot are capacitățile cele mai avansate.

De ce să riscăm? Oricare dintre ei ar reprezenta o comoară de neprețuit pe Pământ, mai cu seamă dacă va mai continua să funcționeze. De conducător ne putem ocupa după aceea.

— În acest caz, voturile îmi sunt împotrivă. Dr. Takagishi și Tabori îți împărtășesc părerea. La fel și generalul O'Toole. În consecință, vom proceda conform planului B. Ținta va fi biotul patru, ultimul din dreapta, privind din spatele formației.

Roverul care-i transporta pe Wakefield și Sabatini ajunse în zona cortului, aproape simultan cu elicopterul.

— Bună treabă, rosti Brown văzându-i pe Tabori și Yamanaka sărind jos din elicopter. Ia o pauză scurtă, Janos, apoi verifică dacă Turgheniev și cablul-capcană sunt gata. Vreau să fiți în aer peste cinci minute. În regulă, continuă întorcându-se

spre ceilalți. Wilson, Takagishi și des Jardins suie în rover cu Wakefield. Francesca, tu vii cu mine și Hiro în al doilea elicopter.

Nicole se îndreaptă spre rover, dar Francesca îi tăie calea.

— Ai folosit vreodată așa ceva? o întrebă reportera întinzându-i o videocameră, de mărimea unei cărțulii.

— O singură dată, acum unsprezece-doisprezece ani, răspunse Nicole, studiind aparatul. Am filmat una dintre operațiile doctorului Delon. Bănuiesc...

— Am nevoie de ajutor, o întrerupse Francesca. Regret că n-am discutat problema mai devreme, însă nu știam... Oricum, am nevoie de încă o cameră pe teren, mai ales cu transmisia INN în direct. Nu cer miracole. Ești singura care...

— De ce nu-l rogi pe Reggie? replică Nicole. Și el e ziarist, nu?

— Reggie nu vrea să mă ajute. (Brown o strigă pe Francesca din elicopter.) Vrei s-o faci, Nicole? Te rog! Sau trebuie să mă adresez altcuiva?

„De ce nu?” socoti Nicole. „Dacă nu apare vreo urgență, n-am altceva de făcut.”

— Bine, încuviință ea.

— Mii de mulțumiri, strigă Francesca întinzându-i camera și repezindu-se spre elicopterul care aștepta.

— Ia te uită, se miră Wilson observând-o pe Nicole cu videocamera în mână. Doctorița a fost recrutată de reportera numărul unu. Sper că ai

cerut măcar salariul minim.

— Potolește-te, Reggie, replică Nicole. Nu mă deranjează să dau o mână de ajutor dacă n-am altceva de făcut.

Wakefield porni vehiculul și se îndreptă spre est. Punctul de comandă fusese deliberat stabilit în zona deja „curățită” de crabi. Solul compact ușura înaintarea. În mai puțin de trei minute, ajunseră la o sută de metri de bioți. Deasupra crabilor se învârteau deja elicopterele, amintindu-i lui Wilson de un stol de ulii, rotindu-se în jurul unui animal pe moarte.

— Spune-mi cu exactitate ce vrei să fac, se adresă Nicole Francescăi prin radio.

— Încearcă să mergi paralel cu bioții, răspunse italianca. Vei reuși s-o faci, cel puțin pentru o vreme. Momentul cel mai important vine atunci când Janos va încerca să închidă capcana.

— Totu-i gata aici, anunță peste câteva momente Tabori. Așteptăm să v-auzim.

— Suntem în emisie? o întreabă Brown pe Francesca.

Femeia încuviință din cap.

— În regulă, se adresă el lui Janos. Îi dăm drumul.

Un cablu lung și subțire, având la capăt ceva asemănător unui coș răsturnat, coborî dintr-un elicopter.

— Janos va încerca să-l centreze pe biotul-țintă, explică Wakefield lui Nicole, lăsând marginile

peste carapace. Apoi va crește tensiunea, ridicând creatura de pe sol. După ce ne întoarcem la Beta, o vom pune în cușcă.

— Să vedem cum arată de jos, o auzi Nicole pe Francesca.

Roverul se afla acum exact lângă bioți. Nicole sări din vehicul și începu să alerge pe alături. La început, fu înfricoșată. Dintr-un motiv oarecare, nu se așteptase să i se pară atât de mari și de ciudați la înfățișare. Strălucirea lor metalică îi amintea de exterioarele reci ale multor clădiri pariziene. Alergând pe lângă ei, păstra o distanță de numai doi metri. Având în vedere focalizarea automată a camerei, nu-i venea greu să filmeze imaginile corespunzătoare.

— Fii cu băgare de seamă să nu ajungi în fața lor, o preveni Takagishi.

Nu trebuia însă să-și facă griji: Nicole nu uitase soarta obstacolului din metal.

— Imaginile tale sunt foarte bune, bubui în receptorul roverului vocea lui Francesca. Încearcă să te apropii de lider, apoi lasă-i să te depășească, filmându-i pe fiecare. (Italianca așteptă până ce Nicole ajunse în fața bioților.) Oho! Superb! Acum știu de ce avem cu noi o campioană olimpică.

Janos rată ținta în primele două încercări, dar a treia îi reuși, iar coșul ateriză perfect pe spatele crabului 4. Marginile plasei se mulară pe carapacea acestuia. Nicole începuse să transpire. Alerga de patru minute.

— Din acest moment, se auzi glasul lui Francesca din elicopter, focalizează doar pe crabul-țintă. Apropie-te de el atât cât îndrăznești.

Nicole reduse la un metru distanța până la biotul cel mai apropiat. Aproape că alunecă o dată, și un fior o străbătu. Dacă aș cădea în calea lor, m-ar face bucățele. Videocamera era fixată pe ultimul crab din dreapta, când Janos strânse cablurile.

— Acum! urlă el.

Capcana, cu biotul prins înăuntru, începu să se ridice. Totul se petrecu apoi extrem de repede. Biotul își folosi cleștii-foarfece pentru a tăia unul dintre cablurile metalice ale coșului. Ceilalți cinci se opriră brusc, preț de o secundă, apoi atacară imediat capcana. Plasa metalică fu sfâșiata complet și biotul eliberat în cinci secunde.

Cele văzute o uimiră peste măsură pe Nicole. Continua să filmeze, în ciuda bătăilor nebunești ale propriei inimi. Crabul din frunte stătea nemișcat. Ceilalți îl înconjurară într-un cerc strâns, punând un clește pe carapacea lui, iar altul pe vecinul din dreapta. Formația se încheagă în numai câteva clipe, apoi bioții rămaseră înlănțuiți și nemișcați.

Francesca vorbi prima.

— Absolut incredibil! strigă cu înflăcărare. Tocmai le-am ridicat părul măciucă tuturor de pe Pământ.

Nicole îl simți pe Wakefield lângă ea.

— Ești teafără?

— Așa cred, răspunse ea.

Încă tremura. Amândoi priviră crabii. Niciunul nu se mișca.

— S-au strâns grămadă, se auzi din rover vocea lui Wilson. Scorul a devenit 7 la 0 pentru bioți.

— Întrucât sunteți convinși că nu există niciun pericol, accept să mai încercăm o dată, deși vă mărturisesc că ideea mă neliniștește. E limpede că lucrurile acelea comunică între ele. Și cred că nu vor să fie capturate.

— Otto, Otto, replică Brown. Procedul de acum este doar o îmbunătățire a celui folosit prima dată. Plasa va adera pe carapacea crabului, învăluind-o complet. Ceilalți bioți nu-și vor putea utiliza cleștii, deoarece nu va exista spațiu între plasă și carapace.

— Amirale Heilmann, aici dr. Takagishi. (Vocea îi trăda în mod vizibil îngrijorarea.) Trebuie să-mi exprim dezaprobarea totală cu privire la continuarea vânătorii. Am văzut deja cât de puțin înțelegem comportamentul acestor creaturi. După cum a arătat Wakefield, încercarea de capturare a declanșat un sistem de protecție. Habar n-avem cum vor reacționa data viitoare.

— Cu toții înțelegem asta, dr. Takagishi, interveni Brown înainte ca Heilmann să răspundă. Dar există circumstanțe care atârnă mai greu în balanță decât incertitudinile. În primul rând, cum bine a accentuat Francesca, întregul Pământ ne va

urmări dacă vom continua acțiunea imediat. Ați auzit ce a spus Jean-Claude Revoir acum douăzeci de minute: că deja am realizat pentru explorarea spațiului mai mult decât oricine altcineva, de la primii astronauți sovietici și americani ai secolului XX. În al doilea rând, de data aceasta suntem pregătiți să ducem la bun sfârșit operațiunea. Dacă renunțăm și ne întoarcem cu tot echipamentul în tabără, am irosit atât timp, cât și efort. De ce insistați cu aceste profeții funeste? Tot ce am văzut este că bioții au recurs la o simplă manevră defensivă.

— Dr. Brown, uitați-vă vă rog în jur, se strădui japonezul să formuleze un ultim apel la rațiune. Încercați să vă imaginați posibilitățile celor care au construit acest vehicul uluitor. Închipuiți-vă că ceea ce încercăm noi să întreprindem ar putea fi considerat un act ostil și că a fost cumva comunicat inteligenței, oricare ar fi ea, aflată la comanda navei. Gândiți-vă că noi, ca reprezentanți ai speciei umane, ne-am condamna astfel nu numai pe noi înșine, dar și pe semenii...

— Prostii, pufni Brown. Cum să mă acuze cineva pe mine de speculații nefondate...? râse din toată inima. E absurd! Dovezile indică fără putință de tăgadă că nava aceasta are același scop și funcționalitate ca și prima, nefiind interesată câtuși de puțin de existența noastră. Faptul că roboții dintr-o subfamilie coalizează atunci când sunt amenințați nu are o importanță

semnificativă. Privi spre ceilalți din jur. Eu cred că s-a vorbit prea mult, Otto. Dacă nu ai nimic de obiectat, vom trece la prinderea biotului.

De cealaltă parte a Oceanului Cilindric se simți o scurtă ezitare. Apoi amiralul răspunse afirmativ.

— Continuă, David. Dar fără riscuri inutile.

— Chiar crezi că suntem în pericol? îl întrebă Yamanaka pe compatriotul său, în timp ce noua tactică era trecută în revistă de Brown, Tabori și Wakefield.

Pilotul privea fix în depărtare, spre structurile masive ale Emisferei Sudice, gândindu-se, poate pentru prima dată, la vulnerabilitatea poziției lor.

— Probabil că nu, însă e o nebunie să...

— Nebunie e termenul perfect, îl întrerupse Wilson. Dumneata și cu mine suntem singurii care ne-am opus reluării acestei vânători tâmpite. Însă obiecțiile noastre au fost făcute să sune a neghiobie și chiar a lașitate. Personal, aș dori ca unul dintre crabii ăștia blestemați să-l provoace pe stimatul Brown. Ori, și mai bine, un fulger să trăsnească dinspre vârfurile de colo.

Ridică degetul spre cornurile mari privite mai devreme de Yamanaka și vocea i se schimbă, devenind tăioasă:

— Suntem vârați până peste cap într-o porcărie. Se simte în aer. Am fost avertizați de primejdie de forțe pe care niciunul dintre noi nu le înțelege. Dar ignorăm mai departe avertismentele.

Nicole întoarse spatele celor doi colegi și aruncă

o privire celorlalți astronauți, care, la vreo cincisprezece metri depărtare, se aflau pe punctul de a încheia scurta ședință tactică. Wakefield și Tabori gustau din plin posibilitatea de a-i păcăli pe bioți. Nicole se întrebă dacă nu cumva Rama le trimitea cu adevărat un avertisment. Prostii, repetă ea în minte expresia lui David Brown. Corpul îi fu zguduit de frisoane amintindu-și cât de puțin le trebuise crabilor bioți pentru a face bucăți obstacolul metalic. Poate fac din țânțar armăsar. La fel și Wilson. Nu avem motive de teamă.

Totuși, după ce se răsuci să privească iarăși prin binoclu formația bioților oprită la o depărtare de jumătate de kilometru, în ea dăinuia o frică palpabilă pe care nimic n-o putea potoli. Cei șase crabi nu se mișcaseră de aproape două ore.

Erau în continuare înlănțuiți în același mod. „Ce ne pregătești cu adevărat, Rama?” se întrebă femeia fără să mai știe a câta oară. Următoarea întrebare o făcu să tresară, deoarece n-o mai exprimase în cuvinte până atunci. „Și câți dintre noi se vor mai întoarce pe Pământ să-ți spună povestea?”

La a doua încercare, Francesca hotărî să rămână pe sol, lângă bioți. Ca și înainte, Turgheniev și Tabori se găseau în primul elicopter, împreună cu echipamentul cel mai important. Brown, Yamanaka și Wakefield urcaseră în celălalt. Brown

îl invitase pe Richard să-l ajute cu sfaturi, iar Francesca, bineînțeles, îl convinsese să ia câteva fotografii aeriene pentru a completa sistemul automat de videocamere al aparatului de zbor.

Wilson transportă echipa în rover spre grupul crabilor.

— Iată o slujbă numai bună pentru mine, declară el în vreme ce se apropiau de țintă. Șofer de lux. Aruncă o privire spre cerul îndepărtat al lui Rama. Sper că ați auzit, băieți. Sunt multilateral. Sunt în stare să fac o mulțime de lucruri.

Se uită apoi către Francesca, care ocupa locul de alături:

— Apropo, doamnă Sabatini, ai de gând să-i mulțumești lui Nicole pentru splendida ei prestație? în definitiv, imaginile ei au cucerit publicul în ultima ta transmisie.

Francesca era ocupată cu verificarea echipamentului video și la început ignoră înțepătura lui Reggie. După ce bărbatul o repetă, replică fără să ridice capul:

— Aș putea să-i reamintesc domnului Wilson că nu am nevoie de sfaturile sale nesolicitate despre modul în care să-mi fac meseria?

— A fost un timp când lucrurile stăteau altfel, cugetă în surdină Reggie, clătinând din cap.

Aruncă o căutătură reporterei, care nu părea nici măcar să asculte.

— Atunci când încă credeam în dragoste, continuă el cu o voce mai puternică. Înainte de a

cunoaște ce înseamnă trădarea. Ori ambiția și egoismul ei.

Roti violent volanul spre stânga și frână la patruzeci de metri vest de amplasamentul bioților. Francesca sări din vehicul fără un cuvânt. Peste trei secunde, discuta deja prin radio cu Brown și Wakefield despre reportajul în direct. Takagishi, politicos ca întotdeauna, îi mulțumi lui Reggie pentru călătorie.

— Intrăm în acțiune, strigă din văzduh Tabori.

Din a doua aruncare reuși să poziționeze perfect dispozitivul atârnat la capătul cablului, o sferă rotundă și masivă de douăzeci de centimetri diametru, prevăzută cu o duzină de orificii și indentări pe suprafață. O lăsară încet exact pe mijlocul carcasei unuia dintre crabii aflați la marginea formației. Apoi Janos transmise o serie de comenzi procesorului încorporat în sferă, ordonând desfășurarea fâșiilor de metal împachetate înăuntru. Niciunul dintre bioți nu se clinti, în vreme ce panglicile metalice se înfășurau în jurul țintei.

— Ce zici, inspectore? strigă Janos către Wakefield aflat în celălalt elicopter.

Richard cerceta dispozitivul straniu. Cablul gros era atașat de un inel în partea din față a aparatului de zbor. Cincisprezece metri mai jos, sfera metalică se sprijinea pe spatele biotului țintă, filamente subțiri derulându-se treptat peste carapace și dedesubtul ei.

— De arătat arată bine, replică Richard. Mai rămâne să constatăm un singur lucru. Este elicopterul mai puternic decât strânsoarea lor colectivă?

Brown îi ceru Irinei Turgheniev să ridice prada.

Rusoaica mări încet turația elicelor, încercând să înalțe aparatul. Cablul se întinse, dar bioții de-abia se clintiră.

— Ori sunt foarte grei, ori s-au ancorat cumva de teren, spuse Richard. Ia accelerează brusc.

Șocul neașteptat ridică pentru moment întreaga formație în aer. Elicopterul se clătină, în vreme ce bioții se balansau la doi-trei metri deasupra solului. Cei doi crabi neatașați de biotul țintă căzură primii într-o grămadă nemișcată, după câteva secunde. Ceilalți trei rezistară mai mult, aproape zece secunde, înainte de a-și desprinde la rândul lor cleștii și de a cădea. Echipajul izbucni în urale și felicitări reciproce, pe măsură ce elicopterul se înălță tot mai sus spre cer.

Francesca filma scena de la aproximativ zece metri depărtare. După ce ultimii trei bioți, inclusiv liderul lor, își eliberară din strânsoare tovarășul și se prăbușiră pe solul raman, ea se aplecase pe spate pentru a prinde în cadru elicopterul care se îndrepta cu prada spre țărmul Oceanului Cilindric. Îi trebuiră două-trei secunde ca să-și dea seama că toată lumea țipa spre ea.

Lovind solul, biotul conducător și ultimii săi doi însoțitori nu se transformaseră într-o masă

informă. Deși ușor avariați, erau activi și în mișcare la câteva clipe după prăbușire. În timp ce Francesca filma plecarea elicopterului, liderul îi simțise prezența și se îndreptase către ea. Ceilalți doi îl urmau la un pas distanță.

Se aflau la numai patru metri când reportera, încă filmând, își dădu în cele din urmă seama că ea însăși reprezenta de astă dată prada. Se răsuci pe călcâie și o rupse la fugă.

— Aleargă în zigzag, strigă în microfon Wakefield, ei nu pot merge decât în linie dreaptă.

Francesca se conformă, dar bioții continuau să-i calce pe urme. Surplusul inițial de adrenalină îi permise să mărească distanța la aproximativ zece metri. Dar oboseala își spuse cuvântul și, în scurt timp, bioții să înceapă să câștige implacabil teren. Femeia alunecă și aproape căzu. Până să-și recapete echilibrul, biotul conducător redusese distanța la numai trei metri.

Wilson se năpustise spre rover de îndată ce devenise limpede că bioții o urmăreau pe reporteră. Porni vehiculul și se îndreptă în viteză spre ea. Intenția sa inițială era s-o culeagă din trecere, îndepărtându-se apoi de asaltul bioților, dar aceștia se apropiaseră prea mult, așa că Reggie decise să-i lovească lateral. Cu un zăngănit metalic, vehiculul se izbi de bioți. Planul funcționează. Energia impactului îi azvârli pe Reggie și pe crabii la câțiva metri într-o parte. Amenințarea la adresa italienei dispăruse.

Însă bioții nu fuseseră incapacitați. Departe de așa ceva. În ciuda faptului că unul dintre ei pierduse un picior, iar conducătorul avea un clește avariat, le trebuiră doar câteva secunde ca să se arunce asupra mașinii sfărâmate. Începură să ciopârțească roverul cu cleștii, apoi să transforme bucățile în fragmente și mai mici cu înfricoșătoarele colecții de pile și foarfeci.

Izbitura îl amețise pe moment pe Reggie. Crabii se dovediseră mai grei decât anticipase el, iar avariile vehiculului său erau majore. De îndată ce-și dădu seama că bioții continuau să funcționeze, încercă să sară din rover. Nu reuși. Picioarele îi fuseseră prinse sub tabloul de comandă.

Teroarea sa cumplită nu dură decât zece secunde. Nimeni nu putea face nimic. Urletele îngrozite ale lui Reggie Wilson reverberară în imensitatea lui Rama, în timp ce bioții îl tăiau bucățele, exact ca și cum ar fi făcut parte din rover. Totul se petrecu repede și sistematic. Francesca și camerele automate ale elicopterului îi filmară ultimele momente de viață. Iar imaginile fură transmise în direct pe Pământ.

30. POST-MORTEM II

Nicole ședea tăcută în cortul ei din tabăra Beta. Nu reușea să-și șteargă din minte imaginea oribilă a chipului lui Reggie Wilson, contorsionat de groază în timp ce era ciopârțit. Încercă să se gândească la altceva. „Și acum?” se întrebă

singură. „Ce se va întâmpla cu misiunea?”

Afară se lăsase iarăși bezna. Luminile se stinseră brusc cu trei ore în urmă, după un interval de funcționare mai scurt cu treizeci și patru de secunde față de ziua precedentă. Stingerea lor ar fi trebuit în mod normal să suscite o serie întreagă de discuții și de speculații, totuși nu se întâmplase așa. Nimeni nu dorea să vorbească. Amintirea îngrozitoare a morții lui Wilson apăsă greu asupra fiecăruia.

Obișnuita consfătuire a echipajului de după masa de prânz fusese amânată pentru a doua zi dimineață, întrucât Brown și Heilmann se aflau într-o conferință prelungită cu oficialitățile ASI de pe Pământ. Nicole nu participase la niciuna dintre discuții, însă nu era dificil să-și imagineze conținutul lor. Era conștientă că apăruse posibilitatea clară ca misiunea să fie întreruptă. Strigătele și vociferările opiniei publice ar fi putut s-o ceară. La urma urmei, oamenii fuseseră martori la una dintre cele mai macabre scene...

Și-o închipui pe Geneviève în fața televizorului, în Beauvois, urmărind cum Wilson era ciopârțit metodic de crabi. Se cutremură. Apoi se condamnă pentru egoism. Adevărata oroare a fost trăită în Los Angeles.

Întâlnise de două ori familia lui Wilson, la primele petreceri ținute imediat după anunțarea oficială a componenței echipajului. Nicole și-l reamintea în special pe băiat, Randy. Avea șapte-

opt ani, ochi mari și era foarte frumos. Iubea sportul. Îi adusese lui Nicole unul dintre cele mai prețuite obiecte ale colecției sale, un program al Olimpiadei din 2184 într-o stare aproape perfectă, și o rugase să-i ofere un autograf pe pagina despre triplul salt feminin. Ea îi ciufulise părul, în vreme ce băiețașul îi mulțumise cu un zâmbet larg.

Imaginea lui Randy Wilson privindu-și tatăl cum moare în direct se dovedi prea mult pentru Nicole. Ochii i se umplură de lacrimi. „Ce coșmar a însemnat anul acesta pentru tine, micuțule. Tăvălugul vieții. La început bucuria ca tatăl tău să fie ales printre astronauți. Apoi toată aiureala cu Francesca și divorțul. Și acum această tragedie.”

Era deprimată, iar mintea îi prea activă ca s-o lase să doarmă. Decise că nu dorea să rămână singură. Se îndreptă spre cortul vecin și bătu ușor la ușă.

— Cine este? auzi pe cineva întrebând dinăuntru.

— Hot, Takagishi-san. Sunt eu, Nicole. Pot să intru?

Bărbatul se apropie de ușă și o deschise.

— Ce surpriză neașteptată. O vizită profesională?

— Nu, răspunse ea intrând. Una neprotocolară. Nu reușeam să dorm. M-am gândit că...

— Oricând ești binevenită, spuse el cu un surâs prietenesc. Nu ai nevoie de motiv. O privi câteva clipe. Sunt foarte tulburat de cele întâmplare în

după-amiaza aceasta. Mă simt răspunzător. Nu cred că am făcut destul ca să opresc...

— Fii serios, Shigeru, interveni Nicole. Nu fi ridicol. N-ai de ce să te învinovățești. Cel puțin dumneata ți-ai exprimat deschis părerea. Eu sunt medic și nici măcar n-am deschis gura.

Își plimbă privirea prin cortul lui Takagishi. Lângă pat, pe o bucată de stofă întinsă pe podea, observă o ciudată figurină albă cu însemne negre. Se duse lângă ea și îngenunche.

— Ce-i asta?

Takagishi se simți puțin jenat. Veni alături de Nicole, ridicând figurina micuță care reprezenta un oriental plinuț. O ținu între degetul mare și arătător.

— O moștenire netsuke de familie a soției mele. Este sculptată în fildeș.

I-o întinse lui Nicole.

— Regele zeilor. Perechea lui, o regină la fel de durdulie, se odihnește pe o măsuță lângă patul soției mele, în Kyoto. Cu mult timp în urmă, înainte ca elefanții să devină o specie primejduită, oamenii colecționau asemenea statuete. Familia soției are o colecție superbă.

Nicole cercetă cu atenție figurina din mână. Pe față avea întipărit un zâmbet senin și blând. Și-o imaginea pe frumoasa Machiko Takagishi acasă în Japonia și, pentru câteva momente, invidie legătura dintre cei doi. Așa ceva ar face mai ușor de suportat evenimente precum moartea lui

Wilson, medită ea.

— Nu vrei să stai jos? o invită Takagishi.

Nicole se așeză pe o ladă de lângă pat și discutară vreme de douăzeci de minute. Își împărtășiră amintiri despre familiile fiecăruia. De câteva ori, se referiră în treacăt la dezastrul după-amiezii, dar evitară cu desăvârșire orice abordare detaliată a misiunii lor în Rama. Amândoi aveau nevoie de imagini liniștitoare ale vieții lor de zi cu zi de pe Pământ.

— Și acum, rosti Takagishi terminându-și ceașca de ceai și așezând-o pe masă, am o rugămintă deosebită pentru doctorița des Jardins. Te superi dacă te rog să-ți aduci echipamentul biometric? Aș vrea să fiu scanat.

Nicole începu să râdă, dar observă seriozitatea de pe fața colegului ei. După ce se întoarse cu scannerul, Takagishi îi împărtăși rațiunea cererii sale.

— După-amiază, am simțit două înțepături ascuțite în piept, explică el. S-a întâmplat imediat după ce Wilson a lovit bioții și mi-am dat seama că...

Nu-și termină fraza. Nicole încuviință din cap și activă aparatul.

Niciunul nu scoase un cuvânt pe durata următoarelor trei minute. Nicole verifică valorile de alertă și cercetă graficele și datele cardiace prezentate pe ecran, clătinând periodic din cap. Când termină, îl privi cu un zâmbet de rău augur.

— Ai avut un ușor infarct, poate chiar două, foarte apropiate între ele. Iar de atunci inima funcționează neregulat.

Își putea da seama că Takagishi se aștepta la asemenea vești.

— Îmi pare rău, reluă ea. Am niște medicamente, dar nu constituie decât un paleativ. Trebuie să ne întoarcem imediat în Newton ca să te tratez corect.

— Ei bine, surâse el slab, dacă previziunile noastre sunt corecte, peste douăsprezece ore va fi iarăși lumină în Rama. Presupun că vom pleca atunci.

— Probabil. Am să vorbesc imediat cu Brown și Heilmann. Părerea mea e că vom pleca mâine dimineată la prima oră.

Japonezul o apucă de mână.

— Mulțumesc, Nicole.

Femeia se răsuci pe călcâie. Pentru a doua oară în decurs de o oră, avea lacrimi în ochi. Părăsi cortul și se îndreptă spre marginea taberei, căutându-l pe Brown.

— Ah, tu ești, auzi în întuneric vocea lui Richard. Eram convins că dormi. Am o serie de noutăți pentru tine.

— Bună, îl salută Nicole, în vreme ce umbra care ținea lanterna în mână se detașă din întuneric.

— Nu puteam să dorm. Prea multe imagini macabre mi se învârteau prin minte. Așa încât am decis să mă ocup puțin de problema ta. Zâmbi. A

fost chiar mai ușor decât am crezut. N-ai vrea să vii la mine?

Nicole era dezorientată. Fusese preocupată de ce avea să le spună lui Brown și Heilmann despre Takagishi.

— Îți aduci aminte, nu-i așa? se interesă Richard. Chestiunea programului lui RoSur și a comenzilor manuale...

— La asta ai lucrat? întrebă ea. Aici jos?

— Desigur. N-a trebuit decât să-l rog pe O'Toole să-mi transmită informațiile necesare. Haide să-ți arăt.

Nicole decise că întrevederea cu Brown putea să mai aștepte câteva minute. Porni alături de Richard. În drum, bărbatul ciocăni la ușa altui cort.

— Ei, Tabori, ce zici de asta? strigă el. Am găsit-o pe drăgălașa noastră doctoriță hoinărind în întuneric. Nu vii să ne ții companie? I-am explicat și lui o parte, explică Richard. În cortul tău era întuneric și am presupus că dormi.

În mai puțin de un minut, Janos se împletici pe ușă afară și o întâmpină pe Nicole cu un surâs.

— În regulă, dar să n-o lungim prea mult. Tocmai ațipisem.

O dată ajunși în adăpostul lui Wakefield, inginerul trecu în revistă, cu evidentă plăcere, ce se întâmplase cu robotul-chirurg în clipa când Newton suferise manevra neașteptată.

— Ai avut dreptate, Nicole, bănuind că existau

comenzi manuale introduse în RoSur. Comenzile acelea au blocat într-adevăr programul de protecție. Însă niciuna dintre ele nu a fost introdusă în timpul manevrei ramane.

Zâmbi și continuă, urmărind-o atent pe Nicole dacă îi înțelegea explicațiile.

— Aparent, atunci când Janos a căzut și degetele sale au atins pupitrul de comandă, el a transmis trei instrucțiuni. Cel puțin așa a crezut RoSur – i s-a transmis că se aștepta executarea a trei comenzi manuale. Firește că n-aveau niciun sens, dar RoSur nu cunoștea acest lucru.

Poate că acum înțelegi unul dintre coșmarurile inginerilor de software. Nu există nicio șansă ca să anticipăm vreodată toate situațiile posibile. Proiectanții au prevăzut protecții în cazul unei singure comenzi inadvertențe – de exemplu, cineva care atinge, din greșeală, pupitrul de comandă în timpul operației –, însă nu împotriva mai multor astfel de comenzi. În esență, comenzile manuale au fost considerate urgente. Ele dețin prioritatea maximă în structura de întreruperi a programului lui RoSur, fiind procesate imediat. Totuși sistemul consideră că nu poate exista mai mult de o singură comandă eronată, având capacitatea s-o elimine și să treacă apoi la procesarea următoarelor întreruperi, care includ algoritmi de protecție.

— Îmi pare rău, dar am pierdut șirul, zise Nicole. Cum se face că programul poate discerne o singură comandă greșită și nu mai multe? Am

crezut că acest procesor simplu lucrează serial.

Richard se răsuci cu fața către calculatorul său portabil și, ajutându-se de notițe, apelă pe ecran mai multe numere dispuse în șiruri și coloane.

— Iată operațiunile, instrucțiune cu instrucțiune, implementate de software-ul lui RoSur după recunoașterea prezenței comenzilor manuale în buffer.

— Se repetă la fiecare șapte operații, observă Janos.

— Exact, încuviință Richard. RoSur a încercat de trei ori să prelucrez prima comandă manuală, dar nu a reușit, ceea ce l-a determinat să treacă la următoarea comandă. Programul a funcționat exact așa cum a fost scris să o facă...

— Și de ce s-a întors la prima comandă? întrebă Tabori.

— Deoarece programatorii n-au luat niciodată în considerație posibilitatea mai multor comenzi greșite. Sau cel puțin n-au programat niciodată pentru această condiție. Problema internă pe care și-o pune software-ul după ce termină de procesat o comandă manuală este să vadă dacă nu mai există alta în bufferul de așteptare. Dacă nu există, programul respinge prima comandă și devine liber pentru a prelucra altă întrerupere. Dacă bufferul nu este gol, programului i se cere să stocheze comanda respinsă și s-o proceseze pe următoarea. Dacă sunt respinse succesiv două comenzi, software-ul presupune că procesorul

central e defect, trece pe cel de rezervă și încearcă iarăși să prelucreze aceleași comenzi manuale. Înțelegeți rațiunea. Să presupunem că...

Nicole ascultă câteva momente discuția dintre Richard și Janos referitoare la sisteme redundante, comenzi buferate și structuri de așteptare. Poseda doar o pregătire sumară în domeniu și nu reuși să urmărească schimbul de replici.

— O clipă, interveni ea într-un sfârșit, dar nu mai pricep nimic. Aduceți-vă aminte că nu sunt inginer. Nu mă lămurește nimeni și pe mine într-un limbaj normal?

— Îmi pare rău, Nicole, se scuză Wakefield. Știi ce-i un program pe bază de întreruperi?

Femeia aprobă din cap.

— Ești familiarizată cu modul în care acționează prioritățile într-un astfel de sistem? Perfect! Atunci explicația devine simplă. Întreruperile sistemului de protecție, bazat pe accelerometru și imagini, aveau un nivel de prioritate mai scăzut decât comenzile manuale introduse din greșeală de Janos în cădere. Sistemul a intrat într-o buclă închisă, încercând să prelucreze comenzile eronate și n-a mai avut posibilitatea să ia în seamă semnalele de urgență ale senzorilor. De aceea, bisturiul a continuat să taie.

Dintr-un motiv oarecare, Nicole fu dezamăgită. Explicația era destul de clară și cu siguranță ea nu dorise ca analiza faptelor să-l implice pe Janos, ori

pe altcineva. Dar totul era prea simplu. Nu meritase nici timpul și nici energia cheltuită.

Se lăsă să cadă pe pat.

— Deci s-a terminat cu misterul meu...

Janos se așeză alături.

— Capul sus, Nicole! Astea-s vești bune. Cel puțin acum știm cu certitudine că n-am greșit inițializarea operației. Există o explicație logică pentru cele întâmplate.

— Grozav, replică ea sarcastic. Însă Borzov rămâne mort. La fel și Wilson.

Se gândi la comportamentul ciudat al reporterului american din ultimele zile și-și aminti de conversația purtată cu Francesca.

— Apropo, întrebă pradă unui impuls spontan, l-ați auzit cumva pe Borzov plângându-se de dureri de cap sau acuzând vreo indispoziție trecătoare? Mai cu seamă în ziua „banchetului”?

Wakefield clătină din cap.

— Nu, zise Janos, de ce întrebi?

— Bazându-mă pe datele biometrice ale lui Borzov, am cerut calculatorului să-mi listeze cauzele posibile ale simptomelor sale, în condițiile în care generalul n-ar fi avut apendicită. Cea mai probabilă cauză, cu o valoare de 62, a fost considerată reacția la droguri. Am socotit că poate vinovat a fost un medicament oarecare.

— Într-adevăr? rosti Janos, cu curiozitatea stârnită. De ce nu mi-ai spus nimic până acum?

— Am vrut s-o fac... de câteva ori, răspunse

Nicole. M-am gândit însă că nu te interesează. Îți aduci aminte că am trecut pe la tine, la o zi după moartea lui Borzov? Imediat după consfătuirea echipajului. Din felul cum te-ai purtat, am tras concluzia că nu voiai să-ți reamintești...

— Dumnezeu, clătină Janos din cap. Cât de greu ne înțelegem uneori, noi, pământeni... Mă durea pur și simplu capul. Nici mai mult, nici mai puțin. Cu siguranță n-am intenționat să las impresia că n-aveam chef să vorbesc despre moartea lui Valeri.

— Vorbind despre comunicare, spuse Nicole ridicându-se obosită de pe pat, trebuie să-i văd pe Brown și pe Heilmann înainte de mă culca. Se uită la Wakefield. Mulțumesc mult pentru ajutor, Richard. Aș vrea să pot spune că mă simt mai bine acum.

Se apropie de Janos.

— Îmi pare rău, prietene. Ar fi trebuit să conduc investigația cu tine. Probabil s-ar fi terminat cu mult mai repede...

— În regulă, replică Janos. Nu-ți face griji. Haide, te însoțesc până la cortul meu.

Nicole auzi conversația aprinsă încă dinainte să bată la ușă. Brown, Heilmann și Francesca se certau cu privire la răspunsul ce trebuia dat ultimelor directive primite de pe Pământ.

— Exagerează, spunea Francesca. Își vor da singuri seama, de îndată ce vor avea timp să reflecteze. Nu-i prima misiune care suferă pierderi

de vieți omenești.

— Dar ne-au ordonat să ne întoarcem în Newton cât mai repede posibil, protestă Heilmann.

— Iar mâine le vom explica de ce am mers să cercetăm mai întâi New York-ul. Takagishi zice că oceanul va începe să se topească într-o zi sau două, și atunci va trebui oricum să plecăm. În plus, Wakefield, Takagishi și cu mine am auzit ceva în noaptea aia, chiar dacă David nu ne crede.

— Nu știu, Francesca, începu să răspundă Brown când auzi ciocăniturile. Cine-i acolo? se răsti supărat.

— Des Jardins. Am informații importante de ordin medical...

— Uite ce-i, des Jardins, o întrerupe Brown, suntem foarte ocupați. Nu poți aștepta până mâine dimineață?

„Bine”, își spuse în sine ea Nicole. „Pot să aștept până dimineață.” Oricum nu se grăbea să răspundă întrebărilor lui Brown despre starea cardiacă a lui Takagishi.

— Am înțeles, rosti cu voce tare.

Peste câteva clipe, auzi discuția declanșându-se din nou. Se îndreptă încet spre cort. Mâine trebuie să fie o zi mai bună, se gândi strecurându-se în pat.

31. FENOMENUL DIN ORVIETO

— Noapte bună, Otto, spuse Brown după plecarea amiralului. Ne vedem mâine dimineață.

Căscă și se întinse. Își privi ceasul. Până la probabila aprindere a luminilor erau mai bine de opt ore.

Își scoase salopeta și bău o înghițitură de apă. De-abia se întinsese pe pat, când Francesca intră în încăpere.

— David, avem necazuri. (Se aplecă și-l sărută în fugă.) Am vorbit cu Janos. Nicole bănuiește că Valeri a fost drogat.

— Ceee? strigă bărbatul și se ridică în capul oaselor. Cum e posibil? Nu există nicio modalitate...

— Pare-se că au existat niște dovezi în datele biometrice, iar ea a fost destul de isteată ca să le găsească. I-a pomenit faptul lui Janos în seara asta.

— N-ai reacționat când ți-a spus, nu-i așa? Adică, trebuie să fim absolut...

— Sigur că nu, răspunse Francesca. Oricum, Janos n-ar bănuî nimic în vecii vecilor. E complet inocent. Cel puțin în ceea ce privește astfel de lucruri.

— La naiba cu femeia asta, izbucni Brown. Și la naiba cu datele ei biometrice. Își frecă fața cu mâinile. Ce zi! întâi tâmpitul de Wilson vrea să facă pe eroul. Acum asta... Ți-am spus că trebuia să ștergem toate fișierele referitoare la operație. Ar fi fost extrem de ușor de făcut. Iar situația n-ar fi devenit...

— Oricum ar fi rămas înregistrările biometrice,

pară Francesca. Acolo se găsesc dovezile principale. Însemna să fii un veritabil geniu ca să cercetezi istoricul operației și să deduci ceva. Italianca se așează pe pat și-i strânse capul la piept. Marea greșală n-a fost că am neglijat să distrugem fișierele. De altfel, asta ar fi trezit suspiciunile celor de la ASI. Eroarea noastră este c-am subestimat-o pe Nicole des Jardins.

Brown se eliberă din îmbrățișarea femeii și se ridică în picioare.

— La dracu', Francesca, e greșeala ta! N-ar fi trebuit să mă las niciodată atras în combinația asta. Am știut eu...

— Ai știut, îl întrerupse tăios Francesca, că tu, dr. David Brown, nu participai la prima incursiune în Rama. Știai că milioanele pe care le-ai fi putut încasa ca erou și conducător în ochii publicului al acestei expediții ar fi fost serios compromise dacă rămâneai la bordul lui Newton.

Brown se opri din măsurarea încăperii în lung și în lat și se întoarse spre reporteră.

— Și ai mai știut, continuă ea pe un ton mai măsurat, că la rândul meu aveam un interes bine întemeiat ca să participi la prima misiune. Și că te puteai bizui pe ajutorul meu.

Îl apucă de mâini și-l trase spre pat.

— Stai jos, David. Am mai discutat de sute de ori chestiunea asta. Nu noi l-am ucis pe Borzov. Pur și simplu i-am dat un medicament care inducea simptomele unei apendicite. Decizia am luat-o

împreună. Dacă Rama n-ar fi executat manevra și robotul ar fi funcționat corect, atunci planul nostru ar fi reușit de minune. Borzov s-ar afla astăzi în Newton, restabilindu-se după apendicectomie, iar noi doi am conduce explorarea navei.

Brown își smulse mâinile din ale femeii și începu să și le frângă.

— Mă simt atât... atât de murdar. N-am mai făcut niciodată așa ceva. Fie că ne place sau nu, suntem parțial responsabili de moartea lui Borzov. Poate și pentru cea a lui Wilson. Am putea fi acuzați. Clătină iarăși din cap și disperarea i se citi pe față. Se presupune că sunt om de știință. Ce mi s-a întâmplat? Cum de m-am implicat în asemenea lucruri?

— Scutește-mă de fraze bombastice, replică dur Francesca. Și nu-ncerca să te amăgești singur. Nu ai furat tu cea mai importantă descoperire astronomică a deceniului de la o studentă? Și nu te-ai căsătorit cu ea pentru a-i închide gura? Integritatea profesională ți-a fost compromisă de mult timp.

— E injust. În general am fost cinstit. Doar...

— Doar atunci când era important și însemna mult pentru tine. Ce porcărie! Francesca se ridică și începu să se plimbe la rândul ei prin cameră. Voi, bărbații, sunteți niște ipocriți teribili. Vă păstrați amorul propriu cu explicații abracadabrante. Nu admiteți niciodată cine

sunteți cu adevărat și ce doriți de fapt. Cele mai multe dintre femei sunt mai cinstite. Ne recunoaștem ambițiile, dorințele și chiar cele mai primitive instincte. Ne recunoaștem slăbiciunile. Ne vedem așa cum suntem, nu cum am vrea să fim.

Se întoarse pe pat și-l apucă din nou de mâini pe David.

— Nu-ți dai seama, dragul meu, spuse ea cu seriozitate, că noi doi gândim la fel? Alianța noastră se bazează pe cea mai puternică legătură dintre toate – interesul reciproc. Suntem motivați de aceleași țeluri: glorie și putere.

— Sună groaznic, rosti el.

— Dar e adevărat. Chiar dacă nu vrei să recunoști în sinea ta. David, scumpule, nu înțelegi că indecizia ta provine tocmai din neputința de a-ți admite adevărata fire? Uită-te la mine. Știu exact ce vreau și nu sunt niciodată nehotărâtă vizavi de ce trebuie să fac. Comportamentul meu este reflex.

Fizicianul rămase tăcut o bună bucată de timp. Într-un sfârșit, se răsuci și-și lăsă capul pe umărul ei.

— La început Borzov, acum Wilson, oftă el adânc. Sunt pur și simplu dărâmat. Aș vrea ca nimic din toate astea să nu se fi întâmplat.

— Nu te poți da bătut acum, David, spuse ea mângâindu-l pe cap. Am mers prea departe. Și marele premiu e la îndemâna noastră.

Se aplecă și începu să-i scoată cămașa.

— A fost o zi lungă și obositoare, rosti cu un glas liniștitor. Să încercăm s-o dăm uitării.

Brown închise ochii, în vreme ce ea își plimba mâinile pe pieptul și fața sa. Femeia se aplecă și-l sărută ușor pe buze. Câteva clipe mai târziu, se opri brusc.

— Vezi tu, spuse scoțându-și încet propriile haine, atâta timp cât rămânem uniți, ne sprijinim unul pe celălalt.

Se ridică în picioare, silindu-l să-și deschidă ochii.

— Grăbește-te, zise el nerăbdător. Eram gata...

— Nu-ți face griji, replică Francesca, dezbrăcându-se complet, cu mine n-ai avut nicicând probleme. Zâmbi din nou, în timp ce-i desfăcea genunchii și-i apăsă fața între sâni. Nu uita, încheie trăgând cu mâna liberă de șortul lui, eu nu sunt Elaine.

Îl studie pe americanul adormit alături. Încordarea și neliniștea oglindite pe chipul său cu doar câteva minute mai devreme fuseseră înlocuite de zâmbetul senin al unui băiețel. Bărbații sunt atât de simpli, socoti Francesca. Orgasmul e analgezicul perfect. Aș vrea să fie la fel de ușor și pentru noi.

Se strecură jos din pat și se îmbracă, atentă să nu-și trezească partenerul adormit. „Însă tu și cu mine avem o problemă adevărată”, își spuse terminând să se îmbrace, pe care trebuie s-o

rezolvăm rapid. „Și va fi mai greu de rezolvat întrucât avem de-a face cu o femeie.”

Ieși afară, în bezna ramană. Lângă depozitul de materiale existau câteva lămpi, în rest tabăra Beta se afla în întuneric. Toată lumea dormea. Își aprinse lanterna și se îndreptă spre sud, spre Oceanul Cilindric.

Ce dorești, de fapt, Nicole des Jardins? medită ea, continuându-și mersul. Și unde se găsește punctul tău slab, călcâiul lui Ahile? Preț de câteva minute, Francesca își trecu în revistă întreaga bază de date referitoare la Nicole, încercând să descopere orice defect de caracter sau personalitate posibil de a fi exploatat. Banii nu constituie răspunsul. Nici sexul, cel puțin nu cu mine. Chicoti involuntar. Și cu siguranță nici cu David. Antipatia pentru el este evidentă.

Dar șantajul? se întrebă Francesca în vreme ce se apropia de țărmul oceanului. Își aduse aminte de reacția lui Nicole la întrebarea despre tatăl lui Geneviève. Poate, dacă aș ști răspunsul... însă nu-l cunosc.

Pe moment, era neputincioasă. Nu întrezărea nicio modalitate de a o compromite pe Nicole des Jardins. Luminile taberei abia se mai zăreau în urmă. Stinse lanterna și se așeză cu grijă, cu picioarele atârănând peste marginea falezei.

Stând așa, cu picioarele balansându-se deasupra apelor înghețate ale Oceanului Cilindric, în minte îi năvăliră amintiri vii ale copilăriei ei

petrecute în Orvieto. La unsprezece ani, în ciuda avertismentelor care o asaltau de pretutindeni, precocea Francesca hotărâse să înceapă să fumeze. În fiecare zi, după școală, cobora dealul pe câmpia de sub oraș, pentru a se așeza pe malul pâraiașului preferat. Acolo fuma în tăcere, ca un act de rebeliune solitară. În acele după-amiezi leneșe, popula în minte o lume fantastică de castele și prințese, la milioane de kilometri depărtare de mama și tatăl ei vitreg.

Amintirea acelor momente ale adolescenței născu în ea o dorință irezistibilă de a fuma. De la începutul misiunii luase cu regularitate pastilele de nicotină, dar acestea îi satisfăceau doar nevoia fizică. Râse în sinea ei și strecură mâna într-un buzunar secret al salopetei. Acolo, într-o cutiuță special confecționată pentru a le păstra prospețimea, ascunsese trei țigări. Își spusese că erau doar pentru „cazuri de urgență”...

Să fumeze într-o navă extraterestră era și mai scandalos decât să fumeze la unsprezece ani. Francesca simți că era gata să strige de bucurie, când își lăsă capul pe spate, aruncând un rotocol de fum în atmosfera ramană. Gestul acela simplu o eliberase întru totul. Cumva, amenințarea lui Nicole nu mai părea serioasă.

Fumând, Francesca retrăi acuta singurătate a adolescenței care colinda pantele vechiului Orvieto. Își aduse aminte de secretul teribil pe care-l înmormântase pentru totdeauna în inimă.

Francesca nu povestise nimănui despre tatăl ei vitreg, cu atât mai puțin mamei, și rareori se mai gândea la el. Stând însă pe faleza Oceanului Cilindric, supliciile copilăriei îi apărură în întreaga lor hidoșenie.

„A început imediat după ce am împlinit unsprezece ani”, socoti ea, plonjând în detaliile vechi de optsprezece ani. „La început, habar n-am avut ce voia ticălosul ăla”. Trase cu sete din țigară. „Nici chiar atunci când a început să-mi facă daruri fără motiv.”

El era directorul de la noua ei școală. La primul test de aptitudini, Francesca obținuse cel mai mare punctaj din istoria lui Orvieto. Era un copil-minune. Până atunci, el n-o remarcase niciodată. Se căsătorise cu mama ei în urmă cu optsprezece luni și-i făcuse gemenii aproape imediat. Francesca fusese doar o pacoste, altă gură de hrănit, nimic altceva decât o parte din mobilierul mamei.

„Câteva luni s-a purtat deosebit de frumos cu mine. Apoi mama a plecat s-o viziteze pe mătușa Carla.” Amintirile sosiră repede, grăbindu-se ca un torent în mintea ei. Își aminti mirosul de vin din răsuflarea tatălui vitreg, sudoarea lui, lacrimile ei după ce bărbatul părăsise camera.

Coșmarul durase peste un an. Se arunca asupra ei ori de câte ori mama nu era acasă. Apoi, într-o seară, în vreme ce el se îmbrăca și privea în altă parte, Francesca îl lovise în moalele capului cu o

crosă de baseball din aluminiu. Tatăl vitreg se prăbușise pe podea, inconștient și plin de sânge. Îl târâse în camera de zi și-l lăsase să zacă acolo.

„Nu m-a mai atins niciodată, își aminti Francesca, stingând țigara pe sol. Eram străini sub același acoperiș. Din momentul acela, mi-am petrecut majoritatea timpului cu Roberto și cu prietenii lui. Așteptam ocazia prielnică. Când a apărut Carlo, eram pregătită.”

În vara lui 2184, Francesca împlinea paisprezece ani. Cea mai mare parte a verii aceleia și-o petrecuse hoinărind prin piața mare din Orvieto. Vărul ei mai vârstnic, Roberto, tocmai obținuse atestatul de ghid pentru catedrala din piață. Vechiul Dom, principala atracție turistică a orașelului, fusese construit în etape diferite, începând cu secolul al XIV-lea. Biserica era o capodoperă artistică și arhitecturală. Frescele semnate de Luca Signorelli²² aflate în interiorul Capelei San Brizio, erau unanim recunoscute ca exemple perfecte de pictură imaginativă a secolului XV, existente în afara Vaticanului.

Să devii ghid oficial al Domului era considerat o veritabilă realizare, mai ales la nouăsprezece ani. Francesca se mândrea peste măsură cu Roberto. Uneori îl însoțea cu grupurile de turiști, dar numai dacă promitea în prealabil să nu-l stânjenească cu

---

²² Pictor italian (1445-1523) cunoscut pentru picturile sale apocaliptice (n. trad.).

comentariile ei ironice.

Într-o după amiază de august, imediat după prânz, o limuzină sclipitoare oprise în piața Domului, iar șoferul solicitase un ghid autorizat. Gentlemanul din automobil nu făcuse o rezervare, iar Roberto era singurul disponibil la ora aceea. Francesca îl urmări cu mare curiozitate pe bărbatul scund și chipeș, în vârstă de vreo patruzeci de ani, care coborî de pe bancheta din spate a mașinii și se prezentă lui Roberto. Accesul mașinilor fără permis special fusese interzis în centrul lui Orvieto de aproape o sută de ani, așa încât Francesca știu că bărbatul trebuia să fie o persoană importantă.

Ca întotdeauna, Roberto începu turul cu basoreliefurile lui Lorenzo Maitani de pe portalul exterior. Curioasă, Francesca stătea deoparte, fumând liniștită, în vreme ce vărul ci explica semnificația straniilor figuri demonice de la baza unei coloane.

— Iată una dintre cele mai timpurii reprezentări ale Iadului, spunea Roberto, indicând cu degetul un grup de figuri dantești. Viziunea Iadului în secolul al XIV-lea implică o interpretare extrem de literală a Biblicii.

— Ha! exclamase brusc Francesca, aruncând țigara pe pavaj și îndreptându-se spre Roberto și străinul cel chipeș. Este de asemenea o reprezentare foarte masculină. Observați că mulți demoni au sâni și că majoritatea păcatelor

zugrăvite sunt de natură sexuală. Bărbații au crezut întotdeauna că au fost creați perfecți și că femeile i-au învățat să păcătuiască.

Străinul păruse uluit de apariția adolescenței care scotea cu îndrăzneală rotocoale de fum. Îi recunoscuse imediat frumusețea naturală și-și dădu seama de inteligența ei. Cine era?

— Verișoara mea, Francesca, spuse Roberto, vizibil supărat de intervenție.

— Carlo Bianchi, rosti bărbatul, întinzându-i mâna cu palma umedă.

Francesca îi aruncă o privire, dându-și seama că-i trezise interesul. Simți cum inima îi bătea să-i spargă pieptul.

— Dacă-l ascultați pe Roberto, declară ea ștrengar, atunci veți primi doar explicațiile oficiale. Amănuntele picante le lasă deoparte.

— Și dumneata, domnișoară...

— Francesca.

— Da, Francesca. Ai un tur al tău personal?

Fata îi adresă cel mai frumos zâmbet al ei.

— Citesc mult și cunosc totul despre artiștii care au lucrat la catedrală, în special despre Luca Signorelli.

Făcu o pauză dramatică, apoi urmă:

— Știați că Michelangelo a venit aici să studieze nudurile lui Signorelli înainte de a picta tavanul Capelei Sixtine?

— Nu, nu știam, declară Carlo râzând din toată inima. (Era deja fascinat.) Însă știu acum. Hai cu

noi. Îl vei completa pe vărul tău.

Îi plăcea felul în care o fixa cu privirea. Era ca și când o cântărea, de parcă ar fi fost un tablou sau un colier cu pietre prețioase, ochii lui nescăpând niciun amănunt în timp ce-i studia silueta. Iar râsul lui o stimula. Comentariile Francescăi deveniră tot mai scandaloase și lipsite de rușine.

— Vedeți sărmana fată de pe spinarea demonului? întrebă ea pe când privea figurile uluitoare din frescele lui Signorelli, în interiorul capelei San Brizio. Pare să facă dragoste cu diavolul din spate, așa-i? Știți cine e? Fața și trupul gol aparțin de fapt iubitei lui Signorelli. În timp ce el trudea zilnic aici, ea s-a plictisit și a decis să-i tragă clapa cu unul sau cu altul. Luca s-a înfuriat cumplit și a hotărât să se răzbune. Așa că a condamnat-o să călărească veșnic un demon.

După ce se oprise din hohote, Carlo o întrebase pe Francesca dacă aprecia ca fiind justă pedeapsa la care fusese supusă femeia.

— Bineînțeles că nu, replicase fetița de paisprezece ani. Este pur și simplu un alt exemplu de misoginism din secolul XV. Bărbații puteau face dragoste cu oricine doreau și erau considerați virili, dar lasă o femeie să-și satisfacă...

— Francesca! o întrerupse Roberto. Zău așa, asta-i prea de tot! maică-ta te-ar omorî dacă ar auzi ce spui...

— Maică-mea n-are nicio importanță în acest moment. Vorbesc despre un criteriu dublu de

apreciere, existent încă și astăzi. Privește la...

Carlo Bianchi nu-și putea crede ochilor. Bogatul creator de modele din Milano, care la treizeci de ani își crease deja o reputație internațională, hotărâse sub un impuls de moment să închirieze o mașină ca să ajungă la Roma, în loc să ia ca de obicei trenul de mare viteză. Sora lui, Monica, îi pomenea mereu de frumusețea Domului din Orvieto. Și decizia de a opri aici reprezentase altă hotărâre de moment. Iar acum... Ah, ah! Ce bucătică bună era fata asta!

Când turul luă sfârșit, o invită pe Francesca la cină. Dar în clipa în care ajunseră în fața celui mai elegant restaurant din Orvieto, tânăra dădu înapoi. Carlo înțelese. O conduse într-un magazin și-i cumpără o rochie scumpă, pantofi și poșetă asortate. Rămase uluit cât de frumoasă era. Și avea doar paisprezece ani!

Francesca nu mai băuse niciodată un vin bun. Îl bău ca și cum ar fi fost apă. Fiecare fel de mâncare era atât de delicios, încât pur și simplu scâncea de bucurie. Pe Carlo, copilul-femeie îl fermeca. Îi plăcea la nebunie felul cum lăsa țigara să-i atârne în colțul gurii. Era atât de naturală... și atât de stângace!

Când terminară cina, era deja întuneric. Francesca îl conduse la limuzina parcată în fața Domului. Străbătând o alee îngustă, ea se întinse și-l mușcă în joacă de ureche. El o îmbrățișă în mod spontan și fu răsplătit cu un sărut arzător.

Dorința îl copleși.

Francesca o simțise și ea. Nu ezită nicio secundă atunci când Carlo îi propuse să facă o plimbare cu mașina. Nici nu depășiră bine suburbiile lui Orvieto, că ea îl călărea pe bancheta din spate. După treizeci de minute, după ce terminară de făcut dragoste a doua oară, Carlo nici nu-și mai putea închipui despărțirea de fata aceea incredibilă. O întrebă dacă nu voia să-l însoțească la Roma.

— *Andiamo*, replicase ea cu un surâs.

„Așadar am mers la Roma și apoi la Capri, își aminti Francesca. O săptămână la Paris. La Milano m-ai obligat să locuiesc cu Monica și Luigi. Pentru a salva aparențele. Bărbații își fac griji întotdeauna în privința aparențelor.”

Lunga reverie a Francescăi se întrerupse, când i se păru că aude zgomot de pași în depărtare. Se ridică precaută în întuneric și ascultă. Era greu să audă altceva decât bătăile propriiei ei inimi. Apoi distinse iarăși sunetul, undeva în stânga. Urechile îi indicau că sunetul provenea dinspre gheață. Un fior de spaimă o cuprinse la gândul unor creaturi, atacându-le tabăra de pe ocean. Ascultă din nou cu mare atenție, dar nu mai auzi nimic.

Se întoarse spre corturi. „Dacă am iubit vreodată un bărbat, acela ai fost tu, Carlo. Chiar și după ce ai început să mă împarți cu prietenii tăi.” Alte amintiri dureroase și demult înmormântate în adâncul sufletului răzbiră la suprafață, iar ea li se

împotrivi cu mânie. „Până ai început să mă lovești. Atunci s-a prăbușit totul. Ai dovedit că erai un ticălos veritabil.”

Îndepărtă deliberat gândurile acelea. „Unde eram deci? își spuse, în vreme ce se apropia de cortul ei. Ah, da. Problema o constituie Nicole des Jardins. Cât de multe știe cu adevărat? Și ce vom întreprinde noi?”

32. EXPLORATOR ÎN NEW YORK

Alarma de la ceasul de mână îl trezi pe Takagishi dintr-un somn adânc. Câteva clipe se simți dezorientat, incapabil să-și amintească unde se află. Se așează pe pat și-și frecă ochii. În cele din urmă își aminti că se găsea în interiorul lui Rama și că alarma fusese programată să-l trezească după cinci ore de somn.

Se îmbracă pe întuneric. După ce termină, puse mâna pe o geantă mare și scotoci câteva secunde înăuntrul ei. Satisfăcut de conținut, își trecu cureaua peste umăr și porni spre ușă. Privi cu precauție în jur. În celelalte corturi nu se vedea nicio lumină. Inspiră adânc și ieși în vârful picioarelor.

Principală autoritate mondială în privința lui Rama părăsi tabăra, îndreptându-se în direcția Oceanului Cilindric. Ajungând la țărm, coborî treptele săpate în stânca înaltă de cincizeci de metri, până la nivelul apei înghețate. Se așează pe ultima treaptă de la baza falezei, ferit de priviri

străine. Scoase din geantă niște cleme speciale și le prinse de tălpile încălțărilor. Înainte de a păși pe gheață, își reglă dispozitivul personal de orientare pentru a menține un curs constant, de îndată ce avea să lase în spate țărnul.

După două sute de metri, băgă mâna în buzunar și scoase aparatul meteorologic portabil. Îl scăpă pe gheață, iar impactul generă un clinchet scurt ce răsună puternic în liniștea nopții. Takagishi îl ridică după câteva secunde. Monitorul îl anunță că temperatura se situa la minus zece grade Celsius și că vântul sufla ușor cu opt kilometri pe oră.

Trase puternic aer în piept și fu uimit să simtă un miros ciudat, însă familiar. Mirat, inspiră din nou, concentrându-se de data aceasta asupra mirosului. Nu încăpea nicio îndoială – era fum de țigară! Stinse rapid lanterna și rămase nemișcat pe gheață. Mintea îi lucra nebunește, căutând o explicație. Francesca Sabatini era singura dintre astronauți care fuma. Îl urmărise ea cumva? îi văzuse oare lumina, atunci când verificase aparatul meteo?

Încercă să distingă vreun zgomot, dar nu auzi nimic în noaptea ramană. Continuă să aștepte. După ce mirosul se împrășteie, Takagishi își reluă înaintarea pe gheață, oprindu-se la fiecare patru-cinci pași ca să se asigure că nu-l urmărea nimeni. În cele din urmă se convinse că Francesca nu se găsea în spatele său. Cu toate acestea,

prevăzătorul japonez nu reaprinse lanterna decât după ce parcursese mai bine de un kilometru și începuse să se teamă că deviasse de la cursul stabilit.

În total avu nevoie de patruzeci și cinci de minute ca să atingă țărmul opus al apei și insula New York-ului. La o sută de metri de țărm, savantul scoase din geantă o lanternă mai puternică și o aprinse. Siluetele fantomatice ale zgârie-norilor îi trimiseră un fior de ușurare pe șira spinării. În sfârșit, se afla acolo! în sfârșit, putea să caute răspunsurile la întrebările pe care și le pusese întreaga viață, fără a fi stânjenit de programul arbitrar al altora.

Takagishi știa cu exactitate unde dorea să meargă în New York. Fiecare dintre cele trei secțiuni circulare ale orașului raman se diviza la rândul ei în alte trei sectoare unghiulare, ca feliile unui tort. În centrul fiecăreia dintre cele trei secțiuni principale se găsea un fel de piață, în jurul căreia erau dispuse restul clădirilor și străzilor. În copilăria sa petrecută în Kyoto, după ce citise tot ceea ce reușise să găsească în legătură cu prima expediție în Rama, Takagishi se întrebase cum s-ar fi simțit stând în centrul unei piețe extraterestre și privind construcțiile create de ființe venite din alt sistem stelar. Era convins că nu numai secretele lui Rama ar fi putut fi putut fi înțelese cercetând New York-ul, ci și că cele trei piețe reprezentau locurile cele mai probabile unde

se găseau indicii cu privire la misteriosul scop al vehiculului interstelar.

Harta New York-ului întocmită de primii exploratori îi era întipărită în minte la fel de puternic ca și cea a lui Kyoto, orașul unde se născuse și crescuse. Însă prima expediție avusese la dispoziție prea puțin timp ca să cartografieze New York-ul. Dintre cele nouă unități funcționale, doar una fusese cercetată în detaliu; pe baza unor observații limitate, astronauții presupuseseră pur și simplu că toate erau identice.

Pe măsură ce pasul susținut al japonezului îl purta tot mai adânc în liniștea rău prevestitoare a unei părți din secțiunea centrală, începură să apară diferențe subtile între zona respectivă și cea studiată de echipajul condus de Norton (care pătrunsese într-un sector adiacent). Dispunerea străzilor principale se păstra, totuși, pe măsură ce Takagishi se apropia de piață, străzile mai mici căpătau o dispunere diferită față de cea raportată de primii exploratori. Takagishi se oprea des și introducea toate diferențele în calculatorul de buzunar.

Intră în regiunea care înconjură piața, unde străzile erau dispuse în cercuri concentrice. Traversă trei bulevarde și se trezi în fața unui octaedru gigantic, înalt de vreo sută de metri, al cărui exterior părea confecționat din oglinzi. Lumina puternică a lanternei se reflecta pe suprafața lui, ricoșând apoi pe clădirile din jur.

Takagishi păși încet în jurul octaedrului, căutând o intrare, dar nu descoperi niciuna.

De cealaltă parte a structurii cu opt laturi, în centrul pieței, se întindea un spațiu circular larg, lipsit de clădiri. Takagishi îi ocoli fără grabă circumferința, studiind cu atenție clădirile înconjurătoare. Nu căpătă niciun indiciu despre scopul lor. Când se răsucea spre centru, la intervale regulate, pentru a cerceta zona, nu observa nimic neobișnuit sau demn de interes. Cu toate acestea, introduse în calculator amplasamentul numeroaselor cutii metalice, joase și cu aspect indescriptibil, care împărțeau piața în secțiuni.

Revenit înaintea octaedrului, japonezul introduse mâna în geantă și scoase o placă subțire, hexagonală, acoperită cu piese electronice. Fixă aparatul la trei-patru metri distanță de octaedru, apoi petrecu următoarele zece minute verificând, cu ajutorul transceiverului, buna funcționare a instrumentelor științifice. Terminând testele, părăsi repede piața și se îndreptă spre ocean.

Se găsea la mijlocul celui de-al doilea bulevard concentric, când auzi un pocnet puternic venind dinspre piață. Se întoarse și rămase nemișcat. După câteva momente, auzi alt zgomot. Pe acesta îl recunoscă – atât hârșăitul periilor de metal, cât și țiuitul de înaltă frecvență. Îndreptă fasciculul lanternei în direcția pieței. Sunetul încetă. Stinse

lanterna și rămase în mijlocul bulevardului.

După câteva minute, foșnetele reîncepură. Takagishi traversă în vârful picioarelor celelalte două bulevarde și vru să ocolească octaedrul, îndreptându-se spre sursa sunetului. Aproape ajunsese în piață, când un bip-bip din geantă îi întrerupse concentrarea. Până să oprească alarma care-l anunța că instrumentele din piață nu mai funcționau, în New York se instalase iarăși liniștea. Takagishi așteptă, dar zgomotul nu se mai repetă.

Bărbatul trase cu putere aer în piept, să se liniștească, și-și făcu curaj. Într-un fel sau altul, curiozitatea îi birui teama și Takagishi se întoarse în piață să afle ce se întâmplase cu aparatura științifică. Prima surpriză fu că dispozitivul hexagonal dispăruse din locul unde-l lăsase. Unde se putuse oare evapora? Cine sau ce îl luase de acolo?

Savantul realizează că era pe cale să facă o descoperire de o importantă coplesitoare. În același timp, se simțea înspăimântat. Luptând împotriva dorinței acerbe de a fugi, plimbă fasciculul puternic al lanternei împrejur, sperând să găsească o explicație pentru dispariția stației științifice. Raza de lumină se reflectă dintr-o piesă metalică situată la treizeci-patruzeci de metri mai aproape de centrul pieței. Instinctiv, Takagishi știu că reflecția provenea de la aparatul căutat. Se reperi într-acolo.

Se lăsă în genunchi și cercetă dispozitivele electronice. Nu se vedea nicio stricăciune evidentă. Tocmai își scosese transceiverul, pentru a efectua o verificare metodică, când observă, la marginea zonei luminate de fasciculul lanternei, un obiect asemănător unei funii, cu diametrul de aproximativ cincisprezece centimetri. Ridică lanterna și se apropie de el. Era vărgat, negru cu auriu, și se întindea pe o distanță de vreo doisprezece metri, dispărând înapoia unui paralelipiped metalic ciudat, înalt de trei metri. Pipăi funia groasă. Era moale și pufoasă la suprafață. Când încercă s-o întoarcă pentru a o atinge și pe cealaltă parte, începu să se miște. Takagishi îi dădu drumul imediat și o urmări cum șerpuiește încet în direcția paralelipipedului. Mișcarea era însoțită de zgomotul asemănător hârșăitului unor perii pe metal.

Japonezul își auzea bătăile inimii. Își învinse iarăși impulsul de a o lua la fugă. Își aminti de meditațiile studenției, în grădina maestrului Zen. Nu-i va fi teamă. Ordonă picioarelor să-l ducă spre paralelipiped.

Funia neagră-aurie dispăruse. Tăcerea inundase piața. Takagishi se apropie de paralelipiped, cu lanterna îndreptată spre punctul unde văzuse ultima dată funia. Ocoli colțul și îndreptă fasciculul către paralelipiped. Nu-și putu crede ochilor. O masă de tentacule negre și aurii unduiau în bătaia luminii.

Un scâncet de înaltă frecvență îi explodează în urechi. Bărbatul privi peste umăr și rămase înmărmurit. Ochiul îi ieșiră din orbite. Țipătul lui se pierdu în zgomotul tot mai puternic făcut de cele trei tentacule care se întindeau spre el. Pereții inimii îi cedară, iar el se prăbuși, deja mort, în strânsoarea uluitoarei creaturi.

33. PERSOANĂ DISPĂRUTĂ

— Amiral Heilmann?

— Da, generale O'Toole.

— Ești sigur?

— Absolut. Abia m-am sculat de câteva minute. Întrevederea mea cu dr. Brown nu e prevăzută decât peste o oră. De ce așa de devreme?

— În timp ce dormeau, am primit un mesaj codificat, strict secret, de la cartierul general. Despre Trinity. Doresc să-i cunoască statutul.

— Ce vrei să spui, generale?

— Linia e sigură? Ai oprit înregistrarea convorbirii?

— Am făcut-o acum.

— Au pus două întrebări. Dacă generalul Borzov a murit fără să comunice nimănui RQ-ul său, și dacă mai știe cineva din echipaj despre Trinity.

— Cunoști răspunsul la ambele întrebări.

— Am vrut să fiu sigur că nu ai vorbit cu dr. Brown. Au insistat să verific acest lucru înainte de a răspunde. Ce crezi că-i cu povestea asta?

— Nu știu, Michael. Poate că cineva de pe

Pământ a devenit nervos. Moartea lui Wilson i-a înfricoșat, probabil.

— Pe mine m-a speriat cu siguranță. Dar nu într-atât încât să mă gândesc la Trinity. Mă întreb dacă nu cumva ei știu ceva despre care noi habar n-avem?

— Ei bine, bănuiesc că vom afla destul de curând. Toți oficialii din ASI insistă să părăsim Rama cât mai repede posibil. Nu le-a plăcut nici hotărârea noastră de a permite echipajului să doarmă câteva ceasuri. De data asta nu cred că se vor răzgândi.

— Amirale, îți aduci aminte de discuția ipotetică pe care am purtat-o cu generalul Borzov, legată de condițiile în care ar urma să activăm operațiunea Trinity?

— Vag. De ce?

— Mai dezaprobi insistența lui de a cere întâi să cunoaștem de ce este pus în aplicare planul Trinity? Ai spus atunci că dacă Pământul consideră pericolul ca fiind iminent, tu unul nu trebuie să cunoști raționamentul deciziei.

— Mă tem că nu te înțeleg, generale. De ce-mi pui întrebările astea?

— Aș vrea să-ți cer permisiunea, ca atunci când transmit răspunsul către cartierul general, să întreb de ce se interesează despre Trinity exact în momentul acesta. Dacă ne aflăm în primejdie, avem dreptul s-o știm.

— N-ai decât să-i întrebi, Michael, însă pariez că

nu-i decât o investigație de rutină.

Când Tabori se trezi, interiorul lui Rama se afla încă în beznă. Punându-și salopeta, făcu o listă mentală cu activitățile cerute de transportul crabului biot în Newton. Dacă ordinul de abandonare a lui Rama se confirma, atunci urmau să plece în zori. Consultă procedura uzuală de evacuare stocată în calculator și o actualiză, adăugând câteva sarcini noi asociate biotului.

Își privi ceasul. Zorii aveau să vină peste cincisprezece minute, firește, dacă ciclul diurn al lui Rama era regulat. Janos râse în sinea lui. Rama le oferise atâtea surprize, încât nu era deloc sigur că luminile se vor aprinde după orarul stabilit. Dacă totuși lucrul acesta avea să se întâmple, dorea să admire „răsăritul” raman. Putea să-și ia micul dejun și după aceea.

La o sută de metri de cort, biotul ședea imobil în cușcă, așa cum făcuse din clipa în care fusese despărțit de tovarășii săi, cu o zi înainte. Janos își îndreptă lanterna spre pereții transparenți și foarte rezistenți ai cuștii, încercând să observe dacă biotul se mișcase în timpul nopții. Descoperind că acesta nu-și schimbase poziția, bărbatul se îndepărtă de tabără, în direcția oceanului.

Așteptând explozia de lumină, se trezi fără voie gândindu-se la sfârșitul conversației avute cu Nicole în seara precedentă. Ceva nu era în regulă cu dezvăluirea cauzei probabile a durerii lui

Borzov din noaptea morții sale. Janos își amintea perfect apendicele sănătos; nu încăpea îndoială că diagnosticul inițial fusese eronat. De ce însă Nicole nu-i spusese nimic despre diagnosticul secundar, despre reacția adversă la medicamente? Mai ales dacă investiga problema...

Ajunse la concluzia inevitabilă că des Jardins fie că-și pierduse încrederea în capacitățile lui profesionale, fie că-l suspecta de administrarea unor medicamente lui Borzov, fără s-o fi consultat în prealabil. Oricare ar fi fost situația, trebuia să afle ce gândea femeia în realitate. O idee neliniștitoare, generată de propriile sale sentimente de vinovăție, îi trecu brusc prin minte. Era oare posibil ca Nicole să cunoască existența proiectului Schmidt Hagenest și să-i suspecteze pe toți patru?

Pentru prima dată, Janos se întrebă dacă nu cumva durerile resimțite de Borzov fuseseră provocate artificial. Își aminti haotica lor întâlnire în patru, la două ore după ce Brown descoperise că urma să fie lăsat la bordul lui *Newton* în timpul primei incursiuni.

— Trebuie să vorbești cu el, Otto, îi spusese Brown, care se simțea extrem de frustrat, lui Heilmann. Trebuie să-l convingi să se răzgândească.

Amiralul admisesese atunci că era improbabil ca Borzov să modifice planificarea deja stabilită doar pe baza rugăminții sale.

— În acest caz ne putem lua adio de la primele stipulate în contract, replicase mânios Brown.

În tot acest răstimp, Francesca rămăsese tăcută, aparent neîngrijorată. Când ieșise din încăpere, Janos îl auzise fără să vrea pe Brown luând-o la rost:

— De ce ești așa de calmă? Doar ai de pierdut la fel de mult ca și noi. Sau ai un plan despre care eu nu știu nimic?

Janos întrezărise zâmbetul Francescăi doar pentru o fracțiune de secundă. În schimb, remarcase strania încredere în sine a reporterei. Acum, așteptând răsăritul în Rama, zâmbetul acela începu să-l sâcâie. Date fiind cunoștințele italienei în materie de droguri, nu era dificil ca ea să-i fi strecurat generalului ceva capabil să inducă simptomele apendicitei. Dar să fi făcut ea ceva atât de... atât de necinstit, doar pentru a crește valoarea proiectului mass-media?

Rama fu din nou scăldată brusc în lumină. Ca întotdeauna, procesul se dovedi o sărbătoare pentru ochi. Janos se răsuci încet, privind în toate direcțiile și studie imensele emisfere din capetele cilindrului. O dată revenită lumina, se decise s-o abordeze pe Francesca cu prima ocazie.

În mod straniu, Irina Turgheniev fu prima care puse întrebarea. Astronauții aproape își terminaseră micul dejun. De fapt, Brown și Heilmann se ridicaseră deja de la masă ca să

înceapă altă conferință interminabilă cu conducerea ASI.

— Unde este dr. Takagishi? întrebă ea inocentă. Este ultimul membru din echipaj la care m-aș fi așteptat să întârzie.

— Probabil că n-a auzit ceasul, răspunse Tabori, împingându-și spre înapoi scaunul pliant. Mă duc să văd ce-i cu el.

Se întoarse după un minut, complet nedumerit.

— Nu-i înăuntru, ridică el din umeri. Probabil a ieșit la o plimbare.

Nicole simți imediat un gol în stomac. Se ridică brusc, fără să-și fi terminat masa.

— Trebuie să mergem să-l căutăm, spuse fără să-și ascundă neliniștea, altminteri nu va fi gata pentru plecare.

Toți îi observă agitația.

— Ce se întâmplă aici? întrebă cu un aer firesc Wakefield. Unul dintre savanții noștri face o plimbare de unul singur dimineața și medicul intră în panică? Porni emițătorul radio. Atenție, dr. Takagishi, oriunde te afli. Aici Wakefield. Comunică-ne, te rog, dacă te simți bine, ca să ne putem termina micul dejun.

Urmă o liniște prelungă. Toți membrii echipajului știau că era absolut obligatoriu să poarte întotdeauna asupra lor comunicatorul. Dacă doreau, puteau închide partea de emisie, însă aparatul trebuia păstrat în permanență deschis pe frecvența de recepție.

— Takagishi-san, vorbi Nicole cu glas îngrijorat. Te simți bine? Te rog, răspunde!

În timpul tăcerii care urmă, golul din stomacul lui Nicole deveni și mai acut. Prietenului ei i se întâmplase ceva teribil.

— Ți-am explicat de două ori, dr. Maxwell, rosti exasperat Brown. N-are niciun sens să evacuăm parțial echipajul. Modalitatea cea mai eficăce de a-l găsi pe dr. Takagishi este să utilizăm întregul personal disponibil. De îndată ce-l găsim, vom pleca în cea mai mare grabă. Și pentru a-ți răspunde la ultima întrebare, ei bine, nu, nu este un subterfugiu al nostru pentru a evita îndeplinirea ordinului de evacuare.

Se răsuci spre Heilmann și-i înmână microfonul.

— La naiba, Otto, murmură el, vorbește tu cu neghiobul ăsta de birocrat. Crede că-i în stare să conducă misiunea mai bine decât noi, deși se află la o sută de milioane de kilometri distanță.

— Dr. Maxwell, aici amiralul Heilmann. Îl susțin întru totul pe dr. Brown. Oricum, având în vedere decalajul temporal, nu ne putem permite să discutăm în contradictoriu. Vom acționa conform planului nostru. Tabori va rămâne cu mine în tabăra Beta și va strânge echipamentul greu, inclusiv biotul. Eu voi coordona căutarea. Brown, Sabatini și des Jardins vor traversa gheața până în New York, cea mai probabilă destinație a profesorului, dacă a plecat singur, de bună voie.

Wakefield, Turgheniev și Yamanaka îl vor căuta cu elicopterele.

Făcu o pauză.

— Nu-i nevoie să-mi răspunzi în grabă. Operațiunea de căutare va începe înainte ca următorul dumitale mesaj să ajungă aici.

Revenită în cortul ei, Nicole își împachetă cu grijă rezervele de medicamente. Se învinovăți că nu prevăzuse faptul că Takagishi va încerca o ultimă vizită în New York. „Ai comis încă o greșeală, își spuse. Ceea ce mai poți să faci este să te asiguri că vei fi pregătită atunci când îl găsești.”

Cunoștea pe de rost procedura de împachetare, totuși abandona propriile ei rezerve de alimente și apă, pentru a se asigura că avea tot ce i-ar fi fost necesar dacă Takagishi era rănit sau bolnav. Nicole nutrea sentimente contradictorii față de cei doi însoțitori ai ei în operațiunea de căutare a japonezului, dar nu se gândi o clipă că repartizarea ar fi putut deliberat aleasă. Cu toții cunoșteau fascinația lui Takagishi pentru New York. În împrejurările date, nu era deloc surprinzător că Brown și Sabatini o însoțeau în cercetarea principalei zone de investigație.

Chiar înainte să părăsească cortul, Nicole îl văzu pe Wakefield la ușă.

— Pot să intru?

— Desigur, răspunse ea.

Bărbatul păși înăuntru cu o nesiguranță ce nu-

i era caracteristică, ca și când ar fi fost jenat ori tulburat.

— Ce e? întrebă Nicole după o scurtă tăcere.

Richard zâmbi.

— Mă rog, zise el sfios, în urmă cu câteva minute îmi părea o idee bună. Acum îmi pare nițel stupidă – poate chiar copilărească.

Nicole observă că ținea un obiect în mână dreaptă.

— Ți-am adus ceva, reluă el. Un talisman, presupun. Ceva care să-ți poarte noroc. M-am gândit că poate îl vei lua cu tine în New York.

Desfăcu palma și femeia recunoscu figura prințului Hal.

— Poți spune ce vrei despre valoare și discreție și toate celelalte, dar uneori puțin noroc contează mai mult.

Nicole fu surprinzător de mișcată. Luă mica figurină din mână lui Wakefield și-i studie detaliile cu admirație.

— Prințul are cumva și alte calități pe care ar trebui să le cunosc? surâse ea.

— Oh, da, se învioră Richard. Îi place să-și petreacă serile în cârciumi, alături de cavaleri și de alte personaje dezagreabile. Sau să se bată cu ducii și conții renegați. Ori să curteze prințese franțuzoaice.

Nicole se înroși ușor.

— Dacă mă simt singură și doresc ca prințul să mă înveselească, ce trebuie să fac?

Richard se apropie și-i arată o tastatură minusculă amplasată chiar deasupra feselor prințului Hal.

— Răspunde la multe comenzi, zise bărbatul, înmânându-i o baghetă mică de mărimea unui bold. Se potrivește perfect în oricare tastă. Apasă pe „T” pentru „text” sau pe „A” pentru „acțiune”, dacă vrei să-ți arate ce poate.

Nicole introduse robotul și bagheta într-unul dintre buzunarele costumului.

— Mulțumesc, Richard. A fost tare drăguț din partea ta. Wakefield se fâstâci.

— Ei, mă rog, nu-i cine știe ce. Doar că am avut mult ghinion în ultima vreme și m-am gândit, adică... poate...

— Mulțumesc încă o dată, Richard, îl întrerupse Nicole. Apreciez grija ta.

Ieșiră împreună afară.

34. ÎNSOȚITORI NEOBIȘNUIȚI

David Brown era genul de savant căruia nu-i plăceau mașinile și nici nu avea încredere în ele. Cele mai multe dintre lucrările sale tratau subiecte teoretice, deoarece detesta formalismul și detaliile științelor empirice. Empiriștii aveau de luptat cu instrumentele și, chiar mai rău, cu inginerii.

Pentru Brown, inginerii nu erau decât dulgheri și instalatori cu diplomă. Le tolera existența doar pentru că unii dintre ei puteau fi necesari, dacă teoriile sale trebuiau verificate de măsurători pe

teren.

Când Nicole îi puse, inocent, câteva întrebări referitoare la funcționarea icemobilului, Francesca nu-și putu reține un chicotit.

— Habar n-are și nici nu-l interesează, explică italianca. Crezi că nu știe nici măcar să conducă un cărucior electric? L-am văzut privind un simplu robot de bucătărie mai bine de treizeci de minute, încercând fără succes să-și dea seama cum se utilizează. Dacă nu l-ar ajuta nimeni, ar muri de foame.

— Haide, Francesca, lucrurile nu pot sta așa de rău, zise Nicole în timp ce urcau pe bancheta din față a vehiculului. La urma urmelor, trebuie să utilizeze echipamentul de transmisie, cât și sistemul de prelucrare a imaginilor din Newton. Exagerezi!

Tonul conversației era ușuratic și inofensiv. Brown se lăsă să cadă pe bancheta din spate și oftă din greu.

— Cu siguranță că două femei excepționale ca voi au și altceva mai important de discutat. Dacă nu, poate îmi explicați de ce un lunatec cercetător japonez părăsește tabăra în puterea nopții.

— Potrivit asistentului lui Maxwell, nulitatea aia slugarnică de Mills, mulți pământeni consideră că bunul nostru doctor a fost răpit de ramani.

— Fii serioasă, Francesca. De ce s-ar fi decis Takagishi să plece de unul singur?

— Eu am o idee, vorbi apăsător Nicole. Nu era

satisfăcut de programarea explorării. Știți cât de mult crede în importanța New York-ului. După incidentul cu Wilson... ei bine, a devenit convins de iminența unui ordin de evacuare. Până ne-am fi întors – dacă ne-am fi întors vreodată –, Oceanul Cilindric avea să se topească, îngreunând accesul în oraș.

Onestitatea înnăscută a lui Nicole o îndemna să-i informeze pe Brown și Sabatini despre problemele cardiace ale lui Takagishi, însă intuiția o sfătuia să nu aibă încredere în cei doi.

— Nu pare a fi un tip care să se pripească, opină Brown. Mă întreb dacă nu cumva a auzit sau a văzut ceva.

— Poate că-l durea capul, ori nu reușea să adoarmă, propuse Francesca. Reggie Wilson obișnuia să hoinărească în timpul nopții când avea migrene.

Brown se aplecă în față.

— Apropo, se adresă el lui Nicole, Francesca îmi spune că ești de părere că instabilitatea lui Wilson poate să fi fost amplificată de pilulele pe care le lua. E limpede că te pricepi la medicamente. M-a impresionat din cale-afară rapiditatea cu care ai identificat somniferul pe care-l luasem eu.

— Vorbind de medicamente, adaugă Francesca după o scurtă pauză, Janos Tabori a menționat ceva despre o discuție avută cu tine referitoare la moartea lui Borzov. Poate că nu l-am înțeles bine, însă cred că a spus că la mijloc ar fi putut să fie o

reacție adversă la administrarea unui medicament.

Înaintau pe gheață cu viteză constantă. Atmosfera părea degajată, aparent normală. Nu exista niciun motiv vizibil de suspiciune. Totuși, se gândi Nicole formulând un răspuns pentru Francesca, ultimele două remarci au fost prea lunecoase. Aproape exersate. Se răsuci să-l privească pe Brown. Pe Francesca o știa capabilă să-și ascundă sentimentele, însă era sigură că putea citi pe chipul lui Brown dacă întrebările lor fuseseră sau nu pregătite în prealabil. Bărbatul se foi ușor sub privirea ei scrutătoare.

— Tabori și cu mine am vorbit despre Borzov și, împreună, am emis o serie de speculații despre ce i-ar fi putut provoca durerea, declară Nicole afabil. În definitiv, appendicele lui era perfect sănătos, așa că simptomele trebuie să fi fost induse de altceva. Pe parcursul discuției, i-am spus lui Janos că o reacție negativă la medicamente constituie una dintre posibilități. Nu este o afirmație foarte categorică.

Brown păru ușurat și schimbă subiectul imediat. Cu toate acestea, răspunsul lui Nicole n-o satisfăcuse pe Francesca. „Dacă nu cumva greșesc, reportera noastră mai are întrebări, cugetă Nicole. Dar nu mi le va pune acum.” O privi pe Francesca și-și dădu seama că italianca nu acorda nicio atenție monologului lui Brown de pe scaunul din spate. În vreme ce el vorbea despre

reacția celor de pe Pământ la moartea lui Wilson, Francesca se adâncise în propriile ei gânduri.

După ce Brown își sfârși ideea, se instală tăcerea. Nicole privi în jur la kilometrii de gheață, la impunătoarele faleze de pe țărmurile Oceanului Cilindric și la zgârie-norii New York-ului profilați în față. Rama era o lume plină de glorie. Pe moment, se simți vinovată de neîncrederea arătată lui Francesca și lui Brown. Ce păcat că noi pământeni nu suntem niciodată capabili să mergem în aceeași direcție. Nici chiar atunci când suntem confrunțați cu infinitul.

— Nu-mi dau seama cum ai reușit, rupse brusc tăcerea Francesca răsucindu-se pentru a i se adresa lui Nicole. După atâta amar de timp, nici măcar ziarele tabloide n-au niciun indiciu. Și nu trebuie să fii un geniu ca să calculezi când s-a întâmplat.

Brown pierduse complet șirul replicilor.

— Despre ce naiba vorbiți?

— Celebrul nostru ofițer biolog, replică Francesca. Nu găsești fascinant faptul că, după atâta vreme, identitatea tatălui fiicei ei încă nu este cunoscută publicului?

— Signora Sabatini, vorbi prompt Nicole în italiană, așa cum ți-am mai spus, subiectul nu te privește. Nu voi tolera genul acesta de amestec în problemele mele personale...

— Voiam doar să-ți reamintesc, Nicole, o întrerupse rapid Francesca, de asemenea în

italiană, că ai secrete pe care nu dorești să le dezvălui.

Brown le privi deconcertat pe amândouă. Nu înțelesese nicio vorbă și era uluit de tensiunea instalată brusc în vehicul.

— Așadar, David, roști Francesca pe un ton condescendent, ne povesteai ceva despre starea de spirit de pe Terra. Crezi că ni se va ordona întoarcerea acasă? Sau vom renunța pur și simplu la această incursiune?

— Consiliul executiv de la cartierul general a fost convocat în sesiune extraordinară la sfârșitul săptămânii, răspunse el după o scurtă ezitare. Părerea lui Maxwell este că ni se va cere abandonarea proiectului.

— Reacția ar fi tipică pentru un grup de oficialități guvernamentale, al căror obiectiv principal a fost întotdeauna minimizarea riscurilor, comentă Francesca. Pentru prima dată în istorie, ființe umane adecvat pregătite explorează interiorul unui vehicul construit de o inteligență extraterestră. Cu toate acestea, pe Pământ politicienii se comportă ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic neobișnuit. Sunt incapabili de viziune. Uluiitor!

Nicole încetă să mai asculte conversația dintre cei doi. Minteaa i se concentrase pe schimbul anterior de cuvinte. „Crede că dețin probe despre substanțele din corpul lui Borzov, cugetă ea. Nu există altă explicație pentru amenințarea aceea.”

Ajunși la marginea întinderii de gheață, Francesca petrecu zece minute cu pregătirea camerei robot și a echipamentului audio pentru secvența menită să-i prezinte pe cei trei pornind în operațiunea de „cercetare a orașului extraterestru”, în căutarea colegului dispărut. Nemulțumirea exprimată de Nicole vizavi de întârziere trecu neobservată. Își făcu totuși cunoscută supărarea, neparticipând la realizarea filmului respectiv. În vreme ce Francesca își termina pregătirile, Nicole urcă scara apropiată și studie orașul zgârie-norilor. Înapoi și mai jos, o auzea pe italiancă evocând drama pentru milioanele de spectatori pământenii.

— „Iată-mă la periferia misteriosului oraș-insulă denumit New York. În apropierea acestui loc, dr. Takagishi, Wakefield și cu mine am auzit o serie de sunete stranii. Avem motive să credem ca New York-ul a constituit destinația profesorului atunci când a părăsit tabăra noaptea trecută, într-o expediție de explorare solitară și neautorizată...

Ce i s-a întâmplat? De ce nu răspunde apelurilor noastre? Ieri am fost martorii unei teribile tragedii în decursul căreia ziaristul Reggie Wilson, riscându-și viața pentru a o salva pe cea care vă vorbește acum, a fost prins sub rover, fiind incapabil să scape de cleștii puternici ai crabilor bioți. Să fi avut o soartă similară expertul nostru în Rama? Să fi proiectat oare extraterestrii care au construit acest vehicul uimitor, cu eoni în urmă,

un soi de capcană sofisticată, destinată să-i păcălească, iar în cele din urmă să-i distrugă pe vizitatorii prea încrezători? Nu știm. Însă...”

Din punctul ei de observație, Nicole încercă s-o ignore pe Francesca și să ghicească în ce direcție ar fi putut să se îndrepte Takagishi. Consultă hărțile stocate în memoria calculatorului de buzunar. S-ar fi dus exact spre centrul geometric al orașului, conchise ea. Era convins că perfecțiunea aceasta geometrică are o semnificație.

35. ÎN PUȚ

Străbăteau de numai douăzeci de minute năucitorul labirint de străzi și cu siguranță s-ar fi rătăcit deja, dacă n-ar fi avut dispozitivele personale de orientare. Nu aveau niciun plan prestabilit. Hoinăreau pur și simplu pe străzi, la întâmplare. La fiecare trei-patru minute, Heilmann lua legătura cu Brown, așa încât trebuiau să găsească locuri potrivite, unde intensitatea semnalului să fie satisfăcătoare.

— În ritmul ăsta, cercetarea noastră nu se va sfârși niciodată, remarcă Nicole când vocea lui Heilmann slăbi încă o dată în comunicator. Dr. Brown, ce-ar fi să rămâi într-un loc fix? Francesca și cu mine am...

— Atențiune! Glasul amiralului deveni mai clar de îndată ce Brown pătrunse într-un spațiu situat între două clădiri înalte. Ați recepționat ultima

transmisie?

— Mi-e teamă că nu, răspunse Brown. Repetă te rog.

— Yamanaka, Wakefield și Turgheniev au acoperit treimea inferioară a Semicilindrului Nordic. Nici urmă de Takagishi. Este improbabil să fi ajuns mai spre nord, numai dacă nu s-a îndreptat către unul dintre orașele de acolo. Totuși cineva ar fi trebuit să-i găsească urmele, așa încât se pare că voi sunteți pe pista cea bună. Între timp, aici avem noutăți importante. Acum două minute, crabul capturat a început să se miște. Încearcă să se elibereze, dar până în prezent sculele lui abia dacă au zgâriat puțin cușca. Tabori lucrează febril pentru a construi una mai mare și mai rezistentă, care s-o înglobeze pe prima. L-am chemat pe Yamanaka înapoi cu elicopterul ca să-i dea o mână de ajutor. Trebuie să sosească dintr-un minut într-altul... Așteptați... Un mesaj urgent de la Wakefield. Vă fac legătura.

Accentul britanic al lui Wakefield era inconfundabil, deși transmisia se recepționa cu greutate în New York.

— Păianjeni! strigă el ca răspuns la o întrebare a lui Heilmann. Vă mai aduceți aminte de biotul păianjen disecat de Laura Ernst? Ei bine, vedem șase asemenea exemplare dincolo de faleza sudică. Mișună în jurul taberei temporare pe care am construit-o acolo. Se pare că cineva i-a reparat pe cei doi crabi morți, deoarece frații prizonierului

nostru tocmai se rostogolesc spre Polul Sud...

— Imagini! țipă în microfon Francesca. Filmezi?

— Ce? Regret, n-am auzit.

— Francesca vrea să știe dacă filmezi, repetă Heilmann.

— Bineînțeles, scumpo, răspunse Wakefield. Atât sistemul automat al elicopterului, cât și aparatul pe care mi l-ai dat astăzi dimineață funcționează perfect. Păianjenii bioți sunt uluitori. N-am văzut niciodată ceva care să se miște așa de repede... Apropo, vreun semn de la profesorul nostru?

— Încă nu, strigă Brown. E greu de înaintat în labirintul acesta de clădiri. Mă simt de parcă am căuta acul în carul cu fân.

Heilmann repetă răspunsul pentru Wakefield și Turgheniev. Richard anunță apoi că se întoarce la baza Beta pentru realimentare.

— Tu ce faci, David? întrebă Heilmann. Având în vedere situația actuală, inclusiv necesitatea de a-i ține la curent cu evenimentele pe ticăloșii ăia de pe Pământ, nu crezi c-ar trebui să te întorci și tu la bază? Sabatini și des Jardins vor continua să-l caute pe dr. Takagishi. Dacă trebuie, putem trimite pe cineva să te înlocuiască.

— Nu știu, Otto, n-am...

Francesca răsuci butonul transmițătorului, nelăsându-l să termine. David îi aruncă o privire furioasă, însă se înmuie rapid.

— Trebuie să stăm de vorbă, rosti ea hotărât.

Spune-i că-l contactezi peste câteva minute.

Nicole rămase stupefiată de conversația încinsă între cei doi. Niciunul nu părea cătuși de puțin interesat de soarta lui Takagishi. Francesca insista să se întoarcă imediat la bază ca să acopere toate evenimentele. Brown se arăta îngrijorat că nu participă la „acțiunea” principală.

Fiecare argumenta că motivele sale de întoarcere în tabără erau mai importante. Și dacă ar fi părăsit amândoi New York-ul? Nu, în acest caz des Jardins ar fi rămas singură. Poate c-ar fi fost bine să vină și ea, urmând ca operațiunea de căutare a lui Takagishi să fie reluată peste câteva ceasuri, după ce lucrurile se vor fi liniștit...

În cele din urmă, Nicole explodează:

— Niciodată, țipă către ei, dar niciodată în viața mea n-am văzut o purtare mai egoistă... Unul dintre colegii noștri a dispărut și mai mult ca sigur are nevoie de ajutorul nostru. Poate e rănit sau chiar pe moarte, și voi nu faceți altceva decât să vă certați pe tema prerogativelor voastre meschine. E dezgustător.

Făcu o pauză de o secundă să-și tragă răsufierea.

— Să vă spun un lucru, continuă după aceea fumegând. Nu mă-ntorc la bază. Nu-mi pasă cătuși de puțin dacă-mi ordonați s-o fac. Rămân aici și termin ce am început. Cel puțin eu mi-am păstrat prioritățile corecte. Știu că viața unui om este mai importantă decât imaginea, statutul, sau

chiar o tâmpenie de proiect mass-media.

Brown clipi de două ori ca și cum ar fi fost pălmuit. Francesca zâmbi.

— Ei, ei, iată deci că izolatul nostru ofițer biolog știe mai multe decât credeam noi. Îl privi pe David, apoi se răsuci iarăși spre Nicole. Vrei să ne scuzi o clipă, scumpo? Avem de discutat niște probleme personale.

Brown și Francesca se retraseră la baza unui zgârie-nori, la o distanță de vreo douăzeci de metri, și se lansară într-o discuție aprinsă. Nicole le întoarse spatele. Era furioasă pe sine deoarece își ieșise din fire. O irita în special faptul că dezvăluise amănuntul referitor la contractul lor cu Schmidt Hagenest. „Vor crede că Janos mi-a spus. La urma urmei, suntem prieteni apropiați.”

Francesca reveni lângă Nicole, în vreme ce Brown lua legătura cu Heilmann.

— David solicită elicopterul să-l ridice de lângă icemobil. M-a asigurat că se va descurca să ajungă singur până acolo. Eu voi rămâne cu tine să-l căutăm pe Takagishi. Cel puțin așa voi putea să fotografiez New York-ul.

Din vocea ei nu răzbătea nicio emoție. Nicole era incapabilă să-și dea seama care-i era starea de spirit.

— Încă ceva, adăugă italianca. I-am promis lui David că vom termina căutarea și vom fi pregătite să ne întoarcem în maximum patru ore.

Cele două femei de-abia dacă schimbă câteva cuvinte în prima oră. Francesca se mulțumea să-lase pe Nicole să aleagă traseul. La fiecare cincisprezece minute, se opreau pentru a contacta baza Beta și a obține coordonatele noii poziții.

— Sunteți la aproximativ doi kilometri sud și patru kilometri est față de icemobil, le anunță Richard în clipa când se opri să mănânce de prânz. La est în raport cu piața centrală.

Se îndreptaseră într-acolo de la început, căci Nicole socotise că aceea fusese destinația lui Takagishi. Descoperiseră o piață deschisă, circulară, cu numeroase construcții scunde, dar niciun semn al trecerii colegului lor. De atunci, vizitaseră alte două piețe și cercetaseră cu atenție două dintre sectoarele centrale. Nu găsiseră nimic interesant. Nicole recunoscuse că începea să ducă lipsă de idei.

— Ce loc uimitor, comentă Francesca pregătindu-se să mănânce.

Ședeau pe o cutie metalică paralelipipedică înaltă de un metru.

— Fotografiile mele abia de reușesc să-l cuprindă. Totul este atât de mareț, atât de liniștit, atât de... străin.

— Unele dintre clădirile astea n-ar putea fi descrise fără imaginile tale. Poliedrele, de exemplu. Câte unul în fiecare zonă, iar cel mai mare amplasat întotdeauna lângă piață. Mă întreb ce semnificație au? Și de ce sunt dispuse în modul

acesta?

Tensiunea emoțională din sufletul celor două femei rămânea ascunsă. Flecăriră puțin despre cele văzute pe parcursul traversării insulei. Pe Francesca o fascinasese mai ales plasa enormă care conecta doi zgârie-nori înalți, în zona centrală.

— La ce crezi că folosește împletitura aceea? întrebă ea. Trebuie să aibă douăzeci de mii de ochiuri și o înălțime de cel puțin cincizeci metri.

— Părerea mea e n-are rost să încercăm să ghicim, replică Nicole fluturând din mână.

Își termină masa și aruncă o privire colegei sale.

— Gata să mergem mai departe?

— Nu chiar, zise Francesca având un scop precis în minte.

Curăță rămășițele de mâncare și le puse în buzunarul special al salopetei. Nicole o privi întrebător.

— Cred c-a sosit momentul să dăm cărțile pe față și să discutăm cinstit, continuă reportera cu un ton înșelător de prietenesc. Dacă suspectezi că i-am dat un medicament lui Borzov în ziua în care a murit, de ce nu mă-ntrebi direct?

Nicole o fixă cu privirea preț de câteva secunde.

— I-ai dat? întrebă ea într-un sfârșit.

— Crezi că am făcut-o? Și dacă așa s-au întâmplat lucrurile, de ce aș fi procedat astfel?

— Joci același joc, dar la alt nivel, constată Nicole după o pauză. Nu ai de gând să recunoști nimic. Vrei doar să afli cât de multe știu. Dar n-

am nevoie de mărturisirea ta. Știința și tehnologia mă sprijină. În final, adevărul va ieși la lumină.

— Mă îndoiesc, rosti degajat Francesca și sări jos de pe cutie. Adevărul le scapă întotdeauna celor care-l caută. Zâmbi. Și acum să-l căutăm pe profesor.

Pe latura vestică a pieței centrale, întâlnești altă structură unică. Din depărtare semăna cu un hangar uriaș. Vârful acoperișului negru se ridica la peste patruzeci de metri, iar lungimea era de minim o sută de metri. Două trăsături ieșeau în evidență. În primul rând, ambele capete ale clădirii erau deschise; în al doilea rând, chiar dacă de afară nu-ți dădeai seama, pereții și acoperișul erau transparenti din interior. Francesca și Nicole schimbă locurile pe rând, ca să se asigure că nu aveau de-a face cu o iluzie optică. O persoană aflată în interiorul hangarului vedea într-adevăr în toate direcțiile, mai puțin în jos. De fapt, zgârie-norii alăturați fuseseră astfel poziționați încât străzile învecinate să fie vizibile din interiorul construcției.

— Fantastic! exclamă Francesca fotografiind-o pe Nicole de cealaltă parte a peretelui.

— Dr. Takagishi mi-a spus că-i imposibil de crezut că New York-ul n-a fost construit cu un scop anume, spuse Nicole dând colțul. Restul lucrurilor din Rama? Poate. Însă nimeni nu depune atâta efort fără un motiv bine întemeiat.

— Folosești un ton aproape religios, constată Francesca.

Nicole o privi în tăcere. Acum mă înțeapă, gândi ea. Nu-i pasă de fapt ce cred. Poate nici chiar ce cred alții.

— Hei, ia uite aici! exclamă Francesca după un moment de liniște.

Făcuse câțiva pași în interiorul hangarului și arătă spre sol. Nicole i se alătură. În fața italiencei se căsca o groapă îngustă și dreptunghiulară, lungă de cinci metri, lată de un metru și jumătate și destul de adâncă, poate cam de opt metri. Cea mai mare parte a ei se găsea în întuneric. Pereții erau drepți de sus până jos, fără niciun semn sau incrustație.

— Uite încă una aici. Și alta acolo...

În total descoperiră nouă puțuri identice situate în jumătatea sudică a hangarului. În cealaltă jumătate existau nouă sfere mici, dispuse într-o rețea precisă. Nicole se trezi dorindu-și o legendă, un ghid de instrucțiuni care să explice scopul și înțelesul tuturor obiectelor acelea. Era complet deconcertată.

Străbătuseră aproape întreaga lungime a construcției, când auziră un semnal slab în comunicatoare.

— Probabil l-au găsit pe Takagishi, strigă Nicole repezindu-se spre unul dintre capetele clădirii.

De îndată ce ieși de sub acoperiș, volumul

semnalului de apel fu cât pe aici să-i spargă timpanele.

— În regulă, în regulă, anunță ea. Vă recepționăm. Ce s-a întâmplat?

— Încerc să vă contactez de mai bine de două minute, îl auzi pe Wakefield. Unde naiba ați fost? Am folosit semnalul de pericol, pentru că este mai puternic.

— Eram în interiorul unui hangar uluitor, replică Francesca din spatele lui Nicole. E ca o lume suprarrealistă, cu geamuri-oglinzi de o singură parte și reflecții ciudate...

— Minunat, o întrerupse Richard, însă n-avem timp de povești. Doamnelor, trebuie să porniți numaidecât spre cel mai apropiat punct al Oceanului Cilindric. Un elicopter vă va culege peste zece minute. Am ateriza chiar în New York, dacă am avea unde.

— De ce? întrebă Nicole. Ce-i cu graba asta subită?

— De unde vă aflați, vedeți Polul Sud?

— Nu. În jur sunt prea multe clădiri.

— Ceva straniu se petrece în jurul coamelor mici. Descărcări electrice uriașe fulgeră de la un vârf la altul. E o imagine impresionantă. Cu toții simțim că e pe cale să se întâmple ceva neobișnuit. (Richard ezită o clipă.) Ar trebui să părăsiți imediat New York-ul.

— OK, răspunse Nicole. Plecăm.

Întrerupse comunicarea și se răsuci spre

Francesca.

— Ai observat cât de puternic era semnalul atunci când am ieșit din hangar? înseamnă că materialul pereților și al acoperișului ecranează emisiile radio. (Se luminează la față.) Asta explică ce s-a întâmplat cu Takagishi – probabil se găsește în interiorul unui hangar, sau al altei construcții similare.

Francesca nu-i urmărea raționamentul.

— Și ce dacă? întrebă ea, panoramând pentru ultima dată complexul. Nu mai are nicio importanță. Trebuie să ne grăbim să prindem elicopterul.

— Poate că-i chiar într-un puț din astea, continuă agitată Nicole. Desigur, e foarte posibil. Mergea prin întuneric și ar fi putut să cadă... Așteaptă-mă aici. Mă-ntorc într-un minut.

Se repezi în hangar și îngenunche lângă unul dintre puțuri. Sprijinindu-se cu o mână de marginea lui, îndreptă fasciculul lanternei spre fund. Acolo exista ceva! Așteaptă câteva secunde ca ochii să i se acomodeze cu penumbra. Era un morman de materiale. Se deplasă rapid în dreptul altui puț.

— Dr. Takagishi, strigă în japoneză. Ești aici, Shig?

— Haide o dată! o chemă Francesca din celălalt capăt. Să mergem. Richard părea extrem de serios.

La al patrulea puț, umbrele o împiedică să vadă fundul, în ciuda luminii puternice a

lanternei. Distingea câteva obiecte, dar ce erau oare? întinzându-se pe burtă, se aplecă ușor peste deschizătură, încercând să-și dea seama din alt unghi dacă masa informă de dedesubt era sau nu corpul prietenului ei.

Sorii lui Rama începură să pâlpaie. În interiorul hangarului, efectul optic era extraordinar... și derutant. Nicole privi în sus, ca să vadă ce se întâmplă, și se dezechilibra. Cea mai mare parte a corpului îi lunecă în puț.

— Francesca, strigă ea, sprijinindu-se cu mâinile de peretele opus pentru ca să nu cadă. Francesca, am nevoie de ajutor!

Așteptă aproape un minut înainte de a conchide că italianca părăsise deja hangarul. Brațele îi oboseau cu repeziciune. Pe podeaua hangarului îi mai rămăseseră doar gambele și labele picioarelor. Capul i se afla lângă unul dintre pereții puțului, la aproximativ optzeci de centimetri sub nivelul solului. Restul corpului îi era suspendat în aer, împiedicat să se prăbușească înăuntru de apăsarea puternică a palmelor ei.

Luminile continuau să pâlpaie intermitent. Nicole ridică privirea, ca să vadă dacă era în stare să ajungă cu o mână la marginea deschizăturii, menținând apăsarea doar în celălalt braț. Nicio șansă. Capul îi ajunsese prea jos. Mai așteptă câteva secunde, în vreme ce disperarea îi creștea proporțional cu oboseala din mâini. În cele din urmă, încercă să-și arunce corpul în sus și să se

prindă de buza puțului dintr-o singură mișcare. Aproape că reuși. Brațele însă nu reușiră să-i stopeze momentul de inerție, care o trase în jos. Picioarele îi urmară corpul în cădere, iar capul i se lovi de perete. Inconștientă, se prăvăli pe fundul puțului.

36. TRAIECTORIE DE IMPACT

Francesca fusese la rândul ei surprinsă de pâlparea soriilor lui Rama. Primul impuls o determinase să alerge înăuntru, sub acoperișul hangarului. O dată ajunsă aici, se simți mai în siguranță. Ce se mai întâmplă acum? cugetă, în vreme ce luminile reflectate de clădirile alăturate o sileau să închidă ochii ca să nu amețească.

Când auzi țipătul lui Nicole, vru să-i sară în ajutor, dar se împiedică de unul dintre obiectele sferice și căzu, lovindu-se la genunchi. După ce se ridică, observă poziția precară în care se găsea bioloaga. Numai tăpile încălțăminteii îi mai erau vizibile. Francesca rămase nemișcată și așteptă. Minteă îi lucra febril. Avea perfect în memorie imaginea puțurilor, inclusiv evaluarea destul de exactă a adâncimii lor. „Dacă se prăbușește, se va răni, poate chiar va muri.” își aduse aminte de pereții absolut netezi. Nu va reuși să se cațere afară.

Luminile intermitente confereau o nuanță sinistră scenei. În vreme ce continua să privească, Francesca observă trupul lui Nicole aproape ieșind

din puț și mâinile ei căutând disperate marginile deschizăturii. La următoarea fulgerare de lumină, pantofii își schimbaseră unghiul în raport cu podeaua, apoi dispărură brusc. Nu se auzi niciun tipăt.

Dacă nu s-ar fi controlat, Francesca s-ar fi repezit spre puț să se uite înăuntru. „Nu, își spuse stând nemișcată lângă sfere, nu trebuie să privesc. Dacă a rămas conștientă, m-ar putea vedea. Și atunci nu voi mai avea de ales.”

Cântărea deja posibilitățile oferite de accidentul lui Nicole. Schimbul anterior de replici o convinsese că aceasta intenționa să facă tot ce-i stătea în putință pentru a dovedi că lui Borzov i se administrase un medicament în ultima zi de viață. Era chiar posibil ca Nicole să identifice medicamentul respectiv și apoi, deoarece nu era un produs obișnuit, urma lui putea să o ducă la Francesca. Un scenariu improbabil, dar nu imposibil.

Italianca își aduse aminte ziua în care, cu doi ani în urmă, folosindu-și permisul special, cumpărase dimetildexilul din farmacia unui spital din Copenhaga, alături de alte medicamente. Pe atunci exista opinia că substanța respectivă, luată în doze foarte mici, era capabilă să producă o ușoară euforie persoanelor stresate. Un an mai târziu, un articol dintr-o obscură publicație medicală suedeză menționa că dimetildexilul administrat în cantități apreciabile inducea o

durere acută, asemănătoare apendicitei.

Pornind iute spre nord, mintea lui Francesca trecu în revistă toate posibilitățile. Evalua obișnuitul ei raport risc/recompensă. Principala problemă pe care o avea de înfruntat acum, după ce o abandonase pe Nicole în puț, era dacă să spună sau nu adevărul despre cele întâmplate. „De ce-ai lăsat-o acolo?” ar fi fost întrebată. „De ce nu ne-ai anunțat prin radio, așteptând sosirea ajutoarelor?”

„Pentru că eram zăpăcită și înspăimântată, iar luminile continuau să pâlpâie. Pentru că Richard stăruise atât de mult să ne vadă plecate din New York. Am crezut că ne va fi mai ușor să discutăm în elicopter”. Suna credibil? Prea puțin. Era însă mai ușor să joace corect. „Așadar mai am varianta adevărului parțial”, reflectă Francesca depășind octaedrul de lângă piața centrală. Își dădu seama că se abătuse mult spre est. Își verifică dispozitivul de orientare și schimbă direcția. Luminile din Rama pâlpâiau mereu.

Care sunt celelalte opțiuni? Wakefield a discutat cu noi când ne aflam lângă hangar. Știe unde ne aflam. O echipă de salvare ar găsi-o fără niciun dubiu. Doar dacă... Francesca reflectă din nou la posibilitatea ca Nicole s-o implice în moartea lui Borzov. Scandalul inevitabil ar fi condus cu siguranță la o anchetă urâtă și la punerea ei sub acuzare. În orice caz, reputația reporterei ar fi fost pătată și cariera ei serios compromisă.

Pe de altă parte, cu Nicole îndepărtată de pe scenă, dispărea practic probabilitatea de a se afla vreodată adevărul. Singura persoană care cunoștea faptele era Brown, care participase la complot. În plus, bărbatul avea mai multe de pierdut decât ea.

„Întrebarea este așadar dacă reușesc sau nu să născocesc o poveste credibilă, care să reducă șansele salvării lui Nicole și care să nu mă implice, dacă totuși ea va fi găsită. Grea sarcină!”

Se apropiase de ocean. Navigatorul personal îi arăta că mai avea de străbătut șase sute de metri. La naiba, injură Francesca în gând, răsucind situația pe toate părțile. Nu am o alternativă cu adevărat sigură. Va trebui să aleg una sau alta. În ambele cazuri, există un factor semnificativ de risc.

Își întrerupse drumul spre nord și începu să se plimbe înainte și înapoi între doi zgârie-nori. Brusc, solul de sub picioare începu să trepideze. Totul se zgâlțâia. Se lăsă în genunchi, pentru a nu-și pierde echilibrul. Auzi slab vocea lui Tabori în căști.

— În regulă, toată lumea, nu vă alarmați. Se pare că vehiculul nostru execută o manevră. La ea se refereau probabil semnalele de avertisment... Apropo, Nicole, unde vă aflați tu și Francesca? Hiro și Richard sunt pe punctul de a decola.

— Sunt aproape de ocean, poate la vreo două minute, răspunse Francesca. Nicole s-a întors să

verifice ceva.

— Recepționat, rosti Janos. Ești acolo, Nicole? Mă auzi, des Jardins?

În radio tăcerea era deplină.

— Transmisiile sunt foarte proaste aici, interveni Francesca. Nicole știe unde să găsească elicopterul. Va veni imediat, sunt convinsă... Făcu o pauză. Unde sunt ceilalți? Toată lumea este bine?

— Brown și Heilmann discută cu Pământul. Conducerea ASI trebuie să fi intrat de acum în panică. Ordonase deja să părăsim Rama, încă înainte de ultima manevră.

— Tocmai ne urcăm în elicopter, anunță Wakefield. Ajungem în câteva minute.

„S-a terminat. Am făcut alegerea”, își spuse în sine ea Francesca auzindu-l pe Richard. Se simțea surprinzător de ușurată. Începu imediat să-și repete povestirea:

„Ne aflam lângă octaedrul cel mare din piața centrală, când Nicole a observat în dreapta o alee pe care n-o remarcase până atunci. Strada ce ducea într-acolo era extrem de îngustă și ea a menționat că transmisia radio va fi probabil perturbată. Eu mă simțeam obosită... mersesem foarte repede. Mi-a spus să mă-ndrept spre elicopter...”

— Și n-ai mai văzut-o de atunci? întrebă Wakefield.

Reportera clătină din cap. Richard stătea pe gheață lângă ea. Dedesubt, gheața vibra sub efectul manevrei lui Rama. Luminile se aprinseseră din nou. Încetaseră să clipească, imediat după începerea mișcării.

Yamanaka rămăsese în cabină. Richard își verifică ceasul.

— Au trecut cinci minute de la aterizare. Ceva s-a întâmplat. Aruncă o privire în jur. Poate c-a greșit drumul.

Richard și Francesca suiră în elicopter, iar Yamanaka decolă. Survolară coasta insulei, ocolind de două ori icemobilul abandonat.

— Intră în New York, comandă Wakefield. Poate reușim s-o reperăm cumva.

De sus, solul era aproape imposibil de distins. Aparatul trebuia să zboare deasupra clădirilor celor mai înalte. Străzile erau înguste, iar umbrele jucau feste ochilor. O singură dată Richard crezu că vede ceva mișcându-se printre construcții, însă se dovedi a fi doar o iluzie optică.

— Nicole des Jardins... Nicole, unde naiba ești?

— Wakefield, răsună în cabină vocea sonoră a lui Brown, vreau să vă întoarceți imediat la bază. Trebuie să avem o consfătuire.

Richard fu surprins să-l audă pe Brown, știind că Janos monitoriza legătura radio la plecarea lor din tabără.

— Ce-i graba asta, șefule? replică Wakefield. Încă nu ne-am întâlnit cu Nicole des Jardins.

Trebuie s-apară dintr-o clipă în alta.

— Îți voi da detalii, după ce ajungi aici. Avem de luat decizii foarte importante. Sunt sigur că des Jardins ne va contacta când va ajunge la țărm.

Traversarea oceanului înghețat nu luă mult timp. Yamanaka așează elicopterul lângă baza Beta pe terenul care trepida și cei trei coborâră. Ceilalți patru membri ai echipajului îi așteptau.

— Incredibil de lungă manevră, declară zâmbind Richard, în vreme ce se apropia de grup. Sper că ramanii știu ce fac.

— Probabil că știau, rosti sumbru Brown. Cel puțin așa consideră Pământul. Își privi cu atenție ceasul. După estimările specialiștilor de la centrul de control, trebuie să ne așteptăm ca manevra să mai dureze circa nouăsprezece minute, cu o marjă de câteva secunde în plus sau minus.

— De unde știu ei? se interesă Wakefield. Au aterizat cumva ramanii pe Pământ și le-au pus la dispoziție un plan de zbor, cât timp noi le investigăm nava?

Nimeni nu râse.

— Dacă vehiculul menține aceeași altitudine și accelerație, explică Janos cu o seriozitate deloc caracteristică, atunci peste nouăsprezece minute vom atinge traiectoria de impact.

— Impact cu ce? întrebă Francesca.

Wakefield făcu câteva calcule mentale.

— Cu Pământul? ghici el.

Janos încuviință din cap.

— Iisuse! exclamă reportera.

— Exact. Misiunea aceasta a devenit o problemă de securitate pentru Terra, spuse Brown. Consiliul executiv de la cartierul general se întâlnește chiar în aceste clipe, pentru a evalua toate posibilitățile. Ni s-a comunicat în termenii cei mai duri că trebuie să părăsim Rama de îndată ce se termină manevra. Nu vom lua nimic în afară de crabul biot și obiectele noastre personale. Suntem...

— Ce facem cu Takagishi? Și cu des Jardins? întrebă Wakefield.

— Vom lăsa icemobilul acolo unde este, iar roverul aici, la bază. Ambele sunt ușor de manevrat. Din Newton vom păstra în continuare legătura radio. Brown îl privi fix pe Richard. Dacă nava aceasta se găsește pe o traiectorie de coliziune cu Pământul, zise el cu glas dramatic, atunci viețile noastre nu mai au nicio importanță. Întreaga istorie e pe cale să se schimbe.

— Și dacă inginerii de navigație greșesc? Dacă Rama a executat pur și simplu o mișcare care s-o ducă pe o traiectorie care o intersectează numai temporar pe cea a Pământului? S-ar putea...

— Foarte improbabil. Ți amintești manevrele scurte din momentul morții lui Borzov? Orbita a fost modificată astfel încât coliziunea cu Pământul să se obțină printr-o singură manevră lungă, realizată exact la momentul potrivit. Specialiștii de pe Pământ au anticipat-o acum treizeci și șase de ore. I-au comunicat generalului O'Toole azi-

dimineată să ne așteptăm la o mișcare, dar n-am vrut să vă anunț atâta timp cât îl căutați pe dr. Takagishi.

— Asta explică de ce toată lumea este așa de nerăbdătoare să ne vadă plecați, remarcă Janos.

— Doar parțial. Pe Pământ domină în prezent o părere clar diferită în legătură cu Rama și ramanii. Conducerea ASI și liderii lumii din CGE sunt aparent convinși că Rama ne este implacabil ostilă.

Brown făcu o pauză de câteva clipe, de parcă ar fi vrut să-și cântărească iarăși propria părere.

— Cred că reacția lor e pur emoțională, dar n-am reușit să-i conving de contrariu. Personal nu văd niciun semn de ostilitate, doar dezinteres și dispreț total față de niște ființe mult inferioare. Moartea lui Wilson, transmisă în direct, a stricat însă totul. Populația Terrei nu se află lângă noi, nu are cum să simtă măreția acestui loc. Ea reacționează visceral la oroarea...

— Dacă nu-i crezi pe ramani motivați de intenții ostile, atunci cum explici manevra? îl întrerupse Francesca. Nu poate fi o simplă coincidență. Dintr-un motiv sau altul, ramanii sau nava au decis să se îndrepte spre Pământ. Nu-i de mirare că oamenii sunt șocați. Amintiți-vă că prima navă Rama n-a reacționat în niciun fel la prezența vizitatorilor. De data asta ne confruntăm cu un răspuns cu totul diferit. Ramanii ne transmit că știu...

— Oprește-te, rosti Richard. Nu credeți că tragem prea repede concluzii? Mai avem douăsprezece minute până să începem să apăsăm butoanele de panică.

— Bine, astronaut Wakefield, replică Francesca, amintindu-și că era de fapt reporteră și activându-și videocamera. Pentru a ne înregistra opiniile, care crezi că este semnificația acestei manevre dacă se va termina pe o traiectorie de impact cu Terra?

Când vorbi în cele din urmă, Richard avea un ton foarte serios.

— Locuitori ai Pământului, rosti el cu dramatism, dacă Rama și-a modificat într-adevăr cursul pentru a ne vizita planeta, acest lucru nu înseamnă în mod necesar un act ostil. Din ce am văzut sau am auzit până în prezent, nu există nimic, repet, nimic care să indice că specia care a creat această navă spațială ar intenționa să ne facă rău. Desigur, moartea astronautului Wilson ne-a tulburat, însă ea constituie probabil un răspuns izolat din partea unei anumite categorii de roboți, nu o parte integrantă a unui plan sinistru. Eu văd această magnifică navă ca fiind o mașinărie unitară, aproape organică în complexitatea ei. Este extraordinar de inteligentă, programată pentru supraviețuire și funcționare de lungă durată. Nu este nici ostilă, nici prietenoasă. Este foarte simplu să fi fost programată pentru a urmări orice navă spațială oaspete și a-i calcula

locul de origine. De aceea, modificarea orbitei ramane s-ar putea să nu reprezinte decât un răspuns firesc la o întâlnire inițiată de altă specie inteligentă. Poate vine pur și simplu ca să afle mai multe despre noi.

— Bravo, rânji Tabori. A fost aproape filosofic! Wakefield râse nervos.

— Astronaut Turgheniev, schimbă Francesca direcția camerei, ești de acord cu colegul dumitale? Imediat după decesul generalului Borzov, ți-ai exprimat temerea că o „forță superioară”, adică ramanii, ar fi putut avea un amestec în această moarte. Ce părere ai astăzi?

Rusoaica, de obicei taciturnă, fixă cu ochi triști obiectivul camerei.

— Îl consider pe Richard Wakefield un inginer strălucit, dar el n-a răspuns la întrebările dificile. De ce a manevrat Rama exact în timpul operației generalului Borzov? De ce l-au sfârtecat bioții pe Wilson? Unde este profesorul Takagishi?

Irina Turgheniev făcu o pauză pentru a-și stăpâni emoția.

— N-o vom mai găsi pe Nicole des Jardins. Poate că Rama nu-i decât o mașinărie, însă noi, astronauții, am văzut deja cât de periculoasă poate să fie. Dacă se îndreaptă spre Pământ, mie personal îmi este teamă pentru familia mea, pentru prietenii, pentru întreaga omenire. Nu avem nicio modalitate să ghicim ce va face. Și nu mai avem puterea s-o oprim.

Câteva minute mai târziu, Francesca își transportă echipamentul video automat lângă oceanul înghețat, pentru o ultimă secvență. Verifică grijulie ceasul înainte de a programa declanșarea aparatului cu exact cincisprezece secunde înainte de momentul estimat pentru încetarea mișcării.

— Imaginea pe care o vedeți tremură, începu ea cu voce tipică de reporter, deoarece solul de sub noi se mișcă încontinuu de la inițierea manevrei, în urmă cu patruzeci și șapte de minute. Potrivit inginerilor de navigație, dacă Rama își modifică traiectoria pentru a intra în coliziune cu Pământul, manevra se va termina peste câteva secunde. Calculele lor se bazează, bineînțeles, pe presupunerea că intențiile...

Se opri la mijlocul propoziției și inspiră adânc.

— Solul nu mai trepidează. Manevra a luat sfârșit. Rama se găsește în prezent pe o traiectorie de impact cu Terra.

37. NAUFRAGIATA

Când Nicole se deșteptă, era amețită și incapabilă să-și limpezească gândurile. O dureau capul, iar în spate și în picioare simțea împunsăturile a mii de ace. Abia izbuti să găsească bidonul cu apă și să soarbă o înghițitură. Pesemne sunt în stare de șoc, concluzionează și căzu într-un somn adânc.

Se lăsase întunericul când se trezi din nou; de

data aceasta, mintea nu i se mai afla în ceață. Știa unde se găsește. Își aminti că alunecase în puț în timp ce-l căuta pe Takagishi. Își mai aduse aminte că o strigase pe Francesca, și căderea, dureroasa cădere. Apucă imediat comunicatorul de la centură.

— Atenție, echipajul Newton, zise ea ridicându-se încet în picioare. Aici des Jardins. Am suferit o... mă rog, indispoziție cred că-i termenul cel mai potrivit. Am căzut într-un puț și mi-am pierdut cunoștința. Sabatini știe unde sunt...

Își întrerupse monologul și așteptă. Nu auzea niciun răspuns. Reglă volumul la maximum, dar nu obținu decât parașiți. E deja întuneric, iar din zi nu s-au scurs mai mult de două ceasuri... Nicole știa că perioada de lumină din Rama dura aproximativ treizeci de ore. Să fi rămas inconștientă atâta vreme? Sau Rama se comportase iarăși neașteptat? Își privi ceasul care arăta timpul scurs de începutul celei de-a doua incursiuni și efectua rapid un calcul mental. Sunt aici de treizeci și două de ore. De ce n-a venit nimeni după mine?

Se concentrează asupra ultimelor minute dinaintea accidentului. Vorbiseră cu Wakefield, apoi ea se repezise să verifice puțurile. Richard stabilea întotdeauna coordonatele poziției pe durata transmisiei, iar Francesca știa exact...

Să fi pățit ceva întregul echipaj? Dacă nu, de ce n-o descoperiseră încă? Nicole se strădui să

zâmbească, luptând să-și învingă primele mușcături de panică. Desigur, argumentă ea, m-au descoperit, dar eram fără cunoștință, iar ei au hotărât... O altă voce îi spunea că raționamentului îi lipsea logica. Indiferent de împrejurări, ar fi fost scoasă din puț... dacă ar fi fost găsită.

O scutură un frison, închipuindu-și, pentru o clipă, că nu va fi niciodată descoperită. Își impuse să schimbe subiectul și începu să stabilească leziunile pe care le suferise în cădere. Își trecu cu atenție degetele peste toate porțiunile craniului. Existau câteva cucuie, inclusiv unul mare chiar la ceafă. Iată vinovatul pentru starea mea de șoc, presupuse ea. Nu avea însă nicio fractură, iar cele câteva zgârieturi nu mai sângerau de mult.

Își cercetă brațele și picioarele, apoi spatele. Multe vânătăi, dar, ca prin miracol, niciun os fracturat. Durerea sporadică de la baza gâtului dovedea că probabil își zdrobise o parte dintr-o vertebră sau atinsese un nerv. Constatarea că trupul îi supraviețuise, mai mult sau mai puțin intact, îi ridică moralul.

Nicole își cercetă apoi domeniul. Căzuse în mijlocul unei cavități dreptunghiulare înguste, dar adânci. Măsura șase pași lungime, și unul și jumătate lățime. Folosindu-se de lanternă și de braț, estimează adâncimea la opt metri și jumătate.

Cavitatea era goală, cu excepția unei grămezi de piese metalice mici, cu dimensiunile variind între cinci și cincisprezece centimetri, stivuite într-un

colț. Nicole le examinează cu grijă sub fasciculul lanternei. Cu totul erau peste o sută, de circa douăsprezece tipuri diferite. Unele erau lungi și drepte, altele curbate, iar câteva articulate; îi aminteau de deșeurile dintr-o oțelărie modernă.

Pereții erau absolut drepecți. Materialul lor părea un soi de hibrid între metal și rocă, foarte rece. Nu se vedea nicio anomalie, nicio asperitate care să poată fi folosită ca sprijin pentru picioare, nimic s-o încurajeze în speranța că putea ieși. Încercă să zgârie suprafața peretelui cu instrumente din trusa medicală, dar nu izbuti să lase nici cea mai mică urmă.

Descurajată de arhitectura perfectă a pereților, reveni la grămada de piese metalice, pentru a studia posibilitatea înjghebării unei scări sau a unui podium, a unui suport care să-i permită să se cațere cu propriile-i puteri. Deloc încurajator. Piesele metalice erau mici și subțiri. Un calcul mental rapid îi confirmă că nu dispunea de o masă suficientă ca să-i suporte greutatea.

Nicole deveni și mai deznădăjduită după ce mâncă ceva. Își dădu seama că luase prea puțină hrană și apă, în dorința de a avea cât mai multe medicamente pentru Takagishi. Chiar drămuিতă, apa îi ajungea numai pentru o zi, iar hrana pentru cel mult treizeci și șase de ore.

Îndreptă lanterna direct în sus. Fasciculul se reflectă de acoperișul hangarului. Gândindu-se la hangar, își reaminti evenimentele premergătoare

căzăturii și amplitudinea sporită a semnalului audio dincolo de pereții clădirii. Bună treabă, cugetă abătută, interiorul hangarului constituie probabil o zonă de ecranare radio. Nu-i de mirare că nu m-a auzit nimeni!

Se culcă, fiindcă nu avea altceva mai bun de făcut. Opt ore mai târziu, se trezi dintr-un vis înfricoșător. Ședea cu tatăl și fiica ei într-un restaurant provincial drăguț din Franța. Era o zi minunată de primăvară; Nicole vedea florile din grădina alăturată. Chelnerul sosise și așezase înaintea lui Geneviève o farfurie cu melci înveliți în plante aromate și înecați în unt. Pierre primise o porție uriașă de pui prăjit în sos de vin, cu garnitură de ciuperci. Chelnerul zâmbise și plecase. Încet, încet, Nicole își dăduse seama că ei nu i se adusesese absolut nimic...

Până atunci nu se confruntase niciodată cu foamea. Nici chiar în timpul ceremoniei Poro, după ce puii de leu îi luaseră mâncarea, nu fusese realmente înfometată. Înainte să adoarmă, se hotărâse să-și raționalizeze cu strictețe hrana, dar asta se petrecuse înainte s-o fi copleșit chinurile foamei. Acum își atacă rezerva cu mâini tremurătoare și se opri cu greu să n-o mănânce în întregime. Înveli rămășițele, le puse înapoi într-un buzunar și-și îngropă fața în palme. Își permise să plângă pentru prima dată de când căzuse în puț.

Admise de asemenea că moartea prin înfometare

constituia un mod groaznic de a muri. Încercă să-și închipuie ce însemna să slăbească tot mai mult, ca apoi, în cele din urmă, să moară. Va fi oare un proces treptat, cu fiecare etapă mai cumplită decât precedenta?

— Atunci mai degrabă să vină repede, rosti Nicole cu voce tare, abandonând pe moment orice speranță.

Cadranul ceasului digital strălucea în întuneric, numărându-i ultimele minute prețioase ale vieții.

Trecură câteva ore. Nicole se simțea tot mai slăbită și descurajată. Stătea cu capul plecat într-un colț rece al cavității. Totuși, chiar în clipa când se afla pe punctul să renunțe complet la luptă și să accepte inevitabilitatea morții, dinăuntru ei se ridică alt glas, optimist și insistent, care o îndemna stăruitor să nu cedeze. Îi spuse că orice clipă de viață era prețioasă și minunată, că a fi conștient constituia oricând un miracol copleșitor. Femeia răsufală rar și adânc, și deschise ochii. Dacă o să mor aici, măcar s-o fac cu demnitate. Hotărî să-și petreacă timpul rămas, concentrându-se asupra momentelor importante ale celor treizeci și șase de ani ai vieții sale.

Nicole continua să păstreze însă o speranță de salvare. Fusesse totuși întotdeauna o femeie practică, iar acum logica îi spunea că mai avea de trăit câteva ore. Pe parcursul călătoriei ei lipsite de grabă în străfundurile memoriei, plânse de câteva ori, fără reținere; lacrimi de bucurie pentru un

trecut revizitat, lacrimi amare deoarece știa, retrăind fiecare episod, că făcea ultima vizită în acel ungher special al creierului.

În drumul rememorărilor, nu exista nicio ordine anumită. Nu își categorisea, măsura ori compara experiențele. Pur și simplu, le retrăia pe măsură ce-i veneau în minte, fiecare întâmplare transformată și îmbogățită de conștiința ei exacerbată.

Mama ocupa un loc aparte în amintirile ei. Întrucât murise când Nicole avea numai zece ani, păstrase toate atributele unei regine sau zeițe. Anawi Tiasso fusese într-adevăr frumoasă și regală, o femeie neagră ca abanosul, de o statură neobișnuită. Toate imaginile cu ea erau învăluite într-un halo blând, strălucitor.

Și-o reaminti în salonul casei din Chilly-Mazarin, îndemnându-și fiica să i se așeze în poală. În fiecare seară înainte de culcare, Anawi îi citea basme cu prinți și castele, cu oameni frumoși și veseli care învingeau obstacolele vieții. Vocea ei suna blând și melodios. Îi cânta cântece de leagăn, în vreme ce pleoapele lui Nicole deveneau tot mai grele.

Duminicile copilăriei erau zile deosebite. Primăvara, mergeau în parc și se jucau pe iarba deasă. Mama o învăța cum să alerge. Fetița nu mai văzuse niciodată ceva atât de frumos ca mama ei, atletă de talie internațională în tinerețe, alergând grațios pe pajiște.

Desigur își reamintea perfect amănuntele voiajului efectuat alături de ea în Coasta de Fildeș, în vederea ceremoniei Poro. În nopțile petrecute în Nidougou, dormise în brațele ei. Ce lungi și înfricoșătoare fuseseră nopțile acelea! Micuța Nicole tremurase din tot trupul. Și de fiecare dată, a doua zi, mama îi răspunsese calmă și răbdătoare la întrebări, reamintindu-i că, de ani și ani, multe alte fete fuseseră supuse fără probleme aceluiași ritual.

Cea mai scumpă amintire din călătoria aceea era noaptea petrecută în hotelul din Abidjan, cu o seară înainte de întoarcerea la Paris. Până atunci discutaseră doar întâmplător despre Poro, în cele treizeci de ore de când Nicole și celelalte fete terminaseră ceremonia. Anawi n-o lăudase încă pe fiica ei. Omeh și bătrânii satului îi spusese lui Nicole că se comportase excepțional, dar nimic nu-i mai important pentru o fetiță de șapte ani decât aprecierea mamei. Nicole își luase inima în dinți chiar înainte de cină.

— M-am comportat bine, mămico? tatonase fetița. Vreau să spun, la Poro.

Anawi izbucnise în lacrimi.

— Dacă te-ai comportat bine? Dacă te-ai comportat bine? O cuprinsese cu brațele ei agile și o ridicase de pe scaun. Oh, scumpa mea, rostise ținând-o sus deasupra capului, m-ai făcut atât de mândră, încât aproape îmi vine să plesnesc de bucurie.

Nicole i se aruncase în brațe, se îmbrățișaseră, râseseră și plânseseră împreună de fericire.

Zăcea întinsă pe spate pe fundul cavității, cu lacrimile amintirilor șiroindu-i pe față și scurgându-se pe lângă urechi. De aproape o oră, se gândea la fiica ei, începând cu nașterea și trecând apoi la principalele evenimente ale vieții lui Geneviève. Își aducea aminte de vacanța petrecută cu trei ani în urmă în America, când fetița avea unsprezece ani. Cât de apropiate fuseseră atunci, mai cu seamă în ziua în care porniseră spre South Kaibab, în inima Marelui Canion.

Nicole și Geneviève se opriseră la fiecare plăcuță indicatoare, studiind urmele lăsate de două miliarde de ani pe suprafața planetei. Prânziseră pe un promontoriu cu vedere spre Platoul Tonto. În noaptea aceea, mama și fiica își întinseseră sacii de dormit una lângă alta, în imediata vecinătate a maiestuosului Colorado. Vorbiseră, împărtășind planuri de viitor și ținându-se strâns de mână întreaga noapte.

„N-aș fi mers în călătorie dacă nu erai tu”, reflectă Nicole, gândindu-se la tatăl ei. „Ai fost singurul care ai știut că era momentul potrivit.” Tatăl lui Nicole constituia piatra de temelie a întregii ei vieți. Pierre des Jardins îi era prieten și confesor, partener de viață intelectuală, dar și sprijinul cel mai ferm. Fusesse lângă ea când se

născuse și, după aceea, în cele mai importante momente ale vieții. Lui îi simțea cel mai acut lipsa, stând pe fundul puțului din Rama. Cu el ar fi dorit să poarte ultima conversație.

Nicio amintire despre tată nu-i sărea înaintea ochilor, una care să merite o atenție sporită față de celelalte. Filmul mental despre Pierre cuprindea toate evenimentele vieții. Nu toate erau fericite. De exemplu, și-i amintea perfect pe ei amândoi în savană, nu departe de Nidougou, ținându-se de mâini și plângând, în vreme ce flăcările rugului funerar al lui Anawi se ridicau în noaptea africană. Încă mai simțea brațele tatălui în jurul ei, pe când ea hohotea în urma eșecului de a obține rolul Ioanei d'Arc, la cincisprezece ani.

Trăiseră împreună în Beauvois, o pereche neverosimilă, de la un an după moartea mamei, până ce Nicole terminase anul trei la Universitatea din Tours. O existență idilică. Nicole hoinărea prin pădurile din jurul vilei după ce se întorcea de la școală. Pierre își scria romanele în birou. Seara, Marguerite îi chema la cină înainte de a sui pe bicicletă și de a se înapoia la soțul și copiii ei, în Luynes.

Verile și le petreceau călătorind prin Europa, vizitând orașe și castele medievale, o sursă de inspirație pentru romanele lui. Nicole cunoștea mai multe despre Aliénor de Aquitania și soțul ei,

Henric Plantagenet²³, decât despre liderii politici ai Franței sau ai Europei Occidentale. Când Pierre câștigase premiul Mary Renault pentru ficțiune istorică în 2181, îl însoțise la Paris pentru festivitatea de decernare. Nicole stătuse în primul rând de fotolii al imensului amfiteatru, îmbrăcată în taiorul alb pe care Pierre o ajutase să-l aleagă, ascultând elogiile aduse de vorbitor tatălui ei. Încă mai era în stare să recite fragmente din discursul de acceptare „Adesea am fost întrebant”, spusese Pierre spre sfârșit, „dacă am acumulat o anumită înțelepciune pe care s-o împărtășesc și generațiilor următoare.” Privise drept spre locul unde se afla fiica sa. „Scumpei mele fete, Nicole, dar și tuturor tinerilor din lume, le pot oferi un singur sfat. În toată viața mea, am descoperit că două lucruri sunt de neprețuit: învățătura și dragostea. Nimic altceva, nici gloria, nici puterea, nici realizările de dragul realizărilor nu au aceeași valoare de durată. Întrucât, dacă la sfârșitul vieții ești capabil să afirmi „am învățat” și „am iubit”, atunci înseamnă că poți declara „am fost fericit”.

„Am fost fericită, își spuse Nicole cu lacrimile siroind pe obraji, și asta ți se datorează în cea mai mare parte ție. Nu m-ai dezamăgit niciodată. Nici

---

²³ Aliénor de Aquitania (1122-1204), regină a Franței, soția lui Ludovic al VII-lea; din 1152, regina Angliei. Henric al II-lea (1133-1189), rege al Angliei, fondatorul dinastiei Plantagenet, căsătorit în 1152 cu Aliénor (n. red.).

chiar în momentele cele mai dificile.” Gândurile i se îndreptară, așa cum știa că se va întâmpla, spre vara lui 2184, când evenimentele se succedaseră cu atâta repeziciune, încât aproape nu mai reușise să țină pasul cu ele. În numai șase săptămâni, Nicole câștigase o medalie olimpică de aur, avusese o scurtă dar furtunoasă aventură de dragoste cu prințul de Wales și revenise în Franța pentru a-i mărturisi tatălui că era însărcinată.

Nicole își amintea momentele cheie ale acelei perioade, ca și cum s-ar fi petrecut cu numai o zi în urmă. Nicio emoție din viața ei nu se compara cu bucuria încercată pe podiumul de premiere din Los Angeles, având medalia de aur în jurul gâtului, iar urechile răsunându-i de ovațiile celor o sută de mii de spectatori. Fusesse momentul ei de glorie. Timp de aproape o săptămână, devenise răsfățata întregii mass-media mondiale. Se afla pe prima pagină a fiecărui ziar, era subiectul preferat al principalelor emisiuni sportive.

După ultimul interviu din studioul adiacent stadionului olimpic, un tânăr englez, cu zâmbet fermecător, i se prezentase sub numele de Darren Higgins și-i întinsese o carte de vizită. Pe spate se găsea o invitație la cină, scrisă chiar de mâna prințului de Wales, bărbatul care urma să devină Henric al XI-lea al Regatului Marii Britanii.

Dineul a fost superb, își aminti Nicole, uitând pe moment situația ei disperată din Rama. El era încântător. Următoarele două zile s-au dovedit

absolut minunate. Dar treizeci și nouă de ore mai târziu, când se deșteptase în dormitorul lui Henry din Westwood, basmul luase sfârșit. Prințul ei, până atunci atent și tandru, devenise încruntat și morocănos. Pe măsură ce neexperimentata Nicole încercase fără succes să înțeleagă cu ce greșise, în mintea ei începuse să se facă lumină – zborul imaginației se terminase. „Am fost o simplă cucerire, rememoră Nicole, o celebritate de moment. Nu eram potrivită pentru o relație permanentă.”

Nu avea să uite niciodată ultimele cuvinte rostite de prinț în Los Angeles. Se învârtise în jurul ei, în vreme ce Nicole își împacheta grăbită lucrurile. Bărbatul nu-i înțelegea disperarea. Ea nu-i răspunsese la niciuna din întrebări și nu-i permisese s-o îmbrățișeze.

— La ce te-ai așteptat? răbufnise el într-un sfârșit. Că vom porni împreună spre soare-apune, trăind fericiți până la adânci bătrâneți? Fii serioasă, Nicole, trăim într-o lume reală! Știi foarte bine că englezii nu vor accepta niciodată ca regină o femeie pe jumătate neagră.

Nicole fugise înainte ca Henry să-i observe lacrimile. „Așa s-a făcut, scumpa mea Geneviève, că am părăsit Los Angeles cu două comori. Aveam o medalie de aur și o fetiță minunată crescând în mine.” Gândurile îi zburară peste următoarele săptămâni de frământări și disperare, până în clipa când își adunase curajul pentru a vorbi cu

tatăl ei.

— Nu... nu știu ce să fac, îi spusese lui Pierre în dimineața aceea de septembrie, în salonul din Beauvois. Știu că te-am dezamăgit teribil – m-am dezamăgit pe mine însămi – dar vreau să te întreb dacă ai ceva împotriva... Adică, dacă, papa... pot să rămân aici și să încerc...

„Am fost așa de norocoasă, gândi Nicole. El s-a arătat atât de înțeleghător. Nu m-a dojenit niciodată. Nu m-a întrebat nimic. Când i-am mărturisit că tatăl este Henry și că nu doream ca altcineva să mai știe acest lucru, mai ales Henry sau copilul, mi-a promis că-mi va păstra secretul. Și și-a ținut promisiunea.”

Luminile se aprinseră brusc și Nicole se ridică în picioare pentru a-și cerceta închisoarea în noua circumstanță. Numai centrul cavității era perfect iluminat; perimetrul rămânea cufundat în umbră. Dată fiind situația, se simțea uimitor de bine și de încrezătoare.

Privi acoperișul hangarului și, prin el, cerul de nedescris al lui Rama. Se gândi la ultimele ore și, brusc, o încercă un impuls. Nicole nu se mai rugase de aproape douăzeci de ani, dar acum se lăsă să cadă în genunchi în lumina din mijlocul puțului. „Dumnezeule mare, spuse ea, știu că vine cam târziu, dar îți mulțumesc pentru tatăl, mama și fiica mea. Și pentru toate minunile vieții. Aruncă o privire spre tavan. Zâmbea, iar în ochii ei sclipea o steluță. Și acum, hm, Doamne, nițel ajutor mi-

ar prinde tare bine.”

38. OASPEȚII

Micul robot păși în lumină și scoase sabia din teacă. Armata engleză sosise la Harfleur.

— *La zidul spart dați iureș iar, băieți,
Sau umpleți-l cu trupurile voastre.
Nimic în timp de pace nu te prinde
Mai bine ca smerenia și sfiala,
Dar când îți urlă în auz războiul,
Te fă asemenea tigrlui turbat...*²⁴

Henric al V-lea, rege al Angliei, continua să-și îndemne soldații imaginari. Nicole zâmbea ascultându-l. Petrecuse aproape un ceas urmărind peripețiile prințului Hal, de la destrăbălările tinereții la bătăliile împotriva lui Hotspur²⁵ și ale celorlalți rebeli, până la tronul Angliei. Nicole citise cele trei piese²⁶ din ciclul Henric cu mulți ani înainte, dar era familiarizată cu perioada respectivă, datorită fascinației nutrite

---

²⁴ *Henric al V-lea*, actul 3. sc. 1, trad. Ion Vineanu, în William Shakespeare, *Opere complete*, vol. 4, editura Univers, București, 1985 (n. trad.).

²⁵ Porecla lui Sir Henry Percy (1366-1403), care a încercat în 1403 să-l detroneze pe Henric al IV-lea (n. trad.).

²⁶ De fapt sunt șapte piese: *Henric al IV-lea* (în două părți), *Henric al V-lea*, *Henric al VI-lea* (în trei părți), *Henric al VII-lea*; autorii se referă însă doar la cele trei în care apare prințul Hal, viitorul rege Henric al V-lea (n. trad.).

pentru Ioana d'Arc.

— Shakespeare te-a transformat în ceva ce tu n-ai fost niciodată, rosti ea cu voce tare adresându-se robotului, în vreme ce se apleca pentru a apăsa bagheta lui Richard pe tasta „Stop”. Ai fost războinic, fără îndoială, nimeni nu contestă asta, dar ai fost și un cuceritor rece și lipsit de milă. Ai însângerat Normandia sub jugul tău. Aproape că ai stins toată suflarea Franței.

Râse nervos. Iată-mă discutând cu un prinț nesimțitor din ceramică, înalt de douăzeci de centimetri. Își aminti disperarea care o cuprinsese o oră mai devreme, după ce încercase încă o dată să găsească o cale de scăpare. Scurgerea inexorabilă a timpului devenise mai acută în clipa când băuse penultima înghițitură de apă. Cel puțin așa este mai bine decât să-mi fie milă de propria-mi persoană, reflectă întorcându-se din nou către prințul Hal.

— Și de ce altceva mai ești capabil, micul meu prinț? se interesă Nicole. Ce se întâmplă dacă introduc bagheta în deschizătura marcată „C”?

O dată activat, robotul făcu câțiva pași și se apropie de piciorul ei stâng. După o lungă tăcere, prințul Hal vorbi, dar nu cu tonul de actor folosit până atunci în recital, ci cu accentul britanic al lui Wakefield.

— „C” înseamnă „conversație”, dragă prietenă, iar repertoriul meu este considerabil. Însă nu vorbesc până ce nu te aud întâi pe tine.

Nicole râse.

— Perfect, prințe Hal, spuse ea după o clipă de gândire, povestește-mi despre Ioana d'Arc.

Robotul ezită, apoi își încruntă sprâncenele.

— A fost o vrăjitoare, doamna mea, arsă pe rug în Rouen la zece ani după moartea mea. Când am domnit eu, armatele mele au cucerit nordul Franței. Vrăjitoarea franțuzoaică, pretinzând că era trimisă de Dumnezeu...

Nicole se opri din ascultat și ridică repede capul, observând o umbră trecând pe deasupra. Avu impresia că ceva zburase peste acoperișul hangarului. Inima îi bătu nebunește.

— Hei, sunt aici! țipă ea cât putu de tare.

Prințul Hal continua cu glas monoton să povestească despre felul în care succesul Ioanei readusese cuceririle sale sub coroana Franței.

— Atât de britanic. Tipic englezesc, spuse ea introducând din nou bagheta în fanta de oprire a mecanismului.

Câteva clipe mai târziu, umbra devenise uriașă, întunecând complet fundul cavității. Nicole privi în sus și inima aproape că-i sări din piept. Rotindu-se deasupra puțului, cu aripile larg deschise, se găsea o creatură uriașă, asemănătoare cu o pasăre. Involuntar, femeia făcu un pas înapoi și țipă. Creatura își cobori gâtul în puț și scoase o serie de strigăte. Sunetele erau stridente, totuși oarecum melodioase. Nicole înghețase. Ființa repetă aproape aceeași secvență sonoră și apoi

încercă – fără succes, deoarece aripile îi erau prea mari – să coboare în cavitatea îngustă.

În acel scurt interval, teroarea traumatică scăzu în intensitate și Nicole studie zburătoarea. Cu excepția celor doi ochi blânzi, albastru-închis, înconjurați de un inel cafeniu, capul îi reamintea de pterodactilii văzuți cândva la Muzeul de Istorie Naturală al Franței. Ciocul era destul de lung și coroiat. Nu avea dinți, iar cele două picioare, plasate simetric față de corp, se terminau fiecare prin patru gheare ascuțite.

Nicole îi aprecie masa la aproximativ o sută de kilograme. Corpul, exceptând ochii și ciocul, vârfurile aripilor și ghearele, era acoperit cu un înveliș gros și negru, asemănător catifelei. În clipa când creatura înțelese că nu putea să coboare înăuntru, scoase două sunete ascuțite, se înălță și dispăru.

Un minut după aceea, Nicole nu se clinti deloc, apoi se așeză și se strădui să-și adune gândurile. Adrenalina generată de teamă continua să i se reverse prin corp. Încercă să judece cele văzute. Prima idee fu că zburătoarea era un biot, asemeni tuturor celorlalte creaturi mobile observate în Rama. Dacă-i biot, atunci este foarte avansat, reflectă ea. Trecu în revistă ceilalți bioți pe care-i văzuse, atât crabii din Semicilindrul Sudic, cât și marea diversitate de creaturi ciudate filmate de prima expediție ramană, totuși nu reuși să se convingă că „pasărea” era un biot. În ochii ei

existase ceva...

Auzi bătăi de aripi în depărtare și trupul i se încordă. Se ghemui într-un colț întunecat, exact în clipa când lumina fu ocultată din nou de un corp uriaș. De data asta erau însă două corpuri. Prima pasăre revenise cu alta, considerabil mai mare. Nou venita introduse capul înăuntru și o fixă pe Nicole cu ochii ei albaștri, în vreme ce continua să planeze deasupra cavității. Scoase un sunet, mai puternic și mai puțin melodios decât cealaltă, apoi răsuci gâtul să-și privească însoțitoarea. În timp ce păsările sporovăiau, Nicole observă că învelișul ultimei sosite era lustruit și asemănător linoleumului; în rest, exceptând mărimea, era la fel ca prima vizitatoare. În cele din urmă, pasărea se ridică din puț și ambele coborâră lângă marginea cavității, discutând. O examinară pe femeie în tăcere vreme de două minute. Pe urmă, după un schimb scurt de replici, dispărură împreună.

Spaima o extenuase psihic pe Nicole, care se ghemui într-un colț și adormi imediat după plecarea oaspeților înaripați. Dormi profund câteva ore. O trezi un zgomot puternic, o pocnitură care răsună în hangar ca descărcarea unei arme. Se dezmetici repede, dar nu mai auzi niciun alt sunet inexplicabil. Trupul îi reaminti că-i era foame și sete. Scoase din buzunar ultimele resturi. Să le împart în două, sau să le mănânc acum,

acceptând orice va urina? se întrebă precaută.

Oftând adânc, decise să-și termine mâncarea și apa într-o ultimă masă. Spera ca ele să-i confere suficientă rezistență pentru a uita pe moment de foame. Se înșela. În timp ce sorbea ultima picătură, mintea îi era bombardată de imaginea sticlelor de apă minerală pe care familia ei le avea întotdeauna pe masa din Beauvois.

După ce termină prânzul, în depărtare se auzi altă bubuitură. Nicole rămase nemișcată, concentrată să asculte, însă liniștea se instalează din nou. Planuri de evadare îi dominau gândurile, toate bazându-se într-un fel sau altul pe ajutorul păsărilor. Îi era ciudă pe ea însăși fiindcă nu încercase să comunice cu ele când i se oferise ocazia. După aceea, izbucni în râs: Bineînțeles, puteau decide să mă mănânce. Dar cine spune că moartea prin inaniție e preferabilă celei de a fi mâncat de viu?

Nicole avea convingerea că păsările se vor întoarce. Poate că certitudinea îi era întărită de situația disperată în care se afla, totuși începu să întocmească un plan pentru momentul revenirii lor. Salut, se închipui spunându-le. Se va ridica, deschizând palmele, și va înainta spre centrul puțului, exact sub creatura extraterestră. Va folosi apoi o serie de gesturi menite să-i comunice rugămintea – indicându-se de mai multe ori pe ea, apoi puțul înconjurător, sugerându-le astfel că nu era în stare să iasă de acolo; agitându-și brațele

spre păsări și spre acoperișul hangarului, le va solicita astfel sprijinul.

Două zgomote ascuțite o aduseră la realitate. După o scurtă pauză, auzi altă pocnitură. Nicole cercetă capitolul „Mediu ambiant” din Atlasul lui Rama din calculator și râse, deoarece nu ghicise imediat explicația fenomenului. Zgomotele erau produse de gheața care se sfărâma, pe măsură ce Oceanul Cilindric se dezgheța de la fund spre suprafață. Rama se găsea încă în interiorul orbitei venusiene (deși, lucru necunoscut lui Nicole, ultima manevră o plasase pe o traiectorie a cărei distanță față de Soare creștea din nou), iar căldura solară ridicase temperatura deasupra punctului de îngheț al apei.

Atlasul o avertiza despre furtuni cumplite și uragane create de instabilitățile termice ale atmosferei imediat următoare topirii gheții. Nicole merse în centrul puțului.

— Haideți, păsărilor sau orice sunteți! strigă ea. Haideți să mă luați, dați-mi o șansă să scap de aici!

Păsările însă nu mai apărură. Femeia rămase zece ore trează într-un colț, simțindu-se tot mai slăbită pe măsură ce, afară, trosnetele atinseră un maxim și scăzură apoi treptat în intensitate. Începu să sufle vântul. La început fu doar o briză, dar când pocnetele gheții încetară, se transformă în vijelie. Nicole se simțea complet descurajată. Când adormi, își spuse că nu avea să se mai

trezească decât o dată sau de două ori.

Vânturile biciuірă New York-ul ore întregi. Nicole se ghemuise inertă în colțul ei. Asculta șuieratul furtunii și se revăzu, așteptând într-o cabană de schi, în Colorado, pe durata unei vifornițe. Încercă să-și reamintească plăcerile schiului, dar nu izbuti. Foamea și oboseala îi afectaseră imaginația. Rămase nemișcată, cu mintea golită de gânduri, exceptând întrebarea ocazională „ce simți atunci când mori?”.

Nicole nu-și aducea aminte când o cuprinsese somnul, dar nici momentul când se deșteptase. Era foarte slăbită. Mintea îi semnala faptul că în puț căzuse ceva. Se făcuse iarăși întuneric. Se târî spre capătul unde se găsea grămada de metal. Nu aprinse lanterna, așa încât tresări puternic atunci când se lovi de ceva. Întinse mâinile, ca să pipăie. Obiectul era mare – mai mare decât o minge de baschet. Avea exteriorul neted și forma ovală.

Femeia se învioră. Scoase lanterna din costum și luminează obiectul. Avea culoarea albă și semăna cu un ou. Îl examinează cu grijă. În clipa în care apăsă cu putere, învelișul cedă puțin sub presiunea degetelor ei. Pot să-l mănânc? se întrebă ea, într-atât de înfometată, încât nu-și mai făcea griji în privința consecințelor.

Scoase cuțitul și reuși să taie cu greu o bucată, băgând-o cu febrilitate în gură. N-avea niciun

gust. O scuiță afară și începu să plângă. Furioasă, lovi obiectul cu piciorul, iar acesta se rostogoli. I se păru însă că auzise ceva. Îl împinse cu mai multă putere, rostogolindu-l din nou. Da, își spuse, da. Acela a fost un clipocit.

Găuritul învelișului cu cuțitul se dovedi o treabă anevoioasă. După câteva minute, deschise trusa medicală și scoase bisturiul electric. Orice ar fi fost el, obiectul avea trei straturi separate și distincte. Învelișul exterior era dur, asemănător cu al unei mingi de fotbal și relativ dificil de manipulat. Al doilea strat era mai moale, umed, albastru-intens și de consistența unui pepene. În centru se găseau câțiva litri dintr-un lichid verzui. Tremurând de anticipare, Nicole strecură palma făcută căuș prin incizie și o ridică la buze. Avea un gust ciudat, medicinal, însă răcoritor. Luă în grabă două sorbituri, după care anii de pregătire medicală se dovediră mai puternici.

Împotrivindu-se dorinței de a bea mai mult, introduse sonda de analiză în lichid, pentru a-i determina compoziția chimică. Era atât de grăbită încât greși prima analiză și fu nevoită să repete operația. După ce rezultatele apărură pe micul monitor modular care putea fi anexat la orice instrument, Nicole plânse de bucurie. Lichidul nu era toxic. Dimpotrivă, era bogat în proteine și substanțe minerale de tipul celor pe care le putea utiliza.

— Minunat! Minunat! strigă femeia.

Se ridică prea repede în picioare și aproape că leșină. Precaută de data aceasta, se lăsă în genunchi și începu ospățul vieții sale. Bău lichidul și mănca materia cărnoasă și umedă până se simți complet ghiftuită. Apoi căzu într-un somn adânc, binevenit.

Prima grijă după trezire fu să determine cantitatea pe care o avea la dispoziție din „pepenele-mană”, așa cum denumise obiectul. Fusesse lacomă, și o știa, însă faptul era de domeniul trecutului. Acum trebuia să-și gospodărească resursele, până ce va reuși cumva să-și asigure sprijinul păsărilor.

Măsură cu atenție pepenele. Greutatea inițială fusese de aproape zece kilograme, din care mai rămăseseră vreo opt. Estimă porțiunea necomestibilă la circa două kilograme, ceea ce lăsa șase kilograme de hrană, distribuită pe jumătate între lichidul verzui și miezul albastru. Să vedem, trei kilograme de lichid fac...

Calculele lui Nicole fură întrerupte de aprinderea luminilor. Da, reflectă ea verificându-și ceasul, exact la timp, cu aceeași variație. Ridicându-și privirea de pe cadran, contemplă pentru prima dată în plină lumină obiectul ovoidal. Recunoașterea veni imediat. Oh, Doamne, își spuse trecându-și degetele peste liniile cenușii ce șerpuiau pe suprafața alb-crem. Aproape c-am uitat. Băgând mâna în buzunarul salopetei, scoase piatra lustruită dăruită de Omeh în Roma,

în noaptea de Anul Nou. O privi fix, apoi își mută privirea asupra obiectului oval din puț. Oh, Doamne, repetă ea.

Băgă piatra înapoi și scoase apoi fiola verde. „Ronata va ști când trebuie să bea din ea” îl auzi pe străbunicul ei rostind din nou. Nicole se așează într-un colț și sorbi dintr-o înghițitură conținutul fiolei.

39. APA ÎNȚELEPCIUNII

Vederea i se încețoșă imediat. Închise ochii pentru o secundă. Când îi redeschise, un vârtej de culori strălucitoare o orbi, defilându-i prin față în forme geometrice, ca și cum s-ar fi deplasat pe lângă ele cu viteză uriașă. În centrul câmpului vizual, un punct negru se desprinsese din fundal, în mijlocul unui model alternând în roșu și galben. Nicole se concentrează asupra punctului, pe măsură ce acesta creștea, năpustindu-se spre ea. Văzu un bărbat, un negru bătrân alergând prin savana africană într-o noapte înstelată. Îi zări cu limpezime chipul, în clipa în care bătrânul se întoarce, ca să escaladeze un munte. Semăna cu Omeh, dar și, întrucâtva bizar, cu mama ei.

Se cățara pe stânci cu o agilitate remarcabilă. Se opri în vârf, conturat pe cer, cu brațele larg desfăcute și privi secera lunii de la orizont. Nicole auzi sunetul duzelor unei rachete și se răsuci spre stânga. Zări o navetă aselenizând pe solul lunar. Doi bărbați în costume spațiale coborau o scară. Îl

auzi pe Neil Armstrong²⁷ rostind: „Un pas mic pentru om, un salt uriaș pentru omenire”.

Buzz Aldrin²⁸ i se alătură pe suprafața selenară și amândoi indicară spre dreapta. Se holbau la negrul bătrân care stătea pe o pantă din apropiere. Negrul zâmbea. Avea dinții foarte albi.

Fața lui crescuse tot mai mult, în vreme ce peisajul lunar din spate se destrăma. Începu să cânte încet în Senoufo și, un timp, Nicole nu înțelesese ce spune. Deodată, realizează că ei i se adresa și că înțelegea toate cuvintele.

— Sunt unul dintre strămoșii tăi. Băiat fiind, am ieșit afară să meditez în noaptea când oamenii au aselenizat. Însetat, am băut din apele Lacului înțelepciunii. Întâi am zburat spre Lună, unde am vorbit cu astronautii, apoi spre alte lumi. I-am întâlnit pe Cei Mari. Ei mi-au spus că tu vei duce către stele povestea lui Minowe.

Capul bătrânului începu să crească iarăși. Dinții îi deveniră lungi și ascuțiți, ochii i se îngălbeniră. Se transformă într-un tigru și i se repezi la beregată. Nicole țipă, simțindu-i colții pe gât. Se pregăti de moarte. Dar tigru deveni inert, cu o săgeată pătrunsă adânc într-o coastă. Nicole auzi un zgomot și ridică privirea. Mama ei, îmbrăcată

---

²⁷ Neil Alden Armstrong, comandantul echipajului Apollo 11 (1969), primul om care a pus piciorul pe Lună (n. trad.).

²⁸ Edwin E. Aldrin Jr., pilotul modulului lunar în cadrul misiunii Apollo 11 (n. trad.).

într-o mantie roșie, magnifică, cu falduri și ținând în mână un arc de aur, alerga grațios spre un car minunat împodobit, oprit în aer.

— Mamă... așteaptă, strigă Nicole.

Silueta se întoarce.

— Te-ai lăsat ademenită, rosti femeia. Trebuie să fii mai grijulie. Te pot salva numai de trei ori. Ferește-te de ceea ce nu poți vedea, dar despre care știi că se află lângă tine. Anawi sui în car și apucă frâiele. Nu trebuie să mori. Te iubesc, Nicole.

Înaripații cai roșii se făcură tot mai mici, până ce Nicole îi pierdu din vedere.

Modelele colorate îi reveniră înaintea ochilor. De data aceasta, femeia asculta muzică, la început îndepărtată, apoi mult mai aproape. Era sintetizată, asemănătoare cu clinchetele unor clopoței de cristal. Minunată, halucinantă, eterică. Aplauze puternice. Nicole ședea în primul rând de fotolii, la un concert împreună cu tatăl ei. Pe scenă, un oriental cu părul lung până la pământ și cu extazul citindu-se în ochi, cânta la trei instrumente stranii. Sunetul o învăluia de pretutindeni, făcând-o să dorească să plângă.

— Haide, spuse Pierre, trebuie să mergem.

În vreme ce-l privea, tatăl ei se transformă în vrabie. Îi surâse. La rândul-i, Nicole dădu din aripi și amândoi se ridicară în aer, părăsind concertul. Muzica se estompă. Aerul îi biciuia. Femeia vedea frumoasa vale a Loarei și vila din Beauvois. Era

fericită să se întoarcă acasă. În schimb, vrabia care era tatăl ei coborî în Chinon, mai departe, în jos pe cursul Loarei. Cele două vrăbii se așezară pe ramurile unui copac, în parcul castelului.

Dedesubt, în aerul rece de decembrie, Henric Plantagenet și Aliénor de Aquitania discutau aprins despre succesiunea la tronul Angliei. Aliénor păși sub copac și observă vrăbiile.

— Ah, salut, Nicole, nu știam că ești aici.

Întinse mâna și mângâie pânțele vrăbiei. Nicole se înfioră sub atingerea ușoară.

— Să ții minte, Nicole, urmă regina, destinul e mai important ca dragostea, indiferent de natura ei. Vei fi capabilă să înduri orice, dacă ești sigură de destinul tău.

Nicole adulmecă miros de fum și simți că era nevoie de ei în altă parte. Se ridică în aer alături de tată și porniră spre Normandia. Mirosul deveni mai puternic. Auziră un strigăt de ajutor și-și intensificară bătăile aripilor.

În Rouen, o fată simplă cu ochii strălucitori îi privi apropiindu-se. Focul de dedesubt îi atinsese picioarele și mirosul de carne arsă se răspândea în văzduh. Fata își coborî ochii într-o rugăciune, în timp ce un preot ținea deasupra ei o cruce.

— Lăudat fie Iisus, rosti ea cu lacrimile șiroindu-i pe obraji.

— Te salvăm, Ioana! strigă Nicole coborând în piața aglomerată împreună cu tatăl ei.

Ioana îi îmbrățișă când o dezlegară de pe rug.

Focul explodează în jurul lor și totul se înneгри. În clipa următoare, Nicole zbura iarăși, însă de data aceasta sub forma unui uriaș stârc alb. Era singură în interiorul lui Rama, planând la înălțime deasupra insulei New York. Făcu un viraj să evite o pasăre, care o privi cu uimire.

Nicole observa orașul în detalii incredibile, de parcă ar fi avut ochi multispectrali, prevăzuți cu o mare varietate de lentile. Era în stare să vadă mișcările din patru locuri diferite. În apropierea hangarului, un biot multiped înainta încet spre capătul sudic al clădirii. Din vecinătatea celor trei piețe centrale, căldura emana din surse subterane, generând modele colorate pentru viziunea ei în infraroșu. Se roti deasupra hangarului și ateriză în siguranță în puț.

40. INVITAȚIE EXTRATERESTRĂ

Trebuie să mă pregătesc pentru salvare, își propuse Nicole. Terminase de umplut bidonul cu lichid verzui din interiorul pepenelui-mană. După ce secționă cu atenție partea cărnosă și puse bucățile în vechiul container pentru alimente, se așază în colțul ei obișnuit.

„Pfuiiii! spuse, gândindu-se la neobișnuita călătorie imaginară făcută după golirea fiolei. Ce Dumnezeu a mai fost asta?” își reaminti viziunea din timpul ceremoniei Poro, pe când fusese o fetiță, și scurta discuție purtată cu Omeh trei ani mai târziu, în Nidougou, la funeraliile mamei sale.

— Unde a ajuns Ronata? o întrebare Omeh într-o seară, pe când se aflau împreună.

Înțelesese imediat ce o întrebare.

— Am fost o pasăre mare, albă. Am zburat dincolo de Lună și de Soare, în spațiul gol.

— Aha, exclamase el, așa a crezut și Omeh.

De ce nu l-ai întrebat atunci ce ți s-a întâmplat? o întrebă omul de știință Nicole pe fetița de zece anișori. Poate că unele dintre evenimente ar căpăta astăzi un sens. Totuși, într-un fel sau altul, Nicole știa că viziunea se situa mai presus de orice analiză, că ea exista într-un tărâm încă impenetrabil proceselor deductive care făceau știința atât de puternică. Se gândi în schimb la mama ei, la cât de minunat arătase în mantia roșie cu falduri. Anawi o salvase de tigru. Mulțumesc, mamă, rosti Nicole dorindu-și să fi vorbit mai mult cu ea.

Sunetul era straniu, ca și cum o duzină de picioare desculțe de copii lipăiau pe o podea acoperită cu linoleum; neîndoielnic, se apropia. Nicole nu avu mult timp să se minuneze. Câteva secunde mai târziu, antenele și capul unui biot multiped se iviră la marginea puțului și, fără să-și încetinească câtuși de puțin mersul, creatura coborî în jos pe peretele opus.

Biotul avea patru metri lungime. Coborî pe zid cu ușurință, plasându-și fiecare dintre cele șaiszeci de picioare pe suprafața netedă și menținându-se pe ea printr-un fel de sucțiune. Nicole își luă ranița

și așteptă momentul prielnic. Apariția biotului n-o surprindea prea mult. După cele ce i se arătaseră în viziune, era convinsă că avea să fie salvată într-un fel sau altul.

Biotul era format din cincisprezece segmente articulate între ele, fiecare cu câte patru picioare, și un cap asemănător cu al unei insecte, prevăzut cu o mulțime de senzori bizari, dintre care doi erau lungi și subțiri, aducând cu niște antene. Se părea că depozitul metalic din celălalt colț al cavității reprezenta piesele sale de schimb. Urmărit de privirea lui Nicole, biotul își schimbă trei picioare, carapacea unuia dintre segmente și două protuberanțe noduroase, plasate pe laturile capului. Întregul proces se desfășură în mai puțin de cinci minute. O dată operațiunea terminată, biotul începu urcușul afară din puț.

Nicole sări pe spatele lui în clipa în care trei sferturi din corp erau deja agățate pe perete. Greutatea suplimentară se dovedi prea mare. Biotul își pierdu priza și se prăbuși împreună cu femeia în puț. Câteva secunde mai târziu, încercă din nou să escaladeze peretele. De data aceasta, Nicole așteptă până ce întreaga lui lungime se afla pe perete, sperând că rezistența tuturor segmentelor îi va compensa greutatea. Zadarnic. Biotul și cu ea se prăbușiră grămadă.

Unul dintre picioarele din față fusese grav avariat, așa încât biotul execută reparațiile necesare înainte de a relua încercarea de

escaladare. Între timp, Nicole scoase din trusa medicală materialul de sutură cel mai rezistent pe care-l avea. Legă un capăt al firului, pus în opt, de ultimele trei segmente ale creaturii, iar la celălalt capăt făcu o buclă. După ce-și puse mânușile ca să-și protejeze mâinile și-și confecționa un soi de brâu, ca să nu fie tăiată de fir, își trecu bucla în jurul taliei.

„Ar fi un dezastru, se gândi, trecând în revistă toate rezultatele posibile ale planului ei. Dacă legătura cedează, voi cădea. Și s-ar putea să nu mai fiu așa de norocoasă...”

Multipedul porni meticolos ascensiunea. La câțiva pași după ce se desfășurase complet pe perete, biotul simți greutatea lui Nicole, dar acum nu se mai prăbuși, ci luptă să-și continue drumul. Femeia își menținu trupul perpendicular pe suprafața peretelui, ca și cum s-ar fi cățarat pe o stâncă, ținându-se cu ambele mâini de fir.

Se afla la patruzeci de centimetri în spatele ultimului segment al biotului. Când capul său atinse marginea puțului, Nicole străbătuse jumătate din distanță. Urcușul continuă lent, dar sigur, pe măsură ce, segment după segment, biotul dispărea din vedere. Totuși, câteva minute mai târziu înaintarea încetini considerabil, oprindu-se cu totul în momentul în care numărul segmentelor rămase pe peretele vertical se redusese la patru. Dacă ar fi întins mâna, Nicole ar fi atins ultimul segment al creaturii. Pe perete

se găsea cam un metru din lungimea totală a biotului, cu toate acestea multipedul părea că se împotmolise. Presiunea exercitată asupra articulațiilor posterioare era prea mare.

Scenarii sinistre se succedară în mintea femeii, în vreme ce atârna la mai bine de șase metri de fundul puțului. Bună treabă, reflectă sarcastic trăgând cu putere de fir și proptindu-și picioarele de perete. Există trei variante posibile și niciuna dintre ele nu-i grozavă. Firul poate să se rupă. Biotul poate să cadă înăuntru. Sau eu pot să rămân suspendată aici pentru vecie.

Luă în considerare opțiunile. Singurul plan cu o probabilitate rezonabilă de succes – deși rămânea extrem de periculos – la care se putea gândi era să urce pe firul de sutură până la ultimul segment al biotului și apoi, folosindu-se cumva de trupul sau picioarele acestuia, să-și croiască drum până la margine.

Privind sub ea, își aminti prima căzătură. Cred c-am să aștept puțin să văd dacă mai are de gând să se miște mai departe. Așa se scurse un minut, apoi încă unul. Nicole inspiră adânc. Apucă bine firul și se ridică în sus pe perete. Repetă operația folosindu-se de cealaltă mână. Ajunsese chiar sub ultimul segment. Întinse mâna și prinse unul dintre picioarele biotului, însă de îndată ce încercă să se sprijine de el, piciorul se desprinse de pe perete.

„La revedere cu planul ăsta”, își zise după o clipă

de spaimă. Se echilibra iarăși imediat sub multiped și-l studie cu atenție. Carapacea fiecărui segment era alcătuită din plăcuțe suprapuse. Poate dacă aș apuca una dintre ele...

Recapitulă primele două încercări de a călări pe spatele biotului. Forța de sucțiune din picioare a fost cea care a cedat. Acum cea mai mare parte a biotului se află pe nivelul de deasupra. Ar trebui să mă susțină.

Înțelese că, o dată ajunsă pe spatele creaturii, nu mai avea nicio protecție, dacă ar fi căzut. Pentru a-și verifica ideea, se ridică pe fir și apucă una dintre plăcile carapacei. Problema era dacă placa îi va suporta greutatea. Încercă să-i determine rezistența, în timp ce se ținea cu cealaltă mână de firul de sutură. Toate bune deocamdată.

Prinse o placă de pe segmentul posterior al multipedului și se trase în sus cu mare precauție, eliberând apoi firul. Își încolăci picioarele în jurul creaturii și înaintă pe ea, până ajunse la următoarea plăcuță. Picioarele ultimului segment posterior se desprinseră cu zgomot de perete, însă biotul nu făcu altă mișcare.

Repetă operațiunea de încă două ori, trecând de la un segment la altul. Aproape ajunsesese sus. Pe parcursul ultimei ascensiuni, o scutură un frison de spaimă, în momentul în care biotul alunecă câțiva centimetri înapoi în puț. Ținându-și respirația, așteaptă până ce biotul se stabilizează,

după care continuă să se târască spre primul segment aflat la nivelul solului. Brusc, biotul se puse iarăși în mișcare, iar Nicole se rostogoli pur și simplu într-o parte și ateriză pe spate.

— Aleluia! strigă ea.

Stând pe zidul care înconjura New York-ul și privind apele învolburate ale Oceanului Cilindric, Nicole se întrebă de ce nu răspunsese nimeni la apelurile ei de ajutor. Autotestarea emițătorului indica funcționarea perfectă, totuși încercase de trei ori să stabilească legătura cu restul echipajului, fără succes. Nicole cunoștea mijloacele de comunicații aflate la dispoziția astronautilor. Lipsa unui răspuns însemna că pe o rază de șapte-opt kilometri nu se găsea niciunul dintre colegii ei și că stația releu de la baza Beta nu era operațională. „Dacă ar fi fost, atunci m-ar fi auzit indiferent de unde, chiar și din Newton.”

Se îmbărbătă, spunându-și că echipajul se afla fără îndoială la bordul navei, pregătindu-se pentru altă incursiune, iar stația de comunicații fusese probabil avariata de uragan. O deranja însă faptul că trecuseră patruzeci și cinci de ore de când marea începuse să se dezghețe și nouăzeci de ore de la căderea ei în puț. De ce n-o căutase nimeni?

Ochii îi cercetară cerul în căutarea unui elicopter. După cum prevăzuse, atmosfera conținea nori. Dezghețul Oceanului Cilindric modificase considerabil starea meteorologică din

Rama. Temperatura crescuse simțitor. Nicole aruncă o privire spre termometru, care-i confirmă supoziția: erau patru grade peste valoarea de îngheț a apei.

„Varianta cea mai probabilă este că se vor întoarce în curând”, judecă femeia. „Trebuie să rămân aproape de zidul ăsta, ca să fiu observată ușor.” Nu pierdu timpul, gândindu-se la alte scenarii, mult mai improbabile. Pentru o clipă, luă în considerație și posibilitatea ca asupra echipajului să se fi abătut un dezastru și nimeni nu era disponibil s-o caute. „Dar și în acest caz, trebuie să procedez la fel. Mai devreme sau mai târziu tot vor veni.”

Pentru a-și omorî timpul, luă o mostră din ocean și o testă. Apa conținea foarte puține din toxinele organice descoperite de prima expediție ramană. „Poate că au proliferat, dispărând apoi cât timp mă aflam în puț, opină Nicole. Oricum, în prezent majoritatea lor practic a dispărut.” își sublime în gând că la o adică, un bun înotător ar fi putut să traverseze oceanul. Își aminti însă fotografiile bioților rechini și a celorlalți locuitori acvatici raportați de Norton și de echipajul său și-și schimbă ideea.

Câteva ore, străbătu zidul în lung și-n lat. În vreme ce mânca liniștită prânzul de pepene-mană (gândindu-se totodată la metodele pe care le-ar fi putut întrebuința ca să recupereze și restul pepenelui, în caz că nu avea să fie salvată în

următoarele șaptezeci de ore), i se păru că aude un strigăt sosind dinspre oraș. Se gândi imediat la Takagishi.

Încercă să comunice prin radio. Nimic. Căută iarăși pe cer vreo urmă de elicopter. Încă medita dacă să-și abandoneze sau nu poziția de pe zid, când auzi al doilea țipăt. De data aceasta, stabilise mai bine direcția aproximativă. Găsi scara cea mai apropiată și porni spre sud, în centrul New York-ului.

Nicole nu-și actualizase harta orașului stocată în calculator. După ce traversă străzile circulare din apropierea pieței centrale, se opri lângă octaedru și introduse în memorie toate descoperirile, inclusiv hangarul cu puțuri și celelalte lucruri pe care și le amintea. O clipă mai târziu, admirând frumusețea bizară a clădirii cu opt laturi, auzi al treilea strigăt. Semăna mai degrabă cu un țipăt strident. Dacă sursa fusese Takagishi, atunci japonezul era capabil să scoată sunete foarte ciudate!

Traversă în fugă piața, încercând să se apropie de sursa țipătului cât timp îi mai ținea minte direcția de proveniență. Lângă construcțiile situate pe latura opusă, sunetul se auzi din nou. De data aceasta auzi și un răspuns. Recunoscui glasurile. Sunau asemeni celor ale perechii de păsări care o vizitaseră în puț. Nicole deveni mai precaută. Merse mai departe. Vociferările păreau să vină din zona plasei pe care Francesca o

considerase atât de fascinantă.

În mai puțin de două minute, ajunsese între doi zgârie-nori conectați în partea inferioară printr-o plasă groasă de ochiuri, înaltă de cincizeci de metri. La douăzeci de metri deasupra solului, pasărea cu corp de catifea fusese prinsă în capcană. Ghearele și aripile i se încurcaseră în plasa lipicioasă. Zărind-o pe Nicole, scoase un strigăt. Însoțitoarea ei mai mare, care până atunci se rotise în cercuri deasupra clădirilor, coborî în picaj spre femeie.

Nicole se ghemui lângă fațada unuia dintre zgârie-nori. Pasărea articulă niște sunete de parcă ar fi cercetat-o, dar n-o atinse. Cealaltă spuse ceva, iar după un schimb de replici, uriașa pasăre de linoleum se retrase pe un soi de terasă, la douăzeci de metri depărtare.

După ce se calmă (continuând însă să urmărească cu coada ochiului pasărea uriașă), Nicole se apropie de plasă și o inspectă cu grijă. Nici ea și nici Francesca nu avuseseră timp s-o facă atunci când îl căutaseră pe Takagishi, așa că aceasta era prima ocazie de a o examina pe îndelete. Plasa era confecționată dintr-un fel de frânghii, destul de elastice și groase de patru centimetri. Acestea se intersectau în mii de locuri, unde formau noduri. Nodurile erau într-adevăr lipicioase, dar nu îndeajuns ca s-o determine pe Nicole să creadă că plasa ar fi fost opera unui păianjen, întinsă pentru a captura zburătoare.

În vreme ce studia partea de jos a plasei, pasărea liberă trecu peste ea și ateriză în apropierea tovarășei prinse în cursă. Atentă să nu se încâlcească la rândul ei în ochiurile plasei, trase de corzi, folosindu-și ghearele. Le întinse și le răsuci cu greutate, apoi păși cu gingășie spre cealaltă pasăre și încercă, stângaci, să rupă ori să desfacă legăturile în care fusese prinsă. După ce termină mișcările, se retrase și o fixă pe Nicole.

Ce face oare? se întrebă femeia. Sunt sigură că vrea să-mi comunice ceva... Observând că femeia rămâne nemișcată, pasărea repetă cu sânguință întreaga operațiune. De această dată, Nicole înțelese că părea să-i spună că nu-și poate elibera prietena. Îi zâmbi și-i făcu un semn cu mâna. Apoi, stând cât mai departe de baza plasei, legă laolaltă câteva corzi adiacente. Când le desfăcu după aceea, ambele păsări își manifestară zgomotos aprobarea. Repetă mișcarea de două ori, arătând întâi spre ea, apoi spre creatura cu corp de catifea prinsă deasupra.

Urmă o conversație rapidă în limbajul lor sonor, uneori melodios, și pasărea cea mare reveni pe terasă. Nicole o privi pe cealaltă. Se agățase în trei locuri diferite, iar zbaterile nu reușiseră decât s-o încurce și mai mult în corzile elastice. Presupuse că fusese surprinsă de uraganul violent, care o proiectase în plasă noaptea trecută. Firele se deformaseră probabil sub impact, iar când reveniseră la poziția normală, pasărea se văzuse

prinsă în capcană.

Nu-i veni greu să se cațäre. Plasa era bine ancorată de ambii zgârie-nori și cântărea destul de mult pentru ca Nicole să nu se legene. Douăzeci de metri reprezenta însă o înălțime apreciabilă, mai mare decât cea a unei clădiri normale cu șase etaje, astfel că femeia începuse să-și schimbe părerea când, în sfârșit, ajunsese lângă prizonieră.

Gâfâia din cauza efortului. Se apropie încetișor de pasăre, pentru a se asigura că nu înțelesese greșit comunicarea lor. Creatura o urmări fix cu uriașii ei ochi albaștri.

Una dintre aripi i se încurcase, ajungând aproape de cap. Nicole începu s-o elibereze numai după ce-și înfășură câteva corzi în jurul propriilor glezne, protejându-se împotriva unei eventuale căderi. Munca era anevoioasă. La un moment dat, o învăluie respirația puternică a creaturii. Știu mirosul ăsta, constată femeia. Îi trebui numai o clipă să facă conexiunea cu pepenele-mană din care mâncase mai devreme. Deci te hrănești ca și mine. Dar de unde vine mâncarea? își dori să fi fost în stare să le vorbească ființelor acelea stranii și minunate.

Se luptă cu primul nod. Era foarte strâns. Se temea să tragă prea puternic, ca nu cumva să rănească aripa. Introduse mâna în trusa medicală și scoase bisturiul în aceeași clipă, cealaltă pasăre se năpusti asupra ei, țipând și vociferând, încât o sperie de moarte. Nu-i permise să continue

operația, până ce Nicole nu se îndepărtă de prizonieră, demonstrând cum funcționează bisturiul pe una dintre corzile alăturate.

Odată cu utilizarea scalpelui, treaba se termină rapid. Pasărea cu trup de catifea se ridică în văzduh, inundând împrejurimile cu strigăte muzicale de fericire. Însoțitoarea i se alătură în sărbătorire și cele două păsări se jucară, ca niște îndrăgostiți, deasupra plasei. Un moment mai târziu dispărură, iar Nicole coborî încet pe sol.

Era mulțumită de ea însăși. Acum era pregătită să revină pe zid și să aștepte expediția de salvare, pe care o considera iminentă. Se îndreptă spre nord, cântând o melodie populară de pe Loara, pe care și-o amintea din adolescență.

După câteva minute, avea din nou tovărășie. Mai precis, o călăuză. Ori de câte ori apuca într-o direcție greșită, pasărea de catifea care zbura deasupra făcea un tărăboi cumplit.

Zgomotul înceta doar când Nicole alegea direcția corectă. Mă întreb oare unde mergem? reflectă ea.

În piață, la mai puțin de patruzeci de metri de octaedru, pasărea coborî brusc deasupra solului metalic. Bătu din aripi de câteva ori, apoi se roti deasupra unui loc cu nimic deosebit. Un capac glisă în lateral și creatura dispăru sub nivelul solului. Ieși de două ori la suprafață, scoase niște sunete în direcția lui Nicole, apoi coborî din nou.

Femeia pricepu mesajul. Cred că m-a invitat în casă să-i cunosc familia. Să sperăm doar că nu voi

constitui cina.

41. UN PRIETEN ADEVĂRAT

Nicole nu știa la ce să se aștepte. Nu era înspăimântată. Se apropie de deschizătură și privi înăuntru. Curiozitatea reprezenta sentimentul dominant. Se îngrijoră pe moment ca nu cumva expediția de salvare să sosească în timp ce ea se afla sub sol, dar se autoconvinse că sosirea echipajului va mai întârzia.

Capacul dreptunghiular era lung de zece metri și lat de aproape șase. După ce se încredință că Nicole o urmează, pasărea coborî în gaură și o așteptă pe o terasă laterală. Femeia se ghemui lângă deschizătură și scrută adâncimile. Observă câteva lumini în apropiere, iar altele clipeau dedesubt, mult mai jos. Nu putea să estimeze cu precizie adâncimea la care ajungea puțul, dar mai mult ca sigur că depășea douăzeci-treizeci de metri.

Coborârea nu era deloc ușoară pentru o specie non-zburătoare. Puțul era de fapt un coridor vertical mare, cu mai multe terase laterale largi. Toate aveau exact aceleași dimensiuni, aproximativ cinci metri lungime și un metru lățime, fiind amplasate din doi în doi metri. Nicole trebuia să fie foarte precaută.

Lumina din coridor provenea de la deschizătura spre piață și de la lampioanele care erau atârinate de pereți la fiecare patru trepte. Înfășurate într-un

material transparent foarte subțire, cu aspect de hârtie, adăposteau o flacără mică și o substanță fluidă, despre care Nicole bănuia a fi combustibilul.

Păsărea catifelată aștepta cu răbdare, mereu cu câte trei terase dedesubt. Nicole avu senzația că, în eventualitatea unei căderi, ar fi prins-o din zbor, dar nu dorea să-și verifice ipoteza. Mintea îi lucra cu repeziciune. Concluzionase deja că păsările nu erau bioți. Însemna așadar că avea în față reprezentanta unei specii extraterestre. Totuși nu pot să fie ramanii, raționă femeia. Nivelul lor de dezvoltare tehnologică nu corespunde deloc navei.

Din lecțiile de istorie, își aminti de populația maya săracă și înapoiată, descoperită de conchistadori în Mexic. Spaniolii consideraseră imposibil ca strămoșii acelor oameni ignoranți să fi construit asemenea lăcașuri impresionante de ceremonii. Să se fi întâmplat același lucru și aici? se întrebă ea. Păsările astea străni să fie tot ce a mai rămas din specia care a construit Rama?

La douăzeci de metri sub nivelul solului, Nicole auzi ceva ce semăna cu zgomotul unei ape curgătoare. Sunetul se intensifică în momentul în care puse piciorul pe terasa ce constituia începutul unui tunel orizontal. De cealaltă parte a coridorului vertical se zărea un alt tunel orizontal, cufundat în întuneric, și de asemenea paralel cu suprafața.

Călăuza ei zburătoare se afla ca de obicei cu trei „trepte” mai jos. Nicole indică tunelul din spatele

ei. Creatura se apropie de ea și se roti hotărât peste cele două terase situate imediat sub Nicole, dându-i clar să înțeleagă că trebuia să continue coborârea.

Femeia nu voia să cedeze așa ușor. Scoase bidonul și simulă gestul băutului. Arată apoi spre tunelul întunecat din spate. Pasărea bătut din aripi, părând să-și cântărească decizia, după care zbură peste ea și dispăru în beznă. După patruzeci de secunde, Nicole zări în depărtare o lumină, crescând pe măsură ce se apropia. Pasărea reveni, purtând o torță într-o gheară.

Nicole o urmă cale de vreo cincisprezece metri. Ajunseră într-o incintă situată în stânga tunelului, unde se găsea o cisternă mare cu apă. Lichidul proaspăt curgea înăuntru dintr-o țeavă încastrată în perete. Biologa scoase spectrometrul și-l testă: era H₂O aproape pură, cu niciun alt element chimic depășind mai mult de o parte la un milion. Grijulie la bunele maniere, făcu mâinile căuș și bău cu nesaț din apa curgătoare. De necrezut cât de delicioasă putea să fie!

După ce termină de băut, continuă să înainteze în aceeași direcție. Pasărea fu cuprinsă însă de o frenezie bruscă, zburând înapoi și-ncolo și țipând mereu, până ce Nicole se întoarse la coridorul vertical. Observă că intensitatea luminii scăzuse considerabil. Ridicând privirile, constată că deschizătura spre piața din New York era acum acoperită. „Sper că asta nu înseamnă că am rămas

aici de-a binelea”, cugetă ea.

După alți douăzeci de metri, se ivi altă pereche de tuneluri orizontale întunecate, perpendiculare pe coridorul principal. La nivelul acela, pasărea cu aspect catifelat, nelăsând torța din gheare, o conduse pe Nicole cale de două sute de metri printr-unul dintre culoarele orizontale. Ajunseră într-o sală largă, circulară, cu plafonul foarte înalt. Pasărea se folosi de torță pentru a aprinde câteva lampioane murale plasate pe perimetrul sălii, apoi dispăru. Se scurse aproape o oră. Nicole rămase cât de liniștită putea, studiind cu interes încăperea neagră, care îi amintea de o grotă. Nu se vedeau niciun fel de decorațiuni. În cele din urmă, se concentrează asupra modalității de a le informa pe păsări că era gata de plecare.

Când, într-un târziu, prietena ei catifelată reapăru, o însoțeau alte patru păsări. Nicole le auzi fâlfâind din aripi pe culoar și emițând sunete intermitente. Tovarășa păsării (Nicole presupuse că era vorba de perechea ei) și alte două creaturi cu înveliș de linoleum intrară primele. Aterizară și se apropiară cu stângăcie de Nicole, pentru a o examina îndeaproape. După ce se așezară în partea opusă a sălii, înăuntru apăru altă creatură de catifea, având însă culoare cafenie, nu neagră. În gheare ținea un pepene mic.

Ovoidul fu așezat înaintea lui Nicole. Păsările rămaseră în expectativă. Nicole tăie dibace cu bisturiul o optime din pepene, îl ridică să soarbă

din lichidul verzui dinăuntru, apoi întinse restul gazdelor ei. Acestea țipară admirativ, apreciind precizia tăieturii în vreme ce-și treceau pepenele-mână una alteia.

Nicole le privi mâncând. Consumau pepenele fără nicio divizare prealabilă. Cele două păsări de catifea se dovediră surprinzător de abile și delicate în folosirea ghearelor, făcând prea puțină mizerie pe jos și nelăsând resturi. Cele mari erau mult mai stângace; îi aminteau femeii de animalele de pe Pământ. Ca și ea, niciuna dintre păsări nu se atinse de coaja tare a pepenelui.

Imediat ce terminară de mâncat, păsările – care pe durata mesei nu scosese ră niciun sunet – se strânsesă într-un cerc, preț de câteva secunde. Cercul se desfăcu, când pasărea de catifea maro îngână ceva ce aducea a cântec. Una câte una se apropiară să-i arunce o ultimă privire, apoi dispărură.

Nicole rămase liniștită pe loc, întrebându-se ce avea să urmeze. Păsările lăsaseră luminile aprinse în sufragerie (sau sală de mese, sau ce altceva o fi fost), în schimb în coridorul adiacent era beznă. În mod limpede, doreau ca ea să rămână acolo unde se afla, cel puțin pentru moment. Femeia nu dormise de mult timp și se simțea sătulă. „Ei bine, își zise ghemuindu-se pe podea după o scurtă dezbatere interioară, poate că un pui de somn mă va înviora.”

În vis, auzi pe cineva strigându-i numele, dar

vocea venea foarte de departe. Fu nevoită să-și încordeze auzul ca s-o distingă. Se trezi cu o tresărire și încercă să-și amintească unde se găsea. Ascultă cu atenție, dar nu auzi nimic. Verificându-și ceasul, constată că dormise patru ore. „Ar fi cazul s-o iau din loc, socoti ea. În curând se va face întuneric și nu vreau să ratez șansa de a fi recuperată.”

Pătrunse în culoar și aprinse lanterna. În mai puțin de un minut, ajunse la coridorul vertical. Începu imediat să escaladeze treptele. Chiar sub locul unde se oprise în vederea scurtei excursii spre cisterna cu apă, auzi un sunet ciudat deasupra capului. Se opri pentru a-și trage răsuflarea. Aplecându-se în gol, ridică fasciculusul lanternei în direcția sunetului. Ceva masiv se deplasa înapoi și încolo în zona primului nivel al coridorului vertical.

Sui precaută pe treapta următoare și se ghemui sub fenomenul nou și necunoscut de deasupra. Orice ar fi fost el, parcurgea terasa în cinci secunde. Nicole nu avea nicio posibilitate să-l evite. Nu putea urca pe terasă și apoi pe următoarea în mai puțin de cinci secunde.

Se apropie de un capăt al treptei și ascultă atent. Când mișcarea porni în direcție opusă, ridică ochii peste margine. Era un obiect care din spate semăna cu un tanc și se deplasa rapid pe șenile. Nu reuși să arunce decât o privire rapidă, deoarece jumătatea superioară a mașinii se răsuci cu viteză,

pregătindu-se să revină pe același traseu.

„Un lucru e sigur, își spuse Nicole așteptând pe terasa de dedesubt. Este un soi de santinelă.” Se întrebă dacă poseda senzori – cu siguranță, nu dăduse niciun semn că ar fi auzit-o –, dar decise că nu-și putea permite să afle. Nu ar valora prea mult ca gardian, dacă n-ar fi în stare să observe un intrus.

Nicole coborî silențios treptele până la nivelul sufrageriei. Era cumplit de dezamăgită și furioasă pe ea însăși că intrase în vizuina păsărilor. Încă nu-i venea să creadă că acestea o puteau reține prizonieră. La urma urmei, nu fusese invitată înăuntru după ce îi salvase viața uneia dintre ele?

O nedumerea și tancul-santinelă. Existența lui era deconcertantă și în totală discrepanță cu nivelul de dezvoltare tehnologică al oricăror obiecte din vizuină. Ce scop avea? De unde apăruse? Din ce în ce mai straniu, reflectă ea.

Revenită la al doilea nivel subteran, privi în jur, ca să vadă dacă mai există altă cale de ieșire. De cealaltă parte a coridorului se afla un șir identic de terase. Dacă ar fi putut să sară, atunci poate că...

Înainte de a examina cu seriozitate un astfel de plan, trebuia să știe dacă primul nivel nu era de asemenea păzit de o santinelă. Din locul unde se afla, nu-și putea da seama, așa că, învinovățindu-se pentru prostie, urcă din nou treptele de deasupra. Privind vizavi, constată că avea noroc.

Terasa din fața tunelului era pustie.

Când ajunse iarăși la nivelul doi, Nicole se simțea deja obosită de cățărat. Privi tunelul deschis în cealaltă parte a coridorului vertical și luminile ce se zăreau în abisul de sub ea. Dacă nu reușea saltul, ar fi murit aproape sigur. Se pricepea la aprecierea distanțelor și socoti că între cele două terase se întindea un gol de patru metri. „Patru, murmură în bărbie, cel mult patru și jumătate. Lăsând loc pentru o marjă de siguranță, trebuie să sar cinci metri. În salopetă și cu ranița în spate.”

Își aminti o după-amiază de duminică, cu patru ani în urmă, la Beauvois, când Geneviève avea zece ani și priveau împreună la televizor olimpiada 2196.

— Mai poți să sari, maman? întrebuse fetița, încă nereușind să-și închipuie mama ca pe o campioană olimpică.

Pierre reușise s-o convingă să o ducă pe Geneviève pe terenul de atletism de lângă gimnaziul din Luynes. Nicole uitase cum să-și dozeze triplul salt, dar, după treizeci de minute de încălzire și antrenament, reușise o săritură simplă de șase metri și jumătate în lungime. Geneviève nu se arătase foarte impresionată.

— Mamă, spusese ea pe când traversau pe bicicletă câmpurile înverzite spre casă, sora mai mare a lui Danielle poate sări aproape la fel de mult, și ea nu-i decât studentă.

Amintirea lui Geneviève stârni o tristețe profundă în sufletul lui Nicole. Tânjea după glasul ei, voia să-i pieptene părul, sau să se plimbe cu barca pe micul lor heleșteu de lângă Bresme. Nu prețuim niciodată cum se cuvine timpul pe care-l avem, decât atunci când este prea târziu.

Coborî tunelul unde o lăsaseră păsările. Nu va încerca să sară. Era prea periculos. Dacă aluneca...

— Nicole des Jardins, unde naiba ești?

Femeia înmărmuri, auzind chemarea foarte slabă, care venea de undeva de la mare distanță. Își imaginase oare?

— Nicole, auzi din nou.

Era vocea lui Wakefield, fără nicio putință de îndoială. Alergă înapoi în coridorul vertical și vru să strige. Ba nu, se răzgândi ea. Asta le-ar trezi. Nu-mi trebuie mai mult de cinci minute. Pot să sar...

Șuvoiul de adrenalină îi inunda trupul. Își măsură pașii și sări fără dificultate peste abis. Treptele le urcă cu o viteză incredibilă. Aproape de vârf, auzi iarăși chemarea lui Wakefield.

— Sunt aici, Richard. Dedesubt! strigă ea. Sub piață.

Se întinse spre capac și încercă să-l miște. Nu voia să se clintească din loc.

— Porcăria dracului, țipă în timp ce bărbatul uluit se învârtea în apropiere.

— Richard, vino aici, unde îmi auzi vocea. Bate

în sol.

Richard începu să lovească în capac. Strigau unul la celălalt. Zgomotul era asurzitor. De departe, de jos, Nicole auzi fâlfâit de aripi. Ridicându-se prin coridor, păsările începură să țipe și să vocifereze.

— Ajutați-mă, le strigă Nicole și arată cu degetul spre capac. Prietenul meu se găsește sus.

Richard continua să izbească. Doar cele două păsări care o descoperiseră pe Nicole în puțul din hangar se apropiară de ea. Se rotiră în jur, bătând din aripi și țipând către celelalte cinci, aflate cu un nivel mai jos. Din câte se părea, creaturile se certau, deoarece pasărea neagră de catifea întinse de două ori gâtul spre cele de jos, scoțând niște sunete cumplite.

Capacul se deschise brusc, iar Richard abia reuși să-și recapete echilibrul ca să nu se prăbușească în gol. Când privi în jos, o văzu pe Nicole și cele două păsări gigantice, dintre care una se repezi drept la el, în vreme ce femeia se cățara afară.

— Dumnezeu! exclamă el, nedezipindu-și ochii de la zborul păsării.

Nicole era copleșită de bucurie. Se aruncă în brațele lui Wakefield.

— Richard, oh, Richard, sunt atât de fericită să te văd!

El surâse larg și-i întoarse îmbrățișarea.

— Dacă aș fi știut că te vei simți așa, aș fi venit

mult mai devreme.

42. DOI EXPLORATORI

— Fă-mă să înțeleg. Îmi spui că ești singur? Și că n-avem nicio modalitate de a traversa Oceanul Cilindric?

Richard încuviință din cap. Era prea mult pentru Nicole. Cu cinci minute mai devreme, exultase de bucurie. Coșmarul luase finalmente sfârșit. Își imaginase întoarcerea pe Pământ, întâlnirea cu tatăl și fiica ei. Iar acum el îi spunea...

Se îndepărtă repede și-și rezemă fruntea de una dintre clădirile din jurul pieței. Lacrimile i se scurgeau pe obraji, în timp ce dădea frâu liber dezamăgirii. Richard o urmări de la distanță.

— Îmi pare rău, rosti el.

— Nu-i vina ta, replică Nicole după ce-și regăsi cumpătul. Atât doar că nu mi-a trecut prin minte că aș putea să întâlnesc un membru al echipajului, și tot să nu fiu salvată...

Se întrerupse. Nu era corect din partea ei să-l facă pe Richard să sufere. Veni lângă el și se sili să suradă.

— De obicei nu sunt atât de sentimentală. În plus, ți-am întrerupt istorisirea. (Făcu o pauză pentru a-și șterge ochii). Îmi povesteai despre rechinii bioți care urmăreau șalupa. I-ai observat abia la jumătatea apei?

— Mai mult sau mai puțin, replică Richard.

Dezamăgirea ei îl inhibase și râse nervos.

— Îți aduci aminte, la una dintre simulări am fost criticați că n-am lăsat la apă mai întâi o barcă cu pilot automat, doar pentru a ne încredința că nu deranjăm cumva „echilibrul eco logic”. Mă rog, la momentul respectiv am considerat sugestia ridicolă. Acum nu mai sunt la fel de sigur. Rechinilor bioți nu le-a prea păsat de ambarcațiunile *Newton*, dar șalupa mea i-a supărat cu certitudine.

Richard și Nicole se așezară pe una dintre cutiile metalice cenușii răspândite prin piață.

— Am reușit să-i evit o dată, dar am avut mare noroc, reluă bărbatul. Când n-am mai avut alternativă, am sărit pur și simplu peste bord și am înotat. Din fericire, urmăreau șalupa, nu pe mine. N-am mai văzut niciunul, până ce am ajuns la doar o sută de metri de țarm.

— De cât timp ești în Rama?

— De vreo șaptesprezece ore. Am plecat din *Newton* la două ore după reaprinderea luminilor. Am pierdut al dracului de mult timp, încercând să repar stația releu din baza Beta. A fost însă imposibil.

Nicole îi pipăi salopeta.

— În afară de păr, nici nu s-ar zice că ai fost ud.

— Ah, râse el, unul dintre miracolele țesăturilor moderne. Ai crede că s-a uscat aproape imediat după ce-am schimbat unitățile termice? Și mie îmi venea greu să-mi închipui că tocmai înotasem douăzeci de minute în apa rece.

Privi spre femeie, care se relaxa încetul cu încetul.

— Sunt totuși surprins, cum de nu mi-ai pus încă întrebarea cea mai importantă. Cum de am știut unde te afli?

Nicole își scosese scanerul și citea valorile biometrice ale lui Richard. Totul se găsea în limitele normale, în pofida cursei de înot. Nu înțelese imediat întrebarea.

— Știai unde sunt? zise ea în cele din urmă, ridicând dintr-o sprânceană. Credeam că pur și simplu hoinăreai...

— Haide, haide, doamnă, New York-ul este mic, dar nu chiar atât de mic. Zidurile astea înconjoară douăzeci și cinci de kilometri pătrați. Iar pe legăturile radio nu te poți bizui deloc. Rânji vesel. Ia să vedem – dacă m-aș fi oprit pe fiecare metru pătrat să-ți strig numele, ar fi trebuit să te chem de douăzeci și cinci de milioane de ori. Acordând fiecărui apel zece secunde – timpul necesar cât să aștept un răspuns și să mă deplasez pe următorul metru pătrat ar fi însemnat șase apeluri pe minut. Asta mi-ar fi luat patru milioane de minute, ceea ce înseamnă puțin peste șaiszeci de mii de ore, sau două mii cinci sute de zile terestre.

— Bine, bine, îl întrerupse Nicole râzând. Spune-mi cum ai știut unde sunt.

Richard se ridică.

— Îmi dai voie? rosti el dramatic, întinzând mâna spre buzunarul de la piept al salopetei ei.

— Bănuiesc că da, răspunse femeia, deși nu-mi imaginez...

Richard îi băgă mâna în buzunar și-l scoase afară pe prințul Hal.

— El m-a condus la tine. Ești băiat bun, prințul meu, deși pentru o vreme am crezut că m-ai dezamăgit.

Nicole nu pricepea câtuși de puțin ce spunea Richard.

— Prințul Hal și Falstaff sunt dotați cu balize pereche de semnalizare, explică bărbatul, care emit cincisprezece impulsuri pe secundă. Cu Falstaff amplasat în cortul meu din tabăra Beta și cu un emițător echivalent în punctul Alfa, ți-am determinat poziția prin triangulație. Am știut cu precizie unde te afli, cel puțin în raport cu coordonatele x - y . Algoritmul meu simplu de urmărire nu fusese proiectat pentru excursii pe axa z .

— Deci așa ar denumi un inginer vizita mea în vizuina păsărilor? întrebă Nicole cu un alt zâmbet pe buze. O excursie pe axa z ?

— Este unul din modurile de a o descrie.

Nicole clătină din cap.

— Nu știu ce să cred despre tine, Wakefield. Dacă știai într-adevăr unde mă aflu în tot acest răstimp, de ce naiba ai așteptat atâta...

— Pentru că te-am pierdut, sau am crezut că așa s-a întâmplat, înainte de a te descoperi... după ce m-am întors să-l recuperez pe Falstaff.

— M-am prostit eu de tot în ultima săptămână, ori explicația asta abracadabrantă este nițel cam confuză?

Fu rândul lui Richard să râdă.

— Poate că ar trebui să pun mai multă ordine în prezentarea mea. Făcu o pauză. Anul trecut, în iunie, am fost extrem de iritat când grupul de ingineri de navigație a decis să nu folosească balizele ca locatoare personale de rezervă. Am argumentat, fără succes din păcate, că ar putea apărea situații de urgență sau împrejurări neprevăzute, în care raportul semnal/zgomot al legăturilor radio obișnuite să se situeze sub nivelul de prag. De aceea mi-am echipat trei dintre roboți pentru orice eventualitate...

Nicole îl studie pe Wakefield în timp ce acesta vorbea. Uitase cât de amuzant și surprinzător putea să fie. Era convinsă că, dacă ar fi pus întrebările corecte, i-ar fi putut vorbi pe marginea aceluiași subiect o oră întreagă.

— ...Apoi Falstaff a pierdut semnalul, spunea el. N-am fost prezent în clipa aceea, deoarece mă pregăteam să vin cu Yamanaka să vă iau cu elicopterul pe tine și pe Francesca. Falstaff dispune de un mic înregistrator și etichetează temporal toate datele. Când n-ai mai apărut, am verificat înregistrarea și am descoperit că semnalul încetase brusc. Semnalul a revenit pentru scurt timp, câteva minute mai târziu, când discutam prin radio, dar imediat după ultima

noastră conversație a dispărut de-a binelea. Comportamentul mi-a sugerat o defecțiune. Am crezut că prințul Hal s-a defectat. După ce Francesca mi-a spus că ai însoțit-o până în piață, practic m-am convins că prințul Hal...

Nicole nu asculta decât cu o ureche, însă când auzi numele Francescăi tresări brusc.

— Oprește-te, îl întrerupse ridicând mâna. Ce-ai zis că ți-a spus?

— Că ați părăsit hangarul împreună și că te-ai despărțit de ea câteva minute mai târziu, să-l cauți pe Takagishi...

— Asta-i o tâmpenie totală.

— Adică?

— Este o minciună. O minciună clară și limpede. Am căzut în puțul despre care ți-am povestit în timp ce Francesca se afla acolo, sau la cel mult un minut după plecarea ei. După aceea, nu m-a mai văzut.

Richard reflectă o clipă.

— Așa se explică de ce te-a pierdut Falstaff. Ai rămas în hangar, iar pereții au blocat semnalul. (Era rândul lui să se mire.) Dar de ce ar fi născocit Francesca o asemenea poveste?

Asta aș vrea și eu să știu. Înseamnă că l-a otrăvit intenționat pe Borzov. Altminteri de ce să încerce...

— S-a întâmplat ceva între voi două? o întrebă Richard. Întotdeauna am crezut că observ...

— Probabil o gelozie acționând din ambele

direcții. Francesca și cu mine ne situăm la anilumină depărtare.

— Asta poți s-o spui din nou, chicoti Richard. Mi-am petrecut majoritatea anului, încercând să-ți sugerez că te găsesc inteligentă, interesantă și atractivă. N-am primit totuși decât un răspuns profesional, politicos și reținut. Pe de altă parte, Francesca își dă seama imediat, numai dacă se întâmplă s-o privești într-un anume fel.

— Mai există și alte deosebiri, mai de substanță, replică Nicole, deloc supărată că Richard își manifestase în cele din urmă interesul față de ea ca femeie.

Urmă o pauză în conversație. Bioloaga își consultă ceasul.

— Nu vreau să mai pierdem timpul discutând despre Francesca Sabatini, spuse ea. Peste o oră se va lăsa iarăși întunericul și trebuie să plănuim cum vom scăpa de pe insulă. Avem de abordat și alte aspecte... logistice să zicem, cum ar fi apa, alimentele și alte chestiuni de nementionat, care fac izolarea într-un puț îngust să pară suficient de dezgustătoare.

— Am adus un cort portabil – dacă va fi nevoie.

— Minunat, replică Nicole, o să-mi aduc aminte atunci când plouă. Întinse automat mâna spre raniță pentru a lua pepenele-mană, dar nu scoase pachetul. Apropo, Richard, n-ai adus cumva mâncare de-a oamenilor?

Cortul se dovedi util când fură gata să se culce. Deciseră să-l monteze pe o latură a pieței centrale. Nicole se simțea mai în siguranță în apropierea păsărilor. Într-un anume sens îi erau prietene și probabil că ar fi ajutat-o la nevoie. În plus, reprezentau singura lor sursă cunoscută de hrană. Richard și Nicole de-abia aveau apă și alimente pentru încă două zile.

Nu obiectase la propunerea lui Richard de a împărți cortul. Galant, bărbatul se oferise să doarmă afară „dacă asta te-ar face să te simți mai bine”, însă cortul se dovedi destul de mare pentru doi saci de dormit, în lipsa altui mobilier. Faptul că stăteau întinși la o distanță de o jumătate de metru unul de celălalt, făcea conversația ușor de întreținut. Nicole îi povesti amănunțit timpul petrecut în puț, omițând doar partea cu fiola verde și viziunile ulterioare. Era un lucru prea intim pentru a-l împărtăși altcuiva. Pe Richard îl fascina întreaga povestire și se arătă intrigat mai ales de păsări.

— Cum naiba de-au ajuns aici? începu el, ridicându-se pe un cot și sprijinindu-și capul de umăr. Din ce mi-ai spus, cu excepția tancului-santină – și aici sunt de acord cu tine că el constituie o anomalie –, nu sunt mai avansate decât oamenii preistorici. Ce lovitură ar fi să le descoperim secretul! Nu poți renunța complet la ipoteza că ar fi totuși bioți. Poate că nu sunt impresionante din punct de vedere biologic, dar –

lisuse! — ca inteligență artificială ar constitui ultimul răcnet în domeniu.

Se ridică pe saltea.

— Gândește-te numai ce semnificație ar avea evenimentul. Trebuie să găsim răspunsurile astea. Tu ești lingvistă, poate reușești să înveți să le vorbești.

Nicole era amuzată.

— Ți-a trecut oare prin minte că întreaga noastră discuție va fi doar academică, dacă nimeni nu vine să ne caute?

— De mai multe ori. Richard râse și se întinse iarăși pe saltea. Ticălosul de Heilmann m-a tras deoparte chiar înainte să mă întorc în Rama și mi-a spus că prin acțiunea mea violam „toate regulamentele în vigoare”. Mi-a promis că nu vor veni după mine, indiferent de circumstanțe.

— Atunci de ce te-ai întors?

— Nu sunt complet sigur, zise el încet. Știu că voiam să-l iau pe Falstaff și să văd dacă, prin cine știe ce minune, nu mai recepționase alte semnale de la baliza ta. Cred însă că am avut și alte motive. Misiunea se transforma tot mai mult în politică în loc de știință. Îmi era limpede că birocrății de pe Pământ aveau de gând s-o abandoneze, din „rațiuni de securitate” și că echipajului i se va interzice să revină în Rama. Știam că discuțiile politice aveau să mai dureze încă o zi sau două. (Făcu o pauză.) Și doream să mai arunc o privire la cea mai incredibilă priveliște din viața mea.

Nicole rămase tăcută câteva clipe.

— Cu siguranță nu-ți era teamă, spuse ea blând, deoarece nici acum nu lași să se vadă vreun semn de frică. Nu te deranjează deloc gândul de a fi lăsat să mori în Rama?

— Puțin, răspunse Richard. Totuși a muri într-o situație interesantă e mai bine decât să trăiești într-una plicticoasă. Se sprijini iarăși în cot. Trei ani am așteptat misiunea asta. Am considerat încă de la început că am o șansă reală să fiu selectat în echipaj. Cu excepția roboților și a lui Shakespeare, în viața mea nu mai există altceva decât munca. N-am nici familie și nici prieteni la care să mă gândesc...

Vocea i se stinse.

— Iar ideea de a reveni mă sperie la fel de mult ca moartea. Cel puțin Richard Wakefield, astronaut din misiunea *Newton*, are un țel bine definit.

Încercă să mai spună ceva, dar se opri. Se lăsă pe spate și închise ochii.

43. PSIHOLOGIE EXOBIOLOGICĂ

— Mai există un motiv ca să nu ne pierdem speranța, pe care am uitat să-l menționez seara trecută, declară vesel Richard imediat ce Nicole deschise ochii.

Femeia se trezea întotdeauna foarte greu. Chiar și când era copil. Îi plăcea să-și savureze ultimul vis, înainte de a înfrunta realitatea dură. Acasă,

Pierre și Geneviève știau că nu trebuie să-i vorbească despre nimic important până nu-și sorbea cafeaua de dimineață. Clipi spre Richard, care îndreptase fascicolul lanternei în spațiul dintre ei.

— Vehiculul se îndreaptă în prezent către Pământ, spuse el. Chiar dacă *Newton* pleacă, mai devreme sau mai târziu s-ar putea să sosească altcineva aici.

— Cum așa? întrebă Nicole, ridicându-se în capul oaselor.

— În agitația de aseară, am uitat complet o chestiune foarte importantă. Manevra – bănuiesc că n-ai simțit-o, fiind inconștientă pe fundul puțului – a adus Rama pe o traiectorie de coliziune cu Pământul. Asta a făcut evacuarea noastră imperativă.

Richard observă că Nicole îl privea ținută, de parcă el și-ar fi pierdut mințile.

— Rama se găsește în continuare pe hiperbolă față de Soare, continuă el, dar se îndreaptă cu toată viteza spre Pământ. Impactul va avea loc peste douăzeci și trei de zile.

— Richard, nu-mi plac glumele atât de devreme dimineața, spuse Nicole tânjind din tot sufletul după o ceașcă de cafea. Dacă-ți consumi energia, născocind...

— Nu, nu, o întrerupse el. Sunt foarte serios, Crede-mă!

Nicole își scoase termometrul de buzunar și-l

verifică.

— Spune-mi atunci, geniul meu ingineresc, de ce temperatura crește? Dacă ne îndepărtăm de Soare, n-ar trebui să scadă?

— Ești mai inteligentă decât atât, scutură Richard din cap. Căldura solară din exteriorul lui Rama difuzează foarte lent prin înveliș, și abia apoi ajunge în interior. Conductivitatea termică este evident foarte mică. Nu mă aștept ca temperatura să atingă valoarea maximă decât peste cel puțin două săptămâni.

Nicole își reamintea destulă termodinamică pentru a-și da seama că bărbatul avea dreptate. Era însă prea de dimineată pentru difuzia termică. Se lupta cu ideea că Rama era în prezent ațintită spre Pământ, apoi îi ceru lui Richard o înghițitură de apă. „Ce se întâmplă aici? De ce se îndreptă Rama spre planeta noastră?”

El îi ghici gândurile.

— Ar fi trebuit să ascuți discuțiile tâmpite despre motivul pentru care Rama și-a modificat traiectoria, cât și despre ce ar putea să întreprindă în continuare. Subiectul a fost răsucit pe toate părțile într-o teleconferință de șapte ore.

Râse cu poftă.

— ASI are un angajat, mi se pare canadian, specializat în psihologie exobiologică. Poți să crezi așa ceva? Idiotul ăsta chiar a participat la teleconferință, oferind explicații asupra motivelor ramanilor. (Clătină cu putere din cap.) Toți

birocrații sunt la fel. Scot sufletul din oamenii cu adevărat creatori și-i transformă în mânuitori de hârtii.

— Care a fost rezultatul teleconferinței?

— Majoritatea celor cu mintea întreagă a considerat că Rama va intra pe o orbită circumterestră, efectuând observații pasive de la distanță. Însă respectivii au fost în minoritate. După părerea mea, judecata sănătoasă și logica au luat vacanță. Chiar Brown – care, fie vorba între noi, s-a comportat foarte ciudat după ce ne-am întors pe *Newton* – a fost de părere că există o mare probabilitate ca Rama să se poarte ostil. Apoi și-a clarificat poziția, afirmând că de fapt nu va fi un act ostil, dar așa va fi perceput de noi.

Din cauza agitației, Richard se ridicase în picioare.

— Ai mai auzit vreodată asemenea caraghioslăcuri? Iar Brown s-a numărat printre cei mai coerenți vorbitori. Membrilor Consiliului ASI li s-a cerut să aleagă cu ce scenariu votează. Și crezi că turma aia de plenipotențieri au răspuns simplu, prin „cred în varianta A – coliziune cu mari distrugerii și modificarea climatului”, sau „optez pentru varianta B – orbită circumterestră cu intenții belicoase”? Pe dracu! Fiecare a trebuit să țină un discurs. Individul ăla ciudat, Alexander, care ți-a pus toate întrebările după informarea biometrică din noiembrie, a pierdut cincisprezece minute, explicând că existența lui Rama dezvăluie

o fisură în structura organizatorică a Agenției. De parcă i-ar fi păsat cuiva! Richard se așază din nou îngropându-și fața în mâini. Totul a fost incredibil!

Nicole se trezi acum de-a binelea.

— Judecând după iritarea ta, deduc că n-ai fost de acord cu părerea generală.

Bărbatul încuviință din cap.

— Aproape trei sferturi din grupul participant la teleconferință – toți astronauții de pe *Newton* și majoritatea savanților și directorilor ASI – au fost convinși că manevra lui Rama va fi dăunătoare într-un fel sau altul pentru Pământ. Cam toți s-au axat pe aceeași idee. Având în vedere că prima navă ne-a ignorat, pare-se total, modificarea traiectoriei lui Rama II, în scopul unui rendez-vous cu Pământul, indică faptul că această navă spațială funcționează după alte principii. Sunt desigur de acord cu concluzia asta, dar nu reușesc să pricep de ce toți consideră acțiunea ca fiind obligatoriu ostilă. Mie mi se pare la fel de probabil ca extraterestrii să fie împinși de curiozitate, ori chiar de dorința de a fi binefăcătorii noștri într-un anume fel.

Făcu o pauză să-și adune gândurile.

— Francesca spune că sondajele de opinie de pe Terra arată că marea majoritate a oamenilor obișnuiți, aproape nouăzeci la sută după estimările ei, este îngrozită de apropierea lui Rama. Se cere ca politicienii să ia măsuri.

Desfăcu închizătoarea cortului și ieși în piața

întunecată. Îndreptă în joacă lumina lanternei pe octaedru.

— La a doua întrunire, optsprezece ore mai târziu, s-a decretat că echipajul lui *Newton* nu va mai intra în Rama. Din punct de vedere tehnic, eu n-am încălcat ordinul, deoarece am părăsit *Newton* înainte de comunicatul oficial. Era însă evident că ordinul se află pe drum.

— În vreme ce liderii planetei noastre discută cum vor proceda cu o navă spațială de mărimea unui asteroid, ațintită exact spre ei, noi doi avem de rezolvat o problemă mult mai concretă, declară Nicole apropiindu-se de Richard. Reuși să zâmbească slab. Trebuie să traversăm Oceanul Cilindric. Facem puțină explorare, cât stăm de vorbă?

Richard îndreptă fasciculul de lumină spre fundul puțului. Pepenele era ușor de identificat, în schimb nu același lucru se putea spune despre piesele metalice din grămada vecină.

— Deci alea sunt piesele de rezervă ale unui biot multiped?

Nicole aprobă din cap. Îngenuncheaseră unul lângă celălalt pe marginea puțului.

— Chiar și la lumina zilei, fundul puțului rămâne în umbră. Trebuia să mă asigur că nu era corpul lui Takagishi.

— Ce mult mi-ar plăcea să văd un multiped reparându-se...

Richard se ridică, se apropie de un perete al hangarului și-l ciocăni.

— Specialiștii în materiale de construcții ar înnebuni după așa ceva. Undele radio sunt ecranate din ambele părți, iar de afară nu se vede nimic înăuntru. Totuși peretele devine transparent atunci când ești de partea cealaltă. Se întoarce spre Nicole. Ia bisturiul. Să vedem dacă reușim să tăiem o bucată.

Nicole încerca să decidă dacă era necesar ca unul dintre ei să coboare în puț pentru a recupera pepenele. N-ar fi trebuit să fie prea dificil, cu condiția ca firul de sutură să reziste. În cele din urmă, scoase bisturiul din trusă și se apropie de Richard.

— Nu sunt sigură dacă ar trebui să facem asta, ezită ea înainte de a atinge peretele. În primul rând, instrumentul s-ar putea deteriora și e posibil să mai avem nevoie de el. În al doilea rând, hmm, să nu fie considerat cumva un act de vandalism.

— Vandalism? întrebă el retoric, aruncându-i o privire curioasă. Ce idee antropocentrică! Ridică din umeri și se îndreaptă spre capătul construcției. N-are importanță, probabil că ai dreptate în ce privește bisturiul.

Richard introdusese o serie de date în calculator și studia monitorul în clipa când Nicole se opri lângă el.

— Tu și Francesca stăteți pe undeva pe aici, corect?

Nicole răspunse afirmativ.

— Apoi te-ai întors în hangar, să te uiți într-un puț?

— Am mai discutat problema o dată, de ce mă întrebi din nou?

— Cred că Francesca te-a văzut căzând și intenționat ne-a indus în eroare, spunându-ne că ai plecat în căutarea lui Takagishi. Nu dorea să fii găsită.

Femeia îl privi ținută.

— Sunt de acord, răspunse ea încet. Dar de ce crezi tu că așa s-au petrecut lucrurile?

— E singura explicație care stă-n picioare. Am avut o discuție bizară cu ea, chiar înainte să revin aici. A intrat la mine în cabină sub pretextul unui interviu, chipurile să explic de ce voiam să mă întorc în Rama. Când l-am menționat pe Falstaff și baliza ta de navigație, a oprit videocamera. A devenit brusc animată, interesându-se de o mulțime de detalii tehnice. Înainte să plec, mi-a declarat că-i convinsă că niciunul dintre noi n-ar fi trebuit să pună piciorul în Rama. Cât pe-aici să cred că mă va implora să nu mă-ntorc. Înțeleg că nu voia să descopăr că te-a abandonat în puț. Ceea ce nu pot pricepe este de ce te-a lăsat acolo de la bun început?

— Îți amintești de noaptea când mi-ai explicat de ce n-au funcționat sistemele de protecție ale lui RoSur? întrebă Nicole după o clipă de gândire. Tot atunci v-am întrebat pe tine și pe Janos dacă l-ai

văzut cumva pe Borzov...

Întorcându-se spre piața centrală și cortul amplasat acolo, Nicole petrecu cincisprezece minute explicându-i lui Richard ipoteza ei despre conspirație. Îi vorbi de contractul mass-media, despre medicamentele pe care Francesca le administrase atât lui Brown cât și lui Wilson, și despre raporturile ei cu principalii protagoniști. Nu-i pomeni nimic despre cubul primit de la Henry. Richard fu de acord că probele erau covârșitoare.

— Deci crezi că te-a părăsit ca să nu fie demascată?

Nicole încuviință din cap, iar electronistul fluieră.

— Acum totul se potrivește. Mi-a fost clar că ea conducea spectacolul când ne-am întors în Newton. Atât Brown cât și Heilmann primeau ordine de la ea. Își trecu un braț în jurul umerilor lui Nicole. N-aș vrea s-o am dușman pe femeia asta. E limpede că n-are niciun fel de scrupule.

44. O ALTA VIZUINA

Cei doi aveau de rezolvat probleme mai importante decât motivațiile Francescăi. După ce reveniră în piața centrală, descoperiră că le dispăruse cortul. Bătăile repetate în capacul păsărilor rămaseră fără răspuns. Precaritatea situației le deveni limpede amândurora.

Richard era tot mai morocănos și

necomunicativ. Se scuză față de Nicole, spunându-i că personalitatea sa îl făcea să se închidă în sine în momentele de nesiguranță. Câteva ceasuri nu se dezlipi din fața calculatorului, întrerupându-se din lucru doar pentru a-i pune femeii întrebări referitoare la geografia New York-ului.

Nicole se întinsese pe sacul de dormit cu gândul la traversarea înot a Oceanului Cilindric. Nu era o înotătoare excepțională. La antrenamente avusese nevoie cam de cincisprezece minute pentru a străbate un kilometru și asta se petrecuse într-o piscină cu apă liniștită. Pentru traversarea oceanului, ar fi trebuit să parcurgă cinci kilometri în ape reci și agitate. Și era posibil să fie însoțită și de creaturi simpatice, ca bioții rechini.

Un bărbat vesel și gras de douăzeci de centimetri înălțime îi întrerupse meditația.

— N-ai vrea să bei ceva, frumoasă fetișcană? o întrebă Falstaff.

Nicole se întoarse pe o parte și-l studie de aproape. Robotul ținea în mână o cană burduhănoasă, cu un lichid din care sorbi cu nesaț, vărsând o parte pe barbă. Se șterse cu mâneca și sughiță zgomotos.

— Și dacă nu vrei nimica de băut, rosti el cu un puternic accent britanic, băgându-și mâna în pantaloni, atunci poate că bătrânu' Sir John te-ar putea învăța câte ceva în așternut.

Fața lui micuță devenise în mod clar pofticioasă.

Grosolană, dar foarte caraghioasă. Nicole râse. La fel și Falstaff.

— Și nu doar că sunt isteț, rosti robotul, dar fac și pe alții să se simtă bine.

— Știi, îi spuse Nicole lui Richard, care urmări scena de la câțiva metri, dacă te plictisești vreodată să fii astronaut, ai putea să câștigi milioane cu jucăriile pentru copii.

Bărbatul se apropie și-l ridică pe Falstaff. Îi mulțumi lui Nicole pentru compliment.

— Așa cum văd eu lucrurile, avem trei opțiuni, spuse apoi cu seriozitate. Să traversăm înot oceanul, să explorăm orașul pentru a vedea dacă putem găsi destule materiale pentru o barcă, ori să așteptăm aici până vine cineva. Nu sunt prea optimist în privința nici uneia dintre variante.

— Atunci, ce sugerezi?

— Un compromis. După ce se luminează, haide să cercetăm zonele cheie ale orașului, în special cele trei piețe, și să vedem dacă nu descoperim ceva care să ne ajute să înjghebăm o barcă. Vom alocă o zi ramană, poate două, acestei explorări. Dacă nu descoperim nimic, traversăm înot. N-am încredere într-o eventuală echipă de salvare.

— Mi se pare corect. Dar aș vrea să facem altceva întâi. Nu avem multă mâncare, așa că m-aș simți mai liniștită dacă, pentru început, vom scoate pepenele-mană din puț. În felul ăsta ne punem la adăpost de surprize neplăcute.

Richard fu de acord că asigurarea rezervei de

alimente constituia o acțiune prudentă, în schimb nu-i surâdea ideea de a utiliza tot firul de sutură.

— Ai avut noroc în multe privințe, declară el. Nu numai că firul nu s-a rupt, dar nici n-a alunecat de pe brâul pe care l-ai confecționat. Și cu toate astea, ți-a tăiat complet mânușile în două locuri și că aproape că a trecut și prin materialul brâului.

— Ai altă idee?

— Corzile plasei ar trebui să fie perfecte. Cu condiția să le putem obține. Atunci eu aș coborî, ferindu-te de...

— Greșit, îl întrerupse Nicole și-i zâmbi. Cu tot respectul, Richard, nu-i momentul prielnic să faci pe masculul feroce. Folosirea plasei este o idee grozavă, dar ești prea greu. Dacă se întâmplă ceva, nu voi fi niciodată în stare să te trag sus. Îl bătu pe umăr. În plus, sper să nu-ți rănesc vanitatea, dar dintre noi doi, probabil eu sunt mai athletică.

Richard simulă mândria rănită.

— Și cum rămâne cu tradiția? Bărbatul trebuie să dea întotdeauna dovadă de rezistență fizică și agilitate. Nu-ți aduci aminte de desenele animate din copilărie?

Nicole râse din toată inima.

— Da, dragul meu, numai că tu nu ești Popeye, iar eu nu sunt Olive Oyl.

— Nu-s sigur că am să rezist, rosti el clătinând din cap. Să descopăr la vârsta de treizeci și patru de ani că nu sunt Popeye... Ce lovitură dată mândriei mele, continuă strângând-o ușurel pe

Nicole la piept. Ce spui? Mai dormim câteva ore până mâine dimineață?

Niciunul nu reuși să adoarmă. Rămaseră cufundați în gânduri, întinși unul lângă altul în sacii de dormit instalați în piață. Nicole îl auzi pe Richard foindu-se.

— Și tu ești treaz? șopti ea.

— Mda. Am numărat personajele shakespeariene, dar fără succes. Trecusem deja de o sută.

Nicole se ridică într-un cot și-și privi însoțitorul.

— Spune-mi, de unde vine pasiunea asta pentru Shakespeare? Știu că ai crescut în Stratford, însă îmi vine greu să-mi închipui cum un inginer ca tine, îndrăgostit de calculatoare, calcule și dispozitive electronice, s-a lăsat fascinat de un dramaturg.

— Terapeutul meu mi-a zis că-i o „dovadă a fugit din fața realității”, replică Richard. Întrucât nu-mi plăcea lumea reală, nici oamenii din ea, mi-am creat singur o lume. Doar că n-am construit-o de la zero, ci am prelungit minunatul univers deja realizat de un geniu.

Făcu o pauză scurtă, apoi continuă:

— Shakespeare a fost Dumnezeuul meu. Pe la nouă-zece ani, obișnuiam să mă opresc în parcul de lângă Avon – cel de lângă teatre, unde sunt statuile lui Hamlet, Falstaff, Lady Macbeth și prințul Hal – și să petrec orele după-amiezii

compunând alte povestiri despre personajele mele favorite. În felul ăsta amânam cât mai mult întoarcerea acasă. Mi-era groază să fiu în preajma tatei... Nu știam niciodată ce avea de gând să mai facă... Sunt sigur însă că nu vrei să asculți despre astea. Fiecare are amintiri dureroase din copilărie. Să discutăm despre altceva.

— Ar trebui să discutăm despre ceea ce simțim, replică biologa, surprinzându-se pe sine însăși. Lucru pe care nu-l fac aproape niciodată, continuă cu glas slab.

Richard se întoarce și privi în direcția ei. Întinse mâna încetitor, iar Nicole îi prinse degetele.

— Tata lucra la Căile Ferate Britanice. Era un bărbat foarte inteligent, însă stângaci în societate și după ce a terminat universitatea în Sussex a avut greutate în a-și găsi o slujbă. Timpurile erau încă dificile. Economia de-abia începuse să se redreseze după Marele Haos... Când mama i-a spus că este însărcinată, responsabilitatea l-a copleșit. Căuta o poziție mai sigură, mai bună. Întotdeauna obținuse punctaje excelente la teste, iar guvernul forțase monopolurile din transport, inclusiv sistemul căilor ferate, să angajeze personalul conform acelor punctaje. Așa că tata a ajuns director de trafic la Stratford. Își ura slujba. Era plicticoasă și monotună, complet nepotrivită pentru un absolvent cu distincție. Mama mi-a povestit că s-a străduit să obțină și alte posturi când eram foarte mic, însă, într-un fel sau altul,

dădea greș la interviuri. Mai târziu, după ce am mai crescut, a încetat până să și mai încerce. Stătea acasă și se plângea. A început să bea. Și să ne facă zile negre amândurora.

Urmă o tăcere lungă. Richard se lupta din greu cu demonii copilăriei sale. Nicole îl strânse de mână.

— Îmi pare rău, șopti ea.

— Și mie mi-a părut, replică Richard cu glas ușor voalat. Eram doar un puști cu un incredibil simț de a se minuna și cu dragoste de viață. Veneam acasă entuziasmat de orice lucru nou, povesteam ce se întâmplase la școală, iar tata se mulțumea să mârâie. La opt ani, m-am întors de la școală mai devreme și m-am certat cu el. Era ziua lui liberă și băuse, ca de obicei. Mama ieșise la cumpărături. Nu-mi amintesc de la ce a pornit totul, dar știu că i-am spus că nu avea dreptate în privința unui flecușteț. Când a văzut că persistam în a-l contrazice, m-a lovit brusc în nas cu toată forța. M-am izbit de zid, iar din nas mi-a țâșnit sânge. De atunci și până la paisprezece ani, când am început să simt că eram în stare să mă apăr, n-am mai intrat niciodată în casă până nu mă asiguram mai întâi că mama se afla înăuntru.

Nicole încercă să-și imagineze un adult lovind un copil de opt ani. „Ce fel de ființă umană poate sparge nasul propriului ei fiu?” se întrebă ea.

— Am fost mereu foarte timid, convingându-mă singur că moștenisem stângăcia tatei, urmă

Richard. Așa că n-aveam mulți prieteni de vârsta mea, totuși tânjeam după relații umane.

O privi pe femeie și făcu o pauză, rememorându-și amintirile.

— Mi-am făcut prieteni din personajele lui Shakespeare. Îi citeam piesele în fiecare după-amiază, în parc, și mă cufundam în lumea sa închipuită. Chiar învățasem pe de rost scene întregi. Apoi, pe drumul spre casă vorbeam cu Romeo, cu Ariel²⁹ sau cu Jaques³⁰.

Lui Nicole nu-i fu greu să vizualizeze restul povestirii. „Mi te închipui ca adolescent. Singuratic, stângaci, reținut din punct de vedere emoțional. Obsesia ta pentru Shakespeare ți-a oferit o evadare în fața durerii. Teatrele se găseau în apropierea casei. Ți-ai văzut prietenii luând viață pe scenă.”

Pradă unui impuls brusc, se aplecă și-l sărută ușor pe obraz.

— Mulțumesc pentru că mi-ai povestit, zise ea.

De îndată ce se lumineă, porniră spre plasa întinsă între zgârie-nori. Nicole fu surprinsă să descopere că tăieturile practicate pentru a elibera pasărea fuseseră reparate. Plasa arăta ca nouă.

— Un biot de întreținere a trecut evident pe aici, comentă Richard fără a se mai lăsa impresionat de minunățiile la care era martor.

---

²⁹ Personaj din *Furtuna* de William Shakespeare (n. trad.).

³⁰ Personaj din *Cum vă place* de William Shakespeare (n. trad.).

Tăiară câteva bucăți lungi de coardă și porniră spre hangar. Pe drum, Richard testă elasticitatea materialului și descoperi că se întindea cu aproximativ cincisprezece la sută, după care revenea la dimensiunea inițială, deși uneori fenomenul se producea lent. Intervalul varia semnificativ, în funcție de durata aplicării forței de întindere. Bărbatul începuse deja să examineze structura internă a corzii.

Nicole nu pierdu nicio clipă. Legă un capăt al frânghiei de un obiect aflat în imediata vecinătate a hangarului și-și dădu drumul încet în lungul peretelui. Sarcina lui Richard era să vegheze să nu se întâmple ceva neprevăzut și să fie pregătit în caz de urgență. Ajunsă pe fundul puțului, biologa fu scuturată de un fior, amintindu-și cât de neajutorată se simțise în același loc cu câteva zile în urmă. Revenindu-și însă repede, introduse un mâner, confecționat cu ajutorul câtorva ustensile din trusa medicală, în interiorul pepenelui, pe care-l legă după aceea de raniță. Urcușul decurse fără probleme.

— Rezolvat, zâmbi ea întinzând pepenele lui Richard. Continuăm cu planul A?

— 'Nțeles, spuse el. Acum știm care vor fi următoarele noastre zece mese.

— Nouă, îl corectă Nicole cu un hohot de râs. Am reevaluat estimarea, după ce te-am văzut mâncând de câteva ori.

Porniră rapid din hangar spre piața vestică.

Traversară în zigzag zona deschisă, cercetând cu atenție aleile înguste din împrejurimi, dar nu descoperiră nimic care să-i ajute la construirea unei bărci. Richard se întâlnise totuși cu un multiped biot, care, pe la jumătatea operațiunii lor de căutare, pătrunsese în piață, traversând-o în diagonală. Richard făcuse tot posibilul pentru a-l determina să se oprească, inclusiv să i se așeze în cale sau să-l ciocănească în cap. Nu avusese succes. Nicole râdea în momentul în care bărbatul revenise frustrat lângă ea.

— Multipedul ăla e absolut inutil, se plânse el. La ce dracu' folosește? Nu transportă nimic. N-are niciun fel de senzori. Pur și simplu umblă voios de colo-colo.

— „Tehnologia unei specii extraterestre avansate nu poate fi discernută de magie”, îi aminti ea unul dintre citatele preferate.

— Dar blestematul ăla de multiped n-are nimic magic în el, replică Richard oarecum supărat de veselia femeii. E chiar tâmpit de-a binelea!

— Și ce-ai fi făcut dacă se oprea?

— Cum... l-aș fi examinat, bineînțeles, ce altceva să fac?

— Cred că-i mai bine să ne concentrăm eforturile în alte direcții. Nu-mi imaginez cum ne-ar ajuta un multiped biot să plecăm de pe insulă.

— Îmi pare evident c-am abordat complet greșit problema, declară Richard. Nu vom găsi nimic folositor la suprafață. Bioții o curăță probabil

regulat. Ar trebui să căutăm altă intrare în subteran, ceva asemănător cu vizuina păsărilor. Radarul multispectral ne va identifica locurile unde terenul nu este solid.

Le luă destul timp ca să descopere a doua intrare, deși aceasta nu se afla la mai mult de două sute de metri de centrul pieței. La început, Richard și Nicole se dovediră din cale afară de restrictivi, dar, după o oră, ajunseră la concluzia că solul pieței era solid peste tot. Își lărgiră aria cercetărilor, incluzând străzile și aleile alăturate, până la bulevardele concentrice. Într-o fundătură încadrată din trei părți de zgârie-nori, descoperiră alt capac în mijlocul drumului. Nu era deloc camuflat. Avea aceleași dimensiuni ca și cel aflat deasupra păsărilor – un dreptunghi cu lungimea de zece metri și lățimea de șase.

45. NIKKI

— Crezi că și capacul păsărilor se deschide la fel? întrebă Nicole după ce Richard cercetase cu grijă împrejurimile, descoperind pe una dintre clădiri o placă vizibil nelalocul ei.

Apăsarea ei duse la deschiderea capacului.

— Probabil. Trebuie să ne întoarcem și să verificăm.

— Atunci locurile astea nu sunt foarte sigure, zise biologa.

Reveniră amândoi pe alee și îngenuncheară pentru a privi în adânc. O rampă largă și abruptă

începea chiar sub ei, dispărând undeva în bezna de dedesubt. Nu se zăreau decât primii zece metri ai cavității.

— Seamănă cu o străveche parcare subterană, remarcă Richard pășind pe rampă. Pare chiar să fie ciment.

Nicole îl privi coborând. După ce capul îi ajunsese sub nivelul străzii, bărbatul se întoarse și o întrebă:

— Nu vii?

Își aprinsese lanterna și îndreptase fasciculul asupra unei trepte mici, aflată la câțiva metri mai jos.

— Richard, cred că ar trebui să discutăm puțin. Nu vreau...

— Aha! exclamă el.

De îndată ce piciorul îi atinse treapta respectivă, mai multe lumini se aprinseră automat, iluminând următoarea porțiune a drumului.

— Rampa coboară în spirală, strigă Richard, și pare la fel peste tot.

Se răsuci din nou și dispăru din raza vizuală a lui Nicole.

— Richard, strigă femeia oarecum exasperată. Oprește-te un pic! Trebuie să discutăm ce facem mai departe.

Câteva clipe mai târziu, fața lui surâzătoare apăru la suprafață. Cei doi analizară opțiunile pe care le aveau. Nicole insistă să rămână afară, în New York, chiar dacă Richard își relua

investigațiile. În felul acela era cel puțin în stare să garanteze că nu se va închide capacul.

În timp ce ea vorbea, bărbatul aștepta pe prima terasă a subteranului, cercetând zona înconjurătoare. Pereții erau din același material descoperit de Nicole în bârlogul păsărilor. Benzi luminoase, nu foarte diferite de lămpile cu neon terestre, se întindeau în lungul lor pentru a ilumina calea.

— Dă-te la o parte! spuse Richard pe neașteptate.

Uluită la început, Nicole făcu câțiva pași înapoi.

— Mai departe, îl auzi strigând din nou.

Femeia se opri lângă una dintre clădirile înconjurătoare.

— E destul de departe? țipă ea, și simultan capacul porni să gliseze, acoperind deschizătura.

Nicole alergă încercând să-l oprească, dar placa se dovedi prea grea.

— Richard! mai apucă să strige, în vreme ce groapa dispărea cu totul.

Biologa bătu cu pumnii în capac, reamintindu-și propriile sentimente de frustrare când se trezise prizonieră în adăpostul păsărilor. Reveni în fugă la clădirea în peretele căreia se găsea încastrat dispozitivul de deschidere a trapei și-l apăsă repetat. Nu se întâmplă nimic. Se scurse aproape un minut; Nicole se neliniștea tot mai tare. Alergă în stradă și-și strigă colegul.

— Sunt chiar aici, sub capac, răspunse el

făcând-o să răsufle ușurată. Am descoperit altă placă lângă prima treaptă și am apăsat-o. Cred că ea comandă deschiderea și închiderea capacului, însă s-ar putea să fie prevăzută cu un temporizator. Dă-mi un răgaz de câteva minute. Nu încerca să deschizi trapa. Și nu sta prea aproape.

Nicole se îndepărtă și așteaptă. Richard avea dreptate. Câteva minute mai târziu, capacul se deschise, iar el ieși dinăuntru, cu un surâs larg întipărit pe față.

— Vezi, ți-am spus să nu-ți faci griji... Ce-ai zice să luăm prânzul?

Coborând rampa, Nicole auzi sunetul familiar al apei curgătoare. Într-o încăpere mică, situată la douăzeci de metri de prima treaptă, descoperiră o cisternă identică cu cea din locuința păsărilor. Își umplură bidoanele cu apă proaspătă și delicioasă.

Din incintă nu porneau niciun fel de tunele orizontale, ci doar altă rampă, care cobora încă cinci metri. Fasciculul lanternei lui Richard se plimbă lent pe pereții întunecați ai sălii.

— Uite aici, spuse bărbatul indicând cu degetul o ușoară variație a materialului de construcție. Se arcuiește până în partea cealaltă.

Ea urmări raza de lumină, descriind un arc lung pe perete.

— Se pare că au existat cel puțin două etape de construcție.

— Exact. Poate că și aici au fost tuneluri

orizontale, cel puțin inițial, după care au fost zidite.

Niciunul nu mai scoase o vorbă, în timp ce continuau coborârea. Rampele erau identice. De câte ori Richard și Nicole pășeau pe o terasă nouă, următoarea rampă se lumina automat.

Se găseau la aproximativ cincizeci de metri de suprafață, când plafonul urcă brusc, iar rampa se sfârși într-o cavernă largă. Podeaua circulară avea diametrul de douăzeci și cinci de metri. Din cavernă porneau patru tuneluri întunecate, înalte de cinci metri și dispuse la distanțe egale, la fiecare nouăzeci de grade în jurul pereților circulari.

— Ala bala, portocala? întrebă Richard.

— Eu aș alege portocala, replică Nicole îndreptându-se spre unul dintre tuneluri.

La câțiva metri de intrare, luminile din prima porțiune a acestuia se aprinseseră.

De astă dată, fu rândul lui Richard să ezite. Privi cu atenție înăuntru și introduse o serie de informații în calculator.

— Nu ți se pare că se curbează ușor spre dreapta? Observi... acolo unde se termină zona luminată?

Nicole încuviință. Se uită peste umărul bărbatului, pentru a-și da seama ce făcea acesta.

— Întocmesc o hartă, răspunse el la întrebarea nerostită. Tezeu avea o sfoară, Hansel și Gretel firimituri de pâine. Noi i-am întrecut. Nu-i așa că

aceste calculatoare sunt minunate?

Femeia zâmbi.

— Deci, ce crezi? Ne așteptăm la un Minotaur, sau la o casă din turtă dulce, cu o vrăjitoare haină?

„Ar fi bine să avem așa noroc”, gândi Nicole. Frica o cuprindea tot mai mult pe măsură ce înaintau în tunel. Își aminti cumplitul moment de teroare trăit în puțul din hangar, în clipa în care văzuse prima dată pasărea rotindu-se deasupra, cu ciocul și ghearele îndreptate către ea. Un fior rece îi scăldă trupul. Mă încearcă din nou sentimentul rău prevestitor, își zise și se opri.

— Richard, nu-mi place aici. Să ne-ntoarcem...

Auziră zgomotul în același timp. Fără nicio îndoială, venea din spatele lor, din vecinătatea cavernei circulare pe care tocmai o părăsiseră. Suna asemenea unor perii tari frecate pe metal.

Richard și Nicole se strânseră unul în celălalt.

— E același sunet auzit de mine în prima noapte petrecută în Rama, pe zidurile New York-ului, șopti Richard.

Înapoia lor, culoarul se curba ușor spre stânga. Privind într-acolo, observară că, la limita vizibilității, luminile erau stinse. Când auziră însă sunetul a doua oară, câteva lămpi se aprinseră aproape simultan în depărtare, indicând că aproape de intrarea în tunel se găsea ceva.

Nicole țâșni ca o săgeată. În ciuda salopetei și a raniței, parcurse următorii două sute de metri în

treizeci de secunde. Abia apoi se opri și-l așteptă pe Richard. Niciunul dintre ei nu mai auzi nimic, iar adâncul culoarului rămase cufundat în beznă.

— Îmi pare rău, rosti ea după ce Richard o ajunsese din urmă. Am intrat în panică. Cred că stau de prea mult timp în lumea asta minunată și străină.

— Iisuse, replică bărbatul încruntând din sprâncene. N-am mai văzut pe cineva să alerge așa repede. (încruntarea i se preschimbă în zâmbet.) Să nu-ți fie rușine, Nikki, și mie mi-a fost cumplit de frică. Dar parcă am încremenit.

Continuând să gâfâie, Nicole îl privi ținută.

— Cum mi-ai spus? întrebă oarecum pusă pe harță.

— Nikki, repetă el. Mi s-a părut momentul potrivit să-ți dau un nume special, numai al meu. Nu-ți place?

Timp de zece secunde, femeia rămase fără glas. Mintea îi rătăcea la milioane de kilometri și cincisprezece ani depărtare, într-un apartament de hotel din Los Angeles, unde trupul ei trăise valuri succesive de plăcere.

— A fost extraordinar, Nikki, minunat, spusese prințul mai târziu.

În noaptea aceea, cu cincisprezece ani în urmă, îi ceruse lui Henry să nu-i spună niciodată Nikki, deoarece apelativul semăna prea mult cu numele unei dansatoare durdulii, ori cu al unei târfe.

Richard ei pocnea din degete în fața ochilor.

— Alo, alo! E cineva acasă?

Buzele lui Nicole se relaxară într-un surâs.

— Bineînțeles, Richard, Nikki e perfect... atâta timp cât nu-l folosești mereu.

Continuară să înainteze încet prin tunel.

— Așadar, unde îți fugiseră gândurile? se interesă Richard.

„Nu-ți voi putea spune niciodată unde anume”, gândi Nicole. „Fiecare dintre noi este suma evenimentelor trăite. Numai cei foarte tineri nu au trecut. Noi ceilalți suntem nevoiți să trăim cu problemele noastre”. Își strecură brațul sub al lui Richard. „Și să avem bunul simț de a ști când trebuie păstrate numai pentru noi.”

Tunelul părea fără sfârșit. Exploratorii aproape decisese să se întoarcă, când ajunseră la un pasaj care se deschidea spre dreapta. Fără ezitare, pășiră înăuntru. Luminile se aprinseră numaidecât. În interiorul sălii, pe peretele enorm din stânga se aflau douăzeci și cinci de obiecte dreptunghiulare, plate, dispuse câte cinci pe orizontală și pe verticală. Peretele opus era gol. La câteva secunde după ce intrară, cei doi auziră un sunet ascuțit, de înaltă frecvență, venind parcă din plafon. Tresăriră brusc, dar se relaxară observând că sunetul continua fără alte surprize.

Ținându-se de mână, pășiră spre capătul sălii lungi și înguste. Obiectele de pe pereți erau fotografii, cele mai multe ușor de recunoscut, ca prezentând interiorul lui Rama. Marele octaedru

de lângă piața centrală apărea în câteva. Restul reprezentau imagini ale zgârie-norilor din New York și vederi de ansamblu, superangulare, ale interiorului lumii artificiale.

Trei fotografii îl atraseră ca un magnet pe Richard. Prezentați bărci curbate aerodinamic, brăzdând Oceanul Cilindric în lung și-n lat; într-o fotografie, un val uriaș era gata să se prăbușească peste o ambarcațiune mare.

— De așa ceva avem nevoie, exclamă el entuziasmat. Dacă descoperim o barcă, necazurile noastre iau sfârșit.

Țiuitul de sus continuă cu puține modulații. Un spot se muta de la o fotografie la alta, ori de câte ori sunetul înceta. Nicole și Richard traseră cu ușurință concluzia că se aflau într-un muzeu; în rest, nu puteau fi siguri de nimic. Biologa se așeză, sprijinindu-se de un perete.

— Nu prea sunt în largul meu, zise ea. Mă simt depășită.

Richard se așeză alături.

— Și eu, care de abia am sosit în New York. Îmi închipui ce trebuie să simți tu...

Rămaseră tăcuți o clipă.

— Știi ce mă deranjează cel mai mult? întrebă femeia încercând să-și justifice sentimentul de neputință. Cât de puțin mi-am înțeles propria ignoranță. Înainte de a pleca în expediție, credeam că știu relația dintre cunoștințele mele și cele ale umanității. Însă copleșitoare în această misiune

mi se pare micimea întregului domeniu al cunoștințelor omenești, vizavi de ceea ce s-ar putea cunoaște. Gândește-te puțin – suma a tot ceea ce știi sau vor ști ființele omenești poate să nu fie decât un fragment infim al Enciclopediei Galactice...

— Este înfricoșător, o întrerupse entuziasmat Richard, dar și palpitant, în același timp... Uneori, într-o librărie sau într-o bibliotecă, sunt copleșit de câte lucruri nu cunosc. Atunci mă cuprinde dorința uriașă de a citi toate cărțile acelea, una câte una. Imaginează-ți cum ar fi să stai într-o bibliotecă adevărată care cuprinde cunoștințele tuturor speciilor din Univers... Simplul gând mă amețește.

Nicole se întoarce spre el și-l plesni pe picior.

— În regulă, rosti cu o voce glumeață, schimbând subiectul. Acum, după ce ne-am reafirmat incredibila prostie, cu ce continuăm? Cred că am parcurs mai bine. De un kilometru în tunelul ăsta. Încotro?

— Propun să mergem în aceeași direcție încă un sfert de oră. Experiența m-a învățat că tunelurile ajung întotdeauna undeva. Dacă nu descoperim nimic, ne întoarcem.

O ajută să se ridice și o îmbrățișă ușor.

— Perfect, Nikki, îi făcu cu ochiul. Încă un kilometru.

Nicole încruntă din sprâncene și clătină din cap.

— De două ori ajunge pentru o singură zi, spuse

ea, întinzându-i mâna.

46. CALITATEA NUMITĂ CURAJ

Uriaşul puţ circular dispărea în întuneric. Doar primii cinci metri ai cavităţii erau luminaţi. Din metru în metru, din pereţi ieşeau piroane metalice lungi de aproximativ un metru.

— E clar că asta-i destinaţia tunelurilor, mormăi pentru sine Richard.

Îi venea greu să integreze puţul gigantic, cu pereţi plini de piroane, în arhitectura generală a lui Rama. Îi ocoliseră perimetrul de două ori, ba chiar parcurseseră câteva sute de metri în tunelul adiacent, deducând din uşoara lui abatere spre dreapta că pornea din aceeaşi cavernă.

— Ei bine, să-i dăm drumul, rosti în cele din urmă bărbatul, ridicând din umeri.

Puse piciorul drept pe unul dintre piroane ca să-i testeze rezistenţa. Metalul nu se îndoi sub greutatea lui. Puse celălalt picior pe alt piron, iar cu dreptul coborî încă una din treptele acelea improvizate.

— Distanţa-i aproape perfectă şi nu va fi greu să urcăm la loc, zise privind-o pe Nicole.

— Richard Wakefield, vrei să spui că intenţionezi să cobori în abisul ăsta? Şi că te aştepţi să te urmez?

— Nu aştept nimic de la tine, dar nu vād ce rost are să ne întoarcem, replică bărbatul. Ce alternativă avem? Să mergem înapoi prin tunel, la

rampe, și să ieșim? Pentru ce? Ca să vedem dacă ne caută cineva? Ai văzut fotografiile ambarcațiunilor. Poate că se află chiar aici, la fund. Poate există un râu subteran care se varsă în Oceanul Cilindric.

— Poate că jos ne așteaptă una dintre creaturile care scot sunetele acelea bizare, declară Nicole începând să coboare încet, după ce înaintarea lui Richard aprinsese dedesubt alt set de lumini.

— Las' că aflu eu, o liniști Richard. Heiiii, voi de jos! Noi, două ființe de tip umanoid, vrem să coborâm.

Flutură din mână și-și pierdu pentru moment echilibrul.

— Nu te mai da în spectacol, îl apostrofă Nicole apropiindu-se de el.

Făcu o pauză să-și tragă răsuflarea și privi în jur. Picioarele i se sprijineau pe două piroane, în timp ce cu mâinile se ținea de altele două. „Trebuie să fii nebună! Uită-te la locul ăsta. Cu ușurință îți poți imagina o sută de feluri îngrozitoare de a muri.” Richard coborâse încă un nivel. Și uită-te la el. Să fie complet imun la frică? Sau pur și simplu nu-i pasă? De fapt, pare chiar să-i placă ce se întâmplă aici.

Al treilea set de lămpi dezvălui o plasă întinsă între piroane pe peretele opus, dedesubtul lor; din depărtare, semăna uimitor de bine cu o replică mai mică a celei dintre zgârie-norii din New York. Richard ocoli puțul, grăbit s-o examineze.

— Vino-ncoace, îi strigă lui Nicole. Cred că-i același material.

Plasa era ancorată de perete prin bolțuri mici. La insistențele bărbatului, Nicole tăie o bucată și i-o înmână. El o întinse, privind-o cum își recapătă forma inițială, și-i studie structura internă.

— Este într-adevăr același material, se încruntă. Dar la ce naiba folosește?

Biologa rămase lângă el, plimbând alene fasciculul lanternei în adâncul puțului. Era cât pe ce să propună să urce înapoi, pentru a porni spre un teren mai familiar, când avu impresia că vede reflexia unei podele la douăzeci de metri dedesubt.

— Știi ceva? Cât studiezi tu plasa, eu am să mai cobor câțiva metri. S-ar putea să fim aproape de fundul puțului ăsta. Dacă nu, propun să ieșim de aici.

— În regulă, răspunse Richard, care începuse deja cercetarea fragmentului de coardă, folosindu-se de microscopul scos din raniță.

Nicole coborî sprintenă până jos.

— Cred că ai face bine să vii aici strigă ea. Sunt două tuneluri, unul mare și unul mic. Plus altă gaură centrală...

Richard sosi numaidecât. Începuse să coboare imediat după ce lămpile se aprinseseră pe platforma inferioară. Se aflau acum pe o terasă lată de trei metri, pe fundul puțului cu piroane. Terasa forma un inel în jurul altei deschideri circulare, din ai cărei pereți ieșeau aceleași șiruri

de piroane. În stânga și în dreapta, tuneluri întunecate cu plafoane arcuite pătrundeau în stânga ori metalul care constituia materialul de bază al uriașei lumi subterane. Tunelul din stânga avea înălțimea de cinci-șase metri; cel mai mic, din partea opusă, numai o jumătate de metru.

Câte două benzi mici, paralele, dintr-un material necunoscut ieșeau din fiecare tunel și se întindeau pe podeaua terasei, pe jumătate din lățimea ei; erau foarte apropiate în tunelul mic și mult distanțate în celălalt. Richard se lăsase în genunchi în fața tunelului mare ca să le examineze, când auzi un vuiet puternic în depărtare.

— Ascultă, o atenționează pe Nicole și amândoi se retraseră instinctiv.

Zgomotul crescuse în intensitate și se preschimbase într-un șuierat, ca și cum ceva s-ar fi deplasat cu rapiditate prin aer. Departe în tunelul perfect rectiliniu se aprinseră lumini. Cei doi se încordară. Nu așteptară mult explicația. Un vehicul asemănător unui tren subteran pe pernă de aer se repezi spre ei, apropiindu-se brusc de extremitatea benzilor de pe platformă.

Richard și Nicole se retrăseseră la apariția vehiculului și amândoi se găseau periculos de aproape de marginea inelului. Câteva clipe rămaseră tăcuți, fixând forma aerodinamică suspendată în fața lor, după care se priviră și izbucniră în râs.

— Perfect, rosti Nicole cu o voce în care se simțea nervozitatea, am priceput. Am pătruns într-o nouă dimensiune. Aici e mai dificil să descoperi stația de metrou... Complet absurd! Coborâm printr-o țevă cu țăruși și ne trezim într-o stație de metrou... Nu știu ce părere ai tu, dar mie mi-ajunge. Prefer oricând un pepene-mană și niște păsări normale...

Între timp, Richard se apropiase de „metrou”. O ușă glisă în lateral, permițându-le să privească interiorul luminat. Nu existau scaune, doar câțiva piloni cilindrici subțiri, dispuși aparent aleatoriu între cei trei metri care separau podeaua de plafon.

— Nu poate merge prea departe, opină electronistul strecurând capul pe ușă, dar rămânând cu picioarele pe terasa exterioară. N-ai unde să te așezi.

Nicole se apropie la rândul ei.

— Poate că ramanii n-au bătrâni sau invalizi... și toate magazinele se află lângă casă, râse ea în vreme ce Richard se apleca și mai mult pentru a examina plafonul și pereții. Să nu-ți vină idei trăsnite. Ar fi curată nebunie să ne urcăm înăuntru. Numai dacă am rămâne fără alimente, iar asta ar constitui ultima noastră speranță.

— Bănuiesc că ai dreptate, replică Richard și chipul îi trăda dezamăgire în clipa când scoase capul din vehicul. Dar ce uluitoare...

Se opri la mijlocul frazei, fixând un punct situat

de cealaltă parte a terasei pe care stăteau ei. Acolo, în mijlocul intrării iluminate acum a tunelului cel mai scund, aștepta un vehicul identic, dar de zece ori mai mic. Nicole îi urmări privirea.

— Acolo trebuie să fie drumul către Lilliput³¹, observă ea. Uriașii mai coboară un nivel, iar creaturile normale folosesc tunelul ăsta. Totu-i extrem de simplu.

Richard făcu ocolul platformei inelare.

— Excelent, repetă fără a-și ascunde entuziasmul. Îi vom trimite pe Falstaff și pe prințul Hal. Am nevoie de numai câteva minute, ca să le modific programul.

Își instalase deja calculatorul pe terasă, alături de roboți și se apucase de treabă. Nicole se așeză pe jos, sprijinindu-și spatele de perete, între doi pironi. Îl privi pe Richard. „E cu adevărat o specie rară”, reflectă cu admirație, rememorând orele petrecute împreună. „Un geniu, asta-i evident. Aproape inocent și lipsit de răutate. Și, cumva, a reușit să-și păstreze curiozitatea de copil.”

Brusc, se simți foarte obosită. Zâmbi în sine, în timp ce-l urmărea pe Richard lucrând. Închise o clipă ochii.

— Îmi pare rău c-a durat atâta. Îmi tot veneau în minte alte și alte detalii de introdus în program

---

³¹ Țară imaginară din *Călătoriile lui Gulliver*, de Jonathan Swift (n. trad.).

și a trebuit să restabilesc conexiunile...

Nicole se trezi foarte lent.

— De cât timp suntem aici? întrebă căscând.

— Cam de o oră, răspunse sfios Richard. Dar totu-i aranjat. Sunt gata să-i trimit la plimbare cu metroul.

— Ambele „trenuri” se află încă aici, comentă femeia privind în jur.

— Cred că funcționează la fel ca luminile. Pariez că vor rămâne aici cât timp vom sta pe „peron”.

Nicole se ridică și se întinse.

— Iată așadar planul, explică Richard. Am transceiverul în mână. Hal și Sir John dispun de senzori video, audio și infraroșii, care vor transmite încontinuu. Putem alege ce canal dorim să monitorizăm pe calculatoare și să trimitem comenzile corespunzătoare.

— Semnalele vor penetra pereții? întrebă Nicole, amintindu-și de experiența trăită în hangar.

— Câtă vreme nu vor fi nevoite să străbată un material prea gros. Sistemul e astfel proiectat în privința raportului semnal-zgomot, încât permite o anumită atenuare... În plus, vehiculul cel mai mare a venit spre noi în linie dreaptă. Sper că și celălalt traseu va fi la fel.

Richard așează grijuliu roboții pe platformă și le comandă să se îndrepte spre vagon. Ușile se deschiseră pe ambele părți la apropierea lor.

— Să-i amintiți de mine doamnei Quickly³², declamă Falstaff urcând înăuntru. Cam prostuță ea, dar cu inimă de aur.

Nicole îi aruncă electronistului o privire întrebătoare.

— N-am șters toate programele anterioare, așa că, din când în când, vor face comentarii absurde, râse el.

Cei doi roboți rămaseră nemișcați în tren un minut sau două. Richard verifică rapid senzorii și efectuează calibrări suplimentare pe monitor. În cele din urmă, ușile se închiseră, vehiculul așteaptă alte zece secunde, după care dispăru vijelios în tunel.

Richard îi comandă lui Falstaff să privească înainte, chiar dacă prin ferestre nu se observa mare lucru. Călătoria dură surprinzător de mult, cu o viteză foarte mare. Richard estimează că trenul parcursese câțiva kilometri înainte să frâneze.

Bărbatul așteaptă puțin înainte de a le comanda roboților să coboare. Voia să se asigure că vehiculul nu opriască într-o stație intermediară. Nu existau totuși motive de îngrijorare: primul set de imagini transmise de Falstaff și prințul Hal indicau clar că ajunseseră la capătul liniei.

Cei doi roboți pășiră pe peron și transmiseră fotografii ale împrejurimilor. Stația avea arce și coloane, dar în fapt era o sală lungă. Richard

---

³² Personaj din *Nevestele vesele din Windsor* de William Shakespeare (n. trad.).

estimă înălțimea plafonului la circa doi metri. Ordonă lui Falstaff și prințului Hal să se îndrepte spre un coridor lung, care se deschidea spre stânga, perpendicular pe șinele metroului.

Coridorul se sfârșea în fața altui tunel, înalt de numai cinci centimetri. În vreme ce roboții examinau podeaua, descoperind două șine minuscule chiar la picioarele lor, un vagon de proporții miniaturale se opri în stație. Cu ușile larg deschise și interiorul bine iluminat, Richard și Nicole reușiră să vadă că era absolut identic cu celelalte două, exceptând dimensiunile.

Astronauții stăteau în genunchi pe platformă, urmărind cu nesaț imaginile de pe monitor. Richard îi ordonă lui Falstaff să-l filmeze pe Hal lângă metroul liliputan.

— Vehiculul are mai puțin de doi centimetri înălțime, anunță el după ce studie imaginea. Ce călători are? Furnici?

Nicole clătină din cap fără să scoată o vorbă. Se simțea din nou deconcertată. În momentul acela se gândea la prima impresie lăsată de Rama. „Nici în visurile mele cele mai nebunești, nu am crezut că aș putea să fiu martora atâtor noi mistere”, reflectă, amintindu-și cât de mult o copleșise priveliștea uimitoare. „Primii exploratori de abia dacă au zgâriat suprafața...”

— Richard, rosti întrerupându-și meditația.

Bărbatul le comandă roboților să se întoarcă, apoi își ridică privirea de pe monitor.

— Da?

— Cât de gros e învelișul exterior al lui Rama?

— Cred că are vreo patru sute de metri. Dar asta la unul dintre capete. Nu putem ști cu precizie grosimea peste tot. Norton și echipajul lui au raportat că adâncimea Oceanului Cilindric variază mult – de la 40 de metri în unele locuri, la 150 în altele. Asta mă face să estimez grosimea învelișului la cel puțin câteva sute de metri.

Verifică rapid monitorul. Prințul Hal și Falstaff reveniseră în stația unde coborâseră din metrou. Transmise o comandă de oprire și se răsuci spre Nicole.

— De ce întrebi? Nu-ți stă în fire să pui întrebări doar de dragul întrebărilor.

— Este evident că aici jos se întinde o întreagă lume neexplorată. Ți-ar lua o viață întreagă să...

— Nu dispunem de atâta timp, o întrerupse el râzând. Cel puțin nu de o viață normală... Însă ca să revenim la problema grosimii învelișului, adu-ți aminte că tot Semicilindrul Sudic are un nivel cu 450 de metri mai ridicat decât cel Nordic. Așadar, dacă nu cumva există neregularități structurale majore – și în niciun caz n-am observat așa ceva din exterior –, grosimea trebuie să fie substanțial mai mare în sud.

Așteptă ca Nicole să mai spună ceva. Văzând-o că rămâne tăcută, se răsuci spre monitor, continuând explorarea alături de roboții săi.

Pentru întrebarea femeii existase un motiv foarte

serios. Nicole nu reușea să-și alunge din minte o imagine. Se închipuia la capătul unuia dintre lungile tuneluri subterane deschizând o ușă și pomenindu-se orbită de razele soarelui. „N-ar fi incredibil să-ți trăiești viața în labirintul acesta de lumini voalate și coridoare ca apoi, din întâmplare, să dai peste ceva capabil să-ți schimbe complet concepția despre Univers? reflectă ea. Cum te-ai putea întoarce după aceea...”

— Ce naiba-i asta? întrebă Richard.

Nicole își întrerupse șirul gândurilor și privi monitorul. Prințul Hal și Falstaff intraseră într-o încăpere spațioasă din capătul opus al stației subterane și se opriseră în fața unui conglomerat de plase, cu aspect general de burete. Imaginea în infraroșu dezvăluia în mijloc o sferă ca un cuib, din care radia căldură. La sugestia bioloagei, Richard le comandă roboților să ocolească obiectul și să cerceteze împrejurimile.

Sala era imensă. Se întindea mai mult decât reușea să indice rezoluția optică a dispozitivelor roboților. Plafonul se ridica la circa douăzeci de metri, iar distanța dintre pereții laterali depășea cincizeci de metri. Peste tot se vedeau împrăștiate alte obiecte sferice, învelite într-o masă spongioasă. În depărtare atârna o plasă întinsă pe aproape toată secțiunea transversală, dar oprindu-se la vreo cinci metri de podea. La o sută de metri dincolo de ea se distingeau altele.

Richard și Nicole se sfătuiră în privința

următoarelor acțiuni ale roboților. Alte ieșiri nu se mai zăreau, nici în stația subterană, nici în sala cea mare. O imagine panoramică a acesteia nu releva nimic interesant cu excepția sferelor învelite în burete. Nicole dorea să cheme roboții înapoi și să părăsească definitiv locul respectiv. Curiozitatea lui Richard cerea cel puțin cercetarea superficială a uneia dintre sfere.

Cu oarecare greutate, roboții reușiră să se cațare pe corzi, pentru a se apropia de obiectul sferic din mijloc. Temperatura ambiantă crescuse, pe măsură ce urcau. Unul dintre scopurile materialului spongios era evident de a absorbi căldura. Când roboții ajunseră la sferă, senzorii lor interni avertizară că temperatura exterioară depășise limitele de siguranță admise.

Richard reacționează cu repeziciune. Manevrând încontinuu roboții, ajunse la concluzia că sfera era practic impenetrabilă, alcătuită dintr-un aliaj metalic gros, cu suprafață foarte dură. Falstaff o lovi de câteva ori cu mâna lui micuță; sunetul se stinse rapid, sugerând că sfera era plină, probabil cu lichid. Roboții coborau deja pe corzi, când sistemele audio captară foșnetul de perii târâte pe metal.

Electronistul încercă să le grăbească fuga. Hal reuși să mărească pasul, însă Falstaff, ale cărui subsisteme se încălziseră din cale-afară în vecinătatea sferei, fu împiedicat de propriul său procesor intern să-și accelereze deplasarea.

Sunetul periilor se auzea tot mai puternic.

Imaginea de pe monitor se diviză în două cadre distincte. Prințul Hal atinse marginea învelișului spongios, sări pe podea și porni spre metrou fără a-și mai aștepta tovarășul. Falstaff continua să coboare greoi corzile din jurul sferei.

— Astă muncă-i prea grea pentru unul dedulcit cu băutura, mormăi el, depășind încă un obstacol.

Foșnetul încetă brusc, iar videocamera lui Falstaff înregistrează un obiect lung și subțire, cu dungi negre-aurii. Câteva secunde mai târziu, imaginea se întunecă și începu să sune alarma de avarie totală a robotului. Richard și Nicole obținură un ultim cadru de la Falstaff; prezenta în prim-plan ceva ce ar fi putut să fie un ochi gigantic, un amestec gelatinos de negru, tivit cu albăstrui. Apoi toate transmisiile provenind de la robot, inclusiv datele telemetrice, încetară.

Între timp, Hal intrase în stația subterană. În intervalul scurs înainte ca vagonul să părăsească stația, sunetul de rău augur se auzi din nou, totuși vehiculul porni cu robotul înăuntru și accelerează în direcția astronautilor. Richard și Nicole răsuflară ușurați.

Peste nici două secunde, un zgomot puternic de geam spart fu captat de sistemul audio al prințului Hal. Richard îi comandă robotului să se răsucească spre sursa sunetului, iar videocamera lui reuși să prindă un tentacul solitar, negru și auriu, mișcându-se în aer. Tentaculul spărsese

fereastra și se deplasa inexorabil către Hal. În același moment, atât Richard cât și Nicole înțeleseseră ce se întâmpla. Creatura se găsea deasupra vagonului! Și venea spre ei!

Nicole escaladă piroanele cu viteza fulgerului. Richard pierdu câteva secunde prețioase culegând de jos calculatorul și introducând echipamentul în raniță. Alarma de avarie a lui Hal o auzi la jumătatea puțului. Bărbatul se răsuci să privească, exact în clipa în care vehiculul ieșea din tunel sub el.

Ceea ce văzu, îi îngheță sângele în vine. Pe metrou se afla o creatură mare și neagră, al cărei trup, dacă era cu adevărat un trup, se aplatizase pe caroserie. Tentacule vărgate se întindeau în toate direcțiile. Patru dintre ele spărseseră geamul vagonului și apucaseră robotul. Ființa coborî rapid de pe vehicul și-și înfășură unul dintre cele opt tentacule în jurul piroanelor de la bază. Richard nu așteptă să vadă ce avea să urmeze. Se cățăără pe porțiunea rămasă și porni în fugă prin culoarul de sus, pe urmele lui Nicole, aflată undeva mult mai departe.

Alergând, electronistul își dădu seama că tunelul se curba ușor spre dreapta. Își spuse că, deși nu era coridorul folosit mai devreme, ar fi trebuit totuși să-i scoată la rampa ascendentă. După câteva sute de metri, se opri să asculte zgomotele făcute de un eventual urmăritor. Nu auzi nimic. Apucase să răsufle de vreo două ori,

pregătindu-se să pornească mai departe, când urechile îi fură asurzite de un țipăt îngrozitor venind de undeva din față. Era Nicole. Drace, înjură în gând, în vreme ce se repezea în ajutorul ei.

47. MATRICE PROGRESIVE

— Niciodată, dar niciodată în viața mea n-am văzut ceva care să mă îngrozească în asemenea hal, rosti Nicole.

Stăteau amândoi rezemați cu spatele de peretele unuia dintre zgârie-norii de pe laturile pieței vestice. Respirau greu, extenuați după alergarea frenetică. Nicole luă o înghițitură zdravănă de apă și continuă:

— Începusem să mă relaxez. Te auzeam în spatele meu... și nimic altceva. M-am hotărât să mă opresc în muzeu și să te aștept acolo. Nu-mi trecuse prin minte că ne aflam în celălalt tunel. Ar fi trebuit să fie evident, întrucât intrarea nu se găsea acolo unde știam. Însă în clipa aceea nu gândeam prea logic... Oricum, am pășit în încăpere, luminile s-au aprins și... el stătea acolo, la nici trei metri. Am crezut c-o să-mi sară inima din piept...

Richard și-o aminti aruncându-i-se în brațe pe culoar și plângând în hohote.

— Takagishi... împăiat, ca un cerb sau ca un tigru... acolo în dreapta, reușise ea să articuleze printre sughițuri.

După ce-și revenise, se îndreptaseră amândoi spre sală. În interior, într-o fîridă situată chiar vizavi de intrare, Richard fusese șocat să-l vadă pe Shigeru Takagishi. Japonezul era îmbrăcat în salopetă și arăta exact ca atunci când îl văzuse ultima oară în Tabăra Beta. Fața îi încremenise într-un zâmbet plăcut, iar brațele îi atârnavă pe lângă corp.

— Ce naiba? exclamase Richard clipind de două ori, curiozitatea biruindu-i groaza la limită.

Nicole își ferise privirile. Deși îl mai văzuse o dată, acel Takagishi împăiat continua să fie prea viu pentru ea.

Rămăseseră în sala respectivă doar un minut. Taxidermia extraterestră realizase miracole și în cazul unei păsări cu o aripă ruptă, care atârna de plafon alături de Takagishi. Lângă perete, în spatele japonezului, se afla cortul dispărut cu o zi în urmă. Placa hexagonală a stației portabile din Newton era așezată pe podea, la picioarele lui Takagishi, nu departe de un model la scară naturală al unui buldozer-biot. Alte replici ale bioților se zăreau peste tot.

Richard începuse să studieze colecția de bioți, când auziră din nou, în depărtare, foșnetul familiar venind din tunelul din spate. Nu mai pierduseră nicio clipă. Își întrerupseseră fuga prin culoar și apoi în sus, pe rampă, doar pentru o oprire scurtă la cisternă, pentru a-și reface rezerva de apă proaspătă.

— Takagishi era un om sensibil și blând, extrem de pasionat de munca lui, spuse Nicole. Chiar înainte de plecare l-am văzut în Japonia, unde mi-a declarat că ambiția de-o viață fusese să exploreze a doua navă Rama.

— E într-adevăr mare păcat că a trebuit să moară așa, încuviință amar Richard. Probabil că octopăianjenul ori unul din prietenii săi l-au târât aproape imediat aici. Cu siguranță, n-au pierdut timp înainte să-l expună în muzeu.

— Știi, nu cred că ei l-au ucis. Poate că sunt o naivă incurabilă, dar n-am observat nicio urmă de violență pe... pe statuia lui.

— Crezi că a murit din cauza sperieturii? pufni sarcastic Richard.

— Da. Cel puțin, este posibil.

Următoarele cinci minute le petrecu explicându-i bărbatului starea cardiacă a lui Takagishi.

— Mă surprinzi, Nicole, declară el după ce-i ascultă dezvoltarea. Te judecam greșit. Crezusem că ești Domnișoara-Numai-Cum-Se-Cuvine, care joacă întotdeauna după reguli. N-am considerat niciodată că ai putea să acționezi conform propriilor tale hotărâri. Ca să nu mai vorbesc de capacitatea ta de a nutri un simțământ puternic de compasiune.

— În cazul de față, nu-i clar dacă asta reprezintă un avantaj. Dacă aș fi respectat cu strictețe dispozițiile, Takagishi ar fi în viață, alături de familia lui din Kyoto.

— Și ar fi ratat cea mai neobișnuită experiență a vieții... Ceea ce mă conduce la o întrebare interesantă, draga mea doctoriță. Ești fără îndoială conștientă că, așa cum stăm aici, șansele de a scăpa nu sunt deloc grozave. S-ar putea să murim fără a mai vedea vreodată un chip omenesc. Cum te simți în postura asta? Cum se încadrează moartea ta – sau moartea în general – în concepția ta despre viață?

Nicole îl privi, surprinsă de întrebare. Încercă fără succes să-i descifreze expresia chipului.

— Nu mi-e frică, dacă la asta te referi, răspunse alegându-și cu grijă cuvintele. Ca medic, m-am gândit deseori la moarte. Și firește, datorită morții mamei mele, am fost nevoită să-mi formeze de timpuriu o perspectivă asupra subiectului.

Făcu o pauză, după care urmă:

— Din punctul meu de vedere, știu că aș vrea să trăiesc până ce Geneviève va crește mare, astfel încât să ajung să fiu bunică. Totuși să trăiești nu reprezintă lucrul cel mai important. Viața trebuie să aibă o anumită calitate pentru a merita trăită. Și pentru asta trebuie să ne ferim să ne asumăm niște riscuri... Nu sunt foarte coerentă, nu-i așa?

Richard zâmbi.

— Nu, recunosc el, în schimb îmi place unde bați. Ai menționat cuvântul cheie: calitate... La sinucidere te-ai gândit vreodată?

— Nu, clătină ea hotărât din cap. Niciodată. Întotdeauna există multe lucruri pentru care

merită să trăiești.

„Trebuie să existe un motiv pentru întrebarea lui”, reflectă Nicole.

— Dar tu? întrebă după o pauză scurtă. Te-ai gândit la sinucidere din cauza tatălui tău?

— În mod straniu, nu. Bătăile primite de la tata nu m-au determinat să-mi pierd dragostea de viață. Aveam o sumedenie de lucruri de învățat. Și știam că voi crește și voi pleca de acolo.

Se scurse mult până ce Richard relua firul amintirilor.

— A existat totuși o perioadă când m-am gândit serios la sinucidere. Durerea și mânia îmi erau atât de mari, încât nu credeam c-am să le pot îndura.

Rămase tăcut, cufundat în gânduri. Nicole aștepta cu răbdător. În cele din urmă, își strecură brațul sub al lui.

— Ei bine, prietene, îmi vei povesti cândva, spuse ea cu blândețe. Niciunul dintre noi nu-i obișnuit să-și împărtășească secretele cele mai profunde. Poate că, în timp, vom învăța s-o facem. Voi începe eu, spunându-ți că nu vom muri și de ce ar trebui să cercetăm în continuare zona din jurul pieței estice.

Nicole nu povestise nimănui, nici chiar tatălui ei, despre călătoria din timpul ceremoniei Poro. Acum îi spuse lui Richard nu numai ce i se întâmplase la vârsta de șapte ani, în timpul ritualului de trecere, ci și despre vizita lui Omeh la Roma,

profețiile Senoufo legate de „femeia fără însoțitor” care-și răspândește odraslele „printre stele”, și detaliile propriei ei viziuni după ce băuse conținutul fiolei verzi pe fundul puțului din hangar.

Richard rămase fără grai. Toate istorisirile acelea erau atât de străine minții sale matematice, încât nu știa nici măcar cum să reacționeze. O privea pe Nicole cu uimire și perplexitate. În cele din urmă, stingherit de propria-i tăcere, începu:

— Nu știu ce să spun...

Nicole își puse degetele pe buzele lui.

— Nu-i nevoie să spui nimic. Îți citesc reacția pe față. Putem discuta despre asta mâine, după ce te vei gândi la cele ce ți-am povestit.

Căscă și-și privi ceasul. Își scoase sacul de dormit din raniță și-l întinse pe jos.

— Sunt istovită. Nimic nu te obosește mai repede decât puțină spaimă. Ne vedem peste patru ore.

— Cercetăm zona de o oră și jumătate, declară Richard nerăbdător. Uită-te pe hartă. Pe o rază de cinci sute de metri, nu există loc pe care să nu-l fi călcat de două ori.

— Atunci procedăm greșit, veni replica lui Nicole. În viziunea mea existau trei surse de căldură. (Richard se încruntă.) Gândește logic, dacă preferi. De ce să existe trei piețe și numai două adăposturi subterane? Tu însuși ai afirmat

că ramanii acționează după un plan rațional.

Stăteau în fața unui dodecaedru situat la marginea pieței estice.

— Și încă un lucru, mârâi Richard în barbă, care-i țelul acestor poliedre blestemate? în fiecare sector se găsește câte unul, iar primele trei ca mărime se află în piețe... Stai un pic, rosti brusc, mutându-și privirea de la una dintre cele douăsprezece fețe ale dodecaedrului spre zgârie-norul de vizavi.

Privirea i se roti apoi pe deasupra pieței.

— Să fie oare așa? Nu, e imposibil.

O observă pe Nicole privindu-l fix.

— Mi-a venit o idee, zise el surescitat. S-ar putea să se dovedească complet absurdă, dar... Ți-l amintești pe doctorul Bardolini și matricele lui progresive? Cu delfinii?... Ce-ar fi dacă ramanii au procedat la fel, lăsând în New York modele geometrice cu diferențe mici și subtile de la o secțiune la alta și de la o piață la alta? Știi, ideea nu-i deloc mai trăsnetă decât propriile tale viziuni.

Se lăsase deja în genunchi, cercetând febril hărțile New York-ului.

— Îmi dai voie să mă folosesc și de calculatorul tău? o întrebă pe Nicole după câteva minute. Ar grăbi lucrurile.

Ore întregi, Richard rămase lângă calculatoare, vorbind de unul singur și străduindu-se să rezolve enigma. În timpul pauzei de prânz, la insistențele lui Nicole, îi explică faptul că a treia deschidere

putea fi găsită numai dacă reușea să înțeleagă exact relațiile geometrice dintre poliedre, piețe și toți zgârie-norii situați vizavi de principalele fețe ale poliedrelor din cele nouă sectoare. Cu două ore înainte de lăsarea întunericului, Richard alergă spre un sector alăturat pentru a obține date suplimentare care nu fuseseră încă introduse în hărțile stocate în memoria calculatoarelor.

Nu se opri din calcule nici măcar după ce se întunecă. Nicole dormi în prima parte a nopții de cincisprezece ore. Când se trezi după cinci ore, Richard încă lucra cu febrilitate. Era atât de absorbit, încât n-o auzi. Femeia se ridică în liniște și-și puse mâinile pe umerii lui.

— Trebuie să dormi.

— Sunt aproape gata. (Nicole îi observă cearcănele de sub ochi, în clipa când el se întoarce.) Nu durează mai mult de o oră.

Nicole se întoarce pe saltea. Când Richard o trezi mai târziu, era plin de entuziasm.

— Știi ce? spuse surâzând larg. Sunt trei soluții posibile, compatibile cu toate modelele.

Se foi aproape un minut, apoi îi ceru rugător:

— N-am putea să le verificăm acum? Nu cred că voi reuși să dorm, dacă nu mă conving.

Niciuna dintre cele trei soluții ale lui Richard nu se găsea în apropierea pieței. Prima se afla la mai bine de un kilometru distanță, la marginea New York-ului, în partea opusă Semicilindrului Nordic. Richard și Nicole nu descoperiră nimic acolo.

Merseră după aceea încă cincisprezece minute în beznă, spre al doilea amplasament posibil, situat în colțul sud-estic al orașului. Capacul se afla exact în punctul indicat de Richard.

— Aleluia! strigă bărbatul, întinzându-și sacul de dormit alături de capac. Hip-hip-ura pentru matematică!

„Ura pentru Omeh”, gândi Nicole. Nu-i mai era somn, dar nu dorea câtuși de puțin să exploreze în întuneric teritoriul nou descoperit. „Ce vine mai întâi, intuiția sau matematica? se întrebă, stând întinsă pe saltea. Folosim modele ca să descoperim adevărul? Sau îl cunoaștem de la început și abia apoi elaborăm matematica necesară pentru a-l explica?”

Se treziră amândoi pe lumină.

— Zilele se scurtează treptat, observă Richard, însă durata însumată a zilei și a nopții rămâne constantă – patruzeci și șase de ore, patru minute și paisprezece secunde.

— Cât mai e până la impact? se interesă Nicole plindu-și sacul de dormit.

— Douăzeci de zile și trei ore. Gata pentru o nouă aventură?

Ea încuviință din cap.

— Bănuiesc că știi și locul unde se găsește placa de acționare a capacului?

— Nu, dar pariez că nu-i greu de aflat, replică Richard plin de încredere. Și după ce-o vom descoperi, deschiderea bârlogului păsărilor va fi

floare la ureche, deoarece vom cunoaște întregul model.

Zece minute mai târziu, Richard apăsă o placă metalică, și al treilea capac se deschise brusc. Coborârea avu loc pe o scară largă, întreruptă cu regularitate de terase. Richard o prinse de mână pe Nicole. Folosiră lanternele, pentru că de data aceasta nicio lumină nu se mai aprinse.

Încăperea cu cisterna de apă era situată în aceeași locație ca în celelalte adăposturi subterane. În tunelurile orizontale deschise în puțul central, la fiecare dintre cele două nivele principale nu se auzea niciun sunet.

— Cred că aici nu locuiește nimeni, constată electronistul.

— Cel puțin nu deocamdată, completă Nicole.

48. BUN VENIT, PĂMÂNTENI

Richard era nedumerit. În prima sală a unuia dintre tunelurile superioare, descoperise un set de dispozitive stranii, pe care le descifrase în mai puțin de un ceas. Putea acum să regleze luminile și temperatura în fiecare porțiune a adăpostului subteran. Dar dacă totul se dovedea atât de simplu și toate subteranele erau construite similar, de ce nu foloseau păsările lămpile care le fuseseră oferite? în vreme ce-și lua micul dejun, o descusu pe Nicole despre detaliile vizuinii păsărilor.

— Scapi din vedere chestiuni fundamentale, zise

Nicole servindu-se cu o bucată de pepene-mană. Păsările nu sunt atât de importante. Adevărata întrebare este: Unde sunt ramani? Și de ce au săpat găurile astea sub New York?

— Poate că toți sunt ramani, replică Richard. Bioții, păsările, octopăianjenii... poate că toți provin de pe aceeași planetă. La început au fost o familie fericită. Dar, o dată cu trecerea anilor și a generațiilor, specii diferite au evoluat în direcții diferite. Și-au construit adăposturi individuale și...

— Scenariul tău are prea multe lacune, îl întrerupse Nicole. În primul rând, bioții sunt în mod clar mașini. În privința păsărilor nu sunt la fel de sigură. Octopăianjenii aproape sigur nu sunt, deși nivelul tehnologic capabil să construiască nava asta ar fi putut să avanseze în domeniul inteligenței artificiale mai departe decât ne putem noi închipui. Totuși intuiția mea îmi spune că sunt organice.

— Noi, pământeni, nu vom putea niciodată face distincție între o creatură vie și o mașină competentă, creată de o specie realmente avansată.

— De acord. Însă nu vom reuși să rezolvăm singuri dilema. Pe lângă asta, mai e o problemă pe care aș vrea s-o discut cu tine.

— Care?

— Oare păsările, octopăianjenii și galeriile subterane au existat și în Rama I? Dacă da, cum

de au scăpat atenției echipajului lui Norton? Și dacă nu, de ce există doar în nava asta și nu și în prima?

Richard rămase tăcut câteva secunde.

— Îți înțeleg raționamentul, rosti el într-un târziu. Premisa fundamentală a pornit de la ideea că Rama a fost creată cu milioane de ani în urmă de ființe necunoscute, din altă regiune a galaxiei, total neinteresate de ceea ce ar fi întâlnit în voiajul lor. Dacă ambele nave au fost construite aproximativ în același timp, de ce prezintă deosebiri atât de izbitoare?

— Încep să cred că prietenul nostru din Kyoto avea dreptate, opină Nicole. Poate că există o rațiune pentru toate astea. Sunt convinsă că membrii echipajului Norton au fost minuțioși și preciși în cercetările lor, iar diferențele dintre Rama I și Rama II sunt reale. Dacă navele sunt însă diferite, se ridică o întrebare mult mai dificilă. De ce sunt diferite?

Richard terminase de mâncat și acum se plimba prin culoarul slab iluminat.

— Pe tema asta s-a purtat o discuție, chiar înainte de a se decide abandonarea misiunii. La teleconferință, principala întrebare pusă a fost: De ce și-a modificat nava traiectoria, îndreptându-se spre Pământ? Din moment ce prima navă Rama nu procedase așa, s-a considerat că Rama II era altfel. Iar cei care participau la convorbire nu știau nimic despre păsări sau octopăianjeni.

— Lui Borzov i-ar fi plăcut păsările, comentă Nicole după o scurtă tăcere. Considera zborul cea mai grozavă plăcere a vieții. Odată mi-a spus că speranța lui secretă era ca reîncarnarea să existe și el să revină pe Pământ ca pasăre.

— A fost un om deosebit, recunosc Richard, oprindu-se. Nu cred că i-am apreciat vreodată calitățile, așa cum trebuia.

Femeia puse restul pepenelui în raniță și se pregăti de plecare. Îi surâse prietenului ei.

— Încă o întrebare?

El încuviință în tăcere.

— Crezi că i-am întâlnit pe ramani? Prin asta înțeleg creaturile responsabile de construcția acestui vehicul. Sau pe oricare dintre descendenții lor?

Richard clătină energic din cap.

— În niciun caz. Poate că am întâlnit o parte dintre creațiile lor. Sau poate specii de pe aceeași planetă. Dar încă n-am făcut cunoștință cu personajele principale.

Descoperiră Camera Albă la extremitatea stângă a unuiia dintre tunelurile orizontale, la al doilea nivel subteran. Până atunci explorarea fusese aproape plictisitoare. Străbătuseră o mulțime de coridoare și priviseră în încăperi goale. De patru ori găsiseră dispozitive de reglare a luminozității și temperaturii. Până să ajungă în Camera Albă, nu văzuseră nimic demn de interes.

Când intrară în sala cu pereții de un alb viu, rămaseră însă amândoi uluiți. În afară de culoare, încăperea fascina prin faptul că, într-un colț, se aflau îngrămădite mai multe obiecte, care, la o inspecție mai atentă, se dovediră familiare. Un pieptene și o perie, un tub gol de ruj, câteva monede, o legătură de chei și ceva asemănător unui radiotelefon vechi. În altă grămadă se găseau un inel și un ceas de mână, un tub cu pastă de dinți, o pilă de unghii și o tastatură mică. Richard și Nicole erau năuciți.

— Ei bine, geniule, explică-mi asta dacă poți, rosti femeia indicând cu mâna în jur.

Richard luă tubul cu pastă de dinți, desfăcu capacul și apăsă ușor. Dinăuntru țâșni o substanță albă. Bărbatul o atinse cu degetul, apoi o băgă în gură.

— Pfui, făcu el scuipând pe jos. Dă-mi spectrometrul.

În vreme ce Nicole examina pasta, folosindu-și sofisticatele instrumente medicale, Richard cercetă obiectele pe rând. Îl fascină îndeosebi ceasul. Funcționa la secundă, deși nu se știa care era punctul său de referință.

— Ai vizitat vreodată Muzeul Spațiului din Florida? întrebă el.

— Nu.

— Au o colecție de obiecte personale ale echipajului primei misiuni în Rama. Ceasul ăsta arată aidoma celui expus acolo – mi-l aduc aminte,

fiindcă am cumpărat unul identic de la standul muzeului.

Nicole se apropie cu o expresie de nedumerire întipărită pe față.

— Chestia asta nu-i pastă de dinți, Richard. Nu știu ce-i. Spectrul chimic este uluitor, cu o abundență de molecule supergrele.

Câteva minute, amândoi răscoliră printre obiecte, încercând să le găsească sensul.

— Un lucru e sigur: sunt asociate clar cu specia umană, spuse Richard străduindu-se fără succes să desfacă radiotelefonul. Sunt prea multe ca să fie o simplă coincidență.

— Dar cum au ajuns aici?

Nicole încercă să folosească peria, însă era prea moale pentru părul ei. O examinează cu mai multă atenție.

— De fapt nu-i o perie. Seamănă cu una la formă și la pipăit, dar nu poate fi folosită.

Se aplecă și ridică pila de unghii.

— Iar asta nu poate fi utilizată pentru unghii omenești.

Richard se apropie să vadă despre ce vorbea. Încă se lupta cu radiotelefonul. Îl aruncă și apucă pila.

— Deci aceste obiecte par să fie omenești, dar de fapt nu sunt? întrebă, trecând pila peste o unghie.

Unghia rămase neschimbată, iar el îi înapoie pila lui Nicole.

— Ce se-ntâmplă aici? rosti cu glas încărcat de

frustrare.

— Îmi aduc aminte de un roman SF pe care l-am citit când eram la universitate, spuse Nicole după câteva secunde. O specie extraterestră studiase omenirea doar pe baza primelor noastre programe televizate. Când în cele din urmă s-a petrecut contactul, ne-au oferit cutii cu fulgi de porumb, săpunuri și alte produse din reclamele noastre comerciale. Ambalajele erau perfect realizate, însă conținutul lipsea, ori era complet diferit.

Richard o ascultase cu atenție, iar acum învârtea cheile în mână, cercetând cu privirea colecția de obiecte.

— Ce anume au toate în comun? se întrebă mai mult pe sine.

Peste câteva clipe, amândoi ajunseră la aceeași concluzie.

— Toate au aparținut echipajului lui Norton, exclamă la unison.

— Așadar cele două nave Rama comunică între ele.

— Iar aceste obiecte au fost plasate intenționat aici, pentru a ne informa că vizita noastră în Rama I a fost observată și înregistrată.

— Păianjenii bioți care au vizitat tabăra Norton și celelalte echipamente aferente trebuie să fi fost echipați cu senzori de imagine, zise Richard.

— Și toate astea au fost reproduse după fotografiile transmise din Rama I spre Rama II.

După comentariul lui Nicole, rămaseră amândoi

tăcuți, urmărindu-și propriile șiruri de gânduri.

— Dar de ce doresc ca noi să știm asta? Cum ar trebui să procedăm în continuare?

Richard se ridică în picioare și începu din nou să se plimbe înapoi și-ncolo. Brusc, izbucni în râs.

— N-ar fi uluitor dacă Brown ar avea în cele din urmă dreptate? Ca ramanii să nu fie deloc interesați în orice ar găsi, programându-și în schimb navele să se poarte diferit? Orice specie ar fi măgulită de modificările traiectoriei și de imitarea unor obiecte simple. Ce ironie incredibilă! Întrucât civilizațiile timpurii sunt probabil în totalitate egocentrice, vizitatorii lui Rama nu s-ar ocupa de altceva decât de înțelegerea unui presupus mesaj...

— Cred că te lași purtat de valuri, îl întrerupse Nicole. Tot ce știm până în prezent este că acestei nave i s-au transmis fotografii din Rama I și că reproducerile unor obiecte ale echipajului lui Norton au fost puse aici, în această încăpere, pentru ca să le găsim.

— Mă întreb dacă și tastatura este la fel de nefolositoare, se întrebă Richard ridicând-o de jos.

Tastă cuvântul „Rama”. Nimic. Încercă „Nicole”. Tot nimic.

— Nu-ți aduci aminte cum funcționau tipurile vechi? îl întrebă Nicole cu un zâmbet. Aveau un comutator separat de alimentare.

Apăsă o tastă nemarcată din colțul dreapta-sus al tastaturii. O porțiune a peretelui opus glisă în

lateral, dezvelind un pătrat mare și negru, cu latura de un metru.

Mica tastatură era similară cu cele atașate calculatoarelor portabile, în timpul primei misiuni în Rama. Aveau patru rânduri cu câte douăsprezece caractere și un comutator suplimentar în colțul din dreapta-sus. Cele douăzeci și șase de litere ale alfabetului latin, cele zece cifre și cei patru operatori matematici erau marcați pe patruzeci de taste individuale. Celelalte opt taste conțineau puncte sau figuri geometrice și de asemenea puteau să fie stabilite în poziția „sus” sau „jos”. Richard și Nicole descoperiră repede că tastele speciale erau comenzile adevărate ale sistemului raman. Prin încercări repetate, mai descoperiră că rezultatul apăsării unei taste depindea de poziția celorlalte șapte. Astfel, prin acționarea oricărei taste de obțineau 128 de rezultate diferite. Cu totul, claviatura permitea 1.024 comenzi.

Alcătuirea unui dicționar de comenzi se dovedea o operație dificilă, iar Richard se oferă imediat voluntar. Folosind propriile lor calculatoare, începu elaborarea unui limbaj care să poată traduce comenzile speciale ale tastaturii. Scopul inițial era simplu – să fie capabil să utilizeze calculatorul raman ca pe unul omenesc. După terminarea traducerii, orice imput în calculatoarele portabile din Newton ar fi avut drept

rezultat setul de comenzi de pe tastatura ramană care producea un rezultat.

Chiar și pentru inteligența și experiența în calculatoare a lui Richard, sarcina se arăta a fi extraordinar de grea. Și nu putea fi explicată cu ușurință. La sugestia bărbatului, Nicole ieșise de două ori în exterior pe durata primei zile petrecute în Camera Albă. De fiecare dată, făcuse plimbări lungi în jurul New York-ului, ridicând la răstimpuri ochii spre cer în căutarea unui elicopter. La a doua ieșire, reveni la hangarul unde căzuse în puț. Atât de multe lucruri se întâmplaseră de atunci, încât înfricoșătoarea experiență de pe fundul cavității părea deja de domeniul unui trecut îndepărtat.

Adeseori se gândea la Borzov, la Wilson și Takagishi. Înainte de a părăsi Pământul, toți fuseseră conștienți de riscurile inerente misiunii. Fuseseră antrenați să facă față situațiilor de urgență provocate de defecțiuni ale navelor, însă nimeni nu-și închipuise că se va ajunge cu adevărat la pierderi de vieți omenești. „Dacă Richard și cu mine pierim aici, în New York, atunci aproape jumătate din echipaj va fi mort, remarcă Nicole. Va reprezenta cel mai mare dezastru suferit de la reluarea misiunilor pilotate.”

Stătea în exteriorul hangarului, în același loc unde ea și Francesca discutaseră ultima dată cu Richard prin comunicator. „De ce ai mințit, Francesca? Credeai cumva că dispariția mea va

îndepărta toate suspiciunile?”

În ultima dimineață petrecută la baza Beta, înainte ca ea și ceilalți să plece în căutarea lui Takagishi, Nicole transmisese toate datele din calculatorul portabil în cel aflat în cabina ei din Newton. În momentul acela, intenționase doar să elibereze memorie pentru stocare. „Însă totul e acolo, dacă un detectiv conștiincios se gândește vreodată să caute. Medicamentele, tensiunea arterială a lui David, chiar și o mențiune criptică la avort. Și, desigur, soluția lui Richard pentru proasta funcționare a lui RoSur.”

Pe parcursul celor două plimbări, Nicole zări câțiva mulțimezi, și chiar un biot buldozer o singură dată, la limita câmpului vizual. Nu văzu nicio pasăre și niciun octopăianjen. Poate că ies doar noaptea, gândi ea, întorcându-se să ia masa împreună cu Richard.

49. INTERACȚIUNE

— Mâncarea se apropie de sfârșit, spuse Nicole. Împachetară ceea ce mai rămase din pepenele-mână și-l îndesară în ranița lui Richard.

— Știu. Am făcut un plan ca să obții încă un pepene.

— Eu? întrebă femeia. De ce eu?

— În primul rând, deoarece-i nevoie de o singură persoană. Lucrând pe calculatorul raman, mi-a venit o idee. În al doilea rând, eu nu-mi pot permite să pierd timp. Cred că sunt pe cale să

sparg sistemul operațional. Există vreo două sute de comenzi pe care nu le pot explica, numai dacă nu cumva ele permit trecerea în alt nivel, într-un soi de spațiu cu un grad ierarhic mai înalt.

În timpul prânzului, Richard îi explicase lui Nicole că intuise modalitatea de a folosi calculatorul raman ca pe unul terestru. Era capabil să înregistreze și să apeleze informații, să execute calcule matematice, să deseneze grafică și chiar să creeze limbaje noi.

— Dar n-am reușit încă să-i întrebuițez tot potențialul. Mâine și poimâine trebuie să-i descopăr mai multe secrete. Intrăm în criză de timp.

Planul său de a face rost de hrană era într-adevăr extrem de simplu. După lunga noapte ramană – în decursul căreia Richard nu dormise mai mult de trei ore –, Nicole se îndreaptă spre piața centrală, cu intenția de a-l pune în aplicare. Bazându-se pe analiza matricelor progresive, electronistul stabilise trei amplasamente posibile pentru adăpostul păsărilor. Avea o asemenea încredere în rezultatul judecății sale, încât nici măcar nu voise să discute ce ar fi trebuit să facă Nicole în eventualitatea că nu găsea placa de deschidere. Bărbatul avusese însă dreptate. Nicole descoperi fără dificultate declanșatorul. Deschise capacul și strigă în coridorul vertical. Nu primi niciun răspuns.

Îndreaptă fasciculul lanternei spre întunericul de

dedesubt. Tancul-santinele se găsea la datorie, patrulând înainte și înapoi în fața tunelului orizontal care se termina în incinta cisternei cu apă. Nicole strigă din nou. Dacă se putea, nu dorea să coboare nici măcar până la prima terasă. Chiar dacă Richard îi promisese că-i va veni în ajutor în caz că întârzia, lui Nicole nu-i surâdea deloc să rămână iarăși prizoniera păsărilor.

Să fi auzit zgomot de glasuri în depărtare? Așa i se păru. Femeia scoase din buzunar una dintre monedele descoperite în Camera Albă și o aruncă în puț. Moneda căzu, lovind una dintre terasele situate în apropierea celui de al doilea nivel principal. Vociferările se auziră mai puternic. O pasăre trecu prin raza de lumină a lanternei și zbură peste capul santinelei. Câteva secunde mai târziu, capacul începu să se închidă și Nicole fu nevoită să se dea la o parte.

Discutase această posibilitate cu Richard. Așteptă câteva minute, apoi apăsă din nou plăcuța. Când strigă a doua oară spre coridorul vertical, răspunsul veni imediat. Prietena ei, pasărea cu trup negru catifelat, zbură până la cinci metri de suprafață și emise o serie de țipete. Lui Nicole îi fu limpede că i se cerea să plece, dar, înainte ca pasărea să se întoarcă, ridică monitorul calculatorului și activă un program prestabilit. Pe ecran apărură doi pepeni-mană. În vreme ce pasărea continua să privească, pepenii se colorară, iar o incizie precisă dezvălui conținutul

și culoarea interiorului unuia dintre ei.

Pasărea zbură mai aproape de deschizătură, pentru a privi mai bine, apoi se răsuci și scoase un țipăt pătrunzător către golul de sub ea. Peste câteva secunde, altă pasăre familiară, evident perechea celei dintâi, se opri pe prima terasă. Nicole prezentă încă o dată imaginile animate. Cele două păsări discutară între ele, după care dispărură în adâncurile adăpostului.

Se scurseră mai multe minute. Din când în când, Nicole auzea frânturi de țipete din adâncul puțului. În cele din urmă, cele două păsări reveniră, fiecare ducând în gheare câte un pepene-mană mic. Coborâră în piață, lângă deschizătură. Nicole se apropie de pepeni, însă păsările continuau să-i țină strâns în gheare. Urmă apoi (după aprecierea femeii) o lungă prelegere. Păsările vociferară individual și împreună, privind-o mereu și bătând adesea cu ghearele în pepeni. După cincisprezece minute, aparent satisfăcute că-și comunicaseră mesajul, își luară zborul, se rotiră de câteva ori deasupra pieței și dispărură în bârlog.

„Cred că au vrut să-mi spună că pepenii-mană sunt în cantitate limitată”, conchise Nicole revenind în piața estică. Pepenii erau grei. Îi puse în cele două ranițe, golite din timp în dimineața aceea, înainte de a părăsi Camera Albă. „Sau poate m-au atenționat să nu le mai deranjez pe viitor. Oricare ar fi mesajul, de acum înainte nu vom fi

bineveniți.”

Socotise că Richard va fi extaziat când o va vedea. Așa se întâmplă, dar nu datorită ei sau pepenilor. Un surâs larg se întipărise pe toată fața bărbatului, care își ascundea o mână la spate.

— Așteaptă să vezi ce am, zise el în vreme ce Nicole scotea pepenii din ranițe.

Întinse mâna și desfăcu palma. Pe ea se afla o bilă neagră cu diametrul de zece centimetri.

— Habar n-am care este logica de la baza funcționării, sau câtă informație trebuie să conțină cererea, spuse Richard. Dar am stabilit un principiu fundamental. Putem solicita și primi „lucruri”, folosind calculatorul.

— Ce vrei să zici? întrebă Nicole, fără să înțeleagă prea bine de ce îl entuziasma bila neagră.

— Au făcut-o pentru mine, îi explică el, întinzându-i iarăși bila. Nu pricepi? Undeva aici au o fabrică, capabilă să confecționeze lucruri pentru noi.

— Atunci poate că „ei”, oricine ar fi, ne vor face ceva de mâncare. (Nicole era oarecum iritată de faptul că Richard nici n-o felicitase și nici nu-i mulțumise pentru pepeni.) Se pare că păsările n-au de gând să ne mai ajute.

— Nu vor fi probleme. În cele din urmă, o dată ce vom descoperi întreaga gamă de posibilități, vom fi în stare să cerem pește și cartofi prăjiți, friptură, salată, orice... cu singura condiție să fim

în stare să explicăm totul în termeni științifici clari.

Nicole se uită țintă la bărbat. Cu părul ciufulit, fața nerasă, cearcănele de sub ochi și zâmbetul larg, arăta ca un evadat dintr-un ospiciu de nebuni.

— Richard, nu vrei s-o iei mai încet, te rog? Chiar dacă ai găsit Graalul, acordă-mi o secundă și explică-mi despre ce-i vorba.

— Privește ecranul, zise el.

Folosind tastatura, desenă un cerc, pe care îl deformă, transformându-l în pătrat. În mai puțin de un minut, Richard desenă un cub. După ce termină, poziționează cele opt taste speciale într-o configurație prestabilită. Un șir de simboluri stranii se ivi pe monitorul negru.

— Nu-ți face griji, nu-i nevoie să înțelegem toate amănuntele. Ni se cer doar dimensiunile pentru cub, rosti el.

Introduse o serie de rânduri folosindu-se de tastele alfanumerice.

— Acum, spuse întorcându-se cu fața spre Nicole, dacă am procedat corect, în circa zece minute vom avea un cub, confecționat din același material ca și mingea.

Cât așteptară, se serviră cu două bucăți din pepenele proaspăt. Avea același gust ca și celălalt. Friptură cu cartofi ar fi nemaipomenit, gândea Nicole, în momentul în care peretele se ridică o jumătate de metru de la podea, lăsând să se vadă

un cub negru în deschizătură.

— Așteaptă o clipă, nu-l atinge! o opri Richard. Uită-te aici! îndreptă fasciculul lanternei către întunericul din spatele cubului. Dincolo de pereții aceștia se întinde o rețea vastă de tuneluri, care trebuie să ducă spre uzine atât de avansate tehnologic, încât nici măcar nu le-am putea recunoaște. Imaginează-ți! Să facă orice obiecte la cerere!

Femeia începuse să-i înțeleagă motivul entuziasmului.

— De acum avem capacitatea să ne controlăm destinul într-o oarecare măsură, continuă el. Dacă reușesc să sparg codul repede, vom putea cere de mâncare, ba poate chiar tot ceea ce ne trebuie ca să construim o barcă.

— Fără motor zgomotos, sper, remarcă sarcastic Nicole.

— De acord, fără motor.

Richard își termină pepenele și se răsuci din nou spre tastatură.

Nicole începea să se neliniștească. Richard izbutise să facă o singură descoperire importantă într-o zi ramană. Tot ceea ce era în stare să prezinte după treizeci și opt de ore de muncă (nu dormise decât opt ore în perioada aceea) era un singur material nou. Putea să facă obiecte „ușoare” și negre asemănătoare cu prima bilă, a căror densitate se apropia de a lemnului de plută,

ori obiecte „grele”, tot negre, cu densitatea stejarului. Munca îl extenua treptat. Și nu putea, sau nu voia, s-o lase pe Nicole să preia o parte din povară.

Dacă prima lui descoperire s-a datorat numai norocului? se întrebă femeia, urcând scările pentru plimbarea obișnuită de dimineață. Sau dacă sistemul nu-i capabil să confecționeze altceva decât două tipuri de obiecte negre? Nu putea să nu se gândească la timpul irosit. Până la coliziunea cu Pământul mai rămăseseră șaisprezece zile. Nu se zărea niciun semn al vreunei echipe de salvare. În minte i se strecura tot mai mult ideea că fuseseră abandonați.

În seara anterioară, încercase să-i vorbească lui Richard despre planurile lor, dar bărbatul era prea obosit. Nu-i răspunsese. Mai târziu, după ce ea schițase cu grijă fiecare opțiune și-l întrebase cum ar fi trebuit procedat în continuare, constatase că el dormea deja. Când Nicole se trezi la rândul ei după un somn scurt, Richard lucra din nou, refuzând să fie întrerupt fie de micul dejun, fie de conversație. Părăsind Camera Albă pentru exercițiile de dimineață, bioloaga se împiedicase de maldărul în continuă creștere de obiecte de pe podea.

Se simțea extrem de singură. Ultimele cincizeci de ore, pe care le petrecuse în majoritate pe cont propriu, trecuseră foarte încet. Unica salvare o constituise lectura. În calculator avea înregistrat

textul a cinci cărți. Una era enciclopedia ei medicală, însă celelalte patru erau destinate destinderii. „Pariez că tot spațiul disponibil al lui Richard e plin de Shakespeare”, reflectă ea așezată pe unul dintre zidurile New York-ului. Privi Oceanul Cilindric. La mare depărtare, abia vizibilă prin binoclu din cauza ceții și a norilor, se observa zona nordică pe unde intrase prima dată în Rama.

În calculator avea două dintre cărțile scrise de tatăl ei. Favorita lui Nicole era *Regină pentru eternitate*, povestea anilor de tinerețe a lui Aliénor de Aquitania, începând cu adolescența petrecută la curtea ducală din Poitiers, căsătoria cu Ludovic Capet³³ al Franței, cruciada spre Țara Sfântă și extraordinarul ei apel personal pentru divorț adresat papei Eugeniu. Romanul culmina cu divorțul lui Aliénor și căsătoria cu tânărul și entuziastul Henric Plantagenet.

Celălalt roman semnat de Pierre des Jardins era capodopera sa universal apreciată, *Eu, Richard Inimă de Leu*³⁴, o combinație de jurnal și monolog interior, a cărei acțiune se petrecea pe durata a două săptămâni de iarnă, la sfârșitul secolului XII. În acest roman, Richard și soldații săi plecați într-o nouă cruciadă fuseseră încartiruiți în Messina,

---

³³ Ludovic al VII-lea (cel Tânăr) (1120-1180), rege din dinastia Capetiană (n. trad.).

³⁴ Richard Inimă de Leu (1157-1199), rege al Angliei între 1189-1199 (n. trad.).

sub protecția regelui normand al Siciliei. Acolo, faimosul rege-războinic și fiu homosexual al lui Aliénor de Aquitania și Henric Plantagenet retrăia, într-un acces de conștiință, principalele evenimente istorice și personale ale vieții sale.

Nicole își aminti lunga discuție purtată cu Geneviève după ce fiica ei citise *Eu, Richard*, cu o vară în urmă. Povestea o fascinasese pe adolescentă, care-și surprinsese mama cu o serie de întrebări extrem de inteligente. Amintindu-și de Geneviève, Nicole se întreabă ce făcea fiica ei în momentul acela în Beauvois. *Ți-au spus că am dispărut*, presupuse Nicole. *Ce termen utilizează militarii? Dispărut în misiune?*

Cu ochii minții, își vedea fiica întorcându-se de la școală în fiecare zi, pe bicicletă. „Vești?” își întreba probabil bunicul, de îndată ce trecea pe sub portalul vilei. Pierre nu putea face altceva decât să scuture mâhnit din cap.

Au trecut două săptămâni de când am fost văzută oficial pentru ultima dată. Mai ai încă speranțe, scumpa mea? Fu copleșită de dorința arzătoare să stea de vorbă cu Geneviève. O clipă, dând uitării realitatea înconjurătoare, Nicole nu acceptă ideea că de fiica ei o despărteau milioane de kilometri și că nu avea niciun mijloc de comunicare. Se ridică pentru a se întoarce în Camera Albă, socotind, în confuzia ei momentană, că i-ar fi putut telefona lui Geneviève de acolo.

Când judecata îi reveni după câteva secunde, fu

uluită de ușurința cu care mintea îi jucase festa. Clătinând din cap, se așeză din nou pe zidul care domina oceanul. Rămase acolo aproape două ore și gândurile îi zburară spre o mulțime de subiecte. Spre sfârșit, când se pregătea să revină în Camera Albă, mintea i se concentrează asupra lui Richard Wakefield. *Am încercat, prietenul meu britanic. Am fost mai deschisă cu tine decât am făcut-o cu oricare altul, după Henry. Ghinionul meu a fost să ajung aici cu cineva și mai încrezător decât mine.*

Se simțea cuprinsă de o tristețe nedefinită, pe măsură ce cobora scările spre nivelul doi. În tunelul orizontal, coti la dreapta. Tristețea i se transformă în surpriză când intră în Camera Albă. Richard sări de pe scăunașul negru și o întâmpină cu o îmbrățișare. Se bărbierise și-și pieptănase cu grijă părul. Își curățase chiar și unghiile. Pe masa neagră din mijlocul încăperii se afla un pepene secționat cu precizie. Câte o felie se găsea pe fiecare dintre cele două farfurii negre așezate în fața scaunelor.

Richard îi trase scaunul și o invită să ia loc. Ocoli masa și se așeză la rândul lui. Întinzându-se, îi luă mâna într-a sa.

— Vreau să-mi cer scuze pentru purtarea mea, rosti cu voce aprinsă. În ultimele zile am fost extrem de urâcios. În aceste ore cât te-am așteptat, m-am gândit la mii de lucruri pe care să ți le spun, dar cele mai multe dintre ele nu mi le mai amintesc... Știu că voiam să-ți explic cât de

importanți au fost pentru mine prințul Hal și Falstaff. Erau prietenii mei cei mai apropiați... Nu mi-a fost ușor să le suport moartea. Durerea este încă foarte mare...

Luă o înghițitură de apă.

— Dar mai presus de toate, îmi pare rău că nu ți-am spus ce persoană minunată ești. Ești inteligentă, atractivă, spirituală, sensibilă – tot ce-am visat vreodată să găsesc într-o femeie. În ciuda situației noastre, mi-a fost teamă să-ți mărturisesc ce simt. Bănuiesc că frica de a fi respins a pătruns foarte adânc în mine.

Lacrimi se scurseră prin colțurile ochilor, prelingându-se pe obraji. Bărbatul tremura ușor. Nicole își dădea seama ce efort îl costase să-i declare aceste lucruri. Îi puse mâinile pe obraji.

— Cred că și tu ești o persoană deosebită, rosti ea.

50. SPERANȚE REÎNNOITE

Richard continuă să lucreze cu calculatorul raman, dar se limită la sesiuni scurte, implicându-o pe Nicole de câte ori era posibil. Făceau plimbări împreună și sporovăiau ca niște prieteni vechi. O distra, recitându-i scene întregi din Shakespeare. Poseda o memorie prodigioasă și încercă să joace ambele roluri din scenele de dragoste dintre Romeo și Julieta, dar, de fiecare dată când intra pe falset, Nicole izbucnea în hohote de râs.

Într-o noapte vorbiră mai bine de o oră despre

Omeh, tribul Senoufo și viziunile lui Nicole.

— Îți dai seama că-mi este dificil să accept realitatea fizică a unora dintre aceste istorii, spuse el, încercând să-și catalogheze curiozitatea. Recunosc totuși că le găsesc absolut fascinante.

Mai târziu, arată un interes viu în analizarea simbolurilor din viziunile ei. Era evident că admitea fațeta mistică a lui Nicole ca pe o altă componentă a bogatei ei personalități.

Dormiră cuibăriți unul în altul, înainte de a face dragoste. Când lucrul acesta se întâmplă în cele din urmă, avu loc cu delicatețe și răbdare, actul surprinzându-i pe amândoi prin ușurința și satisfacția lui. Câteva nopți mai târziu Nicole ședea cu capul pe pieptul bărbatului, hoinărind la granița somnului. Richard era pierdut pe gânduri.

— Acum câteva zile, rosti el trezind-o cu gingășie, înainte de a deveni intimi, ți-am spus că m-am gândit cândva la sinucidere. Atunci mi-a fost frică să-ți povestesc. Ai vrea să-mi ascuți acum povestea?

Nicole deschise ochii. Se rostogoli și-și propti bărbia în stomacul lui.

— Îhm.

Se întinse și-l sărută pe ochi înainte ca el să înceapă.

— Bănuiesc că știi că am fost căsătorit cu Sarah Tydings, când eram amândoi foarte tineri. S-a întâmplat înainte ca ea să devină celebră. Era în primul ei an la Royal Shakespeare Company, iar

repertoriul lor jucat la Stratford cuprindea *Romeo și Julieta*, *Cum vă place* și *Cymbeline*. Sarah juca pe Julieta și pe Rosalind, și în ambele roluri era fantastică. Pe atunci avea optsprezece ani și tocmai terminase școala. M-am îndrăgostit de ea din prima seară când am văzut-o interpretând-o pe Julieta. Zilnic îi trimiteam trandafiri în cabină și mi-am cheltuit mare parte din economii pentru a-i vedea toate spectacolele. Am luat de două ori masa împreună, apoi am cerut-o în căsătorie. A acceptat mai mult din uimire decât din dragoste. La sfârșitul verii, am plecat la Cambridge pentru cercetări. Locuiam într-un apartament modest, iar ea s-a transferat la teatrul din Londra. O însoțeam de câte ori puteam, însă după câteva luni studiile au început să-mi consume tot mai mult timp.

Se opri din povestit și-i aruncă o privire lui Nicole. Femeia nu se mișcase. Ședea pe jumătate răsturnată peste el, cu un surâs de dragoste întipărit pe față.

— Continuă, zise ea cu glas încet.

— Sarah era moartă după aventură. Avea în permanență nevoie de varietate și suspans. Lucrurile obișnuite și plictisitoare o enervau. Să cumpere alimente, de exemplu, constituia o corvoadă colosală. Pentru ea era pur și simplu prea mult să hotărască ce să comande. De asemenea, considera orice orar ca fiind o constrângere incredibilă.

Trebuia să facem dragoste de fiecare dată în altă

poziție, sau ascultând mereu altă muzică, altminteri se plictisea. Un timp, am avut destulă imaginație ca s-o satisfac. Am preluat în același timp toate corvezile casnice, pentru ca s-o eliberez pe ea. Însă ziua are un număr limitat de ore. În cele din urmă, în ciuda capacității mele considerabile, studiile au început să-mi sufere, deoarece îmi cheltuiam întreaga energie făcându-i ei viața cât mai interesantă.

La un an după căsătorie, Sarah a hotărât să închirieze un apartament în Londra, ca să nu mai fie nevoită să facă naveta în fiecare seară. De fapt, petrecea deja câteva nopți la una dintre prietenele ei actrițe. Dar cariera îi mergea de minune și aveam bani din belșug, așa că, de ce să mă fi împotrivit?

N-a trecut mult timp și zvonurile despre comportamentul ei au început să ia amploare. Am optat să le ignor, fiindu-mi teamă că ea nu va nega dacă aș fi întrebat-o direct. Apoi, într-o noapte, pe când studiam pentru examen, am primit un telefon de la o femeie. Era foarte politicoasă, deși vizibil tulburată. S-a recomandat ca fiind soția actorului Hugh Sinclair și mi-a spus că domnul Sinclair – partenerul lui Sarah în drama americană *In Any Weather* – avea o aventură cu soția mea. „De fapt”, mi-a spus, „se află în apartamentul soției dumneavoastră chiar în acest moment.” Apoi a început să plângă și a închis.

Nicole ridică mâna și-l mângâie pe obraz.

— Am simțit că mi se rupe ceva în piept, continuă Richard amintindu-și durerea încercată atunci. Eram furios, speriat, înnebunit. Am plecat la gară și am luat trenul de noapte spre Londra. Când taxiul m-a lăsat în fața apartamentului lui Sarah, am alergat la ușă.

N-am bătut. Am țâșnit ca fulgerul pe scări și i-am găsit dormind goi în pat. Am ridicat-o pe Sarah și am izbit-o de perete – încă îmi aduc aminte sunetul capului ei când a lovit oglinda. Apoi m-am repezit asupra lui, pocnindu-l de două ori peste față, până ce i-am transformat-o într-o masă de carne sângerând. A fost groaznic...

Se opri și începu să plângă în tăcere. Nicole îl îmbrățișă, încercând să-l liniștească.

— Am fost ca un animal, reluă bărbatul. Am fost mai rău decât tatăl meu. I-aș fi omorât pe amândoi dacă nu m-ar fi împiedicat vecinii.

Câteva minute, niciunul dintre ei nu scoase un cuvânt. Când Richard vorbi din nou, glasul i se îmblânzise, sunând aproape detașat.

— A doua zi, după interogatoriul luat de poliție, după reporterii de la ziarele de scandal și acuzațiile lui Sarah, am vrut să mă sinucid. Aș fi făcut-o, dacă aș fi avut un pistol. Tocmai luam în considerație celelalte posibilități macabre – să înghit droguri, să-mi tai venele cu briciul, să mă arunc de pe un pod –, când m-a sunat un student să-mi ceară niște amănunte referitoare la relativitate. După cincisprezece minute petrecute

cu gândul la Einstein, sinuciderea încetase să mai reprezinte o alternativă viabilă. Divorțul, cu siguranță. Celibatul, foarte probabil. În niciun caz moartea. N-aș fi putut pune punct prematur dragostei mele pentru fizică.

Vocea i se frânse.

Nicole își șterse ochii și-l prinse de mâini. Își întinse corpul gol peste al lui și-l sărută.

— Te iubesc, îi spuse ea.

Alarma de la ceasul lui Nicole anunța că se făcuse iarăși zi în Rama. Încă zece zile, calculă ea rapid în gând. Ar fi timpul să avem o discuție serioasă.

Alarma îl trezise și pe Richard. Bărbatul se întoarse și-i zâmbi.

— Dragul meu, rosti Nicole, a sosit timpul...

— „Să vorbim despre multe lucruri, spuse morsa.³⁵”

— Haide, fii serios. Trebuie să hotărâm ce facem. E limpede că nimeni nu vine să ne caute.

— De acord, încuviință Richard ridicându-se și întinzându-se după cămașă peste salteaua lui Nicole. De zile întregi mi-a fost teamă de momentul ăsta. Bănuiesc totuși c-a sosit clipa să ne gândim serios la traversarea înot a oceanului.

— Nu crezi că avem șanse să construim o barcă din materialul negru?

---

³⁵ Citat din *Alis prin oglindă*, capit. 4 de Lewis Carroll (n. red.).

— Nu. Unul dintre materiale este prea ușor, celălalt prea greu. Am putea eventual construi un hibrid care să plutească, dacă am avea cuie, însă fără pânze tot am fi nevoiți să vâslim... așadar, cea mai bună șansă este să înotăm.

Se ridică și se îndreptă spre pătratul negru de pe perete.

— Planurile mele frumoase n-au dat roade, nu-i așa? (Bătu ușor cu degetul în pătrat.) Și în afară de barcă aveam de gând să cer friptură cu cartofi.

— „Cele mai bune planuri ale oamenilor și șoarecilor dau adesea greș”, recită ea din memorie.

— Ce poet ciudat a mai fost bătrânul Robbie³⁶. Niciodată n-am priceput ce au văzut oamenii la el.

Nicole termină să se îmbrace și execută câteva exerciții de înviorare.

— Pfui, făcu ea, mi-am ieșit din formă. Niciun fel de exerciții fizice mai serioase de zile întregi. Îl privi pe Richard, care o privea zâmbind ștregar. Pe tine nu te-am pus la socoteală, prostuțule!

— Eu unul am făcut-o, surâse el. Este aproape singurul exercițiu care mi-a plăcut vreodată. La Academie am urât întotdeauna acele week-end-uri speciale de „antrenament fizic”.

Puse pe masă felii mici de pepene.

— Încă trei prânzuri în afară de acesta, rosti cu glas lipsit de emoție. Ar trebui să pornim înainte

---

³⁶ Robert Burns (1759-1795), poet preromantic scoțian; citatul este din poezia *Unui șoarece*, 1785 (n. trad.).

de căderea nopții.

— De ce să nu plecăm chiar în dimineața asta?

— Nu. Tu mergi să inspectezi coasta și să alegi un loc optim. Noaptea trecută am găsit pe calculator ceva care m-a uluit complet. Nu ne va da mâncare sau bărci cu pânze, dar se pare că am pătruns în sfârșit într-o altă ordine structurală.

După micul dejun, Nicole îl sărută pe Richard și se îndreaptă spre suprafață. Nu-i trebui mult timp să cerceteze coasta. N-avea niciun rost să aleagă un anume punct de plecare. Realitatea înfricoșătoare a traversării oceanului o copleșea. Există toate șansele ca nici eu și nici Richard să nu mai fim în viață când se va lăsa iarăși întunericul.

Încercă să-și închipuie cum s-ar simți mâncată de un rechin biot. Ar fi o moarte rapidă? Ori s-ar îneca lent, conștientă că picioarele i-au fost amputate? O trecură fiorii. Poate c-ar trebui să obținem încă un pepene... Știa că n-avea sens. Mai devreme sau mai târziu, tot trebuiau să înoate.

Întoarse spatele spre ocean. Cel puțin, ultimele zile au fost minunate, își zise în sinea ei, nedorind să se mai gândească la previziunile întunecate. Richard a fost un tovarăș excelent. În toate privințele. Își permise luxul de a-și aduce aminte de clipele petrecute împreună, după care zâmbi și porni înapoi spre adăpost.

— Dar la ce mă uit? întrebă Nicole în vreme ce

altă imagine fulgeră pe ecranul negru.

— Nu sunt foarte sigur, replică Richard. Știu doar că am reușit să apelez un soi de listă lungă. Îți amintești configurația aceea a comenzilor care producea rânduri de simboluri aducând a sanscrită? Ei bine, tot privindu-le am observat un anumit șablon. M-am oprit la începutul acestui pasaj, am schimbat poziția ultimelor taste și am apăsat din nou punctul dublu. Deodată pe ecran a apărut o imagine. De fiecare dată când atingeam o tastă alfanumerică, imaginea se schimba.

— De unde știi că ne uităm la transmisia unui senzor?

Richard introduse o comandă, și în imagine se produse o modificare.

— Câteodată, văd lucruri pe care le recunosc. Privește-o pe asta, de exemplu. N-ar putea fi scara Beta, fotografiată din mijlocul Câmpiei Centrale?

Nicole studie imaginea.

— Posibil, dar nu-mi dau seama cum ai putea să fii vreodată sigur.

Bărbatul introduse altă comandă. Următoarele trei imagini erau de neînțeles. A patra prezenta o formă ascuțită în partea de sus a cadrului.

— Țsta nu-i unul dintre coarnele mici, privit din apropierea Marelui Corn?

Oricât s-ar fi străduit, Nicole nu reușea să vizualizeze imaginea care s-ar fi văzut din vârful cornului uriaș situat în centrul Emisferei Sudice. Richard continuă să comute imaginile. Din cinci

cadre, doar unul era mai clar.

— Undeva trebuie să existe un algoritm de mărire, mormăi el. Atunci aş fi în stare să reglez toate imaginile.

Pentru femeie devenise limpede că Richard se afla pe punctul de a începe o nouă perioadă de muncă intensă. Se apropie de el şi-şi trecu braţele pe după gâtul lui.

— Te-aş putea convinge mai întâi de altceva? îl întrebă, întinzându-se şi sărutându-i pe gură.

— Cred că da, replică el, lăsând din mână tastatura. Îmi va face probabil bine să-mi limpezesc mintea.

Nicole se găsea în mijlocul unui vis minunat. Era din nou acasă, în vila din Beauvois. Richard şedea lângă ea pe canapeaua din sufragerie, ținând-o de mână. Fiica şi tatăl ei stăteau vizavi în fotolii.

Visul îi fu întrerupt de glasul insistent al lui Richard. Când Nicole deschise ochii, electronistul stătea alături iar entuziasmul i se citea în voce.

— Aşteaptă pân-ai să vezi, scumpo! spuse el ajutând-o să se ridice. Este fantastic! Cineva a mai rămas aici.

Nicole îşi alungă visul din minte şi privi pătratul negru indicat de Richard.

— Îţi vine să crezi? întrebă bărbatul, sărind în sus de bucurie. Nu-i nicio îndoială. Nava militară continuă să fie andocată.

Abia atunci, femeia înţelese că privea exteriorul

lui Rama. Clipi din ochi și ascultă explicația lui Richard.

— O dată ce am deslușit codul pentru parametrii de mărire, aproape toate cadrele s-au limpezit. Setul de imagini pe care ți l-am arătat mai devreme trebuie să constituie rezultatul în timp real a sute de senzori optici. Și cred că am aflat cum să accesez și bazele de date ale celorlalți senzori.

Richard jubila. O îmbrățișă pe Nicole și o ridică în aer. O strânse la piept și o sărută de câteva ori, topăind prin cameră ca un nebun.

Când în sfârșit se calmă, femeia studie timp de un minut imaginea de pe ecran. În mod cert era nava militară *Newton*; însemnele se vedeau clar.

— Așadar modulul științific a plecat acasă, comentă ea.

— Da, după cum mă așteptam. Îmi era teamă că vor pleca amândouă, astfel că după traversarea oceanului ne-am fi pomenit în continuare prizonieri, de data aceasta într-o închisoare mai mare.

Același gând o neliniștise și pe Nicole. Îi zâmbi.

— Atunci lucrurile sunt destul de simple, nu-i așa? Traversăm înot Oceanul Cilindric și ne îndreptăm spre telescaun. Sus vom fi așteptați de cineva.

Nicole începu să-și împacheteze lucrurile. Între timp, Richard continuă să apeleze alte fotografii.

— Ce faci? îl întrebă Nicole. Credeam că mergem la o partidă de înot.

— N-am terminat de trecut în revistă toți senzorii de când am descoperit parametrii de mărime. Vreau doar să fim siguri că nu scăpăm din vedere nimic important. Durează încă un ceas, sau mai puțin.

Femeia se opri din împachetat și se așeză lângă el în fața ecranului. Imaginile erau cu adevărat interesante. Unele reprezentau cadre exterioare, dar cele mai multe arătau diferite zone din interiorul lui Rama, inclusiv din adăposturile subterane. O fotografie magnifică era luată din partea de sus a încăperii unde se găseau sferele fierbinți, învelite în material spongios. Cei doi astronauți urmăriră imaginea câteva clipe, cu speranța de a zări un octopăianjen negru și auriu, dar nu distinseră nicio mișcare.

Se găseau aproape de sfârșitul listei, când un cadru prezentând treimea inferioară a scării Alfa îi ului complet. Acolo, coborând pe scări, se deslușeau siluete umane în costume spațiale. Richard și Nicole urmăriră timp de cinci secunde siluetele, apoi explodară de bucurie.

— Vin! strigă Richard ridicându-și brațele spre tavan. Vom fi salvați!

51. PLAN DE EVACUARE

Richard devenea nerăbdător. El și Nicole așteptau de peste o oră pe zidurile New York-ului, scrutând cerul în căutarea unui elicopter.

— Unde naiba sunt? mârâi bărbatul. Nu

durează decât cincisprezece minute să ajungi cu roverul de la baza scării Alfa la tabăra Beta.

— Poate că ne caută în altă parte, opină încurajator Nicole.

— Ridicol! Cu siguranță vor merge mai întâi la Beta, și chiar dacă n-ar reuși să repare sistemul de telecomunicații, cel puțin mi-ar găsi ultimul mesaj. În el anunțam că iau o șalupă spre New York.

— Probabil că știu că în oraș nu există locuri unde să aterizeze cu elicopterul. Poate că vin ei înșiși cu o barcă.

— Fără să încerce să ne repereze mai întâi din elicopter? Puțin probabil. (Se întoarce spre ocean, încercând să distingă vreo ambarcațiune). O barcă, o barcă! Regatul meu pentru o barcă!³⁷

Femeia râse, dar Richard de-abia dacă schiță un zâmbet.

— Doi oameni ar fi putut asambla o barcă în mai puțin de jumătate de ceas. La dracu', ce-i reține atât de mult?

În frustrarea sa, porni emițătorul comunicatorului.

— Ascultați aici, băieți! Dacă vă aflați pe undeva în vecinătatea Oceanului Cilindric, identificați-vă. Și pe urmă, mișcați-vă repede înapoi! Stăm pe zid

---

³⁷ Parafrază a celebrei replici din *Richard al III-lea* de William Shakespeare: „Un cal! Un cal! Regatul meu pentru un cal!” (actul 5, scena 4) (n. trad.).

și ne-am săturat să vă așteptăm.

Nu primi niciun răspuns. Nicole se așează.

— Ce faci?

— Cred că te frământă îndeajuns pentru amândoi, replică ea. Și am obosit să stau în picioare fluturând din mâini. Privi dincolo de ocean. Ar fi mult mai ușor, continuă gânditoare, dacă am reuși pur și simplu să zburăm pe deasupra.

Richard își lăsă capul pe un umăr și o țintui cu ochii.

— Ce idee măreață, declară câteva secunde mai târziu. De ce nu ne-am gândit mai devreme? Se așează imediat și începu să tasteze pe calculator. „Lașii mor de multe ori înainte de moarte, pe când cei îndrăzneți nu simt decât mușcătura morții³⁸”, murmură ca pentru sine.

Nicole îl urmări acționând furios tastele.

— Ce vrei să faci? se interesă, aruncând o privire peste umărul său.

— Trei! strigă el după ce termină. Trei ar trebui să fie de ajuns. (Ridică privirea.) Vrei să auzi planul cel mai scandalos din întreaga istorie a expedițiilor interplanetare?

— De ce nu? surâse neîncrezător femeia.

— Ne vom construi leagăne din corzile plaselor, iar păsările ne vor purta peste Oceanul Cilindric.

Bioloaga se uită la el în tăcere câteva secunde.

---

³⁸ *Iulius Cezar* de William Shakespeare, act 2, sc. 2 (n. red.).

— Presupunând că putem confecționa leagănele, zise ea sceptic, cum le vom convinge pe păsări să ne ducă dincolo?

— Asigurându-le că-i în interesul lor, sună replica lui Richard. Ori amenințându-le în vreun fel... Habar n-am, la asta ne vom gândi.

Nicole era total neîncrezătoare.

— Oricum, reluă Richard apucând-o de mână și trăgând-o jos de pe zid, e mai bine decât să stăm aici și să așteptăm o barcă sau un elicopter.

Cinci ore mai târziu, nu se zărea încă niciun semn al echipei de salvare. După ce terminară de confecționat leagănele, Richard o lăsă pe Nicole pe zid și se întoarse în Camera Albă pentru a mai verifica o dată transmisiile senzorilor optici. Reveni, spunând că i se păruse că zărise niște siluete în vecinătatea taberei Beta, dar rezoluția cadrului respectiv fusese foarte proastă. Așa cum stabiliseră, Nicole folosisese emițătorul la fiecare jumătate de oră, fără a primi vreun răspuns.

— Richard, îl întrebă Nicole în timp ce el programa o animație în calculator, de ce crezi că echipa de salvare folosea scările?

— Cine știe? Poate că telescaunul nu mai funcționează și nu există niciun inginer care să-l repare.

— Mi se pare ciudat.

„Ceva nu-mi dă pace, dar nu îndrăznesc să-i spun lui Richard până nu reușesc să mă explic. El

nu crede în intuiție.” își privi ceasul. „Am procedat bine, raționalizând pepenele. Dacă echipa de salvare nu apare și planul ăsta nebunesc dă greș, nu vom putea înota până mâine.”

— Proiectul preliminar e gata, declară cu emfază Richard și-i făcu semn femeii să i se alăture. Dacă în principiu ești de acord cu desenul, arată el spre monitor, atunci continuă cu detaliile.

În imagine, trei păsări mari, fiecare cu o frânghie înfășurată în jurul trupului, zburau în formație deasupra oceanului. Balansându-se sub ele și prinsă de trei corzi, o siluetă umană era așezată într-un leagăn fragil.

— Mi se pare în regulă, rosti Nicole, fără să se gândească o clipă că un asemenea eveniment putea să aibă loc în realitate.

— Nu-mi vine a crede că facem așa ceva, remarcă ea, apăsând pentru a doua oară plăcuța care declanșa deschiderea viziunii păsărilor.

Prima încercare de a reînnoi contactul nu avu niciun rezultat. A doua oară, fu rândul lui Richard să urle în hăul întunecat.

— Ascultați-mă, păsărilor! răcni el cu glasul său cel mai amenințător. Trebuie să vorbesc cu voi. Imediat! Ia veniți înapoi în pas alergător.

Nicole se văzu nevoită să-și rețină hohotele de râs. Richard începu să arunce cu obiectele negre în tunel.

— Vezi, rânji, știam eu că blestemele astea vor

fi bune la ceva.

În cele din urmă, auziră niște zgomote în adâncurile coridorului vertical. Perechea de păsări pe care o știau se ridică în zbor din bârlog și începu să țipe la Richard și Nicole. Nici măcar nu se uitară la monitorul pe care bărbatul îl întindea spre ele. După ce termină de vociferat, perechea zbură peste tancul-santină, iar capacul se închise la loc.

— N-are niciun rost, spuse Nicole când electronistul îi ceru să deschidă din nou capacul. Până și prietenii noștri ne sunt împotriva. Făcu o pauză înainte de a apăsa placa. Ce ne facem, dacă ne atacă?

— N-o vor face, declară Richard indicându-i să deschidă capacul. Pentru orice eventualitate însă vreau să stai deoparte, acolo. Vorbesc eu cu amicele noastre înaripate.

De îndată ce capacul se dădu în lături a treia oară, din adâncuri izbucniră sunete amenințătoare. Richard începu la rândul lui să răcnească în jos și să arunce cu obiecte negre.

Unul dintre ele lovi santinela și produse o detunătură ca un foc de armă.

Cele două păsări urcară din tunel, țipând către Richard. Alte trei-patru se aflau în spatele lor. Zgomotul era incredibil. Richard nu renunță; continuă să urle și să arate cu degetul monitorul calculatorului. În cele din urmă, reuși să le capteze atenția.

Grupul păsărilor urmărește descrierea grafică a zborului peste ocean. Richard ridică un leagăn în mâna stângă și reluă din nou demonstrația pe monitor. Între păsări se încinse o discuție agitată, spre sfârșitul căreia, inginerul simți totuși că pierduseră partida. În vreme ce încă o pereche de păsări zbură pe deasupra santinelei, Richard coborî câteva trepte, până ajunse pe prima platformă.

— Oprîți-vă, răcni el cât putu de tare.

Perechea păsării din catifea neagră se repezi înainte cu ciocul, amenințător, oprindu-se la mai puțin de un metru de fața lui. Zgomotul asurzea. Richard nu cedă. În ciuda protestelor păsărilor, coborî pe a doua platformă. În cazul în care capacul se închidea, nu avea cum să mai iasă afară.

Ridică din nou leagănul și arată spre monitor. Un cor de țipete îi comunică răspunsul. Apoi, acoperind vociferările păsărilor, se auzi alt sunet, asemănător cu o sirenă de incendiu dintr-un loc public. Toate păsările tăcură aproape imediat. Se calmară și se așezară pe platforme, privind în jos spre tancul-santină.

Adăpostul deveni imediat liniștit. După câteva secunde, Richard distinse un fâlfâit de aripi și altă pasăre își făcu apariția în coridorul vertical. Se ridică lent până la nivelul pământeanului și se roti încet în fața lui. Avea corp gri catifelat și ochii cenușii, pătrunzători. În jurul gâtului purta două

inele groase, colorate în roșu-vișiniu.

Creatura îl studie pe Richard și ateriză pe terasa de vizavi. Pasărea care stătuse acolo îi făcu loc numaidecât, luându-și în grabă zborul. Când nou sosita vorbi, glasul îi sună blând și limpede. După ce termină, pasărea neagră se apropie de ea și păru să-i explice cauza vânzolelii. De câteva ori îl priviră amândouă pe Richard. Socotind că înclinarea capetelor lor constituia o invitație, inginerul prezintă încă o dată animația și ridică leagănul. Pasărea cu inele vișinii zbură lângă el, pentru a vedea mai bine.

Creatura făcu o mișcare bruscă și Richard fu cât pe ce să cadă de pe platformă. Ceea ce putea fi interpretat ca un hohot de râs al păsărilor fu oprit de câteva cuvinte ale conducătoarei, care rămase apoi nemișcată, ca adâncită în gânduri, mai bine de un minut. În cele din urmă, aținti o gheară către Richard, își desfăcu aripile uriașe și se ridică prin deschizătură la lumina zilei.

Bărbatul rămase încremenit câteva secunde. Creatura uriașă se ridică deasupra vizuinii, fiind curând urmată de cele două păsări mai bine cunoscute. După câteva momente, capul lui Nicole apăru în deschizătură.

— Nu vii? întrebă ea. Nu știu cum ai reușit, dar se pare că prietenele noastre sunt gata de drum.

52 ZBORUL 302

Richard strânse bine harnașamentul în jurul

mijlocului și șezutului lui Nicole.

— Picioarele îți vor atârna, explică el, iar la început, când corzile se vor întinde, vei avea senzația că te prăbușești.

— Dacă ating suprafața apei?

— Va trebui să ai încredere că păsările vor zbura destul de sus. Cred că sunt foarte inteligente, în special cea cu inele roșii.

— Crezi că-i regina lor? se interesă Nicole, potrivindu-și leagănul pentru a sta cât mai confortabil.

— În orice caz, echivalentul ei. De la început, a lăsat să se înțeleagă că va zbura în centrul formației.

Richard urcă pe panta abruptă până la zid, ținând în mână cele trei corzi ale leagănului. Păsările stăteau liniștite unele lângă altele, privind fix oceanul. Încuviințară din capete când Richard le legă frânghiile în jurul trupurilor, chiar în spatele aripilor. Urmăriră monitorul calculatorului, în timp ce bărbatul le prezentă încă o dată modul de decolare. Trebuiau să se înalțe împreună în văzduh, încet, să întindă corzile la verticală deasupra lui Nicole, și apoi s-o ridice sus, înainte de a zbura spre nord, peste ocean.

Richard verifică dacă nodurile erau sigure, după care reveni lângă Nicole, la baza zidului. Femeia se găsea la numai cinci metri de apă.

— Dacă, prin cine știe ce întâmplare, păsările nu se întorc după mine, să nu aștepti la nesfârșit. De

îndată ce găsești echipa de salvare, asamblați barca și veniți să mă luați. Voi fi jos, în Camera Albă. Inspiră adânc. Drum bun, draga mea. Amintește-ți că te iubesc.

Nicole își dădea seama după bătăile inimii că momentul zborului sosise. Îl sărută ușor pe buze.

— Și eu te iubesc.

După ce se desprinseră din îmbrățișare, Richard le făcu semn din mână păsărilor. Cea de catifea gri se ridică cu grijă în aer, urmată imediat de celelalte două. Plutiră în formație deasupra lui Nicole. Femeia simți corzile tensionându-se și, după o clipă, se trezi ridicată în aer.

Câteva secunde mai târziu, coarda elastică începu să se întindă și Nicole aproape că atinse din nou solul. Păsările zburară și mai sus, îndreptându-se spre ocean, în vreme ce biologa se simțea ca o jucărie yoyo, legănându-se în sus și-n jos, pe măsură ce corzile se alungeau și se contractau.

Zborul se dovedi captivant. Atinse apa doar o singură dată, când se afla încă în apropierea țărmului. Pe moment fu cuprinsă de spaimă, însă păsările o ridicară repede, înainte să-și ude tălpile. De îndată ce coarda atinse alungirea maximă, zborul se desfășură lin. Nicole ședea în leagăn, ținându-se cu mâinile de două dintre cele trei corzi de susținere și cu picioarele balansându-se la aproximativ opt metri deasupra valurilor.

La mijlocul oceanului, apa era calmă. Pe la

jumătatea distanței, Nicole zări două siluete întunecate înotând paralel pe direcția ei. Fu convinsă că erau rechini bioți. Mai observă alte două-trei specii, din care una, lungă și subțire ca un Țipar, se înalță din apă, urmărindu-i zborul. „Pfui, reflectă Țintuind oceanul cu privirea, ce bine îmi pare că n-a trebuit să înotăm.”

Aterizarea se execută ușor. Pe Nicole o îngrijorase faptul că păsările ar fi putut să nu fie conștiente de faleza de cincizeci de metri de pe Țarmul opus. Se neliniștise degeaba. Pe măsură ce se apropiau de coastă, păsările își măriră treptat altitudinea. Femeia fu așezată la circa zece metri de marginea falezei.

Uriășele păsări aterizară în preajmă. Nicole se eliberă din leagăn și se apropie de ele. Le mulțumi cu căldură și încercă să le mângâie capetele, dar ele se feriră de atingere. Creaturile se odihniră câteva minute, apoi, la un semnal al liderei, își luară zborul spre New York.

Intensitatea emoției încercate o surprinse. Îngenunche și sărută pământul. De-abia în momentul acela își dădu seama că nu sperase niciodată cu adevărat să scape teafără din New York. Înainte de a începe să caute echipa de salvare cu binoclul, revăzu în minte tot ce i se întâmplase de la traversarea fatidică cu icemobilul. „De atunci parcă a trecut o veșnicie, își spuse în gând. Acum totul s-a schimbat.”

Richard desfăcu legăturile conducătoarei și le lăsă să cadă. Păsările erau acum libere. Creatura cenușie își răsuci gâtul să vadă dacă bărbatul terminase. Roșul vișiniu al inelelor părea și mai viu în plină zi. Richard se întrebă ce semnificație aveau inelele, conștient că exista o probabilitate foarte mare să nu mai vadă niciodată acele magnifice creaturi extraterestre.

Nicole se apropie de el. Când aterizase, îl îmbrățișase cu pasiune. Păsările îi fixaseră îndrăzneț, exprimându-și curiozitatea. Și ele trebuie să-și pună întrebări în privința noastră, medită Nicole. Ca lingvist, își imaginează ce ar fi însemnat de fapt să discute cu o specie extraterestră, să înțeleagă în final cum operează o inteligență total diferită de cea umană.

— Mă întreb cum să le spunem la revedere și mulțumesc, zise Richard.

— Nu știu, dar ar fi frumos...

Se întrerupse pentru a privi lidera. Aceasta își chemase însoțitoarele și acum cele trei păsări stăteau cu fața spre astronauti. La un semnal, își desfăcură aripile la anvergura maximă și formară un cerc. Executară o rotație completă, după care se dispuseră din nou în linie cu fața la oameni.

— Haide, îndemnă Nicole. Asta putem face și noi.

Se așezară unul lângă altul, cu brațele întinse, privindu-și prietenele înaripate. Nicole îl cuprinse apoi pe Richard după umeri și îl trase după ea

într-o mișcare de rotație. Richard, care nu se remarcă întotdeauna prin grație, se împiedică la un moment dat, dar reuși să termine salutul. Biologa și-o închipui pe lidera păsărilor zâmbind, în vreme ce ea și Richard se îndreptau după rotația executată.

Câteva secunde mai târziu, păsările își luară zborul. Se ridicară tot mai sus, până ajunseră la limita câmpului vizual al lui Nicole. Apoi se îndreptară către sud, traversând oceanul spre casă.

— Mergeți cu bine, le șopti ea.

Echipa de salvare nu se afla în vecinătatea bazei Beta. De fapt, Richard și Nicole nu zăriră nicio urmă a ei pe durata călătoriei de treizeci de minute cu roverul, în lungul țărmului.

— Tipii ăștia trebuie să fie tare tâmpiți, bombăni Richard. Mesajul meu sărea pur și simplu în ochi. E posibil să nu fi ajuns încă până aici?

— Au mai rămas mai puțin de trei ore până la căderea nopții, opină Nicole. Poate că s-au întors deja în *Newton*.

— Ei bine, atunci să-i ia naiba! Să înghițim ceva, după care mergem la telescaun.

— Crezi că ar trebui să mai păstrăm ceva din pepene? întrebă Nicole câteva minute mai târziu, în vreme ce mâncau și Richard îi aruncă o privire perplexă. Pentru orice eventualitate, adăugă ea.

— Ce fel de eventualitate? Chiar dacă nu găsim

echipa aia de idioți și urcăm singuri scara, tot vom fi plecați de aici după ce se întunecă. Adu-ți aminte, în capul scărilor ne vom găsi iarăși în imponderabilitate.

Nicole zâmbi.

— Poate că sunt eu mai precaută din fire, declară punând câteva bucățele în raniță.

Parcurseseră trei sferturi din drumul până la telescaun și scara Alfa, când zăriră cele patru siluete. Păreau să fi ieșit din conglomeratul de clădiri desemnat ca Parisul raman și mergeau în direcția opusă roverului.

— Ți-am spus că sunt idioți, exclamă Richard. Nici n-au bunul simț să-și scoată costumele spațiale. Trebuie să fie o echipă specială trimisă cu nava doar pentru a ne găsi și duce înapoi.

Manevră roverul de-a curmezișul Câmpiei Centrale în direcția pământenilor. Ajunși la o sută de metri, începură amândoi să strige, dar oamenii în costume spațiale își Continuară neabătuți drumul spre vest.

— Probabil că nu ne aud, presupuse Nicole. Încă mai au căștile și echipamentele de emisie.

Furios la culme, Richard se apropie la cinci metri de șirul indian, opri roverul și sări jos în grabă. Alergă spre conducătorul echipei, strigând cât îl ținea gura.

— Hei, băieți, urlă el, suntem aici, în spatele vostru! Ajunge să vă întoarceți...

Se opri ca trăsnet, privind figura lipsită de

expresie a bărbatului din frunte. Îi recunoscuse chipul. Dumnezeuule, era Norton! se cutremură involuntar și un frison îi trecu prin șira spinării. Abia avu timp să sară într-o parte, în vreme ce procesiunea trecu încet pe lângă el. Paralizat încă de șoc, studie fețele celorlalți trei; niciuna nu-și schimbă expresia în tot acest interval. Erau alți trei astronauți din echipajul care explorase Rama I.

Nicole i se alătură după câteva secunde.

— Ce s-a întâmplat? De ce nu s-au oprit? (Fața lui Richard era albă ca varul.) Nu te simți bine?

— Sunt bioți, murmură el. Bioți umani!

— Ceee? strigă Nicole, cu o urmă de teroare în glas.

Alergă repede spre conducătorul șirului și privi chipul dinapoia vizorului de sticlă. Fără nicio îndoială, era Norton. Fiecare trăsătură a feței, culoarea ochilor și chiar mustața bine îngrijită, erau absolut perfecte. Numai că ochii erau goliți de orice expresie.

Acum când observa cu atenție, mișcările trupului păreau de asemenea artificiale. Fiecare pas urma un model precis, iar de la individ la individ nu existau decât variații minore. Richard are dreptate, socoti Nicole. Sunt bioți umani. Au fost probabil confecționați după imagini, la fel ca pasta de dinți și peria. Un moment se simți cuprinsă de panică. Dar nu avem nevoie de o echipă de salvare, își spuse, încercând să se

calmeze. Nava militară este încă andocată pe cilindru.

Pe Richard, descoperirea bioților umani îl copleșise. Rămase în rover câteva minute, incapabil să conducă, punându-și întrebări la care oricum nu putea răspunde.

— Ce se întâmplă aici? repetă iarăși și iarăși. Să se bazeze toți bioții ăștia pe specii existente undeva în Univers? Și, în primul rând, de ce au fost fabricați?

Înainte de a se îndrepta spre lift, insistă să-i filmeze pe bioții umani.

— Păsările și octopăianjenii sunt fascinanți, declară în vreme ce încadra în prim-plan mișcarea picioarelor „echipei Norton”, dar filmul ăsta le va lua piuitul tuturor.

Nicole îi reaminti că rămăseseră mai puțin de două ceasuri până la lăsarea întinericului și era încă posibil să fie nevoiți să urce Scara Zeilor. Satisfăcut că imortalizase pe peliculă bizara procesiune, Richard se așeză la volanul roverului și îndreptă vehiculul spre scara Alfa.

Nu fu nevoie de niciun test pentru a verifica funcționarea liftului; când ajunseră lângă el, mergea. Richard sări din rever și alergă în camera de comandă.

— Coboară cineva, exclamă arătând în sus.

— Sau ceva, adăugă Nicole cu o voce sumbră.

Cele cinci minute de așteptare durară o veșnicie.

La început, nici Richard și nici Nicole nu spuseră nimic. Mai târziu însă bărbatul sugeră că ar fi bine să aștepte în rever, în caz că trebuiau să plece în grabă.

Amândoi îndreptară binoclurile spre cablul întins până la ceruri.

— Un bărbat! strigă Nicole.

— Generalul O'Toole! exclamă Richard peste câteva clipe.

Într-adevăr așa era. Generalul Michael Ryan O'Toole, ofițer al Forței Aeriene Americane, cobora cu telescaunul. Se găsea la câteva sute de metri deasupra lui Richard și Nicole, așa încât nu-i observase. Era preocupat să admire prin binoclu frumusețea peisajului extraterestru din jur.

Generalul O'Toole se pregătea să părăsească definitiv Rama când, urcând cu liftul, distinsese ceva ce aducea cu trei păsări zburând spre sud, pe cerul raman. Se hotărâse să se întoarcă și să vadă dacă reușea să le localizeze din nou. Era complet nepregătit pentru primirea călduroasă care-l aștepta la sfârșitul drumului.

53. PLANUL TRINITY

Când Richard Wakefield părăsise *Newton* ca să se întoarcă în Rama, O'Toole fusese ultimul membru din echipaj care îi spuse la revedere. Generalul așteptase cu răbdare ca toți ceilalți să termine de vorbit.

— Ești realmente sigur că vrei s-o faci? își

întrebase prietenul Tabori. Știi prea bine că în curând comitetul va declara Rama zonă interzisă.

— Până atunci, rânjise Richard, voi fi în drum spre Beta. Tehnic vorbind, nu voi fi încălcat niciun ordin.

— Prostii, îl întrerupse furios Heilmann. Dr. Brown și cu mine suntem la comanda acestei misiuni. Amândoi ți-am cerut să rămâi la bord.

— Iar eu v-am repetat de câteva ori că am lăsat câteva lucruri personale, foarte importante pentru mine, în interior, declarase răspicat Richard. În plus, știți la fel de bine că niciunul dintre voi nu va avea nimic de făcut în următoarele câteva zile. De îndată ce va fi dat ordinul oficial de abandonare a misiunii, toate activitățile principale vor fi încheiate. Vom fi anunțați când să ne desprindem și să pornim către Pământ.

— Îți mai amintesc o dată, replicase Heilmann, că ceea ce faci constituie un act de insubordonare. La întoarcerea pe Pământ, intenționez să te aduc în fața...

— Las-o moartă, Otto, îl întrerupsese Richard fără ranchiună.

Își privise costumul spațial și începuse să-și pună casca. Ca întotdeauna, Francesca înregistrase scena pe casetă video. De la conversația purtată între patru ochi cu Richard, cu o oră în urmă, fusese ciudat de tăcută. Părea detașată, ca și cum gândurile îi erau în altă parte.

O'Toole se îndreptase spre Richard și-i întinsese

mâna.

— N-am petrecut mult timp împreună, Wakefield, însă ți-am admirat întotdeauna lucrările, rostise el. Mult noroc înăuntru și nu-ți asuma riscuri inutile.

Richard fusese surprins de zâmbetul cald al generalului. Se așteptase ca ofițerul american să încerce să-l convingă să renunțe.

— E o priveliște magnifică în Rama, generale. O combinație între Marele Canion, Alpi și piramidele egiptene.

— Am pierdut deja patru oameni, replicase O'Toole. Vreau să te văd întors teafăr. Dumnezeu să te aibă în pază!

Richard îi strânsese mâna, își pusese casca și pășise în ecluză. Ceva mai târziu după plecarea sa, Heilmann critică atitudinea lui O'Toole.

— M-ai dezamăgit, Michael. Din strângerea aceea de mână, tânărul nostru coleg ar fi putut trage concluzia că, de fapt, ești de acord cu acțiunea lui.

O'Toole îl fixă pe amiralul german.

— Wakefield are curaj, Otto. Și principii. Nu-i este frică nici de ramani și nici de măsurile disciplinare ale ASI. Admir această încredere în sine.

— Prostii, pufni Heilmann. Wakefield e un tip impertinent și arogant. Știi ce a lăsat înăuntru? câțiva dintre roboții aceia idioți. Pur și simplu nu-i place să dea ascultare ordinelor. Vrea să facă

doar ceea ce consideră că-i mai important pentru el.

— Iar asta îl apropie foarte mult de noi, remarcă Francesca și în cabină se făcu liniște. Richard este foarte deștept, continuă ea cu o voce îmblânzită. Probabil are motivele lui pentru a se întoarce în Rama, pe care niciunul dintre noi nu le înțelegem.

— Sper doar să vină înapoi înainte de a se face întuneric, așa cum a promis, spuse Janos. Nu cred că aş suporta să pierd încă un prieten.

Astronauții ieșiră pe coridor.

— Unde-i dr. Brown? întrebă Janos pe Francesca.

— Cu Yamanaka și Turgheniev. Discută posibilele sarcini ale echipajului pe durata călătoriei de întoarcere. Am rămas atât de puțini, încât va trebui să ne policalificăm. Chiar m-a întrebat dacă aş putea servi ca rezervă a inginerului de navigație. Îți poți închipui una ca asta?

— Cu ușurință, încuviință Janos. Ai putea învăța fără probleme atribuțiile oricărui inginer din navă.

În spatele lor mergeau Heilmann și O'Toole. Ajunși la capătul coridorului dinspre cabinele individuale, O'Toole vru să se îndepărteze.

— O clipă, Michael, îl opri Heilmann. Trebuie să-ți vorbesc despre altceva. Episodul Wakefield aproape că m-a făcut să uit. Poți veni în cabina mea peste o oră?

— În esență, explică Heilmann indicând criptograma de pe monitor, este vorba despre o schimbare majoră în procedura Trinity. Nimic surprinzător. Acum, când cunoaștem mai multe despre Rama, era de așteptat ca lucrurile să se prezinte oarecum diferit.

— Totuși n-am anticipat niciodată să utilizăm toate cele cinci arme. Perechea suplimentară a fost adusă la bord numai în eventualitatea unei defecțiuni. Atâtea megatone ar vaporiza Rama în întregime.

— Asta este intenția, rosti Heilmann. (Se lăsă pe spate în fotoliu și zâmbi.) între noi fie vorba, cred că pe Pământ se fac presiuni serioase. Sentimentul general este că am subestimat mult capacitățile lui Rama.

— Dar de ce vor să amplasăm cele mai puternice două bombe în ecluză? în mod cert, o singură bombă ar avea rezultatul dorit.

— Și dacă dintr-un motiv sau altul nu explodează? Trebuie să existe o rezervă. Heilmann se aplecă în față. Cred că această schimbare de procedură clarifică strategia. Cele două bombe de pe vârful cilindrului vor asigura distrugerea completă a structurii navei – lucru esențial pentru a ne garanta că Rama nu va mai fi capabilă să manevreze după detonare. Celelalte trei bombe sunt amplasate în diverse puncte din interior, astfel ca nicio porțiune să nu rămână întreagă. La

fel de important este ca explozia să producă o schimbare destul de mare de viteză, pentru ca niciunul dintre fragmente să nu lovească Pământul.

O'Toole își formă o imagine mentală a uriașei nave distrusă de cinci bombe nucleare. Nu era o imagine plăcută. Cu cincisprezece ani în urmă, zburase împreună cu alți douăzeci de membri ai comandamentului CGE în Pacificul de Sud ca să asiste la explozia unei bombe de o sută de kilotone. Personalul tehnic convinsese liderii politici și presa mondială că testele nucleare erau necesare la „fiecare douăzeci de ani”, pentru a avea certitudinea că vechile arme ar fi funcționat într-un caz de forță majoră. O'Toole și echipa lui observară demonstrația, aparent ca să învețe cât mai multe despre armele nucleare.

Generalul se adâncise în gânduri, amintindu-și oroarea sferei de foc înălțată pe cerul senin al Pacificului. Nu sesiză că amiralul îi pusese o întrebare.

— Îmi pare rău, Otto, mă gândeam la altceva.

— Te-am întrebat cât timp crezi că va dura obținerea aprobării pentru Trinity?

— În cazul nostru, adică?

— Bineînțeles.

— Nu-mi dau seama. Armele au fost imbarcate în eventualitatea unei acțiuni vădit ostile ale ramanilor. Îmi aduc bine aminte scenariul de bază – un atac neprovocat al unei nave extraterestre

asupra Pământului, utilizând arme sofisticate care ne depășesc posibilitățile defensive. Situația actuală este cu totul diferită.

Amiralul german își studie colegul.

— Nimeni nu și-a închipuit vreodată că Rama se va înscrie pe o traiectorie de coliziune cu Pământul. Dacă nu-și modifică această traiectorie, va produce un crater enorm în scoarța terestră, ridicând o asemenea cantitate de praf în aer, încât temperatura globală va scădea pentru mulți ani... Cel puțin, așa susțin savanții.

— Dar asta-i absurd, pledă O'Toole. Ai ascultat discuțiile de la conferință. Nimeni nu crede cu adevărat că Rama se va izbi de Pământ.

— Impactul reprezintă doar unul dintre scenarii. Ce-ai face dacă ai fi în locul lor? Distrugerea lui Rama constituie o soluție sigură. Nimeni nu pierde nimic.

Vizibil zguduit, O'Toole se scuză și se îndreaptă spre cabina sa. Pentru prima dată de când intrase în echipajul Newton, se gândi că i s-ar putea ordona să folosească codul RQ pentru armarea bombelor. Niciodată, nici măcar pentru o clipă, nu considerase că bombele din containerele de metal, amplasate în cala de la pupa a navei militare, puteau să fie altceva decât un paleativ pentru temerile politicienilor.

Stând în fața terminalului din cabină, O'Toole își reaminti îngândurat cuvintele lui Armando Urbina, militantul mexican pentru pace, care

pledase pentru dezafectarea completă a arsenalului nuclear al CGE. „Așa cum am văzut în Roma și Damasc”, spusese senor Urbina, „dacă armele există, ele pot fi utilizate. Numai dacă nu vor mai fi deloc arme, vom reuși să garantăm că oamenii nu vor mai suferi niciodată oroarea deflagrațiilor nucleare.”

*

Wakefield nu revenise înainte de căderea nopții. Având în vedere că stația releu a bazei Beta fusese scoasă din funcțiune de uragan (echipajul monitorizase dezghețarea Oceanului Cilindric și declanșarea furtunii prin telemetrie retransmisă de Beta, înainte de dezafectarea ei), Richard ieșise din raza de acțiune a emițătoarelor imediat ce trecuse de jumătatea Câmpiei Centrale. Ultima lui transmisă recepționată de Tabori, care se oferise voluntar să supravegheze legătura radio, fusese tipică pentru Wakefield. Pe măsură ce semnalul din Rama se auzea tot mai slab, Janos îl întrebase în glumă pe Richard cum dorea să rămână în memoria „fanilor”, în cazul în care ar fi fost „înghițit de Marele Vârcolac Galactic”.

— „Să spui de-un om care a iubit Rama, dar nu și înțelept³⁹”, strigase Richard în comunicator.

— Ce-a zis? întrebase uluit Heilmann, care intrase în stație pentru a discuta cu Janos o

---

³⁹ Parafraza replicii finale din *Othello* de William Shakespeare (n. trad.).

problemă tehnică.

— El a ucis-o, răspunse Janos, încercând fără succes să păstreze legătura radio.

— Cine a ucis pe cine... despre ce vorbești?

— Nimic important, continuase Janos răsucindu-se în scaun și plutind în aer. Cu ce te pot ajuta, Herr amiral?

Lipsa lui Richard nu fusese considerată alarmantă decât la câteva ore după răsăritul unei noi zile ramane. Astronauții rămași în Newton se convinseseră singuri în noaptea precedentă că Wakefield se cufundase în cine știe ce activitate („probabil să repare stația Beta”, cum sugerase Janos), încât pierduse noțiunea timpului și hotărâse să nu pornească de unul singur pe întuneric. Dar când se făcuse dimineață și el tot nu apăruse, un sentiment de dezastru începuse să se strecoare în convorbirile echipajului.

— Nu știu de ce nu admitem, rosti Irina Turgheniev într-un moment de tăcere din timpul prânzului. Nici Wakefield nu se va mai întoarce. Ceea ce le-a venit de hac lui Takagishi și des Jardins l-a prins și pe el.

— Este ridicol, Irina, replică aprins Janos.

— Da, așa ai spus întotdeauna, remarcă ea. Chiar de la bun început, când generalul Borzov a fost tăiat în bucăți. Tot un accident a fost și când biotul-crab l-a atacat pe Wilson. Des Jardins a dispărut într-o alee...

— Coincidențe, strigă Janos, pur și simplu

coincidențe!

— Ești un tâmpit, țipă Irina. Ai încredere în toți și-n toate. Ar trebui să aruncăm în aer nava asta blestemată înainte de a mai face și alte...

— Ajunge, calmați-vă amândoi, interveni Brown în vreme ce est-europenii continuau să se certe.

— Suntem cu toții cam încordați, rosti O'Toole. N-are niciun rost să ne certăm.

— Are cineva de gând să pornească în căutarea lui Richard? întrebă emotivul Janos fără să se adreseze cuiva în mod special.

— Cine ar fi atât de nebun... începu Irina.

— Nu, o întrerupse cu fermitate Heilmann. I-am spus că ieșirea lui nu era autorizată și că nu vom merge după el, indiferent ce s-ar întâmpla. În plus, dr. Brown și cei doi piloți mă anunță că navele *Newton* abia dacă vor putea fi manevrate spre casă de noi, cei care am mai rămas... iar analiza lor presupunea că Wakefield se află aici. Nu ne mai putem permite niciun risc.

La masă se instalează o tăcere apăsătoare și sumbră.

— Intenționez să vă comunic imediat după prânz, rosti Brown ridicându-se în picioare, dar mi se pare că niște vești bune ne-ar prinde bine tuturor. Acum o oră am primit ordine noi. Urmează să plecăm spre Pământ în ziua I-14⁴⁰, așadar peste o săptămână și ceva. Între

---

⁴⁰ Abreviere de la *Ignition* - Aprindere (n. red.).

timp, vom recalifica personalul, ne vom odihni pentru călătorie și ne vom asigura că toate sistemele lui *Newton* funcționează la parametri normali.

Turgheniev, Yamanaka și Sabatini își manifestară entuziasmul prin strigăte de bucurie.

— Dacă tot plecăm fără să ne mai întoarcem în Rama, de ce așteptăm atâta? întrebă Janos. Cu siguranță, suntem în stare să ne pregătim în trei-patru zile.

— Din câte am înțeles, replică Brown, pe parcursul următoarelor trei zile colegii noștri militari au o misiune specială care le va ocupa majoritatea timpului – și o parte din timpul nostru. Aruncă o privire spre Heilmann. Vrei să le spui?

Amiralul se ridică în picioare.

— Trebuie să discut întâi detaliile cu generalul O'Toole, declară el cu voce sonoră. Măine dimineață vă vom explica tuturor.

O'Toole nu avea nevoie să i se arate mesajul primit de amiral cu douăzeci de minute mai târziu. Îi știa conținutul. Conform procedurilor de rigoare, conținea doar trei cuvinte:

Aplicați planul Trinity.

54. O DATĂ EROU

Michael O'Toole nu reușea să doarmă.

După ce se foi pe toate părțile, porni muzica favorită și repetă la nesfârșit „Sfântă Fecioară” și

„Tatăl Nostru”. Nimic nu-l ajută. Tânjea după ceva care să-l distragă, să-l facă să uite de responsabilități și să-i permită sufletului său puțină odihnă.

„Aplicați planul Trinity”, își zise în cele din urmă, concentrându-se asupra adevăratei cauze a neliniștii sale. Ce însemna de fapt asta? Deschiderea containerelor, scoaterea armelor nucleare (de mărimea unor frigidere), verificarea subsistemelor, așezarea bombelor pe transportor și transbordarea lor în ecluza lui Rama, apoi coborârea cu ascensorul greu...

Ce altceva? încă un lucru, care nu avea să dureze mai mult de un minut la fiecare bombă, însă constituia de departe operația cea mai importantă. Pe flanc, armele aveau o pereche redundantă de tastaturi numerice. El și amiralul Heilmann trebuiau să le folosească pentru a introduce o serie de cifre, codul RQ cum era denumit, înainte de amorsare. Fără codurile acelea, armele ar fi rămas pentru totdeauna în stare de somnolență.

Dezbaterile privind includerea focoaselor nucleare la bordul lui Newton stârniseră ecouri pe coridoarele CGE din Amsterdam. Votul final fusese strâns. Se hotărâse ca nava terestră să transporte arme dar, pentru a domoli îngrijorarea, se promisese implementarea unor măsuri stricte împotriva utilizărilor neautorizate.

Pe parcursul aceluiași întruniri, conducerea

militară CGE evitase protestele publice prin impunerea clasificării de „Strict Secret” asupra faptului că *Newton* urma să aibă la bord arme nucleare. Nici măcar membrilor civili ai echipajului nu li se dezvăluise nimic despre existența bombelor.

Înainte de lansarea misiunii, grupul secret de lucru „Procedura Trinity” se întâlneau de șapte ori, în patru locuri diferite din toate colțurile lumii. În scopul de a face procesul de activare imun la orice impuls electronic întâmplător, se alesese metoda de activare manuală a bombelor. În felul acesta niciun dement de pe Pământ și niciun astronaut înspăimântat din *Newton* n-ar fi reușit să le declanșeze printr-o simplă comandă electronică. Șeful de stat-major, Kazuo Norimoto, un bărbat strălucit, dar adeptul disciplinei rigide, își exprimase temerea că renunțarea la comanda electronică ar duce la dependența nefirească a întregii operațiuni de membrii echipajului. Fusesse convins, totuși, că era preferabil să depindă de ofițerii prezenți la bordul lui *Newton*, decât să-și facă griji pentru un terorist sau fanatic care ar fi reușit, cine știe cum, să pună mâna pe codul de activare.

Dar dacă unul dintre ofițerii din *Newton* era cuprins de panică? Cum putea fi protejat sistemul împotriva unui act unilateral de declanșare a focoselor nucleare efectuat de un membru al echipajului? Discuțiile duseseră la un procedeu de

securitate relativ simplu. Din echipaj aveau să facă parte trei ofițeri. Fiecare va cunoaște un cod RQ unic. Introducerea manuală a două dintre seriile lungi de numere va arma dispozitivele. În felul acesta, sistemul era protejat împotriva acțiunii unui ofițer recalcitrant, ori înspăimântat. Părea o garanție suficientă.

Dar situația noastră actuală n-a fost luată niciodată în calcul, medită O'Toole întins pe pat. În eventualitatea oricărei acțiuni periculoase, fie ea militară sau civilă, fiecare dintre noi trebuie să încredințeze codul unui locțiitor. Cine însă ar fi crezut că o apendicomie putea fi periculoasă? Codul lui Valeri a murit o dată cu el. Ceea ce înseamnă că în prezent sistemul necesită doi oameni... din doi.

Se întoarce pe burtă și-și îngropă fața în pernă. Acum înțelegea cu adevărat de ce continua să fie treaz. Dacă nu introduc codul, bombele nu pot fi utilizate. Își aminti de un prânz la bordul navei militare, luat împreună cu Borzov și Heilmann, în timpul plăcutei călătorii spre Rama. „Este un joc perfect de echilibru”, glumise generalul rus, „și probabil că s-a ținut seama de el atunci când am fost selectați în echipaj. Otto ar apăsa pe declanșator la cea mai mică provocare, iar pe tine, Michael, te-ar frământa moralitatea deciziei, chiar dacă viața ți-ar fi amenințată. Eu mă aflu la mijloc.”

„Însă tu ești mort, își zise O'Toole, și nouă ni s-a

ordonat să amorsăm focoasele.” Se ridică din pat și se îndreptă spre birou. Așa cum proceda mereu când avea de luat o hotărâre de mare importanță, scoase din buzunar un carnețel electronic și alcătui două liste scurte, una sintetizând motivele pentru îndeplinirea ordinului de amorsare și distrugerea lui Rama, cealaltă argumentele împotriva. Nu avea niciun motiv perfect logic de a se opune ordinului primit – giganticul vehicul era probabil o mașinărie fără viață, cei trei colegi ai săi muriseră cu siguranță, iar amenințarea la adresa Pământului nu era deloc neglijabilă. Totuși, bărbatul ezita. Ceva anume din comiterea unui asemenea act, evident ostil, îi rănea sentimentele.

Se întinse din nou pe pat, cu fața în sus. „Sfinte Dumnezeule, se rugă el cu ochii în tavan, cum aș putea să știu ce este corect în situația aceasta? Rogu-te, arată-mi calea de urmat.”

Cu numai treizeci de secunde înainte de a fi trezit de propriul ceas, Heilmann auzi o bătaie ușoară în ușă. Câteva momente mai târziu, în cabină intră O'Toole. Generalul era deja echipat.

— Ești matinal, Michael, rosti amiralul bâjbâind după cafeaua sa, care se încălzea deja de cinci minute.

— Voiam să vorbesc cu tine, spuse afabil O'Toole.

Îl așteptă pe celălalt să-și ia cana de cafea.

— Despre ce-i vorba?

— Vreau să anulezi consfătuirea din dimineața

asta.

— De ce? Avem nevoie de ajutor din partea echipajului, așa cum am stabilit aseară. Cu cât amânăm mai mult, cu atât crește probabilitatea să întârziem plecarea.

— Nu sunt încă pregătit.

Heilmann se încruntă, sorbi din cafea și-și studie interlocutorul.

— Înțeleg, zise calm. Ce anume îți lipsește ca să fii pregătit?

— Vreau să vorbesc cu cineva, poate cu generalul Norimoto, ca să înțeleg de ce distrugem Rama. Îți cunosc părerea, am vorbit cu tine aseară, dar vreau să aud motivul din gura celui care a dat ordinul.

— Datoria unui militar este să se supună ordinelor. Să pui întrebări ar putea fi considerat o încălcare a disciplinei...

— Înțeleg toate astea, Otto, dar nu ne aflăm pe un câmp de luptă, îl întrerupse O'Toole. Nu refuz să îndeplinesc ordinul. Vreau doar să fiu sigur...

Vocea i se frânse și O'Toole privi fix peretele din fața sa.

— Sigur de ce?

— Sigur că procedez corect.

O videoconferință video fu stabilită cu Norimoto, iar întrunirea echipajului se amână. Deoarece în Amsterdam era miezul nopții, trecu o perioadă de timp până ce transmisia cifrată fu decodată și

prezentată șefului de stat-major. În stilul său caracteristic, generalul Norimoto solicită câteva ore pentru a pregăti răspunsul, astfel încât să obțină „consensul colegilor” în legătură cu cele ce avea să-i comunice lui O’Toole.

Când sosi transmisia de pe Pământ, generalul și Heilmann se aflau împreună în centrul de comandă al navei militare. Norimoto era îmbrăcat în uniformă de gală. Îi salută sobru pe cei doi ofițeri din Newton, își puse ochelarii și citi textul pregătit:

— Generale O’Toole, am revăzut cu grijă întrebările dumitale din ultima transmisie. Problemele pe care le-ai ridicat au fost incluse pe lista noastră de discuții înainte ca să decidem declanșarea. Conform protocolului operativ ASI-CGE, dumneata și ceilalți militari de la bordul lui *Newton* faceți parte temporar din statul meu major, prin urmare, eu vă sunt superiorul. Mesajul care v-a fost transmis trebuie considerat un ordin.

Norimoto schiță un zâmbet subțire.

— Cu toate acestea, având în vedere semnificația acțiunii menționată în ordin și vizibila dumitale grijă legată de posibile repercusiuni, am elaborat trei puncte sumare menite să te ajute să ne înțelegi hotărârea:

Unu. Nu știm dacă nava Rama este ostilă sau prietenoasă. Nu avem niciun mijloc prin care să obținem date suplimentare în acest sens.

Doi. Rama se îndreaptă spre Pământ. Ar putea să între în coliziune cu planeta noastră, să întreprindă acțiuni ostile o dată ajunsă în vecinătatea Terrei, sau acțiuni benigne, a căror natură nu o putem defini.

Trei. Aplicând planul Trinity în momentul când Rama se află la zece sau mai multe zile depărtare, garantăm securitatea planetei, indiferent de intențiile sau viitoarele sale acțiuni.

Norimoto făcu o pauză scurtă.

— Asta-i tot, conchise el. Aplicați planul Trinity. Ecranul se întunecă.

— Mulțumit? întrebă Heilmann.

— Așa cred. N-am auzit nimic nou, dar nici nu trebuia să mă aștept la altceva.

Amiralul se uită la ceas.

— Am pierdut aproape o zi întreagă. Convoc întrunirea imediat după prânz?

— Mai bine nu, replică O'Toole. Episodul ăsta m-a epuizat, iar noaptea trecută abia dacă am reușit să dorm. Prefer să așteptăm până mâine dimineată.

— În regulă, rosti amiralul după o pauză. (Se ridică și-și trecu brațul după umărul generalului.) Începem mâine, după micul dejun.

A doua zi dimineată, O'Toole nu participă la întrunirea programată. Îi telefonase lui Heilmann și-l rugase să o țină fără el, pretextând o „durere acută de stomac”. Se îndoia că fusese crezut, dar

n-avea de fapt importanță.

O'Toole urmări consfătuirea pe monitorul din cabina sa, fără să o întrerupă sau să intervină. Niciunul dintre ceilalți astronauți nu păru foarte mirat de existența la bord a arsenalului nuclear. Heilmann explică în detaliu ce trebuia făcut. Își asigură sprijinul lui Yamanaka și Tabori, așa cum discutase în prealabil cu O'Toole, și schiță activitățile menite să conducă la amplasarea focoarelor nucleare în interiorul lui Rama, în următoarele șaptezeci și două de ore. Astfel, echipajului îi mai rămâneau încă trei zile de pregătiri pentru plecare.

— Când vor fi detonate bombele? se interesă nervos Tabori după ce amiralul își termină expunerea.

— La șaiszeci de ore după plecarea noastră. Conform modelelor studiate la sol, în douăsprezece ore ar trebui să ieșim din zona de împrăștiere a fragmentelor dar, pentru siguranță, am stabilit ca bombele să nu explodeze până nu vom fi la o distanță de minim douăzeci și patru de ore... Dacă plecarea este amânată de cine știe ce motiv, momentul detonării poate fi modificat prin comandă electronică.

— Asta-i liniștitor, remarcă Janos.

— Alte întrebări?

— Doar una, vorbi tot Janos. Atâta timp cât intrăm în Rama ca să amplasăm bombele, înțeleg că va fi în regulă să ne căutăm prietenii pierduți.

În eventualitatea că mai hoinăresc pe acolo...

— Orarul este foarte limitat, astronaut Tabori, iar amplasarea bombelor în interior necesită doar câteva ore. Din păcate, din cauza întârzierii survenită în declanșarea operațiunii, suntem nevoiți să poziționăm bombele pe întuneric.

„Minunat, reflectă O'Toole. Iată încă ceva de care pot fi acuzat.” în ansamblu, socotea totuși că Heilmann condusesese foarte bine discuția. A fost frumos din partea lui să nu menționeze nimic despre coduri. „Probabil că-i convins că mă voi supune ordinului. Și probabil are dreptate.”

Când O'Toole se trezi din somn, trecuse de prânz și era flămând ca un lup. În sala de mese nu se mai afla decât Francesca; femeia își termina cafeaua și studia niște date pe monitorul calculatorului.

— Te simți bine, Michael? îl întrebă cum îl văzu. Generalul încuviință din cap.

— Ce citești?

— Un manual de software. David e îngrijorat că fără Wakefield nu vom ști nici măcar dacă programele din *Newton* operează sau nu corect. Învăț să interpretez un program de diagnoză.

— Hmm, fluieră O'Toole. Cam dificil pentru un reporter.

— Nu-i chiar așa de complicat, râse ea. Și e extrem de logic. Poate că în viitoarea mea carieră voi fi inginer.

O'Toole își făcu un sandviș, luă o cutie cu lapte și i se alătură la masă. Francesca îi puse o mână pe braț.

— Vorbind despre cariere viitoare, Michael, te-ai gândit cumva și la a ta?

— Ce vrei să spui?

— Sunt prinsă în obișnuita dilemă profesională, dragă prietene. Îndatoririle mele de reporter au intrat în conflict direct cu sentimentele.

O'Toole se opri din mestecat.

— Heilmann ți-a spus?

Ea încuviință din cap.

— Nu sunt proastă, Michael. Oricum aș fi aflat, mai devreme sau mai târziu. Și este un subiect fierbinte, foarte fierbinte. Poate unul dintre cele mai importante de pe durata misiunii. Parcă văd titlurile buletinelor de știri: „General american refuză să se supună ordinului de a distruge Rama. Urmăriți emisiunea de la ora 17.”

Bărbatul trecu în defensivă.

— N-am refuzat. Procedura Trinity nu-mi cere să introduc codul decât după scoaterea armelor din containere...

— "...și înainte de plasare pe transportor", termină fraza Francesca. Ceea ce se va întâmpla peste optsprezece ore. Măine dimineață, după calculele mele... Am de gând să înregistrez evenimentul istoric.

Se ridică de la masă.

— Și, Michael, în caz că te interesează, n-am

menționat convorbirea ta cu Norimoto în niciunul dintre reportaje. S-ar putea să mă refer la ea în memoriile mele, dar nu le voi publica decât peste vreo cinci ani.

Se răsuci și-l privi ținută în ochi pe O'Toole.

— Prietene, ești pe cale să devii, peste noapte, din erou – un ticălos. Sper că ai cântărit cu atenție toate urmările deciziei tale.

55. VOCEA SFÂNTULUI MICHAEL

O'Toole își petrecu după-amiaza în cabina sa, privindu-i pe monitor pe Yamanaka și Tabori care verificau armele nucleare. Fusesse scutit de verificarea subsistemelor datorită pretensei sale indispoziții stomacale. Procedura era surprinzător de simplă; nimeni n-ar fi bănuir că era destinată să distrugă cea mai fascinantă creație inginerească văzută vreodată de omenire.

Generalul își sună soția înainte de prânz. *Newton* se apropiase mult de Pământ, așa încât decalajul temporal dintre transmisie și recepție se redusese sub trei minute. Demodatele conversații duplex redeveniseră posibile. Convorbirea lui cu Kathleen se desfășură cordial și obișnuit. Pe moment, bărbatul se gândise să-i împărtășească dilema sa, însă își adusese aminte că linia nu era sigură și renunțase. Amândoi își exprimară bucuria de a fi împreună într-un viitor apropiat.

Masa o luă împreună cu echipajul. Janos se găsea într-una dintre stările sale de veselie

excesivă, întreținându-i pe ceilalți cu povești despre după-amiaza petrecută în compania „gloanțelor”, termenul pe care insista să-l folosească pentru a desemna bombele nucleare.

— La un moment dat, îi spuse lui Francesca, fixasem ușor „gloanțele” pe podea, dispunându-le în șir, ca piesele de domino. L-am speriat de moarte pe Yamanaka, când am lovit primul glonț și toate au căzut care încotro – bang, bing, bong. Hiro era convins că vor exploda.

— Nu te-ai gândit că ai fi putut avaria vreo componentă critică? întrebă Brown.

— Nu. Manualele primite de la Otto specifică faptul că nu le poți strica nici dacă le dai drumul din vârful lui Trump Tower. În plus, încă n-au fost armate. Am dreptate, Herr amiral?

Heilmann încuviință din cap și Janos se lansa în altă povestire. Minteia lui O'Toole făcea însă în acest timp legături imposibil de evitat între obiectele metalice din nava militară și norul în formă de ciupercă de deasupra Pacificului...

Francesca îl întrerupse din reverie.

— Michael, ai o convorbire urgentă pe linia personală. Președintele Bothwell îți va vorbi peste cinci minute.

Conversația de la masă încetă brusc.

— Ia te uită, rânji Janos, înseamnă că ești cineva. Nu oricine primește telefon de la Bothwell „Bătătorul”.

O'Toole se scuză politicos și reveni în cabină.

Trebuie să fie la curent, medită el în timp ce aștepta cu nerăbdare legătura. Firește că da. Doar este președintele Statelor Unite.

O'Toole iubise dintotdeauna baseball-ul, iar echipa lui favorită era Boston Red Sox. În timpul Marelui Haos, în 2141, meciurile de base-ball fuseseră suspendate, dar un grup de întreprinzători reluase campionatul patru ani mai târziu. Când Michael avea șase ani, în 2148, tatăl său îl dusesse pe stadionul Fenway ca să asiste la meciul dintre Red Sox și Havana Hurricanes. Astfel începuse o dragoste de o viață pentru O'Toole.

Stângaciul Sherman Bothwell fusese băătorul lui Red Sox între 2172 și 2187, un jucător extrem de popular. Originar din Missouri, modestia și tenacitatea lui se dovediseră la fel de rare ca și cele 527 lovituri reușite în cei șaisprezece ani de prezență în prima ligă. În ultimul an ca jucător de base-ball, soția îi murise într-un teribil accident nautic.

De atunci se dedicase exclusiv creșterii copiilor, lucru apreciat de toată lumea.

Trei ani mai târziu, după ce se recăsătorise cu Linda Black, frumoasa fiică a guvernatorului statului Texas, pentru mulți devenise limpede că Sherman avea în minte o carieră politică. Avansase cu repeziciune. Întâi locțiitor al guvernatorului, apoi guvernator și candidat la președinție. În 2196 ajunsese în Casa Albă, ales

aproape în unanimitate și se anticipa că-l va înfrânge fără probleme pe candidatul Partidului Creștin Conservator, în alegerile generale programate pentru 2200.

— Salut, generale O'Toole, spuse bărbatul în costum albastru, zâmbind călduros. Sunt Sherman Bothwell, președintele dumitale.

Președintele nu se folosea de notițe. Stătea aplecat înainte, pe un scaun obișnuit, cu coatele sprijinite de coapse și cu mâinile încrucișate în față. Vorbea ca și cum ar fi stat lângă O'Toole într-o cameră oarecare.

— Urmăresc misiunea *Newton* cu mare interes, chiar de la lansare – ca de altfel și ceilalți din familie, Linda și cei patru copii. Dar am fost mai cu seamă atent în aceste ultime săptămâni, când tragediile s-au abătut asupra dumitale și a colegilor din echipaj. Dumnezeu, cine și-ar fi imaginat existența unei nave cum e Rama? De-a dreptul uluitoare...

În orice caz, înțeleg că s-a primit din partea CGE ordinul de a distruge Rama. Știu că asemenea decizii nu se iau ușor și că ele implică o mare responsabilitate asupra unor oameni ca dumneata. Cu toate acestea, sunt sigur că este decizia corectă.

Da, domnule, știu că este corectă! Păi, fiica mea, Courtney, care nu are decât opt anișori, se trezește aproape în fiecare noapte din coșmaruri. Am urmărit încercarea voastră le a captura biotul

acela ca un crab și, Dumnezeu, a fost îngrozitor. În prezent, Courtney știe – s-a anunțat la televizor – că Rama se îndreaptă direct spre Pământ și este teribil de speriată. Îngrozită! Crede că întreaga țară va fi invadată de crabi, și că ea și toți prietenii vor fi ciopârțiți ca reporterul Wilson.

Îți spun aceste lucruri, generale, deoarece știu că te găsești în fața unei decizii cruciale. Și fiindcă am auzit zvonul că ai ezita să distrugi vehiculul extraterestru și minunile din interiorul său. Dar, generale, i-am povestit lui Courtney despre dumneata. I-am spus că împreună cu restul echipajului veți face Rama țândări, cu mult înainte să atingă Pământul.

De asta ți-am telefonat. Să-ți spun că mă bazez pe dumneata. La fel face și Courtney.

Înainte de a-l fi ascultat pe președinte, O'Toole sperase că ar fi putut profita de prilej pentru a-și expune dilema înaintea conducătorului națiunii americane. Își închipuise chiar că va avea ocazia să-l întrebe pe Bothwell „Bătătorul” despre caracterul speciei care distruge, pentru a se proteja de un risc improbabil. Dar în urma scurtului discurs, practic perfect, al fostului jucător de base-ball, nu mai avea ce să spună. Cum să refuze o asemenea rugămintă? Toate fetițele Courtney Bothwell de pe întreaga planetă contau pe el.

O'Toole se trezi după un somn de cinci ore. Era

conștient că-l aștepta cea mai importantă acțiune din viața lui. I se părea că tot ce făcuse până atunci, cariera, studiile religioase, chiar și activitățile familiale, îl pregătiseră doar în vederea acestei clipe. Dumnezeu îi încredințase o hotărâre de mare însemnătate. Dar ce aștepta de la el? Fruntea i se broboni cu sudoare în vreme ce îngenunchea în fața Hristosului de pe crucifixul aflat înapoia biroului.

Sfinte Dumnezeule, se rugă el împletindu-și degetele, ora mea se apropie și eu încă nu văd clar dorința Ta. Ar fi atât de simplu pentru mine să mă supun ordinelor și să fac ceea ce dorește toată lumea. Asta este și dorința Ta? Cum pot să știu cu precizie?

Închise ochii și se rugă pentru călăuzire, cu o feroare ce depășise orice alt sentiment trăit până atunci. Rugându-se, își reaminti un alt moment, petrecut cu ani în urmă, când fusese angajat ca tânăr pilot într-o forță de menținere a păcii în Guatemala. O'Toole și oamenii săi se treziseră într-o dimineață, în mica lor bază aeriană din junglă, complet înconjurați de teroriștii de dreapta care încercau să îngenuncheze firavul guvern democratic. Rebelii doreau să obțină avioanele, garantând în schimb liberă trecere pentru O'Toole și subordonații săi.

Maiorului O'Toole îi trebuiseră cincisprezece minute de deliberare și rugăciune înainte de a hotărî să nu cedeze. În lupta care urmase,

avioanele fuseseră distruse și aproape jumătate din oamenii săi muriseră, dar rezistența lui simbolică împotriva terorismului impulsionase atât recentul guvern al Guatemalei, cât și multe altele din întreaga Americă Centrală, într-un moment când țările acelea sărace luptau disperat pentru a depăși ravagiile celor două decenii de criză. Lui O'Toole i se decernase Ordinul de Merit, cea mai înaltă medalie militară CGE, pentru faptele vitejești din Guatemala.

Peste ani, la bordul lui *Newton*, procesul de decizie se dovedea mult mai puțin direct. În Guatemala, tânărul maior nu se îndoiește de moralitatea acțiunilor sale. Dar ordinul de a distruge Rama reprezenta cu totul altceva. După părerea lui O'Toole, nava extraterestră nu întreprinsese nicio acțiune evident belicoasă. În plus, știa că ordinul primit se baza în principal pe doi factori: teama de ceea ce ar fi putut întreprinde Rama și strigătul xenofob al opiniei publice. Din punct de vedere istoric, atât teama cât și opinia publică nu fuseseră niciodată preocupate de moralitate. Dacă ar fi reușit cumva să determine adevăratul scop al lui Rama, atunci poate...

Sub crucifix, pe birou, se afla statueta unui tânăr cu păr cârlionțat și ochi mari. Sfântul Michael din Siena îl însoțise pe O'Toole în toate călătoriile întreprinse după ce se căsătorise cu Kathleen. Privindu-l, îi veni o idee. Căută într-unul dintre sertarele biroului și scoase o cărțuie

electronică. O activă, verifică meniul și apela conform indexului predicile Sfântului Michael.

Sub cuvântul „Rama”, generalul găsi o mulțime de referințe. Cea pe care o căuta era marcată cu litere albine. Constituia „predica ramană”, ținută în fața a cinci mii de neofiți, cu trei săptămâni înainte de holocaustul din Roma. O’Toole începu să citească.

„Ca subiect al predicii mele de astăzi, voi aborda chestiunea ridicată de sora Judy în Consiliu: pe ce se bazează afirmația mea că nava extraterestră denumită Rama ar putea să fie vestitorul celei de-a doua întrupări a lui Hristos? Până în acest moment, nu am avut o revelație clară în niciuna dintre direcții, totuși Dumnezeu mi-a sugerat că heralzii celei de-a doua întrupări vor fi extraordinari, altminteri oamenii nu-i vor observa. Nu va fi de ajuns un simplu înger sau sunetul a două trâmbițe în ceruri. Heralzii vor trebui să facă lucruri cu adevărat spectaculoase pentru a atrage atenția lumii.

În profețiile Vechiului Testament există un precedent, în care vestitorii venirii lui Iisus soseau din ceruri. Carul lui Isaia a fost Rama a timpului său. Tehnologic vorbind, era la fel de misterios pentru oamenii vremii lui precum este Rama astăzi. În această privință există un fel de similitudine, o simetrie deloc incompatibilă cu ordinea Domnului.

Dar ceea ce cred că dă speranță în venirea primei

nave Rama acum opt ani – și spun „prima”, întrucât sunt sigur că vor urma și altele – este că ea obligă oamenii să se gândească la ei înșiși dintr-o perspectivă extraterestră. Prea adesea limităm conceptul nostru de Dumnezeu și, în acest fel, ne limităm propria spiritualitate. Aparținem Universului. Suntem copiii săi. Numai șansa și întâmplarea au făcut ca atomii noștri să atingă conștiința de sine aici, pe această planetă.

Rama ne obligă să ne gândim la noi înșine, și la Dumnezeu, ca ființe ale Universului. Este un tribut adus inteligenței Sale că ne-a trimis un astfel de vestitor acum.

Pentru că, așa cum v-am spus de multe ori, evoluția noastră va întârzia atâta timp cât nu vom fi în stare să înțelegem că întreaga specie umană nu este decât un singur organism. Apariția lui Rama reprezintă un alt semnal că a sosit vremea să ne schimbăm felul de a fi și de a începe evoluția finală.”

Generalul O'Toole închise cartea și se frecă la ochi. Mai citise predica o dată, de fapt, chiar înainte de întrevvedere acordată de Papă la Roma. Cumva, totuși, nu avusese aceeași semnificație ca acum. „Ce ești tu, Rama? se întrebă. O amenințare pentru Courtney Bothwell sau vestitorul celei de a doua întrupări a lui Hristos?”

Înainte de micul dejun, O'Toole încă șovăia. Nu știa ce decizie va lua. Îl apăsa faptul că primise un

ordin direct din partea superiorului său. Era conștient că, atunci când fusese numit în funcția respectivă, jurase nu numai să se conformeze ordinelor, dar și să-i protejeze pe toți oamenii de pe planetă. Avea oare vreun indiciu că ordinul acesta era atât de imoral încât să-l oblige să-și încalce jurământul?

Atât timp cât se gândea la Rama doar ca la o mașinărie, nu-i venea greu să-i accepte distrugerea. La urma urmelor, acțiunea lui nu ucidea niciun raman. Dar ce spusese Wakefield? Că nava ramană era probabil mult mai inteligentă decât orice creatură de pe Pământ, inclusiv decât omul? Și care inteligența artificială nu deținea un loc aparte printre creațiile Domnului, găsindu-se chiar deasupra formelor inferioare de viață?

În cele din urmă, O'Toole fu doborât de oboseală. Pur și simplu nu mai avea energia de a face față neîntreruptului șuvoi de întrebări fără răspuns. Șovăind, se hotărî să pună punct frământărilor și să ducă la îndeplinire ordinul.

Prima grijă fu să rememoreze codul RQ, un șir de cincizeci de numere cuprinse între 0 și 9, cunoscut doar de el și de procesoarele armelor nucleare. Înainte de lansare, generalul introdusese personal codul și verificase dacă fusese stocat corect în memoria fiecărei arme. Șirul de cifre era lung, pentru a minimiza probabilitatea duplicării lui printr-un procedeu electronic de căutare. Ofițerii misiunii Newton

fuseseră sfătuiți să aleagă o succesiune de cifre care să îndeplinească două criterii: să fie aproape imposibil de uitat și să nu fie ușor de ghicit, ca numerele de telefon ale familiei, pe care cineva interesat le putea afla din dosarele personale.

Din motive sentimentale, O'Toole dorise ca nouă cifre să fie datele zilelor de naștere ale lui și soției, 29-3-42, respectiv 7-2-46. Știa că orice criptograf ar fi putut căuta imediat asemenea alegeri evidente, așa că hotărâse să camufleze datele în cele cincizeci de cifre. Cum rămânea însă cu celelalte patruzeci și una? Numărul acela, 41, îl intrigase pe O'Toole încă de la o petrecere cu bere și pizza organizată în cel de al doilea an petrecut în Massachusetts Institute of Technology. Atunci, în mijlocul unei discuții aburite de alcool, unul dintre prietenii săi, un geniu în teoria numerelor al cărui nume îl uitase de mult, îi destăinuise că 41 era „un număr foarte special, primul întreg din cel mai lung șir continuu de numere prime pătrate”.

O'Toole nu înțelesese niciodată foarte bine ce însemna „număr prim pătratic”. În schimb, înțelegea și era fascinat de faptul că șirul 41, 43, 47, 53, 61, 71, 83, 97, unde fiecare termen se calcula măbind cu doi diferența dintre termenii anteriori, ducea la exact patruzeci de numere prime consecutive. Șirul de numere prime se termina atunci când al patruzeci și unulea termen se dovedea a fi neprim, respectiv $41 \times 41 = 1681$.

O'Toole îi împărtășise acest lucru doar soției, Kathleen, când ea împlinise patruzeci și unu de ani, primind un răspuns atât de lipsit de strălucire, încât nu-l mai menționase niciodată nimănui.

Însă pentru codul său era perfect, mai cu seamă dacă-l ascundea cum se cuvine. Pentru a-și construi seria de cincizeci de cifre, generalul alcătuisese la început o succesiune de patruzeci și una de cifre, fiecare provenind din suma primelor cifre ale termenului corespunzător din șirul special începând cu 41. Astfel, numărul începea cu „5”, obținut din 41, continua cu „7” pentru 43, „1” pentru 47 ($4+7=11$) și apoi rezultatul era scurtat), „8” pentru 53 și așa mai departe. O'Toole împrăștie după aceea cifrele datelor de naștere folosind inversul unui șir Fibonacci⁴¹ (34, 21, 13, 8, 5, 3, 2, 1, 1) pentru a defini locurile celor nouă numere întregi în șirul de patruzeci și una de cifre.

Nu era ușor deloc să memoreze întreaga secvență, dar generalul nu dorea s-o noteze și s-o poarte cu el în momentul procesului de activare. Dacă o scria, atunci oricine ar fi putut s-o utilizeze, cu sau fără acordul său, iar el și-ar fi pierdut opțiunea de a se răzgândi. De îndată ce rememoră șirul, O'Toole distruse toate calculele și merse să se întâlnească cu ceilalți astronauți, pentru a lua micul dejun.

---

⁴¹ Leonardo Fibonacci (1170-1240), matematician italian (n. trad.).

— Uite o copie a codului meu, Francesca, una pentru tine, Irina, iar ultima pentru Hiro. Îmi pare rău, Janos, declară cu un zâmbet larg Heilmann, dar alte „gloanțe” nu mai am. Poate că generalul O’Toole îți va permite să introduci codul său într-una dintre bombe.

— În regulă, Herr amiral, replică crispat Janos. De anumite privilegii mă pot lipsi în viață.

Heilmann transformase în spectacol amorsarea focoaselor nucleare. Făcuse copii după cod și fu încântat să le explice celorlalți cât de inteligent îl concepusese. Acum, cu o nonșalanță deloc caracteristică, permitea restului echipajului să participe la acțiune.

„Francescăi îi plăcea la nebunie. Pentru televiziune, subiectul era ideal. O’Toole bănuia că probabil ea îi sugerase lui Heilmann scenariul, dar nu pierdu timp gândindu-se la asta. Era din caleafară de uluit cât de calm devenise. După lunga și agonizanta căutare de sine, se părea că avea să-și îndeplinească sarcina fără muștrări de conștiință.

Amiralul se încurcă la introducerea numărului (recunoscuse că era marcat de emoții) și uită unde anume ajunsese în secvența de cifre. Proiectanții sistemului prevăzuseră însă această posibilitate și instalaseră două leduri, unul verde și unul roșu, chiar deasupra tastaturii de pe flancul bombei. La fiecare zece cifre se aprindea o lumină, indicând dacă seria respectivă corespundea sau nu celei din

memoria electronică. Membrii comisiei de siguranță își exprimaseră îngrijorarea că dispozitivul suplimentar compromitea sistemul (ar fi fost mult mai ușor de decodat cinci succesiuni de zece cifre față de una singură de cincizeci), însă testele repetate dovediseră necesitatea lui.

La sfârșitul celei de-a doua serii de zece cifre, Heilmann fu salutat de aprinderea luminii roșii.

— Am greșit undeva, spuse cu evidentă jenă.

— Mai tare, strigă Francesca din locul de unde filma.

Încadraseră cu grijă imaginea, astfel încât atât focoasele, cât și transportoarele să fie vizibile.

— Am făcut o greșală, repetă amiralul. Zgomotul m-a zăpăcit. Trebuie să aștept treizeci de secunde înainte să încep din nou.

După ce Heilmann termină cu succes, Brown introduse codul în cea de-a doua bombă. Părea aproape plictisit; cu siguranță că sentimentul încercat la apăsarea tastelor nu era unul de entuziasm. Irina Turgheniev amorsă a treia bombă. Făcu un comentariu scurt, dar plin de pasiune, în care își sublime opinia că distrugerea lui Rama era absolut esențială.

Nici Yamanaka și nici Francesca nu scoaseră un cuvânt. Totuși Francesca impresionează echipajul, introducând din memorie primele treizeci de cifre. Luând în considerație faptul că nu văzuse codul lui Heilmann decât cu o oră înainte și că de atunci nu fusese singură mai mult de două minute,

performanța ei era întru totul remarcabilă.

Apoi veni rândul lui O'Toole. Zâmbind liniștit, generalul se apropie cu pași ușori de prima bombă. Ceilalți astronauți aplaudară, arătându-și respectul față de el și recunoscându-i frământările. Ceru să se facă liniște, explicând că urma să introducă întregul șir din memorie... după care tastă primele zece cifre.

Se opri o secundă la aprinderea luminii verzi. În clipa aceea, în minte îi fulgeră imaginea unei fresce din al doilea nivel al capelei Sfântul Michael din Roma. Un tânăr înveșmântat într-o robă albastră, cu ochii înălțați spre cer, stătea pe treptele monumentului lui Victor Emmanuel, predicând mulțimii. Generalul O'Toole auzi, tare și limpede, un glas. Vocea îi spuse „Nu”.

Se răsuci brusc.

— A spus cineva ceva? întrebă privindu-i pe astronauți.

Colegii lui clătinară din cap. Deconcertat, O'Toole se întoarse din nou spre bombă. Încercă să-și amintească a doua serie de zece cifre. Nu mai reuși. Inima îi bătea nebunește. Mintea continua să i se întrebe, iarăși și iarăși: Ce-a fost vocea aceea? Hotărârea de a-și duce la îndeplinire ordinul se destrămă.

Michael O'Toole respiră adânc, se răsuci pe călcâie și traversă cala uriașă. Când trecu pe lângă colegii săi uluiți, îl auzi pe Heilmann țipând:

— Ce faci?

— Mă duc în cabina mea, răspunse fără să încetinească pasul.

— N-ai de gând să amorsezi bombele? îl întrebă din spate Brown.

— Nu. Cel puțin, nu deocamdată.

56. O RUGĂCIUNE ASCULTATĂ

O'Toole rămase în cabină tot restul zilei. Heilmann îl vizită la aproximativ o oră după eșecul introducerii codului de activare. După câteva schimburi de cuvinte de complezență (Heilmann era jalnic la așa ceva), amiralul îi puse întrebarea crucială.

— Ești pregătit să continui amorsarea?

O'Toole clătină din cap.

— Așa credeam azi-dimineață, Otto, dar...

Nu trebui să spună mai mult. Heilmann se ridică de pe scaun.

— I-am ordonat lui Yamanaka să transporte primele două gloanțe în ecluza ramană. Le vei găsi acolo, după cină, în caz că te răzgândești. Celelalte trei vor rămâne pentru moment în cală. Îl privi țintă câteva secunde, apoi reluă: Sper să-ți vină mintea la cap înainte de a fi prea târziu, Michael. Avem și așa destule probleme la cartierul general.

Când Francesca își făcu apariția cu nelipsita-i videocameră, două ore mai târziu, din felul cum își alegea cuvintele deveni limpede că părerea generală, cel puțin între astronauții rămași, era că O'Toole suferea de o criză nervoasă acută.

Bărbatul nu era sfidător și nici nu făcea o declarație de credință prin gestul său. Nimeni din echipaj nu ar fi tolerat o asemenea posibilitate, deoarece, prin asociere, le-ar fi creat tuturor o imagine defavorabilă. Nu, era evident că nervii lui cedaseră.

— Le-am spus tuturor să nu te deranjeze cu telefoanele, declară cu compasiune Francesca privind în jur și schițând deja imaginile apropiatului interviu. Telefoanele sună neîncetat, mai cu seamă de când am trimis caseta înregistrată azi-dimineață.

Se apropie de birou și privi obiectele aflate pe el.

— Acesta-i Michael din Siena? întrebă ea, ridicând în mână statueta.

Generalul zâmbi șters.

— Da. Și cred că știi cine-i acolo, răstignit pe crucifix.

— Știu foarte bine, replică Francesca. Cu adevărat foarte bine... Uite, Michael, știi ce urmează. Aș vrea ca acest interviu să te prezinte în lumina cea mai favorabilă. Nu am de gând să te tratez cu mânuși, mă înțelegi, însă vreau să mă asigur că lupii de jos vor asculta și varianta ta...

— Îmi vor deja pielea?

— Oh, da. Și va fi și mai rău. Cu cât întârzii să activezi bombele, cu atât mai mare va fi mânia lor.

— Dar de ce? N-am comis o crimă. Pur și simplu, am amânat amorsarea unui dispozitiv nuclear, a cărei putere distructivă depășește...

— Asta-i lipsit de relevanță. În ochii lor, tu nu ți-ai îndeplinit misiunea încredințată: de a-i proteja pe locuitorii Pământului. Sunt speriați. Nu înțeleg toate prostiile astea extraterestre. Li s-a promis că Rama va fi distrusă, iar acum tu refuzi să le pui capăt coșmarurilor...

— Coșmaruri, murmură O'Toole, asta-i ceea ce Bothwell...

— Ce-i cu președintele Bothwell?

— Nimic, răspunse el evitându-i privirea pătrunzătoare. Altceva?

— Așa cum spuneam, vreau să arăți cât mai bine. Piaptănă-te și pune-ți o uniformă nouă, nu combinezonul de zbor. Am să te machiez un pic, pentru a mai ascunde oboseala. Reveni la birou. Îți punem fotografiile de familie în prim-plan, lângă Iisus și Michael. Gândește-te bine ce vei spune. Desigur, te voi întreba de ce n-ai reușit azi dimineață să amorsezi bombele.

Se apropie de general și-i puse mâna pe umăr.

— În prezentarea introductivă, voi sugera că ești surmenat. Nu vreau să te învăț ce să zici, dar ar prinde bine să recunoști o oarecare slăbiciune. Mai ales la tine în țară.

O'Toole nu-și găsi locul, cât timp Francesca execută ultimele pregătiri.

— Chiar ai nevoie de așa ceva? întrebă el, simțindu-se tot mai stingher, pe măsură ce reportera rearanja cabina.

— Doar dacă nu vrei să se creadă că ești

Benedict Arnold⁴² veni scurt replica ei.

Janos îl vizită înainte de cină.

— Interviuul tău cu Francesca a fost foarte bun, minți el. Cel puțin, ai ridicat o serie de probleme morale pe care ar trebui să ni le punem cu toții.

— A fost o tâmpenie să aduc în discuție porcăriile alea filosofice, se frământă O'Toole. Ar fi trebuit s-o ascult pe Francesca și să pun totul pe seama oboselii.

— Michael, ce-i făcut e bun făcut. N-am venit însă pentru ca să trec în revistă evenimentele zilei. Sunt convins că ai făcut-o deja de nenumărate ori. Voiam să știu dacă-ți pot fi cumva de ajutor.

— Nu cred, Janos. Însă apreciez gestul tău.

Urmă o pauză lungă. În cele din urmă, Tabori se ridică și se îndreptă cu pași mărunți spre ușă.

— Ce ai să faci acum? întrebă el încet.

— Aș vrea să știu, răspunse O'Toole. Nu sunt în stare să stabilesc un plan.

Rama și *Newton* își continuau drumul spre Pământ. Cu fiecare zi, amenințarea ramană părea să atârne mai greu, cilindrul uriaș deplasându-se pe o orbită hiperbolică spre o coliziune cu urmări

---

⁴² Benedict Arnold (1741-1801), general american în timpul Războiului de Independență; după succesele de la Quebec și Saratoga, nemulțumit de faptul că n-a fost avansat, a trecut de partea englezilor (n. trad.).

catastrofale, dacă nu se efectuau la timp corecții. Punctul impactului fusese estimat în statul Tamil Nadu, în sudul Indiei, nu departe de orașul Madurai. Fizicienii apăreau în fiecare seară în emisiunile de televiziune, explicând posibile consecințe. „Unde de șoc” și „materii degajate” deveniră termeni uzuali la mesele de seară.

Michael O'Toole fu hulit de toată presa mondială. Francesca avusese dreptate. Generalul american devenise ținta furiei întregii planete. Există chiar și sugestia de a fi trimis în fața curții marțiale și executat la bordul lui Newton pentru refuzul de a îndeplini ordinul. O viață de realizări importante fu complet uitată. Kathleen O'Toole se văzu obligată să părăsească apartamentul din Boston și să se refugieze la o prietenă din Maine.

Pe general îl chinuia indecizia sa. Știa că își prejudicia ireparabil familia și cariera prin refuzul de a activa focoasele. Dar de fiecare dată când se autoconvingea că era pregătit să execute ordinul, în urechi îi răsună acel „Nu”, pătrunzător și puternic.

O'Toole fu doar parțial coerent pe parcursul ultimului interviu luat de Francesca, cu o zi înainte de plecarea navei științifice. Reportera îi puse câteva întrebări foarte dure. Când îl întrebase de ce Rama nu începuse să frâneze, dacă intenționa să între pe orbită circumterestră, generalul ridicase capul și-i reamintise că aerofrânarea – disiparea energiei sub formă de

căldură în atmosferă – constituia mijlocul cel mai eficient de a obține o orbită în jurul unui corp planetar cu atmosferă. Când însă ea îi oferise prilejul să-și dezvolte declarația și să discute felul în care Rama s-ar fi putut reconfigura în vederea unei forme aerodinamice, O'Toole nu răspunsese. Pur și simplu o privise cu gândurile în altă parte.

O'Toole ieși din cabină pentru masa de adio, în noaptea dinaintea ca Brown, Sabatini, Tabori și Turgheniev să pornească spre casă. Prezența lui strică atmosfera. Irina avu o atitudine extrem de ostilă, ațâțând și mai mult spiritele și așa încinse și refuzând să ia loc la aceeași masă cu el. Brown îl ignoră cu desăvârșire, preferând să discute detaliile laboratorului care se construia în Texas pentru cercetarea crabului biot. Numai Francesca și Janos se comportară prietenește, așa încât generalul se întoarse în cabina sa imediat după terminarea cinei, fără a-și lua rămas bun în mod oficial de la niciunul dintre colegi.

În dimineața următoare, la mai puțin de o oră după plecarea navei științifice, O'Toole îl sună pe amiral, solicitându-i o întrevedere.

— Deci în sfârșit te-ai răzgândit? întrebă înfrigurat Heilmann la intrarea generalului. Perfect! încă nu-i prea târziu. Suntem în ziua I-12. Dacă ne grăbim, putem încă detona la I-9.

— Mă apropii, Otto, mă apropii, dar încă n-am ajuns acolo. M-am gândit mult și sunt două lucruri pe care aș vrea să le fac. Aș vrea să vorbesc

cu Papa Ioan-Paul și să intru eu însumi în Rama.

Răspunsul lui O'Toole îl dezumflă pe Heilmann.

— Drace! exclamă el. Ne întoarcem de unde am plecat. Probabil că...

— Nu înțelegi, Otto, spuse americanul privindu-și țintă colegul. Asta este o veste bună. Dacă nu se întâmplă nimic neprevăzut, voi fi gata să introduc codul în bombe imediat după ce mă întorc din Rama.

— Ești sigur?

— Ai cuvântul meu.

În timpul lungii și emoționantei convorbiri cu Papa, O'Toole nu ascunde niciuna dintre problemele care-l frământau. Știa că discuția era monitorizată, dar nu mai avea importanță. Un singur lucru îi domina gândurile: decizia de a amorsa bombele cu o conștiință curată.

Așteptă nerăbdător răspunsul. Când Papa Ioan-Paul al V-lea apăru în cele din urmă pe ecran, se găsea în aceeași încăpere din Vatican unde îl primise în audiență pe O'Toole, imediat după Crăciun. Papa ținea în mână un carnețel electronic, pe care-l privea la răstimpuri.

— M-am rugat pentru tine, fiul meu, încep pontiful, în special în această ultimă săptămână de chinuri sufletești. Nu îți pot spune cum să procedezi. Eu nu am răspunsurile pe care le cauți. Nu ne rămâne decât să sperăm că Dumnezeu, în înțelepciunea Sa, va răspunde fără ambiguitate

rugăciunilor tale.

Sunt în măsură totuși să fac unele comentarii asupra întrebărilor de natură ecleziastică. Ți le fac cunoscute în speranța că-ți vor prinde de folos... Nu mă pot pronunța dacă vocea pe care ai auzit-o aparține sau nu Sfântului Michael, ori dacă ai trăit ceea ce se cunoaște ca fiind o experiență mistică. Pot să afirm că există o categorie a experienței omenești, numită de obicei „mistică” în lipsa unui termen mai potrivit, care nu poate fi explicată în termeni pur raționali sau științifici. Saul din Tars a fost orbit de o lumină venită din ceruri ca parte a convertirii sale la creștinism, înainte să devină apostolul Pavel. Vocea auzită de tine ar putea să aparțină Sfântului Michael. Numai tu vei decide însă acest lucru.

Așa cum am discutat în urmă cu trei luni, cu siguranță că Dumnezeu i-a creat pe ramani, oricine ar fi ei. Dar tot El a creat virușii și bacteriile care produc moarte și suferință. Nu-L putem glorifica pe Dumnezeu, individual ori ca specie, dacă nu supraviețuim. Mi se pare puțin probabil ca Dumnezeu să se aștepte să nu reacționăm în niciun fel, dacă însăși supraviețuirea noastră e amenințată.

Chestiunea rolului lui Rama ca vestitor al celei de a doua întrupări a lui Hristos este delicată. În interiorul Bisericii există câțiva preoți care sunt de acord cu Sfântul Michael, chiar dacă se află în minoritate. Majoritatea noastră consideră că

ambele nave Rama sunt, din punct de vedere spiritual, prea sterile pentru a fi vestitori. Ele sunt minuni inginerești, fără îndoială, dar nu conțin nimic care să sugereze căldura, compasiunea sau altă trăsătură mântuitoare, asociată de obicei lui Hristos. De aceea, pare foarte improbabil ca Rama să aibă o semnificație strict religioasă.

În cele din urmă, decizia trebuie să fie numai a ta. Continuă să te rogi, așa cum sunt sigur că o vei face, dar poate că ar trebui să te aștepti la un răspuns mai puțin clar din partea Domnului. El nu vorbește fiecărui om în același fel și nici mesajele Sale nu vin în aceeași formă. Te rog să-ți aduci aminte de încă un lucru. Pe măsură ce vei explora Rama în căutarea voinței Lui, rugăciunile multor credincioși de pe Pământ te vor însoți. Să fii sigur că Dumnezeu îți va da un răspuns. Sarcina ta este să-l identifici și să-l interpretezi.

Ioan-Paul sfârși transmisiunea cu o binecuvântare și o rugăciune. O'Toole îngenunche automat și repetă cuvintele rugăciunii împreună cu liderul său spiritual. După ce ecranul se întunecă, recapitulă cuvintele pontifului și se simți liniștit. Sunt pe drumul cel bun. Dar nu trebuie să mă aștept la o proclamație cerească cu surle și trâmbițe.

O'Toole nu era pregătit pentru emoția puternică resimțită la intrarea în Rama. Poate că de vină erau dimensiunile enorme ale navei, cu mult mai mari decât orice construisese omul vreodată. Poate

că la starea sa emoțională contribuise atâta lungă izolare la bordul lui Newton, cât și frământarea interioară. Indiferent de motive, se trezi total copleșit de spectacol, în vreme ce-și făcea plimbarea solitară în interiorul gigantului vehicul.

Nu exista nimic altceva care să-i domine gândurile. În gât i se puse un nod, iar ochii i se umplură de lacrimi de încântare în mai multe rânduri: când coborî cu telescaunul și contemplă întinsul Câmpiei Centrale, cu dungile ei luminoase ce constituiau sorii lui Rama; stând lângă roverul abandonat pe țărmul Oceanului Cilindric și studiind prin binoclu misterioșii zgârie-nori din New York; uluit ca și ceilalți astronauți de coamele și contraforturile gigantice din Emisfera Sudică. Principalul sentiment resimțit de O'Toole era venerația, foarte asemănătoare cu aceea trăită prima dată când intrase într-una din vechile catedrale europene.

Petrecu noaptea ramană în tabăra Beta, folosind un cort suplimentar lăsat de astronauți la a doua incursiune. Descoperi mesajul lui Wakefield, vechi de două săptămâni, și simți impulsul de a asambla barca și de a traversa oceanul spre New York. Se abținu însă și se concentră asupra adevăratului țel al vizitei sale.

Admise că, deși Rama constituia o realizare magnifică, splendoarea ei nu trebuia să fie un factor relevant în procesul său de evaluare. Văzuse oare ceva care să-i schimbe firava concluzie? Nu,

își răspunse fără tragere de inimă. Când luminile se reaprinseseră în interiorul cilindrului, O'Toole se încredințase că avea să declanșeze bombele înainte de următoarea noapte ramană.

Totuși continua să zăbovească. Conduse roverul în lungul coastei, examinând New York-ul și celelalte peisaje din diverse unghiuri, observând faleza înaltă de cinci sute de metri de pe țărmul opus. La ultima trecere prin baza Beta, se hotărî să adune câteva rămășițe, inclusiv obiecte personale uitate de membrii echipajului în retragerea lor precipitată. Puține scăpasera de furia uraganului, dar descoperi niște suveniruri, prinse sub lăzi cu alimente.

Generalul dormi bine înainte de a se îndrepta către lift. Dându-și seama ce avea să întreprindă în clipa reîntoarcerii în Newton, îngenunche și se mai rugă o ultimă dată înainte de a se urca în telescaun. La scurt timp însă după începutul urcușului, când se afla la mai puțin de jumătate de kilometru deasupra Câmpiei Centrale, se răsuci și privi panorama ramană. Curând, toate acestea vor dispărea, mistuite de un cuptor solar aprins de mâna omului. Ochii i se ridicară de pe câmpie și se concentrară pe New York. I se păru atunci că vede un punct negru deplasându-se pe cer.

Cu mâini tremurătoare, duse binoclul la ochi. În câteva secunde, localizează punctul. Schimbă rezoluția și punctul se diviză în trei, fiecare dintre ele o pasăre zburând în formație, la mare

depărtare. O'Toole clipi, dar imaginea nu se modifică. Pe cerul lui Rama zburau într-adevăr trei păsări!

Bucuria îl copleși. Strigă de fericire, în vreme ce le urmări prin binoclu, până nu le mai putu distinge. Restul de treizeci de minute cât sui până în vârful scării Alfa i se păru o veșnicie.

Urcă imediat în alt telescaun și cobori pe câmpie. Dorea cu disperare să mai zărească o dată păsările acelea. Dacă aș putea cumva să le fotografiez, judecă el, decis să se întoarcă la nevoie pe țărmul oceanului, atunci aș fi în stare să dovedesc tuturor că în lumea aceasta uluitoare există și creaturi vii.

De la doi kilometri deasupra solului, O'Toole cercetă zadarnic depărtările. Prea puțin deprimat de eșecul căutării sale, rămase pur și simplu ca lovit de trăsnet de ceea ce văzu când luă binoclul de la ochi și se pregăti să coboare de pe telescaun. Richard Wakefield și Nicole de Jardins stăteau unul lângă altul la baza liftului.

O'Toole îi îmbrățișă viguros și apoi, cu lacrimi de fericire curgându-i pe obraji, se lăsă în genunchi pe solul raman.

— Sfinte Dumnezeule, rosti el oferindu-și rugămințile tăcute, Sfinte Dumnezeule, îți mulțumesc!

57. AL TREILEA NU-I DE PRISOS

Cei trei astronauți discutară aprins mai bine de o oră. Aveau multe de povestit. Când Nicole

menționează groaza care o cuprinsese la vederea lui Takagishi, mort în bârlogul octopăianjenului, O'Toole rămase tăcut un moment, apoi clătină din cap.

— Aici sunt multe întrebări fără răspuns, rosti el privind plafonul îndepărtat. Ești totuși răuvoitoare, Rama? întrebă retoric.

Richard și Nicole îi lăudară curajul de a nu introduce codul de activare a focoaselor nucleare. Amândoi se arătară îngroziți de ordinul CGE de a distruge Rama.

— Ar fi absolut de neiertat să utilizăm arme nucleare împotriva navei, afirmă Nicole. Sunt convinsă că nu ne este ostilă. Și mai cred că se apropie de Terra, fiindcă are un mesaj pentru noi.

Richard o dojeni ușor, întrucât își baza opinia mai degrabă pe sentimente decât pe fapte.

— Poate că da, însă în decizia aceasta de a distruge există o serioasă eroare de logică, replică ea. În prezent deținem dovezi sigure că Rama II a comunicat cu Rama I. Avem motive să credem că undeva în spațiu se găsește Rama III, probabil apropiindu-se de noi. Dacă flota ramană este potențial ostilă, atunci nu există nicio cale de scăpare. Poate că am reuși să distrugem această navă – însă, procedând astfel, o vom alerta mai mult ca sigur pe următoarea. Și deoarece tehnologia lor o depășește atât de mult pe a noastră, nu vom avea nicio șansă să supraviețuim unui atac concentrat.

O'Toole o privi cu admirație.

— Excelent gândit. Mare păcat că n-ai fost prezentă la conferința ASI. Noi n-am luat niciodată în considerație...

— De ce nu amânăm restul discuției până după revenirea în *Newton*? întrebă brusc Richard. După ceasul meu, peste patruzeci de minute se va face iarăși beznă, și niciunul dintre noi nu va atinge până atunci vârful scării. Nu vreau să merg prin întuneric mai mult decât este necesar.

Fiecare dintre ei credea că părăsește definitiv Rama. Pe măsură ce minutele zilei se scurgeau, priveau atent magnificul peisaj extraterestru care se diminuea în depărtare. Pentru Nicole, sentimentul dominant era ușurarea. Precaută din fire cu speranțele de viitor, până în momentul acela nu-și permisesese imensa plăcere de a crede că o va mai strânge în brațe pe iubita Geneviève. Frumusețea bucolică din Beauvois îi inundase mintea, în vreme ce-și imagina bucuria revederii cu tatăl și fiica ei. Și asta se va întâmpla peste nu mai mult de o săptămână, ori zece zile. Ajunsă sus, abia dacă reușea să-și stăpânească entuziasmul.

Pe parcursul urcușului, O'Toole își revizui încă o dată comportamentul. Când luminile se stinseseră, exact în momentul așteptat, terminase de schițat concluziile pe care avea să le comunice Pământului. Vor lua imediat legătura cu ASI, des

Jardins și Wakefield vor face rezumatul explorărilor lor, iar Nicole își va expune argumentele potrivit cărora distrugerea lui Rama era o acțiune „de neiertat”. O’Toole era astfel pe deplin convins că ordinul lui de activare a bombelor va fi anulat.

Generalul își aprinse lanterna înainte ca telescaunul să ajungă la destinație. Coborî în mediul lipsit de gravitație și rămase alături de Nicole. Îl așteptară pe Richard, apoi se îndreptară spre transportorul aflat la nicio sută de metri. Urcară în vehicul și se pregătiră să străbată carcasa ramană spre *Newton*, când fasciculul lanternei lui Wakefield căzu pe un obiect metalic voluminos, amplasat pe o latură a pasajului.

— Asta-i una dintre bombe? întrebă el.

Bomba semăna într-adevăr cu un glonte uriaș. Ce curios, ar fi putut avea orice formă, socoti Nicole străbătută de un fior pe șira spinării. Oare ce aberație a subconștientului i-a determinat pe constructori să aleagă această formă anume?

— Dar ce-i drăcia aia de deasupra? continuă Richard.

Sprâncenele generalului se încruntară, privind obiectul nefamiliar dezvăluit de fasciculul de lumină.

— Habar n-am, recunosc el. Nu l-am mai văzut niciodată.

Coborî din transportor, urmat de Richard și Nicole îl urmară.

Generalul se aplecă șovăitor asupra bombei și studie dispozitivul fixat deasupra tastaturii numerice. Era o placă puțin mai mare decât tastatura, prinsă cu articulații de flancurile bombei. La partea inferioară a plăcii, momentan retrase, se vedeau zece brațe mobile minuscule. Câteva secunde mai târziu, unul dintre ele se deplasă și lovi tasta „5” de pe tastatură. „5” fu urmat în succesiune rapidă de „7”, apoi de alte opt numere, înainte ca o lumină verde să indice completarea cu succes a primei serii de zece cifre.

Într-un interval de câteva secunde, aparatul introduse alte zece numere și lumina verde se aprinse iarăși. O’Toole îngheță. Dumnezeu, e codul meu! Cumva, au reușit să... Panica îi dispăru câteva clipe mai târziu când, după a treia serie de zece cifre, lumina roșie se aprinse, semnalând existența unei erori.

— Se pare, răspunse el întrebării, că au improvisat metoda asta pentru a încerca să introducă codul în lipsa mea. Până acum, n-au obținut decât primele două serii. O clipă mi-a fost teamă...

O’Toole făcu o pauză, conștient de emoția puternică pe care o resimțea.

— Probabil au presupus că nu te mai întorci, opină Nicole.

— Dacă responsabili sunt într-adevăr Heilmann și Yamanaka, replică O’Toole. Nu putem exclude complet posibilitatea ca dispozitivul să fi fost

plasat aici de extraterestri... sau chiar de bioți.

— Foarte puțin probabil, pufni Richard. Sistemul e mult prea grosolan. În orice caz, continuă el scoțând din raniță câteva unelte pentru a deconecta aparatul, nu vreau să risc deloc.

În celălalt capăt al culoarului, astronautii descoperiră a doua bombă, prevăzută cu un dispozitiv similar. Îl urmăriră, executând o încercare de introducere a codului – cu același rezultat, o eroare în cea de-a treia serie de cifre –, apoi îl deconectară și pe acesta, după care în intrară în ecluză și părăsiră Rama.

Nimeni nu-i întâmpină când puseră piciorul în nava militară. O'Toole crezu că atât Heilmann, cât și Yamanaka dormeau și se îndreptă imediat spre cabinele lor. Oricum dorea să vorbească cu amiralul între patru ochi, dar cei doi bărbați nu se găseau înăuntru. Nu trecu mult până se convinseră că, într-adevăr, ceilalți astronauti nu se aflau nicăieri în spațiul destul de limitat al navei.

Cercetarea calei pupa avu același rezultat negativ. Descoperiră totuși că una dintre capsulele EVA dispăruse, ceea ce ridica altă serie de întrebări. Unde putuseră pleca Heilmann și Yamanaka cu naveta? Și de ce încălcaseră ordinul strict de a nu lăsa nava fără om la bord?

Complet dezorientați, cei trei astronauti reveniră

în centrul de comandă pentru a discuta căile posibile de urmat. O'Toole menționează primul posibilitatea unui atac.

— Credeți că octopăianjenii, sau unii dintre bioți ar fi putut urca la bord? La urma urmelor, nu-i greu de pătruns în *Newton*, dacă sistemul de autoprotecție nu este activat.

Nimeni nu dorea să exprime în cuvinte ceea ce gândeau de fapt cu toții. Dacă cineva sau ceva le capturase sau ucisese colegii, atunci era posibil să se afle încă în preajmă, eventualitate în care ei înșiși se găseau în pericol...

— De ce nu luăm legătura cu Pământul, ca să anunțăm că suntem în viață? rupse tăcerea Richard.

— Grozavă idee, zâmbi O'Toole.

Se îndreptă spre pupitrul de comandă și activă panoul. Pe ecran apăru afișajul standard de stare a sistemului.

— Bizar, comentă generalul. Conform datelor afișate, nu avem legătura video cu Pământul. Doar telemetrie. De ce să fi fost oare modificată configurația sistemului?

Introduse în calculator o serie de comenzi cu scopul de a restabili legătura normală. Pe monitor apăru un șir nesfârșit de mesaje de eroare.

— Ce naiba! exclamă Richard. Se pare că partea video a căzut. Se întoarse spre O'Toole. Asta-i specialitatea ta, generale. Ce părere ai?

Figura lui O'Toole deveni extrem de serioasă.

— Nu-mi place, Richard. Atât de multe mesaje de eroare am văzut doar o singură dată – pe parcursul primelor teste, când cine știe ce găgăuță a uitat să încarce programul de comunicații. Trebuie să fie o problemă majoră de software. Probabilitatea unei defecțiuni hard într-un timp atât de scurt este practic nulă.

Richard îi sugerează să supună software-ul de comunicație video unui test standard de verificare. Testul raportează că bufferele de eroare ale algoritmului se umpluseră înainte să se fi desfășurat un singur procent din procedură.

— Așadar, vinovat este în mod cert software-ul de comunicații, afirmă Richard, analizând datele obținute. (Introduse câteva comenzi.) Va dura ceva timp până vom reuși să punem totul în ordine.

— O clipă, interveni Nicole. N-ar fi cazul să încercăm să înțelegem evenimentele de până acum, înainte de a ne apuca de sarcini precise?

Cei doi bărbați se opriră din lucru, așteptând-o să continue.

— Heilmann, Yamanaka și o navetă lipsesc de la bord, enumeră Nicole plimbându-se încet în centrul de comandă, și cineva a încercat să amorseze automat cele două bombe din coridorul de acces. Între timp, software-ul de comunicații o ia razna, după ce a funcționat impecabil sute de zile, dacă punem la cap și perioada de simulări anterioară lansării. Are careva dintre voi o explicație logică pentru toate astea?

Tăcerea se prelungi.

— Sugestia generalului O'Toole referitoare la o invazie ostilă ar putea să se potrivească, opină Richard. Heilmann și Yamanaka au încercat să se salveze, iar extraterestrii au distrus în mod deliberat programul.

Nicole nu se arată prea convinsă.

— Nimic din ce am văzut nu indică prezența extraterestrilor, sau a bioților, la bordul lui Newton. Până nu avem o dovadă cât de mică...

— Poate că Heilmann și Yamanaka au încercat să spargă codul generalului, și le-a fost teamă...

— Stai, stai! strigă Nicole. Se-ntâmplă ceva cu ecranul.

Cei doi bărbați se răsuciră la timp pentru a vedea fața amiralului Heilmann materializându-se pe monitor.

— Salut generale O'Toole, rosti Heilmann zâmbind. Această casetă a fost declanșată de intrarea ta în Newton.

Yamanaka și cu mine am pregătit-o înainte să plecăm cu una dintre navete, la trei ore înainte de ziua I-9. Ni s-a ordonat să evacuăm nava la mai puțin de un ceas după ce ai intrat în Rama. Am amânat plecarea cât am putut, dar în cele din urmă a trebuit să ne conformăm instrucțiunilor.

Ordinele tale sunt simple și clare. Trebuie să introduci codul de activare în cele două bombe din coridorul de acces și în celelalte trei rămase în

cală. Vei părăsi apoi nava cu celălalt vehicul EVA, la maximum opt ore după aceea. Nu-ți face griji în legătură cu dispozitivele electronice plasate pe cele două bombe din coridor. Statul-major CGE a ordonat amplasarea lor pentru a testa niște tehnici noi de decriptare. Vei descoperi că se pot deconecta foarte ușor.

Navetei i s-a atașat un sistem de propulsie, iar software-ul ei a fost programat să te ducă într-o locație predeterminată, unde vei face joncțiunea cu un remorcher ASI. Nu trebuie decât să introduci în calculator momentul exact al plecării. Sunt totuși nevoit să subliniez că noul algoritm de navigație este valabil doar dacă părăsești Newton înainte de ziua I-6. După aceea, parametrii de ghidare devin tot mai imprecizi, așa încât va fi aproape imposibil să fii recuperat.

În discursul lui Heilmann surveni o pauză scurtă, apoi glasul său deveni extrem de insistent.

— Nu mai pierde timp, Michael. Activează bombele și du-te direct la navetă. Am încărcat deja alimente și tot ceea ce-i necesar în ea... Succes și drum bun. Ne vedem pe Pământ.

58. FĂRĂ IEȘIRE

— Sunt sigur că Heilmann și Yamanaka au fost extrem de prevăzători, explică Richard. Probabil că au plecat mai devreme, astfel încât să poată lua cu ei provizii suplimentare. În cazul acestor vehicule ușoare, fiecare kilogram contează.

— Cât de mult contează? întrebă Nicole.

— Poate să însemne între a te înscrie pe o orbită terestră și a trece pe lângă Pământ atât de repede încât să nu mai fi salvat.

— Asta înseamnă cumva, se interesă cu voce sumbră generalul, că doar unul dintre noi va putea folosi capsula?

Richard nu răspunse imediat.

— Mi-e teamă că-i posibil – totul depinde de momentul plecării. Va trebui să facem câteva calcule pentru a ne da seama cu exactitate. Personal însă nu văd de ce n-am lua în considerație pilotarea navei Newton. La urma urmelor, am fost antrenat ca pilot de rezervă... Am dispune de un control limitat, din moment ce nava este atât de mare, dar dacă aruncăm în vid tot ce nu-i absolut necesar, am putea să reușim... Dar, din nou, trebuie mai întâi să calculăm.

Lui Nicole îi reveni sarcina de a verifica alimentele deja stocate în navetă, utilitatea lor, și apoi de a aproxima atât masa cât și volumul ocupat la bord de două sau de trei persoane. În plus, Richard, care susținea pilotarea navei Newton, o rugă să verifice materialele existente la bord, pentru a determina masa celor la care se putea renunța.

În timp ce O'Toole și Wakefield foloseau calculatoarele din centrul de comandă, Nicole lucra singură în cală. La început, verifică vehiculul EVA rămas la dispoziția lor. Deși capsulele

respective erau în mod normal utilizate de o singură persoană pentru activități extravehiculare locale, ele fuseseră proiectate și pentru cazuri de urgență. În spatele hubloului frontal, transparent și rezistent, puteau sta doi oameni, cu provizii pentru o săptămână. Dar trei pasageri? se întrebă Nicole. Imposibil. Cineva ar trebui să se înghesuie printre alimente. Și atunci nu va mai rămâne destul spațiu pentru ele. Nicole reflectă un moment cum i-ar sta înghesuită între lăzile acelea, vreme de șapte-opt zile. Va fi chiar mai rău decât în puțul din hangar.

Inventarie proviziile aruncate în grabă de Heilmann și Yamanaka. Alimentele erau mai mult sau mai puțin corespunzătoare, atât în cantitate, cât și ca varietate, pentru o călătorie de o săptămână; trusa medicală, în schimb, se arăta cumplit de incompletă. Femeia își făcu câteva însemnări și alcătui o listă de necesități pentru un echipaj de două persoane, estimând masa și posibilitățile de împachetare. Apoi traversă cala navei.

Ochii îi căzură pe focoarele nucleare de forma unor gloanțe, care zăceau inerte, culcate lateral, exact lângă ecluză. Se apropie și-și trecu palmele peste suprafața metalică bine lustruită. Deci astea sunt primele arme mari de distrugere, rezultatul muncii străluciților fizicieni ai secolului XX.

„Ce situație tristă pentru specia noastră, gândi ea, plimbându-se printre bombe. Un musafir vine

să ne vadă. Nu ne vorbește limba, dar descoperă unde locuim. În vreme ce dă colțul străzii, scopul vizitei fiind complet necunoscut, noi îl facem praf și pulbere.”

Își continuă drumul spre cabine cu sufletul plin de tristețe. „Problema ta, își spuse, este că te aștepți întotdeauna la prea mult. De la tine însăși. De la cei pe care îi iubești. Chiar de la specia umană. Suntem cu toții încă necopți.”

O senzație trecătoare de greață o sili să se oprească. Asta ce mai e? Din cauza bombelor? în subconștient, Nicole își reaminti o senzație asemănătoare trăită cu cincisprezece ani în urmă. La două ore după ce se urcase în avionul care o ducea de la Los Angeles la Paris. Nu se poate! Dar voi verifica, pentru ca să înlătur orice dubiu...

— Acesta-i al doilea motiv pentru care nu încăpem toți trei în capsulă. Nu-i vina ta, Nicole. Chiar dacă am fi avut spațiul necesar pentru noi și pentru provizii, capacitățile de manevrare a navetei, cu această masă la bord, abia dacă ar fi putut s-o înscrie pe o orbită circumsolară. Șansele de a fi salvați ar fi practic nule.

— Ei bine, replică Nicole cu o voce care se dorea veselă, cel puțin ne rămâne varianta cealaltă. Să ne întoarcem acasă în *Newton*. După calculele mele, ne putem debarasa de peste zece mii de kilograme...

— Mă tem că nu contează, o întrerupse generalul.

Nicole îl privi pe Richard.

— Despre ce vorbește?

Inginerul se ridică și se apropie de femeie. Îi luă mâinile în mâinile sale.

— Au distrus și sistemul de navigație. Algoritmul de căutare a codului lui O'Toole a fost introdus în calculator peste subrutinele de navigație și de comunicație video. Nava nu poate fi folosită ca mijloc de transport.

Vocea lui O'Toole suna ca din depărtări, lipsită de timbrul ei firesc.

— Au început probabil imediat după plecarea mea. Richard a citit bufferele de comandă și a descoperit că programul de decriptare a fost încărcat la mai puțin de două ore după ce am intrat în Rama.

— Dar de ce să fi incapacitat nava? întrebă Nicole.

— Nu înțelegi? rosti pățimaș O'Toole. Prioritățile se modificaseră. Nimic nu era mai important decât detonarea bombelor. N-au vrut să se piardă timp cu semnale radio de la și până la Pământ. De aceea au decis să efectueze toate calculele aici, unde fiecare încercare putea fi comandată de calculator fără decalaj temporal.

— Ca să fim cinstiți față de centrul de control a misiunii, interveni Richard, străbătând în lung și-n lat încăperea, trebuie să recunoaștem că nava militară încărcată la maximum dispune de o capacitate de manevră mai redusă decât o capsulă

pentru două persoane, echipată cu propulsie auxiliară. Pentru cei de la ASI, riscul nu era deloc mai mare decât dacă *Newton* devenea inoperabilă.

— Dar nimic din toate astea n-ar fi trebuit să se întâmple de la bun început, argumentă generalul. La naiba! De ce n-au avut răbdare să mă aștepte?

Nicole se așază brusc pe un scaun liber. Capul i se învârtea și se simțea amețită.

— Ce-i? întrebă alarmat Richard, apropiindu-se de ea.

— Mi-a fost de câteva ori greață astăzi. Cred că sunt însărcinată. Peste aproximativ douăzeci de minute, voi ști cu certitudine. Zâmbi către Richard care rămăsese cu gura căscată. Este extrem de rar ca o femeie să rămână însărcinată la mai puțin de nouăzeci de zile după o injecție cu neutrabriolat. Dar s-a mai întâmplat. Nu cred că...

— Felicitări, o întrerupse brusc O'Toole entuziasmat. Nu știam că aveți de gând să întemeiați o familie.

— Nici eu, replică Richard, încă năucit de veste. O îmbrățișă puternic pe Nicole și o ținu strâns la piept. Nici eu, repetă încă o dată.

— Nu mai discutăm, declară emfatic generalul, adresându-se lui Richard. Chiar dacă Nicole nu ți-ar purta copilul, tot aș insista ca voi doi să plecați în capsulă și să mă lăsați aici.

E singura decizie realistă. În primul rând, știm amândoi că masa reprezintă parametrul critic, iar eu sunt de departe cel mai greu dintre toți. În al

doilea rând, sunt bătrân, pe când voi sunteți tineri. Știi cum să pilotezi naveta, în vreme ce eu n-am intrat în ea nici măcar o singură dată. Pe lângă toate astea, adăugă sec, pe Pământ aș fi judecat de curtea marțială pentru refuzul de a fi îndeplinit ordinul primit. Cât despre tine, scumpa mea doctoriță, nu mai e nevoie să-ți spun că porți în tine un prunc deosebit. El va fi singurul copil de pe Pământ conceput vreodată în interiorul unei nave extraterestre.

Se ridică și privi în jur.

— Și acum propun să destupăm o sticlă de vin și să celebrăm ultima noastră seară împreună.

Nicole îl privi pe general mergând spre dulăpiorul cu băuturi, deschizându-i și scotocind înăuntru.

— Mi-e suficient un suc de fructe, Michael, spuse ea. Oricum n-ar trebui să beau mai mult de un pahar de vin.

— Desigur, replică generalul repede. Pe moment, am uitat. Speram să facem ceva cu adevărat deosebit în această seară. Să fiu părtaș ultima oară...

Se opri și reveni la masă cu sticla de vin și suc de fructe. Întinse paharele spre Richard și Nicole.

— Vreau să știți, rosti el cu glasul calmat, că numai pot închipui doi oameni mai buni decât voi. Vă doresc numai succes, în special în ceea ce privește copilul.

Cei trei băură în tăcere.

— Cu toții știm, nu-i așa? întrebă O'Toole de-abia perceptibil. Rachetele trebuie să fie pe drum. Cât timp crezi că am la dispoziție, Richard?

— Judecând după cele înregistrate de Heilmann pe casetă, aș îndrăzni să afirm că prima rachetă va lovi Rama în ziua I-5. Momentul corespunde atât cu poziția capsulei, dincolo de zona de împrăștiere a fragmentelor, cât și cu eliminarea oricăror riscuri pentru Pământ.

— Nu înțeleg despre ce vorbiți. Ce fel de rachete?

Richard se aplecă spre Nicole, rostind cu voce gravă:

— Michael și cu mine suntem siguri că militarii de la CGE au ordonat un atac cu rachete asupra lui Rama. Nu aveau nicio siguranță că generalul se va întoarce în *Newton*, sau că-și va activa codul. Iar algoritmul de căutare nu-i decât un foc de armă tras în ceață. Doar un atac cu rachete poate garanta faptul că Rama nu va face niciun rău planetei noastre.

— Așadar am la dispoziție ceva mai mult de patruzeci și opt de ore ca să mă împac cu Dumnezeu, afirmă O'Toole după o reflecție de câteva secunde. Am trăit o viață fabuloasă. Am multe pentru care să fiu recunoscător. Mă voi îndrepta spre brațele Lui fără regrete.

59. VISUL DESTINULUI

Ridicând brațele deasupra capului și lăsându-le să cadă, Nicole îl lovi ușor pe Richard aflat în

stânga ei și unul dintre containerele cu apă, așezate precar pe raftul din spate.

— Va fi aglomerat, observă ea, răsucindu-se în scaun.

— Da, încuviință distrat Richard.

Atenția lui se concentrase asupra ecranului de pilotaj. Introduse câteva comenzi și așteptă rezultatul. Când în cele din urmă acesta apărură, bărbatul se încruntă.

— Cred că voi face o ultimă încercare să reîmpachetez proviziile, oftă Nicole. Se întoarse și privi rafturile. Aș obține mai mult spațiu și am scăpa de paisprezece kilograme, dacă am avea certitudinea că în șapte zile suntem salvați.

Richard nu râse.

— La naiba, murmură el când pe ecran se ivi setul de numere.

— Ce s-a întâmplat?

— Ceva nu-i în regulă aici. Codul de navigație a fost calculat pentru o sarcină utilă considerabil de mică – dacă pierdem unul dintre accelerometre, nu vom reuși să ne înscriem pe orbită. (Nicole așteptă răbdătoare ca inginerul să explice.) Dacă pe drum avem probleme cât de mici, va trebui să ne oprim și să reinițializăm comanda.

— Am crezut că există destul combustibil pentru noi...

— Combustibil, da. Totuși în algoritmul de navigație există unele subtilități care presupun că vehiculul transportă mai puțin de o sută de

kilograme – în speță pe O'Toole și proviziile lui.

Nicole citea îngrijorarea pe fața lui Richard.

— Ne vom descurca, cred, dacă nu apar defecțiuni, continuă el. Dar nicio capsulă n-a fost vreodată pilotată în asemenea condiții.

Prin hubloul central îl văzură pe general îndreptându-se spre ei. În mână ținea un obiect mic. Era MB, unul dintre roboții shakespearieni ai lui Richard.

— Aproape am uitat că era la mine, zise O'Toole un minut mai târziu, după ce primi mulțumirile profunde ale inginerului.

Wakefield plutea prin cală ca un copil fericit, cu un zâmbet larg întipărit pe chipul încântat.

— Am crezut că nu voi mai vedea niciodată pe vreunul dintre ei, strigă de pe unul dintre pereții laterali unde îl purtase momentul de exuberanță.

— Am trecut pe lângă cabina ta chiar înainte de plecarea navei științifice, îi strigă O'Toole. Tabori îți aranja lucrurile. Mi-a cerut să ți-l păstrez, pentru orice eventualitate.

— Mulțumesc, mulțumesc, Janos. Richard coborî de pe perete și se ancoră de podea. Este un robot foarte special, Michael, spuse cu o strălucire în ochi și-l activă pe MB. Cunoști vreun sonet shakespearian?

— Lui Kathleen îi plăcea în mod deosebit unul, dacă-mi aduc bine aminte. Cred că primul vers e, „Acel răstimp din an...”

— *Acel răstimp din an îl vezi în mine
Când smeade foi anină tot mai tare
Pe crengi ce par sub crivețe haine
Pustii cafasuri, fără cântătoare.
Tu vezi în mine-al zilei scăpătat
Ce scade, în Amurg, spre Soare-Apune...*⁴³

Vocea feminină a robotului îi făcu să tresară atât pe Nicole cât și pe general. Cuvintele atinseseră o coardă sensibilă în O'Toole; bărbatul fu adânc mișcat și câteva lacrimi i se iviră în colțurile ochilor. Nicole îl apucă de mână și i-o strânse plină de compasiune, în vreme ce MB termina de recitat.

— Nu i-ai spus nimic lui Michael despre problemele sistemului de navigație, constată Nicole.

Ea și Richard stăteau întinși unul lângă celălalt într-una dintre cabinele mici ale navei militare.

— Nu. N-am vrut să-l îngrijorez. Crede că vom fi în siguranță și nu vreau să gândească altfel.

Femeia întinse mâna și-l atinse ușor pe Richard.

— Am putea să rămânem aici, dragul meu, și atunci cel puțin Michael va supraviețui.

Bărbatul se răsuci spre ea. Nicole își dădea seama că o privește, chiar dacă nu reușea să-l vadă în întuneric.

---

⁴³ Sonetul LXXII, trad. Tudor Dorin, în *Antologie de poezie engleză de la începuturi până azi*, BPT, București, 1981, p. 180 (n. trad.).

— M-am gândit la asta, dar el n-ar accepta niciodată... M-am gândit chiar să te trimit singură în capsulă. Ai vrea?

— Nu, răspunse Nicole după o clipă de gândire. Nu cred. Aș vrea să merg cu tine, numai dacă...

— Numai dacă ce?

— Dacă într-adevăr ar însemna o diferență apreciabilă. Dacă unul dintre noi poate supraviețui, însă amândoi suntem aproape sigur condamnați, atunci nu prea are sens...

— Nu-ți pot oferi probabilități, o întrerupse Richard, însă nu cred să existe o diferență majoră, dacă mergem împreună. Cunoștințele mele despre capsulă contrabalansează oarecum greutatea suplimentară. Oricum, în navetă ne va fi mai bine decât să rămânem aici.

— Ești absolut convins că rachetele sunt deja pe drum, nu-i așa?

— Da. Altfel nu se poate. Aș putea pune pariu că un asemenea plan de rezervă a fost întocmit imediat după ce Rama și-a modificat orbita, îndreptându-se spre Pământ.

Rămaseră tăcuți o bucată de vreme. Nicole încercă să doarmă, fără succes. Hotărâseră amândoi să se odihnească șase ore înainte de plecare, așa încât să fie într-o formă fizică maximă în vederea unei călătorii neîndoielnic istovitoare. Totuși mintea femeii refuza să înceteze să funcționeze. Continua să și-l închipuie pe O'Toole pierind în mingea de foc nucleară.

— E cu adevărat un om minunat, șopti ea.

Nu era sigură dacă Richard adormise sau nu.

— Așa este, răspunse el pe același ton. Li invidiez tăria de caracter. Nu mă pot închipui dându-mi viața cu atâta ușurință pentru altcineva. Bănuiesc că totul se trage de la profunda lui credință religioasă. El nu vede moartea ca un sfârșit, ci doar ca o tranziție.

„Eu aș putea s-o fac”, socoti Nicole. „Mi-aș da viața pentru Geneviève. Poate chiar și pentru Richard, și pentru acest copil încă nenăscut. Poate că în religia lui O'Toole, toți fac parte din familia sa.”

Între timp, Richard se lupta cu propriile lui emoții. Nu era egoist, neinsistând ca Nicole să plece singură? Putea oare să justifice cu adevărat riscul suplimentar al prezenței sale în termenii abilității de pilot? Alungă întrebarea din minte și se strădui să se gândească la altceva.

— N-ai spus prea multe despre copil, rosti Nicole după o vreme.

— N-am vrut încă să-l integrez în ceea ce se întâmplă. Cred că purtarea mea a fost lipsită de sensibilitate... Știi că sunt fericit. Vreau doar să aștept până suntem salvați, înainte de a mă gândi serios la rolul de tată. Se aplecă și o sărută pe Nicole. Și acum, scumpa mea, sper să nu mă consideri bădăran, dar am de gând să dorm. S-ar putea să treacă mult timp până voi avea altă ocazie...

— Desigur, încuviință ea. Iartă-mă.

În mintea lui Nicole se formă altă imagine, de astă dată a unui copilaș. Mă întreb dacă va fi inteligent, și dacă va avea ochii albaștri și degetele lungi ale lui Richard?

Nicole se ghemuise în colțul cabinei slab iluminate. Încă simțea în gură gustul pepenelui-mană. O deșteptă o bătaie ciudată pe umăr. Privi în sus și văzu pasărea gri-catifelat, aplecată asupra ei. Inelele vișinii din jurul gâtului străluceau în întuneric.

— Vino, îi spuse rugător. Trebuie să vii cu noi.

O urmă pe coridor și coti la dreapta, îndepărtându-se de tunelul vertical. Celelalte păsări stăteau aliniate lângă perete. O priveau toate, atente. Întreaga procesiune porni în urma păsării gri, în josul tunelului.

Peste câteva momente, coridorul se sfârși într-o sală spațioasă. Pe peretele opus ardea o lumină slabă, în rest încăperea se afla în întuneric. Și alte ființe se aflau acolo, însă Nicole nu le distingeau cu claritate. Sporadic, ghicea niște siluete, atunci când treceau prin dreptul singurei surse de lumină.

Femeia vru să întrebe ceva, dar lidera păsărilor o întrerupse.

— S-st, vor sosi aici în curând.

Nicole auzi un zgomot venind dinspre cealaltă latură a sălii. Semăna cu sunetul scos de un cărucior cu roți de lemn, care se deplasa pe o

potecă de pământ. Pe măsură ce se apropia, păsările din jurul bioloagei se retraseră, lipindu-se de ea. Câteva clipe mai târziu, în față izbucni un foc.

Pe căruciorul în flăcări se găsea un catafalc. Nicole icni. Pe catafalc, înveșmântat în verde regal, zăcea trupul mamei ei. În lumina flăcărilor, femeia zări și alte persoane acolo.

Richard îi zâmbea, ținând de mână o fetiță de doi anișori cu pielea întunecată. O'Toole stătea foarte aproape de foc, îngenuncheat în rugăciune. În spatele lui se aflau mai multe tipuri de bioți, precum și două-trei forme ciudate, probabil octopăianjeni.

Flăcările mistuiră catafalcul și ajunseră la corpul mamei. Anawi se ridică încet din poziția în care șezuse până atunci. Când se răsuci către Nicole, chipul i se transformă. Pe trup se afla capul lui Omeh.

— Ronata, rosti el, profețiile trebuie să se împlinească. Sângele Senoufo se va răspândi, chiar și printre stele. Minowe va rămâne în urmă. Ronata trebuie să călătorească cu cei care vin de departe. Du-te și salvează-i pe străini și pe copiii lui Ronata.

60. ÎNTOARCEREA ÎN RAMA

„Nu-mi vine să cred că fac așa ceva”, își spuse Nicole în vreme ce transporta ultima încărcătură de provizii spre ascensorul greu din vârful scării

Beta. În Rama se lăsase noaptea. Fasciculus lanternei era înghițit de întuneric.

Visul fusese atât de viu, încât rămăsese complet dezorientată mai bine de zece minute după ce se trezise. Chiar și acum, după aproape două ore, dacă închidea ochii, vedea perfect chipul lui Omeh și-i auzea vocea intonând cuvintele magice. „Sper ca Richard să nu se trezească înainte ca eu să fi plecat, medită Nicole. În niciun caz n-ar putea să înțeleagă.”

Se întoarse la transportor, străbătând pentru ultima dată învelișul cilindrului spre Newton. De treizeci de minute se gândea la cuvintele de rămas bun, dar acum, când momentul sosise, era nesigură pe sine. „Dragă Michael și iubitul meu Richard”, avea să înceapă, „noaptea trecută, am avut cel mai pătrunzător vis al vieții mele. Bătrâna căpetenie a tribului Senoufo, Omeh, mi-a apărut în față și mi-a destăinuit că destinul meu e legat de Rama.”

Trecu de ecluză și intră în centrul de comandă. Se așeză în fața videocamerei și-și dresе glasul. E ridicol, își spuse chiar înainte să aprindă luminile. Trebuie să fiu nebună. Însă forța imaginii lui Omeh îi risipi ultimele îndoieli. Câteva minute mai târziu, își continuă mesajul adresat prietenilor ei.

— Nu există nicio modalitate de a sintetiza, în acest scurt mesaj de rămas bun, importanța lui Omeh și a adolescenței mele africane. Michael, Richard îți poate povesti câteva dintre miturile

Senoufo pe durata zborului vostru spre Pământ. E de ajuns să afirm că n-am fost niciodată indusă în eroare de bătrânul șaman. Știu bine că vocile auzite în vis nu au substanță, fiind mai degrabă creații ale propriului meu subconștient. Totuși m-am hotărât să urmez sfatul lui Omeh.

Intenționez să fac tot ce-mi stă în putere ca să-i transmit lui Rama că rachetele nucleare se îndreaptă spre ea. Nu știu cum voi realiza acest lucru, dar am la dispoziție câteva ore de gândire, cât timp voi asambla barca pentru a traversa Oceanul Cilindric. Îmi aduc aminte, Richard, de discuția noastră despre comenzile de pe tastatură care ar face legătura cu un nivel ierarhic superior...

Îmi vine extrem de greu să-mi iau acest rămas bun și sunt perfect conștientă că vorbele nu țin loc de îmbrățișări. Dar dacă voi doi ați fi treji, nu m-ați fi lăsat să mă întorc în Rama... Te iubesc, Richard, să nu te îndoiești nicio clipă de asta. Știu că-i puțin probabil, dar poate cândva, cumva, ne vom regăsi împreună în alt loc. Îți promit că, dacă voi supraviețui, dând naștere copilului nostru, nu voi înceta niciodată să-i povestesc despre inteligența, discernământul și sensibilitatea tatălui său.

Am o ultimă rugămintă. Dacă veți ajunge teferi pe Pământ, vă rog să-i explicați lui Geneviève ce s-a întâmplat cu mine. Spuneți-i întreaga poveste, despre vis, despre fiola verde și viziunea mea,

despre ceremonialul Poro din copilărie. Și spuneți-i că am iubit-o din tot sufletul.

Lacrimile curgeau pe obrajii lui Nicole, în clipa când sfârși. Se ridică și derulă caseta. Ascultă un minut pentru a se asigura că fusese bine înregistrată, apoi se îndreptă spre ecluză. „Doamne Sfinte, reflectă ea punându-și casca, chiar am de gând s-o fac.”

În timpul straniei coborâri cu telescaunul în beznă, Nicole fu cuprinsă de îndoieli în privința deciziei de a reveni înauntru. Doar puternica disciplină interioară îi permise să-și alunge temerile. Urcând în rover și pornind spre ocean, femeia începu să se gândească cum putea să comunice cu inteligența aflată la cârma lui Rama. „E clar că voi folosi imagini, își spuse, și, de câte ori va fi posibil, limbajul precis al științei. Măcar atât am învățat și eu de la Richard.”

Amintirea inginerului îi trezi iarăși neliniști. „Va crede că l-am abandonat, se îngrijoră. Și cum să mă aștept să gândească altfel?” își aduse aminte de primele zile deprimante după ce descoperise că era însărcinată cu Geneviève, și cât de singură fusese, neavând pe nimeni căruia să-i împărtășească sentimentele. Simți din nou impulsul puternic de a se întoarce și de a părăsi Rama. Introspecția îi fu întreruptă de spectaculoasa revenire a luminii. Zorile răsăriseră iarăși. Ca și altădată, peisajul înconjurător o fascină. „Nicăieri în Univers nu mai există ceva

asemănător.”

Ajunsă în tabăra Beta, găsi barca și începu s-o assembleze. Fusese pliată pe fundul unui container voluminos și se afla în stare bună. Munca o ajută să nu se mai gândească la decizia de a pleca din *Newton*. Activitățile manuale nu constituiau punctul ei forte. Aproape că disperă, văzându-se nevoită să demonteze un subansamblu pentru fixarea căruia avusese nevoie de zece minute. Exercițiul îi aminti de câteva ajunuri de Crăciun petrecute în Beauvois, când ea și Pierre lucraseră aproape toată noaptea ca să-i ofere lui Geneviève jucării noi. Ar fi trebuit să se dea o lege care să impună magazinelor să vândă numai jucării gata asamblate, răsse, în vreme ce se chinuia cu comenzile pentru montare.

Transportă barca pe trepte și o așează lângă apă. Toate structurile majore le assemblează sus pe faleză, unde lumina era mai puternică. Munca o absorbise într-atât, încât nu auzi pașii decât prea târziu. Când se răsuci spre dreapta și zări ceva apropiindu-se de ea, fu gata să leșine de frică.

Câteva clipe mai târziu, ea și Richard se îmbrățișau și se sărutau.

— Vine și O'Toole, îi spuse el și începu imediat să lucreze la barcă. La început, când i-am explicat că nu pot pleca fără tine, că viața pe Pământ n-ar mai fi însemnat nimic, mi-a declarat că suntem amândoi nebuni. Dar după ce am stat de vorbă și i-am explicat că avem o șansă reală de a-i avertiza

pe ramani, a hotărât că mai degrabă și-ar pierde ultimele ore cu noi, decât să riște o moarte singuratică și dureroasă în capsulă.

— Parcă ziceai că pentru un singur pasager călătoria n-ar ridica probleme.

— Nu-i foarte clar. Software-ul încărcat în navetă îți dă pur și simplu coșmaruri. Se vede c-a fost alcătuit în grabă. De altminteri, când să fi fost corect verificat? O'Toole singur ar fi avut poate o șansă mai bună decât noi împreună... Dar, adu-ți aminte, la sosirea pe Pământ îl așteptau probleme serioase. Curtea marțială n-a fost o vorbă aruncată în vânt.

— Nu cred că Michael se teme de curtea marțială. Poate că ar dori să-și scutească familia, dar...

Un strigăt de la distanță o întrerupse. O'Toole le făcea semne din rover.

— Nu-nțeleg. Cum de a ajuns atât de repede? N-ați mers pe jos, nu-i așa?

Richard râse.

— Bineînțeles că nu. Am lăsat o baliză la baza telescaunului. După ce am ajuns la Beta și am văzut că luaseși componentele bărcii, am trimis roverul înapoi pe pilot automat.

— Minunat. Și ce s-ar fi întâmplat dacă aș fi ridicat pânzele în timpul suplimentar care ți-a trebuit ca să ajungi pe jos?

Inginerul privi cercetător peste marginea stâncii, spre carena bărcii de lângă apă.

— De fapt, ai lucrat mai bine decât mă așteptam, o tachină el. Ai fi putut să termini peste un ceas sau două.

O apucă de mâini, în vreme ce ea încerca să-l lovească.

O'Toole era singurul matelot experimentat dintre ei. După ce ajunseră la jumătatea traseului, îi ceru lui Richard să aibă pregătită o vâslă, ca armă pentru situația în care perechea de rechini bioți care-i urmărea s-ar fi decis să-i atace.

— Nu-i cursa Marblehead sau Cape, declară el privind țintă spre New York, dar în mod cert este un voiaj interesant.

Pe parcursul călătoriei, Richard încercă fără succes s-o convingă pe Nicole că era improbabil ca rechinii să atace.

— La urma urmelor, nu s-au sinchisit câtuși de puțin de bărcile primei expediții ramane. De mine s-au luat din cauza vreunui element special din designul noilor șalupe.

— Cum de ești așa de sigur? întrebă Nicole, privind neliniștită umbrele gri din apă. Și dacă n-au de gând să ne atace, atunci de ce ne urmăresc?

— Suntem o curiozitate, asta-i tot, replică Richard.

Cu toate acestea, se încordă în momentul în care una dintre umbre se îndreptă brusc spre barcă. Creatura dispăru dedesubt și se alătură tovarășei ei, de cealaltă parte a ambarcațiunii.

— Vezi? reluă bărbatul slăbind strânsoarea vâslei. Ți-am spus că n-avem motive de neliniște.

Amarară barca pe coasta New York-ului înainte de a urca scara cea mai apropiată. Având în vedere că O'Toole nu mai pusese niciodată piciorul în oraș și că era normal să fie curios în legătură cu tot ce vedea în jur, Richard o luă înainte ca să lucreze pe calculator, în vreme ce Nicole îi arăta generalului lucrurile cele mai interesante.

Până să ajungă bioloaga și O'Toole în Camera Albă, Richard făcuse deja unele progrese.

— Ipoteza mea a fost corectă, spuse el la câteva clipe după ce i se alăturară cei doi. Sunt destul de sigur că am acces la întreaga listă a senzorilor. În Rama trebuie să existe un radar, ori echivalentul lui. Cât timp încerc să-l localizez, ce-ar fi ca voi să alcătuiți o schemă pentru transmiterea avertismentului nostru? Țineți minte, să fie simplă! Probabil că nu dispunem de mai mult de douăzeci și patru de ore până la sosirea primelor rachete.

„Douăzeci și patru de ore, cugetă Nicole.” încă o zi. Se uită la Richard, adâncit în lucru în fața tastaturii, și la O'Toole, care analiza câteva dintre obiectele negre încă împrăștiate într-un colț. Sentimentele ei de afecțiune pentru cei doi bărbați fură repede înlocuite de un fior de teamă. Realitatea precarei lor situații o copleși. „Vom muri oare mâine cu toții?” se întrebă.

61. NAVA ÎN PERICOL

— N-ar trebui să fim surprinși, declară fără pic de emoție Richard. (Toți trei stăteau în fața ecranului negru.) Ne așteptam la așa ceva.

— Însă speram să fie altfel, interveni O'Toole. Uneori te deprimă să afli că ai avut dreptate.

— Ești sigur, Richard, că fiecare spot luminos reprezintă un obiect din spațiu?

— Nu am nicio îndoială. Cu certitudine, privim transmisia unui senzor. Uitați-vă, am să vă arăt cum se schimbă cadrele.

Apelă pe ecran conturul unui cilindru, în mod evident Rama, situat în centrul unor cercuri concentrice. Atinse apoi tastatura, și animația învie pe ecran. Cilindrul deveni tot mai mic, până se contractă într-un punct. Mărimea cercurilor din jurul lui se reduse de asemenea, iar la marginea ecranului apărură alte cercuri. În cele din urmă, în partea dreaptă a cadrului se iviră mai multe puncte. Șaisprezece în total.

— De unde știi că sunt rachete? întrebă Nicole, indicându-le cu degetul.

— Nu știu. E limpede că sunt obiecte care se deplasează rectiliniu, între Rama și Pământ. S-ar putea să fie emisari de pace, dar am serioase îndoieli.

— Cât timp? întrebă generalul.

— Greu de spus cu exactitate. Aș estima primul impact după optsprezece-douăzeci de ore. Sunt împrăștiate pe o rază mai mare decât m-am

așteptat. Dacă le urmărim poziția vreme de un ceas sau două, vom obține o evaluare mai precisă a momentului de impact.

O'Toole fluieră, rămase câteva secunde pe gânduri, apoi vorbește:

— Înainte de a încerca să-i comunicăm acestei nave că este pe punctul de a fi atacată nuclear, vrei să-mi răspunzi la o întrebare simplă?

— Dacă pot.

— Ce te face să crezi că Rama se poate proteja împotriva rachetelor, dacă vom fi în stare să-i transmitem avertismentul?

Urmă o tăcere prelungă.

— Michael, îți amintești când, cu aproape un an în urmă, am zburat împreună de la Londra la Tokyo și am început să discutăm despre religie?

— Atunci când îl citeam pe Eusebiu?⁴⁴

— Așa cred. Îmi povesteai despre istoria timpurie a creștinismului... Oricum, chiar la mijlocul discuției, te-am întrebat brusc de ce crezi în Dumnezeu. Îți amintești ce mi-ai răspuns?

— Desigur, replică O'Toole. Este același răspuns pe care l-am dat fiului meu mai mare când, la optsprezece ani, s-a declarat ateu convins.

— Răspunsul pe care mi l-ai dat atunci explică perfect atitudinea mea vizavi de situația actuală. Știm că Rama este foarte avansată din punct de

---

⁴⁴ Eusebiu din Cezarea (26S-340), episcop, istoric și teolog (n. trad.).

vedere tehnologic. Cu siguranță, cei care au proiectat-o s-au gândit la eventualitatea unei acțiuni ostile... Cine știe, poate că are un sistem de propulsie pe care încă nu l-am descoperit și va fi astfel capabilă să manevreze dincolo de traiectoria rachetelor. Pariez că...

— Îmi dați voie să vă întrerup? interveni Nicole. N-am fost cu voi în avion. Cum a răspuns Michael la întrebarea ta?

Cei doi bărbați se priviră țintă câteva secunde. În cele din urmă, O'Toole rosti:

— Credința lui se bazează pe gândire și observație.

— Prima parte a planului nu-i prea dificilă și sunt de acord cu modul tău de abordare a problemei, spuse Richard, dar nu am nicio imagine referitoare la felul în care vom comunica partea esențială a mesajului – cum vom asocia fără echivoc reacția nucleară în lanț cu rachetele care se apropie.

— Michael și cu mine vom lucra în acest sens, în vreme ce tu vei elabora animația primului segment. El spune că-și amintește destul de bine noțiunile de fizică.

— Să nu faci prea multe presupuneri, o sfătuie Richard. Trebuie să fim siguri că fiecare parte din mesaj este explicită în sine.

O'Toole nu se afla cu ei. După două ore de muncă intensă, ieșise în tunel ceva mai devreme. Absența sa începu să-i neliniștească.

— Poate că s-a dus la baie, opină Richard.

— Poate că s-a rătăcit, replică Nicole.

Richard se apropie de intrare și strigă pe coridor:

— Hei, Michael O'Toole, ești teafăr?

— Da, sosis răspunsul din direcția scării centrale.
Vreți să veniți amândoi pentru un minut până aici?

— Ce s-a întâmplat? se interesă Richard după câteva momente, ajungând împreună cu Nicole lângă general, la baza scării.

— Cine a construit adăpostul acesta? întrebă O'Toole cu privirea ațintită asupra tavanului înalt de deasupra. Și, în primul rând, de ce credeți că a fost construit?

— Nu știm, răspunse nerăbdător Richard, și nu cred că vom lămuri chestiunea în următoarele minute sau chiar ore. Între timp, avem altceva de făcut...

— Dă-mi voie, îl întrerupse ferm generalul. Trebuie să discutăm înainte de a continua.

Richard și Nicole îl așteptară să se explice.

— Ne grăbim din cale-afară să trimitem un avertisment inteligenței care controlează acest vehicul. După cât se pare, procedăm astfel încât Rama să fie în stare să-și ia măsuri de apărare. De unde știm însă că procedăm bine? Dacă ne purtăm ca niște trădători ai speciei umane?

Își desfăcu brațele, arătând imensa cavernă din jur.

— Trebuie să existe un motiv, un plan anume

pentru toate astea. De ce au fost lăsate obiectele false în Camera Albă? De ce ne-au invitat ramanii să comunicăm cu ei? Cine și ce sunt octopăianjenii și păsările? (Clătină din cap, frustrat de întrebările rămase fără răspuns.) Eram hotărât în privința mesajului de avertisment. Dacă Rama scapă de atacul nuclear datorită nouă, și apoi distruge Terra?

— Asta-i foarte puțin probabil. Prima navă a străbătut sistemul solar...

— O clipă, Nicole. Nu te supăra, interveni delicat Richard, dar lasă-mă pe mine să-i răspund generalului.

Se apropie de acesta și-l cuprinse de după umeri.

— Michael, ceea ce m-a impresionat cel mai puternic la tine, din clipa în care te-am întâlnit prima dată, a fost capacitatea de a înțelege diferența dintre răspunsurile date ca rezultat al deducției sau al metodei științifice, și întrebările pentru care nu există nici măcar o abordare logică valabilă. În acest moment nu avem nicio posibilitate să înțelegem scopul lui Rama. Nu dispunem de date suficiente. E ca și cum am încerca să rezolvăm un sistem de ecuații liniare, atunci când avem mai multe variabile decât condiții.

O'Toole zâmbi și încuviință din cap.

— Ceea ce știm, continuă Richard, este că se apropie mai multe rachete, dotate probabil cu

focoase nucleare. Avem două opțiuni, să avertizăm sau nu, și trebuie să alegem conform informațiilor disponibile până în prezent.

Își scoase calculatorul portabil și-l activă.

— Putem reprezenta întreaga problemă ca pe o matrice de tipul 3×2 . Să considerăm că există trei variante ale navei ramane: niciodată ostilă, întotdeauna ostilă și ostilă doar dacă este atacată. Să presupunem că aceste situații constituie liniile matricei. Acum să luăm în considerație decizia pe care trebuie s-o luăm. Putem să avertizăm nava, ori să n-o avertizăm. De observat că numai un avertisment încununat de succes contează. Așadar matricea va avea două coloane, Rama avertizată și Rama neavertizată.

Atât O'Toole cât și Nicole priviseră cum Richard își construise matricea pe monitor.

— Dacă studiem rezultatele celor șase situații, reprezentate de elementele matricei, și încercăm să le atașăm anumite probabilități, atunci vom obține informațiile de care avem nevoie pentru a lua decizia. De acord?

O'Toole aprobă raționamentul, impresionat de modul rapid și concis în care inginerul le structurase dilema.

— Rezultatul liniei a doua este mereu același, opină Nicole. Dacă Rama este cu adevărat ostilă, atunci n-are nicio importanță dacă o avertizăm sau nu, având în vedere tehnologia ei avansată. Mai devreme ori mai târziu, acest vehicul sau altul

ne va distruge.

Richard se opri un moment, ca să se asigure că O'Toole le urmărea judecata.

— În mod similar, dacă Rama nu este niciodată ostilă, nu greșim avertizând-o. În niciunul dintre cazuri, Pământul nu se află în pericol. Iar dacă reușim să le comunicăm despre rachetele nucleare, atunci un lucru extraordinar va fi salvat.

Generalul surâse și rosti:

— Prin urmare, singura întrebare dificilă, „Neliniștea lui O'Toole” dacă pot s-o numesc așa, apare atunci când Rama nu este inițial ostilă, dar își schimbă opinia după ce află că Pământul a lansat un atac nuclear împotriva sa.

— Exact, încuviință Richard. Eu aș argumenta că mesajul nostru ar constitui în acest caz un factor pozitiv. La urma urmelor...

— Bine, bine, îl întrerupse celălalt bărbat. Înțeleg unde bați. Dacă nu atribuim o probabilitate foarte mare cazului care mă îngrijorează pe mine, atunci întreaga analiză sugerează că rezultatul va fi mai bun dacă îi avertizăm pe ramani. Brusc, izbucni în râs. E bine că nu lucrezi pentru cartierul general, Richard. Cu logica ta m-ai fi convins să introduc codul...

— Mă îndoiesc, spuse Nicole. Nimeni n-ar fi putut prezenta argumente solide pentru tipul respectiv de paranoia.

— Mulțumesc, zâmbi generalul. Sunt satisfăcut. Ai fost foarte convingător.

Impulsionat de apropierea inexorabilă a rachetelor, grupul lucră neîntrerupt ore întregi. Nicole și O'Toole concepură mesajul în două segmente distincte. Primul, destinat în principiu să stabilească tehnica de bază a comunicării, prezenta toate traiectoriile implicate, inclusiv orbita lui Rama după ce vehiculul pătrunsese în sistemul solar, cele două module *Newton* părăsind Pământul și cuplându-se înainte de rendez-vous, manevrele ramane de schimbare a traiectoriei, și în final cele șaisprezece rachete lansate de pe Pământ pentru interceptia navei extraterestre. Richard, ale cărui ore îndelungate de lucru cu tastatura și ecranul negru dădeau acum rezultate, transforma evenimentele orbitale în animație, în vreme ce colegii lui se luptau cu complexitatea restului mesajului.

Al doilea segment se dovedi extrem de greu de alcătuit. În el, oamenii doreau să explice că rachetele transportau focoașe nucleare, că puterea explozivă a bombelor era generată de o reacție în lanț, și că șocul, căldura și radiația cauzate de explozie erau extraordinar de puternice. Nu prezentarea generală a imaginilor pune probleme; obstacolul îl reprezenta cuantificarea puterii distructive în termeni inteligibili unei inteligențe extraterestre.

— Este imposibil, exclamă exasperat Richard când Nicole și O'Toole insistară amândoi că

mesajul n-ar fi fost complet dacă nu indica temperatura exploziei, magnitudinea șocului și a radiațiilor. De ce nu menționăm pur și simplu cantitatea de material fisibil? Ramanii trebuie să fie excepționali la fizică. Pot calcula singuri dimensiunile exploziei și ceilalți parametri.

Timpul se scurgea și toți se simțeau din ce în ce mai obosiți. În cele din urmă, O'Toole fu răpus de oboseală și, la insistențele lui Nicole, acceptă să se culce. Datele biometrice indicau că inima îi era supusă unui stres intens. Chiar și Richard dormi vreo nouăzeci de minute. Femeia nu-și permise însă luxul de a se odihni. Era hotărâtă să găsească o modalitate de a reprezenta grafic puterea distructivă a armelor.

Când bărbații se treziră, îi convinse să adauge celui de al doilea segment o scurtă secțiune suplimentară, care să prezinte ce s-ar întâmpla cu un oraș sau pădure de pe Pământ dacă o bombă de o megatonă ar exploda în apropierea lor. Pentru ca imaginile să aibă sens, Richard fu nevoit să-și dezvolte glosarul inițial, unde definise elementele chimice și simbolurile lor, incluzând o serie de unități de măsură a mărimii.

— Dacă vor înțelege și asta, mormăi în vreme ce desena gradațiile scalei plasată lângă copaci și clădiri, atunci sunt mai deștepți decât i-am crezut.

Finalmente, mesajul fu încheiat și stocat în memorie. Revăzură încă o dată întregul avertisment și făcură ultimele corecții.

— Dintre comenzile pe care n-am reușit să le înțeleg, există cinci despre care bănuiesc că fac legătura cu un nivel superior, explică Richard. Desigur, este doar o presupunere, însă cred că-i logică. Voi transmite mesajul de cinci ori, folosind de fiecare dată una sau alta dintre comenzile speciale, în speranța că va ajunge cumva la calculatorul central.

În timp ce introducea comenzile, Nicole și O'Toole ieșiră să facă o plimbare. Urcară treptele și hoinăriră printre zgârie-norii din New York.

— Tu chiar crezi că am fost meniți să intrăm în Rama și să descoperim Camera Albă, nu-i așa?

— Da, răspunse Nicole.

— Dar în ce scop? întrebă generalul. Dacă ramanii doreau să ia contact cu noi, de ce au recurs la un procedeu atât de complicat? De ce riscă să le interpretăm greșit intenția?

— Nu știu. Poate ne testează, într-un fel sau altul. Poate că vor să descopere cum suntem în realitate.

— Dumnezeule, ce idee groaznică! Am putea fi catalogați drept creaturile care lansează atacuri nucleare împotriva oaspeților.

— Exact.

Nicole îi arătă lui O'Toole hangarul cu puțuri, plasa din care salvase pasărea, poliedrele uluitoare și intrările în celelalte adăposturi. Era foarte obosită, dar știa că nu va dormi până nu se rezolva totul.

— Ne întoarcem? propuse generalul după ce verificaseră că ambarcațiunea cu pânze rămăsese intactă la țărmul Oceanului Cilindric.

— În regulă, răspunse Nicole epuizată.

Își verifică ceasul. Mai erau exact trei ore și optsprezece minute până ce prima rachetă avea să lovească Rama.

62. ULTIMA ORĂ

Vreme de cinci minute, nimeni nu spuse nimic. Fiecare se cufundase în propria sa lume interioară, conștient că prima rachetă se găsea la mai puțin de o oră depărtare. Richard trecu grăbit în revistă imaginile luate de senzori, căutând zadarnic un semn că Rama își lua măsuri de protecție.

— La naiba, murmură privind din nou cadrul radar ce arăta racheta din frunte apropiindu-se tot mai mult.

Se îndreptă spre colțul unde se ghemuise Nicole.

— Probabil am dat greș, spuse el calm. Nu s-a schimbat nimic.

Femeia își frecă ochii.

— Aș vrea să nu fi fost atât de obosită. Poate că atunci am fi făcut ceva mai interesant în ultimele noastre cincizeci de minute. Zâmbi amar. Acum știu cum trebuie să te simți în celula condamnaților la moarte.

O'Toole se apropie din cealaltă parte a camerei. În mâna stângă ținea două bile negre.

— Știți, zise el, m-am întrebat adesea ce aș face dacă mi s-ar spune că mai am de trăit un timp finit și scurt. Iată-mă în această situație acum, iar mintea mea se concentrează asupra unui singur lucru.

— Care anume? întrebă Nicole.

— A fost vreunul dintre voi botezat?

— Ce-e-e? exclamă Richard cu un hohot de râs.

— Am bănuț eu că nu. Dar tu, Nicole?

— Nu, Michael. Catolicismul tatei a fost mai degrabă o tradiție decât un ceremonial religios.

— Ei bine, mă ofer să vă botez pe amândoi.

— Aici? Acum? exclamă electronistul uluit. Mă înșală urechile, Nikki, sau domnul acesta ne sugerează să ne petrecem ultima oră primind un botez?

— Nu ne va dura... începu O'Toole.

— De ce nu? îl întrerupse Nicole pe general și se ridică zâmbind. Ce altceva avem de făcut? Și, la naiba, e mult mai bine decât să stăm aici, cu figuri morbide, așteptând mingea de foc.

Richard chicoti.

— Minunat! se entuziasmă el. Eu, Richard Wakefield, ateu convins, sunt pe cale să fiu botezat într-o navă spațială extraterestră, în ultimele momente ale vieții. Îmi place!

— Amintește-ți ce a spus Pascal, îl tachină Nicole.

— Ah, da. O logică simplă aparținând unuia dintre marii gânditori ai lumii: „S-ar putea ca

Dumnezeu să existe sau nu; aş putea sau nu să cred în El. Singurul mod în care aş pierde ar fi ca El să existe, iar eu să nu cred. Prin urmare, voi crede pentru a-mi minimaliza riscul.” Chicoti: Dar n-am fost de acord să cred în Dumnezeu, ci doar să fiu botezat.

— Aşadar, accepţi, rosti Nicole.

— De ce nu? Poate că aşa nu voi fi nevoit să rămân între două lumi, alături de păgânii virtuoşi şi de copiii nebotezaţi.

Se uită la O’Toole şi surâse.

— În regulă, ai tăi suntem. Fă-ţi treaba.

— Ascultă cu atenţie, MB, spuse Richard. Eşti probabil singurul robot care a stat în buzunarul unui muritor primind botezul.

Nicole îl înghionti. O’Toole mai aşteptă răbdător câteva momente, apoi începu ceremonia.⁴⁵

La insistenţele lui Richard, părăsiră adăpostul şi urcară în piaţă. Dorise să aibă „cerul lui Rama deasupra capului” şi nimeni nu avusese nimic de obiectat. Nicole merse la Oceanul Cilindric să umple un bidon cu apă, în vreme ce O’Toole îşi termina pregătirile. Generalul lua actul foarte în serios şi, aparent, zeflemelele lui Richard nu-l supărau.

Cei doi îngenuncheară înaintea lui O’Toole, care îl stropi pe inginer cu apă pe cap.

---

⁴⁵ Blaise Pascal (1623-1662), scriitor, gânditor şi om de ştiinţă francez (n. trad.).

— Richard Colin Wakefield, te botez în numele Tatălui, al Fiului și Sfântului Duh.

După ce O'Toole termină botezul lui Nicole în același mod simplu, Richard se ridică în picioare și zâmbi.

— Nu mă simt câtuși de puțin diferit, declară el. Sunt exact ca mai înainte, speriat până-n măduva oaselor la gândul că peste treizeci de minute urmează să mor.

O'Toole nu se clintise.

— Richard, pot să te rog să mai îngenunchezi o dată? Aș vrea să rostesc o scurtă rugăciune.

— Ce-i asta? întâi botez, apoi rugăciune?

Nicole îi aruncă o privire, rugându-l din ochi să accepte.

— Bine, bine, mormăi el. Bănuiesc că trebuie să merg până la capăt.

— Dumnezeu Atotputernic, te rugăm, ascultă-ne, începu generalul cu voce puternică. Îngenunchease la rândul lui, cu ochii închiși și mâinile împreunate. Ne-am adunat aici în ceea ce ar putea să fie ultima noastră oră de viață, să-Ți aducem Ție mulțumire. Te rugăm să ne luminezi pe noi, dacă va fi să trăim, iar dacă asta-i voia Ta, cruță-ne de o moarte dureroasă și oribilă. Dacă este să murim, Te rugăm să ne accepți în regatul Tău ceresc. Amin.

Se opri doar un moment, apoi începu să recite Tatăl Nostru. După ce rosti „Tatăl nostru, care ești în ceruri, Sfînțească-se numele Tău...”, luminile

din Rama se stinseră brusc. Se terminase încă o zi. Richard și Nicole așteptară respectuoși ca prietenul lor să sfârșească rugăciunea, înainte de a-și aprinde lanternele.

Nicole îi mulțumi generalului și-l îmbrățișă ușor.

— Ei bine, asta-i, zise Richard. Încă douăzeci și șapte de minute, iar numărătoarea inversă continuă. Am avut un botez și o rugăciune. Ce facem acum? Are cineva vreo idee pentru o ultimă, și într-adevăr ultimă, distracție? Să cântăm? Să dansăm? Să jucăm un joc anume?

— Eu prefer să rămân aici singur, să-mi întâmpin moartea în meditație și rugăciune, declară generalul. Bănuiesc că și voi doi vreți să fiți singuri.

— Bine, Nikki, o invită Richard, unde dorești să împărțim ultimul sărut? Pe țărmul Oceanului Cilindric sau în Camera Albă?

Nicole nu dormise de treizeci și două de ore și era absolut epuizată. Se rezemă de Richard și închise ochii. În același moment, întunericul nopții ramane fu străpuns de fulgere de lumină.

— Ce se întâmplă? întrebă neliniștit O'Toole.

— Trebuie să fie coamele, răspunse agitat Richard.

Haideți să vedem.

Alergară spre marginea de sud a insulei și priviră către structurile masive și enigmatice ale Emisferei Sudice. Filamente de lumină țâșneau între perechi diferite ale celor șase ace din jurul

giganticului monolit central. Arcurile galbene păreau să sfârâie în văzduh, unduind lent înainte și înapoi în zona de mijloc, în vreme ce la unul dintre capete rămâneau conectate de vârfurile mai mici. Pocnete îndepărtate însoțeau spectacolul uluitor.

— Extraordinar, spuse O'Toole copleșit. Absolut extraordinar.

— Așadar Rama intenționează să manevreze.

Richard abia dacă reuși să se stăpânească. O îmbrățișă pe Nicole, apoi pe O'Toole, pentru ca în final să o sărute pe Nicole pe buze.

— Ura! țipă el.

— Dar nu-i prea târziu? strigă Nicole. Cum ar putea să evite rachetele într-un interval așa de scurt?

Richard alergă înapoi spre colegii săi.

— Ai dreptate, spuse gâfâind. Și blestematele alea de rachete trebuie să aibă oricum sisteme de ghidare finală.

Începu iarăși să fugă, de astă dată îndreptându-se înapoi spre piață.

— Mă duc să mă uit pe radar.

Nicole aruncă o privire generalului.

— Vin, zise acesta, însă am alergat destul pentru o zi. Vreau să mai privesc câteva clipe spectacolul acesta. Luați-o înainte.

Femeia îl așteaptă. În timp ce mergeau grăbiți spre piață, generalul îi mulțumi fiindcă îi îngăduise s-o boteze.

— Termină cu prostiile, eu sunt cea care-ți mulțumește, replică ea.

Îi puse mâna pe umăr. Nu botezul în sine a fost atât de important, continuă să reflecteze. Era limpede că erai îngrijorat de soarta sufletelor noastre. Am fost de acord pentru a-ți dovedi afecțiunea noastră. Zâmbi în sine. Cel puțin, acesta cred că a fost motivul...

Terenul de sub picioare începu să se zguduie violent și O'Toole se opri, înfricoșat pe moment.

— Se pare că la fel s-au petrecut lucrurile pe parcursul ultimei manevre, numai că atunci zăceam lipsită de cunoștință pe fundul puțului, spuse Nicole luându-l de mână și menținându-și astfel echilibrul.

— Așadar spectacolul de lumini n-a fost decât preludiul?

— Probabil. De aceea era Richard așa de bine dispus.

Abia deschiseră capacul adăpostului, când Richard tâșni pe scări în sus.

— Au făcut-o! exclamă el. Au reușit!

O'Toole și Nicole îl priviră ținând, pe măsură ce inginerul își recăpăta răsuflarea.

— Au desfășurat un soi de plasă – nu știu exact ce este – groasă de șase-șapte sute de metri, în jurul navei. Veniți!

Se răsuci năpustindu-se în jos, sărind câte trei trepte o dată.

În ciuda oboselii, Nicole răspunse entuziasmului

său cu un ultim șuvoi de adrenalină. Alergă pe trepte după Richard, către Camera Albă. Bărbatul stătea în fața ecranului negru, comutând de la imaginea exterioară, care înfățișa plasa din jurul vehiculului, la imaginea radar care indica apropierea rachetelor.

— Înseamnă că ne-au înțeles mesajul, îi spuse lui Nicole ridicând-o în brațe și rotind-o în aer. Am reușit, scumpa mea! Mulțumesc, oh, mulțumesc!

Nicole era la rândul ei tulburată, dar încă nu fusese convinsă că acțiunea ramanilor avea să preîntâmpine distrugerea navei. După ce O'Toole intră, iar Richard îi explică ce se vedea pe ecran, mai rămăseseră doar două minute până la impact. Femeia simțea crampe cumplite în stomac. Solul continua să se zguduie, pe măsură ce Rama își continua manevra.

Rachetele nucleare erau dotate fără îndoială cu sisteme automate de ghidare deoarece, în pofida faptului că Rama își modifica în mod limpede traiectoria, ele continuau să se aproape în linie dreaptă. Radarul îi arăta pe cei șaisprezece atacatori împrăștiați pe o rază mare. Timpii de impact erau cuprinși în mai puțin de o oră.

Activitatea frenetică a lui Richard spori în intensitate. Pășea ca turbat prin încăpere. La un moment dat, îl scoase pe MB din buzunar, îl așează pe podea și începu să-i vorbească rapid, ca și cum micul robot era prietenul său cel mai apropiat. Spusele abia dacă îi erau inteligibile. Acum îi cerea

să se pregătească pentru explozie, o secundă mai târziu îi explica felul în care Rama va evita ca prin miracol impactul iminent.

O'Toole încerca să rămână calm, însă era imposibil cu Richard care zbura prin încăpere ca un diavol marsupial.

Începu să-i spună ceva, dar se răzgândi și ieși pe coridor în căutarea liniștii.

În timpul unuia dintre scurtele momente de nemișcare, Nicole se apropie de electronist și-l prinse de mână.

— Dragul meu, relaxează-te. Noi nu putem face nimic.

Richard își privi o clipă prietena și iubita, apoi o cuprinse în brațe. O sărută pătimaș, după care se așează pe podeaua care vibra, trăgând-o lângă el.

— Mi-e frică, Nicole, spuse tremurând. Mi-e frică cu adevărat. Nu suport gândul că nu pot face nimic.

— Și mie mi-e teamă, replică ea blând, ținându-l strâns de mână. La fel îi este lui Michael.

— Dar niciunul dintre voi nu vă purtați ca atare. Mă simt ca un idiot, învârtindu-mă aici ca Tigrișor din *Ursulețul Winnie*⁴⁶.

— Fiecare înfruntă moartea în mod diferit, spuse Nicole. Tuturor ne este teamă, numai că fiecare ne manifestăm altfel.

---

⁴⁶ Carte pentru copii scrisă în 1926 de autorul englez Alexander Alan Milne (1882-1956) (n. red.).

Richard se calma. Aruncă o privire monitorului, apoi își privi ceasul.

— Încă trei minute până la primul impact.

Nicole îl mângâie pe obraji și-l sărută ușor pe buze.

— Te iubesc, Richard Wakefield, declară ea.

— Și eu te iubesc.

Ședeau amândoi pe podea, ținându-se liniștiți de mâini și privind ecranul negru, când prima rachetă atinse marginea rețelei compacte din jurul lui Rama. O'Toole se afla în spatele lor în ușă – revenise în încăpere cu treizeci de secunde în urmă. În momentul în care racheta făcu contact, rețeaua din punctul respectiv cedă, întinzându-se, atenuând lovitura și permițând rachetei să pătrundă mai adânc în plasă. Simultan, alte porțiuni ale rețelei se înfășurară rapid în jurul ei, construind cu o viteză uimitoare un soi de cocon. Totul se sfârși într-o fracțiune de secundă. Racheta se găsea la circa două sute de metri de învelișul exterior al lui Rama când focosul nuclear detonă. Pe ecran, rețeaua fu puțin deteriorată local, dar în interiorul Camerei Albe șocul de-abia se simți.

— Pfui! exclamă Richard. Ați văzut asta?

Sări în picioare și se apropie de ecran.

— S-a întâmplat așa de repede, comentă Nicole, venind lângă el.

Generalul murmură o scurtă rugăciune de mulțumire și se alătură celor doi colegi în fața

monitorului.

— Cum crezi c-au procedat? întrebă Richard.

— Habar n-am. Însă, într-un fel sau altul, coconul a absorbit explozia. Materialul trebuie să fie fantastic.

Inginerul comută pe radar.

— S-o vedem pe următoarea mai îndeaproape. Ar trebui să apară peste...

Un fulger de lumină îi învăluie, iar ecranul se întunecă. În mai puțin de o secundă, fură izbiți de o forță laterală puternică, care-i trânti pe jos. Luminile din cameră se stinseră, iar vibrațiile solului încetară.

— Sunteți teferi? întrebă Richard, căutând mâna lui Nicole în întuneric.

— Așa cred, replică O'Toole. M-am lovit de perete, dar numai cu spatele și cotul.

— Sunt bine, răspunse și Nicole. Ce s-a întâmplat?

— E clar că a explodat mai devreme, înainte să atingă plasa. Am fost izbiți de unda de șoc.

— Nu-nțeleg, spuse O'Toole. Bomba a explodat în vid. De unde să apară undă de șoc?

— Din punct de vedere tehnic, n-a fost chiar o undă de șoc, replică Richard ridicându-se, în vreme ce luminile reveneau iar podeaua începea iarăși să vibreze. Hei, ce ziceți de asta! se întrerupse singur. Faimoasa redundanță ramană a mai marcat un punct. Ești bine? se adresă lui Nicole, care părea să se clatine când se ridică în

picioare.

— M-am lovit la genunchi, dar nu-i ceva serios.

— Bomba a distrus ceea ce mai rămăsese din propria ei rachetă purtătoare, vaporizându-i fuselajul și sfărâmând restul în bucăți infime, îi răspunse Richard lui O'Toole, în timp ce căuta dispozitivele de rezervă pe lista senzorilor. Gazele și fragmentele s-au deplasat cu viteze enorme, dând naștere la unda care ne-a lovit. Plasa a atenuat șocul.

Nicole se așeză lângă un perete.

— Vreau să fiu pregătită pentru următoarea explozie, explică ea.

— Mă întreb câte lovituri poate suporta Rama, mormăi Richard.

O'Toole se așeză alături de Nicole.

— Două au trecut și au mai rămas paisprezece.

Zâmbiră cu toții. Cel puțin, nu erau încă morți.

Richard localizează senzorii de rezervă câteva minute mai târziu.

— Ah, ah, constată el urmărind punctele de pe ecran. Dacă nu mă-nșel cumva, ultima bombă a explodat la mai mulți kilometri depărtare. Am avut noroc. Să sperăm că niciuna nu va detona chiar lângă plasă.

Trioul privi cum alte două rachete erau prinse și învăluite de materialul din jurul navei. Richard se ridică în picioare.

— Vom avea o pauză scurtă. Până la următorul

impact sunt circa trei minute – apoi vom primi patru rachete, una după alta.

Nicole se sculase la rândul ei. Îl observă pe general ținându-se cu mâna de spate.

— Ești sigur că te simți bine, Michael?

Bărbatul încuviință din cap, cu ochii la ecran. Richard se apropie de Nicole și o luă de mână. Un minut mai târziu, se așezară împreună lângă perete, pregătindu-se pentru impact.

Nu avură mult de așteptat. O undă laterală, mult mai puternică decât prima, îi lovi peste douăzeci de secunde. Din nou se stinseră luminile, iar vibrațiile podelei încetară. Bioloaga îl auzea pe O'Toole respirând greu în întuneric.

— Michael, ești rănit?

Neprimind niciun răspuns, începu să se târască în direcția lui. Acțiunea fu o greșeală din partea ei. Nu se sprijinea de nimic când a treia explozie lovi Rama. Fu aruncată brutal de perete, lovindu-l cu capul.

O'Toole rămase lângă Nicole, cât timp Richard sui în New York, ca să inspecteze orașul. Cei doi bărbați avură o scurtă convorbire imediat după întoarcerea lui Richard. Inginerul raportă doar avarii minore. La treizeci de minute după ce ultima rachetă fusese prinsă de plasă, luminile reveniră, iar solul începu din nou să vibreze.

— Vezi, spuse Richard cu un zâmbet tensionat, am zis că totul va fi bine. Ei fac întotdeauna

lucrurile importante în triplet.

Nicole rămase inconștientă aproape o oră. Pe parcursul ultimelor minute, fusese vag conștientă atât de vibrațiile podelei, cât și de conversația purtată în cealaltă parte a încăperii. Deschise ochii foarte încet.

— Efectul net, îl auzi pe Richard, este de a ne mări viteza pe o traiectorie hiperbolică. Așa că vom traversa orbita terestră mult mai devreme decât s-a prevăzut.

— Cât de aproape vom ajunge de Pământ?

— Nu prea aproape. Depinde când se va termina manevra. Dacă s-ar opri acum, am trece pe lângă el la aproximativ un milion de kilometri, de peste două ori distanța Pământ-Lună.

Nicole se ridică și surâse.

— Bună dimineața.

Bărbații se apropiară de ea.

— Te simți bine? întrebă Richard.

— Așa cred, răspunse Nicole, pipăindu-și cucuiul din creștet. Probabil capul mă va dura o bucată de timp. Îi privi pe cei doi. Dar tu, Michael? Parcă-mi aduc aminte că mă îngrijorase starea ta, chiar înainte de izbitură.

— A doua explozie mă terminase. Noroc că am fost mai bine pregătit pentru a treia. Iar spatele nu mă mai doare acum.

Richard începu să relateze ce aflase de la senzorii exteriori ai lui Rama.

— Am auzit ultima parte, îl opri Nicole. Se pare

că vom rata complet Pământul. Dar încotro ne îndreptăm?

Inginerul ridică din umeri.

— Nicio planetă sau asteroid nu se găsește în apropierea orbitei actuale. Energia cinetică este în creștere. Dacă nu se schimbă nimic, vom părăsi complet sistemul solar.

— Devenind călători interstelari, completă Nicole.

— Dacă trăim atât de mult, adăugă generalul.

— Din partea mea, nu-mi fac griji despre ce se va întâmpla pe viitor, zâmbi șagalnic Richard. Cel puțin, nu deocamdată. Planul meu este să sărbătorim eșecul falangei nucleare. Propun să mergem sus și să-i facem cunoștință lui Michael cu unii dintre prietenii noștri. Începem cu păsările, sau cu octopăianjenii?

Nicole clătină din cap.

— Ești incorigibil, Wakefield. Nu mă lăsa-n vreun fel să te împiedic...

— Nu cred în piedici puse de noroc / Unirii sufletelor mari... o întrerupse brusc MB.

Toți trei pământenii tresăriră. Îl priviră pe robot și izbucniră în râs.

— ...*Iubire nu-i când face silei loc,
Trădării răzbunând cu părăsirea.
Nu, ea e veșnic semn și far străjer
Ce-ntâmpină furtuna și nu cade...*

Richard îl ridică pe MB și-l opri. Nicole și Michael încă râdeau. Inginerul îi îmbrățișă pe fiecare în parte.

— Nu-mi pot închipui tovarăși de drum mai buni decât noi trei, declară el ridicând robotul deasupra capului, oriunde ar fi să mergem.

POSTFAȚĂ

Profesiunea de scriitor este una solitară, dar, după câteva decenii, până și cel mai egocentric dintre autori tânjește uneori după tovarășie. Numai că orice colaborare la o operă de artă constituie o afacere riscantă și, cu cât numărul celor implicați este mai mare, cu atât scad șansele de succes. Vă puteți imagina *Moby Dick* scrisă de Herman Melville și Nathaniel Hawthorne? Ori *Război și pace* de Lev Tolstoi și Fiodor Dostoievski? Cu dialogurile asigurate de Ivan Turgheniev?

Cu siguranță nu mi-am imaginat, până acum câțiva ani, că voi colabora vreodată cu alt scriitor la o operă de ficțiune. Altfel se pune problema în cazul lucrărilor de non-ficțiune – am participat la nu mai puțin de paisprezece asemenea proiecte (dintre care două cu editorii revistei *Life*, și cu mai mulți colaboratori sunt convins că nu se poate!). Dar la o operă de ficțiune – nicio șansă! Am fost aproape sigur că nu voi lăsa niciun străin să se amestece în rețeta mea specială de creativitate unică...

Ei bine, pe drumul către procesorul de text mi s-

a întâmplat ceva nostim. Pe la începutul anului 1986, agentul meu literar Scott Meredith mi-a telefonat în stilul său propriu: „Nu-zice-nu-până-n-am-terminat”. Se părea că exista un tânăr și genial producător de film, hotărât să facă o peliculă după un roman al meu – oricare. Deși nu auzisem niciodată de Peter Guber, vizionasem două dintre filmele sale (*Expresul de la miezul nopții* și *Adâncurile*), fiind extrem de impresionat. Și mai impresionat am fost când Scott m-a anunțat că ultimul său film, *Culoarea purpurie*, fusese nominalizat pentru premiile Oscar la zece categorii.

Am oftat totuși în sinea mea, atunci când Scott a continuat, spunându-mi că Peter avea un prieten cu o idee strălucită, din care ar fi dorit să scot un scenariu. Am oftat, deoarece nu există idei noi în science-fiction, iar dacă ar fi fost cu adevărat strălucită, m-aș fi gândit eu primul la ea. În plus, urăsc scenariile; sunt incredibil de plictisitoare, aproape de necitit și, cel puțin în ceea ce mă privește, de nescris. Asemeni unor partituri, reprezintă totuși o etapă obligatorie într-o producție. Pentru a le scrie, este nevoie de însemnări cu totul speciale, însă rezultatul nu are valoare literară sau artistică proprie. (O partitură muzicală arată cel puțin frumos.)

Apoi Scott mi-a explicat cine era prietenul și, brusc, părerea mi s-a schimbat ca prin farmec. Proiectul a devenit cu adevărat interesant din

motive care n-aveau nicio legătură cu Peter Guber, dar foarte multe cu Stanley Kubrick.

Flashback. Cu douăzeci de ani în urmă, în filmul *2001: O odisee spațială*, Stanley și cu mine vizitasem sateliții lui Jupiter, nevisând vreodată că lumile acelea complet necunoscute aveau să fie cercetate de roboți, cu mult înainte de data anticipată în filmul nostru. În martie și iunie 1979, cele două sonde *Voyager* au dezvăluit că Io, Europa, Ganimede și Calisto erau locuri mai stranii decât am fi îndrăznit vreodată să ne închipuim. Imaginile uimitoare ale gigantilor sateliți jupiterieni au făcut posibil, sau mai degrabă imperativ pentru mine, să scriu *2010: A doua Odisee Spațială*. De data aceasta, secvențele lui Jupiter se puteau baza pe realitate și nu pe imaginație; iar atunci când Peter Hyams a ecranizat cartea, în 1984, a avut posibilitatea să folosească fotografii reale, transmise de *Voyager*, ca fundal pentru o mare parte a acțiunii.

Chiar dacă rezultatele misiunii din 1979 au fost spectaculoase, în secret se spera ca ele să fie depășite peste zece ani. *Voyager* zăbovise doar câteva ore în vecinătatea lui Jupiter, trecând în viteză pe lângă planeta gigant și sateliții ei, în drum spre Saturn. În mai 1986, NASA a decis să lanseze o sondă și mai perfecționată, *Galileo*. Ea trebuia să înfăptuiască nu o scurtă trecere prin fața obiectivului, ci un adevărat rendez-vous; *Galileo* urma să petreacă acolo doi ani, începând

cu decembrie 1988, ducând la capăt o cercetare amănunțită a lui Jupiter și a principalilor săi sateliți. Dacă totul se desfășura conform planului, prin 1990 urma să primim un șuvoi atât de impresionant de informații despre lumile acelea exotice, încât a Treia Odisee ar fi devenit inevitabilă. Despre asta intenționam să scriu; mă „atașasem” atât de mult de Galileo, încât nu mă interesa câtuși de puțin să acord atenție ideilor unui scriitor de SF. Cum să-l refuz într-un mod politicos? încă reflectam, când Scott continuase în telefon:

— Peter Guber vrea să vină în Sri Lanka, numai pentru treizeci și șase de ore, ca să ți-l prezinte pe acest tip. Se numește Gentry Lee și permite-mi să-ți explic cine anume este. Lucrează la Jet Propulsion Laboratory și este inginerul-șef al Proiectului Galileo. Ai auzit de proiectul ăsta?

— Da, am zis eu cu voce moale.

— Anterior a fost director pentru planificarea misiunilor în cadrul programului Viking, de la care am primit imaginile acelea minunate de pe Marte. Considerând că publicul nu apreciază corespunzător ce se întâmplă în spațiu, a pus bazele unei companii alături de prietenul lui, Carl Sagan, ca să realizeze *Cosmos*. El regizat întregul serial TV...

— De-ajuns! am strigat. Trebuie să-l văd neapărat pe acest om. Spune-i domnului Gabor să-l aducă imediat încoace.

— Numele lui e Guber, Peter Guber, a precizat Scott.

Ei bine, am stabilit ca ei doi să vină în Sri Lanka și, dacă îmi plăcea ideea lui Gentry (și, la fel de important, Gentry însuși), acesta urma să schițeze un proiect, probabil o duzină de pagini unde să creioneze niște personaje, locuri, o intrigă și toate elementele de bază cu ajutorul cărora orice scenarist competent ar fi putut să realizeze un scenariu.

Au sosit în Colombo pe 12 februarie 1986, exact la două săptămâni după dezastrul navei Challenger. 1986 avea să fie Marele An Spațial, dar în momentul acela NASA se găsea într-o confuzie totală. Printre altele, *Galileo* avea să fie amânată cu câțiva ani. Vom ajunge deja în 1995, înainte să obținem știri noi despre sateliții jupiterieni. Puteam să abandonez complet a treia Odissea Spațială, la fel cum era nevoit Gentry să procedeze cu *Galileo*; doar să aducă proiectul înapoi de la Cape și să-l pună la naftalină.

Din fericire, reuniunea la vârf Guber-Lee-Clarke a decurs bine și, în următoarele câteva săptămâni, am umplut dischete întregi cu idei, personaje, locuri de desfășurare a acțiunii, intrigi – orice ar fi putut să se dovedească folositor, într-o măsură oricât de mică, povestirii pe care hotărâsem s-o intitulăm *Leagănul (Craddle)*. Odată, cineva a spus că scrierea unei opere de ficțiune constă în eliminarea alternativelor. Perfect adevărat; am

calculat că dacă aş fi folosit toate elementele acelea, în toate combinaţiile posibile, am fi avut suficient material pentru un milion de povestiri *Leagănul* diferite.

I-am trimis lui Gentry varianta selectată în final – un rezumat de douăsprezece pagini. I-a plăcut şi a revenit în Sri Lanka ca să punem la punct detaliile. În timpul celor trei zile-maraton petrecute în munţii din jurul capitalei antice Kandy, în ciuda celui mai splendid peisaj pe care îl cunosc, am terminat o versiune demi-hemi-semi-finală, care a devenit astfel scheletul romanului. De aici încolo, am putut colabora prin telefon şi prin expedierea de nesfârşite fâşii de hârtie de imprimantă peste Pacific.

Scrierea cărţii ne-a luat cea mai mare parte a anului, deşi amândoi eram, fireşte, implicaţi şi în alte proiecte. Când am descoperit că Gentry cunoştea mai bine ca mine literatura engleză şi franceză (deja în momentul acela eram imun la asemenea surprize), am rezistat eroic tentaţiilor de a-i impune propriul meu stil. Acest lucru i-a deranjat pe vechii cititori ai lui A.C.C., care, la apariţia romanului *Leagănul* semnat de amândoi, au menţionat o mulţime de pasaje pe care le-aş fi putut igieniza ceva mai mult. Dialogurile mai pământene, am explicat eu, reprezentau rezultatul anilor de muncă ai lui Gentry cu inginerii şi matematicienii hirsuţi şi beţivi din Divizia Astrodinamică a JPL din Pasadena, unde nu o

dată polițiștii sunt chemați să potolească încăierări aprinse, stârnite de funcții Bessel sau ecuații diferențiale.

Și totuși până acum, din câte știu, niciun consiliu școlar n-a cerut scoaterea din biblioteci a romanului *Leagănul*. Menționez aceasta întrucât, spre marea mea indignare, am descoperit că așa s-a procedat cu *Pământul Imperial* în urmă cu zece ani. Ba mai mult, în locul acela lucrurile au mers atât de departe încât s-a interzis orice carte conținând lucrări ale mele.

Aș fi vrut să știu asta la momentul respectiv. Mi-ar fi făcut plăcere să le spun învățăcelilor Ayatollahi că versiunea Braille a romanului ofensator fusese înregistrată de o doamnă foarte puțin dispusă să promoveze pornografia. Întâmplător, ea este măritată cu Primul Lord al Justiției britanice.

Deși *Leagănul* a fost conceput inițial ca un proiect de film pentru studiourile Warner, șansele de a mai ajunge pe ecrane sunt astăzi mici. Printr-un ghinion, un șir întreg de filme cu subiect submarin/extraterestru a fost lansat în perioada de apariție a cărții, iar majoritatea s-a scufundat fără să lase urme.

Sunt însă fericit să constat că Peter Guber a cunoscut un succes tot mai mare. Ultimele sale producții – *Vrăjitoarele din Eastwick*, *Gorile în ceață* și *Rainman* au fost foarte bine primite; chiar și scurta enumerare de mai sus indică interesul

lui față de proiecte neobișnuite, dar care merită osteneală. Poate totuși va filma *Leagănul*, atunci când roata se va întoarce iarăși, așa cum inevitabil se va întâmpla. Există întotdeauna valuri în treburile oamenilor... și ale filmelor.

Deși mi-a făcut mare plăcere să lucrez cu Gentry, după ce am terminat *Leagănul* n-am mai avut planuri pentru altă colaborare – deoarece cometa Halley îmi domina acum viața, așa cum nu reușise nicicând cerul terestru. Mi-am dat seama că următoarea ei apariție, în 2061, va fi o ocazie splendidă pentru a treia Odisee Spațială. (Dacă mult-întârziata sondă Galileo va realiza ceea ce se aștepta de la ea în 1995, trimițând megaocteți de date din sistemul jupiterian, s-ar putea să mai apară și o Odisee Finală. Însă nu promit nimic.)

Prin vara lui 1987, 2061: A treia Odisee Spațială avea destul succes de librărie, iar eu începeam să simt din nou sâcâitoarele muștrări de conștiință pe care le încearcă un autor când Nu Lucrează La Un Proiect. Brusc, am înțeles că exista unul care mă privea drept în ochi.

Cu cincisprezece ani în urmă, propoziția finală din *Rendez-vous* cu Rama fusese: „Ramanii fac totul în triplet”. Ei bine, ele constituiau materializarea unei ultime corecturi pe care o făcusem cărții. Nu intenționasem să scriu în continuare; îmi dau cuvântul – pur și simplu mi se păruse a fi sfârșitul corect și deschis pentru un roman. (În viața de zi cu zi, bineînțeles, nicio

poveste nu se termină vreodată.)

Mulți cititori – și recenzenți – au tras concluzia pripită că planificasem o trilogie încă de la început. Lucrurile nu stăteau așa, însă acum mi-am dat seama că era o idee splendidă. Iar Gentry constituia exact omul care-mi trebuia: avea toate cunoștințele de mecanică celestă și echipament spațial pentru a face față următoarei apariții ramane.

Am trecut rapid în revistă o întreagă gamă de posibilități, la fel cum am procedat cu *Leagănul*, și într-un timp remarcabil de scurt s-a născut Rama II. După ea vor urma *Grădina lui Rama* și *Rama dezvăluită*, în perioada 1989-91.

Așadar Gentry Lee face din nou naveta peste Pacific pentru sesiunile noastre de lucru din munții Sri Lanka, iar poștașul se plânge iarăși din cauza voluminoaselor pachete ce trebuie ținute în echilibru pe bicicletă. Totuși, de data asta tehnologia ne-a accelerat schimburile intercontinentale. Faxul permite să schimbăm idei aproape în timp real; este mult mai convenabil decât poșta electronică utilizată între mine și Peter Hyams pe vremea când scriam scenariul la 2010 (a se vedea Dosarul Odiseei).

Se pot spune multe despre acest tip de colaborare la mare distanță; dacă locuiesc prea aproape unul de celălalt, coautorii pierd timpul cu banalități. Până și un scriitor solitar se poate gândi la scuze nesfârșite ca să nu lucreze; în cazul

a doi scriitori, posibilitățile sunt ridicate la pătrat.

Oricum, nu există nicio modalitate de a se demonstra că un scriitor își neglijează munca; chiar și atunci când sforăiturile sale asurzesc, subconștientul îi lucrează din plin. Iar Gentry și cu mine știam că divagațiile noastre în literatură, știință, artă sau istorie puteau produce elemente folositoare intrigii romanului.

De exemplu, în timp ce scriam Rama II, a devenit evident că Gentry era îndrăgostit de Aliénor de Aquitania (nu vă faceți griji, individa a murit acum 785 de ani), iar eu a trebuit să dau dovadă de mult tact pentru a-l împiedica să dedice pagini întregi uluitoarei cariere a franțuzoaicei. (Dacă vă întrebați ce legătură, oricât de firavă, ar putea să fie între A. De A. Și aventurile interstelare, să știți că vă așteaptă o surpriză.)

Cu siguranță, am învățat multe lucruri despre istoria Angliei și a Franței pe care nu mi le-a predat nimeni la școală. Momentul în care regina Aliénor își ceartă fiul, curajosul rege-războinic Richard Inimă de Leu, în fața trupelor, pentru a nu fi reușit să-și asigure un moștenitor la tron, reprezintă probabil una dintre cele mai picante situații din istoria militară britanică. Vai, nu exista nicio modalitate de a-l introduce în acțiune pe acest galant dar homosexual Corleone, adesea Naș dar niciodată Tată... complet altfel decât Gentry, al cărui al cincilea fiu s-a născut spre sfârșitul colaborării noastre la Rama II.

În schimb veți întâlni creația cea mai dragă lui Gentry, Sfântul Michael din Siena, cel care-urmează-a-se-naște. Sunt sigur că într-o bună zi îl veți întâlni din nou, în cărțile pe care Gentry le va publica sub propriul său nume, cu un minim de ajutor sau opreliște din partea mea.

În timp ce scriu aceste cuvinte, tocmai am ajuns la mijlocul parteneriatului nostru de patru romane. Și, deși credeam că știm ce se va întâmpla în continuare, sunt convins că ramanii ne-au păstrat încă multe surprize...

Arthur C. Clarke

MULȚUMIRI

La apariția acestui roman și-au adus contribuția multe persoane; prin intermediul a numeroase conversații purtate pe durata a doi ani. Printre cei ale căror comentarii pertinente s-au dovedit cu totul speciale se numără Bebe Barden, Paul Chodas, Clayton Frohman, Michael Classman, Bruce Jakosky, Roland Joffe, Gerry Snyder și Ian Stewart.

Lou Aronica, Malcom Edwards și Russ Galen au avut fiecare contribuții importante. Remarcile lor au fost esențiale în elaborarea structurii a volumului.

Mulțumiri speciale se aduc Părintelui Martin Slaughter, al cărui discernământ religios s-a dovedit indispensabil în creionarea generalului O'Toole, și lui Peter Guber, care a făcut posibilă prima

întâlnire dintre autori.

În sfârșit, mulțumirile n-ar fi complete fără a fi adresate și familiei domnului Lee. Soția sa, Stacey, și cei cinci fii, Cooper, Austin, Robert, Patrick și Michael, i-au permis în mod generos să întreprindă călătoriile necesare în Sri Lanka și i-au asigurat timpul necesar pentru finalizarea acestui roman.

În 2197, omenirea știa deja că obiectul care străbătea sistemul solar și se apropia de planetele centrale era a doua navă spațială extraterestră. Agenția Spațială Internațională își concentrează resursele în vederea pregătirii unei misiuni, capabilă să intercepteze intrusul în interiorul orbitei venusiene, la sfârșitul lui februarie 2200. Umanitatea privi iarăși spre stele, iar problemele filozofice profunde ridicate de prima navă Rama își reluară locul în dezbaterile pământenilor. Când noul vizitator se apropie și caracteristicile sale fizice fură stabilite mai precis de senzorii îndreptați în direcția lui, se confirmă faptul că nava era identică predecesoarei – cel puțin în privința exteriorului.

Rama revenise!

**OMENIREA SE AFLA LA A DOUA ÎNTÂLNIRE
CU DESTINUL.**